Exkluzív teljes program: Xara Webstyle 1.2 for CHIP

CHIP

SZÁMÍTÁSTECHNIKA ÉS KOMMUNIKÁCIÓ

www.chipmagazin.hu

XIV. évfolyam, 3. szám • 2002. március • 1196 Ft • Előfizetéssel 952 Ft

Tágas adattárak

TESZTEK

27 IDE merevlemez
9 platform 1000–1200 MHz között
4 olcsó irodai csomag

SCSI vagy IDE?
Két konfiguráció

Consumer Electronic Show 2002
Szórakoztatás és számítástechnika

Webgrafikák egyszerűen
Xara Webstyle

Halló! Itt vagyok!
Sigmoid FülElek 1.0

Az új iMac
A másként gondolkodás gyümölcse

Új évi videoszerkesztő
Sonic Foundry Vegas Video 3.0

Fénypontjaink

A hónap hardvere:
Terratec DMX 6Fire

szoftvere:
VMWare Workstation 3

nethelyei:
www.osztalytarsak.hu,
Larkinor

netes terméke:
Norton Personal Firewall 2002

mobil eszköze:
Handspring Tréo

DVD-i:
Shrek, Arcanum DVD Könyvtár

játékai:
Empire Earth, Medal of Honor

02003
9 770864 942005

A CHIP Magazinnak ebben a számában kettő CD-ROM található.
Ha hiányoznának belőle, kérje az eladótól!

SAMSUNG

SyncMaster

DFX

A SyncMaster monitorokkal olyan élményekben lesz részed, amelyet eddig csak a fantáziád produkált! A tökéletes kép- és hangminőséget a HIGHLIGHT ZONE és MouScreen funkciók, illetve multimédiás hangszórók segítik. A sík felületnek és a megnövelt fényerőnek köszönhetően olyan borotvaéles, valósághű képet kapsz – használd akár szórakozásra, vagy mindennapi felhasználásra –, amelyhez mindig ragaszkodni fogsz!

HIGHLIGHT ZONE

MouScreen

Natural Color

HBC-Focus™

Slim & Compact

SAMSUNG DIGITall
everyone's invited™

RENDEZZE BE HÁZÁT NÁLUNK!

ABIT · ASUS · ATI · STLAB

VGA KÁRTYÁK

VIA · INTEL · AMD

PROCESSZOROK

ABIT · ASUS · TOMATO

ALAPLAPOK

Minőség a nagykereskedelemben

interboard HUNGARY RT.

Az INTERBOARD Hungary Rt. az Artec, a Butterfly, az STLab termékek és a VIA C3™ processzorok magyarországi forgalmazója.

INTERBOARD Hungary Rt. Számítástechnikai nagykereskedés

cím: **1134 Budapest, Váci út 45.** (bejárat az Apály utca felől)
telefon: **(06-1) 412-3100, 412-0164** fax: **(06-1) 412-0165**
e-mail: **info@interboard.hu** web: **http://www.interboard.hu**

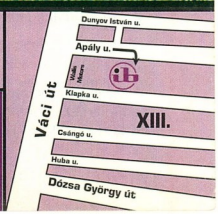

Olvasóink leveleire Nagy Zoltán és Bata László válaszol, a leveleket [...] módon jelölt kihagyásokkal, feladóik nevét megadva idézzük.

A februári szám megjelenése után többen is felvilágosítottak, hogy nem szerencsés mezei soros kábelt alkalmazni UPS és PC összekapcsolásához. Minden kedves olvasónak köszönöm a hozzászólást. Ennek megfelelően érdemes még az UPS vásárlásakor ragaszkodni ahhoz, hogy a forgalmazó adjon kifejezetten erre a célra gyártott kábelt az UPS-hez.

Régi olvasója vagyok a CHIP Magazinnak, és láttam, mennyi problémára tudnak megoldást. Eddig boldogultam a saját tudásommal vagy a magazinban talált megoldásokkal, de az alább ismertetett hiba kifogott rajtam. [...] A hiba bármely 16 bites alkalmazás indításakor jelentkezik. Az oprendszer Windows NT 4.0 a Build 1381, 4-es szervizcsomaggal. Telepítve van a Nero 5.0, a StarOffice 5.2, az IE 5.0 és a Norton Antivirus 2001. [...] A gépen a hiba jelentkezésekor a hardverek egyenként lettek tesztelve, egyik sem mutatkozott a hiba forrásának. Ezután egy formázást, majd újratelepítést végeztünk. Ekkor a hiba megszűnt. Néhány hét elteltével azonban újra jelentkezett, pedig látszólag semmi sem változott. Próbáltam az általam ismert forrásokból (ismerősök) információt szerezni, de senki nem találkozott még ilyennel. [...]

Berényi György

Szerintem a hiba nem magában a Windows NT-ben keresendő, hanem valamelyik hozzá telepített programban. A Virtual DOS Machine – VDM – úgy működik, hogy gyakorlatilag virtuális gépen futnak a 16 bites alkalmazások, mellesleg ezzel jócskán le is lassítják

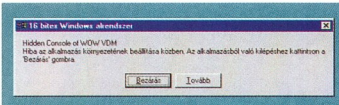

Valami gond van a DOS-környezet beállításával

a gépet. A probléma oka az lehet, hogy hiányzik vagy sérült az Autoexec.nt, Config.nt vagy a Command.com rendszerfile – ezek tartalmazzák a DOS-környezet beállításához szükséges adatokat. Valószínűleg ez a hiba oka.

Nagy Zoltán

Kedves Nagy Zoltán!
Régi számítógépemet most fogom lecserélni egy újra. Miután az összes fontos programot felrakom, és az egyéni beállításokat is a helyükre kerülnek, szeretném ezt a beállítást elmenteni. Arra gondoltam, hogyha valami malőr történne később, vagy meg akarok szabadulni a felraködott felesleges file-októl, ne kelljen újratelepíteni mindent, hanem az eredeti állapotot könnyen vissza tudjam varázsolni. Régebben olvastam arról, hogy Önök a különböző teszteléseknél nem telepítgetik újra a gépet, hanem egy eredeti beállítást visszatéve gyorsabban tudják használhatóvá tenni a számítógépet. Én csak amatőr felhasználóként szorgoskodom, és ha lehet, néha én is kipróbálnám ezt az újratelepítés helyett. Ha lehet, a kérésem az lenne, hogy ezt a folyamatot lépésről lépésre mutassék be valamelyik számukban.

Üdvözlettel: Kalocsai István

A legegyszerűbb megoldás a következő: készíttet a Windowszal egy indítólemezt (bootfloppy). Lapunk CD mellékletén a \CIKKEK\FORUM könyvtárban található a DOSLFN25.ZIP file, benne a DOSLFNBK programmal. Ezt ki kell bontani, majd bemásolni a C: meghajtó gyökerébe. Ezután floppyról be kell bootolni (vagy ha nem Windows Me-t használ, akkor merevlemezről indítva [F8]-at nyomni, és a *Csak parancssor* opciót kell választani). Ezután el kell indítani a DOSLFNBK programot az alábbi paraméterezéssel:

DOSLFNBK c:\ /auto

Ez létrehoz egy BACKUP.LFN nevű file-t, amely tartalmazza az összes hosszú file-név adatait. Ezután bármelyik kedvenc, DOS alatt futó tömörítőprogrammal össze lehet csomagolni a C:\ meghajtó tartalmát (feltételezve, hogy csak az alap Windows rendszer van rajta – természetesen az összes szükséges eszközmeghajtóval, esetleg a minimálisan szükséges segédprogramokkal, de nagyobb szoftvercsomagok nélkül). Ügyeljünk arra, hogy a BACKUP.LFN file is benne legyen az archívban. Ezt a tömörített file-t jól el kell tenni, akár egy félreeső könyvtárba, akár CD-re írva.

Ha a rendszer visszaállítására kerül sor, először mentsünk el egy másik partícióra vagy lemezre minden olyan adatot, dokumentumot, amit meg szeretnénk őrizni. Ezután ismét DOS módban kell bootolni. Ki kell törölni a WINDOW~1 és a PROGRA~1 könyvtárat, ezzel megszabadultunk a Windowstól. Ki kell bontani a tömörített Windowst a C:\ könyvtárba, majd kiadni a

DOSLFNBK c:\ /r

parancsot. Ez helyreállítja az összes hosszú file-névbejegyzést. Ezután csak újra kell bootolni, és máris egy tiszta rendszer figyel a gépen. Ha mindezek előtt formáztuk a merevlemezt, akkor ne felejtsük el a floppyról bootolás után kiadni a

SYS c:

parancsot, hogy újra bootolhatóvá tegyük a rendszert!

Nagy Zoltán

Segítségüket kérném a következő problémámhoz. Az internet-elérést szeretném megosztani két gépen. Az egyiken Windows 95 fut (az kapcsolódik a nethez) a másikon Windows Me. Kérem ajánljanak egy programot, amivel könnyen és biztosan meg tudom osztani a netet. Segítségüket előre is köszönöm!

Katz Zoltán

A Windows 95 még nem rendelkezik beépített netmegosztási képességekkel, mint például a Windows Me vagy az XP, így valóban külső program kell ehhez a feladathoz. Számos ilyen programot lehet találni CD-mellékletünk \SAC\COMM könyvtárában, érdemes közöttük keresgélni. Ilyen például az Internet Gate, amelyet most a \CIKKEK\FORUM könyvtárban is megtalál. Ez a program regisztrálás nélkül csak egyetlen külső gépet enged a netre csatlakozni, de esetünkben ez elég is. Szerencsére más korlátozás nincs benne, így időkorlát sem.

Nagy Zoltán

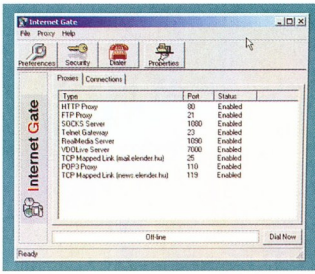

Könnyen beállítható és szabályozható a kliensgép nethozzáférése

A februári számuk Fórum rovatában Birinszki Péternek segítettek egy 5.1-es hangkártyát és egy Dolby Digital erősítőt összehozni monó jack és koaxiális RCA kábellel. Ez idáig rendben van, csak azt is írták, hogy a DVD-lejátszót át kell kapcsolni, hogy ne dekódolja a hangot. De hol?

Tarkovács Zoltán

Az átkapcsolást csak olyan DVD-lejátszó szoftveren lehet elvégezni, amelyik támogatja ezt a lehetőséget. A mellékelt képen a PowerDVD

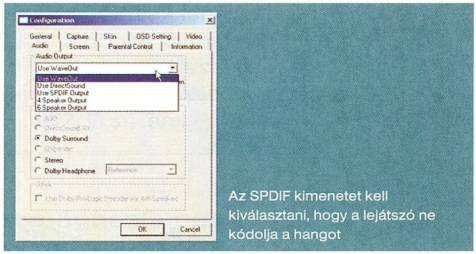

Az SPDIF kimenetet kell kiválasztani, hogy a lejátszó ne kódolja a hangot

III beállítóablaka látható, a kimenetek között megtalálható az *SPDIF Output* – ez vonatkozik a hangkártya digitális kimenetére.

Nagy Zoltán

Talán lehetőségem nyílik, hogy egy AMD Athlon XP-s konfigurációt vegyek. Jelenleg egy nem túl jó számítógépem van otthon. Eddig sok problémám volt vele, ezért is szeretném lecserélni. A probléma oka a szerviz szerint (ahol vettem), hogy a hangkártyám egy Diamond MX 300. Egy fórumon olvastam, hogy egy AMD-s konfigban is ez volt a problémás alkatrész. A probléma az volt, hogy ha az MX 300 benne volt, 30 másodperc múlva fagyott. A delikvens az időzítésekre gyanakodott, szerintem azonban más okozza a problémát, mert a PCI időzítéseinek az AMD-nél és a Intelnél is ugyanannyinak kell lennie, különben nem igaz a kompatibilitás. Azt szeretném megtudni önöktől, hogy nem lesz-e hasonló probléma az AMD-s konfiggal.

Jelenlegi konfigom:
Alaplap: Procomp BVC3A
Videokártya: Vanta
Processzor: 433 MHz-es Celeron
Winchester: 4,3 Gbyte-os Seagate ST34313A
Hangkártya: Diamond MX 300
[...] Az újban a lehetséges alaplapok: Via KT266A chipkészletes Shuttle AK 31 ver3.1, Epox 8KHA+ vagy MSI K7T266 Pro2.
Segítségüket előre is köszönöm

Tisztelettel: Sótonyi Krisztián

Nem a processzor, inkább a chipkészlet határozza meg a PCI eszközök sikeres (vagy sikertelen) kommunikációját. Tény, hogy a Diamond driver nem fér össze a Via Apollo chipkészlettel, így ez könnyen okozhat fagyást. Információim szerint más probléma nem merül fel, így egy újabb Via alaplappal már nem várható a probléma. Mindenesetre tartsa meg a blokkot, mert az ördög nem alszik!

Nagy Zoltán

Kedves Bata László!
A Windows 98-at használom (20 Gbyte-os merevlemez, 64 + 256 Mbyte RAM), és rendszeresen kapom a hibaüzenetet: a program szabálytalan műveletet hajtott végre a kernel32.dll modulban, verem kiíratás... stb.

A súgó azt javasolta, hogy a monitorbeállításoknál a hardvergyorsítást vegyem le 0-ra, ez legtöbb esetben segít. Hát nem segített, pár óra elteltével ismét megkaptam a kis aranyost.

A másik javaslat: állítsam a színt 256-ra. 16 bitről átállítottam, de a tálcán a kis ikonok színe feketére változott, tehát ez sem jó.

A harmadik javaslat: a monitorbeállításoknál nézzem meg, milyen csatoló van, tudja-e a direct drawingot, ha pedig nem, szerezzem be a grafikus kártya gyártójától az erre képes file-t. Na ezt még nem próbáltam. (3D-s programot nem használok!)

Egy szoftveres ismerősöm azt javasolta, futtassam le a teljes ScanDiscet, utána pedig a töredezettségmentesítőt.

Na ezt is megpróbáltam: kikapcsoltam a képernyővédőt, az energiatakarékosság beállítását, kikapcsoltam a Kaspersky víruskeresőt. Elindult a ScanDisc, kb. 2,5 óráig ment (képernyő kikapcsolva), aztán látom, hogy nem mocorog a merevlemez, hát megnéztem mi van a képernyőn: a művelet 10-szer lett leállítva... akarom-e ezt az üzenetet később is? Hát nem! Ekkor továbbment a ScanDisc. Elmentem hazulról, 2,5 óra múlva néztem meg, hol tart. Hát megállt (ha jól láttam, az adatterület szkennelése közben), és ott van a kis aranyos üzenet a képernyőn: a kernel32... Nem hagyta, hogy tovább fusson a ScanDisc, csak leállítani tudtam. Elindítottam a töredezettségmentesítőt és végzett. A kis aranyos üzenet viszont azóta is itt van a képernyőm szélén, ahova tettem. Tehát most itt tartok. Több óra elteltével jelenik meg, és kilépni csak resettel tudok.

Szóval nincs erre a hibára gyógyír, csak az, ha újratelepítünk mindent? Nem akarom elhinni. Akkor a fogorvos is kihúzhatna minden fogat, mert csak úgy lehet behelyezni egy komplett új fogsort.

Takács Rudolf

Ön a Windows egyik klasszikus hibájával futott össze. Azzal, amelyik miatt sokan nem is tekintik a Windows 9x sériát valódi operációs rendszernek. A rendszeres kernelelszállások oka az, hogy olyan komponens (például DLL vagy VXD file) került a rendszerbe, ami a már ottlévőkkel nem tud együttműködni. Mivel Windows 9x alatt bármelyik program bármikor kicserélhet egy komponenst a neki tetszőre, ez sajnos gyakran elő is fordul. A különféle programtelepítők mellett a Microsoft is ludas abban, hogy ez a hibajelenség előjön: az Internet Explorer, a DirectX vagy a Media Player felrakásakor egy csomó rendszerkomponenst megújít – noha lehetséges, hogy a korábban telepített programok jobban mentek az eredetikkel.

Három megoldás van:

1. Megpróbáljuk kideríteni, melyik program telepítése után változott meg a rendszer stabilitása, majd visszaállítjuk az eredeti állapotot. Mivel legtöbben nem vezetnek listát a változásokról, az eltávolítás pedig köztudottan nem állítja vissza teljesen az eredeti helyzetet, ez gyakran eredménytelen vállalkozás.

2. A Windowst teljesen újratelepítjük, a programokat egyenként tesszük fel, majd kipróbáljuk. Paranoiásan kell figyelnünk arra, mikor jön elő megint a hiba, ezzel le tudjuk buktatni a vétkes alkalmazást.

3. Ez igazából a 0. megoldás: a merevlemezt két részre particionáljuk. A kisebbik darabra csak a rendszert és az alkalmazásokat tesszük, a nagyobbra kerülnek az adatok, dokumentumok. A Norton Ghost segítségével vagy a Kalocsai István levelére adott válaszban leírt módszerrel rendszeresen – mondjuk negyedévente – lementjük a rendszert tartalmazó partíciót. Jól kettéválasztott rendszer esetén egy-egy mentés elfér egy CD-n. Amikor előjön a hiba, elég visszatölteni az utolsó stabil rendszert. Ilyenkor persze az utolsó mentés után telepített programokat újra fel kell raknunk, de legalább a teljes rendszertelepítést megússzuk.

Bata László

Lapzárta után

10 *Lapzárta után*
Codra: új üzletág ● **United Transfer Rt., User Tanácsadó Kft.:** új SAP-szolgáltató a magyar piacon ● **3Com:** vezeték nélküli és netes megoldások vállalatoknak ● **AOpen:** továbbfejlesztett alapok ● **Compaq:** penge szerverek ● **Hewlett-Packard:** termékújdonságok ● **Freecom:** sikkes CD-újraíró; mini CD-lejátszó ● **Tainet:** újdonságok Prágából ● **Coolink:** gyarapodik a harmadik nemzedék ● **Nokia:** divattelefon TDMA-hoz ● **Toshiba:** fitt Portégé ● **mareta:** Prezentech szakvásár

Kincstár

16 *Nem csak két korong!*
Teljes programok, segédletek, játékdemók, linuxos, OS/2-es, amigás anyagok...
18 *Tavaszi termés*
A Honosító műhely újdonságaiból: Windows Configurator, 7-Zip 2.30, Windows Communicator, CD Mate, VCDEasy.
20 *Duhajkodás a fellegek felett*
Rendhagyó játékbemutató: Il-2 Sturmovik.
22 *Vissza az időben*
GoogImager 2.0 ● Internet Neighborhood 5.0 ● Trillian 0.71 ● 3D Grapher 1.14 ● Konvertor 3.03 ● Real-Draw Pro 2.4 ● ATnotes 8.3
24 *Újdonságok márciusra*
Quick Conversion 3.5 ● Euromat 1.8.3 ● CombiMovie 1.1 ● Easy Gallery Generator – EGG 2.0 ● JR Screen Ruler 1.4 ● SmartCapture 1.17 ● 1by1 – MP3 Directory Player 1.14 ● RazorLame 1.1.5 ● UFO Module Player 2.3p2 ● Column-Row Guides 1.1 ● 10-Strike FTPrint 3.42 ● As-U-Type 1.2 ● EasyType 1.3 ● BDBFS 1.19 ● CM32 2.6.0.9 ● Editeur 4.6 ● FAQGenie 1.2.1 ● Form Pilot Home 1.30 ● MIDINotepad 1.75
28 *Új kliens után új kliens...*
Az IBM kiadta a Warp 4 Convenience Pack 2 kliens- és szerverváltozatát – így ismét pezseg az élet a Warp körül.
30 *Információk központja*
Rendszerinformációs programok, konverterek és más érdekességek Linuxhoz.
32 *Lemmingek és társaik*
Már gyártják a bPlan G3/G4-es Pegasos alaplapjait, amelyeken MorphOS-t és PPC-s Linux-disztribúciókat lehet futtatni.

Magazin

34 *Gyümölcsöző másként gondolkodás*
A térben szinte szabadon lebegő folyadékkristályos képernyő, félgömb talapzat és a kettőt összekötő króm kar – íme, az új iMac.
36 *Szórakozzon ezzel!*
Az idei Consumer Electronic Show is bizonyította: egyre közelebb kerül egymáshoz a szórakoztatás és a számítástechnika.

Hardver

40 *Hardverböngésző*
Primőrök a hardverek világából – **AMD:** az utolsó Duron? ● **AMD:** sikeres Hypertranspórt ● **AOpen:** kapcsol a sebességváltó ● **Ati:** a nagy (ki)vonulás ● **Epox:** déli javítás ● **Fujifilm:** 3 Gbyte adat floppyn ● **Intel:** megérkezett a Prestonia ● **Microsoft:** az otthon melege ● **Nvidia:** gyengülő erő – nForce 415 ● **Samsung:** memóriajavítók ● **Sharp:** többszintes memória ● **SmartDisk:** zsebtár ● **TDK:** az élbolyban ● **Toshiba:** a következő generáció ● **Zoran, QSound:** térhatású MP3
44 *Hírek*
ESI: az Ego-Sys reinkarnációja ● **Advantech:** számítógép „lapra szerelve" ● **IBM:** exkluzív linuxos szerverek ● **MSI:** GeForce4 MX-alapú grafikus vezérlő ● **Coolink:** csúcshűtés ● **Minolta:** multifunkció munkacsoportoknak ● **Plextor:** 12-szeres CD-újraírás
48 *Hardverkirakat*
Kell a feszültség!: APC Smart-UPS 1500 ● **A tárcsák ura:** Casio QV-4000 ● **Külsős írnok:** Freecom Portable CDRW ● **Asztali nyomda:** Canon S9000 ● **Egy okos kocka:** Shuttle SV24 Barebone ● **Nem képtelenség:** Toshiba TLP 250
52 *Hangos hatlövetű*
A hónap hardvere: Terratec DMX 6Fire – tudásához képest meglepően olcsó.
54 *Az igazi Pentium 4*
Mire képes az igazi Pentium 4? DDR-es Pentium 4 Northwood köré épített konfiguráció a Senorgtól.
56 *Szoros középmezőny*
Ismét platformokat teszteltünk. Vizsgálódásunk középpontjában a Tualatin magos CPU-k.
62 *A mágneslemez vonzásában*
Tesztünkben 27 IDE merevlemez mutatta meg tudását, és hogy melyiken mennyibe kerül az adatok tárolása.
68 *Melyiket szeressem?*
SCSI vagy IDE? Két konfiguráció hasonló kiépítettséggel, de más alapokon.

Szoftver

72 *Szoftverböngésző*
Primőrök a szoftverek világából – **IBM:** nyolcadik utas ● **Lindows, Microsoft:** jogos félelem? ● **MadOnion:** tökéletes nyúzópróba ● **Microsoft:** a frissesség hátránya ● **Palm, YelloTab:** a zajló élet ● **Stallman:** dokumentumháború ● **Stardock:** szép, új ruha ● **Sun:** kilencsek klubja ● **Sun:** most jön a Java
74 *Hírek*
Panda Software: Platinum és Titanium Windows XP-hez ● **InCash:** számlázó- és készletnyilvántartó program ● **Oracle Hungary:** CRM-modul az e-Startban
76 *Szép új világ...*
A klasszikusnak számító vírusok mellett feltűntek kevésbé gyakori, de legalább annyira veszélyes kártevők is.
78 *Szoftverkirakat*
Vegyes fényképes vektoros webes: Ulead PhotoImpact 7 ● **Hálózatos mentés:** FarStone VirtualBack Network ● **Ugyanaz hálóban:** FarStone VirtualDrive Network 6.0 ● **Emulált osztály:** FarStone Virtual Class
80 *Új évi videoszerkesztő*
Megjelent a Sonic Foundry Vegas Video legújabb, 3.0-s verziója.
82 *Qt-kaméleon*
A Delphi linuxos változatának új verziója egyre inkább hasonlít a windowsos változatra.
84 *Halló! Itt vagyok!*
Egyelőre csak a Wordöt vezérelhetjük vele hangos parancsszavakkal, de így is szép reményű fejlesztés: Sigmoid FülElek 1.0.
86 *A szomszéd kertje...*
Megújult a teljes virtuális gépet megvalósító VMware, amellyel többféle operációs rendszert telepíthetünk egy gépre.
88 *Második menet*
A Corel profi grafikusoknak szánja a procreate termékvonal tagjait, köztük a KnockOut 2-t.
89 *Webgrafikák egyszerűen*
CD-nken az egyik teljes program ismét a dél-angliai Xara terméke: a Xara Webstyle 1.2.
91 *Hogyan csináljunk PC-nkből Amigát?*
Egyre tökéletesebb Amiga-emulátorok készülnek PC-re – az egyik sztár az Amithlon.
93 *Irodabútor*
Ha irodai programcsomag, akkor Microsoft

TARTALOM

Gyümölcsöző másként gondolkodás

A térben szinte szabadon lebegő folyadékkristályos képernyő, félgömb talapzat és a kettőt összekötő króm kar – íme, az új iMac.

34

Irodabútor

Ha irodai programcsomag, akkor Microsoft Office? Van-e alternatívája? Négy olcsó irodai programcsomag tesztje.

93

2002. március

A mágneslemez vonzásában

Tesztünkben 27 IDE merevlemez mutatta meg tudását, és hogy melyiken mennyibe kerül az adatok tárolása.

62

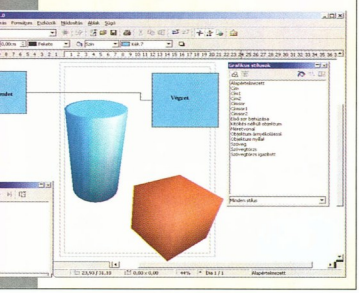

Office? Van-e alternatívája? Négy olcsó irodai programcsomag tesztje.

100 ***Új nemzedék***
A statisztikák szerint 2001 folyamán jelentősen megnőtt az e-mailben terjedő vírusok forgalma.

103 ***Társasház***
Hogyan különítsük el és védjük adatainkat, amikor Windows XP-s gépünket mások is használják?

105 ***A zenekészítés nagy öregjei***
A trackerek nem a legmodernebb zeneszerkesztő eszközök, de az első lépések megtételéhez kitűnőek.

107 ***A változatosság gyönyörködtet***
Egy grafikai feladat – rengeteg lehetőség. Megoldások tavaly decemberi feladványunkra.

Linux

110 ***Linux-böngésző***
AOL, Red Hat: új gazdi? ● **Gentoo Linux, AMD:** pici hiba nem nagy hiba? ● **GNOME:** célegyenesben ● **GNUStep:** minimalista Unix ● **LME:** OpenOffice magyarul ● **Loki Software:** a vég

Kommunikáció

112 ***Internet-böngésző***
Újdonságok az internet világából – **AOL:** felülvezérelt ICQ ● **Elisa Communications, Nokia:** mobilzene ● **Hősök és kalandorok:** a sárga (testa)rózsa ● **IMDB:** a profi ligában ● **Intel, Hewlett-Packard:** hajrá Mono! ● **LavaSoft:** kém a gépen ● **Mitsubishi Electric, Inari Inc.:** villanymodem ● **Netscape:** információdús sütik ● **NetValue:** karácsonyi roham ● **Philips:** ami sok, az sok! ● **RealNetworks:** lyukas zenehíd ● **Sony, IBM, Toshiba:** közös OS-nek túros a háta ● **Symantec:** FBI és a csodalámpa ● **UPS:** Billy bácsi botránya ● **Yahoo:** a tudás hatalom – és üzlet

116 ***Hírek***
eTel Magyarország: szolgáltatóválasztó szám: 1522 ● **IBM, VeriSign:** szövetség ● **Montana:** intelligens híváslistázó ● **HP, Nokia:** európai szerződésbővítés ● **Ericsson, Samsung:** mobiltechnológiai licencmegállapodás ● **StudentNet:** felsőoktatási tankönyvportál ● **Visa International:** chipfórum Magyarországon ● **Vivendi Telecom Hungary:** váltószám: 1288

120 ***Osztálytalálkozó a weben***
Keressük meg iskolatársainkat a neten: www.osztalytarsak.hu.

122 ***Kalandok és bárányok***
Nyonyóc fog, nyenyere nyak vagy nyeglenyelv – egy új netes játék kellékei: Larkinor.

124 ***Kommunikációs kirakat***
Aranyos weboldalkészítő: CuteSite Builder 3.0 ● **Hálózati sebességmérő PC-re:** DU Meter 3.02 build 54 ● **A főnökök programja:** GlobalPatrol 1.31 ● **Olcsó, biztonságos VPN:** MultiTech RF550 VPN Router

127 ***Építsünk tűzfalat!***
Mi a teendő, ha a cégnél nincs netes biztonsághoz értő rendszergazda? Hívjuk segítségül a Zorp rendszert.

130 ***Lágy, de tüzes!***
A Symantec Norton Personal Firewall 2002-es verziója házi tűzfalként is megállja a helyét.

132 ***Netszerver napsütésben***
Különleges feladatokhoz érdemes céleszközt használni: Sun Cobalt RAQ 4r webszerver.

Mobil világ

134 ***Mobilböngésző***
AladdinPower: csodalámpa helyett ● **EagleTec:** keleti kényelem ● **Impactra:** már csak kávét nem főz... ● **Intel:** mobil Pentium 4 ● **Microsoft:** hiánypótlás ● **NEC, Sharp, Toshiba:** noteszt nekem! ● **Nokia:** az új generáció ● **Palm:** versenyhelyzet és rendszerváltás

136 ***Hírek***
ICP Global Technologies: környezetbarát telefontöltő ● **Motorola:** felhúzható mobiltelefon ● **Danger:** Hiptop: eszköz és szolgáltatás ● **Pogo Technology:** okos kütyü

138 ***Mobilkirakat***
Extra numerikus: Turbo pad ● **Modern laplink:** PCLink Data Transmission Cable ● **Bárhol, bármit:** Portocom MultiColor

139 ***Tollas telefon***
Telefon és kézigép egyben: Handspring Tréo.

Szakma

142 ***Szakmai böngésző***
IBM: a legtöbb szabadalom ● **Microsoft:** .Net-fejlesztés teljes gőzzel ● **No Starch Press:** kis játék is játék ● **Quark:** tökéletes öngól ● **Sun:** egy gyors válasz: One

144 ***Hírek***
Albacomp: új fejezet ● **Axelero, BKÁE:** együttműködés az oktatás területén ● **Compaq:** számítógépek szakközépiskoláknak ● **IBM:** Gerstner után Palmisano ● **Intel:** Otellininél a stafétabot ● **Compaq, Microsoft, Mol:** PC-k hátrányos helyzetű gyermekeknek ● **Sun Microsystems, BMF:** Java szakértői központ ● **Vodafone Magyarország:** félmillió előfizető

146 ***Kis magyar inf. társ.***
Érdekes eredmények a World Internet Project első hazai adatfelvételéből.

148 ***Az ügyfél igaza***
A HP Always-On netes infrastruktúrájához fűződő stratégiájának újabb szakaszát ismertette a Dublinban.

Tartalom és forma

150 ***DVD-kirakat***
Megelevenedő képregény: Superman – A mozifilm ● **Dr. Kimble ismét menekül:** Szökevény (extra változat) ● **Egy klasszikus pletyka:** Fleetwood Mac: Rumours ● **Japán zenés teremtéstörténet:** Kojiki: A Story in Concert ● **A fenegyerekek mindennapjai:** Aerosmith: The Making of Pump

152 ***Gyöngyszem a mocsárból***
Hol volt, hol nem volt, volt egyszer egy ogre. Ez az ogre szerette a magányt... Shrek.

153 ***Modern házi könyvtár***
Egy DVD-n minden, ami egy házi könyvtár alapja. Arcanum DVD Könyvtár I.

154 ***Harc a hatalomért***
Rick Goodman egyszer már bizonyított az Age of Empiresszel. Új játéka, az Empire Earth is sikeres.

155 ***Hátborzongató tökéletesség***
Az FPS stílus kedvelőinek nem lehet okuk a panaszra. A Return to Castle Wolfenstein után itt a Medal of Honor.

156 ***CD-kirakat***
Térkép a képernyőn: Magyarország – Navigátor digitális térképek ● **Kulináris örömök:** Recept lexikon ● **Rejtélyes program:** Nagy Rejtvény CD

158 ***Könyvek***
Mudri István: Digitális videózás Adobe Premiere 6.0 alkalmazásával ● Ed Tittel–Natanya Pitts–Chelsea Valentine: HTML 4 ● Microsoft Számítógépszótár – Számítástechnikai fogalmak értelmezése

Szerkesztőségi rovatok

4 ***Fórum***
8 ***Index***
160 ***Impresszum***
160 ***Hirdetőink***
162 ***Előzetes***

CÉG- ÉS TERMÉKINDEX

Az indexben megtalálható a szerkesztőségi anyagokban fellelhető összes termék- és cégnév. A terjedelem és az áttekinthetőség miatt minden név egyetlen alakját (lehetőség szerint a legteljesebbet) használjuk. Ha egy cikk egy termékcsalád és az abba tartozó konkrét termék nevét is tartalmazza, mindkettőt feltüntettük. Például nagyon gyakran utalnak az egyes cikkek a Windowsra, de ha a szerző a Windows 3.0-ról vagy 3.1-ről ír, akkor az indexből ezek is visszakereshetők.

10-Strike FTPrint 3.42 25
1by1 – MP3 Directory Player 1.14 24
3 darab Maxtor 6L040J2 68–70
32 Bit Fax 9.37.10 24
3Com Corporation 10
3D Grapher 1.14 22
3DMark2001 Second Edition 73
602Pro PC Suite 2001 16,93–94,97
7-Zip 2.30 18
Ability Office 2002 94–97
Ability Office Kft. 97
Abit KR7A-R 68–70
Access Point 2000 10
Access Point 8000 10
ActiveX 100–101
Ad-aware 5.6 115
Adaptec 29160 68–70
Adobe Acrobat 28
Adobe Acrobat Reader 5.05 24
Adobe InDesign 2.0 142
Adobe Photoshop 88
Adobe Premiere 6.0 158
Advanced Digital SoundMax 55
Advanced xx Password Recovery 1.11 24
Advantech 44
AGA 99
Age of Empires 154
Ahead Nero 40
AHI 99
AirConnect 11 Mbps Wireless LAN 10
AladdinPower 134
Albacomp 59,144
Alien Computers 68–70
Amazon.com 112
AMD 41,56–60,73,110
AMD Athlon 12
AMD Athlon XP 14
AMD Athlon XP 1800+ 68–70
AMD Hypertransport 40
AMD-760MPX 42
Amiga 32,99–100
AmigaOS 100
AmigaOS 3.9 99–100
AmigaOS 4.0 32
AmigaOS XL 100
AmigaWriter 99
Amithlon 32,99–100
AOL 114
AOL Mirabilis ICQ 2001A 114
AOL Time Warner 110
AOpen AK77 Pro(A)-133 14
AOpen AX4B Pro 14
AOpen CRW3248 40
APC Smart-UPS 1500 48
Apostol 62–67
Apple 34–35
Apple MacOS X 142
Apple Pro 34–35
Aquanox 45
Arcanum Adatbázis Kft. 153
Arcanum DVD Könyvtár 153
Arexx 32
ArtEffect 99
As-U-Type 1.2 25
Asus 42
Asus 7100 Pure Nvidia GeForce2 MX400 55
Ati 41
Ati Radeon 8500 73
ATnotes 8.3 23
Audiovox 37
AWEB 100
Axelero Rt. 144
AXS 2.3 106
B&G Net Kft. 156
Balabit IT 127–128
BCJ2 18
BDBFS 1.19 25
Be Inc. 73
BeAtHome 37
BeAtHome Energy Management System 38
BeOS NG 73
Blaupunkt 37
Bluefish Computers 59,62–67
BMG Entertainment 112
BONE 8 73
Borland 82
Borland Kylix 2 82
bPlan 32
Brother 28
BTTV for OS/2 29
BWT 18
C nyelv 142
Canon 28,48,50,142
Canon N670U 68–70
Canon S9000 50
Case Hungary 59
Casio QV-3500EX 48
Casio QV-4000 48
CD Mate 19
CD Text 46
CD-RW/DVD-R SuperDrive 34–35
Cebit 14,38
CenterICQ 29
Charon 32
CheatCodeX 16
Check Point 74
Checkmark 74
Chipkártya Fórum 118
Civilization: Call to Power 110
Clarent 13
Clarion 37
CM32 2.6.0.9 25
Cocoa 110
Code Red 101–102
Codra Digital 12
Codra Kft. 12,88
Column-Row Guides 1.1 25
CombiMovie 1.1 24
Comdex 36
ComMatch 13
Comp USA 142
Compaq 10,38,145
CompuPic 6.1 24
Computer Emergency Response Team 114
ComputerBooks 158
Connectix CopyAgent 40
Consumer Electronic Show 36,42
Consumer Electronics Association 36
Cool 122+ 12
Coolink 44
Coolink H1T 44
Coolink H1T U1P 12
Coolink H1T U1P2 12
Corel 12
Corel KnockOut 2 88
Corel Photo-Paint 88
CorelDraw 107–109
Corg Computer Kft. 44
Creative Audigy Platinum 52
Creative Cambridge Soundworks DTT-2200 68–70
Crito 138
CRM e-Start 74
CuteSite Builder 3.0 124
CyberGFX v41+ 32
CyberLemmings 32
Danger 136
Danger Hiptop 38
DB2 v8 73
Debian 100
Debian GNU Linux 127
Delphi 82
Deutsche Messe 38
DFSee 4.12 28
Direct CD 14
DirectX 8.1 73
Direcway 37
Doom 114
DosKillProcess 29
Dr. Voice 14
Dreamcast 16
DU Meter 3.02 build 54 124
DVD Forum 42
E-Go 700 134
E3 20
EagleTec 134
EagleTec 821 134
Early Startup 99
Easy Gallery Generator – EGG 2.0 24
Easy Office 2001 96–98
EasyType 1.3 25
EchoStar DishPVR 721 37
eComStation 1.0 29
eComStation 1.1 28
Edimax 68–70
Editeur 4.6 26
Ego-Sys 44
Electron Device Meeting 42
Electronic Arts 155
ELinks 0.3 pre 2 28
Elisa Communications 113
Elsa 41
Elsa Gladiac GeForce2 GTS 55
Emagic Micrologic Fun 52
EMI 112
EMI Finland 113
EMJ Hungary Kft. 48,74
Emma Player 113
Emma.fm 113
Empire Earth 154
Enermax EG301PXVE 68–70
Enermax EG365AX-VE 68–70
Ensemble 154
Epox 8KHA+ 56
Epox 8KTA3 Pro 56
Epox EP-M762A 42
Ericsson 116
ESI 44
eTel Magyarország Kft. 116
Euromat 1.8.3 24
Evo D500 Ultra Slim 38
Excel 30
F-Secure 76
FAQGenie 1.2.1 26
FarStone 78–79
Fasttracker II 106
Fellow 99
FIC 135
FireFly 40
FireLite 40
Firstech 37
Flash 28
Flash5 28
Fontoló Stúdió 89
Form Pilot Home 1.30 26
Forte Developer 7 142
Fortran 142
Fortune Developer 7 142
FreeCharge 136
Freecom 49
Freecom Beatman II 14
Freecom FX-1 14
Freecom Portable CDRW 49
Freemail 28
Freeplay Energy Group 136
Freestyle 37
Fuji 43
Fujifilm 43
Fujitsu 36
FülElek 1.0 16,84–85
G-Rex 99
GamaxNet Kft. 13
GeForce4 45
Genesis 99
Gentoo Linux 110
GetRight 32
GigaByte 41
GlobalPatrol 1.31 124
GlobalScape 124
GlobalWin TAK-68 68–70
GNOME 2.0 110
GNUStep 110
Googlmager 2.0 22
gwcc 30
Haage and Partner 99–100
Hagel Technologies 124
Hand Held Generator 134
Handspring Tréo 139–140
HDR-1 Nokia Music Player 113
HDSys Kft. 139
HDToolBox 99
Hemera 12
Hercules 41
Herta Kereskedelmi Kft. 51,58,62–67
Hewlett-Packard 10,37,114,119,148
Hiptop 136
Hitachi 36
Hitachi DK23CA-20 138
Home Automation and Networking Association 38
Honosító Műhely 18–19
Hotmail 28
HP LaserJet 3300 10
HP OfficeJet 10
HP Photosmart p1000 68–70
HP Services 119
hserv 32
Huffman 18
Hughes Network Systems 37
Hyperion 32
Hyperthreading 55
Hírközlési Főfelügyelet 116
IBM 28,45,49,55,73,114,116,142,144
IBM Deskstar 60 GXP IC35L040AVER07-0 62–67
IBM Deskstar 60 GXP IC35L060AVER07-0 62–67
IBM Deskstar ICL35L020AVER07-0 62–67
IBM eServer zSeries 45
IBM Global Services 45
IBM GRADD 28
IBM OS/2 73
IBM Printer Pak 20 28
IBM Tivoli Policy Director 116
IBM Ultrastar 36LZX 68–70
IBM Warp 4 Convenience Pack 2 28
IBrowse 100
IC Ensemble Envy 24 52
ICP Global Technologies 136
ICQ 18,29,114
ICQ2000 29
ICSA 74
Id 114
id Software 155
Iiyama Vision Master Pro 451 51
Il-2 Sturmovik 16,20
iMac 34–35
iMovie 2 34–35
Impactra 135
Inari Inc. 115
InCash 74
InCash Rendszerház Kft. 74
InCD 40,46
InetMail 28
InetMail Pro 28
Informania Digitalmedia Kft. 156
Informix 73
Innotek 28
InProTrack 29
Instant-Dict Trading Company 134
Intel 10,34–35,37,43,54–60,73,87,114,135,145
Intel 82559 42
Intel D845BG 55
Intel NetBurst 14
Intel StrongARM 44
International Computer Security Association 100
International Consumer Electronic Show 136
Internet Explorer 114,117
Internet Explorer 5.0 101
Internet Explorer 5.01 101
Internet Movie Database 112
Internet Neighborhood 5.0 22
Iomega Zip 43
Ion Storm 114
iPhoto 34–35
iPod 34–35
IPS 28
IRC 18
IrDA 1.0 68–70
iSun 136
iTunes 2 34–35
Java 142
Java 1.3 28
Java 2 platform Standard Edition v1.4.0 72
Java 2 SDK 72
Java Szakértői Központ 145
JBuilder 82
JIT 99
JR Screen Ruler 1.4 24
JustSpeed 40
Juventus Team 50
JVC 37
Kaspersky Anti-Virus 16,76
KDE 110
Kelly-Tech Kft. 12,44–45,48,58
Kenwood Sovereign Entré Entertainment Hub 37
Kerberos 5 72
King Pro 625VA 68–70
Konvertor 3.03 23
Kossuth Kiadó 158
KPT Effects 88
Kyocera 28
Kyro I 73
Kyro II 73
Lame Encoder 106
LBreakout2 142
Leadtek 42
Leadtek WinFast Titanium 200T 68–70
Leadtek WinFast Titanium 500TD 68–70
Legend Holdings 135
Lempel-zip 18
Lexmark 28
LILO 100
Lindows 72
LindowsOS 72
Links 28
Links 0.9.6 28
Linux 29–30,32,38,45,72,82,87,99–100,110,135
Linux Journal 142
LinuxSecurity.com 114
Liquid Audio 14
LME 110
Logitech 99
Logitech Cordless Desktop Optical 68–70
Logitech Internet Navigator Keyboard 68–70
Logitech Wheel Mouse Optical 68–70
Loki Software 110,142
Lotus Notes Groupware 119
LSI Logic 40
Lynx 28
Mac OS X 10.1.2-ES 34–35
Mac OS X 9.2.2-ES 34–35
Macasoft Bt. 78–79
MacOS X 110
Macroda 59
Macromedia Flash 38
MacWorld Expo 34–35
MadOnion 73
MadTracker 106
Magyar Team OS/2 29
MagyarOffice 1.0 97–99
mareta Kft. 15
Matrix 42
Matrox 28,100
Matrox G550 28
Matáv 118
Maxtor 536DX 4W060H4 62–67
Maxtor 6L020J1 68–70
Maxtor DiamondMax 540X-4D 4D040K2 62–67
Maxtor DiamondMax 541DX 2B010H1 62–67
Maxtor DiamondMax D540X-4K 4K020H1 62–67
Maxtor DiamondMax D540X-4K 4K080H4 62–67
Maxtor DiamondMax D740X-6L 6L020J1 62–67
Maxtor DiamondMax D740X-6L 6L040J2 62–67
Maxtor DiamondMax D740X-6L 6L080J4 62–67
Maxtor DiamondMax Plus 60 5T030H3 62–67
Maxtor DiamondMax Plus 60 5T060H6 62–67
Medal of Honor 155
Mediator 99
Mercury 13
Miami 99
Micro-Star International 45
Micron Technology 142
Microsoft 37,42,46,72,74,82,110,134,142,145
Microsoft .Net 114,142
Microsoft .Net Framework Software Developer Kit142
Microsoft Exchange 119
Microsoft IIS 101
Microsoft Index Server 2.0 102
Microsoft Messaging 29
Microsoft Mobile Internet Toolkit 1.0 142
Microsoft Office 16
Microsoft Outlook 100
Microsoft Visual Studio .Net 142
Microsoft Word 16,72
MIDINotepad 1.75 26
Mikland 62–67
MIME 101
Minolta Di152 46
Minolta Di183 46
Minolta Magyarország Kft. 46
Minolta PageScope Cabinet 46
Miro/Pinnacle Studio PCTV Pro 68–70
Mitac 135
Mitsubishi Electric Corp. 115
mku 30
MoBiDic 158
Modplug Tracker 106
MOL Rt. 145
Mono 114
MonPhone 117
Montana Rt. 117
MorphoLogic 158
MorphOS 32
Motio i 135
Motoracer 3 16
Motorola 136
Motorola Dragonball 135
Motorola VZ328 134
Moxi Digital 38
Moxi Media Center 37–38
Mozilla 28
Mozilla 0.9.7 114
MP3.com 72
MP3Pro 40
MSI 815EPT Pro 56
MSI DVD 45
MSI G4MX440 45
MSI G4MX440-VTP 45
MSI Live Update Series 45
MSN Messenger 134
Multi-Tech 125
Multimedia.hu 49
Multiráció Kft. 97
Musicmatch Jukebox 52
Nano Cubic 43
Napfény Kereskedelmi Kft. 14
National Semiconducto 37
Nebulus 142
NEC 49,135,142
Nero 46
Nero Burning ROM 40
Nero InCD Packet Writing 40
NetBeans 142
NetPiac Kft. 150–151
Netscape 6.2.1 114
Netscape Communicator 28
Netscape Navigator 28
NetValue 112
NetWindows 72
New International Expo Center 38
Nimda 100
Nintendo 16
No One Lives Forever 45
No Starch Press 142
Nokia 15,113,119,134
Nokia 5510 113
Nokia 8265 15
Nortel 13
NS Geode 44
Nvidia 41,100
Nvidia GeForce2 MX 34–35
Nvidia GeForce3 Titanium200 68–70
Nvidia nForce 415 42
Nvidia nForce 420 42
Nvidia nView 45
Odigo 29
Ogg Vorbis 106
OpenGL 73
OpenOffice 110
OpenStep 110
Opera 73
Oracle Hungary 74
OS/2 Warp 28–39
Outlook 2000 101
Outlook Express 100
Outlook XP 101
Paintbrush 79
Painter 7 88
Palm 73,135
PalmOS 5 73,135
Panasonic 36–37
Panasonic LS120 68–70
Panda Antivirus Platinum 74
Panda Antivirus Titanium 74
Panda Software 74
Pannon GSM 15
PCAD 4.5 28
PCAD Viewer for OS/2 28
PCLink Data Transmission Cable 138
Pegasos 32
Penbex Data Systems 134
Philips 36,39,112,136
Philips 107121 68–70
Philips 109B20 68–70
Picasso96 32,99–100
Pioneer 36–37,55
Pioneer DVD116 68–70
Pioneer XM 37
Pixelan StepMotion 80
Playstation 16
Plextor PlexTools 46
Plextor PlexWriter 40/12/40A 46
Plextor PX-W4012TA 40
Plumas chipkészletet 43
PocketPC 2002 134
Pogo Technology 136
Portocom MultiColor 138
PowerChute 48
PowerDVD 3.0 52
PoweRec II 46
PowerPC G4 RISC 34–35
PPMdH 18
Prezentech 15
ProLiant BL e-Class Server Blade 10
Prolog 1.6 16
QNX 100
QSound Labs 42
QSound QHD 42
Qt 82
Quake 114
Quake II 32
Quake III Arena 155
Quantum Fireball Lct10 LB05A013 62–67
Quark 142
QuarkXpress 5.0 142
Quick Conversion 3.5 24
Radeon 7500 41
Radeon 8500 41
Rambus 40
Ramiris Rubin Rt. 46,51
Rar 18
Rar 3.0 28
RazorLame 1.1.5 25
Real-Draw Pro 2.4 23
Realmagic Hollywood+ 50
RealNetworks 114
Realtek 8029 100
Red Hat 110
Retriever 0.2 28
Return to Castle Wolfenstein 155
Rexx 28
RouteFinder 550 125
Roxio Easy CD Creator 14
Roxio Goback 78
Royal Philips Electronics 37
rxsocket.library 32
Sacrifice 45
Samsung 36–37,40,55,58,68–70,116,142
Sanyo 49
Sanyo Fisher 36
Sanyo Fisher IMT 2000 38
SAP 12
Savage4 50
Scitech Display Doctor 7.0.9 beta 45 28
Scorpio 13
Seagate Barracuda ATA III ST320414A 62–67
Seagate Barracuda ATA IV ST320011A 62–67
Seagate Barracuda ATA IV ST340016A 62–67
Seagate Barracuda ATA IV ST360021A 62–67
Seagate Barracuda ATA IV ST380021A 62–67
Seagate U 20410 ST320410A 62–67
Seagate U 40810 ST340810A 62–67
Seagate U series 5 ST310211A 62–67
Seagate U6 ST360020A 62–67
Seiko 136
Sennheiser MX 300 14
Senorg 55,59
Senorg Enterprise PC 655 P4-2200 54–55
Sensaura 52
Serco Kft. 150–151
Serenity Systems 28
ServerWorks 43
Sharp 36,38,42,135
Shuttle Barebone 50
Shuttle FV24 50
Sigmoid Kft. 84–85
Silver Computer 59
SimCity 3000 110
Simply GNUStep 110
Sircam 100
Sirius Kenwood 37
SiS645 40
SmartCapture 1.17 24
SmartDisk 40
SmartDisk Tools 40
SMC 1211 EZ Card 68–70
Solaris 142
Soldier of Fortune 110
Soltek SL-65DRV 56
Sonic Foundry Vegas Video 3.0 80
Sonic Foundry VideoFactory 80
Sonicblue Replay TV 37
Sonicblue Rio Riot 38
Sonus 13
Sony 36–37,114
Sony Music Entertainment 112
Sound Blaster 100,106
Sound Blaster 128 99
Sound Blaster Audigy MP3 68–70
Sound Laundry Terratec Edition 52
SoundMax 138
Spacewalker 50
Sprint 37
Stainless Steel Studios 154
StartUp 29
StarType 38
StepTime 80
StHWMon 0.18 28
StormC 99
Strawberry Prolog 2.1 16
StudentNet 118
Sun 72,142,145
Sun Cobalt RAQ 4R 132–133
Sun One 142
Sun Solaris 9 72
SuperStack 3 Webcache 10
SuSE 45
Suse Linux 7.3 Professional 68–70
SWScript.LFM 76
Symantec 113
Symantec Norton Personal Firewall 130–131
Symbian OS 135
Sync i 135
Szak Kiadó 158
Taicom 69
Tainet Communication System Corporation 13
Tainet Venus 13
Task TK-3005 68–70
TDK VeloCD 40
Teac CD-W512S 68–70
Teac CD-W524E 68–70
Technotrade 50–51
Technotrade Informatikai Rt. 13
TechTV 38
Terminal Services Client 134
Terratec 52
Terratec DMX 6Fire 52
Texas Instruments 135
Thomson 36
TollBridge 13
Toshiba 36,42,114,135
Toshiba Portégé 2000 13
Toshiba SD-C2502 138
Toshiba TLP 250 50–51
Totem International 112
Tower Toppler 142
Transmeta Crusoe 44
Tribes 2 110
Trillian 0.71 22
Trojan Checkmark 74
Trojan.Win32.Dlder 76
Turbo Pad 138
Turbo Windows 72
TurboLinux 45
TurboPrint 99
UAE 99
Ubi Soft 20
UFO Module Player 2.3p2 25
Ulead PhotoImpact 7 78
United Transfer Rt. 12
Unix 110
User Tanácsadó Kft. 12
Vaddis IV 42
VariRec 46
VBScript 100–101
VCDEasy 19
Vectoroids 142
Velocity Engine 34–35
VeriSign 116
Via 686B 50
Via AC'97 50
Via Apollo KT266A 14
Via KT333 40
Via PL133 50
ViewSonic 37
Virtual Class 79
Virtual PC for OS/2 28
VirtualBack Network 78
VirtualDrive Network 6.0 79
Virus Bulletin 74,100
VirusBuster 16
Visa International 118
Vivendi Telecom Hungary 118
Vivendi Universal Music Group 112
VMware Workstation 3 86–87
Vodafone 144
Voice Video & Games plug-in 2001B beta v5.15 114
Voyager 100
Wacom 12
WamiRack 192L 44
WamiRack 192X 44
WAP 1.2.1 15
Warner Music Group 112
Warpzilla 28
Wavelab Lite 52
Waveterminal 192L 44
Waveterminal 192X 44
Waveterminal 96L 44
Waveterminal 96X 44
Weasel 28
Webmail/2 28
Webstyle 1.2 89–90
Webstyle 2.1 90
West Coast Labs 74
Western Digital Caviar WD1000BB-18CCB0 62–67
Western Digital Caviar WD200BB-32CFCO 62–67
Western Digital Caviar WD400BB 62–67
Western Digital Caviar WD600BB 62–67
WinAmp 72,106
Winbond 58
WinCoder 45
Windows 2000 Indexing Service 102
Windows Commander 72
Windows Commander 5.0 16
Windows Communicator 18
Windows Configurator 18
Windows Draw 72
Windows XP 10,103–104
Windows XP Indexing Service 102
WINE 72
WinProducer MPEG-1/2 Movie Editor 45
WinZip 72
Wolfenstein 3D 114
Workbench 32
World Internet Project 146
Worms 32
Worms Blast 16
Wyse Technology 37
Xara 89–90
Xara Webstyle 1.2 16
Xbox 42
Xerox 28
Ximian 114
XMPlay 106
Yahoo 115
Yahoo Messaging 29
Yamaha Electronics DVX-S100 38
YellowTab 73
Zaurus SL-5500 38
Zenith 36
Zip 18
Zoran Corporation 42
Zorp Professional 1.4 127–128

GIGABYTE
TECHNOLOGY

Beyond your Imagination!

8IRXP-P4 Titan DDR Deluxe

Socket 478
DDR

Fully Over-clockable & Jumperless design
FSB/DDR clock and CPU/AGP/DDR voltage adjusting from BIOS

Intel® Network Connection

6 x PCI slot
Provides Full-direction expansibility

Easy Tune III™
Overdrive Utility

Creative Sound Blaster
5.1 –Channel S/PDIF out/3D H/W audio

Designed for Microsoft® Windows® XP

USB2.0 x 4
Provides fastest data transfer rate up to 480Mbps

8 x USB ports
USB 2.0 X 4 and USB1.1 X 4

Dual BIOS™
GIGABYTE Patented Technology

3 x DDR 266
Up to 2GB DDR memory

Plating-gold ATX power connector

Providing Memory Stick, Secure Digital and Smart Card solutions

8 x IDE devices
ATA 133 X 4 and ATA 100 X 4 IDE devices for maximum IDE device expansibility

EZ-Fix AGP slot

Dual BIOS™
GIGABYTE Patented Technology

Q-Flash
BIOS flash utility embedded in Flash ROM

@BIOS
BIOS live update utility via the Internet

Multi-Language BIOS

ATA 133 / RAID 0,1
Double the IDE speed with RAID 0 /
Double the DATA protection with RAID 1

P4 Titan-DDR · USB2.0 · ATA133 RAID · Designed for Microsoft Windows XP

GA-8IRXP Intel® 845 Chipset

- Socket 478 for Intel® Pentium® 4 processor
- 3 DDR DIMMs support up to 2GB of PC2100/ PC1600 DDR memory
- Supports 4 USB 2.0, 4 USB 1.1 ports and 6 PCI
- Promise RAID +133 on board and Creative CT5880 5.1-channel S/PDIF or 3D H/W audio
- Supports 4 UDMA ATA 133/100 with RAID 0 or 1 function & 4 UDMA ATA 100
- Intel® PRO/100 VE Network Connection
- Supports MS, SD and SC reader
- Supports DualBIOS™ and Multi-Language BIOS
- Supports Q-Flash and Face Wizard utility
- Supports full package overclock setting from BIOS

Dual BIOS · @BIOS · Intel PRO Network Connection

* Another model is also available : GA-8IRX
All specifications are the same as GA-8IRXP, except w/o USB 2.0, LAN, RAID/ATA133 and MS, SD & SC support.

FSB266/DDR · AMD Athlon XP · ATA133 RAID · USB2.0

GA-7DXR+ AMD 761™ Chipset

- Socket A for AMD Athlon™/AMD Athlon™ XP/ Duron™ 200/266MHz FSB processors
- 3 DDR DIMMs support up to 3GB of PC1600 / PC2100 DDR memory
- Supports AGP Pro and AMR slots
- Supports UDMA ATA 133/100/66 IDE RAID 0, 1
- Supports up to 8 HD (4 ATA133 and 4 ATA100 IDE devices)
- Creative CT5880 5.1-channel S/PDIF or 3D H/W audio
- Supports 4 USB 2.0 and 4 USB 1.1 ports
- Supports DualBIOS™, EasyTune III™ and @BIOS™, Q-Flash
- Multiplier settings, Multi-FSB, CPU, DDR AGP voltage settings by BIOS

Dual BIOS · @BIOS

FSB266/DDR · AMD Athlon XP · ATA133

GA-7VTXH+ VIA KT266A Chipset

- Supports Socket A for AMD Athlon™/Athlon™ XP /Duron™ 266/200 MHz FSB processors
- 3 DDR DIMMs support up to 2GB of PC2100 / PC1600 DDR memory
- Supports AGP 4X, and 4 USB ports
- Supports UDMA ATA 133/100/66 IDE devices
- Realtek 10/100Mb LAN on board
- Creative CTS880 5.1-channel S/PDIF or 3D H/W audio
- Supports DualBIOS™, EasyTune III™, @BIOS™, Q-Flash
- Multiplier settings, Multi-FSB, Multi-CPU voltage set- tings by BIOS

Dual BIOS · @BIOS

GA-8IRXP "Editor Gold Award" AnandTech Dec.2001 U.S.A.

GA-6RX "Platinum Award" PC Answer,Dec. 2001 UK

GA-7DX "Editor's Choice" PC Plus, Dec. 2001 UK

GA-8IDXH "Editor's Choice" PC Professionell Nov.2001 Germany

GA-7DXR "Recommended" Computer Buyer, Nov. 2001 UK

GA-7DXR "CHIP power price" CHIP, Oct. 2001 Indonesia

GA-7DXR "Best Buy" CHIP, Sep. 2001 Ukraine

GA-7DXR "Editor's Choice" PC Professionell Sep.2001 Germany

from 1998~2001 Gigabyte Technology is the first and the only motherboard manufacturer to receive the "Taiwan Symbol of Excellence" Award for 4 consecutive years

CeBIT Hannover 14.–20.3.2002
See you at Hall 19, Booth D24

Bundle!!!

* These speed settings are not guaranteed by GIGABYTE.
– The specification and pictures are subject to change without notice.
– All trademarks and logos are the properties of their respective holders.
– Any overclocking is at user's risk. Giga-Byte Technology will not be responsible for any damage or instability to your processor, motherboard, or any other components.

For more information, please call our distributor:

CHS EXCELLENCE IN DISTRIBUTION
CHS HUNGARY Kft.
Tel.:+361-451-3543
Fax.:+361-451-3532
Website: www.chs.hu

GIGABYTE®

GIGABYTE
TECHNOLOGY
www.gigabyte.com.tw

3Com

Vezeték nélküli és netes megoldások vállalatoknak

A Las Vegasban partnerei számára rendezett regionális konferencián a 3Com Corporation új Wireless LAN-termékeket jelentett be SuperStack 3 Webcache termékcsaládjának továbbfejlesztése mellett.

A vezeték nélküli helyi hálózatokhoz készített termékek palettája az Access Point 8000 és az Access Point 2000 állomással bővült. Az Access Point 8000 teljesen kompatibilis a 3Com jelenlegi AirConnect 11 Mbps Wireless LAN termékével és a gyártó minden más vezeték nélküli helyi hálózati eszközével.

3Com 11 Mbps Wireless LAN Access Point 8000: nagyobb hálózatokhoz

Olyan felhasználóknak, elsősorban nagyobb vállalatoknak szánják, amelyek újabb hozzáférési pontokkal kívánják bővíteni vezeték nélküli hálózataikat. Az Access Point 2000 viszont szó szerint 1 perc alatt üzembe állítható: mindössze egy tápegységre és egy vezetékes LAN-ra kell csatlakoztatni, és máris üzemkész a megbízható vezeték nélküli átvitel.

Az Access Point 8000 támogatja a 40 bites WEP protokollt, a 128 bites nyilvános kulcsú titkosítást, az IEEE 802.1x szabványokat, a Radius hitelesítést, valamint a kibővített hitelesítést biztosító EAP protokollokat, így átfogó biztonsági megoldást nyújt vállalati hálózatokhoz.

A 3Com 802.1x ügynökalkalmazása nemcsak a Windows XP, hanem a korábbi Windowsok számára is biztosítja a Radius és a 802.1x funkcióit.

A 3Com Access Point 8000 a gyártó XJack antennás 11 Mbit/s-os Wireless LAN PC Card termékével együtt biztonságos Dynamic Security Link összeköttetést nyújt azoknak a sok felhasználót kiszolgáló vállalatoknak, amelyeknek nincs Radius szervere. Ez az Access Point 6000 által is nyújtott biztonsági szolgáltatás minden felhasználónak minden egyes kapcsolathoz új egyedi kulcsot ad, és ezzel nagyon magas szintű biztonságot valósít meg. Egy Access Point 8000 maximum ezer felhasználói nevet és jelszót képes kezelni.

Azok a vállalatok, amelyek vezeték nélküli rendszerek bevezetését tervezik, a 3Com netes felmérő lapjának kitöltésével könnyebben kiválaszthatják az elvárásaiknak megfelelő megoldást. (↬ A felmérő lap: www.3com.com/products/en_US/prof_services/infra_solutions/assessment/wireless_survey.html)

3Com 11Mbps Wireless LAN Access Point 2000: egyszerű megoldás fiókirodákba

A 3Com 11 Mbps Wireless LAN Access Point 8000 és az Access Point 2000 februártól világszerte kapható 899, illetve 229 dolláros (egyesült államokbeli) listaáron.

↬ 3Com Hungary
☎ 430-2430
↬ www.3com.com

Compaq

Penge szerverek

A Compaq bemutatta alkalmazkodó architektúrájához (Adaptive Architecture) készített első szervervonalát, a ProLiant BL e-Class Server Bladeek, azaz a penge szerverek családját. Az új kiszolgálók kialakítása szupersűrűségű, így a nagyvállalatok egy szabványos 42U méretű rack szekrénybe akár 280-at is elhelyezhetnek belőlük. A ProLiant BL10e penge modell például az Intel nagyon kis energiafelvételű (Ultra-Low Voltage) Pentium III processzorát, 1 Gbyte-ig bővíthető ECC memóriát, 30 Gbyte-os merevlemezt és két 10/100-as Ethernet csatlakozást tartalmaz. A felhasználó ezekből 20 darabot helyezhet el a penge szerverekhez készített, 3U magas keretben, amelyek száma azután 14-ig növelhető. Az integrált adminisztrátormodulon keresztül egyetlen ilyen kereten belül párhuzamosan felügyelhetők Windows 2000- és Linux-alapú szerverek. 2002 folyamán és azt követően a Compaq még nagyobb teljesítményű, 2 és 4 utas penge szerverekkel tervezi bővíteni ProLiant BL e-Class kiszolgálóinak családját. A ProLiant BL10e modellek ára 1799 dollárról indul, tízes csomagban vásárolva pedig 17 091 dollárról.

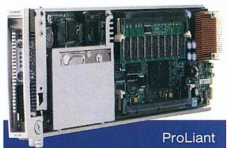

ProLiant BL e-Class: teljes értékű szerver, bővítőkártyára emlékeztető külsővel

↬ Színre lép a ProLiant BL – CHIP, 2002/2/12
↬ www.compaq.com/proliant/ble-class

Hewlett-Packard

Új többfunkciós gépek

A HP új készülékeket jelentett be lézer- és tintasugaras nyomtatóra épülő többcélú termékeinek két családjában, amelyek nemcsak kisirodai és -vállalati, hanem nagyvállalati környezetben is megállják a helyüket.

A tintasugaras OfficeJet család új tagjait – az OfficeJet D125, D135, D145 és D155 típusjelű modelleket – a többcélú termékek méltán népszerű tulajdonságait megtartva olyan képességekkel gazdagították, amelyek immár professzionális irodai segítőtársakká avatják őket. Az OfficeJet D-sorozat tagjaival a felhasználó nyomtathat, szkennelhet, másolhat, illetve faxokat küldhet és fogadhat. Hálózatba köthetők, és lapolvasójukat automatikus lapadagolóval egészítették ki. A HP mérnökei a nyomatminőség további javításához ezekben az új modellekben különválasztották a nyomtatófejet és a festékkazettát.

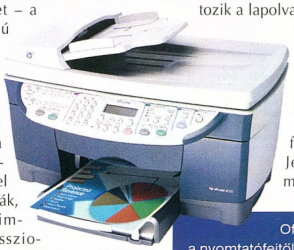

OfficeJet D135: a nyomtatófejtől különválasztott festékkazettával

A HP LaserJet 3300-as sorozat új tagjai a lézernyomtató kedvező tulajdonságait ötvözik a többcélú termékek sokoldalúságával – percenként akár 15 oldalas nyomtatási sebességet is lehetővé téve. Új szolgáltatásaik közé tartozik a lapolvasás e-mailbe, a másolás hálózati nyomtatóra, illetve a PC-s faxok küldése.

A HP új OfficeJet és LaserJet termékei a második negyedévtől kerülnek forgalomba. Következő számunkban részletesebben is ismertetjük őket.

↬ www.hp.hu

ABIT

4 Phase Power Solution:

provides the proper cooling for your Intel® Pentium® 4 processor

BD7/BD7-RAID (ATA 133)

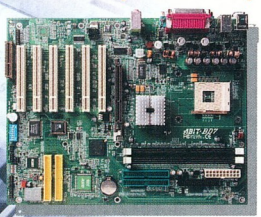

- **Unique Diagnostic System:** helps to monitor the system with on-board debug LED and power/reset buttons
- **ATA 133 RAID Support :** increases disk speed and maximizes security
- **ABIT's exclusive SoftMenu™III**
- **Full Connectivity:** 3 USB ports, 6 PCI and 1 CNR on-board

Featuring the Intel 845 CHIPSET

Support Intel® Application Accelerator

www.abit.com.tw

ABIT Your Reliable Partner

ABIT Computer Corporation
3F, 79-7, Sec. 1 Hsin Tai Wu Road. Hsi-Chi, Taipei Hsien, Taiwan, R.O.C. Tel:886-2-26981888 Fax:886-2-26981811, 26981822

Mycom

Mycom
Tel:06-1-204-4544/06-1-204-5444
E-mail:mycom@mycom.hu

Fax:06-1-204-7444
http://www.mycom.com.hu

Coolink

Gyarapodik a harmadik nemzedék

A Coolink négy új hűtőventilátort jelentett be harmadik generációs termékeinek sorában – amelyet a hardverhíreink között ismertetett H1T modell nyitott meg.

A legfrissebb termékek közül az első kettőt (az egyventilátoros U1L-t és a kétventilátoros U1L2-t) azoknak tervezték, akik a jó teljesítmény mellett a halk működést is fontosnak tartják.

A másik két modell (U1P és U1P2) az előbbi típuséval azonos bordákat használja, csak ezekre egy, illetve két erőteljesebb ventilátor került a géptuningolók igényeit szem előtt tartva.

A kétventilátoros modelleknél az egyik ventilátor esetleges meghibásodása nem veszélyezteti processzorunk „épségét", a működőképes ventilátor és borda maradéktalanul el tudja látni a piacon jelenleg kapható bármelyik Socket 370 vagy Socket A tokozású processzor megfelelő hűtését.

U1L2: az egyik ventilátor meghibásodása esetén is megfelelő hűtést nyújt...

A piaci visszajelzésekre figyelve a gyártó visszatért a hárompontos bordarögzítéshez.

Ez azért fontos, mert egyes CPU-foglalatok gyengébb minőségű anyagból készülnek, mint amilyen feszítőerőt rájuk gyakorol a rögzítőkapocs.

Ha azonban a foglalat mindkét vagy mindhárom „fülét" kihasználjuk, a feszítőerő megoszlik ezek közt.

...a nagyobb teljesítményű U1P2 és U1P ventilátor pedig a tuningkedvelők igényeit is kiszolgálja

A sikeres Cool 122+ modell mintájára a harmadik generációs hűtők bordáit vörösréz betéttel készítik, ezzel segítve a jobb hőátadást a processzormag és a borda között.

A teljesítménykülönbség az egy- és kétventilátoros modellek között nyilvánvaló.

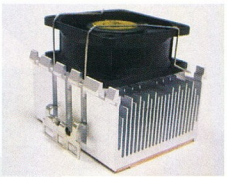

A gyártó maximum 1,4 GHz-es AMD Athlon processzorhoz ajánlja termékeit – jelenleg ez az egyik legnagyobb hőleadású CPU a piacon.

A Coolink termékeire hagyomány szerint 3 év garanciát vállal a magyar disztributor.

→ Kelly-Tech ☎ 350-1246
→ www.kellytech.hu
→ www.coolink.hu

United Transfer Rt., User Tanácsadó Kft.

Új SAP-szolgáltató a magyar piacon

Stratégiai szövetségre lépett egymással a United Transfer Rt. és a User Tanácsadó Kft.

A két cég ügyfeleinek teljeskörű SAP-szolgáltatást nyújt, amelynek során a kapcsolattartás a United Transfer Rt. feladata.

A vállalat 1993 óta sikeresen tevékenykedik a magyar és a nemzetközi piacon, és az elmúlt évek során regionális tanácsadó céggé fejlődött.

Az SAP szolgáltatás technológiai hátterét az 1994-ben alapított User Tanácsadó Kft. biztosítja a SAP AG magyarországi partnereként. Az SAP-szolgáltatások magukban foglalják az új rendszerek bevezetését és karbantartását, programozást, más alkalmazások integrálását a vállalat SAP rendszerébe, a bevezetéshez kapcsolódó technikai, továbbá az ügyfél tevékenységi körének megfelelő, a rendszer maximális hatékonyságát lehetővé tevő szakmai tanácsadást, SAP rendszerek minőségi kontrollját, valamint szakmai oktatást szakemberek és végfelhasználók számára.

→ United Transfer Rt. ☎ 214-0071
→ www.unitedtransfer.com

Codra

Új üzletág

A Codra Kft. bejelentette, hogy ez évtől új üzletágat épít ki Codra Digital néven, amelynek keretében további termékekkel és szolgáltatásokkal bővíti kínálatát.

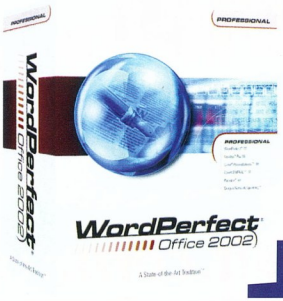

A Corel irodacsomag profi változata

A cég 1998 óta működik a grafikai piacon mint a Corel magyarországi kizárólagos beszállítója. A Corel szoftverek, Wacom táblák és Hemera képgyűjtemények nagykereskedelme mellett ezentúl a Codra komplex megoldásokat is kínál a grafikai ipar területén működő vállalkozásoknak. A piaci igényeknek megfelelő, korszerű és rugalmas megoldások grafikai munkaállomásokat, nyomtatókat, digitális fényképezőgépeket, különleges szoftvereket, sőt nyomdai papírokat, kellékanyagokat is tartalmaznak.

A megoldások szállítása mellett a Codra Digital grafikai szaktanácsadással, konzultációval és oktatással is foglalkozik majd.

→ www.codra.hu

Tainet

Újdonságok Prágából

A Tainet Communication System Corporation január 28. és 30. között Prágában tartotta meg éves konferenciáját, amelyen részt vettek a magyarországi disztributor, a GamaxNet vezetői is.

A rendezvényen a Tainet vázolta idei terveit a termékbejelentések vonatkozásában is.

A tavaly nemzetközi szabványba foglalt G.SHDSL technológia alapjain a vállalat idén teljes termékcsaláddal jelentkezik, közöttük ATM- és TDM-alapú átviteltihez G.SHDSL modemekkel, routerekkel és ezek központi kiszolgálóegységeivel.

A G.SHDSL termékcsalád a Scorpio fantázianevet kapta, és első tagjai már az első negyedév végén elkészülnek.

A gyártó tovább bővíti DXC-alapú Mercury termékcsaládját a 3810/3820-as modellekkel, amelyekben beépített channelized router és 10 szabad kártyahely van.

A Tainet Venus MGCP-alapú VoIP átjárói 4 és 32 portos kivitelben viszont már kaphatók, és sikeresen tesztelték őket a Sonus, a TollBridge, a ComMatch, a Clarent és a Nortel MGCP-alapú eszközeivel. A harmadik negyedévre várhatók a legújabb technológia, a VDSL központi (VS-5000) és végponti (VTU-1500) eszközei, amelyekkel a hagyományos telefonhálózat vezetékeit használva 10 Mbit/s-os Ethernet kapcsolatot lehet biztosítani 1,2 km távolságig úgy, hogy a telefonvonal is használható marad – vagyis elkerülhető a költséges kábelezés.

GamaxNet Kft.
☎ 372-7180
www.gamaxnet.hu

Toshiba

Fitt Portégé

A Technotrade arról adott hírt, hogy megérkezett Magyarországra a Toshiba noteszgép-családjának új, szuperkarcsú modellje, a Portégé 2000. Tervezői a teljesítmény és a hordozhatóság ötvözésére törekedtek a lehető legcsekélyebb engedmények mellett. 20 Gbyte-os merevlemeze a Toshiba szerint 49%-kal kisebb a noteszgépekben jelenleg használatos meghajtóknál. 12 colos poliszilikon TFT kijelzője 40%-kal kevesebb alkatrészt tartalmaz, mint kortársai. A kis energiafogyasztás mellett nyújtott nagy teljesítményről és a hosszú akkuidőről az Intel Pentium Tualatin ULV (Ultra Low Voltage) processzora és SpeedStep technológiája gondoskodik. A noteszhez második akkumulátor is tartozik, a két tápforrás együtt pedig 9,3 órás használatot tesz lehetővé hálózati áramforrástól távol. Szintén a Portégé 2000 hordozhatóságát fokozza a beépített Wireless LAN vezeték nélküli hálózati csatlakozás, ami mellett a szokásos infravörös port, 10/100 Mbit/s-os Ethernet csatlakozó és belső V.90 modem is helyet kapott, a Bluetooth technológia pedig Secure Digital (SD) vagy PC Card révén használható.

Technotrade Informatikai Rt.
☎ 467-6111
www.technotrade.hu

InkTec® 70-80 %-os megtakarítás

Gazdaságos

Az InkTec termékek használatával a nyomtatási költségek jelentősen csökkenthetők a minőség feláldozása nélkül. Tintasugaras nyomtatóknál ez akár 70-80%-os megtakarítást is jelenthet. (Pl. egy 51629 patron újratöltése esetén az eredeti kb. nettó 8.000 Ft-os árhelyett nettó 1.650 Ft-ért tölthetjük fel a nyomtatófejet.)

InkTec®
www.inktec.hu

Egyszerű töltés, "Clipp On" technológia

A kiürült tintapatront néhány mozdulattal újratölthetjük a "Clipp On" refill keret segítségével, mely bizonyos típusoknál a fúvókákon keresztül juttatja a tintát a patron belsejébe, így az InkTec utántöltött patronok nem folynak.
A forgalmazók kérésre szívesen segítenek a patronok újratöltésében, hogy az első lépések se okozzanak gondot.

InkTec forgalmazók:

Baja: FAX Bt. T.: 79/322-015
Baja: Kekko Kft. T.: 79/428-838
Baja: Megaram Kft. T.: 79/424-687
Balassagyarmat: Next Computer Bt. T.: 35/300-289
Balatonboglár: Paradoxon Kft. T.: 85/352-630
Balatonfüred: Byteline Bt. T.: 87/482-125
Balatonlelle: TN Elektronika Kft. T.: 85/450-200
Békéscsaba: B & T Irodatechnika T.: 66/442-614
Békéscsaba: MT-Alfold Kft. T.: 66/450-133
Békéscsaba: Quattromp Kft. T.: 66/325-824
Budapest II.ker.: CBO Kft. T.: 200-86-80
Budapest III.ker.: EuroSand Computer Kft. T.: 388-12-40
Budapest III.ker.: HC Computer T.: 387-27-77
Budapest IV.ker.: Ferat Kft. T.: 370-85-59
Budapest VI.ker.: Demand 2000 Kft. T.: 269-32-15
Budapest VI.ker.: Sieger Lászlóné T.: 269-15-43
Budapest VIII.ker.: Atom Kft. T.: 220-22-00
Budapest VIII.ker.: HFH Kft. T.: 324-75-02
Budapest VII.ker.: Nyomtató Arúház Kft. T.: 484-07-55
Budapest XI.ker.: P5 Kft. T.: 466-25-76
Budapest XI.ker.: Tigra Computer Kft. T.: 463-21-57
Budapest XIII.ker.: Enternet 2001 Kft. T.: 412-20-01
Budapest XIII.ker.: Compex Trade Kft. T.: 350-82-38
Budapest XIII.ker.: Lap Studio Kft. T.: 236-30-00
Budapest XIII.ker.: Light Computer Kft. T.: 239-69-58
Budapest XIII.ker.: Dynamic 2001 Kft. T.: 236-02-36
Budapest XIII.ker.: Mistral C.World Kft. T.: 236-00-00
Budapest XIV.ker.: Trimax Alfa Bt. T.: 343-60-55
Budapest XV.ker.: PKS Computer T.: 410-64-62
Budapest XVII.ker.: Computer Garage T.: 256-47-77
Budapest XVIII.ker.: HVC Computer T.: 290-37-96
Cegléd: Dynamic 2001 Kft. T.: 53/321-390
Cegléd: Firstep T.: 53/311-855
Cegléd: Jankovics Arpád T.: 53/317-722
Celldömölk: Pannon Pipics Kft. T.: 95/521-125
Debrecen: Materiáltészt Kkt. T.: 52/451-901
Dévaványa: Crazy PC T.: 66/484-741
Dunakeszi: XY Kft. T.: 27/349-790
Dunaújváros: Unitel Team Kft. T.: 25/408-719
Eger: Dynamic 2001 Kft. T.: 36/410-009
Esztergom: Dynamic 2001 Kft. T.: 33/401-130
Forró: Infoteam 95 Kft. T.: 46/308-210
Gödöllő: Arkus 2000 Kft. T.: 28/419-798
Gyöngyös: Dynamic 2001 Kft. T.: 37/313-489
Gyöngyös: Ferat Kft. T.: 37/301-980
Győr: Bit Bolt T.: 96/335-318
Győr: Dynamic 2001 Kft. T.: 96/417-608
Győr: Eszter Bt. T.: 96/528-094
Győr: PC Center Kft. T.: 96/523-150
Győr: Union Trade Kft. T.: 96/317-142
Hatvan: Ferat Kft. T.: 37/347-581
Hódmezővásárhely: Detfin Rt. T.: 62/246-810
Hódmezővásárhely: Origo Kft. T.: 62/244-272
Jászberény: 5-N Computers Kft. T.: 57/403-930
Jászberény: Dynamic 2001 Kft. T.: 57/405-077
Jászberény: Ferat Kft. T.: 57/412-841
Kalocsa: Pyramus Kft. T.: 78/466-754
Kaposvár: Rulez Kft. T.: 82/410-048
Kaposvár: Somogy Informatika Kft. T.: 82/529-900
Kazincbarcika: Szanex Bt. T.: 48/312-941
Keszthely: Halász József T.: 83/319145
Keszthely: Neat Computer Kft. T.: 83/511-511
Kiskunhalas: Telecomp Kft. T.: 77/424-184
Kiskunfélegyháza: Skyline-Computer Kft. T.: 76/432-765
Kiskunfélegyháza: Számker Computer T.: 76/430-171
Kiskunmajsa: Colonial Computer Bt. T.: 77/483-660
Kisújszállás: Lepker Bt. T.: 59/324-024
Kisvárda: JUTÁN Kft. T.: 45/416-414
Kisvárda: Nosztalgia Natura Bt. T.: 45/405-245
Komárom: V. JOHN Bt. T.: 34/341-927
Körmend: Maxmédia Kft. T.: 94/413-469
Martfű: Bit-max SHS T.: 56/450-759
Miskolc: Bell Computer Kft. T.: 45/560-355
Miskolc: Computer Art Kft. T.: 46/505-272
Miskolc: Entr Számítástechnika T.: 46/413-849
Miskolc: Lukács és Társa T.: 30/935-4483
Miskolc: Netex Kft. T.: 46/411-693
Miskolc: Szoftver ABC T.: 46/505-578
Mohács: C-C Computer T.: 69/300-380
Mohács: MSH Computer T.: 69/302-311
Monor: Computer System Bt. T.: 29/413-287
Nagykanizsa: Kanizsa Computer Kft. T.: 93/320-724
Nagykanizsa: Simon Irodatechnika T.: 93/310-309
Nyergesújfalu: Dynamic 2001 Kft T.: 33/457-267
Nyíregyháza: 3 Mérnök-Informatikai Kft. T.: 42/440-048
Nyíregyháza: Techno-Tronic Bt. T.: 42/434-086
Ózd: Borsod Computer T.: 48/471-358
Ózd: Dynamic 2001 Kft. T.: 48/570-116
Örbottyán: Manopen Kft. T.: 28/361-049
Pápa: Blue-Byte Kft. T.: 89/314-400
Pécs: Computer Art Kft. T.: 72/516-770
Pécs: MSH Computer T.: 72/212-201
Pécs: Toner Plussz Kft. T.: 72/213-733
Püspökladány: Radian Kft. T.: 54/451-800
Salgótarján: Dynamic 2001 Kft. T.: 32/422-447
Salgótarján: Nógrád Szezám Kft. T.: 32/310-295
Sárbogárd: Lantax Kft. T.: 25/463-541
Sárospatak: Bakos Bt. T.: 47/311-546
Sátoraljaújhely: Perilla Bt. T.: 47/321-845
Sátoraljaújhely: Zemplény Computer T.: 47/521-053
Siófok: Sió-System Kft. T.: 84/316-978
Siófok: TEAM-COMP Kft. T.: 84/510-222
Sopron: A-Z Team Kft. T.: 99/32-32-32
Sopron: Fény-Szolt Kft. T.: 99/326-738
Sümeg: Construct-Two Kft. T.: 87/55-00-44
Szeged: Dynamic 2001 Kft. T.: 62/458-750
Szeged: Eurocat Kft. T.: 62/555-720
Szeged: Flash Pc Centrum Bt. T.: 62/484-462
Székesfehérvár: PC Buzi T.: 22/327-817
Székesfehérvár: PC Butik T.: 20/462-518
Szekszárd: Digitech Kft. T.: 74/510-032
Szekszárd: Fotocopy Kft. T.: 74/510-055
Szekszárd: MSH Computer T.: 74/412-711
Szentendre: Astra-Ker Bt. T.: 26/310-775
Szentes: Hansa 98 Kft. T.: 63/560-220
Szerencs: Bakos Bt. T.: 47/361-414
Szolnok: Ferat Kft. T.: 56/340-401
Szolnok: PC Office Kft. T.: 56/428-124
Szombathely: A-Z Computer 2000 Bt. T.: 94/341-585
Szombathely: GTS Computer Kft. T.: 94/511-490
Tab: Dynamic 2001 Kft. T.: 84/326-009
Tamási: Andok és Tsai Bt. T.: 20/3211-189
Tapolca: Balaton Elektronika Kft. T.: 87/412-564
Tatabánya: Vértes-Copy Bt. T.: 34/510-095
Tiszaújváros: Bell Computer Kft. T.: 49/540-610
Vác: Dunaweb Kft. T.: 27/301-571
Vác: HC Computer T.: 27/312-622
Veresegyház: Elektro-Center T.: 28/387-325
Veszprém: Blue-Byte Kft. T.: 88/406-806

InkTec nagykereskedések viszonteladóknak:

Budapest: Ramiris Rubin Rt. T.: 412-43-00
Budapest: Fotocopy Kft. T.: 303-66-57
Budapest: Unitel City Computer Kft. T.: 239-48-00
Budapest: Copy-Depo Kft. T.: 383-15-80
Budapest: Expert Computer Kft. T.: 350-33-57
Budapest: Demand 2000 Kft. T.: 215-70-00
Debrecen: Materiáltészt Kkt. T.: 52/346-916
Miskolc: Borsod Computer Kft. T.: 46/41-31-41
Pécs: Média-Computer Kft. T.: 72/551-258
Szeged: Dualcomp Trade Kft. T.: 62/486-487
Szeged: Eurocat Kft. T.: 62/488-455

AOpen

Továbbfejlesztett alapok

A tajvani AOpen két új alaplap bejelentésével kezdte az évet. Az AX4B Pro Socket 478 Intel Pentium 4 processzorokhoz készült 845D chipkészlettel.

Támogatja a PC2100-as DDR SDRAM memóriát – egyébként 64–512 Mbyte-os modulokkal 2 Gbyte-ig bővíthető.

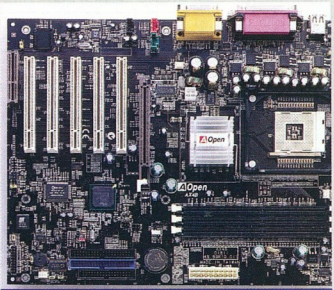

AX4B Pro: megmondja, ha valami baja van

Az Intel NetBurst mikroarchitektúrájának előnyeit kínálja az új 82845D memóriavezérlő hub és a továbbfejlesztett 82801BA I/O-vezérlő hub mellett.

Az AX4B Pro alaplap ATX formátumú, öt PCI slot, egy AGP 4x slot, egy hálózati csatlakozó, két soros, egy párhuzamos port, két UltraDMA-100-as IDE csatorna (maximum négy ATA-100-as IDE eszköz támogatásával), egy floppycsatlakozó, négy USB port, egér- és billentyűzetcsatlakozó, egy játék/MIDI port, mikrofoncsatlakozó, óra, 3 voltos lítiumakkumulátor és 4 Mbyte-os Flash ROM BIOS található rajta.

Érdekessége többek között a Dr. Voice szolgáltatás, amely probléma esetén angol, német, japán vagy kínai nyelven megmondja, melyik alaktrész a hibás, illetve milyen telepítési malőr történt.

Az AOpen másik újdonsága az AK77 Pro(A)-133 típusjelű Socket 462-es alaplap Via Apollo KT266A chipkészlettel, amely az AMD Athlon XP típusú processzorokhoz készült.

Egy AGP 4x kártyahely, három DDR DIMM memóriahely, öt PCI, egy hálózati csatlakozó, két UltraDMA-133-as IDE csatorna szolgálja a rugalmas bővíthetőséget.

A Via fejlett V-Link technológiája 266 Mbyte/s-os sebességet biztosít az északi és a déli híd között – ez majdnem a kétszerese a hagyományos PCI buszkialakításoknak.

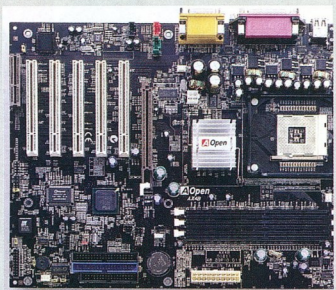

AK77 Pro(A)-133: a Via V-Link technológiájával

↗ Napfény Kereskedelmi Kft. ☎ 204-7333
↗ www.multimedia.hu
↗ www.aopen.com

Freecom

Sikkes CD-újraíró

A Freecom új FX-1 külső áramvonalas CD-újraíró ja 16-szoros sebességgel írja, 10-szeressel újraírja és 40-szeres sebességen játssza le az optikai hordozókat. USB 2.0-s csatlakozóval látták el, így plug and play módon kapcsolódik a számítógéphez, és a nagy teljesítménynek semmi sem állhat útjában. A gyártó azonban nemcsak a sebességet, hanem a biztonságot is szem előtt tartotta, amikor a tároló kiürülését megakadályozó technológia mellett az általa fejlesztett Active Write Control (AWC) technológiával is felruházta az eszközt. Az AWC felismeri a meghajtóban használt optikai hordozót, és az írás sebességét a CD tulajdonságainak megfelelően állítja be. Az FX-1 tálcája a belső meghajtókéhoz hasonlóan egyetlen érintésre elősiklik vagy visszahúzódik. A hordozható meghajtót saját bekapcsológombbal is ellátták, így egyszerűen kikapcsolható, és nem fogyaszt energiát, ha nincs rá szükség.

16-szoros sebességgel ír, 10-szeressel újraír

Az FX-1 dobozában USB 2-es kábel található, amely visszamenőlegesen kompatibilis a szabványos USB csatlakozókkal. Emellett egy írható CD, valamint 12 nyelvű kézikönyv is jár hozzá. Szoftverkörítését a Roxio Easy CD Creator és Direct CD mellett a Liquid Audio alkotja. Utóbbival MP3 file-ok készíthetők és írhatók kompaktlemezre. Az FX-1 februárban került forgalomba, kétéves garancia érvényes rá, ajánlott kiskereskedelmi ára 249 euró.

↗ Napfény Kereskedelmi Kft. ☎ 204-7333
↗ www.multimedia.hu
↗ www.freecom.com

Mini CD-lejátszó

A Mini CD-k, e 8 cm átmérőjű kislemezek 185–210 Mbyte kapacitásúak, így 4 órányi MP3 formátumú zene fér el rajtuk. Nagyobb testvérükhöz képest kevésbé elterjedtek, de minden CD-meghajtóban és gyakorlatilag az összes hifi CD-lejátszóban használhatók.

A Freecom a tavalyi Cebiten mutatta be első Mini CD-re épülő MP3-lejátszóját, a Beatmant. Idén a gyártó lemondta részvételét a hannoveri seregszemlén – mivel nem ért egyet azzal, ahogyan a szervezők átcsoportosították a kiállítókat –, ellenben bemutatta a Beatman II-t, amely két lényeges tulajdonságát tekintve tér el elődjétől. A gyártó 480 másodpercnyire növelte az Anti-Shock – rázkódás következtében beálló jelvesztés ellen védő – tár áthidalási idejét, így a Beatman II szabadidős tevékenység közben is megbízhatóan használható. Ennek kedvez a kiadós, 12 órás üzemidő két AA méretű elemről.

A Beatman II mérete 103x95x29 mm, Sennheiser MX 300 sztereó fülhallgató, elemek, egy műsoros és egy üres Mini CD, kézikönyv, hálózati adapter és szoftver jár hozzá, amellyel MP3 file-ok készíthetők és rendszerezhetők. Februárban került az üzletekbe 149 eurós kiskereskedelmi áron.

Beatman II: 3x4 óra zene elvitelre

↗ Napfény Kereskedelmi Kft. ☎ 204-7333
↗ www.multimedia.hu
↗ www.freecom.com

Nokia

Divattelefon TDMA-hoz

A Nokia bemutatta új 8265-ös mobiltelefonját – a 8260-as utódját – amely külsejében is megújult a formatervezők asztalán. A stílusos megjelenésre adó felhasználóknak szánt készüléket négy különböző színben rendelkezésre álló Xpress-on cserélhető előlappal ruházták fel, WAP 1.2.1-es szabványú mobil netböngészővel látták el. Támogatja a képküldést multimédiás üzenetváltáshoz, és tízre nőtt a letölthető és tárolható csengőhangok száma. Az előlap billentyűzete és a kijelző ablakába épített lencse látványosan felragyog, amikor használója bekapcsolja a háttérvilágítást. Az üzenetek beírását prediktív szövegbevitel segíti.

A Nokia 8265 a már említettek mellett ébresztőórát és naptárat, diszkrét hívásjelzést, valamint lítium-ion akkumulátort tartalmaz. Háromórányi beszédidőt nyújt, rendelkezésre állási ideje 8 nap.

A készülék az év második negyedében kerül forgalomba.

Itt számolunk be arról is, hogy a Nokia és a Pannon GSM ismét meghosszabbította a GSM-berendezések szállítására kötött hosszú távú keretmegállapodását, kibővítve ezzel a 2001 januárjában aláírt keretszerződést.

Az új, több mint 50 millió USD értékű megállapodás értelmében a Nokia továbbra is a Pannon GSM hálózatának legjelentősebb beszállítója lesz, és a jövőben is folytatja a hálózati infrastruktúra telepítését, beleértve a Nokia kapcsolóközpontokat, bázisállomásokat és a legfejlettebb technológiájú GSM hálózathoz szükséges további hálózati elemeket. Az idei megállapodás a két vállalat 1993-ban kezdődött együttműködésnek folytatása.

Nokia 8265: narancssárga, rózsaszín és bíbor előlapba is bújtatható

↷ www.nokia.hu
↷ www.pgsm.hu

mareta

Prezentech szakvásár

Prezentech néven nemzetközi vetítés- és digitális képtechnikai szakvásár kerül megrendezésre április 17–19. között az SAP Rendezvénycsarnokban. A vásár a prezentációs technika, a konferenciatechnika, a házi vetítéstechnika, a digitális fotótechnika, a digitális mozgóképtechnika, valamint az ezekhez kapcsolódó szolgáltatások témakörét öleli fel. Célja, hogy megismertesse a látogatókat többek között a prezentációs eszközök (vetítők, videofalak, plazmaképernyők, interaktív táblák stb.), digitális fényképezőgépek és videokamerák, fényképnyomtatók, képfeldolgozó szoftverek és perifériák, a digitális mozgóképtechnika, a világítás- és hangosítástechnika, videokonferencia stb. legújabb fejlesztéseivel és a fejlődés tendenciáival.

↷ mareta Kft. ☎ 239-6120

Nem csak két korong!

Teljes programok, segédletek, játékdemók, linuxos, OS/2-es és amigás anyagok... Hosszan sorolhatnánk legújabb CD-ink érdekességeit. Alábbiakban csak röviden hívjuk fel a figyelmet a legfontosabb újdonságokra.

CHIP

Kezdjük mindjárt a teljes verziókkal! A Kaspersky Anti-Virus szokásos CHIP-változata mellett a Xara Webstyle teljes 1.2-es verziója gazdagítja CD-nket. A programról Szoftver rovatunkban bővebben is írunk.

Szoftver rovatunkban négy olcsó Office-programot is bemutatunk. A górcső alá helyezett programok közül a 602Pro PC Suite 2001 freeware változata került fel korongunkra, majdnem teljes Microsoft Office-kompatibilitása miatt érdemes kipróbálni.

A shareware VirusBuster programcsomag is megújult – windowsos és linuxos változata került a CD-nkre.

Motoracer 3, Worms Blast

Néhány oldallal arrébb, szokásos játékdemó-bemutatónkban egyetlen játékról szólunk részletesen, az Il-2 Sturmovikról. A CD-n azonban két klasszikus játék újabb verziója is helyet kapott.

A Worms Blastban a jó öreg kukacok újabb humoros gaztetteivel találkozhatunk. A demó szerencsére viszonylag régebbi, lassabb vason is elfutkorászik.

A másik demó a Motoracer, amely a PC-s játékvilág legismertebb és legsikeresebb motorszimulátora évek óta. Az első rész átütő sikere, majd a második rész apróbb hiányosságai után mindenki nagy érdeklődéssel várta a harmadik rész elkészültét. A CD-mellékleten megtalálható demó a bizonyíték arra, hogy készítőinek ismét sikerült minőségi motorversenyt készíteniük. A gyönyörű grafika, az élethű hangok, a fizika törvényei szerint száguldó motorok és az irányítás mind-mind hibátlan mestermunka.

A demó változatban a krosszmotorozást és a gyorsasági versenyzést egyaránt kipróbálhatjuk – csak a városi versenyt hagyták ki belőle. A teljes változatban is csupán három ilyen pályát kapunk, ám azokat olyan aprólékosan kidolgozták, hogy hosszú időre lekötik a játékost. A játékban a versenytípusok egész sorát élvezhetjük, akárcsak a való életben. A Motoracer 3 egyik fő erőssége a kameranézetek kezelése. A belső nézet fantasztikusan élethű. Ha nem vigyázunk, és rosszul vesszük a kanyart,

Sürgősen jobbra kell dőlnöm

bizony könnyen a padkán találhatjuk magunkat.

A motorokat eredeti modellek után mintázták. A motorosok mozgását motion-capture technológiával rögzítették, többek között ezzel is fokozva az élethűséget. Kevés gyakorlás után az első kerék felemelésével is megpróbálkozhatunk – csak visszatenni lesz nehéz.

CheatCodeX

Maradjunk még a játékoknál! Bár két oldal szól a Honosító Műhely (➡ www.honositomuhely.hu) anyagairól, CD-nkre felkerült még néhány anyag, amelyekre röviden szeretnénk felhívni a figyelmet.

A CheatCodeX teljesen ingyenes program. Számítógépes (PC, Playstation, Dreamcast, Nintendo stb.) játékok végig-játszását megkönnyítő rejtett billentyű-kombinációkat és egyéb segítő információkat tartalmaz. Felületére különféle bőrök húzhatók. Adatbázisa bővíthető és módosítható, a lustábbak akár automatizálhatják is a frissítését: a program a megfelelő menüpont kiválasztása után letölti a frissítések listáját, majd szinkronizálja az adatbázist a program honlapján lévővel. Ilyenkor az új adatokat letölti, az elavultakat pedig módosítja vagy törli.

A program széleskörűen támogatja a netet. Indulásakor automatikusan ellenőrzi, létezik-e újabb verziója, skineket lehet letölteni, a játékokhoz nemcsak információkat, hanem netcímeket is hozzá lehet rendelni, amelyek listaszerűen jelennek meg, és gombnyomással meg is tekinthetők. Az információkhoz file-okat is lehet mellékelni – ezek lehetnek a számítógépen, de akár a neten is. Utóbbi esetben közvetlenül a programból vagy a Windows alapbeállítás szerinti programjával le is tölthetők, szintén egyetlen gombnyomással.

Windows Commander 5.0

A honosított, magyarul „beszélő" alkalmazások közt található a Windows Commander legújabb verziója is. Főbb újdonságai:

– Windows XP-s témák támogatása;

– TAR és GZ formátumot kezelő beépített tömörítőprogram;

– háttérben futó letöltéskezelő, az FTP-s és HTTP-s műveletek szintén a háttérben hajthatók végre, a letöltés sebessége maximálható.

– az összes háttérművelet – beleértve a másolást és az archívumok kibontását is – immár szüneteltethető egy gombnyomással;

– Socks 4-es és 5-ös proxy támogatása.

Ismét scene!

Több olvasónk is kérdezte, hová lettek CD-inkről a korábban megszokott scene compók. A korábbi helyhiány miatt bizony sok minden lemaradt. Bár viszonylag nagy késéssel, megpróbálunk behozni valamit a lemaradásból. Igaz, csak a legjobb alkotások kerülhettek fel, de ez is valami.

Exkluzív demók

Nem teljes programok, mégis érdemes szót ejtenünk néhány demóról.

Az e számunk CD-kirakatában bemutatott Nagy Rejtvény CD-ről két keresztrejtvényt próbálhatunk ki. A FülÉlek demója segítségével pedig hanggal vezérelhetjük a Microsoft Word néhány műveletét.

Visszatérő vendégünk a Strawberry Prolog fejlesztőkörnyezete. A legújabb, 2.1-es windowsos Middle Edition három hónapos próbaidőt engedélyez – ez általában elég egy programozási nyelv alapszintű kiismeréséhez. A csomagban található tizenkilenc Prolog nyelven írt játék a negyedév letelte után is működőképes marad. A korábbi, freeware-ré lett 1.6-os verzió windowsos és linuxos változata is CD-nket gazdagítja.

TECH
SINCE 1987

GÖRDÜLÉKENY SZABADSÁG

RFKBS-5

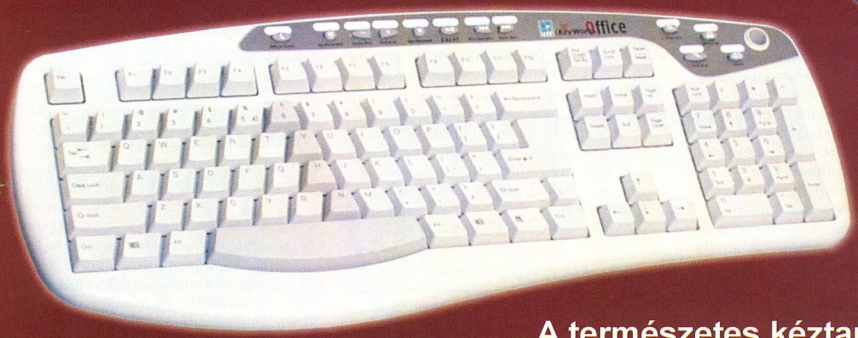

A természetes kéztartáshoz illeszkedő, kétoldalra döntött billentyűelhelyezés

- rádiófrekvenciás egér 255 ID kóddal, 2 csatornával, programozható görgetőgombbal
- rádiófrekvenciás billentyűzet 12 programozható multimédiás billentyűvel
- 1,5 méteres hatósugár, elemkímélő "alvó" üzemmód
- magyar és angol billentyűzetleosztással is kapható
- iKeyWorks szoftver

OK-820

SWOP-25

RFSOP-35

SWW-36

SWW-37

Az A4Tech egerek új generációja még több funkciót, sokoldalúbb kezelőszoftvert, halkabb üzemmódot (görgetés) biztosít a modernebb külalak mellett.
Az optikai egerek precízebb használatot kínálnak (700 dpi) és bármilyen felületen működnek, nincs szükség egérpadra. Nem utolsósorban, az optikai érzékelő miatt nem kell olyan gyakran tisztítani mint a golyós egereket.
A rádiófrekvenciás egerek mozgásszabadságot biztosítanak.

Kelly-Tech

www.kellytech.hu

Minden márkanév, logo és szlogen a megfelelő cég tulajdona. Minden jog fenntartva!

Tavaszi termés

A Honosító Műhely friss tavaszi magyaros programkínálata számos újdonsággal kecsegtet. A CHIP CD-n találhatók közül néhányat itt is bemutatunk.

Dvorák Bence (rigor@vogel.hu)

Ahhoz, hogy rendszerünket kézre állónak érezzük, mindenki saját szájíze szerint állítgatja be a Windowsát. Persze a rendszer által nyújtott beállítási, finomhangolási lehetőségekkel sokan nincsenek megelégedve. A tapasztaltabb felhasználók ilyenkor nekiesnek a rendszerleíró adatbázis kézi állítgatásának, ami nemcsak hosszadalmas procedúra, hanem rendkívül veszélyes is. Elsőként egy olyan programot mutatunk be, amely ezt a munkát könnyíti meg.

Windows Configurator

A Windows Configurator segítségével 150 rejtett beállítást változtathatunk meg biztonságosan. Lecserélhetjük

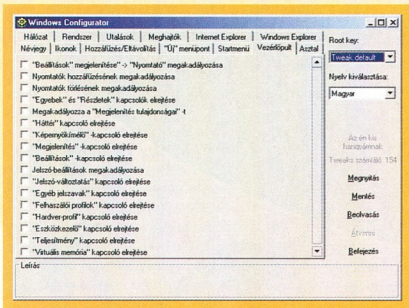

150 extra beállítás a Windowsban

a rendszer ikonjait, a *Start* menü és a *Vezérlőpult* megjelenő opciói közül számosat elrejthetünk. Az asztalunkon is alakíthatunk. Például letilthatunk számos átállítási lehetőséget, hogy ha más ül a gépünk elé, ne piszkálhassa el beállításainkat. Éppen ezért a programot jelszóval is védhetjük. Ugyanígy, az Internet Explorerben és a Windows Intézőben is számos opciót letilthatunk vagy elrejthetünk meghajtókat is. Szigoríthatunk a hálózatok elérésén. Rendszerünk alapvető működésébe is beleszólhatunk, például letilthatjuk az MS-DOS módot, vagy a CD-autostartot. Módosíthatjuk a különböző grafikus elemek megjelenítését: ablakok, menük, listák animálása, a képernyőn megjelenő betűtípusok simítása stb.

A programban találunk egy programeltávolító menüpontot és pár előre definiált beállítási sémát, ez utóbbiakat saját konfigurációnkkal bővíthetjük. Mindez kevésnek tűnhet – de így sincs okunk panaszra, mert a Windows Configurator teljesen ingyenes. Windows 95/98/Me alatt használhatjuk.

↷ \honosito\seged\windconf.exe

7-Zip 2.30

A veszteségmentes adattömörítésről a legtöbb embernek a Zip vagy a nagyobb hatásfokú Rar jut eszébe. Ezeket a programokat shareware-ként kipróbálhatjuk, de a teljes jogú használathoz meg kell vásárolnunk őket.

A 7-Zip ellenben teljesen ingyenes tömörítőprogram. Fejlesztője, Igor Pavlov folyamatosan dolgozik rajta. Bár a program teljesen ingyenes, 20 dollárért „regisztrálhatjuk" magunkat, ami tulajdonképpen a fejlesztés támogatása, illetve a szerző munkájának elismerése. Amit meg is szolgált, hiszen a program sokkal hatékonyabb a fizetős tömörítőknél. Nevéhez híven hét archívformátumot kezel – a 7Z, BZIP2, GZIP, TAR és ZIP archívokat teljeskörűen, a CAB és RAR file-okat pedig csak kibontani képes. A programnak nem okoz gondot a hagyományos ZIP formátum korlátja sem, hogy egy ZIP file legfeljebb 65 535 file-t tartalmazhat. A program jelenlegi verziója még nem támogatja a többrészes ZIP-ek készítését.

De az igazi érdekesség e nyílt forráskódú program saját formátuma, a 7Z. Legfeljebb 16 000 000 000 Gbyte méretű archív file-t készíthetünk vele, és támogatja a Unicode kódolású file-neveket. A 7Z-be több, már ismert tömörítési metódust is beépített a készítője. A Lempel-zip algoritmust (LZMA), apró változtatásokkal a Dmitrij Skarin-féle PPMdH-t, a BCJ2-t, a BWT algoritmust – és persze az elmaradhatatlan Huffmant. A 7Z átlagosan 22%-kal tömörebb a RAR archívoknál és 40%-kal a hagyományos ZIP-nél. Persze a tömörítési arány nagyban függ az eredeti file-ok típusától, de a 7-Zip összességében megveri a hagyományos tömörítőket.

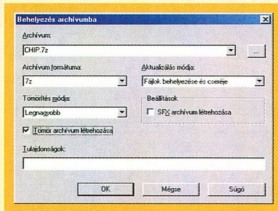

Sok jó adat kis helyen is elfér

A 7-Zip 2.30 telepítés után integrálja magát a Windowsba, azaz ha egy mappára vagy file-ra a jobb egérgombbal kattintunk, az előugró menüben megjelenik a 7-Zip menüpontja. Veterán felhasználók nagy örömmel fogadhatják, hogy parancssorból is használhatjuk, és a Far Managerhez is van plug-inje.

↷ \honosito\seged\7z230b12.exe

Windows Communicator

A Windows Communicator csevegőszerver és kliensprogram Windows 95/98/NT/2000 alá. Helyi hálózaton és a neten keresztül egyaránt beszélgethetünk segítségével. A beleépített dinamikus szervertechnológiának köszönhetően jó megoldást nyújt a helyi hálózatokon történő kommunikációra. Kliensrésze az ICQ-ben és az IRC-ben használt megoldásokat ötvöz. Mielőtt valaki félreértené, nem arról van szó, hogy az ICQ vagy az IRC hálózatokon beszélgethetnénk, csupán a kliens megvalósítása tartalmaz az ICQ-ból és az IRC-ből ismerős elemeket.

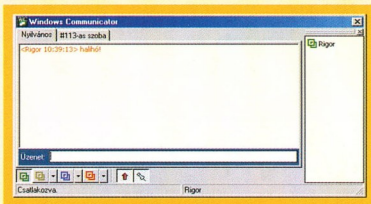

A helyi hálózaton és a neten keresztül egyaránt fecsegtethünk

A csomag kétféle szerverprogramot (egyet Windows 9x/Me és egyet NT/2000 alá) és egy klienst tartalmaz. A szerveren nincs különösebb beállítási lehetőségünk, csupán el kell indítanunk. A kliens indítása után automatikusan keres magának egy szervert a helyi hálózaton vagy a neten. Ha nem talál, vagy túl lassúnak véljük azt, amelyikre rálelt, akkor mi is indíthatunk saját szervert. A szerverek a felhasználók listájáról tartalmaznak információkat, illetve az elküldött üzeneteket tárolhatják addig, amíg a célszemély távol van, vagy ha az üzenetet időzítve küldtük el. A klienssel nyilvános chatelésre, személyes társalgásra, csevegőszobák kialakítására van mód.

Egyébiránt használhatjuk a programot „kémkedésre" is, azaz egy távoli gép képernyőjét, billentyűzetét figyelhetjük vele, kilistázhatjuk a futó programjait, tallózhatjuk a meghajtóit, file-átvitelt kezdeményezhetünk, újraindíthatjuk és kikapcsolhatjuk a távoli gépet. A célgépen futtathatunk is programokat. Persze csak akkor „kémkedhetünk", ha a célgép használója engedélyezte. (Vigyázat! Alaphelyzetben minden műveletet megenged a program!) E program tehát félelmetes eszköz lehet a rabszolgahajcsár típusú főnökök kezében a lógós alkalmazottak kiszűrésére. Érzékenyebb lelkűek, illetve fiatalabbak számára beállítható a vulgáris üzenetek szűrése is. A Windows Communicator teljesen ingyenes.

↝ \honosito\seged\windconf.exe

CD Mate

Manapság a CD-írás hétköznapi tevékenység, ezért egyre több CD-író program jelenik meg a piacon, és bizony számos többletképességet fel kell vonultatniuk az újonc programoknak, ha el akarják nyerni a vásárlók kegyeit. A CD Mate is igyekszik kitenni magáért – beépített lejátszót, MP3-tömörítőt, CD-grabbelőt és CD-borítótervezőt is tartalmaz. Közvetlenül MP3-ból is írhatunk vele audio-CD-t.

A többi CD-író programhoz hasonlóan a CD Mate is képes adat-CD-k, kevert módú – hangsávokat és adatokat egyaránt tartalmazó – lemezek, és audio-CD-k írására, sőt bootolható CD-t is készíthetünk vele. Ismeri a CD-Extra és a CD-G formátumot és a RAW-DAO módot is. IEEE 1394, USB 1.1 és 2.0, SCSI szoftverillesztésű IDE, valamint PC Card csatolású CD-írókat kezel – egyszerre akár 16-ot. A tapasztalatlanabb felhasználók is könnyűszerrel nekiláthatnak a lemezsütésnek, mert azon kívül, hogy a felülete magyar nyelvű, munkánkat varázslók is segítik. A hozzáértők pedig mélyen belenyúlhatnak a beállításaiba. A CD Mate a többmenetes (multisession) írást is támogatja.

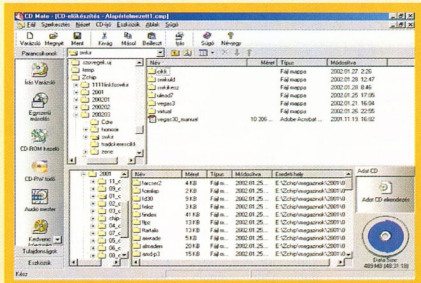

CD-tejből lesz a CD-író? :)

A file-okat DOS, Joliet vagy Romeo – maximum 8+3, 64, illetve 128 karakter hosszú file-neveket engedő – formátumban írhatjuk CD-re. A program magától képes letiltani a képernyővédőt, nehogy az hibát okozzon írás közben. A lemezrendezőt és a lemezkarbantartót elindíthatjuk közvetlenül belőle.

Külön érdekesség, hogy láthatjuk a felírandó anyag összeállítása közben, hogy az adatok hogyan helyezkednek el fizikailag a CD-n. A biztonságosabb íráshoz kalibrálni tudjuk a lézer energiáját. A programmal nemcsak 80 és 90 perces, hanem akár 120 perces írható vagy újraírható CD-ket is süthetünk. A CD Mate Windows 9x/Me/NT/2000/XP alatt működik. Sajnos a shareware változata minden egyes indításakor 30 másodpercig várat minket, és így is csak 30 napig használhatjuk – ezt követően vagy regisztráljuk, vagy eltávolítjuk a gépünkről.

↝ \honosito\seged\cdmhuntr.exe

VCDEasy

A CD Mate-ből hiányolhatjuk a VideoCD-k írásának lehetőségét – viszont könnyedén orvosolhatjuk e hiányosságot a VCDEasy feltelepítésével. Annál is inkább, mert a program teljesen ingyenes.

A VCDEasyvel MPEG-1 és MPEG-2 file-okat konvertálhatunk VCD 1.1, VCD 2.0 vagy SVCD 1.0 formátumú, .bin névkiterjesztésű image file-okba, amiket aztán megfelelő íróprogrammal felsüthetünk CD-re.

A VCDEasy ellenőrzi a kiválasztott MPEG file-t, és ha nem találja megfelelőnek a felbontását vagy a másodpercenkénti képismétlését, nem hajlandó bevenni a projektbe. Persze némi erőszakkal bármilyen MPEG file-t betuszkolhatunk az ellenőrzés kikapcsolása után, de ilyenkor hibás vagy kétes minőségű végeredményt kaphatunk. VCDEasyvel készített BIN file-ból megírt lemezeket tévénken is megnézhetjük, ha rendelkezünk VideoCD-lejátszóval vagy VideoCD-lejátszásra képes DVD-lejátszóval. A program Windows 9x/Me/NT/2000/XP alatt működik.

↝ \honosito\seged \vcdeasy_v1.0.7_setup.exe

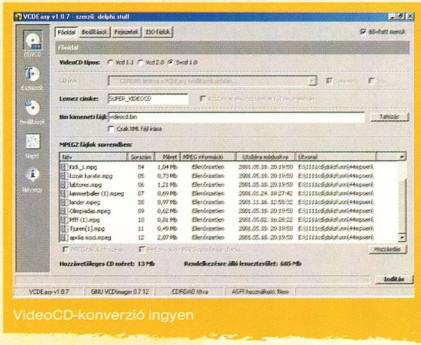

VideoCD-konverzió ingyen

Duhajkodás a fellegek felett

Kissé rendhagyó e havi játékösszeállításunk, ugyanis cikkünk egyetlen játékról szól. Természetesen a CD-mellékletünkre további izgalmas játékok is felkerültek!

Erdős Márton (martinm@umszki.hu)

A játékfejlesztők persze nem mentek szabadságra, sőt most dolgoznak csak igazán, hiszen tavasszal jön az E3 játékkiállítás, és addig még nagyon sok munka áll előttük.

Az alábbiakban bemutatandó program az Il–2 Sturmovik. E játék szó szerint a második világháborúba repít el bennünket, annak is a kellős közepébe. Ekkor a legkomolyabb ütközetek a légtérben zajlottak. A lassan már megszokottá váló háborús feldolgozások

Egy majdnem eredeti Il–2-es a játékból

sorát megszakítva itt kivételesen nem a szövetségesek repülőivel kell igazságot szolgáltatnunk. A játék az oroszok egyik rendszeresített gépéről kapta nevét, az Il–2-ről. Ezenkívül számtalan más repülőt is vezethetünk a játékban. Csupán a felsorolásukkal is betelne az oldal. Küldetéseink során megküzdhetünk a legnagyobb német ellenfelekkel – BF vadászgépekkel, Junkers bombázókkal, földi egységekkel, például légvédelmi csapatokkal és Opel teherszállítókkal, oldalkocsis BMW motorokkal, és még sorolhatnánk. Repülhetünk mindkét légierőben, csak rajtunk áll, melyik oldalt erősítjük.

Tréning

Nem holmi akciójátékról van szó, mert komoly szerepet kapott az élethűség. A vezetőfülkéket tökéletesen kidolgozták, a karok mozognak, a kijelzők valóságos értékeket mutatnak. A játék készítőinek még arra is volt idejük, hogy a kasznit kissé kopottasnak rajzolják meg – hiszen nem kiállításon járunk.

A botkormány szinte elengedhetetlen az irányításhoz, ha teljes valójában szeretnénk élvezni az élethűséget. Ha végeztünk a beállításokkal, indulhatunk az első bevetésre.

A gyakorló küldetéseket érdemes aprólékosan áttanulmányozni, különben minden esélyünk megvan rá, hogy már az első éles csatában a kifutó végén földre küldjük gépünket. Azért is fontos a gyakorlás, hogy kitapaszteljuk a különféle gépek meglehetősen eltérő viselkedését. Az aerodinamika tökéletes, de ezek a gépek nem bírnak a mai csúcsmodellek könnyedségével és erejével. Erre kitűnő példa az Il–2: hírhedten lomha monstrum, csoda, hogy egyáltalán képes levegőbe emelkedni.

Ez most igazi, vagy csak játék?

Ha viszont felküzdöttük utazó- és harci magasságba, ellenfeleinknek rengeteg lőszerre lesz szükségük legyőzéséhez. Ez már csak azért is nehéz feladat, mert a gép törzsében fölül egy plusz lőállást találunk – ezt alapállásban a gépi mesterséges intelligencia által irányított társunk kezeli. Az irányítást menet közben bármikor változtathatjuk, attól függően, hogy manőverezni vagy inkább lövöldözni szeretnénk.

A német oldalon repülhető BF vadászbombázó az Il–2 után pehelysúlyúnak tűnik. Már felszállásakor „izgága", hajlamos pillanatok alatt lesodródni a kifutópályáról, ha nem vigyázunk rá. A levegőbe emelkedve kis gyakorlás után gyönyörű, nyaktörő mutatványokat is megcsinálhatunk vele.

Tálalás

A Ubi Soft kínosan ügyelt rá, nehogy a kivitelezéssel elrontsa ezt a példás belsőt. A programozók jó munkát végeztek: a végeredmény az eddig megjelent repülőgép-szimulátorok talán legjobb grafikus motorja. Ha játszható sebességgel szeretnénk élvezni, igazán erős konfigurációra lesz szükségünk. Szemkápráztató grafikával hálálja meg, ha megfelelő vasat teszünk alá. A játék megköveteli a gyors 3D-s videokártyát, a rengeteg légi és földi objektum változatos textúrái miatt is.

A hangzásról kevesebb szó szokott esni, pedig legalább annyira fontos hangulati tényező, mint a látvány. Nos, itt sem vétettek hibát – élethű párbeszédeket hallgathatunk a rádión, akár mi is küldhetünk parancsokat és különböző hozzászólásokat az éterbe. Ezt könnyen kezelhető és átlátható gyorsmenü segíti.

Próba szerencse!

A kipróbálható változatban sajnos a játék több részét is letiltották, de éppen elegendőt hagytak meg ahhoz, hogy szolgáltatásban magasan a mostanában megjelenő demók fölött legyen. A hat bevethető repülőgép között négy orosz és két német van. Teljesíthetjük a program felkínálta küldetéseket, de magunk is összedobhatunk egyet. A mesterséges intelligencia több – általunk nem választható – gépet is irányít, vagyis nem kell attól félni, hogy minden „sarkon" ugyanazzal fogunk találkozni. Sajnos a gyakorló üzemmódról le kell mondanunk, de pár próbálkozás után nem okozhat problémát egy kiadós csata. Végül fontos megemlíteni, hogy több résztvevős üzemmóddal is kedveskedett a gyártó. Ezzel együtt már a demó is hatalmas kihívást jelent, pedig a teljes játéknak csupán kis töredéke.

Genius

Take It Easy with Wireless

Human Oriented
International Image
Technology and Trust

Genius

New Genius, New Value !

Wireless 2.4G TwinTouch+

Vezeték nélküli, 2,4 GHz-es, 16 csatornás egér és billentyűzet készlet

A legújabb, 2,4 GHz-es Digital Radio rádiófrekvenciás (RF) technológiának köszönhetően nincsenek többé vakfoltok, akár 7,5 méteres távolságból is zavartalan Giga-speed kommunikációt biztosít a számítógéppel anélkül, hogy az eszközöket közvetlenül a vevőegységre kellene irányítani. Ráadásul a beépített, 16 csatornás hardverkapcsoló a lehető legmagasabb fokú megbízhatóságot nyújtja, és kiküszöböli az interferenciát a közelben található hasonló eszközökkel.

TwinTouch Wireless

Vezeték nélküli multimédia egér és billentyűzet készlet

Az RF Digital Radio technológia zavartalan kommunikációt biztosít a számítógéppel anélkül, hogy az egeret közvetlenül a vevőegységre kellene irányítani. Ha dokumentumok és kávéscsészék hegyei tornyosulnának az útjában, az egér akkor is hatékonyan működik teljes 360 fokban.

CeBIT
HANNOVER
13. - 20. 3. 2002
HALL 25, A76

Available through:

FAN IT Distribution Ltd.
Address: Teve u. 7-11. / G földszint, H-1139 Budapest, Hungary
Telefon: (01)239 7020
(01)239 7021
Fax : (01)452 0720

WebScroll+ / WebScroll Eye
E-mail érkezését jelző görgetőkerekes optikai egér

PowerScroll+ / PowerScroll Eye
Nagy pontosságú görgetőkerekes optikai egér

Comfy KB-16M Value
Multimedia Keyboard for Windows Me/98

EasyTouch
Desktop keyboard & Mouse Kit

KYE SYSTEMS CORP.
Tel: (886) 2 2995-6645
Fax: (886) 2 2995-4751
email:sim@email.geniusnet.com.tw

Genius Web: www.geniusnet.com.tw
OEM/ODM: www.kyecom.com

Vissza az időben

Be kell valljuk, mi sokkal jobbak vagyunk, mint Steven Spielberg. Neki csak háromszor sikerült visszamennie a jövőbe, mi azonban a múltba ugyanezt már sokadszorra tesszük meg.

Dián Krisztián, Duchon Jenő

Ezen persze nincs mit csodálkozni, hiszen az előző havi kínálatból még rengeteg érdekes és izgalmas program előbukkant, és ezeket mindenképpen szeretnénk röviden bemutatni. Éppen ezért ismételten azt tanácsoljuk, mielőtt belemélyednének lapunk további oldalaiba, vegyék elő a februári CHIP-CD-t, fújják le róla port, és még egyszer – de remélhetőleg nem utoljára – helyezzék azt számítógépük CD-meghajtójába. Higgyék el, megéri!

● *GoogImager 2.0:* CXIV. CD, \SAC\COMM\GI20.ZIP. A nagy tudású Google kereső népszerű keresőgép a neten. Mégis meg tud dolgoztatni minket, mire a találatlistában rábukkanunk arra, amit pontosan keresünk. A Google egyik külön részével képek után kutathatunk a neten. Itt – és más keresőknél is – a keresés eredményességének kulcsa a keresőnek megadott paraméterektől függ. A GoogImager ezek megadásában segít.

A program a Google híres keresőmotorját használja fel, bár bizonyos műveleteknél az Altavista keresőmotorja is használható. Könnyű használhatósága abban rejlik, hogy egy ablakban jeleníti meg a legtöbb keresési opciót, például a keresendő file típusát (JPG, JPEG vagy GIF). Emellett tovább szűkíthetjük a keresést: megadhatjuk a kép színét (fekete-fehér, színes) és méretét is. Még tovább szűkíthetjük a keresési kritériumokat a keresési hely pontos megadásával, ez lehet országnév és URL egyaránt. Szöveges file-ok keresésénél .XLS, .PDF, .DOC, .PPT és RTF típusú file-okra kereshetünk. Itt kifejezést is megadhatunk, hogy azokat a szövegeket keresse, amelyek tartalmazzák – vagy éppen nem tartalmazzák – a kifejezést.

Ha mindent beállítottunk, a *Start search* gombra kattintva máris az aktuális böngészőnkben találjuk magunkat, benne pedig a Google keresési eredményét. A fent említettek mellett hasznos lehetőség még, hogy visszanézhetjük az utolsó néhány keresésünk eredményeit. CD-mellékletünkön a program shareware változata található.

● *Internet Neighborhood 5.0:* CXIV. CD, \SAC\COMM\IN50.EXE. A Windows Intéző könnyen használható file-kezelő, számos bővítést is készítettek hozzá – többségüket nem a Microsoft műhelyében. Ilyen programra bukkantunk a februári SAC-gyűjteményben is.

Az Internet Neighborhood képessé teszi a Windows Intézőt FTP helyek kezelésére. Felvehetünk benne FTP site-okat, és ha duplán kattintunk ezekre, az Intéző automatikusan felkapcsolódik a helyhez. Ezután kényelmesen böngészhetünk a site-on, hiszen ilyenkor úgy viselkedik az Intéző, mint egy FTP kliens. Egyszerű húzd és ejtsd módon tölthetünk le és fel mappákat és file-okat. A program tűzfal mögötti gépeken is használható. Képes cache-elni a távoli tartalmat, ezért a már meglátogatott FTP site-okat később kapcsolat nélkül is böngészhetjük. A program kezelőfelülete testre szabható. Februári CD-nken shareware változata kapott helyet, amelynek lehetőségei korlátozottak.

● *Trillian 0.71:* CXIV. CD, \SAC\COMM\TRILLIAN.EXE. Számtalan csevegési forma létezik a neten, egyesek felkapottabbak, mások kevésbé. Akik egyszerre több chatelő kliensprogramot is használnak, jó használt veszik a Trilliannak. Ez a csevegő kliens egyetlen felület alatt fogja össze a különböző klienseket. Felülete hasonlít az ICQ-éhoz, azonban itt párhuzamosan használhatjuk az ICQ-t, az IRC-t, az MSN-t és a Yahoo! klienst. Mindegyik klienshez tartozik egy „connection manager", ahol a kliensek jellemzőit lehet beállítani. Ezek után kis Trillian ablakunkban minden kliens üzenetét egyszerre kezelhetjük. Az IRC szerverekhez csatlakozást nagyban segíti az előre definiált szerverek listája. A program ingyenes, de fejlesztői szívesen elfogadnak egy kis anyagi támogatást.

● *3D Grapher 1.14:* CXIV. CD, \SAC\EDUCULT\3DG.ZIP. A számítógépes grafikusoknak gyakran elő kell venniük matematikai tudásukat – különösen a vektorokkal is foglalkozó geometriában, illetve a különböző síkbeli és térbeli görbékkel foglalkozó analízisben, azaz függvénytanban kell jártasnak lenniük. A 3D Grapher 1.14 utóbbival próbál megismertetni bennünket.

A programnak akármilyen bonyolult függvényt megadhatunk, könnyen és

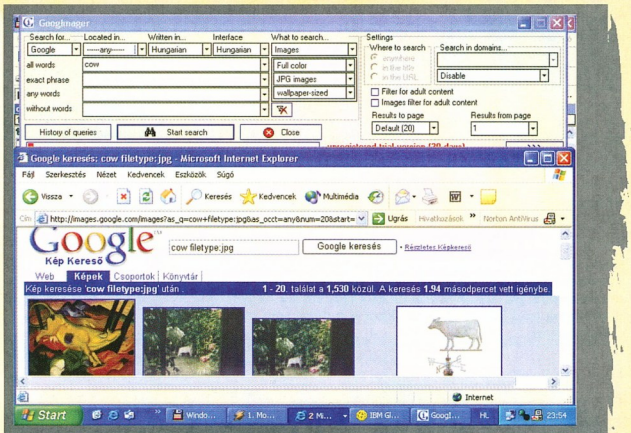

A GoogImagerrel egyszerűbb a Google használata

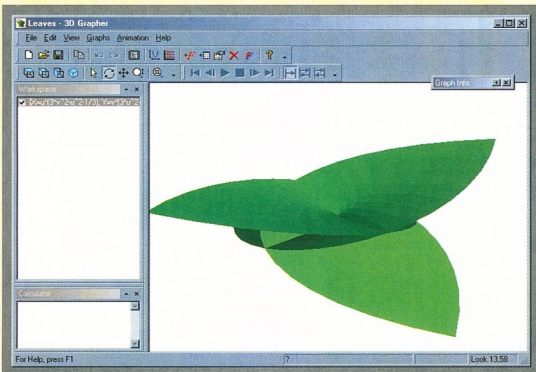

A 3D Grapher megmutatja, mennyi lehetőség rejlik a függvényekben

gyorsan a képernyőre varázsolhatjuk a függvény által felvett értékeket. A függvényeket kombinálhatjuk is, hogy különleges alakzatokat hozzunk létre. Ha az egyes pontok koordinátáit egymás után többször is megváltoztatjuk, az egyes fázisokat összefűzhetjük animációvá. Ezeknek a pontoknak a változtatását is függvényekkel írhatjuk le. Az egyes függvények paraméterezése nagyon részletes, ugyanakkor jól átlátható. A térbeli függvényeket több nézetben is megvizsgálhatjuk: elölről, hátulról, felülről, izometrikusan, és a kamerát szabadon elforgathatjuk, ha az adott nézőpont nem megfelelő. A program legfrissebb verzióját kiegészítették teljes képernyős üzemmóddal, optimalizálták a függvényrajzoló eljárásokat, beépítették a mégsem/mégis (undo/redo) lehetőségét, illetve lehetőségünk van százalékos operációra. A program regisztrálatlanul 30 napos próbaidőszakot engedélyez.

● *Konvertor 3.03:* CXIV. CD, \SAC\GRAPH\KONVRTOR.ZIP. A képfile-ok más formátumúvá alakításához képkonvertáló program kell. A videofile-okéhoz videokonverterre, a zenei file-okéhoz pedig hangkonverterre van szükségünk, a szöveges file-ok átalakításához megint mást kell használnunk. Ez már négy különböző program, amit multimédiás anyagok kezeléséné használnunk kell... E négy adattípusnak az átalakítását fogja össze egy programban a Konvertor. Több mint 100 képformátumot, 11 videoformátumot és 30 zeneformátumot ismer. Leggyengébb pontja a szövegformátum, ebből csupán négyfélét ismer. A program lehetőséget nyújt a kötegelt munkavégzésre, ami nagyban meggyorsítja a munkánkat. Egyetlen hátrányát tapasztaltuk csupán: regisztrálatlan verziójának 30 napos az időkorlátja.

● *Real-Draw Pro 2.4:* CXIV. CD, \SAC\GRAPH\REALDRAW.ZIP. Rajzolóprogrammal valószínűleg sokan találkoztak már, ha mást nem is, a Paintet egyszer biztosan kipróbálta mindenki. Olyan szoftverrel azonban, mint a Real-Draw, valószínűleg kevesebben futottak össze. Pedig igazi kincs a shareware-ek között. Ugyanis képes a megrajzolt ábrához felületet rendelni, a felületet pedig kedvünk szerint alakíthatjuk, akár térbeli eszközök segítségével is.

A képernyő bal oldalán találjuk az eszközlécet, rajta a más programokból ismert rajzeszközökkel – vonalhúzás, festőecset, kitöltés stb. Az igazi csemege a lebegő ablakokban rejtőzik: a *3D Bevel* ablakban az éleket variálhatjuk, az *Effect* ablakban adhatunk különleges árnyékot rajzobjektumainknak. A *Transparency* segítségével az átlátszóságot, az *Outline*-ban pedig a kontúrokat állíthatjuk be. A *Bump Map*ben a felület domborúságát variálhatjuk, a *Quick Style* segítségével előre elkészített textúrákkal ruházhatjuk fel objektumunkat. Az elnevezések többsége amúgy pontosan megadja az ablak feladatát: *Color & Texture, 3D Lights* stb. A program támogatja a rétegek (layer) kezelését. Akit mindez nem győzött meg, vessen néhány pillantást a mintarajzokra, és után a gondolja át, kipróbálja-e a programot. A Real-Draw Pro harminc nap próbaidőt engedélyez, utána pedig érdemes kifizetni érte a regisztrációs díjat.

● *ATnotes 8.3:* CXIV. CD, \SAC\UTILMISC\ATNOTES.ZIP. Emlékeztető feljegyzések készítésére sokan használnak post-itet, amit a monitorra, az asztalra vagy szinte bárhova fel lehet ragasztgatni. De miért adunk ki sok pénzt ezekért az öntapadó lapocskákért, ha ugyanilyeneket kedvenc ablakos operációs rendszerünk asztalára is elhelyezhetünk? Ezek persze csak virtuális fecnik, de a papírnál sokkal többre képesek. Mindenekelőtt bármilyen színű cetliket készíthetünk magunknak. Kapunk egy üzenet adatbázist is, amelyben megnézhetjük összes eddigi feljegyzésünket, sőt azokat újra hasznosíthatjuk. Az már csak hab a tortán, hogy a feljegyzések riasztani is tudnak. Ráadásul a program freeware.

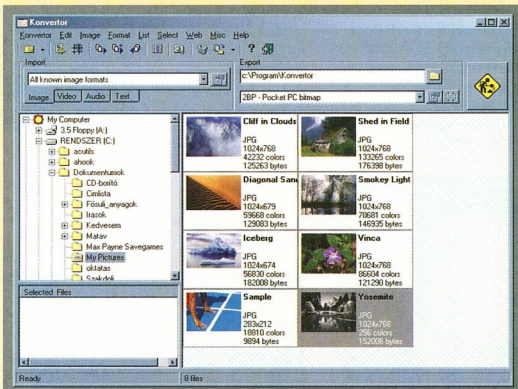

Multimédiás file-ok konvertálása egyszerre

Újdonságok márciusra

E számunk SAC-mellékletének válogatásakor nehéz dolgunk volt. Ugyanis az újdonságok és a már régebb óta fejlesztett alkalmazások frissítései hatalmas méretűre dagasztották a könyvtárakat. Akkorára, hogy ha mindent szerettünk volna feltenni, rá sem fért volna egy CD-re...

Sponga Tamás (stamas@linuxfreemail.com)

Elsőként nézzük át röviden azokat a népszerű alkalmazásokat, amelyeknek az elmúlt egy hónap során jelent meg újabb verziója! Kezdjük a sort a feledékenyeknek készített Advanced xx Password Recovery alkalmazásokkal. Közülük többnek is megjelent a friss, 1.11-es verziója: ilyen az Excel 2000-hez (\SAC\UTILTEXT\AE2000PR.ZIP), az Office 2000-hez (\SAC\UTILTEXT\AO20PR_P.ZIP és AO20PR_S.ZIP), a Word 2000-hez (\SAC\AW2000PR.ZIP) használható rész. Megérkezett az Adobe hordozható dokumentumformátumához készített megjelenítő, az Adobe Acrobat Reader 5.05-ös verziója (\SAC\UTILTEXT\AR505ENU.EXE). Elkészült a CompuPic képnézegető és -szerkesztő 6.1-es verziója (\SAC\GRAPH\CPIC32.EXE), valamint frissült a 32 Bit Fax is, 9.37.10-esre (\SAC\COMM\32FAX937.ZIP).

● *Quick Conversion 3.5:* \SAC\EDUCULT\QIKCV.ZIP. A shareware programokkal foglalkozó site-ok több díjat kiosztottak már a Quick Conversionnek. A program számtalan mértékegység között tud konvertálni. Egyszerre látjuk az egy kategóriába tartozó összes mértékegységet. Ez azért hasznos, mert például a hosszúságnál látjuk az SI mértékrendszerbe tartozó mértékegységeket (mm, cm, dm stb.) és a nem SI-be tartozókat is (inch, feet, yard stb.). A shareware program regisztrációja 9,95 USD, de regisztrálás nélkül is teljes tudású.

● *Euromat 1.8.3:* \SAC\EDUCULT\EUROMAT.ZIP. Januártól az Európai Közösség országaiban az euró lett a hivatalos fizetőeszköz, várható, hogy meg fognak szaporodni az olyan konverterek, amelyek ismerik az új valutát. Az Euromat nagyon egyszerű, freeware átszámítóprogram, amellyel az eurót lehet átszámítani más pénznemekre. Mellékelnek hozzá egy szerkesztőt is, amivel az alkalmazás kinézete és tudása teljesen átszabható.

● *CombiMovie 1.1:* \SAC\GRAPH\COMBIMOV.EXE. Egyszerű ingyenes alkalmazás, kettő vagy több MPEG file-t lehet vele „összeragasztani" folyamatosan lejátszható file-lá. A műveletet gyorsan hajtja végre, és ehhez nem vizsgálja a file-ok felbontását, tömörítését stb.

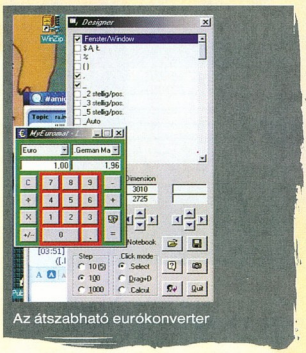

Az átszabható eurókonverter

● *Easy Gallery Generator – EGG 2.0:* \SAC\GRAPH\EGG20.ZIP. Ma már nem nagy munka elkészíteni egy egyszerű webhelyet. Ha képeket is közzéteszünk, érdemes miniatűröket (thumbnail) használni, hogy nagyban a kép csak akkor töltődjön le, ha kíváncsi rá a látogató. A thumbnailt elkészíthetjük kézzel, valamilyen képszerkesztő program segítségével is, de az elég aprólékos munka. Az Easy Gallery Generatorral egyszerűen és gyorsan hozhatunk létre képgalériát. Az elkészített galériát aztán már csak fel kell töltenünk egy szerverre. A program ingyenes.

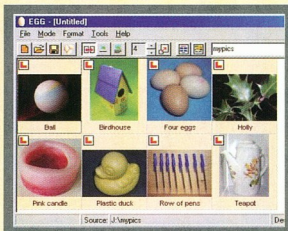

Easy Gallery Generator: thumbnail webre, egyszerűen

● *JR Screen Ruler 1.4:* \SAC\GRAPH\JRULER.ZIP. Bármilyen szerkesztőprogrammal dolgozik valaki, mindegyikben talál valamilyen vonalzót. Azonban mindnek van valamilyen kötöttsége – legnagyobb az, hogy mindig csak az alkalmazás ablakán belül lehet használni. A JR Screen Ruler virtuális vonalzó, a desktopon bárhol elhelyezhetjük. Állhat függőlegesen vagy vízszintesen, bárhová húzható, hozzáigazítható a desktop széléhez stb. A beosztása lehet képpont, inch, betűméret (pont) vagy centiméter. A program ingyenes.

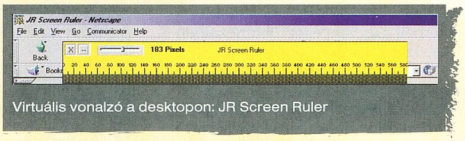

Virtuális vonalzó a desktopon: JR Screen Ruler

● *SmartCapture 1.17:* \SAC\GRAPH\SCAP117.ZIP. E Windows XP-kompatibilis képlopóval teljes képernyő, tetszőleges terület, ablakok képe menthető le. Közvetlenül szkennerből és digitális kamerából is be tud tölteni képet. A beolvasott vagy lementett kép a program alapszintű szerkesztőjében tovább alakítható – színmélység, fényesség, kontraszt, átméretezés, forgatás, tükrözés stb. A képek BMP, GIF, JPEG és PNG formátumban menthetők el. A program ára 30 USD.

● *1by1 – MP3 Directory Player 1.14:* \SAC\SOUND\1BY1_114.ZIP. Freeware, aprócska, mindössze 19 Kbyte-os MP3-lejátszó. Mérete miatt nem érdemes eltemetni, mert meglepően sokat tud. Röviden a jellemzői: MP3 file-ok keresése különböző könyvtárakban; „emlékezés" a már lejátszott file-okra, azaz képes onnan

folytatni a lejátszást, ahol régebben abbahagyta; dinamikus audio és kibővített sztereó hanghatás; Layer2 formátumú file-ok lejátszása a külön telepíthető mpglib.dll segítségével (58 Kbyte); kedvencek listája; távirányítási lehetőség az IRAssistant segítségével. (Az IRAssistant programok távirányítására fejlesztett szoftver az azonos nevű cégtől.) Az új, 1.14-es verzió újdonsága az, hogy súlyosabb hiba esetén a lejátszó automatikusan újraindul.

● *RazorLame 1.1.5:* \SAC\SOUND\RAZORLAME.ZIP. Bár a Microsoft erőlteti a WMA formátumot, az valahogy nem tudja megelőzni az MP3-at. Egyre több MP3-tömörítő van,

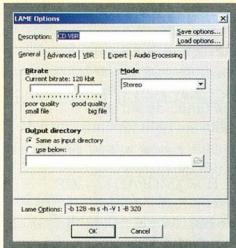

RazorLame 1.1.5: grafikus kezelőfelület a Lame-hez

és ezek jobbnál jobbak. Az egyik a Lame. Alapvetően parancssoros, de ha ezt valaki nem szereti, használhat hozzá valamilyen grafikus frontendet. A RazorLame könnyen használható grafikus interface a Lame-hez. Az új verzió menüje és eszközsávja már Windows XP-szerű. Sok minden beállítható rajta, ami a Lame-nél csak kapcsolókkal érhető el.

● *UFO Module Player 2.3p2:* \SAC\SOUND\UFOMOD-2.ZIP. Ingyenes MOD-lejátszó program. Készítői arra büszkék, hogy a DOS-ra, Windows 9x-re és Linuxra is elkészített lejátszójuk motorja sokkal különlegesebb, „elegánsabb", mint amit például a Winampba, a Sonique-ba és a ModPlugba építenek. Az UFOMod a következő formátumokat tudja lejátszani: 669, AMF, DSM, FAR, GDM, IMF, MED IT, MOD, MTM, OKT, PTM, S3M, STM, STX, ULT, UNI és XM. Képes a következő archívokban lévő file-okat is lejátszani: ACE, ARJ, IMP, J, LHA, RAR és ZIP. Tartalmaz egy alacsony zajszintű mixert is.

● *Column-Row Guides 1.1:* \SAC\UTILTEXT\COLUMN.ZIP. A Column-Row teljesen programfüggetlen grafikus segédeszköz: a desktopon bárhol sorokat és oszlopokat hozhatunk létre vele, hasonlókat a grafikus programok munkafelületén megjeleníthető rácsszerkezethez. A sorok és oszlopok száma 2 és 9 között adható

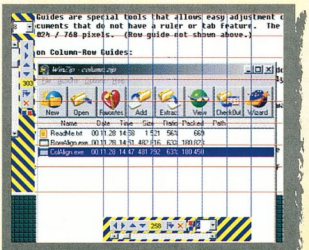

Virtuális oszlopok, sorok a desktopon a Column-Row Guides kivitelezésében

meg, szélességük szabadon állítható, és külön-külön is be- és kikapcsolhatók. Az „ablak" végén lévő szabályzógombokkal képpontonként növelhető, csökkenthető, tologatható az egész sor- vagy oszlopablak. A színe kék vagy piros lehet. Freeware.

● *10-Strike FTPrint 3.42:* \SAC\UTILTEXT\FTPRN342.ZIP. A Windows 9x/NT/2000 a nyomtatandó dokumentumokat mindig grafikaként nyomtatja ki. Ez időfecsérlés, ha csak szöveget kellene nyomtatni. A 10-Strike FTPrint a nyomtatáskor megnézi, tartalmaz-e grafikát a file, és ha nem, akkor átváltja a nyomtatót karakteres üzemmódba, és úgy kezdi a nyomtatást. Ehhez persze olyan nyomtató kell, amelyik támogatja ezt az üzemmódot. Ahogy a mátrixnyomtatóknál megszokhattuk, választható Normal és NLQ (közel levélminőség) nyomtatási mód. Kiválasztható a betűtípus és a jellemzői – félkövér, dőlt, aláhúzott, alsó, felső index stb. A program 30 napig használható, ezután 15 USD-t kell érte fizetni.

● *As-U-Type 1.2:* \SAC\UTILTEXT\ASUTYPE.ZIP. Ez a shareware alkalmazás ötcsillagos minősítést érdemel, pedig egyszerű problémára ad megoldást – egyelőre angolul. A feltelepített program röptében (on the fly) ellenőrzi a szöveget, és kijavítja a hibákat. Ez persze idegesítő is lehet, ezért az As-U-Type fejlesztői úgy írják, hogy minden részlet be- és kikapcsolható. Beállítható, hogy javítsa-e a mondatkezdő betűket, a dátumformátumot, az elgépelt szavakat stb. Minden változtatás visszavonható, a program által használt szótáradatbázis egyszerűen szerkeszthető. CD-mellékletünkre a 30 napig használható, teljes verziója került. 29,95 USD-ért lehet regisztrálni.

● *EasyType 1.3:* \SAC\UTILTEXT\EASYTYPE.ZIP. Aki sokat gépel (és főként nem tíz ujjal), annak óriási segítség lehet egy olyan program, amelyik „kitalálja" a gondolatait. No, nem olyan segítségről van szó, ami tolakodó lenne, hanem jól idomított, az Ericsson T9 mobiltelefonok prediktív szövegbeviteléhez hasonló támogatásról. Az EasyType a szöveg gépelése közben felajánlja az első 1-2 karakter leírása után azoknak a szavaknak a listáját, amiket az eddigi gépeléseink során többször használtunk. A feljövő popup listából egyszerű billentyűkombinációval választhatunk. Ezzel nemcsak szavakat, hanem kifejezéseket, sőt komplett mondatokat is 1-2 karakter leütésével

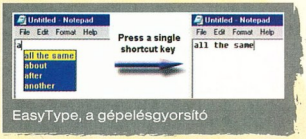

EasyType, a gépelésgyorsító

elővarázsolhatunk. A szövegszerkesztés tempóját hihetetlenül meggyorsíthatja. A program regisztrációja március 1-ig 19,95 USD, utána 25 USD.

● *BDBFS 1.19:* \SAC\UTILTEXT\BDBFS119.ZIP. Az Ashton-Tate dBase adatbázis-kezelője olyan szabványt teremtett, amihez a programfejlesztőknek a mai napig illik igazodniuk. A magukra valamit is adó adatbázis-kezelők ismerik is a dBase file-formátumát. Az ukrán nemzetiségű BDBFS egyszerűen csak a „világ legjobb DBF szerkesztője"-ként aposztrofálja magát. Nos, a ZDNet öt csillaggal jutalmazta, ami talán jelent valamit. Az alkalmazással a dBase3/Clipper, FoxPro, dBase4, Six, FlexMemo által készített DBF file-ok nézegethetők és szerkeszthetők. Használhatók az NTX, IDX, CDX, MDX és NSX indexelések. Több mint 100 adatbázis-művelet érhető el közvetlenül gyorsbillentyűvel. A program felülete könnyen áttekinthető, Norton Commander-szerű ablak. És mindez csak töredéke a program tudásának, érdemes kipróbálni. CD-nkre a regisztrálás nélkül 40 napig működő teljes változata került, utána a további használathoz 20 USD-t kell fizetni. Ha valaki többet rendel, csökken a darabonkénti ár.

● *CM32 2.6.0.9:* \SAC\UTILTEXT\CM32.ZIP. A számítógépet legtöbben szövegszerkesztésre használják. Eközben előadódhat, hogy olyan karakterre lenne szükség, ami a billentyűzetről közvetlenül nem vihető be. Ilyenkor jön az [Alt] lenyomása, és kopácsolás a számbillentyűkön. E gombkombinációval előcsalható karakterek kijelzésére készült

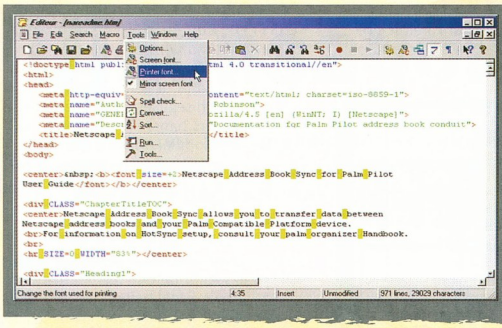

Editeur: szintaktikai kiemelés a legtöbb forráskódhoz

a korlátozás nélküli shareware CM32 (Character Map). A gépre telepített fontkészletek bármelyike betölthető. A program csendben megbújik a System Trayen, majd egérkattintásra vagy gyorsbillentyűre előugrik. A táblázatból kiválasztott, majd villogó karakteren elég duplán kattintani vagy [Enter]-t nyomni, az kikerül a vágólapra. Szükség esetén lehet új fontkészletet telepíteni, bár a CM32 a Windows saját telepítőjét használja. Hasznos apróság.

● *Editeur 4.6:*
\SAC\UTILTEXT\EDITEU46.ZIP.
Valószínűleg mindenkinek van kedvenc szövegszerkesztője. Azért érdemes néha újakat is kipróbálni, mert hátha... Az Editeur fejlesztői főként programozóknak és HTML oldalakat szerkesztőknek szánták programjukat, bár nagyon jól használható általános szövegszerkesztési feladatokra is. A programozók abban a pluszban részesülnek, hogy a Java, Perl, PHP, Python, XML, Rexx, Fortran, Cobol, Ada, Basic, C, C++, Pascal, Lisp, HTML stb. forrásokban szintaktikai kiemelést

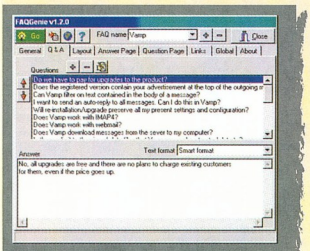

FAQGenie: „Gyakran Ismételt Kérdések"

használhatnak. A program természetesen ezeket a forrásokat megnyitja, menti. A mentésnél választható, hogy Windows, DOS, Mac vagy Unix formátumú legyen a file formátuma. A program egyszerre több file-t is megnyithat, támogatja a makrók betöltését és futtatását. Kezelőfelülete személyre szabható – állíthatók a színek, fontok, görgetősávok, betöltendő/mentendő file-ok szűrői, nyelv (angol, francia, olasz, portugál), eszközsáv stb. 30 napig használható, teljes képességű, utána 28 USD-t kell fizetni a további használatáért.

● *FAQGenie 1.2.1:*
\SAC\UTILTEXT\FAQGE121.ZIP. Sok webhelyen találunk „gyakran ismételt kérdések" részt (GYIK vagy angolul FAQ). Ezek valóban hasznosak: egyrészt egy helyen találunk egy sor infót, másrészt megmenekülünk rengeteg e-mail elküldésétől. A FAQ oldalak általában nincsenek túlcsicsázva, mert itt a hasznosság a fő szempont.

A FAQGenie segítségével profi kinézetű FAQ oldal állítható elő. Egyszerűen csak a kérdést és a rá adott választ kell beírni, majd a program beszerkeszti az oldalba. Többféle kinézetből lehet válogatni: keretes, keret nélküli, a keretek vízszintes és függőleges elrendezése, linkek színe stb. CD-nkre a program 30 napig használható változata került. Regisztrációs díja 30 USD.

● *Form Pilot Home 1.30:*
\SAC\UTILTEXT\FORMP130.ZIP.
Az előre elkészített formanyomtatványokat általában nyomtatott nagybetűkkel vagy írógéppel kell kitölteni. Ennek régen és ma is az olvashatóság miatt volt jelentősége, csak a manapság kitöltött formanyomtatványok többségét sok helyen már optikai karakterfelismerővel (OCR) dolgozzák fel. A jegyből, ha írógéppel töltjük ki a nyomtatványt – ha van írógépünk. A Form Pilot Home-mal azonban az írógép hiányát is áthidalhatjuk: az üres formanyomtatványt beszkenneljük, és a képernyőn megjelenő képében a program segítségével kitöltjük az üres helyeket – ha ragaszkodunk hozzá, írógépen használatos karakterekkel. Már csak a nyomtatás van hátra, és a lapot már lehet is visszapostázni. A program akkor nem használható, ha különleges papíron érkezik a nyomtatvány. Ekkor marad a hagyományos írógép beszerzése és a kopogás. A 30 USD-s regisztráció kicsit soknak tűnik, de aki sok formanyomtatványt tölt ki, annak megérheti.

● *MIDINotepad 1.75:*
\SAC\UTILTEXT\MDPAD175.ZIP.
A Windowsban lévő Notepadnek sok konkurense van, mindegyik jobb valamiben a microsoftos szövegkrampácsolónál. A MIDINotepad például több file-t képes megnyitni. Van egy egyszerű, ebben a kategóriában

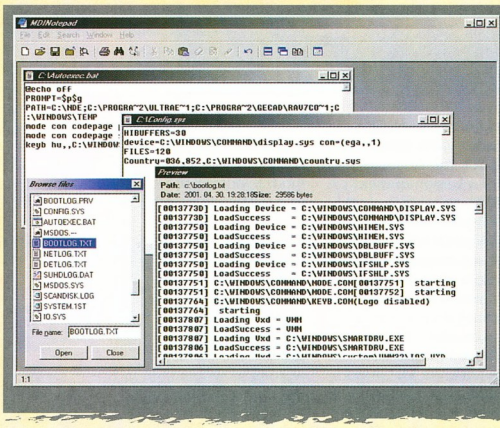

A Notepad ingyenes konkurense, a MIDINotepad

elegendő eszközsávja és egy gyors file-nézőkéje. Utóbbi nagyon hasznos, mert egy listában a szövegfile nevére kell kattintanunk, a program pedig a másik ablakban rögtön megmutatja a tartalmát. Ez alapján eldönthetjük, be akarjuk-e tölteni az adott file-t, vagy keresgélünk tovább. Mindenképpen megéri a Windows Notepadját lecserélni ezzel az ingyenes programmal.

Viszonteladóink részére ingyenes bemutató! Telefonáljon!

Miért kockáztatna, ha a legújabb védelem már kapható?

Védje fontos adatait és eszközeit az új APC Back-UPS® CS rendszerrel.

Az APC új Back-UPS® CS egy vállalati munkaállomásokhoz és otthoni számítógépekhez tervezett, megbízható, nagy teljesítményű szünetmentes tápegység. Ez az első és egyetlen szünetmentes tápegység, amely USB- és soros kapcsolatot is kínál egy kompakt egységben, és így többféle számítógép-rendszerrel kompatibilis.

Mindegy, hogy a számítógép otthon vagy az irodában található, a megbízható működéshez egyenletes tápellátásra van szükség. Az IBM által készített felmérés szerint egy számítógép havonta átlagosan 128 feszültségingadozásnak van kitéve, kezdve a túlfeszültségektől és feszültséglökésektől (amelyek károsíthatják a hardvert), a kisebb vagy nagyobb feszültségesésekig és áramszünetekig (amelyek adatvesztést okozhatnak). A szünetmentes tápegység (UPS) minden számítógép-rendszer nélkülözhetetlen része, mivel soha nem tudható, mikor keletkezik zavar az áramellátásban. Feszültségingadozás esetén az APC Back-UPS® CS akkumulátorra kapcsolja a számítógépet, így a rövid idejű áramszünet alatt tovább dolgozhat, vagy automatikusan leállítja a rendszert hosszabb kimaradás esetén.

Válassza az APC-t, ha megfizethető, megbízható, nagy teljesítményű feszültségvédelmi megoldásra van szüksége. A több mint 10 millió ügyféllel az APC több számítógépet véd világszerte, mint bármilyen más márka. Ha az APC-t választja, a "Legendás Megbízhatóságot" választja.

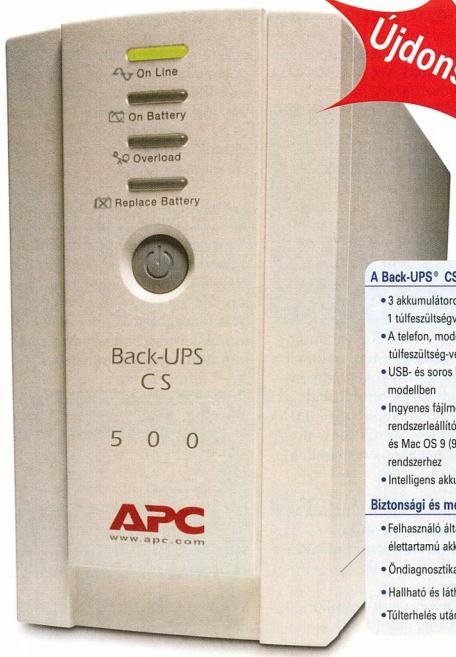

Újdonság!

A Back-UPS® CS tulajdonságai:

- 3 akkumulátoros és túlfeszültségvédő, 1 túlfeszültségvédő csatlakozó
- A telefon, modem, fax és DSL-vonal túlfeszültség-védelme
- USB- és soros kapcsolat egy modellben
- Ingyenes fájlmentő és automatikus rendszerleállító szoftver Windows és Mac OS 9 (9.0.4 vagy újabb) rendszerhez
- Intelligens akkumulátorkezelés

Biztonsági és megbízhatósági előnyök:

- Felhasználó által cserélhető, hosszú élettartamú akkumulátorok
- Öndiagnosztika
- Hallható és látható riasztások
- Túlterhelés után egyszerűen újraindítható

Egyéb megoldások az APC-től:

Kábelek:
Soros, párhuzamos, USB kábelek, LAN-, nyomtató-kábelek és egyebek

SurgeArrest:
Nagy teljesítményű védelem túlfeszültségek ellen

SurgeArrest Notebook Pro:
Megbízható feszültségvédelem notebook-ok számára

Back-UPS Pro®:
Magas rendelkezésre állású védelem üzleti alkalmazásokhoz

APC®
Legendary Reliability™

Vezetéknév _____
Keresztnév _____
Beosztás _____
Cég _____
Cím _____
_____
Irányítószám _____ Város _____
Ország _____
Telefon _____ Fax _____

E-Mail _____
Szeretne az APC termékeivel, szolgáltatásaival és akcióival kapcsolatos hírlevelet kapni e-mailben? ❒ Igen ❒ Nem
Most elŒször lép kapcsolatba az APC-vel? ❒ Igen ❒ Nem
Vállalkozás típusa: ❒ Magánfelhasználó/Otthoni iroda
❒ Kis-/közepes vállalat (kevesebb mint 500 alkalmazott)
❒ Nagyvállalat (több mint 500 alkalmazott)
❒ Államigazgatási szerv
❒ Számítógép-viszonteladó/APC-partner

Ingyenes feszültségvédelmi katalógus.

☐ IGEN! meg szeretném tudni, hogyan válasszam ki a rendszeremhez legjobban illő szünetmentes tápot. Küldjenek INGYENES katalógust.

☐ Nem, ezúttal nem kérek ingyenes katalógust, de szeretnék feliratkozni negyedévenként megjelenő hírlevelük levelezési listájára.

E-mail: *apcHUN@apcc.com*

Jelszó 64971v

***POWERLINE* +361209-4678 • FAX: +361209-4677**

©2001 American Power Conversion. Valamennyi védjegy a tulajdonosáé. BK1A1EF-HU

www.apc.com – APC Magyarország, 1114 Budapest, Könyves Gy. u. 5. II. em. 3.

Új kliens után új kliens...

Az IBM – a terveknek megfelelően – a múlt év végén megjelentette a Warp 4 Convenience Pack 2 kliens- és szerverváltozatát (MCP2 és ACP2). Ezt követően a Serenity Systems bejelentette, már dolgozik az MCP2-re épülő eComStation 1.1-en, melynek kiadását 2002 első negyedévére tervezi.

Sponga Tamás (stamas@linuxfreemail.com)

A márciusi CD-nkre került válogatás két részre osztható. A régebbi, népszerű alkalmazások frissítései mellett új programok és olyan régebbiek kerültek fel a korongra, amelyeket jelentősen módosítottak. Az OS/2-t használók jó néhány újdonságnak örülhetnek.
Egy pár, címszavakban:

- Az Innotek műhelyében készülődik a Flash5 lejátszó és a Virtual PC for OS/2. Mire e sorok napvilágot látnak, valószínűleg már meg is jelennek.
- Beindult két új webhely, ahol az OS/2-es Mozilla és Warpzilla, valamint a Netscape Communicator használói olvashatnak tippeket, trükköket. Néhány téma: Java 1.3, Flash, Adobe Acrobat, multimédiás plug-inek telepítése, a böngésző(k) gyorsabb betöltése.
- Megjelent az egyik legnépszerűbb archiválóprogram, a Rar 3.0 beta1-es verziója.
- Az IBM megjelentette a Printer Pak 20-at, amelyben Brother, Canon, Kyocera, Lexmark és Xerox nyomtatók több típusához található meghajtóprogram.
- Megjelent a nyomtatott áramköri lapok tervezésére készített PCAD programcsomag file-jaihoz (*.PCB) a PCAD Viewer for OS/2, amivel a PCAD 4.5 mentései tölthetők be.
- Kádár Zsolt közzétette OS/2-es telepítő CD-ket frissítő alkalmazásának 2.0-s verzióját. Ez a Warp 3-on, a Warp 4-en, a WSeB-n és az MCP1-en kívül már az eComStationt is támogatja.
- Az IBM ismét kibocsátott tesztkerneleket. Az első tapasztalatok szerint nagyon stabilak.
- Új meghajtóprogramok jelentek meg a Matrox videokártyáihoz, a Millenniumtól a G450-ig.
- A szöveges módú Lynx böngészőnek is frissített verziója jelent meg.
- A Scitech Display Doctor univerzális videodriver új verziójának, az SDD 7.0.9 beta 45-nek az újdonságai: Matrox G550-támogatás, továbbfejlesztett AGP-támogatás (AGP FastWrite és AGP 4x), a legutolsó IBM GRADD meghajtók integrálása.
- Szinte minden hónapban megemlítjük a DFSee partíciókezelő programot, mert fejlesztője olyan új dolgokat épít bele, amiért érdemes foglalkozni vele. Legújabb, 4.12-es verziójában a szokásos hibajavításokon és apró finomításokon kívül a fő újdonság az NTFS partíciók átméretezhetősége.

StHWMon 0.18 béta

A processzorgyártók mindent megtesznek a gyorsaságért, és a magasabb órajel eléréséért. Ennek egyik mellékhatása a processzorok megnövekedett hőleadása. Nem árt, ha figyelemmel tudjuk kíséri gépünkben a processzor hőmérsékletét, a ventilátorok

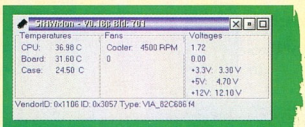

Hőmérséklet, fordulatszám, tápfeszültség – minden rendben az AMD Thunderbird környezetében

fordulatszámát és a 3,3/5/12 voltos tápfeszültségeket. Ezekre főként akkor kell figyelni, ha a processzort fölpörgettük. Az StHWMon PM-es és VIO ablakos módban is használható, Rexx programokból is meghívható, figyelhetők vele a különböző kimeneti paraméterek, így baj esetén (leáll a ventilátor, túlmelegszik a CPU stb.) beavatkozhatunk – például leállítható a gép. Most megjelent új verziója a legtöbb ismert és elterjedt alaplappal együttműködik. Freeware.

ELinks 0.3 pre 2

A grafikus felületű böngészőprogramok vannak többségben, de amikor egy oldalt gyorsan kell letölteni és a képek közvetlen megjelenítése nem olyan fontos, jól jöhet egy szöveges módú böngésző. A két legnépszerűbb a Lynx és a Links. Folyamatosan fejlesztik ezeket – és most itt egy harmadik, a Links egyenes ági leszármazottja, az eLinks. Korrektül jeleníti meg a formázott táblázatokat és a kereteket – ellentétben a Lynxszel –, és már az első kiadása is nagyobb tudású, mint a sokéves Links legfrissebb verziója, a 0.9.6.

WebMail/2

A neten számos webes felületű levelezőrendszer található. Némelyik csak böngészőből, mások böngészőből és POP3 vagy SMTP protokollon keresztül is elérhetők, hagyományos levelezőklienssel. A Freemailhez, a Hotmailhez, a Mailboxhoz és más webes levelezőrendszerekhez hasonló szolgáltatást nyújt a szép grafikus kezelőfelületű Webmail/2.
Tulajdonképpen web to e-mail gateway – azaz böngészőnket használhatjuk általa úgy, mint egy hagyományos levelezőklienst. Együttműködik az ismertebb OS/2-es POP3/SMTP szerverekkel, így ismeri a Weasel, az IPS, az InetMail és az InetMail Pro programot. A felhasználónkénti elektronikus levelek számát csak a lemezkapacitásunk korlátozza. Jellemzői: teljes Rexx CGI procedúrák, címjegyzék, támogatja az aláírás-készítést, kezeli a csatolt file-okat – és szinte minden olyan támogatást tartalmaz, amihez az ismert webes levelezőknél hozzászokhattunk.
A freeware WebMail/2 konfigurálásához részletes, minden apróságra kitérő on-line dokumentációt találunk fejlesztője webhelyén:
↱ www.michelinakis.gr/Dimitris /webmail/doc/.

Retriever 0.2

Böngészés közben gyakran akad letöltenivaló. A böngészőprogramokkal is belefoghatunk, de roppant idegesítő, amikor egy megszakadt letöltést újra kell kezdeni. Az egyik legismertebb töltögetőprogram a wget – aki azonban nem kedveli a parancssoros programokat, nem szívesen használja. Több grafikus frontendet készítettek már a wgethez, a legújabb a freeware Retriever.
A letöltendő file netcímét (URL) betölthetjük a vágólapról, file-ból – vagy egyszerűen begépeljük.
A programcsomag tartalmazza a GNU/GPL alá tartozó wgetet is.
A Retriever+wget párossal lecserélhetjük

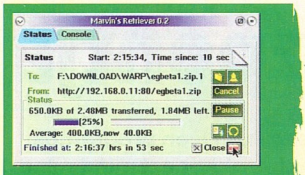

Retriever – könnyen áttekinthető felületű töltögető

a Netscape Navigator *Save File* beállítóablakát. A Retriever mögött még nem állnak évek, de tesztünk során stabilan működött, egyetlen probléma sem adódott vele.

Team CD 6

A Magyar Team OS/2 néhány aktív tagja elkészítette a 6. Team CD-t. E nonprofit projekt keretében készülő CD-sorozatra csak szabadon másolható és terjeszthető szoftverek, dokumentációk kerülnek fel. Mint mindig, megrendelhető a szerkesztőitől. Rövid tartalma:

- Fejlesztéshez: Artistic Style 1.13.0; C források, könyvtárak és fejlesztőeszközök; EMX könyvtárak és eszközök; Borland JBuilder 4.0 + példatár; Jikes Java fordító; egyéb Java kiegészítők; Free Pascal 1.0.4; Irie Pascal 1.10; Speedsoft Sibyl kiegészítők és könyvtárak.
- Driver-gyűjtemény: NICPack; rengeteg meghajtóprogram hálózati kártyákhoz, videokártyákhoz, billentyűzetekhez stb.
- Emulátorok: Bochs PC emulator, Colem, KEGS, Master Gear/2, Retrocade, MGL SNES9x.
- Javítások: Warp 4 Fixpack 15 (US); HPFS386 javítás; SimplyFix 4.1 GA; TCP 4.3 fix.
- Játékok: Vivisio, BallsBall 1.1, Mahjongg, Mgl Doom stb.
- Információk: CD-írással kapcsolatos anyagok; Psion Util; StarOffice; Watcom Fortran 11; OS/2 Connect (2000. december–2001. október); leírások és kézikönyvek;
- Java alkalmazások: ISPMon 02alpha, JamochaMUD, JaWavedit 1.16beta, JustStyle, Java/Loader 0.19, xBaseJ.
- Multimédia alkalmazások: CD-lejátszók és más CD-vel kapcsolatos programok; CD-grabberek és segédprogramjaik; grafikai programok; segédprogramok szkennerekhez – például DCITU, ColorPoint, JSANE, WarpMedia.
- Hálózati programok: FTP, ICQ, IRC és e-mailkliensek; böngészők és segédprogramok stb.
- Különféle segédprogramok: víruskeresők, tömörítők és kibontók, asztrológiai programok, számológépek, CD-íráshoz, lemezkezeléshez, szövegszerkesztők, rendszersegédletek.
- WinOS/2-es segédprogramok: ESS hangkártyadriver, Cool Edit, LFNCall 1.7 stb.
- XFree86/2: X Downloader, RxStartx stb.

Ahogy az előző öt CD-hez, ehhez is készült első és hátsó borító – letölthetők a Team OS/2 szerveréről:
➽ http://os2.rulez.org/Main/teamcd.shtml

Rengeteg újdonság a Team CD 6-on

CenterICQ 4.2.1

A netelérés árának folyamatos csökkenésével egyre több időt tudunk on-line tölteni. Ez magával hozza az azonnali üzenetküldő (instant messenger) programok népszerűségének növekedését. Azonban több szabvány is elterjedt. OS/2-re (még) nincs Odigo, ami az ismert azonnali üzenetküldőket csokorba fogja és ismeri a szabványaikat. Helyette azonban használható a Linuxról átültetett CenterICQ – legfrissebb verziója támogatja az ICQ, a Yahoo Messaging és a Microsoft Messaging (MSN) formátumokat. Kezelőfelülete nem grafikus, VIO ablakban fut, de a lehetőségekhez képest feltűnően csinos. Linuxra már megjelent az újabb, 4.5.0-s verziója, várhatóan ennek OS/2-es változata is hamarosan elkészül. Legfontosabb újdonsága az, hogy támogatja az ICQ2000-rel bevezetett új ICQ protokollt is.

BTTV for OS/2

A Linuxon jól ismert BTTV meghajtónak elkészült az OS/2-es átültetése, és már több verziója is megjelent. Stefan Milcke nethelyén néhány naponta jönnek az újabb verziók, érdemes sűrűn odalátogatni. A jelenlegi verziókkal még fejlesztőjük sincs megelégedve, saját bevallása szerint is sok hibát tartalmaz és túl nagy, de folyamatosan gyúrogatja. Bétatesztelőket keres, lehet nála jelentkezni: milcke@nord-com.net.

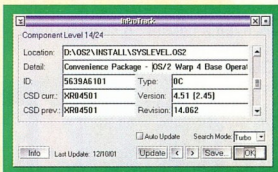

Rendszerösszetevők nézegetése kellemes felületen

InProTrack

Az InProTrack az „Installed Product Tracker" rövidítése – az OS/2-ben lévő rendszerösszetevők, komponensek (TCP/IP stack, Rexx típusa és verziója, dátuma stb.), valamint a feltelepített alkalmazások jellemzői (verzió, dátum stb.) jeleníthetők meg vele PM-es ablakban. Freeware.

Process Manager for eComStation

A végleges eComStation 1.0 megjelenése után kezdődött a Process Manager fejlesztése. Nem kell telepíteni, mindössze el kell indítani a PM.EXE file-t. Érdemes betenni a StartUp gyűjtőbe, így rendszerindításkor ez a program is elindul. A háttérben megbúvó alkalmazás a bal és a jobb [Ctrl] együttes lenyomására jön elő, teljes képernyős módban. Listában jeleníti meg a taszkokat, azok típusát, a szálakat. A következő műveleteket kínálja fel: kill – taszkkilövés a DosKillProcess-szel; bővített kill a XF86SUP.SYS segítségével; a futó alkalmazás prioritásának minimálisra csökkentése (akkor jön jól, ha annyira szívós egy taszk, hogy a kill sem bír vele); rendszerzárás.

Információk központja

Ha valaki kíváncsi arra, hogy a gépe épp mennyire terhelt, milyen programok futnak rajta, mennyi szabad hely van a lemezpartíciókon, akkor ezt mind-mind megtudhatja kis parancssoros programok elindításával. Joggal merülhet fel a kérdés: miért nem lehet ezt egy helyről, esetleg grafikus környezet alól megtudni?

Horváth Zsolt

A gwcc (Gnome Workstation Command Center) pontosan ezt nyújtja nekünk. A szokásosnak tekinthető menüs, eszközsávos, fülecskés ablakkal köszönt minket. Az eszközsáv csak az alapműveleteket kínálja: egy lekérdezés eredményét elmenthetjük file-ba vagy vágólapra, illetve kinyomtathatjuk. Az igazi csemegét a regiszterfülek jelentik: a főbb funkciók között válogathatunk velük.
A *Workstation Utils* ablakban például lekérdezhetjük a hálózati interface-eink beállítását, aktív kapcsolatainkat, a csatolt partíciók kapacitását. A *Process Control* megmutatja az összes futó programot, memóriahasználattal, névvel, státussal. Az oszlop nevére kattintva a processzeket az adott oszlop szerint rendezhetjük növekvő vagy csökkenő sorrendbe. A kiválasztott processznek akár szignált is küldhetünk. A *System Status* fül lapján összevont statisztikát kapunk: aktív felhasználók listája, fontosabb szolgáltatások állapota, memóriakihasználtság, processzstatisztika.

A program menüjét vizsgálva igazából csupán a *Settings → Preferences...* almenüre érdemes szót vesztegetni. Itt jelenik meg a program beállítóablaka. A *General* fül alatt a program által használt betűtípus választható ki, illetve olyan beállítások adhatók meg, amelyek az összes lekérdezésre érvényesek – például a *save* műveletnél felülíródjon az eredeti file, vagy inkább hozzáfűződjenek az új adatok a meglévő file végéhez, esetleg automatikusan sorszámozott file-okba kerüljenek. A további regiszterfülecskéknél megjelenő beállítások az adott témához tartozó programok finomhangolását teszik lehetővé.

➚ gwcc.sourceforge.net

Rend a lelke mindennek

Ha az embernek új programra van szüksége, telepíti azt a csomagkezelőjével. Ez a „jobbik eset" – és szöges ellentétben áll Murphy törvényével, amelynek alapján biztosak lehetünk abban, hogy nem mindig lesz ilyen egyszerű a dolgunk. Számtalan probléma adódhat: a programból még nem készítettek csomagot, vagy csak korábbi, szerényebb tudású verziója van, esetleg nem az igényeink szerinti opcióval fordították a csomagba került példányt. Ilyenkor következik a program forrásának felkutatása, konfigurálása és fordítása.

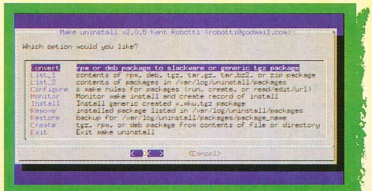

A Make Uninstall főmenüje

Ha ezzel is megvagyunk, jöhet a lényeg, a „make install" parancs kiadása, hogy új szerzeményünk a helyére kerüljön. Itt is elakadhatunk. Például ott, hogy erről a programról és a hozzá tartozó file-okról a csomagkezelőnk nem tud. Vagy ott, hogy a makefile majdnem mindig tartalmaz „install:" kezdetű sort, de „uninstall:" kezdetűt... Fogalmazzunk diplomatikusan: láttam már olyat, amelyikben volt. Ez azért kínos, mert ha a későbbiekben valamiért el akarjuk távolítani a programot, akkor nem biztos, hogy az összes hozzá tartozó – többnyire törlendő – file-t megtaláljuk.

Itt lép a képbe az mku (Make Uninstall). Ez az ügyes kis program képes arra, hogy az aktuális könyvtárból lefuttassa a „make install" parancsot, és külön file-ba naplózza, hogy melyik feltelepített file hova került. Ha később a programot valamiért le akarjuk gyalulni, akkor a naplófile alapján eldönthetjük, mit kell törölni. Az mku ekkor is a segítségünkre siet, és elvégzi helyettünk a törlés nehéz feladatát.

Az mku képességei nem merülnek ki ennyiben. A naplófile alapján akár csomagot is tud készíteni, így lehetőségünk nyílik a program teljesen szabályos, csomagkezelővel való telepítésére is! Ezek után talán nem meglepő, hogy a műveletek fordított elvégzésére is képes, azaz a csomag tartalmát képes kilistázni, illetve a csomagból .tar.gz archívot készíteni. Aki gyakran telepít forrásból programot, annak kötelező darab!

➚ freshmeat.net/projects/make_uninstall

Konvertáljuk az Excel file-jait!

Az Excel az adatokat saját file-formátumában menti. Ez nem okoz gondot, amíg beolvasni is csak Excelbe kell ezeket az adatokat. Más programokkal próbálkozva kétesélyes a játék: vagy ismeri az XLS formátumot a programunk, vagy nem. Utóbbi esetben jön jól az xlhtml, amely az Excel XLS file-jait képes HTML formátumra konvertálni. Ennek sok előnye van, kezdve azon, hogy szabványos, egy közönséges böngészővel megtekinthető, de a megszállottak akár vi-jal is megnézhetik. A másik előny a beépíthetőség: ha a webszerverünk képes CGI futtatására, akkor a weboldalakba dinamikusan is beágyazhatunk Excel táblákat – így az XLS file frissülésekor automatikusan frissül a táblázat is.

➚ www.xhtml.org

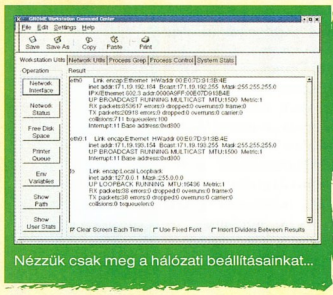

Nézzük csak meg a hálózati beállításainkat...

Változtassa meg munkakörülményeit!

Néha bizony előfordul, hogy úgy érzi, nincs kedve bemenni az irodába. A Cordless Desktop Optical™ segítségével egyesítheti a munkát és az élvezetet. Szinte bármilyen testhelyzetben dolgozhat. A különlegesen lapos billentyűzethez a navigálást megkönnyítő, külön görgetőkerék tartozik, és nincs zsinór sem, amely a fontosabb dolgok útjába állna. Ez a teljes vezeték nélküli szabadság.

©2007 Logitech International SA.

Felülnézet

Alulnézet

Cordless Desktop™ Optical

Nincs golyó, nincs vezeték

Logitech

www.logitech.com/keyboard

Lemmingek és társaik

Az első negyedév nem indult rosszul az Amiga-világban: már gyártják a bPlan G3/G4-alapú Pegasos alaplapjait, amelyeken ugyan hivatalos AmigaOS-t nem lehet futtatni – bár az anyacég nem zárkózik el a támogatás elől –, de a MorphOS és a PPC-s Linux-disztribúciók kifogástalanul mennek rajta.

Nagy Lajos (louise@louise.amiga.hu)

A Hyperion még első félévre ígéri az AmigaOS 4.0-t, illetve az azt futtatni tudó új hardvereket, terjednek a PCI-os bővítőportok, hihetetlenül népszerű az Amithlon x86-os Amiga-emulátor, készül a Quake II és sok-sok apró segédprogram. Lássuk, mi fért rá ebben a hónapban a CD-mellékletünkre!

CyberLemmings

Üde színfolt lehet a megszokott Workbench felületen a CyberLemmings folyamatosan mozgó kis figuráinak látványa: a mókás alakok a képernyő tetejéről leesve vagy a megnyitott ablakokat lépcsőként használva bolyonganak a desktopon. A mászkáláson kívül tudnak ejtőernyőzni, ugrókötelezni, teleportálni és vetkőzni is.

A programban négyféle karakter közül választhatunk – a szokásos lemmingfigurák, karácsonyi díszletben a Mikulás, a híres Worms című játék kukacai és egy vetkőzni is tudó csinos lány grafikai megjelenését lehet beállítani a program ikonjának tooltype-jában. A megjelenítendő animáció legfeljebb 256x256 képpontos lehet, és 256 képkockából állhat. A lejátszás sebessége is állítható, ahogy az egyes figurákra jellemző viselkedéstípus (visszafordulás, elhalálozás, ugrás, speciális tevékenységek), az egyszerre a képernyőn lévő figurák száma és a lépcsőnek használható ablakok típusa is.

A CyberLemmings grafikus kártyát és RTG grafikus rendszert (CyberGFX v41+ vagy Picasso96), minimum 15 bites Workbench screent és 68020-as processzort igényel. A 68k-s verzión kívül MorphOS-re is elkészítették, ott legalább 603-as PowerPC processzor kell hozzá.

➚ /amiga/chiputil/CyberLemmings.lha

Charon, az amigás GetRight

A netet aktívan használók előbb-utóbb szembesülnek azzal, hogy a letölteni kívánt file-okat nem célszerű a böngészőre bízni. Már csak azért sem, mert nem mindegyik böngésző tudja folytatni a megszakadt letöltést, illetve ha egyszerre sok file-t tölt le, akkor nem marad sávszélesség az oldalak nézegetésére.

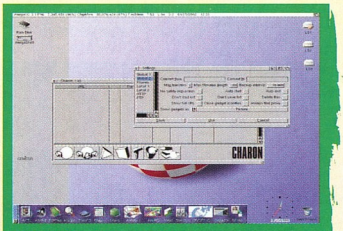

Charon: GetRight Amigára

Ezért találták ki a letöltéskezelőket (download manager), amelyek képesek a számukra megadott file-okat letölteni akár egyesével, akár csoportosan, forrástól függően. A letöltéseket időzíthetjük, illetve a prioritás megadásával egyeseket előbbre, másokat hátrébb helyezhetünk.

Ilyen sokoldalú letöltőprogram a Charon. Nagyon jól használható grafikus – MUI-ra épülő – felületet kapott, megkönnyítve az eddig WGetet használók parancssori életét. Bár ez utóbbi GNU-s program is egyszerűen integrálható az összes amigás böngészőbe, de valljuk be, egy húzd és ejtsd rendszerű, szép, MUI-s felületű programmal szívesebben dolgozik az ember.

A Charon támogatja a HTTP, a HTTPS, és az FTP protokollt proxyval és anélkül, automatikusan képes folytatni a megszakadt letöltéseket, a letöltendő file-okhoz, file-csoportokhoz hozzárendelhetünk elavulási (time out) értéket, minimális és maximális sebességet, a próbálkozások számát. Tartalmaz beépített netes keresőt az Aminethez, az MP3.com-hoz és a hasonló szerverekhez. További opcióként a programnak át lehet adni teljes HTML file-t feldolgozásra: a file-ból automatikusan kikeresi a letölthető címeket, és azok tartalmát letölti.

➚ /amiga/chiputil/Charon.lha

Webszerver Arexxben!

A hserv, az rxsocket.library egyik demójaként (annak idején az egész szerver alig volt több 1000 byte-nál!) induló program mára teljes webszerverré nőtte ki magát. Telepítése után képes a TCP/IP stackek inetd-jéből vagy saját magát a megadott porthoz csatolva elindulni és tartalmat szolgáltatni a hálózat felé.

Támogatja a GET, HEAD és POST metódusokat, a megszakadt file-letöltések folytatását, a virtuális hostokat, az RFC 19452 szerinti autentikációt, IP-címek és hostok tiltását. A HTML dokumentumokba Arexx nyelven – a PHP-éhez hasonló technikával – programokat, illetve a CGI 1.0 specifikációja szerinti dinamikus

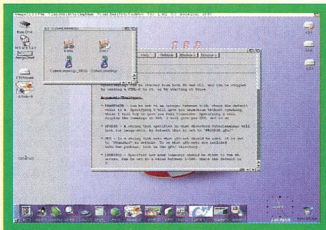
A Worms figurái lassan ellepik az ablakok tetejét

Régi ismerőseink, a lemmingek ejtőernyőznek a Workbenchen

feldolgozókat (Arexx makrók, Perl és Rebol scriptek, AmigaOS-es futtatható file-ok) lehet beépíteni.

Otthoni használatra kiváló ez az ingyenes program, telepítése és konfigurálása mindössze néhány perc.

➚ /amiga/chiputil/hserv.lha

GERICOM
mobile world

SUPERSONIC 2

GERICOM SUPERSONIC2 a legújabb generációt képviseli. Itt az idő, hogy újragondolja a NoteBookokról alkotott véleményét. A gépben minden technikai újdonság jelen van! Intel Pentium III 1200MHz Tualatin processzor, a leggyorsabb videokártya, az ATI Radeon, TV kimenet, FireWire, FaxModem, hálózati kártya, hatalmas memória és merevlemez. Mostantól GSM modullal is megvásárolható, így Ön bárhol, bármikor telefonálhat vagy használhatja az internetet. Jöjjön el hozzánk és próbálja ki személyesen! A Supersonic2 gép olcsóbb kivitelben is kapható. Ebben a gépben S3 Twister grafikus kártya van, és a kedvező árfekvés érdekében a processzor, merevlemez és memória mérete is kisebb mint a csúcs modellben.

- 14.1" TFT XGA aktív színes kijelző (1024*768)
- VIA chipset, 256k Cache Pentium III processzorban
- 8x sebességű DVD meghajtó, 1.44MB FDD
- DJ Funkció (közvetlenül vezérelhető CD lejátszás)
- TV-OUT (RCA) kimenet
- Fax Modem 56k V90 beépítve
- EtherNet 10/100Mbit beépítve
- FireWire IEEE 1394 beépítve, Infra Port, 2 USB port
- SoundMAX Digitalis 3D hangkártya, sztereó hangszórók
- Touch Pad scroll gombbal, Windows billentyűzet
- 2x Type II vagy 1x Type III PCMCIA csatlakozó
- Soros, párhuzamos, VGA, PS/2, Mikrofon, hangfal csatlakozó
- Li-Ion SMART akkumulátor
- 308mm x 268mm x 39mm, 3kg, metál színben

- Intel Pentium III Tualatin 1200MHz
- 512MB SDRAM, 40GB HDD
- ATI RADEON 32MB VGA
- GSM/GPRS modul
- CD író/DVD Combo Drive

559.900 Ft

- Intel Celeron 1000MHz
- 128MB SDRAM
- 12GB merevlemez
- S3 Twister VGA

299.900 Ft

- Intel Pentium III 1000MHz
- 256MB SDRAM
- 20GB merevlemez
- S3 Twister VGA

349.900 Ft

- Intel Pentium III Tualatin 1200MHz
- 256MB SDRAM
- 20GB merevlemez
- ATI RADEON 32MB VGA

399.900 Ft

- Intel Pentium III Tualatin 1200MHz
- 512MB SDRAM
- 30GB merevlemez
- ATI RADEON 32MB VGA

439.900 Ft

MAXIMÁLIS TELJESÍTMÉNY, A LEGJOBB ÁRAKON!

WEBBOY

GERICOM WEBBOY akár 1100MHz-es teljesítménnyel, DVD meghajtóval, igen méltányos áron! Modern tervezésű ház, beépített FaxModem és hálózati csatlakozás és legalább 950MHz-es Intel processzor minden változatban megtalálható. A gépet Windows-os otthoni és irodai feladatok ellátására ajánljuk. Az InterNet elérése, Fax küldése és fogadása, számítógép hálózatra való csatlakozás azonnal lehetséges. A kristálytiszta képet biztosító 14.1" TFT kijelzővel kategóriáján belül hihetetlenül alacsony áron az Öné lehet!

- Intel Pentium III vagy Celeron processzor
- 3.5"floppy disk meghajtó
- FaxModem 56kbps V90 beépítve
- Ethernet 10/100Mbit hálózati kártya
- 128bit 2D&3D SiS Engine VGA
- USB csatlakozó
- 3D Positional Stereo hangkártya
- Beépített sztereó hangszórók
- 1x PCMCIA (Type I vagy Type II)
- Audio ki- és bemenetek
- Mikrofon, PS/2 csatlakozó
- Infrared Port IrDA 1.1
- Li-Ion nagyteljesítményű akkumulátor
- 315mm x 256mm x 39,5mm, 2.95kg

- 14.1" XGA-TFT
- Intel Celeron 950MHz
- 128MB SDRAM
- 6GB merevlemez
- 24x CD-ROM

239.900 Ft

- 14.1" XGA-TFT
- Intel Pentium III 1000MHz
- 256MB SDRAM
- 15GB merevlemez
- 8x DVD ROM

319.900 Ft

- 15.1" XGA-TFT
- Intel Pentium III 1100MHz
- 384MB SDRAM
- 30GB merevlemez
- CD író/DVD Combo Drive

399.900 Ft

OVERDOSE T

- 14.1" XGA-TFT (1024x768) kijelző
- Intel Celeron 1000MHz
- 256MB SDRAM
- 20GB merevlemez
- 8x DVD meghajtó, 3.5"floppy disk meghajtó
- FaxModem 56kbps V90 beépítve
- Ethernet 10/100Mbit hálózati kártya
- Firewire IEEE 1394 csatlakozó
- 128bit 2D&3D SiS Engine videokártya
- TV-OUT kimenet
- 3D Positional Stereo hangkártya
- Beépített sztereó hangszórók
- 1x PCMCIA, 2x USB csatlakozó
- Audio ki- és bemenetek
- Mikrofon, PS/2 csatlakozó
- Infrared Port IrDA 1.1
- Li-Ion akkumulátor
- Hordtáska
- 308x254x37mm, 2.7kg

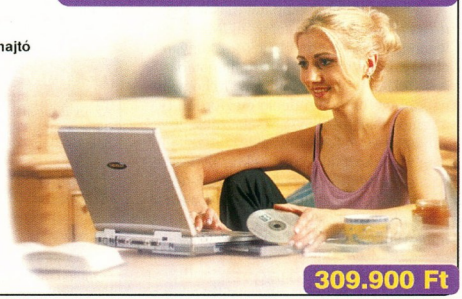

309.900 Ft

GERICOM CO. KFT 7100 Szekszárd, Rákóczi u. 34.
Tel: 06-74-510-092 Fax: 06-74-510-093, gericom@tolna.net
GARDEX 9400 Sopron, Újteleki u. 1-5.
Tel: 06-99 524-250, gardex@axelero.hu
CÉDRUS COMPUTER KFT. 1103 Bp, Dömsödi utca 1/b.
Tel.:433-4147, Fax: 264-8549, cedrus@citynet.hu

ACOMP PEST 1134 Bp, Róbert Károly krt. 68.
Tel./Fax: 339-5647, 339-5648, acomp@acomp.hu
ACOMP PÓLUS CENTER 1152 Bp, Szentmihályi út 131.
Tel./Fax: 419-4091, 419-4092, acomp@acomp.hu

Árainkat az ÁFA-t nem tartalmazzák! Az árváltoztatás jogát fenntartjuk!
Design by Laza
www.ric

Gyümölcsöző másként gondolkodás

A térben szinte szabadon lebegő folyadékkristályos képernyő, félgömb talapzat és a kettőt összekötő króm kar – e futurisztikus külső ráadásul nem kevésbé jövőt idéző, ám nagyon is életteli technológiát és elsöprő teljesítményt takar.

Kis Endre

Steve Jobs elnök-vezérigazgató a San Francisco-i MacWorld Expo szakkiállítás és konferencia megnyitóján, január 7-én mutatta be a teljesen újratervezett iMac asztali számítógépet. Szerinte ez az Apple eddigi legjobb termése, a testet öltött hanyag elegancia a számítástechnikában. A rosszmájúak viszont, akik annak idején az iMac hordozható reinkarnációjának, az iBooknak a megjelenését egy toalettfedélhez hasonlították – méghozzá maró gúnnyal, mert Jonathan Ive formatervező zseni és alelnök, az Apple ipari dizájnjának igazgatója történetesen fürdőszoba-berendezések tervezésével kezdte pályafutását Londonban – ezúttal a 2000-ben debütált, formabontó Cube bukására emlékeztettek.

A képernyő szinte lebeg a gépet rejtő talapzat felett

Egyeseket asztali lámpára, másokat napraforgóra emlékez-tet az új iMac – és a legenda szerint ez utóbbi szó csakugyan elhagyta Jobs száját az ihlet pillanatában. Asszociáli szabad, tény viszont, hogy e napraforgó után min-denki megfordul. És az ágazatnak most ugyancsak szüksége van az efféle lelkesí-tő vagy megbotránkoztató jelenségekre. Másrészt, ha visszatekintünk a PC két évtizedére, arra is bőven találunk példát, hogy amivel az Apple sokkolt, az később az Intel–Windows világ közhelyévé vált.

A napraforgó magva

Az új iMac formáját teljes egészében a szabadon állítható, folyadékkristályos képernyőhöz alakította tervezője.

Az 1024x768 képpont felbontású, 15 colos képátlójú LCD képernyő hasznos felülete közel akkora, mint egy hagyományos, 17 colos képcsőé volt, fényereje viszont kétszer, kontrasztja háromszor olyan erős, ugyanakkor egyáltalán nem villog. Az egyetlen ujjal tetszőleges magasságba (17,5 cm-en belül) és dőlésszögbe (35 fokon belül) állítható, 180 fokban körbe forgatható képernyő ráadásul nemcsak a felhasználó szemét, hanem nyak- és hátizmait is kíméli. A három változatban forgalomba kerülő új iMac 700, illetve 800 MHz órajelű PowerPC G4 processzorra épül, és csúcsmodellje tartalmazza a CD-RW/DVD-R SuperDrive meghajtót, amivel a felhasználó saját CD-ket és DVD-filmeket is készíthet. Az ehhez szükséges hátteret a Velocity Engine vektoraritmetikai egységgel felfegyverzett PowerPC G4 RISC processzor mellett a konfigurációtól függően akár 1 Gbyte-ig bővíthető memória és a legfeljebb 60 Gbyte-os merevlemez, valamint a mindhárom modellben megtalálható Nvidia GeForce2 MX grafikus vezérlő biztosítja 32 Mbyte DDR tárral – ami az előző típusokhoz képest megháromszorozza a háromdimenziós grafikai teljesítményt.

Az új iMac modellek teljesítményével csak kommunikációs készségük vetekszik, amit a perifériák – nyomtatók, szkennerek, digitális kamerák és MP3-lejátszók, botkormányok stb. – gyors és egyszerű illesztését szolgáló két 400 Mbit/s-os FireWire és három 12 Mbit/s-os USB portjuknak, beépített 10/100Base-T Ethernet csatlakozásuknak, 56 kbit/s sávszélességű, V.90-es modemjüknek, második monitor csatlakoztatását lehetővé tevő Mini-VGA kimenetüknek és nem utolsósorban AirPort vezeték nélküli hálózati bővítési lehetőségüknek köszönhetnek.

Hogyan fért el mindez az iMac talapzatát képező, 10,6 col (269 mm) átmérőjű félgömbben? Legalul kör alakú alaplap helyezkedik el benne, amely fölött még maradt kellő tér a szabványos méretű SuperDrive-nak. Az optikai meghajtó tetejére került a 3,5 colos merevlemez és a tápegység. Az alul található ventilátorok függőlegesen áramoltatják a levegőt ebben az alaposan belakott kupolában.

Az új iMacek

Az új iMac modellek 2002 első naptári negyedéve során kerülnek az üzletekbe. Korlátozott ideig a régi, képcsöves iMac termékcsalád egyes modelljei is rendelhetők maradnak. A folyadékkristályos képernyővel épített új modellek az alábbi kiépítésben lesznek elérhetők.

Modell	M8535**/A	M7677**/A	M8672**/A
Processzor	800 MHz-es PowerPC G4	700 MHz-es PowerPC G4	700 MHz-es PowerPC G4
Memória	256 Mbyte	256 Mbyte	128 Mbyte
Merevlemez	60 Gbyte-os	40 Gbyte-os	40 Gbyte-os
Optikai meghajtó	CD-RW/DVD-R SuperDrive	CD-RW/DVD-ROM Combo	CD-RW-meghajtó
Kiegészítő	Apple Pro hangszórók	Apple Pro hangszórók	❍

Az iMac 18 wattos digitális erősítőjéhez Apple Pro hangszórók csatlakoznak, a géphez pedig a hasonló nevű 108 gombos billentyűzet – 15 teljes méretű, programozható billentyűvel, hangerőszabálykával, továbbá a SuperDrive nyitására-csukására és a hangszórók elnémítására szolgáló külön gombbal. A konfigurációt az Apple saját optikai egere teszi teljessé.

A Macintosh gépek hagyományaitól eltérően az új iMac modellek egyszerűen bővíthetők. A gépek talapzatának alját borító, négy csavarral rögzített lemez alatt egy-egy bővítőhely várja a memória- és az AirPort kártyát. Helyes beillesztésükhöz kis ábrák adnak útmutatást, így a felhasználónak még a kézikönyvet sem kell fellapoznia.

Az én gépem, az én filmem

Az új iMac gépeket gyártójuk az élet minden területén markáns jelenléttel bíró digitális techno-

Annie Leibowitzot egy mosolygós arcra emlékezteti

lógia központi vezérlőegységének álmodta meg. Ezért a Mac OS X operációs rendszer 10.1.2-ES és 9.2.2-ES verziója mellett az Apple olyan szoftvereit is előre telepítik rájuk, mint az iMovie 2 digitális videovágó és az iTunes 2 zenedobozprogramot – amely remekül együttműködik az Apple 5 Gbyte-os merevlemezzel felvértezett iPod MP3-lejátszójával –, valamint az iMacekkel együtt bemutatott iPhoto szoftvert, amely digitális fényképezőgépek képeinek letöltésére, rendszerezésére, tárolására és bemutatására szolgál. A CD-RW/DVD-R SuperDrive meghajtóval felszerelt modellekre emellett az Apple korábbról már ismert iDVD szoftvere is felkerül, amelynek segítségével DVD-Video lemezek készíthetők.

Egyszerű és elegáns kezelőfelületével az iPhoto könnyűvé és élvezetessé teszi a digitális fényképek iMacre történő letöltését, alapszintű szerkesztését, nyomtatását és megosztását, nem utolsósorban archiválását és keresését, az akár többezernyi képből álló sorozatok külön albumokba rendezését.
A felhasználók teljes képernyős, keresztáttűnéses diabemutatók során is nézegethetik képeiket, amit kedvenc zeneszámukkal festhetnek alá, de egy-egy kattintással elektronikus levélhez csatolhatják vagy a világhálón is közzétehetik felvételeiket akár saját nethelyükön, akár az Apple iTools HomePage ingyenes weboldalain.

Mindehhez egyszerűen csatlakoztatni kell egy digitális kamerát az iMac USB vagy FireWire portjára, és az iPhoto önműködően letölti, katalogizálja, eltárolja és megjeleníti a képeket, amelyek az egér húzásával valós időben nagyíthatók, kicsinyíthetők. A precíz kivágások elkészítéséhez például nagy felbontás ajánlott, míg teljes albumok áttekintéséhez egészen apróra is lekicsinyíthetők a fotók a böngészés gyorsabbá tételéhez. Az iPhoto nagyban leegyszerűsíti a képek albumokba rendezését például születésnapok, nyaralások, esküvők stb. témakörök alapján, és minden egyes képhez saját cím, visszakereshető és módosítható kulcsszavak sora, illetve egyedi megjegyzés is fűzhető.

Az iPhotóhoz kapcsolódó szolgáltatás keretében a felhasználó digitális fényképeiről nyomatot rendelhet a Kodaktól, egy másik – szintén az Apple-lel szerződött – cég pedig a születésnapi, nyaralási stb. sorozatokról teljes fényképalbumot, a mellékelt szöveggel kiegészítve kész könyvet is nyom rendelésre. Az Egyesült Államokban legalábbis. A kifejezetten

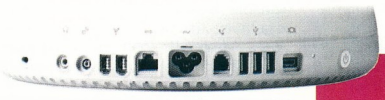

Az új iMac nemcsak szép és erős, hanem kommunikatív is

Mac OS X alá tervezett (és más Macintosh modelleken is használható) szoftver jelenleg a netről érhető el ingyenesen (➡ www.apple.com/iphoto), illetve mire e sorok megjelennek, az újonnan vásárolt Maceken előtelepítve is megtalálható lesz. A támogatott kamerák teljes (és egyre bővülő) listája ugyanazon a webcímen érhető el.

A PC újjászületik

A színesen áttetsző iMac gépek első generációja fémjelezte 1998-ban Jobs, az alapító egy évvel korábbi visszatértét a céghez több mint egy évtizednyi távollét után. 6 milliót adtak el belőlük – és másolták is őket rendesen. A cég részvényeinek árfolyama az egekbe szökött, bár az évszámváltást megelőző egy-két évben ezzel az Apple nem volt egyedül. Azóta sokat változott a világ (illetve ismét bebizonyosodott, milyen keveset változik valójában). Az Apple piaci részesedése pedig nemhogy nőtt volna, hanem tovább csökkent. Az IDC adatai szerint az Egyesült Államokban valamivel 4% felett, a világpiacon 3% alatt van az öt évvel korábbi 5,2%-hoz képest, a Mac OS X szelete pedig 3,6%-nyi az operációs rendszerek piacából.

Az Apple két év alatt fejlesztette ki az iMac gépek most bemutatott új generációját, tehát a részvényárfolyam többszáz százalékos növekedése idején kezdett hozzá. Jobs szavaiból ítélve azonban a stratégia a recessziós időkben sem változik. Az Apple számára a fejlesztés jelenti a kivezető utat. Ezért nem törekszik olcsó iMacek gyártására – ami egyes elemzők szerint a siker kulcsa lehetne számára –, bár az új iMacek 1299–1799 dolláros ára mérsékeltnek mondható az érte kapott csúcstechnológia és -teljesítmény tükrében.

Meglehet, Jobs rátapintott a lényegre. Miközben e sorokat írom, az Apple közleményében arról olvasok, hogy a január végétől szállításra kerülő 800 MHz-es mindent író csúcsmodell iránt akkora a kereslet a cég on-line üzletében, hogy a megrendelések teljesítése az eredeti 2–4 hét helyett 3–5 hetet fog igénybe venni, ezért több millió dolláros extra ráfordítással repülőn és nem hajón szállítják majd Tajvanról a gépeket az első negyedév folyamán. A 800 MHz-es CD-újraírós, DVD-lejátszós modell februárban, a 700 MHz-es CD-újraírós alapmodell pedig márciusban kerül az üzletekbe az Egyesült Államokban.

Magyarországon mintegy egy hónapos fáziseltolódással kerül forgalomba az új iMac három modellje, sorrend-ben nettó 655 700, 544 300 és 477 800 forintos áron.

Az Apple tehát egyértelműen bízik a pár éve még temetett PC jövőjében – nem az olcsó, hanem a jobb személyi számítógépek jövőjében, amelyek a digitális életmódot folytató emberek számára kézenfekvően egyszerűvé teszik a különböző, saját kezűleg készített vagy előfizetett tartalmak és az igénybe vett szolgáltatások felügyeletét.

Jobs az otthon digitális hubjának nevezte az iMacet – és a MacWorlddel egy időben Las Vegasban megrendezett CES-en Bill Gates is ugyanezt az igét hirdette, mondván a Windows XP az otthon középpontjába állítja és a digitális tartalmak jukeboxszává változtatja a PC-t (amiről bővebben CES-beszámolónkban olvashatnak).

Szórakozzon ezzel!

Egyszerre négy tévékészüléket kiszolgáló, hifitoronyként és internetátjáróként is domborító médiaszerver a nappaliban, állványáról leakasztható, vezeték nélküli érintőképernyős monitor, a tévét helyettesítő PC és műholdas rádióvevő az autóban – csupán néhány emlékezetesebb alakítás a 2002-es Las Vegas-i nemzetközi fogyasztói elektronikai kiállításról, a CES-ről.

Kis Endre

A Consumer Electronics Association (CEA) szervezésében január 8. és 11. között Las Vegasban rendezték meg az idei nemzetközi fogyasztói elektronikai szakkiállítást, a CES-t (Consumer Electronic Show). Az őszi Comdex lehangoló statisztikája után biztatóan nyitotta az új évet: 106 országból mintegy 126 ezer szakember kereste fel a több mint 400 ezer négyzetméteren kiállító 2037 cég standját.

A CES a Comdex mellett a legnagyobb szakvásár az Egyesült Államokban, 1967 óta tartják meg évente.

Az idei CES középpontjában a vezeték nélküli digitális eszközök fejlődése állt a videó, a csúcskategóriás és az úgynevezett extrém audio, a mobil kommunikáció, a viselhető készülékek, az otthoni hálózat, a széles sávú internet, a hordozható elektronikus berendezések, a szórakoztatóipar és az új üzleti technológiák, valamint a műsorszóró rendszerek és az internet egészének vonatkozásában.

A minden korábbinál kisebb és könnyebb, ugyanakkor nagyobb teljesítményű eszközök áradata arról tanúskodott, hogy a fejlesztők alkotóereje töretlen, és a gyártók a továbblépés, a fellendülés reményében lelkesen keresik a felhasználók kegyeit.

– A fogyasztók ugyanakkor a fényűzés kellékei helyett mindinkább nélkülözhetetlen eszköznek látják az ágazat termékeit, amelyek elengedhetetlenek a barátokkal, családtagokkal és munkatársakkal való kapcsolattartáshoz és az aktív életvitel eredményes szervezéséhez – mondta *Gary Shapiro*, a CEA elnök-vezérigazgatója.

Dr. Daeje Chin, a Samsung elnök-vezérigazgatója (jobb oldalt) a Nexio vezeték nélküli hálózati kapcsolatra képes kéziszámítógép képességeit szemlélteti megnyitóbeszéde során

Látni és látva lenni

A kiállítási területen a vezeték nélküli technológiákat több mint 250 vállalat képviselte – szolgáltatók és eszközgyártók egyaránt.

A készülékosztályok a személyi műholdas helymeghatározástól (GPS) a lakás, családi ház energiafelügyeletén és biztonsági berendezésein át a drót nélküli egerekig és a mobiltelefont a kéziszámítógéppel ötvöző kommunikátorokig számos területet képviseltek. Vizuális beállítottságú korunkra jellemzően a videó jelenléte volt a leghangsúlyosabb. E műfajban minden jelentős gyártó felvonultatta legújabb fejlesztéseit – név szerint a Fujitsu, Hitachi, Panasonic, Philips, Pioneer, Samsung, Sony, Sanyo Fisher, Sharp, Thomson, Toshiba és a Zenith.

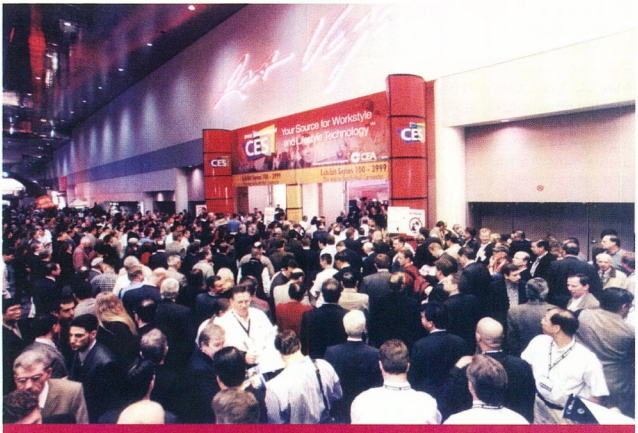

A CES látogatóinak tömegjelenete a Las Vegas-i kongresszusi központ előcsarnokában

- Ragadjon tollat! – CHIP, 2002/2/34
- A szuperkorong – CHIP, 2002/1/36
- Ablak a digitális világra – CHIP, 2001/12/38
- Digitális átváltozások – CHIP, 2001/11/42

A szíveket leginkább megdobogtató digitális televíziót összesen 10 szállító mutatott be. A termék, recesszió ide vagy oda, 2001-ben akkora sikernek bizonyult, hogy sajátos csúcsot állított fel az Egyesült Államokban, amire még visszatérünk. A vezeték nélküli technológiához hasonlóan a videót is a legkülönbözőbb termékosztályokkal ötvözik a fejlesztők. Ezt a konvergenciát képviselte többek között a Panasonic asztali folyadékkristályos tévékészülékkel egybeépített DVD-lejátszója, a Sonicblue Replay TV-je, a Hughes Network Systems Direcway internetes átjárója és az EchoStar DishPVR 721 műholdvevője.

Az otthoni felhasználói piacra szánt hálózati technológiák, és ezek összefonódása a digitális szórakoztatóelektronikai készülékekkel (az otthoni intranet) majdnem olyan ígéretes üzleti hajtóerőként jelentkezett az idei rendezvényen, mint annak idején az internet – legalábbis az Egyesült Államokban, ahol a lakások több mint 70%-a rendelkezik neteléréssel. A hálózati termékek között a Kenwood Sovereign Entré Entertainment Hub, a BeAtHome díjazott energiafelügyeleti rendszere és a vásárdíjas Moxi Media Center keltette a legnagyobb feltűnést. Utóbbival közelebbről is megismerkedünk a továbbiakban.

Szórakoztatóelektronikai kiállítás elképzelhetetlen audio nélkül. A digitális és a csúcskategóriás hangvisszaadást olyan technológiai újdonságok képviselték, mint a DVD Audio, az MP3, a PC-s rádióvevők, a Super Audio CD (SACD) és a házimozirendszerekhez fejlesztett THX. Mivel a fogyasztók többsége nemcsak otthonának falai között kívánja élvezni a zenét, hanem kedvenceit szeretné mindenhová magával vinni és másokkal is megosztani, a gyártók a hordozható lejátszók hadát vonultatták fel, illetve a zenelejátszás képességét beépítették más eszközökbe, például kéziszámítógépekbe és kommunikátorokba. A mobilitás sajátos, ám annál hangsúlyosabb területe az autózás. Ezzel kapcsolatban az autós szórakoztatóelektronikai, navigációs és biztonsági technológiák és termékek mutatkoztak be nemcsak a standokon, hanem külön tanácskozások keretében is, olyan résztvevőkkel, mint az Audiovox, a Blaupunkt, a Clarion, a Firstech, a JVC, a Pioneer és a Sony. Külön figyelmet érdemelt a Pioneer XM és a Sirius Kenwood autóba szerelhető műholdas rádióvevője.

Steve Perlman, a Moxi Digital alapító elnök-vezérigazgatója a vásárdíjas médiaszerverrel

Mira, szabadon

A CES nemcsak a legújabb termékek közszemléje, hanem fórum is, ahol a gyártók az ágazat jövőjével kapcsolatos elképzeléseiket is megvitatják. A kiállítás előestéjén Bill Gates, a Microsoft elnöke és vezető szoftverépítésze beszélt az előttünk álló digitális évtizedről, valamint a számítógépek és más digitális kommunikációs és szórakoztatóelektronikai eszközök együttműködéséről, új termékosztályok, közöttük a tábla-PC megjelenéséről. Előzetest adott azokból a technológiákból is, amelyek kiterjesztik és tovább gazdagítják majd azt a felhasználói élményt, amit a Windows XP nyújt. Előadása során Gates kitért a fejlesztés korai szakaszánál tartó technológiák Freestyle fedőnevű családjára. Közöttük található az a kezelőfelület, amelynek segítségével a PC teljes körű szórakoztatóközponttá alakítható, és a rádió- és tévéműsorok mellett a kedvenc zeneszámok és videofelvételek, digitális fényképek is élvezhetők lesznek rajta a távvezérlés kényelme mellett. Ez különösen az olyan felhasználóknak – tizenéveseknek, kollégiumban vagy albérletben lakó egyetemistáknak és kis lakásban élőknek – jelent majd előrelépést, akik jelenleg is a nappalijukban, illetve életterük középpontjában kénytelenek használni számítógépüket. Gates emellett ismertetett egy intelligens, állványáról lekapcsolható és vezeték nélküli kommunikációs képességének köszönhetően a lakásban szabadon hordozható folyadékkristályos képernyőt, amelynek fedőneve Mira. A Microsoft nemrégiben bocsátotta ki első béta verzióját, és több neves gyártóval – közöttük az Intellel, a National Semiconductorral, a ViewSonickal és a Wyse Technologyval – együtt dolgozik azon, hogy a Mira-képes eszközök az év második felében, még karácsony előtt az üzletek polcaira kerülhessenek.

Bill Gates és Richard Dennison a Mira monitor prototípusával

Maga a CES dr. Daeje Chin, a Samsung Electronics elnök-vezérigazgatójának szavaival vette kezdetét. Szerinte nemcsak az eszközök ötvözésének, hanem a szolgáltatások összefonódásának is tanúi leszünk, aminek következtében létrejön az információhoz való hozzáférés virtuálisan korlátlan módja.

Carly Fiorina, a HP vezérigazgató asszonya a digitális fényképezés térhódításáról beszélt, és arról, hogy a HP vezető szerepre törekszik ezen a területen, ahol csak nemrégiben jelent meg. Ebben elsősorban fényképnyomtatóira támaszkodik, amelyek számítógép nélkül, pusztán a digitális fényképezőgéppel összekapcsolva is képesek a megfelelő szolgáltatásokat nyújtani. Ami kétségtelenül hasznos, de talán kevésbé jelentős tulajdonság, ha a PC a vezető gyártók szándéka szerint az otthoni hálózat középpontjaként újjászületik és fejlettebb, sokrétűbb szolgáltatásokat nyújt felhasználójának.

Beszédet mondott Gerard Kleisterlee, a Royal Philips Electronics elnök-vezérigazgatója is, aki bepillantást engedett egy 2020-ban élő család intelligens belterű otthonába, valamint William Esrey, a Sprint elnök-vezérigazgatója, aki a 3G-s eszközökről és szolgáltatásokról beszélt, amelyek a

kép- és multimédiás üzenetküldést, a helyi érdekű információszolgáltatást és minden eddiginél nagyobb élményt ígérő, többszereplős hálózati játékokat teszik majd hozzáférhetővé.

Nem utolsósorban az idei CES-en első ízben divatbemutatót is tartottak. A modellek különböző hordozható és viselhető

Hiptop: a Danger veszélyes kommunikátora lekörözte a Sharp Zaurusát

digitális eszközökkel ékeskedve vonultak fel. A rendezvény programját mintegy száz tematikus tanácskozás és hét szuperszekció tette teljessé, az ágazat legnevesebb vállalatvezetőinek előadásaival.

A CES szervezője, a CEA két bejelentést tett a rendezvényen.

Az egyik összeolvadását adta hírül a Home Automation and Networking Association (HANA) szakmai szervezettel, amit Shapiro azzal magyarázott, hogy mind több szórakoztatóelektronikai eszköz válik hálózatképessé. A másik megállapodás a CEA és a hannoveri Deutsche Messe – a Cebit tulajdonosa és szervezője – között köttetett, és a Cebit CES Consumer Electronic Show létrehozásáról szól.

E kiállításra sajnos nem Európában kerül sor, hanem a földrészi Kínában, közelebbről a shanghai New International Expo Center területén – amelynek kiépítésében a Deutsche Messe is részt vett –, május 29. és június 1. között. A 2003. évi CES-t január 9–12. között rendezik meg Las Vegasban.

Otthoni médiaszerver

A TechTV, az egyetlen kábeltévé-csatorna, amely kizárólag a technológiai ágazat eseményeivel foglalkozik a nap 24 órájában, kiosztotta az általa alapított és első ízben tavaly odaítélt Best of CES-díjakat. Az elismerés a rendezvényen debütáló legkiemelkedőbb technológiai és termékújdonságok előtt tiszteleg.

A kiállítás legjobb termékének járó nagydíjat a Moxi Digital otthoni médiaszervere, a Moxi Media Center érdemelte ki, amely az otthoni videoberendezések kategóriájában is elvitte a pálmát. Emellett 12 termékkategória legjobbjai részesültek elismerésben.

Többek között a Sonicblue Rio Riot 20 Gbyte-os hordozható MP3-lejátszója, a Yamaha Electronics DVX-S100 DVD házimozirendszere, a Compaq Computer Evo D500 Ultra Slim kisméretű és barátságos árú PC-je, a BeAtHome Energy Management System internetalapú lakásautomatizáló megoldása, a Sanyo Fisher IMT 2000 digitális kamerát tartalmazó mobiltelefonja és a Danger Hiptop kommunikátora, megelőzve versenyszámában a Sharp Electronics Linux-alapú kéziszámítógépét, a Zaurus SL-5500-at. A Best of CES-nagydíjat learató Moxi Media Center (röviden Moxi MC) az egyesült államokbeli kábeltévé- és műholdas távétársaságok értékesítési csatornáin kerül majd forgalomba. Öt különböző készülék képességeit egyesíti magában – így valóban jól szemlélteti a szórakoztató-elektronikai ágazat meghatározó trendjeit. Egyrészt több mint 150 csatorna vételére alkalmas digitális kábel- és műholdas vevő.

Másodszor digitális jukebox, merevlemezén több száz CD zeneanyaga tárolható a netről letöltött legfrissebb slágerek és ritkaságok mellett, amelyek tetszés szerint listákba rendezhetők, és áttölthetők a hordozható MP3-lejátszóba.

Harmadszor személyi videofelvevő – nem magnó –, amellyel a lakásban található bármelyik tévékészülékről maximum 60 óra műsor rögzíthető merevlemezre, vagy ennél is több, mert a készülék további merevlemezekkel bővíthető.

Negyedszer DVD-lejátszó, a CD-ktől kezdve minden kompaktlemez-formátumot lejátszik.

Végül kábel/DSL modem és internetátjáró, amelyen keresztül a család minden számítógépe nagy sávszélességgel csatlakozhat a világhálóra, méghozzá a Moxi MC beépített tűzfalának védelmében.

Pioneer DEH-P90HDD: autós AM/FM rádiós CD-lejátszó 10 Gbyte-os merevlemezzel, Memory Stick-olvasóval és zeneszám-felismerő szoftverrel

És ez még nem minden. A Moxi MC egyszerre több felhasználót is kiszolgálhat, így például a digitális kábeltévé műsor a nappaliban, a kedvenc tévésorozat előző heti epizódjának felvétele a konyhában, az éppen zajló focimérkőzés rögzítése a hálószobában található tévén élvezhető, a dolgozószobában pedig zene hallgatható párhuzamosan. A Moxi MC egyszerre négy tévékészüléket képes ellátni más-más programmal, nemcsak kábelen, hanem vezeték nélküli kapcsolaton keresztül is.

A Moxi MC-hez Macromedia Flashsel fejlesztették az attraktív és intuitív Moxi Media Guide kezelőfelületet. Ez a tévé képernyőjén jelenik meg, és a szórakoztató tartalmakhoz való hozzáférésen túl zene- és filmkritikák, előadói életrajzok és lemezborítók adatbázisának keresését is lehetővé teszi a StarType technológia révén távirányítóról.

BeAtHome Energy Management System: első hely az integrált házfelügyeleti rendszerek kategóriájában

A Media Guide mellett a felvételek indításának ütemezését is egyszerűvé teszi. E sokoldalú szórakoztatógép neve önmagáért beszél, mert a múlt század elején ismert Moxie üdítőital-márkáéra rímel, és abból köznevesülve erőt, merészséget és fölényes tudást jelent egyszerre. Kíváncsian várjuk végfelhasználói árának bejelentését.

2020: szellem a házban?

A több mint 650 vállalatot tömörítő CEA előrejelzései szerint a fogyasztói elektronikai cikkek forgalma az egyesült államokbeli gyártók és a kereskedők között 2002-ben meghaladja a 95,7 milliárd dollárt, ami 3%-os növekedést jelent majd a 2001-ben elért 93,2 milliárdos előzetes eredményhez képest – ez egyébként 2%-os visszaesés volt a 2000. évhez viszonyítva.

– Néhány hónappal ezelőtt még bizonytalanok voltunk az utolsó negyedév kimenetelét illetően, de ma már örömmel számolhatok be arról, hogy a szórakoztatóelektronikai termékek kereskedelme változatlanul élénk – mondta Gary Shapiro. – A fogyasztók bizalmának megrendülése, a biztonság és a gazdaság állapota miatt érzett aggodalom idején is bebizonyosodott, hogy termékeink azokat a kommunikációs és szórakozási megoldásokat nyújtják, amelyekre a közönség valóban igényt tart. Minden jel arra utal, hogy 2002 az ágazat eddigi legjobb éve lesz.

Jóllehet az alább következő számadatok az Egyesült Államok fogyasztói elektronikai piacára vonatkoznak, amelyet fejlettség tekintetében csak Japán előz meg, számunkra is fontos viszonyítási pontként szolgálhatnak, és pozitív lélektani hatásuk sem lebecsülendő. A fogyasztói elektronikai termékek körében a digitális tévékészülékek, a DVD- és MP3-lejátszók, a hordozható video- és navigációs eszközök, valamint a digitális fényképezőgépek sikere a legkiemelkedőbb. Számok tekintetében a videózás kategóriája felülmúlja az összes többit. A DVD-lejátszók, digitális televíziók, hordozható videokamerák és otthoni műholdvevők térhódítása exponenciális ütemben nő. Egyszerű DVD-lejátszókból például tavaly 13 millió darabot adtak el az Egyesült Államokban, így ez a termék minden másnál rövidebb idő alatt jelent meg a háztartások több mint 25%-ában, és a forgalom 25%-os növekedését jósolják 2002-re. A digitális televíziók szintén minden várakozást felülmúltak, 2001-ben 1,4 milliót adtak el belőlük Amerikában, és dollárban számolva egyúttal ez a legjövedelmezőbb, azaz legdrágábban értékesített termékkategória – 2002-ben az összeladások értéke meghaladja majd a 8 milliárd dollárt.

A további termékkategóriák eredménye és a hozzájuk fűződő elvárások röviden: a mobil elektronikai termékek forgalma 4%-kal nő az idén, de ezen belül a hordozható CD-lejátszós rádiósmagnóké 15%-kal, az autóba szerelhető video- és navigációs berendezéseké pedig 35%-kal. Az audioberendezések piacán a házimozirendszerek és az MP3-lejátszók forgalma a fő hajtóerő, amelytől 2%-os növekedést várnak az idén.

Az Egyesült Államokban a házimozi termékcsomagok, amelyek már DVD-lejátszót tartalmaztak videomagnó helyett, nagyon népszerűek voltak 2001-ben, amit a forgalom 131%-os növekedése is mutat, idén azonban már „csak" 24%-os növekedésre számít a CEA ebben az osztályban. Az előrejelzések szerint 2002-ben mintegy 825 ezer MP3-lejátszó talál majd gazdára Amerikában, ami 32%-os növekedést jelentene.

Az otthoni információtechnológiai termékeknél a digitális fényképezőgépek, a monitorok és a szoftverek piaca volt a legnagyobb tavaly Amerikában, és ezek növekedésére számít a CEA az idén is.

A digitális fényképezőgépeknél 30%-os növekedést jelez előre 2002-re, azaz várhatóan több mint 7 millió darabot értékesítenek az Egyesült Államokban.

A monitorok forgalma 14%-kal nőtt 2001-ben, az idén pedig további 15%-kal fog, ami elsősorban a jobb monitorra váltó és az LCD kijelzők iránt élénken érdeklődő felhasználóknak köszönhető. A szoftverek forgalma 2001-ben elérte az 5 milliárd dollárt, és az idén további 14%-os növekedést jósolnak.

A játékkonzolok piacától 15%-os növekedést remélnek, amit a 2001-es 17%-os mutatóra alapoznak.

– Három megairányzat határozza meg hosszú távon minden eszköz jövőjét a fogyasztói elektronikai ágazatban –

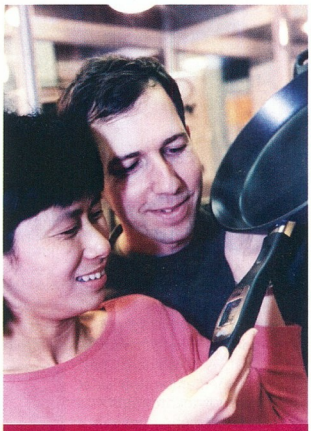

A 2002. év innovációs díja: digitális főzőedények

mondta *Gerard Kleisterlee*, a Philips elnök-vezérigazgatója a Las Vegas Hiltonban megtartott előadásában. – Az első a szórakoztatóelektronika és az információtechnológia, a kommunikáció és az adattárolás összefonódása. A második a digitalizálás, a fejlett technológiák, a félvezetők, LCD-k, LED-ek és lézerdiódák alkalmazása a fogyasztói elektronikai eszközök építőelemeinek megalkotásában. Végül az internet, amely lehetővé tette a személyre szóló információ- és tartalomszolgáltatást. A széles sávú internet a tévén keresztüli hozzáféréssel új korszakot nyit a fogyasztói és szórakoztatóelektronikában. Belépünk abba a világba, amit mi a jövő emberi interface-eként látunk, és környezeti intelligenciának (ambient intelligence) nevezünk. Mi a környezeti intelligencia? A mi meghatározásunk szerint egy testre szabott, intelligens otthoni környezet, érzékenyen figyel a benne élőkre, alkalmazkodik hozzájuk, képes következtetni a vele szemben támasztott elvárásokra, és ebben a szellemben együttműködik a jelen lévő emberekkel. A környezetünkbe szervesen illeszkedő, kényelmesen és interaktívan használható technológia.

Sony Vaio Slimtop Pen Tablet: érintőképernyős asztali számítógép

Erdős Márton, Győri Ferenc, Sponga Tamás

Kapcsol a sebességváltó

AOpen

Az AOpen legújabb, CRW3248 típusjelű CD-újraírója – amely hamarosan kapható is lesz – 32-szeres sebességgel képes írni, 12-szeressel újraírni és 48-szorossal olvasni a lemezeket. Négy perc alatt, azaz nagyjából 20-szoros átlagsebességgel képes teleírni egy 80 perces lemezt – ha annak minősége megfelelő... A megfelelő minőségre vonatkozó kitétel azonban nem csak a – hazánkban még ritka – 32-szeres tempóban írható lemezekre utal. A 2 Mbyte-os pufferrel megtámogatott saját burnproof technológia – a JustLink – mellett ugyanis a JustSpeed is elősegíti a villámgyors írás sikerét. 16-szoros vagy annál gyorsabb tempójú felírás előtt a JustSpeed megvizsgálja a lemezt, írható-e a megadott sebességen, és ha nem találja elég meggyőzőnek az eredményeket, lassabb fokozatra vált.

Az AOpen új írója: lassan, de biztosan!

A készülék külön is kapható lesz, míg a teljes kiszerelésű csomaghoz jár a Nero InCD Packet Writing és a Nero Burning ROM programnak a meghajtóhoz idomított változata. Utóbbi már támogatja – az ezúttal fölösleges DVD-írás mellett – az MP3Pro formátumú anyagokból történő audio-CD-írást. A készülék ára egyelőre nem ismert.

www.aopen.nl/products/optical/cdrw/crw3248.htm

Az élbolyban

TDK

A Plextor PX-W4012TA típusú CD-írójának bejelentése után a TDK is gyorsan bejelentette saját, 40-szeres tempójú írásra képes meghajtóját. A legújabb TDK VeloCD 10-szeres sebességgel képes sütni az újraírható lemezeket, olvasáskor pedig akár a 40-szeres sebességet is elérheti. A TDK is használja a zónánként állandó kerületi sebességet (ZCLV). A hírek szerint nemcsak ATAPI felületű, hanem USB 2.0 és FireWire csatolójú változatokat is készít a TDK. A meghajtóhoz az Ahead Nero és az InCD íróprogram jár. Az áprilisi megjelenésű eszköz ára még nem ismert.

www.tdk.com/velocd

Sikeres Hypertransport

AMD

Egyre több gyártó használja az AMD által kifejlesztett Hypertransport technológiát, amely a chipek közti kommunikációt hivatott gyorsítani – legutóbb az LSI Logic licencelte. A Hypertransporttal a mostanában megszokott nagyjából 266 Mbyte/s-os adatátviteli sebesség helyett közel 13 Gbyte/s-os pont–pont jellegű átviteli sebességet is el lehet érni. Az LSI Logic egyébként kommunikációs és vezérlőchipek tervezésében jeleskedik. Rengeteg nagynevű cég beszállítója.

www.lsilogic.com/news/product_news/pr20020115.html

Zsebtár

SmartDisk

A PC-piacon hasonló tendenciák láthatók, mint a kommunikációs piacon: a hangsúly a mobil eszközök felé tolódik el. A fejlesztők egyre kisebb eszközöket mutatnak be. A cél a felhasználó zsebének megtöltése – vassal.

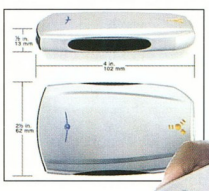

FireFly és FireLite – 5 Gbyte ingzsebben...

...és 40 Gbyte a farzsebben

A SmartDisk két új meghajtót jelentett meg. Az 5 Gbyte kapacitású FireFly mérete 63x100x13 mm, tömege kevesebb mint 120 g. A cég szerint kiválóan alkalmas multimédiás alkalmazásokhoz, ugyanis USB 2.0 vagy FireWire interface-szel elegendően gyors (USB: 13 Mbyte/s, FireWire: 12 Mbyte/s) az írás és az olvasás művelete. Olyan gépen is használható, ami nincs felkészítve a 2.0-s USB-re, mert támogatja az előző, 1.1-es szabványt is. Használata egyszerű, csatlakoztatása után rögtön működőképes, meghajtóprogramot vagy más szoftvert nem kell telepíteni. Külön tápegysége sincs, a működéséhez szükséges energiát az USB porton keresztül kapja. A FireFly megjelenése az első negyedévre várható, ára fél cent híján 300 USD lesz.

A cég másik újdonsága, a Fire-Lite meghajtó picivel nagyobb a FireFlynál: 83x127x19 mm. E FireWire interface-en keresztül használható eszköz tárolókapacitása jóval nagyobb, mint a testvéréé – 20, 30 vagy 40 Gbyte lehet. A 4200-as fordulatszámú merevlemez átlagos adatátviteli sebessége 22 Mbyte/s.

A csomagban helyet kap egy üzembehelyezési CD, valamint a SmartDisk Tools alkalmazás a Mac OS-t használóknak és a Connectix CopyAgent program Windowshoz. A FireLite külső tápegységgel bír, és jár hozzá egy tok, ami a cipelés megpróbáltatásait hivatott enyhíteni. Ára lapzártánkor még nem volt ismert.

www.smartdisk.com

Memóriajavítók

Samsung

A Samsung bejelentése szerint elkezdődött a cég DDR333 és DDR400-as memóriamoduljaiból az első próbapéldányok gyártása. Ugyanebben az időben kerülnek le a gyártósorokról a grafikus kártyákba szánt DDR700-asok első darabjai.

A Samsung stratégiája roppant érdekes, ugyanis csak augusztus tájára tervezi a DDR333 tömegtermelését – addigra a piacon már várhatóan elterjednek az ezt támogató alaplapok, és nagy lesz az igény e memóriamodulokra. Ez a lépés különösen furcsa annak fényében, hogy már létezik PC2700-as DDR memóriát támogató alaplap a SiS645 személyében, és a hamarosan megjelenő Via KT333 is pont erre a memóriasebességre épít. Ugyanakkor a Samsung mérnökeinek sikerült magasabb órajelet kicsiholni a Rambus technológiájából is, és az ezen alapuló 533 és 600 MHz órajelű PC1066-os és PC1200-as modulok próbaszériáit is elkezdték gyártani – mert futja nekik gyártósorra...

A nagy lelkesedés dicséretre méltó, ugyanakkor még egyik termék várható ára sem ismert. Sőt az is kérdéses, a Rambus hivatalosan támogatja-e majd az új RDRAM-okat – ennek hiányában pedig a Samsung aligha számíthat nagy felvevőpiacra.

A nagy (ki)vonulás

Ati

Érdekes változások történtek az elmúlt hónapban az európai videokártya-piacon. Míg az Ati megnyerte szövetségesének a Herculest, az Nvidia legnagyobb európai társa, az Elsa felhagyott az Nvidia chipkészleteire alapozott játékcélú videokártyák gyártásával.

A legújabb Radeon grafikus chipek megjelenésekor az Ati stratégiailag is fontos lépésre szánta el magát. A kártyák gyártását immár külső cégek is végezhetik, saját néven piacra dobva termékeiket (akárcsak az Nvidiánál). A döntés ez alkalommal is beválni látszik – lassan, de biztosan terjednek a piacon a Radeon 7500 és 8500 jobbnál jobb változatai. Az Ati ezért terjesztési stratégiáját is felülvizsgálta, az eredmény pedig jobb, mint gondolta. Szinte biztosra mondható, hogy a Herculessel és a Gigabyte-tal kötött stratégiai szerződései következményeképpen Európát és talán hamarosan a Távol-Keletet is elhagyja. A jövőben így mindkét régióban a két szövetséges fogja játszani a főszerepet. Ezek mellett bárhol terjeszkedhetnek a kisebb gyártók is – ha megfelelnek az Ati minőségi követelményeinek.

Sikeres partraszállás – más színekben

Az utolsó Duron?

AMD

Az AMD az utolsó Duronok egyikét mutatta be január végén. Az 1,3 GHz-es (ez valódi órajel), olcsó gépekbe szánt CPU az 1,3 GHz-es, Tualatin magos Celeron II ellenfele lesz. Utóbbi azonban nagyon – talán túlságosan is – jóra sikeredett, köszönhetően a 0,13 mikronos gyártástechnológiának és a megnövelt cache-nek. Az AMD tisztában van ezzel, és már gőzerővel készíti a Duron átdolgozott, ugyancsak 0,13 mikronos utódját, amely az Appaloosa magra épül, és 1,5 GHz fölött fog indulni. Ez tulajdonképpen már az Intel Pentium 4 Celeronjának az ellenfele lesz. Ennek megjelenéséig azonban kapunk még egy Duront, 1,4 GHz-es órajellel, valamikor a második negyedév folyamán.

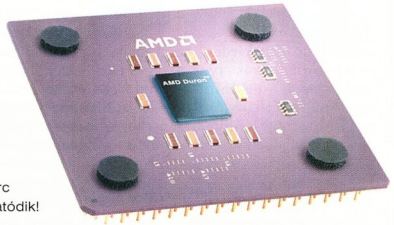

A harc folytatódik!

Hetek óta egy nevet suttognak a városban...

bluefish®
COMPUTERS

A legalacsonyabb árak és a legújabb termékek

> Intel konfiguráció
63 992 Ft-tól!

> Pentium 4 konfiguráció
151 992 Ft-tól!

Megújult szerviz és garanciális ügyintézés

Internet sarok: 300 Ft/óra

214-4587 225-8909

www.bluefish.hu

1123 Budapest, Nagyenyed u. 6. (Déli pályaudvarnál) Nyitva tartás: hétfő-péntek 10-19, szombat 10-16

Gyengülő erő – nForce 415

Nvidia

Az Nvidia nForce 420-as chipkészlete egészen megjelenéséig lázban tartotta az alaplapgyártókat és a vásárlókat. Megjelenésekor azonban sorra jöttek a problémák, amit ettől a cégtől eddig nem tapasztalhattunk. Az első a nem is olyan kiemelkedő teljesítmény, amit sokan sokféleképpen magyaráznak. Az nForce készletű alaplapok magas ára már sokkal kínosabb kérdés. Az ok a bonyolult nyákterv és a drága chipek – egy nForce-os chipkészlet 6–8 rétegű nyáklaptervet igényel, a konkurens termékek ezzel szemben beérik a jelentősen olcsóbb 4 réteggel is.

Az Nvidia 415 chipkészlet minden egyes paramétérében megegyezik a 420-assal, csupán az integrált videovezérlőről kell lemondanunk. Ezzel nagyjából 20–25 dollárt lehet megtakarítani. A Leadtek és az Asus már be is jelentett ilyen alaplapokat, ám dömpingre aligha számíthatunk – a magas előállítási költségek még mindig visszatartják a kisebb gyártókat attól, hogy ezt a chipkészletet használják.

Az otthon melege

Microsoft

Úgy tűnik, a Microsoft az Xboxot csupán első lépésnek szánta az otthoni szórakoztatásban. Egyes hírek szerint ha az Xbox sikert arat, még idén megjelenik a szórakoztatóközponttá bővített változata, HomeStation néven. Olyan képességekkel bővítik, mint a DVD-lejátszás, karaoke, digitális videofelvétel. A HomeStation lehet a kulcs a Microsoft zene- és filmszolgáltatásának széles körű elindításához. A kritikus pont ismét az ár, hiszen a konzolpiacon az alapgépet szinte mindig áron alul hozzák forgalomba, a veszteséget pedig bőven fedezi majd a cég az eladott játékok használból. A HomeStation esetében kérdéses, hogy a szolgáltatások haszna fedezheti-e az árcsökkentést. Ráadásul a Lindows miatt oly mérges cég könnyen megtapasztalhatja egy presztízsper kellemetlenebbik oldalát is, ha a Sony emberei hasonlóan féltik majd a PlayStation márkanevet.

Térhatású MP3

Zoran, QSound

Az asztali DVD-játszókba is egyre több tudást gyömöszölnek fejlesztőik. Ma már nem elég a sima lejátszás és a néhány „megszokott" többlet – mindig valami új kell. A készülékeket az idők során az audio-CD-ken kívül képessé tették MP3, sőt hamarosan WMA formátumú hangfile-ok lejátszására is.

A QSound Labs bejelentette, hogy a cég QSound QHD (QSound High Definition) technológiájának alkalmazásával hamarosan megjelenhetnek azok az asztali DVD-játszók, amelyek bármelyik forrás (DVD, audio-CD, MP3) esetén képesek virtuális hangzást biztosítani a hallgatónak. DVD-knél a QSound Matrix Decoder/Virtualizer (QMDV) segítségével nyújt 5.1-es hangzást, audio-CD-knél a QXpanderrel ér el virtuális térhatást, míg MP3 file-ok lejátszásakor több szűrőt – QXpander, QBass, QVerb és QSizzle – is bevet a tömörített file-ok hangminőségének és térhatásának javítására.

A DVD-játszók tudását a Zoran Corporation széles körben használt Vaddis IV DVD processzorába integrált QSound QHD technológia biztosítja, így nem kell külön kiegészítő a kívánt térbeli hangzás előállításához. Az ismert DVD-gyártók – köztük a Toshiba és a Sharp – hamarosan megjelennek ezekkel a termékekkel.

www.qsound.com
www.zoran.com/products/dvd/vaddis4lc.asp

Többszintes memória

Sharp

Az utóbbi hónapokban több cég is próbálkozik a kétdimenziós memóriachipek tárolókapacitását – ugyanakkora alapterületen – növelni úgy, hogy a síkbeli felépítést térben bővítik. A kaliforniai Matrix cég megoldása kiforrott, már csak a tömegtermelés lehetőségét kell megoldaniuk. A Sharp a december elején megrendezett Electron Device Meetingen jelentette be, hogy a Tohuku Egyetemmel közösen sikerült kifejleszteniük olyan flash memóriát, ami a jelenlegi 64 Mbithez képest 250-szeres, 16 Gbites tárolókapacitást tesz lehetővé a memóriacellák 3D-s elrendezésével.

Jelenleg még csak kétszintes memóriacellák vannak, de a tervekben már szerepelnek 4 és 8 szintes megoldások. A 8 rétegű, 0,1 mikrométeres memóriacellák kapacitása 16 Mbit. A Sharp úgy tervezi, hogy 2006-ban kerülhet nagy mennyiségben piacra a többrétegű flash memória.

www.tohoku.ac.jp/index-e.html

Déli javítás

Epox

Az alaplapgyártók hihetetlen gyorsasággal reagálnak a termékeikkel kapcsolatban felmerülő problémákra. A hírek szerint az Epox hamarosan megjelenik a javított déli híddal szerelt duál Socket A foglalatú alaplapjával. Az EP-M76-2A típusjelű alaplapon a cég az átalakított AMD-760MPX-et alkalmazza, amiből kigyomlálták az elődje USB-vel kapcsolatos hibáját. Az EP-M762A-n összesen 5 PCI kártyahely kapott helyet – három 32 bites 33 MHz-es, és két 64 bites 66 MHz-es. A grafikus kártyának AGP Pro csatlakozó áll rendelkezésre, memóriabővítésnek DDR SDRAM-okat helyezhetünk majd a 4 csatlakozósávba. Az cég az alaplapra integrált még egy Intel 82559 típusú hálózati vezérlőt is.

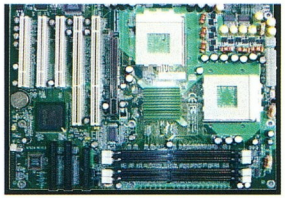

Epox EP-M762A – javított déli híddal

www.epox.com.tw/

A következő generáció

Toshiba

A Toshiba a Consumer Electronic Show-n (CES) mutatta be optikai adattároló eszközeinek legújabb generációját.

A rövid hullámhosszú, kék lézert használó, újraírható adattároló 12 cm átmérőjű lemezen egyetlen rétegben akár 30 Gbyte-ot is képes tárolni. A cég főként a multimédiás alkalmazások – ezen belül is a nagy felbontású digitális filmek – iránti növekvő kereslet miatt szánt új adattárolójának sikerére.

A korong adattárolásra is használható az UDF (Universal Disk Format) formátum révén. A Toshiba a DVD Forumnak ajánlja új technológiáját, mint „jövőbeli lehetséges" DVD-formátumot. Az új optikai lemezek tömegtermelésének beindításáról és várható áráról nem nyilatkozott a cég.

www.toshiba.com

Intel

Megérkezett a Prestonia

Megkezdte hódító útját az Intel legújabb, szerverekbe szánt processzora. A tavaly leállított Foster utóda, a Prestonia az Intel Pentium 4 NetBurst architektúráján alapul, 0,13 mikronos gyártástechnológiával készítik, és fél Mbyte másodszintű gyorsítótárat

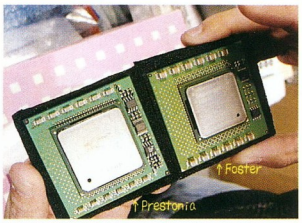

Kettőslátás Intel-módra (az Akiba fotója)

építenek belel – azaz nagyjából megegyezik a Northwood maggal. A Prestonia chipben engedélyezték először a Hyper-threading technológiát, amely a szimpla CPU-t két, párhuzamosan működő processzornak mutatja. Ezzel a módszerrel akár 30%-os teljesítménynövekedés is elérhető. A 2 GHz-en startoló CPU-családhoz két chipkészlet közül választhatunk megjelenésekor. Az Intel 860-as, Direct Rambus memóriát támogató alaplapot a felső kategóriás munkaállomásokba ajánlják, míg a külső gyártó, a ServerWorks által fejlesztett és gyártott Plumas chipkészletet DDR támogatással a szerverekbe szánják.

Fujifilm

3 Gbyte adat floppyn

A Fujifilm legújabb fejlesztése olyan ultravékony mágneses hordozóréteg, amellyel a ma elterjedt háttértárolókban használtakhoz képest többszörös tárolókapacitást lehet elérni.

Sok jó adat kis helyen is elfér

A Nano Cubic névre keresztelt új eljárás egyenes továbbfejlesztése az Iomega Zip 100-as és 250-es meghajtóiban ma is alkalmazott – szintén Fuji-fejlesztésű – ATOMM (Advanced super Thin layer and high Output Metal Media) technológiának. A Nano Cubic másik újdonsága az ultravékony hordozóréteg kívül az, hogy jelentősen megnövelték a jel–zaj viszonyt, így nagyobb adatsűrűség érhető el. Az új technológiával egyetlen, floppy méretű adathordozón akár 3 Gbyte adat tárolható, digitális videokazettán pedig 1 Tbyte (1024 Gbyte). Ha olyan fogadtatásra talál a Nano Cubic, mint néhány éve az ATOMM, akkor hamarosan Tbyte-nyi adatmennyiséget tartalmazó lemezeket vihetünk zsebben.

www.fujifilmmediasource.com/nanocubicmovie.htm

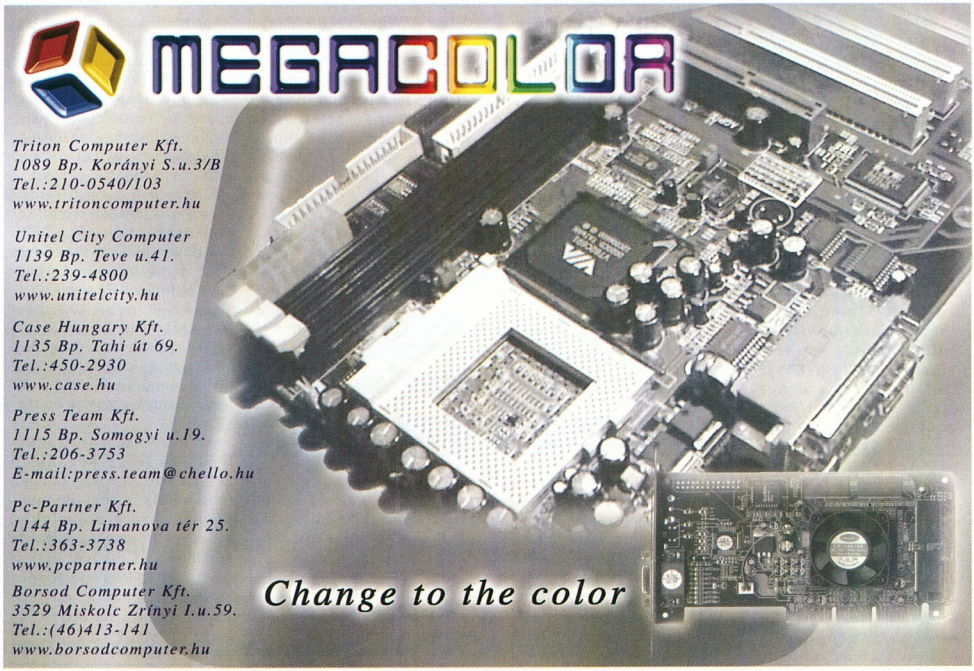

Coolink

Csúcshűtés

A Coolink H1T néven forgalomba hozott, harmadik generációs termékének különlegessége az első ránézésre is szembetűnő kétventilátoros kialakítás. Teljesítménye elegendő a piacon kapható összes Socket foglalatú processzor hűtésére (minden AMD K6/K6-2/K6-3 és Duron, minden Intel Pentium III és Celeron, minden Cyrix, minden AMD Athlon 1,4 GHz-ig és minden AMD Athlon XP 2000+-ig). E teljesítményt akkor is hozza a rendszer, ha az egyik ventilátor meghibásodik. Mindez köszönhető a már jól bevált vörösréz talpnak és a Coolink cég Socket 478-as Pentium 4 processzorokhoz gyártott bordáinál már alkalmazott „nyerges" profiljának, amelyek együtt kiváló hőelvezetést biztosítanak.

A H1T hűtőventilátor nyerges profilú bordázattal és vörösréz talppal

A bordarendszer anyaga egyébként nikkellel bevont alumíniumötvözet (a nikkelbevonat az illesztett vörösréz betét jobb hőátadásához szükséges). A 60x60x10 mm-es ventilátorok 4700 fordulatot tesznek meg percenként, ezalatt (egyenként) 0,65 köbméter levegőt forgatva át. A ventilátorok zajszintje 36,8 dB(A) +/-2%, ami a hűtőegység teljesítményét tekintve igazán elfogadhatónak tekinthető. A termék – mint mindegyik Coolink hűtőventilátor – golyóscsapágyas kialakítású és 3 év garanciával bír.

Kelly-Tech Kft.
☎ 350-1246
www.kellytech.hu
www.coolink.hu

Advantech

Számítógép „lapra szerelve"

Az Advantech beépíthető számítógépei (EPC embedded PC) a legkülönfélébb eszközökben megtalálható célszámítógépektől eltérően teljes IBM PC-kompatibilitást biztosító, szabványos perifériákkal – billentyűzet, kijelző, háttértároló stb. – ellátott kis számítógépek.

Alaplapjuk mérete 203x146 mm-től 68x55 mm-ig terjed, amelyen egy teljes multimédiás PC is elfér, és különféle CPU-val (Intel StrongARM, NS Geode, Transmeta Crusoe, Mobile Celeron és Pentium III) szerelve készülnek. Szabványos eszközökön kívül közvetlenül csatlakoztathatók hozzájuk félvezetős háttértárolók (Compact Flash, Disk On Chip vagy IDE Flash lemezek), LCD kijelzők digitális vagy LVDS interface-szel, soros kommunikációjú berendezések akár RS-422 vagy RS-485 szabvány szerint is. Kis méretük ellenére könnyen bővíthetők a széles körben elterjedt PC-104 (ISA) vagy PC-104+ (PCI) kártyákkal.

A meglepően nagy számítási teljesítmény kifejezetten kis fogyasztással párosul – e beépíthető gépeknek kizárólag 5 V-os tápfeszültségre van szükségük, és áramfelvételük típustól függően 0,2–4,5 A között változik.

Csekély hőleadásuknak köszönhetően néhány típuson csupán apró hűtőborda található – ventilátor nélkül –, lehetővé téve a mozgó alkatrész nélküli rendszerek tervezését. E gépek legnagyobb felhasználói az iparvállalatok, ezért a beépíthető PC-ket ipari kivitelben készítik, üzemi hőmérséklet-tartományuk 0–60 Celsius, de -20 és +85 Celsius-fok közötti tartományra tesztelt eszközök is rendelhetők. Minden modellt felruháznak a Watchdog Timer képességgel – ez egy program vagy az operációs rendszer lefagyása esetén választhatóan újraindítja a gépet, vagy elindít egy hibakezelő rutint.

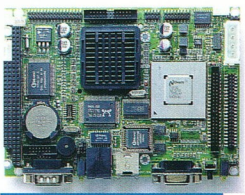

Az Advantech 5820 típusjelű beépíthető számítógépe

E termékek a most legnépszerűbb operációs rendszerekkel használhatók (DOS, Windows 9x/2000/NT, Linux stb.), illetve rendelhetők telepített Windows CE-vel is.

Szinte mindegyik modellen található szabványos 10/100 Mbit/s-os LAN csatlakozó, így hálózatba is köthetők, és intranetes vagy internetes alkalmazások is építhetők rájuk.

Az ipari alkalmazást figyelembe véve az Advantech EPC-k megbízhatósági mutatói felülmúlják a hagyományos PC-knél megszokottakat, többéves folyamatos üzemre készülnek, és ma már áruk is összemérhető az asztali PC-kével.

Advantech ☎ 264-3333
www.advantech.hu

ESI

Az Ego-Sys reinkarnációja

A korábban Ego-Sys néven ismert és igényes hangkártyákat gyártó cég nemcsak termékpalettáját, hanem nevét is felújította. Mostantól ESI néven látnak napvilágot az eszközei, amelyek közül szinte mindegyik támogatja a 192 kHz-es mintavételezést 24 bites felbontásban – a DVD Audio maximált felbontását tehát, amelyet eddig csak nagy stúdiórendszerek támogattak. A típustól függően 2, 4 vagy 8 csatornás 192 kHz-es vagy 96 kHz-es felvételek készíthetők az ESI hangkártyáival. A palettát a 4 audiobemenetes és 8 -kimenetes WamiRack 192X és 192L, a 2 bemenetes és 6 kimenetes Waveterminal 192X és 192L, valamint a 4/2 bemenetes és 8 kimenetes Waveterminal 96X és 96L kártyák alkotják. Ezek az eszközök DVD-, illetve CD-mastering stúdiómunkálatok mellett otthoni körülmények között is kiválóan alkalmazhatók.

A Windows Enhanced WDM meghajtófelületén keresztül a felhasználó teljes támogatást kap az ESI eszközökhöz a Windows 98 SE-től a Windows XP-ig minden Windowstól. A gyártó eddigi termékeihez hasonlóan az új kártyák is nagyon rövid – ASIO2 meghajtón keresztül 3, míg EWDM meghajtón keresztül 1,5 ms – elérési idővel büszkélkednek. Az ESI termékek magyarországi forgalmazója a Corg Computer Kft.

Az ESI eszközei DVD Audióhoz

Corg Computer Kft.
☎ 466-6675
www.corg.hu
www.corgcomputer.hu

IBM

Exkluzív linuxos szerverek

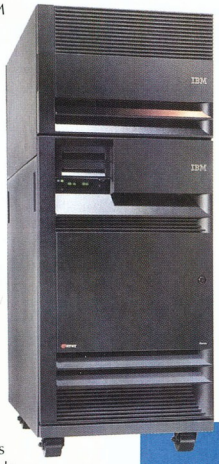

Az IBM bejelentette, hogy két új, kizárólag Linuxot futtató szervert hoz forgalomba. Az egyiket, a kategóriájában egyedülálló, dedikált linuxos nagygépet alapjaitól építette újjá, és ezzel lehetővé vált, hogy a felhasználó 20-tól akár több száz virtuális linuxos szervert is kialakítson rajta. Ez energia, hely és felügyeleti költségek tekintetében egyaránt megtakarítást eredményez.

Ez az első megjelenő rendszer az IBM eServer zSeries család tagja. Kizárólag Linuxot futtat, üzemeltetése ugyanakkor nem kíván nagygépes ismereteket. Ezzel a golyóálló nagygépes megbízhatóság első ízben válik elérhetővé egy teljesen új vállalati ügyfélkör számára. Az akár a nagygépek, akár a Linux területén kezdőnek számító felhasználók az IBM Global Services ágazatának szolgáltatásait vehetik igénybe. A bejelentést megelőző évben láthattuk, hogy az IBM mind nagyobb figyelemmel fordul úgy a Linux, mint a nagygépek osztálya felé – miközben a felhasználók világszerte egyre szélesebb körben térnek át a nyílt forráskódú, megbízhatóságáról ismert operációs rendszerre, három számjegyű növekedési rátát eredményezve ezen a területen.

Az IBM emellett gyorsan üzembe helyezhető és könnyen kezelhető dedikált linuxos szervert is forgalomba hoz kimondottan a kis- és középvállalatok számára. Az eServer iSeries család új, Linux-alapú modellje az IBM fejlett particionáló technológiájának köszönhetően képes lesz arra, hogy maximum 15 darab Linux- és Windows-alapú szervert konszolidáljon egyetlen fizikai kiszolgálóba, ami a művelet egyszerűsödése mellett költségmegtakarítást is eredményez a felhasználó részére. Ez a kisvállalatoknak szánt linuxos szerver a SuSE és a TurboLinux disztribúciót támogatja majd – és a linuxos nagygéppel együtt még az első negyedévben szállításra kerül.

IBM eServer iSeries: akár 15 Linux- és Windows-alapú szerver egyetlen dobozban

↗ IBM Magyarországi Kft.
☎ 382-5500
↗ Kék szám
☎ 06-40-200-156
↗ www-1.ibm.com/linux/
↗ www.ibm.hu

MSI

GeForce4 MX-alapú grafikus vezérlő

A Micro-Star International (MSI), az egyik legnagyobb tajvani alaplap- és videokártya-gyártó februárban 6-án jelentette be az első GeForce4-alapú grafikus kártyáját, a G4MX440-et – 256 bites magtechnológiával, 270 MHz-es magórajellel és 64 Mbyte 400 MHz-es DDR memóriával.

Emellett felvértezték az Nvidia nView technológiával, amely lehetővé teszi a kétmonitoros megjelenítési módot (MSI G4MX440-VTP). Említésre méltó a videobemenet és a tévékimenet, illetve a Twin BIOS, amely majdnem 100%-osan biztonságossá teszi a kártya életre kelését, azaz a bootolást. Az MSI több hasznos alkalmazást is mellékel, így a dobozban megtalálható a WinCoder (videoátjátszó és -szerkesztő), a WinProducer MPEG-1/2 Movie Editor (profi videovágó és -szerkesztő), az MSI Live Update Series (VGA BIOS- és meghajtóprogram-frissítő), az MSI DVD (szoftveres DVD-lejátszó) és néhány más program. Mindezt három teljes játékprogram – No One Lives Forever, Aquanox és Sacrifice – koronázza meg. A GeForce4 alapú kártyák csúcsmodelljei (Ge4 4400 és 4600) is hamarosan megjelennek, várhatóan még márciusban.

Alkalmazások és játékprogramok is kerültek a dobozba

↗ www.msi.com.tw

A Freecom FX-1 sorozat első terméke megérkezett!

- Külső 16x10x40x-es sebességű CD-író USB-1 és USB-2-es csatlakozással
- Kevesebb, mint 4 perc alatt megírja a teljes lemezt
- A Buffer Underrun Prevention és Active Write Control technológia a biztonságos írásért

2 év garancia!

FREECOM TECHNOLOGIES

www.multimedia.hu

Minolta

Multifunkció munkacsoportoknak

A Minolta Magyarország Kft. a nemzetközi bemutató után hazánkban is megkezdte az anyavállalat két új, többcélú nyomtatórendszerének forgalmazását.

A polimerizált, kis szemcseméretű festékezőnek köszönhetően a Di152 és a Di183 másolási és nyomtatási költsége csak töredéke a mai irodai lézernyomtatók lapköltségének. Olyan többletszolgáltatást is nyújtanak, mint az A/3 formátum másolása, nyomtatása, szortírozás, könyvmásolás, műveletek visszahívása – ezekkel eddig csak magasabb árfekvésű rendszereknél találkozhattunk. A 15 lap/perc sebességű Di152 és a 18 lap/perc sebességű Di1 83 gyorsan és hatékonyan végrehajtja a kis- és közepes méretű munkacsoportok nyomtatási, másolási, faxolási, szkennelési és e-mailküldési feladatait.

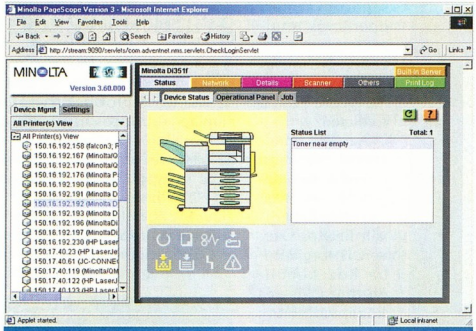

PageScope: a felügyeleti szoftver kezelőfelülete

Hálózati nyomtatásvezérlővel kibővítve lehetővé teszik a dokumentumok bármelyik hálózatba csatolt számítógépen keresztüli szkennelését, így munkacsoportok, vagy akár egész osztályok használhatják ezt a szkennelési lehetőséget, és számítógépeiken vagy szerverükön tárolhatják a szkennelt anyagot. Faxegységgel kibővítve pedig lehetséges a TWAIN driveren keresztüli szkennelés is. Mindkét gép internetfaxszal (i-fax) is bővíthető, ezáltal a dokumentumok a világ bármelyik pontjára egy helyi hívás költségéért faxolhatók, ha a fogadó oldalán is található i-fax.

DiAlta 183: netfaxszal is bővíthető

A dokumentumok közvetlen e-mailüzenetben is továbbíthatók, az egy időben történő nyomtatás és faxolás sem jelent akadályt.

Választható opció biztosítja a különböző munkaműveletek eredményének szortírozását.

A Minolta PageScope Cabinet szoftver a szkennelt dokumentumok egyszerű letöltését teszi lehetővé FTP szerverről.

A file-ok tartalmuk megváltoztatása nélkül csoportosíthatók, rendezhetők és PDF formátumba konvertálhatók.

A szoftver segítségével a felhasználók monitoron keresztül felügyelhetik a hálózati nyomtatást, a rendszergazdák pedig automatikus e-mail-értesítést is kérhetnek a felmerülő nyomtatási problémák gyors orvoslása érdekében.

A két új gép 256 szürkeárnyalatban és 600x600 dpi felbontással nyomtat, és csak egyszer dolgozza fel az adatokat nyomtatás előtt, így a dokumentumokat a maximális sebességgel folyamatosan képes nyomtatni.

Minolta Magyarország Kft.
☎ 206-2266
www.minolta.hu

Plextor

12-szeres CD-újraírás

A Plextor új termékkel, a PlexWriter 40/12/40A-val bővítette palettáját. Az új meghajtó CD-ket 40-szeres, újraírható CD-ket 12-szeres sebességgel képes írni, illetve ezeket 40-szeres sebességgel olvassa. Megfelelő választás lehet mind a professzionális, mind az otthoni felhasználók számára, akik CD lemezeket másolnak, nagy file-okat archiválnak vagy multimédiás bemutatókat készítenek.

A belső, tálcás rendszerű meghajtó dobozos változatának tartalma a meghajtó mellett 5 üres CD-R lemez, 1 üres CD-RW lemez és CD-író szoftver: Nero + InCD, Plextor PlexTools, 16 nyelvű leírás, rögzítőcsavarok, EIDE (ATAPI) kábel, valamint hangkábel. A gépépítőknek szánt változat csomagolása a PlexWriter 40/12/40A mellett 16 nyelvű leírást, Plextor PlexTools szoftvert, EIDE (ATAPI) kábelt és hangkábelt tartalmaz.

A meghajtó 2 év garanciás szolgáltatással kerül a magyar piacra, firmware-je Flash-ROM-ban található, amely gyors és egyszerű frissítést tesz lehetővé.

A PlexWriter 40/12/40A a CD Text módú írást is teljes mértékben támogatja. A Plextor olyan technológiákat épített új termékébe, mint a burnproof a pufferkiürülés kiküszöbölésére, a PoweRec II az íráshibák csökkentésére és a felvételi mód változtatását lehetővé tevő VariRec.

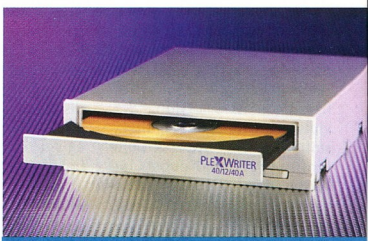

PlexWriter 40/12/40A: csúcstartó

A PlexWriter 40/12/40A elérési ideje 120 ms, 4 Mbyteos a puffere és a Microsoft operációs rendszereivel használható, Windows 95-től felfelé.

Ramiris Rubin Rt.
☎ 412-4300
www.ramiris.hu
www.plextor.com

COOLINK

THE Cooling Engine

A GARANCIA MINŐSÉG

III. GENERÁCIÓ

COOLINK HIT

- 2*20 lapkás alumínium hűtőborda vörösréz betéttel
- különlegesen kiképzett bordaprofil
- 2 darab 60*60*10mm-es ventilátor, 4700 fordulat/perc
- percnként 2*0,67m^3 átforgatott levegő
- zajszint: ventilátoronként 36,8 dB(A)
- megfelel a CE, UL, TÜV és CSA szabványoknak
- 3 év garancia

Egy ventilátor meghibásodása esetén a rendszer továbbra is ellátja az eredeti specifikációkban megjelölt processzorok hűtését.

Bármilyen PPGA/FC-PGA/FC-PGA2 Intel processzorhoz, bármilyen AMD Duronhoz, maximum 1,4GHz-es AMD Athlonhoz (SocketA), maximum AMD Athlon XP 2000+ hűtésére

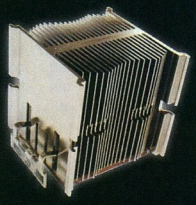

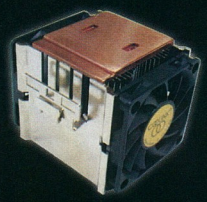

COOL122+
Socket370/462

CHIP HUNGARY BEST OF 2001

COOL122
Socket370/462

COOL111+
Socket370/462

COOL111
Socket370/462

COOL132+
Socket370/462

COOL132
Socket370/462

COOL142
Socket370/
Socket462

COOL402
Socket478

www.coolink.hu

COOLINK

THE Cooling Engine

Minden márkanév, logo és szlogen a megfelelő cég tulajdona. Minden jog fenntartva!

APC Smart-UPS 1500

Kell a feszültség!

Nagy Zoltán

Nem lehet elégszer hangsúlyozni: a biztonságos üzemelés egyik kulcsfontosságú eleme a stabil áramellátás, amit csakis jó minőségű, megbízható szünetmentes áramforrásokkal lehet elérni. Különösen igaz ez a szerverekre. Az APC Smart-UPS 1500 típusát kifejezetten szerverek ellátására tervezték. Nyolc hálózati kimenetet kínál a készülékek táplálásához, egy soros és egy USB portot a kommunikációhoz. A kimenetek maximum 1500 VA, 980 W teljesítményt szolgáltatnak, ez több gép ellátásához is elég. Egy számítógépet mintegy 4 óra 45 percig is tud üzemeltetni (egy átlagos PC körülbelül 10%-os terhelést jelent neki), félterheléssel pedig 23 percet tud áthidalni. Az áramszünetek mellett természetesen az alacsony, illetve a túlfeszültség ellen is véd.

Fekete doboz: mindegy, mi megy be, 220 V jön ki

A táp előlapján nyomon követhető a terheltségi szint, az akkumulátorok töltési szintje, egy gombnyomásra a hálózati feszültség mértéke és minden olyan esemény – például túlfeszültség –, amikor be kell avatkoznia. Érdemes azonban az előlap helyett a mellékelt PowerChute programot nézegetni, hiszen abban megtalálható minden beállítási lehetőség, és folyamatosan nyomon követhető az összes fontos paraméter: a külső hálózati feszültség, a terhelés, az akkumulátorok töltöttségének szintje, a maradék idő stb. A rendszer minden eseményt naplóz.

A PowerChute végzi a gép leállítását is, ha vészesen fogy a teljesítménytartalék. Előtte, illetve már az áramkimaradás közben is folyamatosan tudja értesíteni a felhasználókat arról, hogy érdemes elmenteni mindent, és minél előbb kilépni a hálózatból. A programmal nemcsak a helyi áramforrásokat, hanem más helyen lévő eszközöket is szemmel lehet tartani, és beállítható, hogy vészhelyzetben e-mail vagy pager üzenetet küldjön az illetékesnek, ha ez lehetséges.

Megkönnyíti a rendszergazda életét a minden két hétben automatikusan lefutó önteszt, amelynek során maga az UPS megvizsgálja az akkumulátor állapotát, és ennek megfelelően dönt a telep további sorsáról. Ugyanígy, tudja kalibrálni a rákapcsolt terhelésekkel az áthidalható időt, hogy ezt áramszünet esetén minél pontosabban tudja közölni.

A Smart-UPS 1500 ára 161 250 Ft, a garancia 2 év.

- EMJ Hungary Kft. ☎ 469-6050
- www.emj.hu
- www.apc.com/products/smart-ups/index.cfm

Casio QV-4000

A tárcsák ura

Csábi József

Még csak néhány hónappal ezelőtt mutattuk be a Casio QV-3500EX típusú fényképezőgépét, és máris megérkezett a nagyobb felbontású utódja, a QV-4000. Az új gép ugyanolyan Canon objektívet kapott, mint elődje: 34–102 mm (35 mm-es formátumra átszámítva) gyújtótávolság-tartományban dolgozik, ami átlagosnak számít, f/2,0–f/2,5-es fényereje viszont nyugodtan nevezhető jónak. Itt jegyzem meg, hogy tele állásban is beállítható f/2,0-s rekesz, ami nyilvánvalóan valamilyen szoftverhiba, mert az objektív legnagyobb fényereje ebben az állásban f/2,5. A fotókat 1/1,8 colos, 3,76 megapixeles (2240x1680 képpont) CCD rögzíti, amelynek érzékenysége ISO 100-nak felel meg. Az érzékenység sajnálatos módon nem állítható, pedig ez manapság már alapkövetelmény.

A gép kezelését viszonylag jól elhelyezett gombok és nem kevesebb mint 3 vezérlőtárcsa segíti. Bal oldalt felül két tárcsa található egymás felett, ezekkel választhatók ki a fő működési módok. Az ötlet jó – a kivitelezés kevésbé, mert a felső tárcsához nehéz hozzáférni.

A Casio QV-4000 kompakt vázába sok tudást zsúfoltak

A menü és néhány beállítás négyirányú gombbal kezelhető – ennek használatát igencsak szokni kell, mert eléggé kicsi, és eleinte bizonytalanul lehet vele pozicionálni. A QV-4000 minden olyan felvételi móddal rendelkezik, amelyeket az SLR gépek ismernek. A teljesen automata mód mellett program, rekeszprioritás, zársebesség-prioritás és teljesen manuális üzemmód is használható. Mindenképp említést érdemel a Best Shot mód, amely sokat segíthet a kevésbé gyakorlott fotósoknak: a különböző felvételi szituációkhoz előre elkészített paramétercsoportokat lehet aktiválni – emberek, virágok, éjszakai felvétel stb. Alaphelyzetben öt ilyen beállítás közül választhatunk, de a mellékelt CD-ről feltölthető további 100, sőt magunk is létrehozhatunk ilyeneket. A legrövidebb záridő 1/1000 s lehet, míg a leghosszabb 60 s (rekeszprioritás módban 1/8 s). 1 s-nál hosszabb expozíció esetén automatikusan bekapcsol a zajcsökkentő rendszer. Használhatunk B időt is. A kiértékelő és középre súlyozott fénymérés mellett szpot mérésre is van mód. Hasznos, hogy a megvilágítás külön gombbal rögzíthető. Az élesség kézzel is állítható, az AF használata esetén 9 fókuszpont közül választhatunk. A gép egyik leghasznosabb szolgáltatása a live histogram: az LCD monitoron a keresőképre vetített hisztogram segítségével még a felvétel elkészítése előtt ellenőrizhetjük, hogy az adott beállításokkal jó lesz-e az expozíció. Nagy piros pont a Casiónak!

További hasznos szolgáltatások: 3 vagy 5 képből álló expozíciósorozat, a vaku teljesítménye három fokozatban szabályozható, vakuszinkron átállítható az 1. vagy a 2. redőnyre, állítható a vakuszinkron zársebessége (gyors, normál, lassú), élességállításkor a keresőkép közepe kinagyítható, meg lehet jeleníteni egy 3x3-as rácsot a kép megkomponálásának megkönnyítéséhez.

A képek a háromfokozatú JPEG tömörítés mellett TIFF-ben is rögzíthetők, és CF kártyán tárolódnak (Microdrive is használható). A gép 4 AA méretű NiMH akkumulátorról üzemel, amelyeket a töltővel együtt mellékelnek. Említést érdemel, hogy a gépen – a kompakt kategóriában teljesen szokatlan módon – elhelyeztek PC csatlakozót. Ez nem a számítógépes kapcsolatot szolgálja (arra ott az USB), hanem stúdiómakuk vezérlését teszi lehetővé.

A QV-4000 a teszt során jól viselkedett, nem volt vele gond. Objektívje szép, éles képet ad (nem véletlenül használják jó néhány fényképezőgépben), kromatikus aberrációval csak elvétve találkozunk a képszéleken. A fotókon zaj alig tapasztalható, az ezért felelős feldolgozó algoritmus nagyon komolyan veszi a munkáját. Sőt talán kicsit túlzásba is viszi, és ennek a legapróbb, finom képrészletek látják kárát, mert ezek is odavesznek a zaj eltüntetésekor. Az éles kontúroknál tapasztalható némi szellemkép, de ez az elviselhetőség határán belül marad. A színek szépek, és a dinamikával sincs probléma. Összességében jó képeket készít a gép. A Casio QV-4000 bruttó ára 335 000 Ft, a garancia 1+1 év.

- Kelly-Tech ☎ 350-1246
- www.kellytech.hu
- world.casio.com/euro/qv/qv_4000/
- Egyéni hangvétel – CHIP, 2001/10/56

Freecom Portable CDRW

Külsős írnok

Erdős Márton (martinm@umszki.hu)

A Freecom meglehetősen tapasztalt rókának számít a számítógép-kiegészítők fejlesztői, gyártói között. Eddig azonban csak lassú ki- és bemeneti csatlakozásokra építhette termékeit. Legújabb CD-írójára azonban mindent lehet mondani, csak azt nem, hogy lassú.

Az áttetsző műanyag borítás fekete színű, 24-szeres sebességű CD-írót rejt.

A Sanyo meghajtó 24-szeres tempóval ír, 10-szeressel újraír és 40-szeressel olvas CD-ket. Bár ez a márka kevéssé ismert kis hazánkban, nagyon jó minőségű, közép-felső kategóriás meghajtó. Ez tudásából is látszik.

Mindenféle formátumot támogat, a legtöbb szoftver felismeri és tökéletesen kezeli. Ez utóbbi sajnos még nem teljesen igaz, hiszen sok szoftver mostohán bánik a külső, nem IDE vagy SCSI buszra csatlakoztatott írókkal. Nem kell azonban kétségbeesnünk, már a szoftvercsomag is tartalmaz jól használható CD-író programokat. Ezek egyike a Nero legfrissebb kiadása – egyike a legjobb íróprogramoknak. Ezzel akár még túl is írhatjuk CD-inket – hiszen a Freecom Portable CDRW ezt is támogatja. Az elrontott lemezek ideje lejárt, amiről a 2 Mbyte-os puffer és a burnproof technológia gondoskodik.

Külsőre-belsőre tökéletes a Freecom hordozható CD-sütője

Ilyen sebesség mellett már elengedhetetlen, hogy az írónak elegendően gyors legyen a kapcsolata a géppel – ezt biztosítja az USB-2! Itt sokan feladják, hiszen kinek van ilyen vezérlője?

A Freecom gondolt azokra is, akiknek még nincs a gépében ilyen, és a csomagba rejtett egy NEC chipes, 4 portos USB-2 PCI vezérlőkártyát.

Ezt IBM PC-be és Macbe egyaránt beépíthetjük. Nem kell feltétlenül az USB-2 mellett letennünk a voksot. A meghajtó – kialakításának köszönhetően – kábelcserével FireWire/1394, párhuzamos, PC Card vagy egyéb szabványúra is átalakítható.

Ha USB 1.1-es vezérlőre csatlakoztatjuk, egy figyelmeztetés kíséretében a meghajtó szerényebb sebességre vált, de kifogástalanul működik. A készülék tápellátását külső hálózati adapter biztosítja.

A Freecom legújabb hordozható CD-újraírója minden akadályt sikeresen vett, körülményektől függetlenül bárkinek jó szolgálatot tehet. A teljes csomag ára – USB-2 kábellel és kártyával, valamint a szoftverekkel – bruttó 109 900 Ft, a garancia 2 év.

- Multimedia.hu
  ☎ 204-7333
- www.multimedia.hu
- www.freecom.com/ecProduct_detail.asp?ID=244&nr=15986&type=PORTABLE&prodn=CD%2DRW

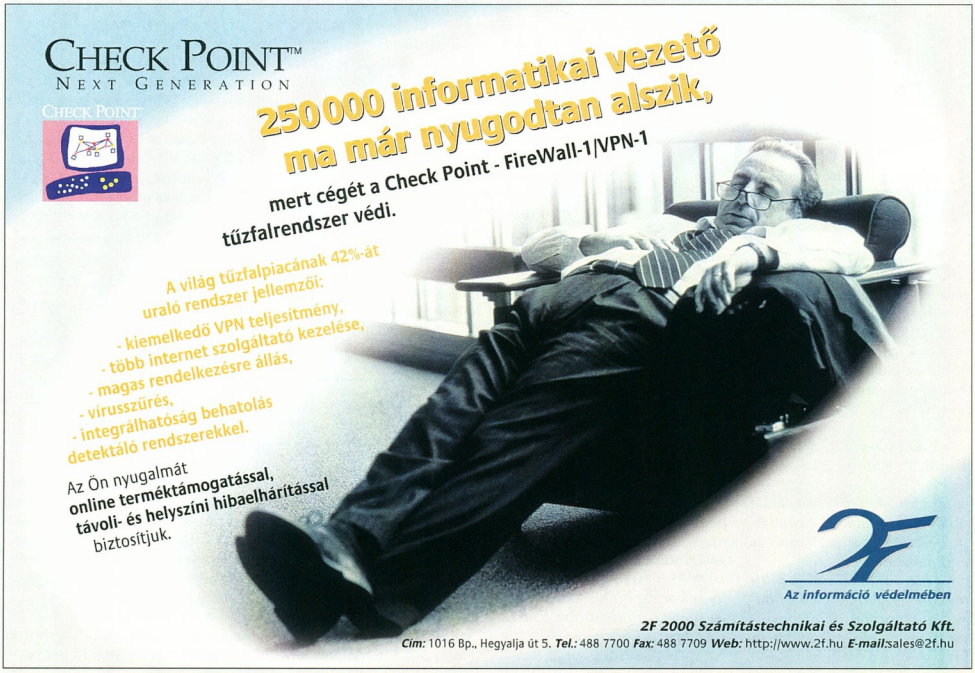

Canon S9000

Asztali nyomda

Erdős Márton (martinm@umszki.hu)

A Canon S szériájának legújabb és legkomolyabb darabja potenciális vetélytársa az alsó kategóriás színes lézernyomtatóknak. Az A/3+-os formátumú nyomtató a fotónyomtatók megszokott hat színével dolgozik. A számítógéphez USB porton csatlakozik, amire szükség is van a sok adat gyors és biztonságos küldése érdekében. Telepítése egyszerű, az általános Canon programokkal. A nyomtató beállítópaneljén a megszokott opciók mellett bőven találunk karbantartási lehetőségeket. Így nagyon pontosan finomhangolhatjuk a berendezést. Választhatunk halk üzemet, beállíthatjuk a takarékos üzemmódot és még sorolhatnánk.

Festéktüsszentő Hapci Benő a Canontól

Fontos még a pontos papírtípus és az egyéb extra tulajdonságok beállítása. Érdekes lehet az Image Optimizer és a Photo Optimizer Pro. Az előbbi az alacsonyabb felbontású képek és rajzok szálkás éleit mossa el nagyon hatásosan.

A második pedig a rosszul sikerült fotókon próbál javítani. Ha képünk alul- vagy túlexponált, esetleg más apróbb hibája van, érdemes kipróbálni, valamennyit javít a végeredményen.

A teszt során három papírtípussal vizsgáltuk meg a minőséget. A normál papír egyértelműen kínzás a nyomtatónak, az erre készített nyomat fakó, a homogén fekete részeken még halvány csíkokat is felfedezhetünk. A legbosszantóbb azonban a sok apró fehér „szösz", amelyek rontják az összképet. Ez azonban nem hiba, mindössze a pigmentalapú festéket a papír nem szívja be megfelelően. Szöveg nyomtatásához azonban ez is tökéletesen megfelel – bár ezt a gépet nem szövegek nyomtatására találták ki.

Az S9000 a jobb minőségű papírokkal megmutatja képességeit. A High Resolution Paper használatával megszűnik a szöszösödés, megérkeznek a színek, eltűnik a fakóság. A kép éles, kontrasztos, gyönyörű. Mellbevágó, hogy ezt még fokozhatjuk is, ha Photo Paper Pro papírt használunk. Ekkor még nagyítóval sem mondjuk meg, hogy ez a sarki nyomdában vagy az asztalon lévő Canon S9000 nyomtatóval készült-e.

A Canon S9000 ideális azok számára, akik jól működő, gyönyörű képet előállító fotónyomtatóra vágynak megfizethető áron. Különösen grafikai stúdiók és tervezőirodák érdeklődésére tarthat számot, már csak azért is, mert képes arra, hogy szinte teljesen telenyomtassa az A/3-as lapokat, a képszéleken alig 1 mm-es margót hagyva.

A Canon S9000-es bruttó ára 185 000 Ft, a garancia 1 év.

A festékpatronok bruttó 3 000 Ft-ba kerülnek. Egy csomag A/3-as High Resolution Paper papír (100 db) 500 Ft, egy csomag A/3-as Photo Paper Pro (10 db) pedig 9 200 Ft.

- Canon Hungária Kft.
  ☎ 465-8020
- www.canon.hu
- www.canon-europa.com/html_products/bj_printers/s9000/index.html

Shuttle SV24 Barebone

Egy okos kocka

Erdős Márton (martinm@umszki.hu)

A Shuttle Barebone rendszerének apró, polírozott alumíniumból készült metálszürke doboza miniatűr ATX-es ház, amely komplett számítógépet rejt magában. A gép Shuttle alkatrészekből épül fel, azaz a minőséggel semmi probléma nem lehet. Alapja a Shuttle FV24 típusú, integrált, barebone méretű alaplapja, rajta Via PL133 az északi híd és Via 686B a déli híd. Ez jó kombináció, bár a Tualatin processzorokat nem támogatja. Az általunk tesztelt összeállításban 850 MHz-es Celeron II processzor ketyegett. Emellett 256 Mbyte PC133-as Spacewalker SDRAM, 20 Gbyte-os Maxtor merevlemez, integrált 10/100-as hálózati kártya, Realmagic Hollywood+ DVD-kártya és DVD-olvasó tette teljessé a képet. A videokártya integrált Savage4, a hangot az ugyancsak integrált Via AC'97-es vezérlő szolgáltatta. A gép előlapján két USB kivezetést és a hangkártya csatlakozóit találjuk, a többi csatlakozó a hátlapján kapott helyet.

Kecsesség és erő egyesül a Shuttle SV24 Barebone-ban

Az alkatrészek alapján ez irodai, illetve általános felhasználásra kiváló számítógép, DVD-s extrákkal. Windows XP alatt a Sysmark 2001-es komplex tesztprogramban 70 pontot ért el, ami az előbbi állítást támasztja alá. A tesztelt kiépítésben felhasználási területe azonban sokkal inkább a set-top boxokkal rokonítja. Tévékimenete és teljes körű DVD-szolgáltatása alapján helyettesíthet több más készüléket is: például a DVD- vagy az MP3-lejátszót. A számítógépek rugalmasságát megtartva alkalmas DivX formátumú filmek lejátszására, szövegszerkesztésre, kevés játékra, netezésre és még sorolhatnánk. Negatívumaként megemlíthető, hogy működés közben kissé hangos. A FireWire csatlakozó inkább csak hangzatos extra, egy beépített modem sokkal hasznosabb lenne. A Barebone azok érdeklődésére tarthat számot, akik általános célokra kívánják használni gépüket, de igényesek annak megjelenését illetően.

A Shuttle SV24 Barebone-ok ára bruttó 99 900 Ft-tól kezdődik, az általunk tesztelt kiépítés bruttó 225 000 Ft.

A gép garanciája 2 év (a beépített alkatrészek garanciaideje eltérhet ettől).

- Juventus Team
  ☎ 469-5847
- www.juventus-team.hu
- www.shuttleonline.com/sv24.htm

Toshiba TLP 250

Nem képtelenség

Nagy Zoltán

A Toshiba tavaly ősszel mutatta be TLP 250 típusú kivetítőjét. Az elsősorban konferenciai célokra szánt projektor mutatós ezüstszínű házat kapott hordfüllel, külön táskával – azaz gondoltak a szállíthatóságára. Maga a készülék könnyű, mindössze 3,2 kg, ami a doboz mérete után kellemes csalódás volt.

A másik meglepetést az optika nagy nyílásszöge okozta. Ennek köszönhetően viszonylag kicsi helyiségben is lehet nagy képet vetíteni.

A vetítési távolság 0,7 és 3,6 m között lehet, ennek megfelelően a legkisebb vetí-

tett képátló 76 cm, a legnagyobb pedig közel 4,5 m lehet. Az aktív LCD felbontása 800x600 képpont, ami elegendő bemutatókhoz, de akár DVD filmek vetítéséhez is.

A jelforrás lehet számítógép vagy videó, utóbbit kompozit és S-video kábellel egyaránt lehet csatlakoztatni, emellett az RGB bemenet is átkapcsolható Y/Pb/Pr formátumra. Ha kell, a kivetítő hangot is tud adni, bár a beépített 1 W-os hangszórót csak végszükségben érdemes használni. Az 1100 ANSI lumen fényerő és a 400:1 kontrasztarány – főleg közelről – elég ahhoz, hogy ne kelljen teljesen besötétíteni a termet, bár mozizáshoz az lenne az ideális. Ezt a fényerőt a készülék 150 W-os izzója 1500 üzemórán át tudja nyújtani.

Így nem is látszik, milyen nagy képe van a TLP 250 kivetítőnek

Az már teljesen természetes, hogy a TLP 250 minden pozícióban tud vetíteni, vagyis szemből, hátulról, asztalról vagy akár a plafonról.

Az élességállítás, a zoom manuális, minden mást menüből lehet szabályozni. Kézzel kell állítani a trapéztorzítást is – ezt optikai úton, a lencserendszer döntésével lehet korrigálni, így nem romlik a felbontás (ha ez nem elég, digitálisan további korrekció végezhető). A mellékelt távirányító jelét a készülék hátulról és elölről (a vászonról visszaverődve) is tudja fogni.

Sokoldalúan használható tehát a TLP 250, amelynek ára ehhez képest nagyon barátságos, bruttó 999 875 Ft, a garancia 3 év.

- Technotrade ☎ 467-6111
- www.projectors.toshiba.co.uk/detail.cfm?model=59
- www.technotrade.hu/cgi-bin/techweb.dll/cikk?cikkszam=TLP-250

A Hardverkirakatban szereplő termékeket (a komplett gépek kivételével, illetve külön erre vonatkozó megjegyzés hiányában) a Hertától kapott Pentium III-as géppel, illetve annak alkatrészeivel teszteltük. A megjelenítéshez a CHIP-TIPP-et nyert Iiyama Vision Master Pro 451 típusú 19 colos monitort használtuk.

- Herta Kereskedelmi Kft. ☎ 322-2232
- www.herta.hu
- Megújult a gyilkos bálna! – CHIP, 2001/4/77
- Ramiris Rubin Rt. ☎ 349-5363
- www.ramiris.hu
- www.iiyama.com
- Egy híján 20 – CHIP, 2001/7/82

InCash

Számlázó Program

Számítástechnikai kis - és nagykereskedőknek

Főbb funkciói:

- Árajánlat-készítés
- Konfiguráció-összeállítás, számlázás
- Árlista készítés a cikktörzs alapján
- Áruhiteles számlázási lehetőség
- Gyáriszámos garancialevél-készítés
- Teljes szervizügyintézés
- Pénztárkezelés, készpénzelszámolás
- Vevői, és beszerzési rendelések
- Többraktáros üzemmód, leltár
- Szállítólevél, bizományosi értékesítés
- Átutalások figyelése, fizetési felszólítás
- Futárszolgálat kezelése Nagykereskedőknek
- Számlázás és árukiadás szétválasztása
- Haszonkimutatás tételenként, számlánként, vevőként
- Eladatlan készletek
- Előlegszámla, exportszámla
- Árképzés: 6db külön ár, árréses ár
- Kedvezmény: tételenként, számlánként, vevőnként, termékcsoportonként
- Listák exportálása xls formátumba
- Internetes árlista frissítés

A jó döntéshez jó adatok szükségesek...

... és ehhez egy jó számlázó szoftver!

Kézi bizonylatokból, munkatársi beszámolókból objektív és pontos információk nem nyerhetők. A megérzések alapján hozott döntéseknek nagy az üzleti kockázatuk.
A sok számítógép és alkalmazott még nem garancia arra, hogy a szükséges információk előállíthatók a vezetői döntésekhez.
Ehhez jól felépített rendszer és azt kiszolgáló szoftver szükséges.

Integrált számlázó és készletnyilvántartó szoftverünket ajánljuk azoknak a cégeknek, akik már kidolgozták működési rendszerüket, de ügyvitelük még nem egy egységes számítástechnikai alapon nyugszik, és ajánljuk azoknak a cégvezetőknek, akik még most formálják, építgetik cégüket, mert ez a szoftver egy kész, működőképes vezetési, elszámoltatási és irányítási rendszert ad a kezükbe.

Bár az InCash számlázót nem csak a számítástechnikai cégek használhatják, néhány modul csak nekik készült: ilyen pl.: a konfigurációk összeállítása és a szervizmodul. Kifejezetten a kiskereskedőknek készült a hitelügyintézés és a pénztármodul, nagykereskedőknek a vevői és a beszerzési rendelések, a 6db különböző ár kezelése, az SQL adatbázis, a rengeteg kedvezmény és nyereségszámítási lekérdezések!

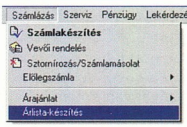

A program modulos felépítésű, így mindenkinek csak azt kell megvásárolnia, amire valóban szüksége van!
A CHIP CD-n megtalálható az InCash demo verziója! Próbálja ki!
Keresse fel honlapunkat, ahol az árakon kívül a leggyakrabban feltett kérdésekre is választ kaphat.

InCash Rendszerház Kft. 1139 Budapest, Teve u. 41. (+36 1) 239-4800, www.incash.hu, E-mail: info@incash.hu

Hangos hatlövetű

A Terratec legújabb fejlesztésű, félprofesszionális hangkártyájáról azt gondolhatnánk, a Creative Audigy Platinum riválisául szánták tervezői, esetleg a professzionális hangkártyák piacán akarnak vele teret nyerni az ottani kártyákéhoz mérten alacsony árával.

Erdős Márton (martinm@umszki.hu)

Egyik feltételezés sem helytálló – inkább hiánypótló szerepet tölt be a piacon. A kártya a hazánkban alig ismert IC Ensemble Envy 24 chipre épül. Ez nagyjából félprofesszionálisnak mondható – noha nem egy bikaerős DSP, hanem valódi 24 bites, 96 kHz-es felbontású, kristálytiszta hangzású hangvezérlő.

Mindegyik be- és kimenete 24 biten és 96 kHz-en dolgozik. Belül 36 bites mixer gondoskodik a tökéletes hanghűségről.

Full extra elöl-hátul

A kártya hátlapján csupán egy aranyozott bemenetet és a hat csatornához tartozó, aranyozott sztereó jack kimeneteket találjuk. Azért csak ennyit, mert a kártyához szalagkábelen csatlakozik egy 5,25 colos meghajtóhelyre illeszkedő, külön tápellátást nem igénylő egység. Ennek előlapja úgy néz ki, mint egy háború sújtotta tűzfal – aranyozott RCA csatlakozók garmadája és két potméter kapott itt helyet. Vonalszintű bemenet, RIAA korrekciós *Phono* bemenet lemezjátszó-illesztéshez, szabályozható jelszintű mikrofonbemenet, ugyancsak szabályozható, erősített fejhallgató-kimenet. Optikai és koaxiális digitális, valamint MIDI ki- és bemeneteket is találunk itt.

A game port teljes hiánya az első jel arra, hogy nem az Audigy egyik vetélytársával van dolgunk. A kártya telepítése rutinmunka. Már az egyszerű hangerőszabályzó konzolt leváltó szoftver is vérprofi hangkártyára utal.

A kristálytiszta hang forrása

Minden egyes bemenetet és kimenetet finomhangolhatunk, a beállításokat aprólékosan változtathatjuk – mindezt egyetlen programon belül, ésszerű csoportokba rendezve találjuk meg. Leáshatunk egészen a pufferméretek beállításáig.

A támogatottság aranyat ér

A kártya Sensaura eljárásokat használ a legtöbb térbeli hangzás megszólaltatásához. Így elboldogul az A3D 1.0, az EAX 1.0 és 2.0, valamint a DirectSound3D szabvánnyal. A chip egyszerre 32 hangot kezel hardveresen és még 16-ot szoftveresen.

A MIDI zenékkel kicsit bajba kerülhetünk – a kártyán ugyanis nincs hardveres hullámtábla, be kell érnünk egyetlen árva FM szintetizátorral. Szoftveresen ugyan 64 hangcsatornát kezel, de ez szinte semmi.

Persze a Terratec nem zenészkártyának szánta. Ha valaki mégis muzsikálni szeretne vele, vásárolhat hozzá egy kiegészítést, amely hardveresen tökéletesen kezeli a problémát.

Itt érdemes megemlíteni a kártya kimagasló rugalmasságát, fejleszthetőségét. Ugyanis a későbbiekben elképzelhető, hogy kiadnak hozzá egy fejlettebb, több szolgáltatással bíró kiegészítő dobozt, amellyel bővíthetjük vagy lecserélhetjük a meglévő panelünket. A szoftverkörítésből végképp rájöhetünk, hogy ezt a kártyát a felvételkészítők

A beállítóablak is minőségi termékre utal

népes tábora fogja szívébe zárni. Wavelab Lite – RIAA kiegészítéssel –, Sound Laundry Terratec Edition programcsomag a hangszerkesztéshez, PowerDVD 3.0 a hatcsatornás DVD-lejátszáshoz, Emagic Micrologic Fun a midizőknek, valamint Musicmatch Jukebox.

A Terratec DMX 6Fire tökéletes mestermunka! A hardvere hibátlan, noha ez nem professzionális készülék. Ennyire tiszta hangot, ilyen jó minőséget, ennyi tudást és jó programot azonban aligha kaphatunk olcsóbban.

A hardcore gamereknek némileg jobb választás lehet egy Sound Blaster Audigy.

A Terratec kártyáját inkább azoknak ajánljuk, akik felvételeket szeretnének készíteni, DVD filmeket nézni, kompromisszumok nélküli, tiszta hangzásra vágynak – és ezek mellett néha kedvük szottyan játszani is, akkor viszont minden hangzásbeli extrával, hat csatornán.

A kártya pontos magyarországi ára még nem ismert, várhatóan bruttó 50–55 ezer Ft körül lesz.

www.terratec.net/ttus/default.htm

Nº1 Az első számú választás Európában*

HDD | MO | NYOMTATÓ | **SZKENNER**

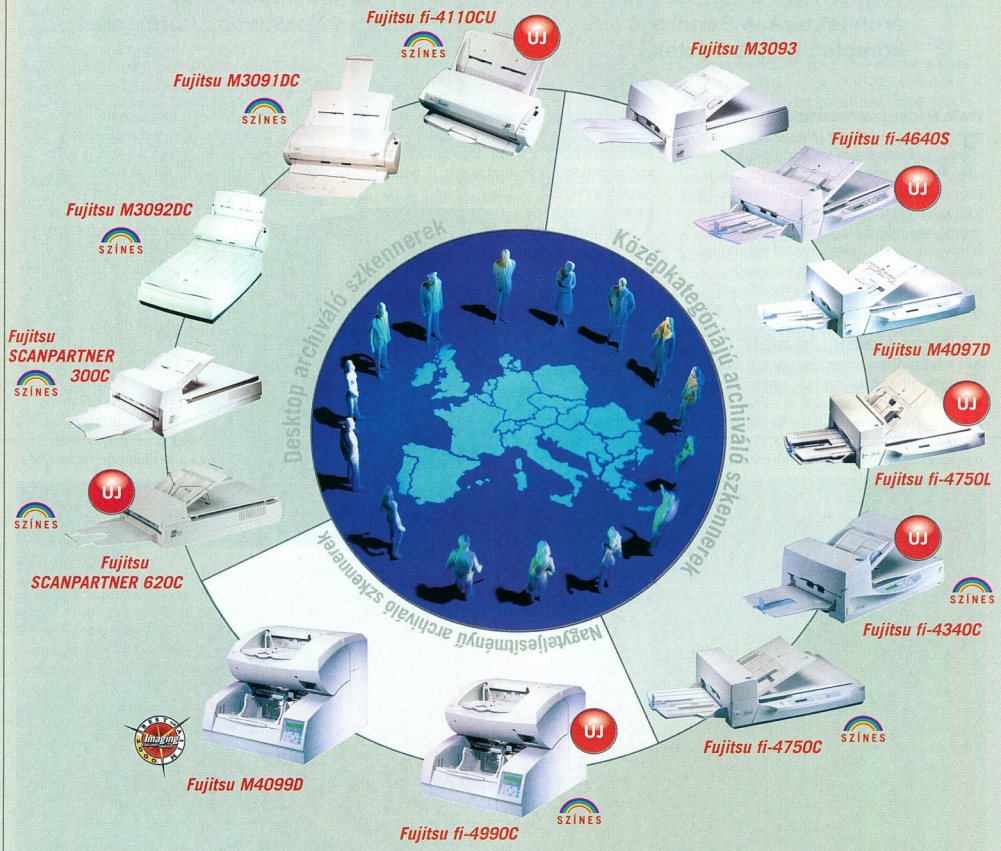

* Piacvezető a „Desktop archiváló szkenner" és „Középkategóriájú archiváló szkennerek" terén a European Scanning program 2001. április felmérése alapján.

Minden ami a profiknak kell: teljesítmény, megbízhatóság, támogatás.

Immár Magyarországon is elérhető!

További *információ* a **http://www.dicom.hu/fujitsu** címen, a **309-0765**-ös telefonszámon vagy a **fujitsu@dicom.hu** e-mail címen.

www.fujitsu-europe.com

DICOM

A Fujitsu európai disztribútora és szervizszolgáltatója a DICOM.

FUJITSU

THE POSSIBILITIES ARE INFINITE

A termékek és logók tulajdonosaik bejegyzett védjegyei.
A gyártó a műszaki változtatások jogát fenntartja.

Az igazi Pentium 4

Az Intel sokat vitatott, dicsért és szidott Pentium 4 Willamette processzora után végre megérkezett az utódja, hogy megmutassa, mire képes ez az architektúra. A Senorg jóvoltából DDR-es Pentium 4 Northwood köré épített komplett gépet teszteltünk.

Erdős Márton (martinm@umszki.hu)

Közel másfél éve jelentette be az Intel a Netburst mikroarchitektúrát, amellyel azóta csupán egyetlen processzortípus készült, a Willamette. Ezt a CPU-t azonban rengeteg támadás érte sebessége, felépítése és az őt kiszolgáló környezet miatt. Tavaly ősszel ez a típus elérte a 2 GHz-et – gyártástechnológiájának a határát. A váltás menetrend szerint érkezett a Northwood személyében.

„A gyár átalakítás alatt"

Aki mostanában olyan szerencsés, hogy meglátogathatja az Intel valamelyik gyárát, többször találkozhat ezzel a felirattal. A cég 2002 végéig hat üzemét állítja át a legújabb gyártástechnológiára. Az első nagyobb változás a rézvezetőre való áttérés – ez a legtöbb helyen már meg is történt. Ezt követi a 0,13 mikronos gyártástechnológia bevezetése, amellyel a legújabb, Tualatin magos Pentium III-ak, Celeronok – és a Northwood fedőnevű Pentium 4-ek – készülnek.

Idén még egy fontos változtatást hajt végre az Intel, a 200 mm-es waferekről áttérnek a 300 mm-esekre. Így egy szilíciumlapon több processzormag fér el, ezáltal lényegesen csökken a gyártási költség – ergo a processzorok ára.

Az igazi

Mint arról már a bevezetőben szóltunk, sokak szerint ez az első olyan Pentium 4 processzor, amely igazán képes megmutatni, mire képes a Netburst architektúra. Elődjéhez képest a Northwood magos CPU belső felépítése alig változott. Az egyetlen újítás a másodszintű gyorsítótár megduplázott mérete. Az így kapott 512 Kbyte cache már eleve közel 10%-os gyorsulást hoz a legtöbb alkalmazásban a 256 Kbyte-oshoz képest. A 0,13 mikronos technológiának köszönhetően a processzorcsalád legkisebb tagjait köszönthetjük a 2 és 2,2 GHz-es példányokban. Ez a fölpörgethetőségük szempontjából a legfontosabb. A neten rengeteg merész próbálkozást leírtak. A legőrültebb érték nem kevesebb, mint 3,7 GHz. Ezt folyékony nitrogénhűtéssel (így kapták a –197 Celsiusos üzemi hőmérsékletet), jelentősen megemelt magfeszültséggel és gondosan válogatott alkatrészekkel érték el. Talán ebből is sejthető, hogy ennek a technológiának valahol 3,5 GHz környékén van a felső határa. Ezt várhatóan egy-másfél éven belül el is fogja érni az Intel. Addig pedig kísérletezhetünk a fölpörgetéssel – természetesen csakis saját felelősségünkre. A jelenlegi leggyorsabb, 2,2 GHz-es Northwood kis szerencsével közel 2,6 GHz-en is stabil – léghűtéssel.

Ketyeg az óra, ki tudja, hol áll meg...

Végre egy ellenfél

Legutóbbi platformtesztünkből is kiderült, hogy az AMD Athlon XP szériája a szerencsétlen PR (performance rating) számozás ellenére rendkívül erős, és méltó ellenfele bármelyik Intel Willamette CPU-nak. A Northwood pedig elegendően gyors ahhoz, hogy komoly vetélytársa legyen az AMD favoritjának, sőt leggyorsabb változata jelenleg gyorsabb bármelyik Athlonnál. Kiváló tuningolhatósága, a jól sikerült DDR-es chipkészletek és a hamarosan mérséklődő ár mind a Northwood mellett szól. Ebbe persze az elődeinek a sorsa is beleszól. A Tualatin architektúra hamarosan eléri fizikai határait, 1,5 GHz környékén. Ezután kizárólag a Pentium 4 Netburst mikroarchitektúra marad talpon – az Intel ezt fogja skálázni a piac minden szegmensébe. Ez év nyarán várható a Celeron utódjaként érkező Pentium 4 Celeron. Azért használjuk ezt a típusnevet, mert az Intel még nem hozta nyilvánosságra a hivatalos nevét és a specifikációkat. Ennek ellenére gyanítható, hogy a Willamette részegysége kitartalmazza majd, 0,13 mikronos gyártástechnológiájú magba zsúfolva. Ekkor a Northwood már 533 MHz-es órajelű FSB-n fog kommunikálni az MCH-val (Memory Controller Hub). A Pentium 4 Celeron megmarad 400 MHz-esnek, valamint a másodszintű cache mérete is kisebb lesz. Mindez találgatás, de ha megnézzük az Intel sok éve jól működő stratégiáját, ez a logikus lépés. A szerverekbe és komoly munkaállomásokba szánt Intel Pentium 4 tavaly még a Foster volt – Willamette-alapokon. Ennek fejlesztését és gyártását az Intel leállította, valószínűleg a várakozásokon aluli teljesítménye miatt. A Prestonia már egy az egyben Northwood magos CPU, egyetlen apróbb változtatással – ez a Hyperthreading engedélyezése a magon belül.

i

- Senorg Bt. ☎ 452-1000
- www.senorg.hu
- www.intel.com/home/pentium4/index.htm

Mérési adatok

Processzor	Intel Pentium 4
Órajel	2,2 GHz
Bapco Sysmark 2001 Patch 3 – Official Run	218 pont
Madonion 3DMark 2000 – 640x480/16 bit, default	11 138 pont
Madonion 3DMark 2001 – 640x480/16 bit, default	5376 pont
iD Quake III Team Arena – timedemo 1, mpdemo1, Fastest beállítás	199,2 képkocka/s

Kettőt egy áráért!

Nem a tévés bóvli reklámok marketingjét vette át az Intel. A Jackson technológiáról, amelyet újabban Hyperthreadingnek neveznek, már írtunk. E technológiával a CPU kifelé, a környezetének (a BIOS-tól kezdve) két szimmetrikusan dolgozó processzornak mutatja magát. Ha az operációs rendszer és az alkalmazás ki tudja használni ezt, akár 30%-os teljesítménynövekedéssel is számolhatunk. A processzor az egy időben futó folyamatokat belül osztja szét párhuzamos végrehajtásra. Ezzel jelentősen javul az utasításfeldolgozó és -végrehajtó egységek kihasználása.

E technológiához komoly reményeket fűz az Intel, és talán már az 533 MHz-es, középkategóriás Northwood magos processzorokba is bekerül ez a technológia.

Senorg gépóriás

A megszokott, minőségi Senorg csomagolásban érkező northwoodos konfigurációra bárki rábólintana gondolkodás nélkül. A konfiguráció Intel D845BG alaplapra épül, 2x256 Mbyte Samsung gyártmányú PC2100-as DDR SDRAM szolgálja ki a 2,2 GHz-es órajelű, gyári hűtőrendszerrel szerelt Intel

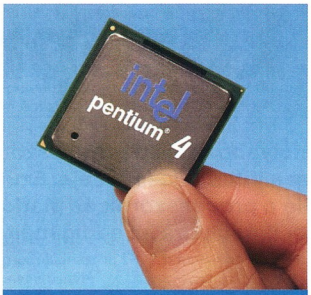

Tuningolt 4004-es? :)

Pentium 4 processzort. A gép többi részére sem lehet különösebb panasz. 30 Gbyte-os, 7200-as fordulatszámú IBM merevlemez, alaplapra integrált Advanced Digital SoundMax hangvezérlő és 10/100-as hálózati kártya. Az Asus 7100 Pure Nvidia GeForce2 MX400 videokártya némiképp szerény választás a jelenleg kapható leggyorsabb processzor mellé. A névtelen, 54-szeres csúcssebességű CD-olvasó a leggyengébb láncszem. A hangvezérlő ugyan integrált, de nagyon jó minőségű. Támogatja a fontosabb 3D-s hangszabványokat, hangminősége pedig klasszisokkal jobb elődeinél. A gép a teljes teszt alatt állta a sarat, egyszer sem fagyott le, és nem művelt megmagyarázhatatlan hibákat – sőt, semmilyet sem.

A tesztet Elsa Gladiac GeForce2 GTS videokártyával és Pioneer DVD-olvasóval végeztük, ezeket szintén a Senorg biztosította. A táblázatban látható mérési adatok mellbevágóak.

A megduplázott másodszintű cache sokat számít a 3DMark és a Sysmark alatt is. Jelenleg talán csak az AMD Athlon XP 2000+ processzora közelítheti meg ezeket az értékeket.

Az Intel nagyon jó DDR-es chipkészletet ütött össze, mellé végre itt egy minden tekintetben vezető CPU. Gond talán csak az árral lehet, de ne búsuljunk!

Az Intel rengeteg energiát fektet ezekbe a processzorokba, és egyre feljebb tornázza az órajelüket. Ezzel párhuzamosan exponenciálisan fog csökkenni – az akkor már szerényebbnek számító – 2 GHz körüli CPU-k ára, így hamarosan nagyon jó ár–teljesítmény arányú vétellé válhat egy komoly, Northwood-alapú konfiguráció. A Senorg konfigurációjának jelenlegi ára 1 év garanciával bruttó 537 375 Ft.

Szoros középmezőny

Előző számunkban komolyabb órajelű processzorok köré épített platformok vívták csatájukat – most eljött a „kicsik" ideje. Ezúttal csupán egy-két százassal mentünk az egy giga fölé a processzorok és platformok tesztelésekor, így bevonhattuk összehasonlításunkba az eddig méltánytalanul mellőzött Tualatin magos CPU-kat is.

Rixer György

Eljöve január havának eleje, eljöve az platformok tesztjének az második része. Mindeközben váratlan történések rengették meg a honi és a nemzetközi piacot – legalábbis a hardverek területén. Noha a legtöbb neves memóriagyártó növelte a DDR SDRAM-termelését, az ilyen típusú eszközök ára jócskán felszökött az év elején a világpiacon. Az SDR SDRAM-ok ára pedig szolgaian követte ezt a trendet – pedig december elején mindenki azt hitte,

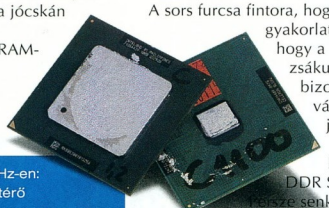

Celeron 1100 és 1200 MHz-en: eltérő kinézet, jócskán eltérő teljesítmény

hogy a novemberi árlázongás után már nem lesz több ilyen. Logikus, hogy ha a termelőcégek egyre inkább a DDR-re összpontosítanak, akkor egyre kevesebb kapacitás jut az SDR gyártására. Ez igaz, de a kereslet is igencsak lecsökkent az SDR memóriák iránt. Magyarán értetlenül állok sokadmagammal az előtt, hogy az SDR modulok fajlagos ára erősen megközelíti a DDR-ekét. Ugyanakkor a Rambus DRAM modulok ára alig változott, azaz már nagyon közelít a DDR modulokéhoz.

A sors furcsa fintora, hogy miután az Intel gyakorlatilag bevallotta, hogy a Rambus zsákutcának bizonyult, valóra vált egy régebbi jóslata, miszerint a Rambus ára közelíteni fog a DDR SDRAM-éhoz. Persze senki sem erre a forgatókönyvre gondolt... Az elemzők szerint február közepétől várható majd némi visszarendeződés ezen a téren, és február végétől már normális áron – bár nem a tavalyi ultra-nyomott szinten – szerezhetünk be ismét memóriát. E lapszámunk megjelenésekor olvasóink minden bizonnyal már okosabbak lesznek, velünk együtt.

Ami a hazai piacot illeti, a memóriaárak emelkedését a CPU-ké is követte – főleg az Intel gyártmányainál. A CPU-k ára jóval szerényebben emelkedett, mint a memóriáké, és inkább a, nem csak a CPU-kat érintő, áruhiánynak, illetve a szokásos év eleji enyhe áremelkedéseknek volt betudható.

A Pentium III 1,0B GHz és az 1200 MHz-es Celeron: hasonló kinézet, módosított architektúra, hasonló teljesítmény

A hardverfor-galmazóktól kapott visszajelzések alapján megdőlni látszik az a tétel, miszerint csak az vásárol januárban hardvert, akinek égető szüksége van rá. Ugyanis feltűnően megnőtt a kereslet az év első hónapjában.

Architektúrák

Tesztünkben az előző számunkban megkezdett utat folytattuk (Hertzben az igazság? – CHIP, 2002/2/62). Különböző – azaz a rendelkezésre álló kétféle – memóriatípussal futtattuk meg a februári tesztünkben szereplőkénél alacsonyabb órajelen futó, általában lassabb, ám nem feltétlenül olcsóbb processzorokat. A teszt idején, illetve a hozzá kapcsolódó cikk megírása alatt a fent jelzett bizonytalanság uralkodott a processzor- és memóriapiacon, ezért a teljesítmények összehasonlítására helyeztük a hangsúlyt az ár–érték mutatóval szemben. Tehát ha valaki most tervez beruházást, vizsgálja meg az összeállítások teljesítményét, majd ezt vesse össze a vásárlás napján a pillanatnyi árakkal. Ahogyan olvasóink bíznak a CHIP Magazinban, mi is tartozunk nekik annyival, hogy bízzunk bennük, nem döntenek rosszul...

A tesztünkben szereplő processzorok közül az FC-PGA tokozású Intel Celeron, a Pentium III „classic", az AMD Duron és a Thunderbird technikai jellemzőiről és tudásáról már írtunk bővebben korábbi tesztjeinkben (legutóbb: Gigások harca – CHIP, 2001/1/74). Amivel mostohán bántunk – pontosabban mostohán bántam, mert az én reszortom a CPU-k tesztelése –, az a Tualatin magos Intel processzor. Nem húzok az AMD-hez, és nem tartom gyenge ellenfélnek ezt a típust, mindössze nem került elő teszt keretében. Most azonban eljött az ő ideje. Ennek megfelelően részletesebben bemutatom, miben különbözik a Coppermine-256-os Pentium III a Tualatin-256 magos társától.

Mielőtt sor kerülne erre, gyorsan el kell még intézni a tesztben használt memóriafajtákat. SDR és DDR SDRAM az, amit emberi számítás és Santa Clara akarata szerint a Socket 370-es CPU-hoz

- AMD Athlon (Thunderbird): www.amd.com/us-en/Processors/ProductInformation/0,,30_118_756_759,00.html
- AMD Duron: www.amd.com/us-en/Processors/ProductInformation/0,,30_118_1200_1202,00.html
- Epox 8KHA+: www.epox.com/html/english/products/motherboard/ep-8kha+.htm
- Epox 8KTA3 Pro: www.epox.com/html/english/products/motherboard/ep-8kta3pro.htm
- Intel Celeron: www.intel.com/home/celeron/index.htm
- Intel Pentium III: www.intel.com/home/pentiumiii/index.htm
- MSI 815EPT Pro: www.msi.com.tw/products/mainboard/mainboard.php?model=MS-6337+V5.X
- Soltek SL-65DRV: www1.soltek.com.tw/English/product/65drv.htm

Processzorok a horizonton

A Tualatin magos Intel processzorok jövőjéről már esett szó a cikkben, csak annyit fűznék hozzá, hogy január elejével a cég elkezdte a Tualatin-256 magos Celeron 1.0A és 1.1A GHz-es változatok gyártását és forgalmazását, egyidejűleg leállította hasonló órajelű Coppermine-128 magos Celeronjainak gyártását. Lényegét tekintve az egész Celeron-vonal tualatinosításának vagyunk tanúi. Most lássuk a többi szereplő várható utóéletét!

Január 21-én dobta hivatalosan piacra az AMD az 1300 MHz-es Duront, ezt a második negyedévben követi az 1,4 GHz-es változat. Ezzel az órajellel el is éri a technológiai határt a 0,18 mikronos Duron. Ezért az AMD a harmadik negyedévben átvált az akkora már bejáratott 0,13 mikronos csíkszélességre. Az utóbbi technológiával gyártott Duronok az Appaloosa nevet kapják, és vélhetően a nagyokhoz hasonlóan 266 MHz-es rendszerbusszal fognak üzemelni. Az AMD az előzetes tervek szerint az Appaloosa 1800+ jelű példányával kezd, amelynek valós órajele egyelőre ismeretlen.

Az a legtöbb olvasónk előtt világos, hogy az Advanced Micro Devices megállt a hagyományos Athlonok (Thunderbirdök) esetében az 1,4 GHz-nél, és a magasabb órajelű – még mindig 0,18 mikronos technológiával gyártott – példányok Palomino maggal már Athlon XP néven futnak. Ennek a sorozatnak a jelenlegi csúcsmodellje a 2000+ (valós órajele 1,67 GHz). Ha minden a tervek szerint megy, akkor 0,18 mikronos csíkszélességgel még egy gyorsabb példány készül, az XP 2200+, majd megtörténik a váltás a 0,13 mikronos Thoroughbredre. A Thoroughbred csak gyártástechnológiájában fog különbözni a 0,18-as Athlon XP-től, az architektúrája nem. A hangsúly itt tehát az elérhető sebességtartomány kitolásán van. Mindezek ellenére a második negyedévben várhatóan még csak a 2000+-os és 2200+-os Thoroughbredek kerülnek piacra (minden valószínűség szerint az AMD ezeken lövi be az új gyártósorait), amelyeket csak a harmadik negyedévben követi a 2400+-os és a 2600+-os változat. E processzorok valós órajele spekuláció útján kiszámolható, ám hivatalos álláspont erről még nincs. Annyit lehet tudni, hogy az eddig említett összes Athlon-vonalú processzor 266 MHz-es rendszerbuszt használ majd.

társítani lehet. Ugyanez mondható el a Socket 462 (másnéven Socket A) platformról is, bár utóbbinak komolyabb és reálisabb jövője van ezen a téren (például PC2700-as szabványú modulok támogatása). Mindkét AMD-s processzort megmértem mindkét memóriatípussal, míg az inteles hardverek közül egyedül a Pentium III részesült az SDR-en kívül a DDR áldásaiban is. Mi ennek az oka? Az 1100 MHz-es Celeron már CPU/buszszélesség oldalról is túl gyenge ahhoz, hogy bármi érdemlegeset produkálhasson DDR memóriával megerősítve.

Magyarán a Coppermine-128 magos Celeronoknak bőven elég az SDR memóriás környezet. A fentieket akár spekulációnak is lehetne tekinteni, ám az állítás helytállóságát mindenki beláthatja, aki kicsit is foglalkozott már a különböző processzorok lelkivilágával, emellett ránéz tesztünk Pentium III/DDR platformjának eredményeire, és összehasonlítja azokat az SDR-es változatéival. Ami a Tualatin magos CPU-k DDR-es eredményeinek a hiányát illeti: azért nincs ilyen mérés, mert az ilyen magos procikat támogató alaplapok szinte nyomtalanul eltűntek (vagy nem is nagyon voltak) a honi piacon. Tudomásom szerint egyetlen Socket 370/DDR chipkészlet létezik, a Via Apollo Pro266 T, ám amennyire „újnak" tekinthető ez a chipkészlet, legalább olyan gyakran szerepelnek az egyes alaplapgyártó cégek webhelyein a „Discontinued" (tovább már nem gyártott) szekcióban a köré épülő alaplapok. Megjegyzem, a tesztünkhöz használt Soltek alaplap is ide került a cég nethelyén... A mérési és kompatibilitási eredmények magukért beszélnek, és azt susogják: „Socket 370/DDR is DEAD!" Ugyanis angol anyanyelvűek.

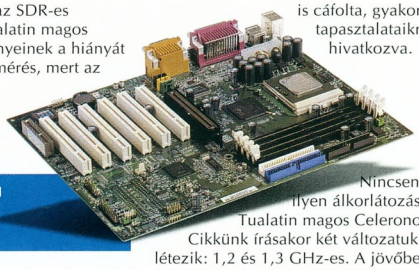

1,13A GHz-es Pentium III az MSI 815EPT Próban: szót kapott

A Tualatin sodrában

A kaliforniai Diablo Range északi végében a tavalyi nyár eleje felé úgy gondolták egy Intelnek nevezett cég vezetői, ideje lépni valamit a Socket 370 foglalatos processzorok terén, mert bizony a Celeron II és a Pentium III gyengén muzsikált az AMD-től kikerülő vetélytársakkal, a Duronnal és az Athlonnal szemben. Bár már akkor is elsődlegességet élvezett a Pentium 4 fejlesztése, az Intel az olcsó szegmenst sem hagyhatta teljesen kicsúszni a kezéből. A fentebbi AMD-s processzorok fenyegetésére a válasz a Tualatin magos Pentium III, illetve az olcsó kategóriában az év végén a szintén Tualatin magos Celeron (lényegében Celeron III) volt.

Órajeltartományát tekintve a Pentium III Tualatin jelenleg 1,13 és 1,4 GHz között tart. A legalacsonyabb órajelű modell inkább 256 Kbyte másodszintű gyorstárral, míg az 1,26 és 1,33 GHz-es variánsok 256, illetve 512 Kbyte L2 cache-sel is vásárolhatók. Az 1,4 GHz-es Pentium III-at kizárólag 512 Kbyte L2 tárral készítik. Az 512 Kbyte L2 gyorstárral ellátott Pentium III Tualatinok elnevezése Pentium III-S. Az Intel mostani tervei szerint e sorozatot valamikor a második vagy a harmadik negyedévben fogja zárni az 1,53 GHz-en ketyegő vezérhajó. Az Intel hivatalos álláspontja szerint a Pentium III-S-ek nem használhatók a normál asztali PC-s, Tualatinokat támogató alaplapokban (mint amilyen például a tesztünkben szereplő MSI vagy az Asus TUSL2-C-je), ám ezt az állítást több webes hardverlap is cáfolta, gyakorlati tapasztalataikra hivatkozva.

Nincsenek ilyen álkorlátozások a Tualatin magos Celeronoknál. Cikkünk írásakor két változatuk létezik: 1,2 és 1,3 GHz-es. A jövőben feltehetően lesz még 1,4 és 1,5 GHz-es változat is, utána a Celeron család átköltözik a Socket 478-ra. Van azonban másmilyen megkötés. Az Intel szigorúan lezárta a belső órajelszorzók beállítását, emiatt a tualatinos Celeronok leginkább – és persze hivatalosan – 100 MHz-en működő rendszer-, illetve memóriabusszal kooperálnak, ami alaposan visszafogja a teljesítményüket a hasonló területen 133 MHz-et elérő Pentium III Tualatinokéhoz képest. Lényegében ennyi a különbség a tualationos Pentium III-ak és Celeronok között, ugyanis a mag felépítése és a gyorstárak mérete azonos – kivéve a szerverbe szánt Pentium III-S-t.

Nézzük, mi a különbség a Coppermine magos Pentium III classic és a Tualatin magos Pentium III között! Míg a Coppermine-256 magos klasszikusokat 0,18 mikronos gyártási technológiával és FC-PGA tokozással készítik, addig a Tualatin magos társaikat 0,13 mikronon, FC-PGA2 tokozással. Utóbbinak része, de működése szempontjából nem elengedhetetlen velejárója az IHS (Integrated Heat Spreader), a processzormagra rakott, nagy felületű „sapka", amely a működés során keletkezett hő leadását segíti.

Műszaki adatok és mérési eredmények

Processzor típusa, órajele	AMD Duron, 1200 MHz	AMD Duron, 1200 MHz	AMD Athlon (Thunderbird), 1200 MHz
Processzor buszórajele (FSB)	200 MHz	200 MHz	266 MHz
L1/L2 cache mérete	128/64 Kbyte	128/64 Kbyte	128/256 Kbyte
Memóriabusz effektív órajele, memória típusa	133 MHz, SDR SDRAM (PC133)	266 MHz, DDR SDRAM (PC2100)	133 MHz, SDR SDRAM (PC133)
Alaplap típusa, chipkészlete, CPU-foglalat típusa	Epox 8KTA3 Pro, Via KT133A, Socket 462	Epox 8KHA+, Via KT266A, Socket 462	Epox 8KTA3 Pro, Via KT133A, Socket 462
Mérési eredmények			
Sysmark 2001 – Official Run	102 pont	112 pont	124 pont
Sysmark 2001 – Official Run/Internet Content Creation	92 pont	105 pont	121 pont
Sysmark 2001 – Official Run/Office Productivity	114 pont	120 pont	128 pont
3DMark 2000 v1.1 – Default, 640x480/16 bit	8116 3Dmark	8697 3Dmark	9179 3Dmark
3DMark 2001 – Default, 640x480/16 bit	3874 3Dmark	4125 3Dmark	4325 3Dmark
Vulpine GLMark 1.1p – 640x480/16 bit, Low Detail	97,3 képkocka/s	100,5 képkocka/s	100,7 képkocka/s
Quake III Team Arena 1.27h – Default, Fastest grafika, 640x480/16 bit, timedemo 1, mpdemo1	117,3 képkocka/s	126,7 képkocka/s	126,9 képkocka/s

E megoldással a Tualatin magos Pentium III-ak kinézete hasonlatos a Mendocino magos Celeronokéhoz. A komolyabb technológiai váltás inkább a megváltozott feszültségvezérlésben érhető tetten. A Coppermine Pentium III által igényelt VRM 8.4 szabvány négy lábon keresztül szabályozta a CPU-ba jutó feszültséget, míg a tualatinos Pentium III-hoz passzoló VRM 8.5 további két lábat vesz igénybe ugyanehhez. Ez a fő magyarázata annak, hogy a régebbi Socket 370-es alaplapokban miért nem bootolnak be a tualatinos procik, még akkor sem, ha az adott lap esetleg támogatja a Tualatinok által megkívánt 1,475 voltos magfeszültséget (szemben az 1,75 voltos Pentium III Coppermine-nal).

További változás – és ez már inkább a chipkészletet érintő beavatkozás –, hogy a Tualatin magos CPU-k az 1,25 voltos feszültséggel kommunikáló AGTL (Assisted Gunning Transceiver Logic) rendszerbuszt használják, szemben a Coppermine-ok 1,5 voltos AGTL+-ával. Ezért kellett többek között a „B stepping" kiadású Intel i815E(P) chipkészlet. Ennek a változatnak a kiadására nem azért volt szükség, mert az eredeti i815E(P) teljesítménye vagy kompatibilitása nem lett volna megfelelő. Az új változat mindössze abban nyújt többet, hogy már támogatja a Tualatin magos processzorokat.

Ami az architektúrát illeti, egyetlen – a teljesítmény szempontjából elhanyagolható – változtatás történt, mégpedig a Tualatin mag megkapta a Pentium 4 processzorokban is megjelenő DPL (Data Prefetch Logic) egységet. A DPL feladata, hogy elemezze a CPU memóriához fordulásának trendjeit, és megpróbálja mintegy megjósolni, hogy az az elkövetkezendő utasításokkor milyen adatokat kér majd a központi tárból. Mindehhez a szabadon maradt rendszerbusz-sávszélességet használja, amiből könnyen levezethető, hogy mi a hátránya itt a 100 MHz-es buszú Tualatin Celeronnak, illetve miért implementálták először ezt a technológiát a 400 MHz-es buszon repesztő Pentium 4-be. A jóslás eredményeképpen kiokumlált adathalmazt a DPL az L2 gyorstárba pakolja. Ha helyes volt a jóslata, akkor időt nyer, azaz gyorsul a rendszer, ha viszont hibázik, akkor a konfiguráció lényegében egy hagyományos – DPL nélküli – Pentium III teljesítményénél marad, feltételezve a hasonló órajelet.

Most lássuk, mit tudnak felmutatni a tualatinos procik a többiekkel szemben!

A tesztkonfigurációk

A tesztkonfigurációkban használt alkatrészek, szoftverek és meghajtóprogramok:

256 Mbyte SDR SDRAM modul – Winbond chipes (Adlas), PC133, CL3;

256 Mbyte DDR SDRAM modul – Samsung, PC2100, CL2.5.

Hercules 3D Prophet II GTS 32 MB videokártya; Sound Blaster Live! 5.1 Player hangkártya; IBM DTLA-307030 merevlemez; Pioneer DVD-115 DVD-ROM meghajtó; angol Windows 98SE operációs rendszer; DirectX 8.0a; Nvidia Detonator 21.83; Intel Chipset Software Installation Utility v3.20 .1008; Intel Ultra ATA Storage driver 6.20; Via 4-in-1 4.37V.

A felsorolt alkatrészeket a szerkesztőség tesztlaborjában állomásozó, a Herta és Senorg által összeállított tesztgépekből emeltük ki – a Samsung DDR SDRAM modul kivételével, azt a Case Hungary bocsátotta rendelkezésünkre.

A tesztben szereplő MSI és Soltek alaplapot a Kelly-Tech Kft. (www.kellytech.hu), míg a két Epox alaplapot a Herta (www.herta.hu) biztosította.

A frankó következik

Először is arról, ami szinte kiszúrja az ember szemét a táblázatban. Az AMD Thunderbird 1200/266 MHz a DDR RAM-mal ha nem is toronymagasan – hiszen ott az 1,13 GHz-es Pentium III –, de tisztességesen leiskolázza a mezőnyt. Teljesítmény szempontjából ez a páros félelem nélkül nekieshet egy DDR memóriával üzemelő 1,5 GHz-es Pentium 4-es rendszernek.

A Thunderbird láthatólag jól teljesít SDR memóriával is, de DDR-rel párban tud igazán. A fentiek kevésbé mondhatóak el a Duronról. A jóval kisebb L2 tár (ami nagyon rosszul jött a Sysmark 2001-ben), illetve a lassabb rendszerbusz nem engedi kibontakozni a processzormag erejét, ezért az SDR memóriainterface sem igazán veszélyezteti a teljesítményét. A Duron is profitál abból, ha DDR-t kap maga alá – ám sokkal kevesebbet, mint a Thunderbird. A teszt leglassabb inteles szereplője, az 1100 MHz-en ketyegő, Coppermine-128 magos Celeron lett tesztünk sereghajtója. Elmaradása a többiektől néhol tetemes. A Pentium III-hoz képest kisebb L2 tár és a mesterségesen visszafogott rendszerbusz az oka annak, hogy ezen a processzoron még a kategóriájában viszonylag magas órajel sem segít. Nagy szerencséje az Intelnek, hogy jött a tualatinos Celeron.

Vannak olyan felhasználók, akik olyan Socket 370-es rendszer birtokosai, amelyek nem támogatják a tualatinos CPU-kat. Számukra kétféle upgrade-

AMD Athlon (Thunderbird), 1200 MHz	Intel Celeron, 1100 MHz	Intel Celeron, 1200 MHz	Intel Pentium III 1,0B GHz (PIII classic)	Intel Pentium III 1,0B GHz (PIII classic)	Intel Pentium III 1,13A GHz
266 MHz	100 MHz	100 MHz	133 MHz	133 MHz	133 MHz
128/256 Kbyte	32/128 Kbyte	32/256 Kbyte	32/256 Kbyte	32/256 Kbyte	32/256 Kbyte
266 MHz, DDR SDRAM (PC2100)	100 MHz, SDR SDRAM (PC133)	100 MHz, SDR SDRAM (PC133)	133 MHz, SDR SDRAM (PC133)	266 MHz, DDR SDRAM (PC2100)	133 MHz, SDR SDRAM (PC2100)
Epox 8KHA+, Via KT266A, Socket 462	MSI 815EPT Pro, Intel i815EP 'B' stepping, Socket 370 (FC-PGA tokozás)	MSI 815EPT Pro, Intel i815EP 'B' stepping, Socket 370 (FC-PGA2 tokozás)	MSI 815EPT Pro, Intel i815EP 'B' stepping, Socket 370 (FC-PGA tokozás, IHS)	Soltek SL-65DRV, Via Apollo Pro266, Socket 370 (FC-PGA tokozás, IHS)	MSI 815EPT Pro, Intel i815EP 'B' stepping, Socket 370 (FC-PGA2 tokozás)
137 pont	93 pont	120 pont	111 pont	ismétlődő fagyások miatt értékelhetetlen	131 pont
132 pont	91 pont	119 pont	110 pont	n.a.	133 pont
142 pont	95 pont	121 pont	113 pont	n.a.	130 pont
10275 3Dmark	4951 3Dmark	7640 3Dmark	7790 3Dmark	7938 3Dmark	8344 3Dmark
4875 3Dmark	2905 3Dmark	3534 3Dmark	3556 3Dmark	3547 3Dmark	3947 3Dmark
105,6 képkocka/s	88,4 képkocka/s	a program nem indult el Tualatin magos CPU-val	98,0 képkocka/s	98,3 képkocka/s	a program nem indult el Tualatin magos CPU-val
153,2 képkocka/s	89,7 képkocka/s	107,9 képkocka/s	115,3 képkocka/s	117,2 képkocka/s	129,3 képkocka/s

lehetőség nyílik (már ha elvetik az alaplapcserét). Benevezhetnek a teljesítményorientált 1 GHz-es Pentium III classic típusra, vagy megpróbálhatnak tuningolással kipréselni 1200–1300 MHz-et egy cD0-s sorozatú, költséghatékony Celeron 900–950-ből. Pénztárcája alapján mindenki maga dönt, én csak annyit teszek hozzá, hogy bizony előbb lesz a kutyából, mint a

Processzorok és árak

AMD Duron, 1200 MHz: 26 240 Ft (Bluefish Computers, www.bluefish.hu)

AMD Thunderbird, 1200/266 MHz: 34 750 Ft (Silver Computer, www.silvercomp.hu)

Intel Celeron, 1100 MHz: 32 000 Ft (Macroda, www.macroda.hu)

Intel Celeron, 1200 MHz: 48 625 Ft (Senorg, www.senorg.hu)

Intel Pentium III 1,0B GHz: 49 545 Ft (Case Hungary, www.case.hu)

Intel Pentium III 1,13A GHz: 65 900 Ft (Albacomp, www.albacomp.hu)

A fenti bruttó (ajánlott) kiskereskedelmi árak, január közepén.

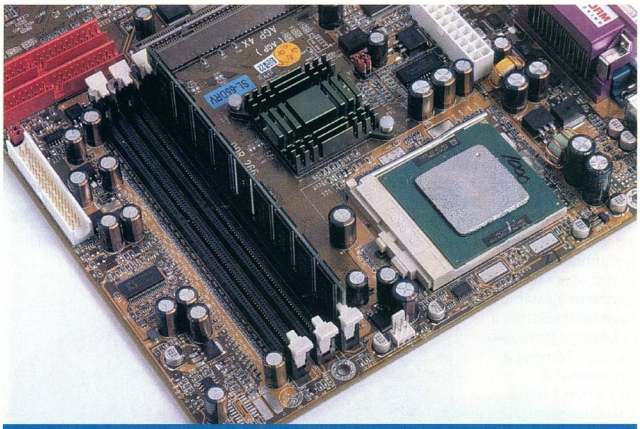

Pentium III 1,0B GHz a Soltek SL-65DRV-ben: kár a gőzért

Coppermine-128 Celeronból szalonna. A Tualatin-256 magos Celeronok színre lépésével jóval komolyabb versenytársat kap a Duron (de nem a Thunderbird). Az 1200 MHz-es Celeron az SDR memóriás Durontól nem nagyon kap ki, sőt Sysmark 2001-ben meg is veri – ráadásul a 100 MHz-es rendszer-, illetve memóriabusz, ezenfelül a technológia másfél gigahertz körüli határa folytán

SPYPEN Német Digitális Fényképezőgépek, Videókamerák 28000.-Ft+Áfa-tól

IEEE1394 és USB2.0 Külső Box HDD,CD-Rom DVD,CDRW 29600.-Ft+Áfa

FLYVIDEO 3000 Sztereó TV tuner NICAM-A2 FM+TXT+RC 23500.-Ft+Áfa

PRIME FILM 1800/USA Negatív és Diafilm Scanner Tekercs és keretezett filmekhez 1800X1800dpi/ 4.2Mpixel. 58000.-Ft+Áfa

WAYJET MPEG TV Tuner/FM Rádió Realtime MPEG1-MPEG2 Digitális Videószerkesztő AV,SVHS Videó Digitalizálás 21600.-Ft+Áfa

FIREWIRE IEEE1394 DV PCI és PCMCIA rendszerek 10800.-Ft+Áfa-tól

East Computer Kft 1107 Bp.Ceglédi u 1-3 Földszint.12 T:431-3439, 30/944-6650 www.digital-world.hu

némi tuningolással be is érheti azt. Egy 125 MHz-es rendszerbuszú, 1500 MHz-en ketyegő Tualatin Celeron komoly kihívás lehet már a DDR-es 1,2 GHz-es Duronnak is. Más a helyzet a 1,13 GHz-es, tualatinos Pentium III-mal. Ez a CPU az SDR memóriás ágyban a DDR-es 1,2 GHz-es Thunderbirdön kívül mindent megesz Sysmarkban, a többi alkalmazásban pedig egy DDR-es, 1,2-es Duron teljesítményéhez közelít.

Az inteles procik jó szereplése Sysmarkban többek között annak köszönhető, hogy az alkalmazáscsomagban futó egyes programokat SSE utasításkészletre optimalizálták. Ezt jól mutatják az AMD prociknak a végső eredménytől elmaradozó Internet Content Creation értékei. Csak annyit mondok, hogy az ICC-részhez tartozik például a Photoshop is. Ettől függetlenül elkönyvelhetjük azt, hogy egy, az osztályán belül magasabb órajelű Pentium III Tualatin processzor, pláne 512 Kbyte L2 cache-sel roppant energikus – még SDR platform alatt is.

A klasszikus, egygigás Pentium III 133 MHz-es rendszerbusszal teljesítményben közelít a visszafogott buszú, 1,2 GHz-es Celeronhoz, attól csak Sysmarkban kap ki egy kicsit. SDR-es és DDR-es platformon lényegében ugyanúgy teljesít, utóbbi megoldás mindössze 1-2%-kal gyorsabb egyes tesztalkalmazásokban. A Sysmark 2001-ben folyamatosan fagyott a DDR-es ágyban – miközben az összes többi rendszer jajszó nélkül végigfuttatta ezt a tesztet –, így én is levontam a saját következtetésemet a Via Apollo Pro266-ot illetően. Tényleg a discontinued rekeszben a helye. A történések másik oldala az, hogy a klasszikus Pentium III architektúra a fentiek alapján lényegében nem igényli, és nem is tudja kihasználni a DDR nyújtotta magasabb memória-sávszélességet. Vagy a Viánál ennyire mellényúltak.

Mit mire?

Végül pár szót arról, hogy a tesztünkben szereplő processzorok és platformok közül melyiket milyen területre ajánlom.

Az 1,2 GHz-es Duron SDR memóriával párosítva leginkább szórakoztató célzatú otthoni gépbe illik. Kis játék, kis filmnézés, kis zenehallgatás, kis CHIP-CD-böngészés, kevéske szövegszerkesztés és adatnyilvántartás – ez mind belefér a képbe.

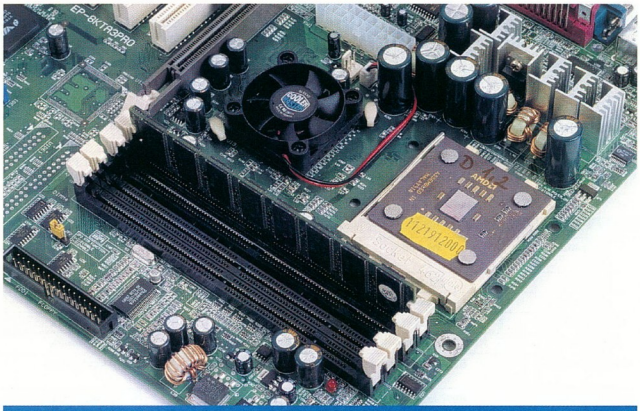

1,2 GHz-es AMD Duron az Epox 8KTA3 Próban: összeillenek

Ugyanez a processzor DDR memóriával párosítva a kisebb pénzű, játékokat kedvelő felhasználók platformja lehet. Később pedig bővíthetnek Athlon XP-re.

Az 1,2 GHz-es Thunderbird párosítását SDR memóriával kicsit felemásnak érzem – ehhez a processzorhoz inkább a DDR illik. És ha DDR memóriával párosítjuk, hasonlókat lehet elmondani róla, mint a Duron–DDR összeállításról, annyi eltéréssel, hogy ezzel a platformmal némileg több pénzért észrevehetően magasabb teljesítményt kapunk, és azt egyes felhasználói programokban is busásan kamatoztathatjuk.

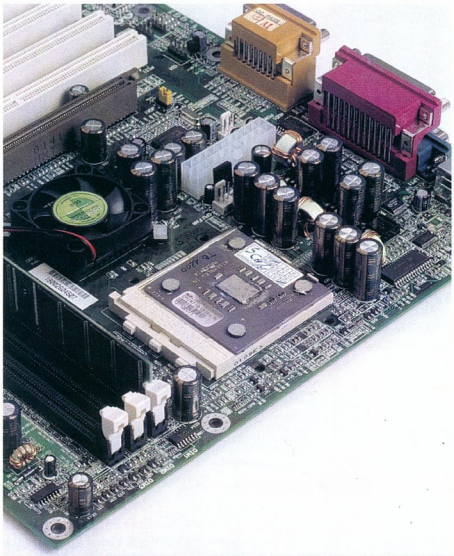

AMD Thunderbird 1200/266 MHz az Epox 8KHA+-ban: nyertek

Az 1100 MHz-es Intel Celeron az SDR modulokkal belépő szintű irodai gépekbe való. Ennek az összeállításnak a teljesítménye tökéletesen elegendő az általános irodai alkalmazások futtatásához, emellett biztos lehet benne a munkáltató, hogy ezen a CPU-n már a nyár közepén sem fognak futni a legújabb first person shooterek, amivel a dolgozók játszhatnának – szigorúan munkaidő alatt. A páros ugyancsak ajánlható főleg netezésre használt gépbe is.

Az 1200-as Intel Celeronra (Tualatin) és az SDR memóriára épülő összeállítás az otthoni gépet játékra és munkára egyaránt használók pénztárcakímélő megoldása lehet – ha a munka dominál. Kiegyensúlyozott párosítás, meglehetős potenciállal mindkét tevékenységhez.

Az 1 GHz-es Pentium III-ra és SDR memóriára épülő konfigot az 1200-as Celeronnál említettek jellemzik. Azzal ellentétben azonban azoknak jó megoldás, akiknek a gépében Tualatint nem támogató régebbi Socket 370 foglalatos alaplap van, egy gyengébb processzorral.

1 GHz-es Pentium III és DDR memória: halottakról jót vagy semmit. Erről főképp semmit.

Végére maradt az 1,13 GHz-es Pentium III (Tualatin) SDR memóriával. Ezt az összeállítást komolyabb, erőforrás-igényesebb programokat futtató irodai gépekbe, illetve kisebb, egyprocesszoros szerverekbe ajánlom.

TIME TO SWITCH!

RACKMOUNT 10/100 MBIT SWITCHES

DES-1016R+

10/100 MBIT 16-PORT SWITCH (16x10/100 MBIT RJ-45 NWAY), FLOW CONTROL, AUTO-UPLINK, OPT. MODULE DES-102F

DES-1024R+

10/100 MBIT 24-PORT SWITCH (24x10/100 MBIT RJ-45 NWAY), FLOW CONTROL, AUTO-UPLINK, OPT. MODULE DES-102F

RACKMOUNT 10/100 MBIT SWITCHES, GIGABIT UPLINK

DES-1218

18-PORT SWITCH (16x10/100 MBIT RJ-45 NWAY, OPT. 2x1000 MBIT), TRUNKING, VLAN, FLOW CONTROL, UPLINK SWITCHABLE, OPT. MODULES

DES-1226

26-PORT SWITCH (24x10/100 MBIT RJ-45 NWAY, OPT. 2x1000 MBIT), TRUNKING, VLAN, FLOW CONTROL, UPLINK SWITCHABLE, OPT. MODULES

RACKMOUNT 10/100 MBIT SWITCHES, MANAGED, GIGABIT UPLINK

DES-3225G

10/100 MBIT 24-PORT SWITCH (24x10/100 MBIT RJ-45 NWAY), VLAN, TRUNKING, IGMP, 10.6 GB/S, SNMP, RMON (1,2,3,9), OPT. MODULES

NEW!

LAYER 3 SWITCH

DES-3326

10/100 MBIT 24-PORT LAYER 3 SWITCH (24x 10/100 MBIT RJ-45 NWAY), VLAN, TRUNKING, SNMP

NICS . ISDN-ADAPTER . MODEMS . PC-CARDS . HUBS

SWITCHES . ROUTER . PRINT SERVER . REPEATER

TRANSCEIVER . USB-PRODUCTS . WIRELESS PRODUCTS

D-Link®

BUILDING NETWORKS FOR PEOPLE

CCS HUNGARY
HU-1091 BUDAPEST,
ÜLLŐI ÚT 105
TEL: 1-456 - 07 13
FAX: 1-456 - 07 14
WWW.CCS.HU

CHS HUNGARY KFT.
HU-1138 BUDAPEST
VÁCI ÚT 117-119
TEL: 1-451 35 00
FAX: 1-451 35 35
WWW.CHS.HU

INGRAM MICRO
INGRAM MICRO
MAGYARORSZÁG KFT.
HU-1139 BUDAPEST, FÁY U. 4
TEL: 1-2 37 70 00
FAX: 1-2 37 70 90
WWW.INGRAMMICRO.HU

PROCOMP HUNGARY KFT
PROCOMP HUNGARY KFT.
HU-1107 BUDAPEST,
SZÁLLÁS U. 21.
TEL: 1-4 32 93 40
FAX: 1-2 60 63 18
WWW.PROCOMP.HU

D-Link Central Europe, Schwalbacher Straße 74, D-65760 Eschborn, Fon: +49(0)6196 / 7799-0, Fax: +49(0)6196 / 7799-300, www.dlink.de

A mágneslemez vonzásában

Régi a szlogen: a tudás hatalom, az információ érték. Mi lehet akkor hasznosabb és fontosabb a gondolkodó embernek, mint egy eszköz, amely segít megőrizni az információkat, és másodpercek alatt elő is varázsolja azokat szükség esetén. Három ilyen „eszköz" létezik, az emberi agy, a jól képzett titkárnő – és a számítógépbe épített merevlemez.

Győri Ferenc

Nemrég olvastam egy cikkünkben némi nosztalgiával az 1992. évről – akkor a 40 Mbyte-os merevlemez volt a menő. Ma már a 40 Gbyte kapacitás sem sok. A fejlődést talán még gyorsabbnak látjuk, ha arra gondolunk, néhány éve ünnepelhettük, hogy áttörték a 10 gigás határt, amely nem is volt akkora határ persze, de mindenképpen szép kerek szám. Nemrég szép csendeskén újabb jubileumot hagytunk magunk mögött – bár a kiskereskedőknél még nem tucatáru, de bárki megrendelhet egy 100–120 Gbyte-os merevlemezt, ha éppen arra van gusztusa.

És éppen mostanság törték át a gyártók a következő, utunkban álló korlátot. Éppen idejében – no persze nem véletlenül – alakult úgy az UDMA-133 szabvány, hogy az ezt használó merevlemezek már túlléphetik az eddigi, 128 Gbyte-os kapacitáskorlátot. Nos, ezután lesz egy szusszanásnyi idő a forradalmi újításokra, mert az új határ nagyjából 144 petabyte-ra tolódott ki – 1 petabyte pedig hozzávetőleg egymillió Gbyte.

Talán szintén a fejlődés része, hogy a merevlemezek méretezésénél végleg átvette az uralmat a közbeszédben is a tízes számrendszer. A régi szép időkben remekül el lehetett morogni azon, hogy Gbyte-onként nagyjából 65–70 Mbyte-ot spórolnak rajtunk, és a 8,5 Gbyte nem is annyi, főleg formázás után, akkor miért írják oda – de az idő ezt is megoldotta. Ma a cégek legtöbb esetben a formázott méretet adják meg, igaz tízes számrendszerben, ám az eltérés csekély, nagyjából 5–7%. A régi időkben ez még sokat jelentett, ám mára már a veteránoknak is csupán futó bosszúság, a fiatalabbaknak pedig egyértelmű: a megadott méret sokkal inkább kategória jellegű, mint pontos érték.

A fejlődés sokkal örömtelibb része az előrelépés az elektronika és mechanika terén. Csökkent a hibaszázalék, nőtt az élettartam, a készülékek jobban bírják a megpróbáltatásokat is, bár továbbra sem ajánlott focizni velük. Továbbra is szívet melengető a Seagate biztonsági megoldása, a Seashell. A műanyag tokozás ugyan nem teszi sebezhetetlenné a benne őrzött készüléket, de jólesik látni. Sokan használják hordozható merevlemez-tartónak is, ami némileg ellenjavallott, bár hozzá kell tenni, maga a túlzott meghajtó-hordozás sem ajánlott,

Bárcsak ilyen különleges és bőséges karácsonyunk lett volna az idén

a gyakori helyzet- és főleg hőmérséklet-változás sokat elvehet a készülék élettartamából.

Nőtt a sebesség is – ahogy az elvárható volt –, és ezzel együtt emelkedett a meghajtók hőmérséklete. A leggyorsabb

ATA-66-os mérések

Gyártó, típus	Maxtor DiamondMax D540X-4K	Maxtor DiamondMax 540X-4D	Seagate U6	Maxtor DiamondMax D540X-4K	Maxtor DiamondMax D740X-6L
Névleges tárterület	20 Gbyte	40 Gbyte	60 Gbyte	80 Gbyte	20 Gbyte
Valós tárterület	19,1 Gbyte	38,2 Gbyte	55,9 Gbyte	76,3 Gbyte	19,1 Gbyte
Legnagyobb olvasási sebesség	29,1 Mbyte/s	27,5 Mbyte/s	26,2 Mbyte/s	29,2 Mbyte/s	23,5 Mbyte/s
Legkisebb olvasási sebesség	17,3 Mbyte/s	19,4 Mbyte/s	15,2 Mbyte/s	19,4 Mbyte/s	18,7 Mbyte/s
Olvasási sebesség átlaga	24,7 Mbyte/s	23,5 Mbyte/s	21,0 Mbyte/s	13,9 Mbyte/s	21,5 Mbyte/s
Keresési idő	15,1 ms	15,6 ms	14,0 ms	12,2 ms	9,1 ms
Legnagyobb írási sebesség	18,7 Mbyte/s	17,6 Mbyte/s	12,6 Mbyte/s	18,8 Mbyte/s	22,8 Mbyte/s
Legkisebb írási sebesség	14,9 Mbyte/s	14,3 Mbyte/s	10,8 Mbyte/s	13,9 Mbyte/s	16,2 Mbyte/s
Írási sebesség átlaga	17,0 Mbyte/s	16,8 Mbyte/s	12,0 Mbyte/s	17,5 Mbyte/s	20,5 Mbyte/s

készülékek néhány órás használat után már úgy felforrósodnak, hogy puszta kézzel érinteni őket badarság. Ez szerencsére nem befolyásolja túlságosan élettartamukat, de a gondos és előrelátó tulajdonos jó ha gondoskodik hűtésükről, különösen, ha hordozható merevlemez szerepkörben egy műanyag rackben dolgozik az egység.

A felhasználók követelése nyomán a lemezegységek sokkal halkabbá váltak. Munkahelyen ugyan kevésbé fontos szempont, de otthoni felhasználásnál – főleg folyamatos üzem mellett – ez sokak számára többet ér, mint a teljesítménynövekedés.

A teljesítménynövekedés leglátványosabb eleme talán a gyorsítótárak növekedése.

Western Digital Caviar: pezsgő is jár mellé

Nagyjából egy éve kezdte felváltani a 2 Mbyte-os cache a korábbi 512–1024 Kbyte-osakat, és mostanra elértünk oda, hogy egyetlen – már nem is gyártott – modell kivételével mindegyik készülék 2 Mbyte-os gyorsítótárat használ.

A gyorsítótár feladata az összeköttetés. A számítógéprendszer elektronikai adatárama gyorsabb, mint amilyet a merevlemezek mechanikája képes biztosítani, így beépítettek egy plusz lépcsőfokot.

A lemezegység adatkérésnél először mindig a cache-t vizsgálja át, ahonnan a legutóbb felvitt adatok sokkal gyorsabban kinyerhetők. Íráskor pedig először a cache töltődik fel, ami alatt a fej felkészülhet az adatrögzítésre.

Éppen ezért sajnálatos, hogy a Western Digital legújabb szériája nem érkezett meg időben az országba, ugyanis a WD1000JB és WD1200JB típusjelű modelleket 8 Mbyte cache gyorsítja – vélhetően hangsebességig.

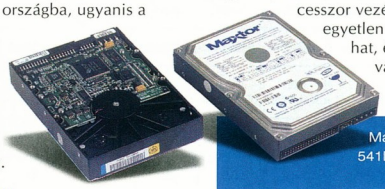

Maxtor DiamondMax 541DX – az a bizonyos kicsi bors

IDE és SCSI

Bizonyára felmerült többekben is, hogy az új szabvány már 133-as, vagyis szinte olyan gyors és jó, mint a SCSI híres Ultra160-ja. Ebben azonban nagyrészt tévednek. A SCSI és az IDE merevlemezek még mindig sokkal jobban elkülönülnek, szó sincs csupán nagyobb pörgési sebességekről, és gyorsabb egyirányú adatáramlásról.

Éppen erre a hónapra esett egy konfigurációkérés, amelyben teljes SCSI rendszert kért egy olvasónk. Így mindenki könnyen megállapíthatja, hogy egy jól működő SCSI rendszer kiépítése sokkal drágább, mint a hagyományos IDE-megoldás. Egy jobb SCSI vezérlő áráért megkaphatjuk a teszt csúcsmodelljét, csekély 100 Gbyte-tal – és akkor még nem is szóltunk a lemezegységek áráról. Ilyen hátrányból indulva – főképpen egy árérzékeny piacon – komoly előnyökkel is kell bírnia a SCSI rendszernek, ha el akarják adni. Bír is, mert SCSI vezérlővel 8–16 eszközt kezelhetünk (bár ebből 1 rögtön a vezérlő), és közülük többen is dolgozhatnak egyszerre. Külön vezérlőegység irányítja a készülékek működését, így a processzort sem veszi annyira igénybe – kvázi házon belül folyhatnak az adatok.

Egy csatornát több eszköz is használhat, mert a vezérlő észleli a várakozót és megjegyzi a kérést, így az az éppen aktuális adatforgalom befejeztével azonnal következhet, vagy akár később, ha éppen foglalt abban a tizedmásodpercben. Ehhez képest az IDE egyirányú utca, az adatfolyamot a processzor vezérli, egyszerre csak egyetlen egység forgalmazhat, és nincs várakozási lehetőség sem.

Legegyszerűbben – az ezzel együtt járó apró csúsztatásokkal persze – úgy lehet megfogalmazni, hogy az IDE merevlemezek az átlagos felhasználóknak valóak, míg SCSI-társaik a profiknak. Szinte minden esetben gyorsít a SCSI használata a rendszeren, de munkára vagy játékra túlságosan drága, és a jelenlegi IDE lemezek sebessége még videoszerkesztéshez is elégséges (házi szinten).

i

Korábbi merevlemeztesztjeink:

- Gyors léptekkel a bitek között – CHIP, 2001/05/101
- Feneketlen (adat)hordók – CHIP, 2000/11/84
- Csúcsforgalom – CHIP, 2000/4/109
- Gigás(z)ok harca – CHIP, 99/9/86

Hasznos segédprogramok:

- www.maxtor.com /softwaredownload /downloadLibrary.html
- www.seagate.com/products /discsales/discextras/A1i1.html
- www.storage.ibm.com/hdd /support/download.htm
- www.tcdlabs.com/hdtach.htm
- www.westerndigital.com/support /download/index.asp

Seagate Barracuda ATA IV	IBM Deskstar 60 GXP	Maxtor DiamondMax D740X-6L	Maxtor DiamondMax Plus 60	Seagate Barracuda ATA IV	Maxtor DiamondMax D740X-6L	Western Digital Caviar
20 Gbyte	40 Gbyte	40 Gbyte	60 Gbyte	60 Gbyte	80 Gbyte	100 Gbyte
18,6 Gbyte	38,3 Gbyte	37,3 Gbyte	57,3 Gbyte	55,9 Gbyte	74,6 Gbyte	93,2 Gbyte
19,3 Mbyte/s	29,2 Mbyte/s	23,7 Mbyte/s	28,7 Mbyte/s	19,5 Mbyte/s	23,6 Mbyte/s	28,0 Mbyte/s
15,1 Mbyte/s	22,9 Mbyte/s	19,7 Mbyte/s	23,7 Mbyte/s	15,3 Mbyte/s	22,0 Mbyte/s	19,4 Mbyte/s
17,2 Mbyte/s	26,6 Mbyte/s	22,8 Mbyte/s	28,3 Mbyte/s	16,8 Mbyte/s	22,8 Mbyte/s	25,2 Mbyte/s
12,6 ms	9,1 ms	9,1 ms	11,4 ms	11,1 ms	8,9 ms	9,0 ms
17,5 Mbyte/s	21,7 Mbyte/s	23,5 Mbyte/s	20,0 Mbyte/s	19,6 Mbyte/s	21,1 Mbyte/s	24,9 Mbyte/s
14,1 Mbyte/s	17,4 Mbyte/s	17,3 Mbyte/s	7,9 Mbyte/s	15,7 Mbyte/s	15,3 Mbyte/s	15,3 Mbyte/s
16,9 Mbyte/s	19,3 Mbyte/s	19,0 Mbyte/s	12,4 Mbyte/s	16,9 Mbyte/s	19,1 Mbyte/s	19,3 Mbyte/s

Műszaki adatok és mérési eredmények

	5400/perc, 20 Gbyte-ig					5400/perc, 20 Gbyte fölött					7200/perc, 40 Gbyte-ig	
Gyártó, típus	**Quantum Fireball Lct10**	**Maxtor Diamond-Maxtor 541DX**	**Seagate U series 5 10211**	**Maxtor Diamond-Max D540X-4K**	**Seagate U series 20410**	**Diamond-Max 540X-4D**	**Seagate U series 40810**	**Maxtor 536DX**	**Seagate U series 60020**	**Maxtor Diamond-Max D540X-4K**	**IBM Deskstar**	**Maxtor Diamond-Max D740X-6L**
Típusjel	LB05A013	2B010H1	ST-310211A	4K020H1	ST-320410A	4D040K2	ST-340810A	4W060H4	ST-360020A	4K080H4	ICL35L-020AVER-07-0	6L020J1
Termék weboldala	❍	www .maxtor .com /products /Diamond-Max /diamond-maxVL /Quick-Specs /42091 .htm	www .seagate .com/cda /products /discsales /marketing /detail /0,1081, 277,00 .html	www .maxtor .com /products /diamond-max /diamond-max /Quick-Specs /42089 .htm	wwwl .seagate .com/cda /products /discsales /marketing /detail /0,1081, 371,00 .htm	www .maxtor .com /products /diamond-max /diamond-max /Quick-Specs /42088 .htm	wwwl .seagate .com/cda /products /discsales /marketing /detail /0,1081, 372,00 .htm	www .maxtor .com /products /Diamond-Max /Diamond-Max /Quick-Specs /42087 .htm	www .seagate .com/cda /products /discsales /marketing /detail /0,1081, 373,00 .html	www .maxtor .com /products /diamond-max /diamond-max /Quick-Specs /42089 .htm	www .storage .ibm.com /hdd /desk /ds60gxp .htm	www .maxtor .com /products /diamond-max /diamond-maxplus /Quick-Specs /42093 .htm
Névleges tárterület	5 Gbyte	10 Gbyte	10 Gbyte	20 Gbyte	20 Gbyte	40 Gbyte	40 Gbyte	60 Gbyte	60 Gbyte	80 Gbyte	20 Gbyte	20 Gbyte
Valós tárterület	4,8 Gbyte	9,5 Gbyte	9,3 Gbyte	19,1 Gbyte	18,6 Gbyte	38,2 Gbyte	37,3 Gbyte	57,3 Gbyte	55,9 Gbyte	76,3 Gbyte	19,2 Gbyte	19,1 Gbyte
Fordulatszám	5400/perc	5400/perc	5400/perc	5400/perc	5400/perc	5400/perc	5400/perc	5400/perc	5400/perc	5400/perc	7200/perc	7200/perc
Csatolófelület	Ultra DMA-100	Ultra DMA-100	Ultra DMA-100	Ultra DMA-100	Ultra DMA-100	Ultra DMA-100	Ultra DMA-100	Ultra DMA-100	Ultra DMA-100	Ultra DMA-100	Ultra DMA-100	Ultra DMA-133
Gyorsítótár mérete	128 Kbyte	2 Mbyte	512 Kbyte	2 Mbyte	2 Mbyte	2 Mbyte	2 Mbyte	2 Mbyte	2 Mbyte	2 Mbyte	2 Mbyte	2 Mbyte
Lemezek/olvasófejek száma	1/1	1/1	1/1	1/1	1/1	1/2	1/2	2/4	2/3	2/4	1/2	1/1
Mérési eredmények												
Legnagyobb olvasási sebesség	22,3 Mbyte/s	25,8 Mbyte/s	31,2 Mbyte/s	34,4 Mbyte/s	30,4 Mbyte/s	35,8 Mbyte/s	30,4 Mbyte/s	28,7 Mbyte/s	31,0 Mbyte/s	35,4 Mbyte/s	40,4 Mbyte/s	41,5 Mbyte/s
Legkisebb olvasási sebesség	12,1 Mbyte/s	20,8 Mbyte/s	21,9 Mbyte/s	22,7 Mbyte/s	22,7 Mbyte/s	27,4 Mbyte/s	21,2 Mbyte/s	27,1 Mbyte/s	21,7 Mbyte/s	22,6 Mbyte/s	26,4 Mbyte/s	28,4 Mbyte/s
Átlagos olvasási sebesség	18,6 Mbyte/s	23,9 Mbyte/s	27,5 Mbyte/s	32,2 Mbyte/s	27,3 Mbyte/s	34,3 Mbyte/s	28,1 Mbyte/s	27,6 Mbyte/s	28,6 Mbyte/s	32,5 Mbyte/s	34,6 Mbyte/s	38,6 Mbyte/s
Átlagos keresési idő	13,7 ms	16,4 ms	20,5 ms	15,4 ms	17,1 ms	15,8 ms	15,3 ms	13,9 ms	14,3 ms	12,2 ms	10,1 ms	11,0 ms
Legnagyobb írási sebesség	16,1 Mbyte/s	17,3 Mbyte/s	19,1 Mbyte/s	20,3 Mbyte/s	14,0 Mbyte/s	13,1 Mbyte/s	14,9 Mbyte/s	10,3 Mbyte/s	14,5 Mbyte/s	20,3 Mbyte/s	26,2 Mbyte/s	26,9 Mbyte/s
Legkisebb írási sebesség	9,0 Mbyte/s	12,4 Mbyte/s	13,0 Mbyte/s	14,9 Mbyte/s	10,6 Mbyte/s	10,0 Mbyte/s	11,3 Mbyte/s	8,8 Mbyte/s	10,4 Mbyte/s	15,3 Mbyte/s	20,0 Mbyte/s	16,3 Mbyte/s
Átlagos írási sebesség	12,8 Mbyte/s	15,1 Mbyte/s	15,5 Mbyte/s	17,9 Mbyte/s	12,7 Mbyte/s	11,8 Mbyte/s	13,5 Mbyte/s	9,9 Mbyte/s	13,6 Mbyte/s	17,7 Mbyte/s	23,1 Mbyte/s	23,2 Mbyte/s
Kereskedelmi adatok												
Forgalmazó	Bluefish Computers	Bluefish Computers	Bluefish Computers	Bluefish Computers	Mikland	Mikland	Mikland	Mikland	Mikland	Bluefish Computers	Mikland	Bluefish Computers
Garancia	1 év	1 év	1 év	1 év	1 év	1 év	1 év	1 év	1 év	1 év	1 év	1 év
Ár	19 740 Ft	22 490 Ft	22 490 Ft	23 740 Ft	24 875 Ft	27 500 Ft	27 625 Ft	32 500 Ft	34 375 Ft	49 990 Ft	31 125 Ft	26 240 Ft
1 Mbyte költsége	4,04 Ft	2,30 Ft	2,36 Ft	1,22 Ft	1,30 Ft	0,70 Ft	0,72 Ft	0,55 Ft	0,60 Ft	0,64 Ft	1,59 Ft	1,34 Ft

	7200/perc, 40–60 Gbyte											7200/perc, 60 Gbyte fölött		
	Seagate Barracuda ATA III	Seagate Barracuda ATA IV	Western Digital Caviar	Maxtor Diamond-Max Plus 60	IBM Deskstar 60 GXP	Maxtor Diamond-Max D740X-6L	Seagate Barracuda ATA IV	Western Digital Caviar	IBM Deskstar 60 GXP	Maxtor Diamond-Max Plus 60	Seagate Barracuda ATA IV	Western Digital Caviar	Seagate Barracuda ATA IV	Maxtor Diamond-Max D740X-6L	Western Digital Caviar
	ST-320414A	ST-320011A	WD200-BB-32-CFCO	5T030H3	IC35L-040AVER-07-0	6L040J2	ST-340016A	WD400BB	IC35L-060AVER-07-0	5T060H6	ST-360021A	WD600BB	ST-380021A	6L080J4	WD1000-BB-18-CCB0
	www.seagate.com/cda/products/discsales/marketing/detail/0,1081,271,00.html	www.seagate.com/cda/products/discsales/marketing/detail/0,1081,385,00.html	www.western-digital.com/products/Products.asp?DriveID=6	www.maxtor.com/products/diamond-max/diamond-maxplus/Quick-Specs/42084.html	www.storage.ibm.com/hdd/desk/ds60gxp.htm	www.maxtor.com/products/diamond-max/diamond-maxplus/Quick-Specs/42093.htm	www.seagate.com/cda/products/discsales/marketing/detail/0,1081,384,00.html	www.western-digital.com/products/Products.asp?DriveID=8	www.storage.ibm.com/hdd/desk/ds60gxp.htm	www.maxtor.com/products/diamond-max/diamond-maxplus/Quick-Specs/42084.htm	www.seagate.com/cda/products/discsales/marketing/detail/0,1081,383,00.html	www.western-digital.com/products/Products.asp?DriveID=9	www.seagate.com/cda/products/discsales/marketing/detail/0,1081,381,00.html	www.maxtor.com/products/Diamond-Max/Diamond-MaxPlus/Quick-Specs/42093.htm	www.western-digital.com/products/Products.asp?DriveID=11
	20 Gbyte	20 Gbyte	20 Gbyte	30 Gbyte	40 Gbyte	40 Gbyte	40 Gbyte	40 Gbyte	60 Gbyte	60 Gbyte	60 Gbyte	60 Gbyte	80 Gbyte	80 Gbyte	100 Gbyte
	18,6 Gbyte	18,6 Gbyte	18,6 Gbyte	28,6 Gbyte	38,3 Gbyte	37,3 Gbyte	37,3 Gbyte	37,3 Gbyte	57,3 Gbyte	57,3 Gbyte	55,9 Gbyte	55,9 Gbyte	74,5 Gbyte	74,6 Gbyte	93,2 Gbyte
	7200/perc	7200/perc	7200/perc	7200/perc	7200/perc	7200/perc	7200/perc	7200/perc	7200/perc	7200/perc	7200/perc	7200/perc	7200/perc	7200/perc	7200/perc
	Ultra DMA-100	Ultra DMA-100	Ultra DMA-100	Ultra DMA-100	Ultra DMA-100	Ultra DMA-133	Ultra DMA-100	Ultra DMA-100	Ultra DMA-100	Ultra DMA-100	Ultra DMA-100	Ultra DMA-100	Ultra DMA-100	Ultra DMA-133	Ultra DMA-100
	2 Mbyte	2 Mbyte	2 Mbyte	2 Mbyte	2 Mbyte	2 Mbyte	2 Mbyte	2 Mbyte	2 Mbyte	2 Mbyte	2 Mbyte	2 Mbyte	2 Mbyte	2 Mbyte	2 Mbyte
	1/2	1/1	1/2	2/3	2/4	1/2	1/2	2/4	3/6	3/6	2/3	3/5	2/4	2/4	3/6
	41,2 Mbyte/s	43,3 Mbyte/s	33,0 Mbyte/s	38,3 Mbyte/s	41,1 Mbyte/s	42,8 Mbyte/s	42,5 Mbyte/s	33,7 Mbyte/s	40,8 Mbyte/s	38,6 Mbyte/s	42,3 Mbyte/s	41,3 Mbyte/s	42,4 Mbyte/s	42,0 Mbyte/s	45,5 Mbyte/s
	27,5 Mbyte/s	37,8 Mbyte/s	28,4 Mbyte/s	29,0 Mbyte/s	36,4 Mbyte/s	32,2 Mbyte/s	27,1 Mbyte/s	29,3 Mbyte/s	28,5 Mbyte/s	35,0 Mbyte/s	30,5 Mbyte/s	36,4 Mbyte/s	30,6 Mbyte/s	36,4 Mbyte/s	38,3 Mbyte/s
	37,8 Mbyte/s	41,1 Mbyte/s	31,5 Mbyte/s	35,7 Mbyte/s	38,4 Mbyte/s	39,7 Mbyte/s	40,7 Mbyte/s	32,6 Mbyte/s	38,4 Mbyte/s	36,5 Mbyte/s	40,6 Mbyte/s	39,4 Mbyte/s	40,4 Mbyte/s	39,3 Mbyte/s	42,3 Mbyte/s
	10,9 ms	12,4 ms	12,5 ms	11,3 ms	9,1 ms	9,6 ms	11,8 ms	10,9 ms	8,5 ms	10,7 ms	11,1 ms	9,6 ms	10,8 ms	8,8 ms	8,9 ms
	24,4 Mbyte/s	20,1 Mbyte/s	22,8 Mbyte/s	13,3 Mbyte/s	26,0 Mbyte/s	26,4 Mbyte/s	21,6 Mbyte/s	23,4 Mbyte/s	28,5 Mbyte/s	13,4 Mbyte/s	19,6 Mbyte/s	25,1 Mbyte/s	21,3 Mbyte/s	25,1 Mbyte/s	29,0 Mbyte/s
	17,4 Mbyte/s	17,4 Mbyte/s	14,5 Mbyte/s	10,1 Mbyte/s	18,8 Mbyte/s	18,6 Mbyte/s	17,2 Mbyte/s	17,3 Mbyte/s	15,8 Mbyte/s	10,0 Mbyte/s	17,9 Mbyte/s	19,8 Mbyte/s	16,1 Mbyte/s	21,6 Mbyte/s	16,7 Mbyte/s
	21,0 Mbyte/s	19,1 Mbyte/s	19,7 Mbyte/s	12,9 Mbyte/s	23,9 Mbyte/s	22,9 Mbyte/s	18,9 Mbyte/s	21,8 Mbyte/s	21,8 Mbyte/s	13,1 Mbyte/s	18,9 Mbyte/s	23,4 Mbyte/s	20,3 Mbyte/s	24,0 Mbyte/s	23,7 Mbyte/s
	Herta	Mikland	Apostol	Mikland	Herta	Bluefish Computers	Mikland	Apostol	Herta	Mikland	Bluefish Computers	Apostol	Bluefish Computers	Mikland	Apostol
	1 év	1 év	3 év	1 év	1 év	1 év	1 év	3 év	1 év	1 év	1 év	3 év	1 év	1 év	3 év
	32 000 Ft	27 625 Ft	34 000 Ft	29 375 Ft	37 400 Ft	30 615 Ft	33 500 Ft	41 500 Ft	48 650 Ft	41 250 Ft	43 740 Ft	56 750 Ft	53 740 Ft	53 500 Ft	95 000 Ft
	1,68 Ft	1,45 Ft	1,78 Ft	1,00 Ft	0,95 Ft	0,80 Ft	0,88 Ft	1,09 Ft	0,83 Ft	0,70 Ft	0,76 Ft	0,99 Ft	0,70 Ft	0,70 Ft	1,00 Ft

Azonban szerverekhez és komoly adatfeldolgozó munkaállomásokhoz, ahol egyszerre több adatkérés érkezik be, a SCSI az ideális megoldás.

Így teszteltünk

Meglepő módon már a teszt előtt beleütköztünk egy komoly problémába,

Maxtor DiamondMax D740X-6L – minimum aranyat ér...

amit a lemezegységek beszerzése jelentett, mert a karácsonyi roham megviselte a cégek raktárkészletét (bár ezért érthetetlen módon nem panaszkodtak). Sokáig úgy tűnt, a széles körű teszt inkább zártkörű rendezvényre hasonlít majd. Szerencsére – mint a mesében – az utolsó pillanatokban elárasztottak minket a merevlemezek.

A tényleges teszt egyetlen apró tényező miatt bonyolulttá vált. Ez az apró tényező a kíváncsiságunk volt, ugyanis látni akartuk, mit teljesítenek a lemezek például ATA-66 felületre kötve. Így egy átlagosnak mondható irodai géppel végeztük a tesztet, amelyben azonban a csúcssebesség méréséhez helyet kapott a Kelly-Tech jóvoltából egy KW571H típusjelű PCI csatolójú UDMA-100 és RAID kártya, ezekkel végeztük a fő méréseket.

Bár a rendszer megtartja a beállításait, minden egyes teszt előtt ellenőriztük a DMA üzemmód engedélyezését a *Vezérlőpult → Rendszer → Eszközkezelő* beállításaiban. Ennek hiányában ugyanis a vadonatúj, csúcstechnológiájú merevlemez nagyjából egy csiga fürgeségével továbbítja az adatokat. Régebbi Windowsoknál ezt a panelt minden újratelepítés után érdemes ellenőrizni, mert a telepítő esetleg nem kapcsolja be.

A mérési eredményekkel a TestaCD Labs jól bevált programja, a HD Tach 2.61 szolgált. Népszerű, mert egyszerűségével és pontosságával – no meg részleges ingyenességével – sokak szívébe belopta magát.

Kaptunk néhány visszajelzést, hogy e program rendre kék halálba taszítja a rendszert Windows 98 alatt. Gyártója ismeri ezt a problémát, sőt meg is találta az okát: a program a CD-meghajtóknál beállított automatikus lejátszásra reagál ilyen hevesen, annak kikapcsolása után tökéletesen működik.

A meghajtókat a HD Tach particionálatlanul méri – vagyis éppen csak kibontottuk a tasakjukat, dobozukat, semmilyen változtatást nem eszközöltünk rajtuk, csupán lemértük a lemezeket, méghozzá ötször egymás után, az elért legjobb sorozatot pedig feljegyeztük.

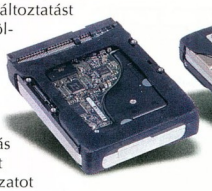

A 66-os úton

Az ATA-66 megjelenése nagy port vert fel annak idején. Rengetegen hitték azt, gépük hirtelenjében eddigi sebességének duplájával fog száguldani. Ezek után kellemetlen meglepetés volt az adatforgalom sebességének általában csekély, 15–20%-os növekedése, ráadásul néha még ennyi sem volt látható vagy mérhető.

Ezek után az ATA-100 megjelenésekor már mindenki előre jósolta, itt sem lesz jelentős változás, csupán kevéske gyorsulás várható.

Azóta ismét eltelt több mint egy év, és kíváncsiak voltunk, vajon a mai legújabb lemezek már jobban kihasználják-e az új csatolófelületet.

Ennek kiderítésére a tesztgyőzteseket és az ajánlottakat lemértük a tesztgép beépített ATA-66-os sínjére kötve. Az eredmények láttán – úgy vélem – mindenki beláthatja, ATA-100-as képességű merevlemezhez hasonló csatoló való. A lemezegységek lefelé kompatibilisek, vagyis használhatóak régebbi alaplapokkal is (esetenként csak BIOS-frissítéssel), de rossz látni,

Seagate U sorozat: a Széchényi Könyvtár összes tudása bőrkötésben

Forgalmazók adatai

- Apostol ☎ 455-5080, www.apostol.hu
- Bluefish Computers ☎ 214-4587, www.bluefish.hu
- Herta ☎ 322-2232, www.herta.hu
- Mikland ☎ 488-7690, www.mikland.hu

RAID-mérések

Gyártó, típus	Maxtor DiamondMax 541DX	Maxtor DiamondMax D540X-4K	IBM Deskstar 60 GXP	Maxtor DiamondMax D740X-6L	Seagate Barracuda IV ATA
Modell	2B010H1	4K020H1	IC35L040AVER07-0	6L040J2 ST	360021A
Névleges tárterület	2x10 Gbyte	2x20 Gbyte	2x40 Gbyte	2x40 Gbyte	2x60 Gbyte
Valós tárterület	19,1 Gbyte	38,2 Gbyte	76,7 Gbyte	74,5 Gbyte	111,8 Gbyte
Legnagyobb olvasási sebesség	72,6 Mbyte/s	68,2 Mbyte/s	83,6 Mbyte/s	78,2 Mbyte/s	46,3 Mbyte/s
Legkisebb olvasási sebesség	46,7 Mbyte/s	24,3 Mbyte/s	57,2 Mbyte/s	31,3 Mbyte/s	21,6 Mbyte/s
Olvasási sebesség átlaga	55,7 Mbyte/s	56,3 Mbyte/s	72,6 Mbyte/s	49,0 Mbyte/s	35,5 Mbyte/s
Keresési idő	15,7 ms	12,7 ms	8,2 ms	8,4 ms	10,0 ms
Legnagyobb írási sebesség	27,6 Mbyte/s	24,6 Mbyte/s	29,4 Mbyte/s	29,3 Mbyte/s	25,4 Mbyte/s
Legkisebb írási sebesség	18,8 Mbyte/s	18,4 Mbyte/s	23,7 Mbyte/s	23,1 Mbyte/s	17,8 Mbyte/s
Írási sebesség átlaga	23,6 Mbyte/s	21,9 Mbyte/s	25,7 Mbyte/s	26,6 Mbyte/s	19,9 Mbyte/s
Forgalmazó	Mikland	Mikland	Mikland	Mikland	Mikland
Garancia	1 év	1 év	1 év	1 év	1 év
Ár	43 250 Ft	47 250 Ft	65 750 Ft	62 500 Ft	84 750 Ft
1 Mbyte költsége	2,21 Ft	1,20 Ft	0,83 Ft	0,81 Ft	0,74 Ft

ahogy elveszítjük a teljesítményük felét-harmadát.
Az erre vonatkozó méréseinket lásd az ATA-66-os mérések című táblázatban.

Kétszer ad, ki RAID-ben ad

A másik nagy kinyomozandó rejtély a RAID-től várható gyorsulás volt. Bár a RAID alapvetően biztonsági megoldásként ismert, arra is alkalmat ad, hogy jelentősen meggyorsítsuk az adatforgalmat. Az alaphelyzetben 2 merevlemezből álló kapcsolat hagyományos módja a RAID 1, amelyben a rendszer az adatokat tükrözi, vagyis mindkét lemezre ugyanaz íródik, hogy esetleges lemezhiba vagy adatvesztés után visszaállíthatóak legyenek a létfontosságú file-ok. RAID 0 módban ezzel szemben a vezérlő összevonja és egyetlen lemezként kezeli a két meghajtót. Mivel azonban továbbra is 2 külön sínre vannak kötve (ez szabályos működésének alapfeltétele), az olvasási sebesség jelentősen megnő – szinte az eredeti sebesség duplájára. Ebből a két módból következik a 0+1, ami 4 lemezegységet igényel és 2 összevont meghajtó tartalmát tükrözi két hasonlóan összevontra.

Seagate Barracuda – frissen a gyorsolvasási tanfolyamról

A legújabb vezérlők kezelése meglehetősen egyszerű, hamar létrehozható a kívánt konfiguráció, ám érdemes azt rövid ideig tesztelni, nem bomlik-e fel egy váratlan pillanatban. Kísérletünk meglehetősen vegyes eredményt hozott. A többség ugyan teljesítette az elvárt gyorsulást, ám a Seagate egyéniben kiválóan teljesítő modelljéből hiányzott a hajlandóság az együttműködésre, míg a legkisebbik Maxtor az eredeti eredményének közel háromszorosát hozta. Mérési eredményeinket lásd a RAID-mérések című táblázatban.

CHIP-TIPP

Kissé szokatlanul, az egyéni értékeléseket átugorva jöhet a CHIP-TIPP. Az indoklás egyszerű: megemlítendő hiba, vagy bosszúság alig esett a teszt során (és említésre is került természetesen) – amelyik modell pedig kiemelkedő eredményt ért el, az e helyütt lesz bemutatva.

A népes mezőnyt először kettéosztottuk a fordulatszámuk alapján, így külön kerültek a belépő szintű, vagy inkább tárolóeszköznek való 5400-as fordulatszámú, és a rendszerlemeznek alkalmasabb, percenként 7200-at pörgő modellek. Ebből kitalálható az elméletileg költséghatékony megoldás: a kisebb, de gyors rendszerlemez mellé nagyobb, de csupán 5400-at forgó tároló – amennyiben e páros egyik tagja már birtokunkban van, vagy biztonsági okokból két lemezegységre vágyunk.

Ellenkező esetben esetleg olcsóbb megoldás egy még nagyobb, de 7200-as fordulatszámú meghajtó.

A lemeztenger kettéválasztása után a méret alapján tovább osztottuk a mezőnyt, hogy áttekinthetőbb legyen a kezdeti káosz. Az első csoportban ennek megfelelően 20 Gbyte volt a felső határ, 5400/perc fordulattal.

A mezőny nem volt túl népes, két versenyző pedig szinte az elején elbukott gyenge gyorsítótára miatt, így hamar kiderült, hogy a győztes a Maxtor DiamondMax D540X-4K család 20 Gbyte-os modellje.

Erre mind Mbyte-onkénti ára, mind teljesítménye feljogosítja, hiszen csoportja leggyorsabbja, egyedül a keresési ideje maradt el a Quantum modelljétől.

A második csoportban sokkal szorosabb volt a verseny. A legkedvezőbb árral a 60 Gbyte-os modellek vannak megáldva, így közülük került ki a győztes, méghozzá a Seagate U6 modellje.

IBM Deskstar 60 GXP – párosban szép az élet

Ennek 1 Mbyte-ja picivel többet kóstál, mint a Maxtor 536DX-é, ám ugyanennyivel – sőt írási műveletekben többel – gyorsabb is nála. Vásárlási ajánlatot érdemel azonban a 40 Gbyte-os Maxtor DiamondMax 540X-4D, mint a leggyorsabban olvasó modell, aminek ára is kecsegtetően alacsony.

Ugyanígy vásárlásra méltó nagyobbik testvére, a Maxtor DiamondMax D540X-4K sorozat 80 Gbyte-os tagja. Összetett sebességben bizonyult legjobbnak, és arányosított árhátránya olyan kicsi, hogy mire ezek a sorok megjelennek, talán már 80 Gbyte-nál jár a legkedvezőbb árfekvés.

A 7200-as kategóriában többen indultak, így eggyel több csoportra osztottuk.

A 40 Gbyte alatti mezőnyben a Seagate Barracuda ATA IV 20 Gbyte-os modellje lett a győztes. Bár az írási sebessége viszonylag alacsony, olvasási értékei, különösen a legkisebb sebesség magas értéke komoly érv mellette, ráadásul Mbyte-onkénti ára is elég kedvező. Ugyanígy nagyon jó vétel – és ezt vásárlási ajánlatunk is bizonyítja – a Maxtor DiamondMax D740X-6L 20 Gbyte-os modellje, amelynek átlagsebessége a legjobb mezőnyében.

A legnagyobb nyüzsgés a 40–60 Gbyte-os szekcióban volt, hiszen nemrég még ez volt a legjobb Mbyte-onkénti ár lelőhelye, de az idő múlásával, no és a 100 Gbyte fölötti modellek eljövetelével ez a hangsúly is eltolódott a 80-as gigászokhoz.

Ezúttal is a Seagate Barracuda ATA IV bizonyult a befutónak, a legjobb olvasási sebesség címért tulajdonképpen háziverseny folyt, amelyet a 40 Gbyte-os modell nyert, azonban bátyjának volt előnyösebb az arányosított ára.

Első ajánlatunkat azonban mégsem a kisebbik ragadozóhal, hanem vetélytársa, a 40 Gbyte-os Maxtor DiamondMax D740X-6L kapta remek átlagsebességéért és áráért, valamint a helyenként kissé öregesen mozgó 60 gigás Maxtor DiamondMax Plus 60, remek Mbyte-onkénti áráért.

Itt említendő meg az IBM Deskstar 60 GXP sorozat: kiemelkedően jó keresési idővel bír, és átviteli sebességben sem akad szégyellnivalója, egyedül viszonylag magas ára miatt nem jutott a legjobbak közé, ám egy esetleges árcsökkenéssel mindenképpen ott a helye a dobogón.

Utolsó csoportunk egyértelmű kuriózuma a Western Digital Caviar vadonatúj, 100 Gbyte-os példánya. Jelenlegi, viszonylag magas áruk miatt a WD termékei kissé hátrányban voltak a teszt során, ám az egész mezőnyből kiemelkedő sebessége és szintén különleges kapacitása miatt mindenképpen rászolgált a CHIP-TIPP-re.

A RAID-es mérések sem maradtak verseny nélkül.

Mivel ez a megoldás nyilvánvalóan a sebességet helyezi minden fölé, egyértelműen a IBM Deskstar 60 GXP lett a teszt nyertese, kiemelkedően magas adatsebességével.

Bár Mbyte-onkénti ára ezúttal sem legjobb a mezőnyben, ezt az apróságot rögtön feledteti másodpercenként 72 Mbyte-os átlagos olvasási sebessége.

Melyiket szeressem?

Ebben a hónapban igazi ritkasággal várjuk olvasóinkat. Egy konfiguráció két arca, testvérharc az utolsó fillérekig, csak nálunk, csak most, csak Önöknek!

Győri Ferenc

Ismét összetett feladatot kaptunk egyik olvasónktól. Megfelelni ennek a kihívásnak az Alien Computers emberei segítettek, sőt ennél többet is nyújtottak. Olvasónk ugyanis SCSI alapokon működő gépet szeretett volna, rengeteg extrával. Az összeállítás elkészült, de helyenként komoly árat kellett fizetni a SCSI-s kivitelért, így – jóvátétel és ellenpróba gyanánt – elkészült egy hagyományos, IDE-s konfiguráció is, hogy mindenki szabadon dönthesse el, mi mennyire éri meg az árát.

Szkázilla kalandjai

Elsőre igyekeztünk a SCSI-felszerelést összegyűjteni, és köré építeni egy gépet. Így kezdtük a SCSI kártyával. Láthatóan nem olcsó tucatáru, de ennek megfelelően megbízható és hosszú távú befektetés. Bekerülhetett volna a konfigba egy olcsóbb modell is, de az nem támogatta a Linuxot – pedig az is alapkövetelmény volt. Merevlemezből már kissé

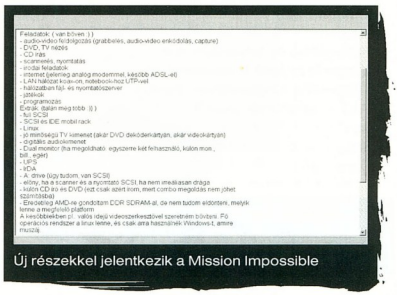

Új részekkel jelentkezik a Mission Impossible

nehezebb volt megfelelő példányt találni, az 1 Mbyte-ra jutó költségek enyhén szólva magasabbak, mint az IDE világában. Az IBM lemezegysége jó választásnak bizonyult – nagyon gyors, és tárterülete is megfelelő. Cserébe lemondtunk a hordozható SCSI merevlemez ötletéről, bár ez inkább csak alibi volt, hiszen amúgy sem igazán támogattuk a gondolatát egy összevissza utaztatott méregdrága merevlemeznek – ahogy a legtöbb gyártó sem.

CD-újraíróból sikerült egy elfogadható árút találni a Teac CD-W512S személyében, ám SCSI-s DVD-lejátszóból már kicsi a választék, ezek ára eléggé magas, így arra gondoltunk, jobban járunk egy olcsóbb, IDE modellel, ami valamivel gyorsabb is egyben. Szintén életképesebb IDE változatban a 120 Mbyte méretű lemezzel etethető szuperfloppy-meghajtó, amely hagyományos lemezekkel is működik, de így is megkérdőjelezhető a hatékonysága a 10-szeres sebességű

- Abit KR7A-R: www.abit.com.tw/eng/product/mb/kr7a-raid.htm
- Adaptec ASC 29160: www.adaptec.com/worldwide/product/
- AMD XP 1800+: http://athlonxp.amd.com/
- Cambridge Soundworks DTT-2200: http://csw.creative.com/products/dtt2200/
- Canon N670U: http://consumer.usa.canon.com/scanners/csn670u/index.html
- Enermax EG301P-VE: www.enermax.com.tw/products/eg-265p-vefma.htm
- Enermax EG365AX-VE: www.enermax.com.tw/products/eg-365axve-fca.htm
- GlobalWin TAK-68: www.globalwin.com.tw/new-product/tak68.html
- HP Photosmart p1000: http://products.hp-at-home.com/products/detail.php?id=C6723A&j=1
- IBM Ultrastar DDYS-T36950: www.storage.ibm.com/hdd/ultra/ul36lzx.htm
- King Pro 625VA: www.powercom-tw.com/pi/liu/frame.htm
- Leadtek WinFast Titanium 200T: www.leadtek.com/graphics/gf3ti200/ti200-t.htm
- Leadtek WinFast Titanium 500TD: www.leadtek.com/graphics/gf3ti500/ti500.htm
- Logitech Cordless Desktop Optical: www.logitech.com/cf/products/productoverview.cfm/105
- Logitech Internet Navigator Keyboard: www.logitech.com/cf/products/productoverview.cfm/2720
- Logitech Wheel Mouse Optical: www.logitech.com/cf/products/productoverview.cfm/55
- Maxtor 6L040J2, 6L020J1: www.maxtor.com/products/DiamondMax/DiamondMaxPlus/QuickSpecs/42093.htm
- Panasonic LS120: www.panasonic.com/industrial/computer/storage/superdisk/index.html
- Philips 107T21: www2.consumer.philips.com/
- Philips 109B20: www2.consumer.philips.com/global/b2c/ce/catalog/product.jhtml?
- Pinnacle Studio PCTV Pro: www.pinnaclesys.de/uk/product.asp?product_id=112
- Pioneer DVD116: http://www.pioneer-eur.com/products/multimed/optical/dvd106s116s.htm
- SMC1211 EZ Card: www.smc.com/drivers_downloads/library/SMC1211.pdf
- Sound Blaster Audigy MP3: www.soundblaster.com/products/audigymp3/
- Task TK-3005: www.enermax.com.tw/products/eg-265p-vefma.htm
- Teac CD-W512S: www.teac.de/en/02_01_02_produkte/02_01_02_01_g3.htm
- Teac CD-W524E: www.teac.com/DSPD/24X10X40_Retail_Kit.htm

Konfigurációajánlónkban mind az egyes termékek, mind a végső árcédulák tekintetében a bruttó kereskedelmi, illetve a nagykereskedők esetében az ajánlott kiskereskedelmi árat közöljük. Az árak a piac január végi állapotát tükrözik.

●

Továbbra is várjuk kéréseiket számítógép-konfigurációkhoz a bullseye@vogel.hu címen – feladatkör, monitorméret és keretösszeg megjelölésével.

SCSI-ra építve

A két konfiguráció közös elemei

- Abit KR7A-R – ATX, Via KT266A chipkészlet, Socket A, 266 MHz-es FSB, 1 AGP 4x, 6 PCI, 4 DDR memóriahely (maximum 4 Gbyte), UDMA/133-támogatás és RAID, Softmenu III (53 500 Ft)
- AMD Athlon XP 1800+ – 1,53 GHz-es alapfrekvencia, 266 MHz-es buszórajel, 128 Kbyte első- és 256 Kbyte másodszintű gyorsítótár, 3DNow! Pro (57 250 Ft)
- GlobalWin TAK-68 – dupla ventilátor, Athlon XP-hez 2,1 GHz-ig, maximum 2,52 W teljesítményfelvétel, névleges fordulatszám 4700 fordulat/perc, 36,8 dBA zajszint (9350 Ft)
- 512 Mbyte memória – 2x256 Mbyte-os PC2100 szabványú DDR modul, Samsung (46 225 Ft)
- Sound Blaster Audigy MP3 – OEM, PCI, 16 bit és 48 kHz-es mintavételi frekvencia felvételnél, 24 bit és 96 kHz lejátszásnál, full duplex, analóg 5.1-es hangfalrendszer támogatása (23 000 Ft)
- Miro/Pinnacle Studio PCTV Pro – tévé- és rádiótuner, sztereó audio, kompozit és hangbemenet, MPEG-1 kódolás, felvétel lehetősége maximum 384x288 képpontos méretben, kódoló- és szerkesztőprogrammal (26 500 Ft)
- SMC 1211 EZ Card – 10/100 Mbit/s-os hálózati adapter, 32 bit, Wake On Lan (13 500 Ft)
- Pioneer DVD116 – IDE, 16-szoros sebességű DVD- és 40-szeres CD-lejátszás, 256 Kbyte-os adatpuffer (23 250 Ft)
- Panasonic LS120 – 120 Mbyte lemezenként, legnagyobb olvasási sebesség 958 Kbyte/s, átlagos keresési idő 86 ms (31 225 Ft)
- Taicom modem – PCI, belső, 56 kbit/s, Connexant chip (9250 Ft)
- IrDA 1.0 port – külső infravörös csatolóegység (11 000 Ft)
- Canon N670U – USB-s A/4-es színes síkágyas szkenner, 600x1200 dpi-s felbontás, 48 bites színmélység, „Z" dokumentumfedél, OmniPage karakterfelismerővel (30 250 Ft)
- HP Photosmart p1000 – USB vagy párhuzamos porti nyomtató, felbontás: 600 dpi fekete-fehérben, 1200x2400 dpi színesben, percenként 11 fekete-fehér, 8 színes oldal, 8 Mbyte RAM, HP PCL 3, nyomtatás CompactFlashről és SmartMediáról, PhotoREt III (56 000 Ft)
- King Pro 625VA – 625 VA-es UPS, 375 W, túlfeszültség- és modem/LAN-védelem, szoftverrel (29 500 Ft)
- Creative Cambridge Soundworks DTT-2200 – Dolby Digital 5.1-es hangfalrendszer, 5x6+19 W teljesítmény, frekvenciatartomány: 47 Hz–20 kHz (39 500 Ft)
- Microsoft Windows Me – OEM (37 250 Ft)
- Suse Linux 7.3 Professional (16 200 Ft)

A SCSI konfiguráció eltérő elemei

- Task TK-3005 – miditorony, négy 5,25 colos, két 3,5 colos meghajtóhely, 3 merevlemezhely, könnyen szerelhető, elülső USB csatolókkal, táp nélkül (9750 Ft)
- Enermax EG301PXVE – 300 W-os ATX tápegység, állítható sebességű ventilátor, alacsony zajszint, aranyozott hűtőrács és csatlakozók ATX +12V 1.1- és ATX 2.03-kompatibilis (21 000 Ft)
- Adaptec 29160 – Ultra 160 SCSI vezérlőkártya, legnagyobb átviteli sebessége 160 Mbyte/s; belső csatlakozók: 68 tűs LVD SCSI, 50 tűs Ultra SCSI; külső csatlakozók: 50 tűs Ultra, háromfajta kábellel (119 750 Ft)
- Leadtek WinFast Titanium 200T – Nvidia GeForce3 Titanium200 GPU, 175 MHz-es mag- és 400 MHz-es memória-órajel, 64 Mbyte 3,8 ns elérésű DDR memória, tévékimenet (86 000 Ft)
- IBM Ultrastar 36LZX – 36,7 Gbyte kapacitás, 4 Mbyte cache, 10000 fordulat/perc, Ultra160 SCSI csatoló, átlagos keresési idő: 4,9 ms, 5 év garancia (112 250 Ft)
- Teac CD-W512S – SCSI, 12-szeres sebességű írás, 10-szeres sebességű újraírás, 32-szeres sebességű olvasás, 4 Mbyte-os puffer, pufferkiürülés elleni védelem, átlagos keresési ideje 85 ms, OEM (43 500 Ft)
- Logitech Internet Navigator Keyboard + Wheel Mouse Optical – USB vagy PS/2, magyar, multimédia gyorsgombok, iTouch + háromgombos optikai egér görgővel (22 250 F)
- Philips 107T21 – 17 colos képátló, 16 colos látható képátló, árnyékmaszkos, képponttávolság 0,25 mm, legnagyobb felbontása 1280x1024 képpont, ajánlott felbontása 1024x768/89 Hz, XtraSpace Design, Light Frame (72 450 Ft)

bruttó 999 700 Ft

CD-újraíró árnyékában. Nagyjából itt ébredtünk rá, hogy már háromszázezer forintnál járunk, és még rengeteg elem hiányzik. Röpke pillantást vetettünk a nyomtatók és szkennerek piacára, és gyorsan megállapítottuk, szép és gyors a SCSI, de ennyi talán elég is volt belőle, mert ezeken a területeken aránytalanul megdrágítaná a beszerzéseket. A vizsgálódás közben azért sikerült kiválasztani egy megfelelő lapolvasó–nyomtató párost, mindketten díszei kategóriájuknak mind alaptudásukkal, mind extráikkal.

Ennyi kicsapongás után elérkezett az idő, hogy a gép működéséhez feltétlenül szükséges alkatrészeket is összeszedjük. Mivel olvasónk is errefelé indult, és ár–teljesítmény mutatói kitűnőek, az AMD Athlon XP családot választottuk, amiből legmegfelelőbb (mind a géphez, mind a pénztárcához) az 1800+ változat. Mint az ismert e terméksorozat kedvelői között, ez csupán irányszám, a processzor valós órajele nem ennyi MHz – de így is ellenállhatatlanul gyors. Hasonlóképpen csúcsmodell a processzorhoz választott hűtő (márpedig Athlon XP-hez kell a hűtés), ennek ellenére csendes típus – és végre egy modell, amelynek felhelyezése nem veszélyezteti a méregdrága processzor testi épségét.

Az alaplapok közül az Abit KR7A RAID változatára esett a választás. Sokak szerint a jelenlegi legjobb DDR-es alaplap – Abit lévén tuning- és felhasználóbarát, RAID megoldásával pedig egyszerre használhatjuk minden merevlemezünket és optikai meghajtónkat. Ehhez persze az sem árt, ha elférnek egy házban, amit a Task modellje biztosít. Egyszerű darab, kissé nagyobb az átlagnál, így könnyebben szerelhető.

Akármilyen furcsán hangzik, sok múlik a tápegységen, így azt is gondosan választottuk ki. Erős, megbízható, és rengeteg kábel jár hozzá, így mindegyik egységünknek jut majd energia. Ráadásul csendes darab, és tovább csendesíthető, ha a gépre egész éjjel szükség van szerverként. Aztán még hozzácsaptunk 512 Mbyte minőségi (Samsung vagy Micron) memóriát, és kezdtünk nagyon örülni.

Elérkezett ugyanis a videokártya-választás keserű pillanata. Ez volt az egyik olyan helyzet, ahol a SCSI ára éreztette a hatását.
Ilyen árkategóriához ugyanis illene a csúcsmodell, vagyis egy Ti500, azonban a még előttünk álló beszerzések miatt ezt nem engedhettük meg magunknak, így keserű szívvel egy GeForce3 Ti200 mellett döntöttünk. Einstein jól mondta: minden relatív –

Ugyanaz IDE-ben

Az IDE konfiguráció eltérő elemei

- Nagytorony ház – öt 5,25 colos, két 3,5 colos meghajtóhely, 3 merevlemezhely, két Coolink CFT09M dupla golyóscsapágyas házhűtővel (12 250 Ft)
- Enermax EG365AX-VE – 350 W-os ATX tápegység, állítható sebességű ventilátor, alacsony zajszint, hosszú élettartam, aranyozott hűtőrács és csatlakozók ATX +12V 1.1- és ATX 2.03-kompatibilis, fekete (29 000 Ft)
- Leadtek WinFast Titanium 500TD – Nvidia GeForce3 Titanium500 GPU, 250 MHz-es mag- és 500 MHz-es memória-órajel, 64 Mbyte, 3,8 ns-nál gyorsabb elérésű DDR memória, tévé- és DVI-kimenet (120 750 Ft)
- 3 darab Maxtor 6L040J2 – 3x40 Gbyte kapacitás, 2 Mbyte cache, 7200 fordulat/perc, UDMA/133, átlagos keresési idő: 8,5 ms
- Maxtor 6L020J1 – 20 Gbyte kapacitás, ATA-133 felület, 2 Mbyte-os SDRAM puffer, 7200 fordulat/perc (a négy merevlemez összesen: 121 000 Ft)
- Teac CD-W524E – 24-szeres sebességű írás, 10-szeres sebességű újraírás, 40-szeres sebességű olvasás, 2 Mbyte-os védett puffer, átlagos keresési idő 80 ms, OEM (35 500 Ft)
- Mobilfiók – UDMA 66/100-as hordozható fiók, 3 ventilátorral (4500 Ft)
- Logitech Cordless Desktop Optical – drót nélküli, formatervezett, ergonomikus billentyűzet multimédia gyorsbillentyűkkel, optikai egérrel (42 100 Ft)
- Philips 109B20 – 19 colos képátló, 18 colos látható képátló, árnyékmaszkos lapos képcső, képponttávolság 0,25 mm, legnagyobb felbontás: 1920x1440 képpont, ajánlott felbontás: 1280x1024/91 Hz, XtraSpace Design, Light Frame (124 500 Ft)

bruttó 1 002 350 Ft

hiszen olvasóink többsége valószínűleg napokig örömmámorban úszna, ha orvul kezébe nyomnának egy Ti200-at, azonban ebben az összeállításban ez gyenge pont. Szerencsénkre így is erős kártya, és a Leadtek változata alapkiépítésben tartalmaz egy jó minőségű tévékimenetet.

Másik spórolós döntésünk a monitorok területén született – a 19 colos modelleket feláldoztuk a SCSI oltárán, és a Philips egyik kellemes 17 colos példányát választottuk. A kétmonitoros kiépítést ezzel el is vetettük, részint anyagi okokból, részint az így is kellően kaotikus és gépborító feladatkör miatt, részint azért, mert a gépen Windows Me-nek és Linuxnak kell futnia. Hangzás tekintetében költséghatékony, mégis remek megoldást találtunk a legújabb Sound Blaster kártya és a hozzáillő hangfalcsalád személyében. Ugyanígy jártunk el a tévékártyánál – a Pinnacle PCTV Prója már szerepelt egyik korábbi összeállításunkban, nem véletlenül. A billentyűzet és az egér kiválasztásakor is igyekeztünk spórolni, de szerencsére belefért a keretbe egy Logitech duó. A kötelező elemek beszerzése után azonban még mindig akadt néhány különlegesség, például az infravörös csatoló és a tesztgyőztes szünetmentes táp. Majd kezdhettük összeállítani a másik versenyzőt.

Az IDEálisabb összeállítás

Mint látható, a SCSI-s összeállítás sok kívánalomnak megfelel a leírtak közül. Érdemes lenne azonban elgondolkodni azon, mennyivel erősebb gépet lehetne elővarázsolni ebből az összegből, ha nem ragaszkodik a vásárló a SCSI-s adatáramoltatáshoz. Elgondolkodtunk ezen, és az eredmény – legalábbis szerény véleményem szerint – bárkit meggyőz, hogy amíg nincs szüksége webszerverre, maradjon az IDE rendszerében. Az összeállítás jórészt azonos az előző konfigurációval, de akadt néhány változtatás, ezeket a SCSI elhagyásával felszabadított összegből finanszíroztuk. A legfeltűnőbb eltérés természetesen a merevlemezek frontján látható. Az Ultrastar árából ugyanis futotta három közel ugyanakkora lemezre a Maxtortól, ráadásként egy kisebbre mobilfiókostul az adathordozáshoz. Való igaz: ezek ugyan olcsóbbak a SCSI merevlemezeknél, de lassabbak is, ám kapacitásuk bőven kárpótol ezért. Amúgy a sebességükre sem panaszkodhatunk (lásd e számunk merevlemeztesztjét).

Bár neve csak egy számmal tér el az előző összeállításban használttól, de bármelyik játékos örömmel látja a jelenlegi leggyorsabb videokártyát gépében: a spórolt pénzből ugyanis a GeForce3 Ti200-t lecserélhettük a legnagyobb, Ti500-as modellre.

A merevlemezek száma, no és hőtermelése miatt nagyobb ház kívánkozik ide, némi extra hűtéssel, amihez egyben nagyobb tápegység is dukált.

A Teac CD-író is változott, méghozzá előnyére. Sőt ha lemondunk az infravörös csatlakozóról, még egy ugyanilyen sebességű Plextor modell is szóba jöhet. Billentyűzet és egér tekintetében ismét a Logitech megoldása nyerte el a tetszésünket – bár ára kissé borsos, de megdolgozik érte, és ilyen kaliberű géphez illik is az extravaganciája.

A spórolt pénzből továbbá jobb monitorra is futotta. A Philips 109B20 méltó párja a Ti500-nak, akár 1600x1200-as felbontásban is lehet irtani a gonosz szörnyetegeket, vagy a képernyő sarkában tévézni – egyéb elfoglaltság mellett. Ugyan 2350 forinttal átléptük a megadott keretet, de ilyen összeállításért cserébe ez csekélység.

Forgalmazók adatai

Alien Computers ☎ 413-0450, www.aliencomputers.hu

A Network Associates bemutatja:

McAfee SECURITY

Egy box ...

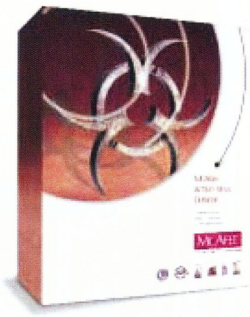

... sokféle szolgáltatás

Az új multinode(többcsomópontú)-box-ok
méretre szabott, átfogó védelem a vírusok ellen

Tudni, mi a fontos

A multinode-boxok, melyek rendkívül hatékony vírusölő szoftvert tartalmaznak, több fokozatban, többfelhasználós licencként kaphatók.

A vírusvédelem egyik piacvezetőjeként átfogó választékot kínálunk szoftvermegoldásokból és háttér-szolgáltatásokból partnereink és vevőink számára. A multinode-boxokkal nyújtson Ön is hatékony vírusvédelmet vevői számára. A McAfee forgalmazó csapatának támogatásával aktuális információkat és frissítési (update) lehetőségeket kínálunk partnereink számára. Ezekkel az ismeretekkel Ön is bővítheti szolgáltatási palettáját.
Így Ön, mint forgalmazó partner, és az Ön vevői további nyereségekre tehetnek szert.
Profitáljon szaktudásunkból.

Nyni vodné ceny

A multinode-boxok áttekintése*

Multinode-boxok:
5, 10, 25, 50 és 100 licenc

Különböző szoftverkészletek:
Active Virus Defense Suite, Active VirusScan Security Suite, TVD Suite, VirusScan Security Suite

Szoftverkészlet, pl. TVD Suite:
VirusScan, NetShield, Enterprise Secure Cast, WebShield, GroupShield, Outbreak Manager

Egyszerű licencelés internetes regisztrálással

Gyors elérhetőség

*kérésre elküldjük az aktuális árlistát

Az alábbi szerződött partnereink kínálnak McAfee multinode-boxokat:

CHS · ICON · INGRAM MICRO · PROWARE The Business Integrator · SZÁMALK Rt. DISZTRIBÚCIÓ www.distributor.hu

Aktuális: Új McAfee-megoldások otthoni felhasználók számára

További információk a McAfee-ről és termékeiről a www.mcafeeb2b.com címen olvashatók

Világszerte több, mint 70 millió felhasználó (lapszélen)

Sponga Tamás

Kilencesek klubja

Sun

A Sun még a múlt év végén vázolta, miként képzeli a Solaris operációs rendszer jövőjét. Emellett információkkal szolgált a készülő 9-es verzió előnyeiről. A Sparc-ra és PC-re készülő operációs rendszer új verziójából egyelőre csak a Sparc-os próbaváltozata tölthető le, mert PC-s megjelentetését határozatlan időre elhalasztották. A döntést költségcsökkentéssel indokolták, de elemzők szerint az x86-os Solarist amúgy is kevesen használják. Tavaly októberben a korábbi tesztváltozat még mindkét platformra elkészült. A Sun a végleges Solaris 9-be integrálja a Solaris Resource Managert, amiben a rendszergazda oszthatja ki a memória- és a lemezterületet a futó alkalmazásoknak. Továbbá beépíti a Directory Servert, az LDAP címtárat, valamint a Kerberos protokoll 5-ös verziójának támogatását. A végleges Sparc-os Solaris 9 megjelenése még idén várható.

Solaris 9 – kis előzetes

www.sun.com/software/solaris/get.html

A frissesség hátránya

Microsoft

A Microsoft sorra jelenteti meg javítócsomagjait. Ezek többségét a programjaiban időközben kiderített biztonsági lyukak miatt, kényszerűségből adja ki. Ha pedig amúgy is meg kell jelennie a frissítőcsomagnak, a cég sokszor hozzácsomagol apróbb fejlesztéseket, egyéb javításokat is. Sok olyan visszajelzés érkezik a céghez, hogy a frissítőcsomagok telepítése után instabillá válik a rendszer, és előfordul, hogy addig jól működő komponensek a frissítés után el sem indulnak, bizonytalanul futnak vagy gyakran lefagynak. Az Egyesült Államokban egy rendszerintegrátor cég egyenesen azt javasolja ügyfeleinek, hogy kapcsolják ki a Windows XP automatikus frissítését. Szerintük a Microsoft nem tájékoztatja megfelelően az ügyfeleit, így az XP használója nem tudja, milyen változásokat okoz, ha az egyes komponenseket felülírja frissebbel. A Microsoft termékmenedzsere, Jim Cullinan úgy nyilatkozott, hogy azért nem adnak több információt a frissítésekhez, mert ez a legtöbb felhasználót nem érdekli, és nem akarják őket ezzel terhelni. Azt is elmondta, hogy eddig hat, kritikus biztonsági hibákat javító csomagot jelentetett meg a Microsoft, de ezekkel kapcsolatos reklamációt még nem kaptak.

www.microsoft.com

Jogos félelem?

Lindows, Microsoft

Mint arról korábban hírt adtunk, a Microsoft decemberben beperelte az MP3.com társalapítójának, Michael Robertson cégét, a kaliforniai Lindowst. A kereset szerint az új cég neve nagyon hasonlít a szoftveróriás operációs rendszerének a nevére. Linux-disztribúció, a natív linuxos programok mellett képes windowsosokat is futtatni a rendszerbe drótozott és jól konfigurált WINE segítségével. Ráadásul felülete kísértetiesen hasonlít a Windowséra. Az első bétát 2001 decemberére ígérték, de nem jelent meg – a cég közleménye szerint a per miatt. A várhatóan 99 dollárba kerülő operációs rendszer első verziójának 2002 első negyedévében kellene megjelennie, de a béta késése miatt valószínűleg ez is csúszik. A fejlesztés eredményeiről eddig csupán néhány képernyőfotó tanúskodik.

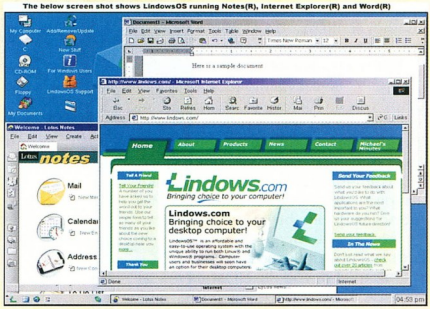

Windowsos Microsoft Word, Internet Explorer és Lotus Notes a LindowsOS-en – látványos megoldás

Azóta megismerhettük a Lindows álláspontját is. Ők a kereset elutasítását szeretnék. Indoklásuk egyszerű: nagyon sok olyan, évek óta létező alkalmazás van, amelynek neve legalább annyira megtévesztő lehetne, mint a Lindowsé: például Turbo Windows, WinZip, Winamp, Windows Commander, NetWindows, Windows Draw. A LindowsOS különleges Linux-disztribúció, a natív linuxos programok mellett képes windowsosokat is futtatni a rendszerbe drótozott és jól konfigurált WINE segítségével. Ráadásul felülete kísértetiesen hasonlít a Windowséra. Az első bétát 2001 decemberére ígérték, de nem

www.lindows.com

Most jön a Java

Sun

A Sun webhelyéről már letölthető a windowsos, linuxos és solarisos Java 2 platform Standard Edition v1.4.0 Release Candidate. Az új virtuális futtatókörnyezet Windows XP-re is telepíthető, noha a Microsoft kihagyta az XP-ből a Java-támogatást. A redmondi szoftveróriás ugyanis csak azt a virtuális gépet támogatja, amelyiket saját webhelyéről lehet letölteni. Ebből is látszik, hogy a Microsoft szembeszállt a Javával, és megpróbálja a felhasználókat hozzászoktatni a Java nélküli Windowshoz. A Suntól a futtatókörnyezeten kívül letölthető a dokumentáció és a Java 2 fejlesztőkörnyezet is (Java 2 SDK, Standard Edition v1.4.0 Release Candidate).

http://java.sun.com/j2se/1.4/jre/

Dokumentumháború

Stallman

Több, szabad szoftverekkel foglalkozó webhely is közzétette a GNU prófétájának, Richard M. Stallmannak a levelét, amelyben a Microsoft Word dokumentumformátumának bojkottjára szólít fel. Stallman kérése az, hogy tartózkodjon mindenki a Word szövegszerkesztő DOC formátumának használatától, mert a formátum sokszor saját magával sem kompatibilis, a szabványa folyton változik, ezért problémás a régebbi és az újabb kódolású dokumentumok megjelenítése. Ráadásul a Word dokumentum a makrovírusok egyik kedvenc szaporodási helye, és olyan információkat is tartalmaz (például a törölt szövegrészek), amiket nem mindig célszerű mások tudomására hozni. Stallman elítéli azt a gyakorlatot, hogy hivatalos helyeken gyakran csak DOC formátumban fogadnak el dokumentumokat, ezért azt javasolja, hogy amikor DOC formátumú levelet kapunk, udvarias válaszlevélben tájékoztassuk a küldőt a formátum hátrányairól. Reméljük, az RTF (Rich Text File) formátumban nem talál semmi kivetnivalót.

Palm, YellowTab

A zajló élet

Amióta a Palm felvásárolta 11 millió USD-ért a Be Inc. céget, nem sokat hallhattunk a multimédia OS fejlesztőjéről és magáról az operációs rendszerről sem. Ha azonban valaki kicsit alaposabban kutakodik, érdekes információkat találhat a Palm/Be terveiről. Nemrégiben egy neve elhallgatását kérő személy 50 millió dollárt fektetett a Palmba – ennek hatására a cég részvényei a 4,63 dollárról egyből 7,13-ra emelkedtek. Egyes források szerint a titkos befektető azzal a feltétellel adta a pénzt, hogy a Palm nem hanyagolja el a BeOS fejlesztését.

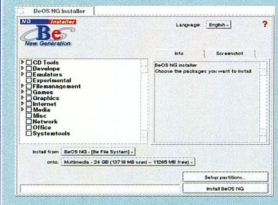

BeOS NG: megújult operációs rendszer, telezsúfolva mindennel

Tény, hogy a Palmnál külön fejlesztőrészleg alakult, ahol a Be Inc. volt programozói dolgoznak. December elején az SD Times oldalain megjelent egy cikk, miszerint a Palm egy 32 bites asztali operációs rendszert fejleszt, amelynek megjelenése 2002 második félévében várható. Valószínűleg nem nulláról kezdik a munkát, hanem a BeOS alapjaira építenek. Ennyi információ alapján valószínűsíthető, hogy a PalmOS 5 fejlesztéséből kiveszik a részüket a Be-től örökölt programozók is.

Eközben nem merült feledésbe a régi BeOS-vonal sem. Felbukkant a BeOS NG (New Generation) operációs rendszer, amely a BeOS minden olyan részét tartalmazza, amely nem került be a BeOS 5-be. Ilyen például a BONE 8 és az OpenGL. Meg nem erősített hírek szerint a végleges BeOS NG alapböngészője az Opera lesz. A fejlesztők nagy lendülettel dolgoznak, amiről a már publikus képernyőfotók is tanúskodnak. Ezekből kiderül például, hogy rengeteg összetevő lesz kiválasztható a telepítéskor. Az operációs rendszer lényegében új kernelű BeOS lesz, rengeteg új eszközmeghajtóval, segédprogramokkal, amelyek on-line frissítéséről a YellowTab nethely gondoskodik majd.

Eközben megjelent egy kiegészítés is a BeOS 5-höz. Ezt a 68 Mbyte-os csomagot a meglévő BeOS 5-re lehet telepíteni, és az utána már 5.1-esként jelentkezik be.

IBM

Nyolcadik utas

Az IBM adatbázis-kezelőjének, a DB2-nek jelenleg több mint 60 millió felhasználója van. A program, amelyet 11 különböző platformra fejleszti a Kék Óriás, 2001-ben tizenhárom (van ahol több kategóriában is), míg 2002-ben már eddig két nemzetközi díjat nyert, ami jelzi a használhatóságát, népszerűségét.

Az adatbázis-kezelő tizenegy különböző platformja közül egyik az IBM operációs rendszere, az OS/2. A német IBM szóvivője elmondta, hogy a nagyvállalati rendszerekben, bankokban elterjedt és népszerű OS/2-höz 2002 közepén várható a DB2 v8 megjelenése. A programban több olyan újdonság lesz, ami az Informixból származik. Az Informixot az IBM 2001-ben vásárolta fel.

➦ www-3.ibm.com/software/data/db2/

Stardock

Szép, új ruha

A Stardock cég több éve fejleszt olyan alkalmazásokat, amikkel az operációs rendszer felülete kap új, kibővített lehetőségeket és külseje is sokkal csinosabbá tehető. Első ilyen bővítőprogramja az Object Desktop volt, már a hármas sorozatnál tart. A WindowBlinds tulajdonképpen skinező (bőröző) interface-t tesz a Windows 98, Me, NT, 2000 vagy XP rendszerre, ami aztán hihetetlenül átalakítja annak felületét. Minden elem (ablakok fejléce, gombok, színek, menüsor stb.) megváltoztatható. Például beállítható áttetsző ablakháttér, vagy ha kedvünk tartja, akár a Windows 98-nak is lehet XP jellegű felülete. A folyamatosan fejlődő sorozatból már letölthető a legújabb, 3.1-es verzió próbapéldánya.

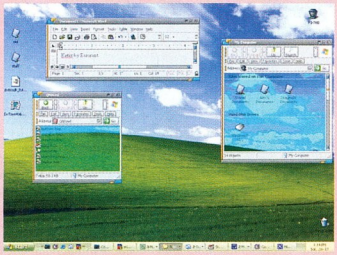

Inkább szép, mint hasznos az áttetsző ablakháttér

➦ www.stardock.com
➦ www.windowblinds.net

MadOnion

Tökéletes nyúzópróba

A MadOnion programozói fáradhatatlanul dolgoznak tesztprogramjukon, hamarosan megjelenik a 3DMark2001 Second Edition. Az új verzióban minden olyan hibát kijavítottak, amit a felhasználók vagy ők maguk felfedeztek. A Kyro I- és II-tulajdonosoknak jó hír, hogy kijavították az ezeket a kártyákat érintő DirectX 8.1-es hibát, így ezentúl a teszt korrekt eredményeket ad ezekről a kártyákról is. Az új program csak teljes, telepítős változatban lesz elérhető, frissítésként nem. A már ismert változások: az Intel és az AMD új processzorainak támogatása, Windows XP-kompatibilitás, DirectX 8.1-támogatás, az új DirectX tudásának tesztje (Pixel Shader 1.4, egyelőre csak Ati Radeon 8500-on), optimalizált tömörített textúrák használata, új lehetőségek a *System Info* menüben, összehasonlítható sebességtesztek a 3DMark 2001-ben és a 3DMark2001 SE-ben.

3DMark 2001 SE: teszthalmaz

➦ www.madonion.com

Panda Software

Platinum és Titanium Windows XP-hez

A Panda Software Platinum és Titanium vírusellenes programjainak Windows XP-kompatibilis verziója – kategóriájában elsőként – megszerezte a Checkmark tanúsítványt, amelyet a West Coast Labs, az informatikai biztonsági termékek tesztelésére szakosodott, tekintélyes független szervezet ítél oda a Microsoft új operációs rendszerével együttműködő víruskereső és -irtó szoftvereknek. A West Coast Labs – az ICSA, a Virus Bulletin és a Check Point szervezetekhez hasonlóan – korábban már egy sor tanúsítvánnyal ismerte el a Panda termékeinek minőségét.

A West Coast Labs által elvégzett tesztek során a Platinum és a Titanium egyaránt észlelte és hatástalanította a legfrissebb víruslistán szereplő kórokozók 100%-át, így mindkét szoftver kiérdemelte a Checkmark 1 és 2 szintű tanúsítványt. Emellett mindkét termék megkapta a Trojan Checkmark tanúsítványt is, mivel a tesztek keretében bevetett összes trójai programot kiszűrték – egyetlen vakriasztás nélkül.

A Panda Antivirus Platinum a kiterjedt információtechnológiai ismeretek birtokában levő haladó felhasználók számára készített nagy teljesítményű, ugyanakkor messzemenően testre szabható vírusellenes program. Szinte minden paramétere külön állítható be, beleértve a riasztásokat, a szűrések ütemezését és a heurisztikus keresés érzékenységének fokát. A Panda Antivirus Titanium viszont a „telepítsd és elfelejtheted" kategóriát képviseli, fejlesztéskor az egyszerűségre és az észrevétlenségre törekedett a Panda. Ez a vírusirtó így azoknak ajánlható, akik nem bíznak jártasságukban, vagy nem kívánnak beállításokkal vesződni. A Titanium telepítésekor a program minden beállítása alapértéket vesz fel, és azonnal érvénybe lép a számítógép újraindítása nélkül.

↗ EMJ Hungary Kft.
☎ 469-6050
↗ www.emj.hu
↗ www.pandasoftware.com
↗ www.check-mark.com

Oracle Hungary

CRM-modul az e-Startban

Az Oracle Hungary új ügyfélkezelő (CRM) modult kínál a hazai piacra kifejlesztett e-Start vállalatirányítási alkalmazáscsomagjához, amely az értékesítési lehetőségek és az ügyfélkapcsolatok kezelésére ad hatékony megoldást. Az Oracle reméli, hogy az CRM e-Starttal a csomag többi moduljához hasonló sikert fog elérni: a magyarországi leányvállalat tavaly a második helyet szerezte meg Európában az értékesített e-Start csomagok számát tekintve. A 2001. pénzügyi évben Hollandia után hazánkban értékesítették a legtöbbet. A CRM e-Start két vállalati folyamat, az értékesítési lehetőségek és az ügyfélkapcsolatok kezelésére ad megoldást. Az alkalmazás ezeket a folyamatokat korszerűsíti azáltal, hogy az értékesítők és az ügyfélszolgálat teljes képet kapnak a kliensekről, látják rendeléseiket, számláikat, befizetéseiket, bejelentéseiket, illetve a hozzájuk kapcsolódó értékesítési lehetőségeket. A folyamatokat átlátva így az egyedi és a pillanatnyi igényeknek megfelelően kerülnek kiszolgálásra a vállalathoz forduló vásárlók, érdeklődők vagy hibát bejelentő ügyfelek. Az Oracle által becsült potenciális hazai CRM piac 2002-ben 10 millió dollár értékű lesz – tehát egyelőre kicsi, de gyorsan növekvő része a teljes IT-piac 1,2 milliárdos becsült értékének.

Míg 2001-ben a vállalatoknál az ügyfélkezelésre fordított összeg elenyésző volt, 2002-ben számos cégnél már komoly összegeket irányoztak elő erre a területre. A lassú indulás utáni további intenzív növekedést valószínűsít az a tény is, hogy kétségtelen jövedelmezősége miatt a lassuló amerikai gazdaságban is növekvő forrásokat szánnak CRM-re az egyébként erősen lecsökkentett vállalati informatikai költségvetésekből.

A CRM az e-Start csomag már meglevő pénzügyi, logisztikai, kormányzati moduljainak sorát egészíti ki.

Az Oracle a CRM modul bevezetését a minimum 1 milliárd forint bevételű, vagy legalább 50 főt foglalkoztató, illetve közepes vagy hosszú értékesítési életciklussal dolgozó cégek számára javasolja.

↗ Oracle Hungary Kft.
☎ 224-1700
↗ www.oracle.hu

InCash

Számlázó- és készletnyilvántartó program

Az InCash Rendszerház Kft. olyan számlázó- és készletnyilvántartó programot jelentett be, amely kifejezetten a számítástechnikai termékeket forgalmazó kereskedőknek készült. A fejlesztéshez egy-egy számítástechnikai kiskereskedelmi üzlet és egy nagykereskedelmi vállalkozás gyakorlata szolgált alapul, így az InCash szoftvere nemcsak a számlázásban és a készletnyilvántartásban segít, hanem az értékesítés folyamata során végig „tálcán kínálja" a szükséges ágazatspecifikus információkat.

A szoftverben a számlázó akár háromféle eladási árat is láthat a készletadatok, a termék- és ügyfélinformációk mellett ugyanazon a képernyőn. A hitel igénybevételével történő vásárlás kezelése éppúgy megoldott, mint a jelentéskészítés a cégvezetőnek.

A szoftver emellett megoldja a kereskedő nyilvántartási gondjainak jelentős részét, az üzletek pénztári és raktári elszámoltatását, segít a kinnlevőségek nyilvántartásában, a költségnyilvántartásban, a leltározásban stb.

A szoftver olyan, speciálisan a számítástechnikában használt elemeket is tartalmaz, mint például a konfigurációk összeállítása, a szervizmodul vagy az árlista készítő menü, a gyártási szám kezelése bolti és nagykereskedelmi felépítés esetén egyaránt.

Az InCash rendszere teljesen moduláris felépítésű, így a felhasználó igény szerint vásárolhatja meg a számára szükséges elemeket. A szoftver demója megtalálható magazinunk CD-mellékletén.

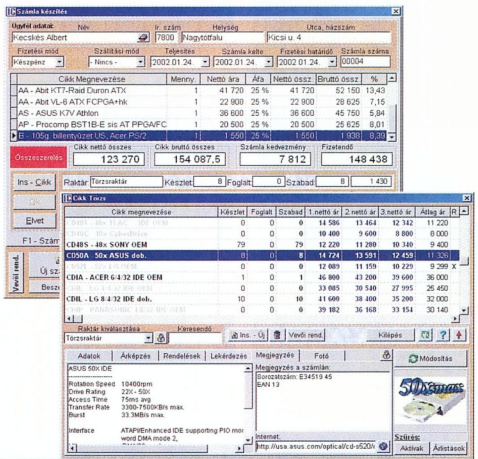

Számlakészítés az InCash rendszerében

↗ InCash Rendszerház Kft.
☎ 239-4800
↗ www.incash.hu

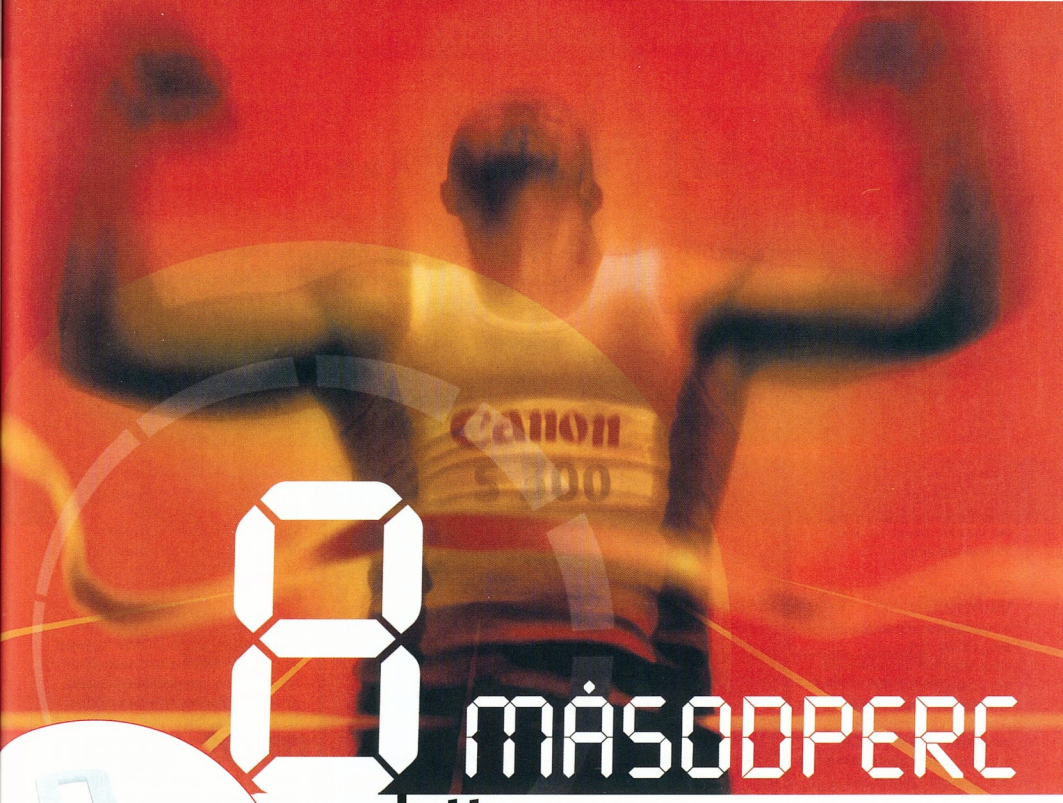

8 MÁSODPERC alatt csúcsminőség

Professzionális minőségű színes nyomtató igényes otthoni felhasználóknak

PROFESSZIONÁLIS MINŐSÉGŰ NYOMTATÓK MINDENKINEK

11 egyszínű és 7,5 színes oldalas percenkénti nyomtatási sebességével az új Canon S300 kategóriájának leggyorsabb nyomtatója.

A csúcsteljesítmény a Canon különleges nyomtatófej-technológiájának, a kétirányú nyomtatásnak és a továbbfejlesztett papíradagoló rendszernek köszönhető. 2400 x 1200 dpi-es felbontása azt jelenti, hogy 2,88 millió tintacseppet nyomtat egyetlen négyzethüvelykre, és a Canon által kifejlesztett különleges Microfine Droplet Technology™ segítségével bármilyen más tintasugaras nyomtatónál pontosabban szórja a mikrofinom, állandó méretű (5pl) tintacseppeket a megfelelő helyre. A Canon speciális High Colour™ tintáival kiváló színes dokumentumokat és professzionális fotókat is könnyűszerrel kinyomtat. Ez teszi a Canon Bubble Jet S300-at az igényes felhasználók ideális nyomtatójává.

MICROFINE DROPLET TECHNOLOGY™

www.canon.hu

S300
BUBBLE JET NYOMTATÓ

Canon
Imaging across networks

Szép új világ...

Lassacskán hozzászokhatunk a vírusok jelenlétéhez. Eleinte a programokat fertőző file-vírusok, majd az Office dokumentumok makrokártevői voltak többségben – mára az e-mailben terjedő férgek váltak a leggyakoribb hívatlan látogatókká.

Csizmazia István

Ama már klasszikusnak számító technikák mellett kevésbé gyakori, de legalább annyira veszélyes kártevők is terjednek. Az alább bemutatásra kerülő kellemetlen újdonságaink is ilyenek – az egyik a Napstert felváltó file-csereberélőkben terjedő trójai, a másik pedig ma még kuriózum: az első Shockware vírus.

Trojan.Win32.DIder

Névváltozatai: DIder, Troj_DIDer. Ezt a két alkotóelemből álló kémkedő trójai programot 2001. december végén fedezték fel. A program a felhasználó magánszféráját megsértve, futtatható programok letöltésével és indításával biztonsági rést nyit a rendszerben. E kémprogram a LimeWire és a Grokster file-cserélő szoftverében, valamint a Fastrack Kazaa telepítőcsomagjaiban terjed, más spyware file-ok kíséretében. A DIder még akkor is telepítésre kerül, ha a felhasználó az eredeti programcsomag egyetlen elemét sem választja ki. A trójai – ha már feltelepült a felhasználó gépére – folyamatosan frissíti a főmodulját, amely a 2001-007.com című webhelyhez kapcsolódik, és jelentést készít a felhasználó adatairól: User ID, az általa használt webböngésző, a látogatott webhelyek listája és a Windows megnyitott ablakainak adatai. A program fő eleme egy Explorer.exe nevű file, amely a Windows\Explorer alkönyvtárba kerül (nem összekeverendő az eredeti Explorer.exe-vel). Ezt a komponenst folyamatosan frissíti a trójai program második része, a DIDer.exe – ez a Windows könyvtárában található.

Amikor a DIDer.exe elindul, letölti a fent említett Explorer.exe file-t egy weboldalról, és beteszi a \Windows\Explorer\ könyvtárba.

Sor.	Százalék	Vírusnév
1.	87,4	I-Worm.Badtransll
2.	2,5	Trojan.PSW.Gip
3.	2,3	I-Worm.Hybris
4.	1,4	I-Worm.Sircam
5.	1,1	I-Worm.Magistr
6.	0,9	I-Worm.Aliz
7.	0,6	I-Worm.Nimda
8.	0,5	Trojan.PSW.Hooker
9.	0,3	I-Worm.Goner
10.	0,3	Macro.Word97.Thus
11.	0,2	I-Worm.Petik
12.	0,1	I-Worm.Zoher
13.	0,1	Backdoor.Death
14.	0,1	Macro.Word97.Furi
15.	0,1	JS.Trojan.Seeker
16.	0,1	Macro.Word97.Jota
17.	0,1	I-Worm.HappyTime
18.	0,1	Gnutella-Worm.Mandragore
19.	0,1	Macro.Word97.Verlor
20.	0,1	Macro.Word97.Shore

2001. decemberi vírusstatisztika *(forrás: Kaspersky Lab)*

Ezután létrehoz egy start-up kulcsot a regisztrációs bejegyzések között. Ez a következő rendszerindításkor aktiválja az Explorer.exe-t, az létrehoz egy másik registry-bejegyzést a DIDer.exe indításához, és megpróbál kapcsolódni a már említett 2001-007.com helyre, hogy a begyűjtött adatokat oda továbbítsa.

A védekezéshez mindkét trójai komponenst törölni kell. Ha ezeket nem tudnánk törölni, mert zárolva vannak, akkor Windows 9x esetében DOS alól törölhetjük. Windows NT/2000/XP alatt átnevezhetjük őket, és az újraindítás után már törölhetők lesznek.

Az F-Secure és a Kaspersky Anti-Virus a 2002. január 3-án közzétett adatfile-okkal már felismeri a jelenlétét.

SWScript.LFM

Névváltozatai: SWF.LFM.926, Shockwave vírus, ACTS.LFM. Az SWScript.LFM olyan új vírus, amely a Macromedia Shockwave .SWF névkiterjesztésű file-jait fertőzi meg. A Macromedia Shockwave file-ok alaphelyzetben audio- és videoadatokat tartalmaznak. Egyszerűségük és tömörségük miatt nagy népszerűségnek örvendenek a netes oldalakon. Sok százezer felhasználó küldi virtuális üdvözlőlapjait .SWF file-ok formájában, és a vállalati webhelyeken is előszeretettel alkalmazzák ezt a formátumot, mert segítségével lendületes és látványos oldalak hozhatók létre.

A SWScript.LFM az első Shockwave file-okat fertőző vírus. Szerencsére egyáltalán nem fenyeget azzal, hogy egy fertőzött weboldalt meglátogatva átterjedjen a látogató gépére. A fertőzés egyetlen módja, ha kézzel letöltik a file-t, és azt olyan könyvtárba helyezik, ahol SWF névkiterjesztésű file-ok vannak, majd ezek után elindítják a Shockwave Player programot. Ekkor, és csak ekkor képes a fertőzésre.

A SWScript.LFM a Shockwave ActionScript nevű scriptjét használja fel a fertőzésre. Mialatt megfertőzi a többi file-t, a képernyőn a „Loading Flash Movie" (flash animáció betöltése) felirat látszik. E vírus széles körű terjedését még nem észlelték, és ez nem is látszik valószínűnek. Ennek ellenére érdemes lesz figyelni rá, mert új frontot nyitott a megfertőzhető file-ok terén, és egyáltalán nem zárható ki további, intelligensebben működő változat megjelenése.

Az F-Secure és a Kaspersky Anti-Virus a 2002. január 8-án megjelent adatbázisukkal már felismerik a jelenlétét.

Decemberi kártevők

Végül következzen a 2001. decemberi vírusstatisztika!

A százalék oszlopban az előfordulás látható. A Top 20 táblát e hónapban is az I-Worm.BadtransII vezette, mégpedig kiugróan magas értékkel.

A statisztika a Kaspersky Lab 2001. decemberi adataiból készült.

www.2f.hu
www.kaspersky.com
www.viruslist.com

A szerkesztőségi anyagok vírusellenőrzéséhez a **Kaspersky Anti-Virus** programot is használjuk, amelyet a **2F 2000 Kft.,** a szoftver magyarországi forgalmazója biztosít.

színes fotók, táblázatok, jelentések akár A3+ méretben is

Ha az Ön cégének új, színes nyomtatóra van szüksége, akkor minden szempontból jó döntés, ha a minőségi színek mellett a nagyobb méretű nyomtatás lehetőségét is figyelembe veszi. A hp cp1700 színes tintasugaras nyomtató akkor van igazán elemében, amikor a nyomatok mérete is fontos. Gyors és minőségi nyomtatást kínál minden irodai felhasználó számára, feketében és színesben egyaránt. A túlméretes A3-as lapok kezelésén felül, a beépített poszter funkció segítségével, akár saját készítésű plakátjaival díszítheti irodáját.

nagy formátumú, színes egyéniség

- akár 14 oldal/perc színes sebesség vázlat módban
- 5000 oldal/hónap terhelhetőség
- hp Photoret III precíziós technológia, akár 2400 x 1200 dpi felbontás
- 4 külön nagykapacitású patron és 4 külön nyomtatófej
- nyomtatás szinte mindenre, a sima papírtól a filmen át a kartonig
- beépített USB, párhuzamos és infravörös csatlakozó
- opcionális automatikus kétoldalas nyomtatás, kiegészítő tálca és Ethernet-csatlakozó

Ár: 119 900 Ft + áfa

hp photosmart c215 digitális fényképezőgép
Akciós ár*: 19 900 Ft + áfa

hp invent

*Akciós ajánlatunk hp cp1700, cp1700d, vagy cp1700ps nyomtató egyidejű vásárlásakor érvényes az akciós készlet erejéig, a nyomtató vásárlás helyén.

TOVÁBBI INFORMÁCIÓÉRT HÍVJA VEVŐSZOLGÁLATUNKAT VAGY KERESSE FEL WEBLAPUNKAT!

© Hewlett-Packard 2002.

(1) 382 1111/813 tel./www www.hp.hu, www.hpshop.hu

Dvorák Bence

Ulead PhotoImpact 7

Vegyes fényképes vektoros webes

Manapság egy képszerkesztő programnak el kell halmoznia a felhasználót minél több lehetőséggel a digitális képszerkesztés és -készítés terén. Újabban a fejlesztők kiemelt figyelmet szentelnek annak, hogy megkönnyítsék a netre szánt grafikák készítését. A Ulead PhotoImpact 7 is a fenti szempontok figyelembevételével készült. Számtalan lehetőséggel kecsegtet, ezért elsősorban az újdonságait mutatjuk be.

E program digitális képfeldolgozásra, vektoros grafikák készítésére (3D-s effektusokkal) és webdesignra alkalmas. Miután a képeket TWAIN vagy WIA eszközökről digitalizáltuk, nekiláthatunk a digitális képek előfeldolgozásának. Ennek során a hagyományos műveletek (fényerő, fókusz, színkorrekció, vörösszem eltávolítása, zajtalanítás stb.) mellett varázslókkal is dolgozhatunk. A további feldolgozáshoz megtalálhatjuk a fejlettebb pixelgrafikus programokból kihagyhatatlan eszközök és a különleges effektusok rendkívül széles tárházát (még tűzijáték-effektust is találunk).

Képeinket digitális vízjellel védhetjük. A fényképfeldolgozáson belül újdonság a lencsetorzítások korrigálásának lehetősége. A *zoom blur* szűrővel a lencse fókuszálásából adódó elmosódást szimulálhatunk, a fotók színeit a program képes automatikusan is feljavítani.

A Ulead PhotoImpact 7 már JPEG2000 formátumú képeket is kezel. Vektoros rajzoló részében a kor elvárásainak megfelelően akár egymásba folyó, domború 3D-s alakzatokat is készíthetünk. Az új *Z-Merge* eszköz használatával egyszerűen mozgathatjuk objektumainkat a harmadik térbeli tengely mentén.

A szövegbeviteli eszköz is sok lehetőséget rejt, emellett előre elkészített stílusok közt is válogathatunk. A szöveget tetszés szerinti textúrával vonhatjuk be, változatos torzítási effektusokat alkalmazhatunk rajta, útvonalra igazíthatjuk, 3D-síthetjük – mindezt élsimítással együtt –, továbbá átalakíthatjuk vektoros objektumokká.

Képeinkből HTML-alapú fotóalbumot és webes diabemutatót is készíthetünk. Dinamikus webkomponenseket készíthetünk, és varázslók segítségével előre elkészített modulokból, stílusokból könnyen felépíthetjük saját oldalunkat. Ha a netre kapcsolódunk, munkánk során folyamatosan bővíthetjük a programot, új, előre elkészített mintákkal, modulokkal. Beépített JavaScript effektusok segítségével készíthetünk pop-up menüket és más látványos megoldásokat.

A webre szánt képek optimalizálását finomhangolhatjuk – de akár egyszerűen az elérhetőségi sebességet megadva a programra bízhatjuk a tömörítés mértékét.

A képoptimalizálások során van mód kötegelt feldolgozásra. A program kérésünkre a képeket, objektumokat automatikusan táblázatokba vagy CSS-be (Cascading Style Sheets) darabolja. Készülő oldalainkba számos objektumtípust (video, hang, Flash, Java applet stb.) linkelhetünk be. A Ulead PhotoImpact 7 ára 99,95 dollár.

➚ www.ulead.com

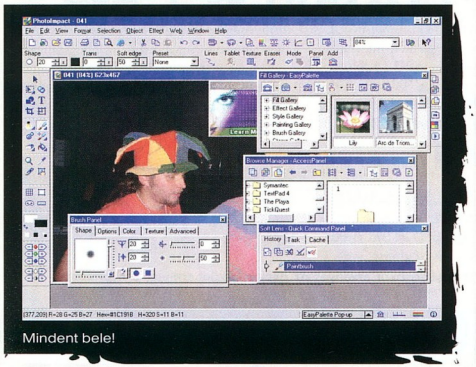

FarStone VirtualBack Network

Hálózatos mentés

A VirtualBack a Roxio Goback nevű adatmentő (backup) szoftverhez hasonló program, azaz folyamatosan menti a gépünkön tárolt adatok változásait. Hálózatos változata kliens- és szervergépekre is kiterjeszti a védelmet. A felhasználók ezáltal (nagyobb) biztonságban tudhatják adataikat lefagyás, vírustámadás, áramkimaradás, figyelmetlenség vagy hibás szoftverek, katasztrófa okozta adatvesztés esetén.

A program telepítése közben ki kell kapcsolnunk a vírusirtó és vírusfigyelő programjainkat, mert a VirtualBacket tévesen vírusnak vélhetik. A 13 Mbyte-os program gyors telepítését követően tüstént biztonsági lemezt készíttet velünk. Képes statikus „visszaléépési pontokat" készíteni, amelyeket nem változtat utólag, így ezekhez bármikor biztosan visszatérhetünk. Ezt akármelyik meghajtónkra kiválaszthatjuk.

A mentések (backup) készítéséhez a program egy láthatatlan „partíciót" hoz létre valamelyik létező partíción belül. Ha nem készítjük el ezt tüstént, a program azonnali hatállyal eltávolítja önmagát. Előfordulhat, hogy akkor sem enged tovább minket, ha nincs elegendő szabad lemezhelyünk, vagy több mint egy elsődleges (primary) partíciónk látható egyszerre. A program hálózatos változatában a telepítésnél kiválaszthatjuk, hogy kliensként vagy szerverként telepítjük.

A VirtualBack Network segítségével a rendszeradminisztrátor a kliensgépek mentési stratégiáját saját Network Manager segédprogramjával vezérelheti. Ugyanakkor a VirtualBack Networkkel a rendszergazda a kliensgépek programhasználatát, hálózati tevékenységét is figyelheti, valós időben láthatja a kliensek képernyőjét, naplózhatja programhasználatukat, és üzeneteket küldhet nekik. Akár a kliensgépén futó VirtualBack jelszavát is megváltoztathatja, illetve felébresztheti az „alvó" állapotú klienseket. A szerverprogram képes a kliensgépeket visszarángatni jól működő állapotukba a rendszerösszeomlások, vírustámadások, adatvesztések, áramkimaradások, hibás programtelepítésből és -eltávolításból adódó károk bekövetkezte után. Ha egy rendszert megfertőző egy letöltött file-ból származó vírus, a letöltés előtti időpontra visszaugorva könnyedén helyreállíthatjuk a rendszer egészségét. A VirtualBackkel statikus és dinamikus visszatérési pontokat készíthetünk. A statikus pontok nagyobb adatvesztésektől is óvnak, ám több lemezhelyet igényelnek, míg dinamikus pontokat rendszeresen készít a program, folyamatosan rögzítve minden adatváltozást. A VirtualBack csupán a merevlemez 5–10%-át foglalja le a mentésekhez. Ára a megvásárolt licencek számától függ – 1 felhasználó esetén 12 000 Ft, 5 felhasználó esetén 45 000 Ft, 10 felhasználó esetén 90 000 Ft.

➚ Macasoft Bt.
☎ 06-96-437-318
➚ www.macasoft.hu
➚ www.farstone.com
➚ A Roxio Gobackről: Szoftveres időutazás – CHIP, 2001/7/103
➚ ...és: Norton Systemworks 2002 – CHIP, 2002/2/95

FarStone VirtualDrive Network 6.0

Ugyanaz hálóban

A VirtualDrive 6.0-ról már írtunk (→ CHIP, 2001/8/103), most e CD-emulátor hálózatos változata került terítékre.

A VirtualDrive Network 6.0 tartalmaz egy VirtualDrive szervert, hálózati adminisztrátorprogramot, valamint kliensprogramokat.

Fejlesztői 100%-os kompatibilitást értek el a CD-s alkalmazásokkal – néhány CD-s program csak helyi CD-meghajtóról hajlandó futni, azaz bemappelt (betűjellel ellátott) hálózati meghajtókról nem, ám a VirtualDrive Network ezekkel is boldogul.

A szerverprogramot hálózati meghajtóra is telepíthetjük. A virtuális lemezeket az adminisztrátorprogrammal készíthetjük el, a kliens-PC-kről vagy munkaállomásokról pedig a VirtualDrive kliens programjának használatával érhetjük el ezeket.

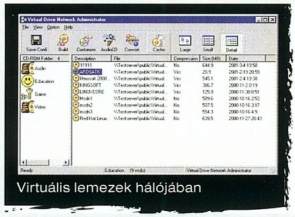
Virtuális lemezek hálójában

A VirtualDrive Administrator CD-emuláló program segítségével a VirtualDrive-hoz hasonlóan virtuális CD-meghajtókat hozhatunk létre, csakhogy a tárolt adatokat a hálózaton keresztül érjük el! Így az eredeti korongok tartalmát tároló image file-okat a központi szerveren tárolhatjuk, egyetlen példányban, és a kliensgépek mindegyike elérheti azokat a virtuális CD-meghajtókba betöltve. A kliensprogramokkal akár 23 virtuális CD-meghajtót is készíthetünk, ezeket minden alkalmazás valódi CD-meghajtónak látja.

E meghajtók sebessége persze erősen függ a hálózat sebességétől. A saját merevlemezünkön tárolt image-eknél akár úgy is érezhetjük, mintha 200-szoros sebességű CD-meghajtót használnánk.

A VirtualDrive Network akár 1000 CD-meghajtót is kezel, amelyekbe korlátlan számú image file-t tehetünk.

Az Administrator elkészíti és konfigurálja a VirtualDrive hálózatot.

A VirtualDrive Network 6.0 ára 5 felhasználói licenc esetén 50 000 Ft, 10 licenc esetén 100 000 Ft.

→ Macasoft Bt.
☎ 06-96-437-318
→ www.macasoft.hu
→ www.farstone.com

FarStone Virtual Class

Emulált osztály

A Virtual Class valós idejű interaktív alkalmazás, osztálytermet emulál a számítógépes hálózaton keresztül. A diákok pontosan láthatják, mi történik a tanár képernyőjén, ezzel egyidejűleg úgy figyelhetnek a tanárra, mintha hagyományos osztályteremben vagy előadóteremben ülnének. Jelentkezhetnek, felelhetnek, és ha rendetlenek, a tanár kiküldheti őket az óráról.

A program telepítésekor kiválaszthatjuk, hogy a tanár vagy a diák szerepét kívánjuk-e betölteni. Ezek után különböző kliensek települnek a gépre.

A Virtual Class tartalmazza a NetMovie vezérlőt, amelynek segítségével a tanár multimédiás file-okat vagy élő on-line kamera képét sugározhatja a tanulók felé.

A NetMovie élő adása az MPEG-1 videoformátumot támogatja. Ennek használatához előzőleg megfelelő videodigitalizáló kártyát kell telepítenünk a gépekbe.

A tanár többféleképp kommunikálhat a diákokkal. Első lehetőségként a gépe képernyőjét megmutathatja az osztályba bejelentkezett minden tanulónak. Amíg ez a mód aktív, a tanulók joga megszűnik az irányításhoz. A másik lehetőség, hogy a mikrofonon, illetve csevegőablakban szól a tanulókhoz. A már említett NetMovie adminisztrátorprogram segítségével élő videobemutatót tarthat, vagy előre felvett anyagot sugározhat a tanulóknak. A tanár határozhatja meg, melyik tanulókhoz szól. Emellett a diákoknak (akár egyszerre mindenkinek) file-okat is küldhet.

Tanárként figyelhetjük, hogy mi történik az egyes tanulók képernyőjén, akár a gépükön futó összes alkalmazást is kilistáztathatjuk.

Szükség esetén átvehetjük a tanulók gépe feletti teljes irányítást, azok képernyőjét pedig megjeleníthetjük az osztály többi tagjának gépén. Mindehhez beállíthatjuk, hogy milyen színmélységben, felbontásban, frissítéssel, és milyen tömörítéssel (milyen minőségben) szeretnénk látni a kívánt képernyőt, illetve továbbítjuk a hang-, vagy videofelvételeket.

A diákok jelentkezhetnek is – külön ablakban láthatjuk azokat a diákokat, akik felteltték a kezüket –, ehhez hangjelzéseket társíthatunk, miként a többi eseményhez is.

A rendetlenkedő diákokat akár ki is penderíthetjük a virtuális osztályteremből.

A program jelzi, ha a diákok képernyője-gépe készenléti üzemmódban van – ekkor felébreszthetjük a gépeket –, de központilag ki is kapcsolhatjuk azokat.

A hagyományos osztálytermekhez hasonlóan itt is van tábla, ám virtuális, így a számítógép nyújtotta előnyökkel felvértezve használhatjuk.

Leginkább a Paintbrush program képernyőjéhez hasonlít – néhány egyszerű rajzoló- és szövegbeviteli eszköz található rajta. Külön, a főprogram ablakától függetlenül is mozgathatjuk. A Paintbrush-ban is megtalálható rajzeszközökön felül néhány további is rendelkezésünkre áll. Például nyílrajzoló, különböző szaggatott vonalak, külön magyarázatokhoz elhelyezhető mutató kéz, saját kis képernyőlopójával pedig képernyőnk tetszőleges részét illeszthetjük be a táblára.

Ez a tábla a tanulók és a tanár gépén egyaránt látszik.

A program BMP, EMF, GIF, JPG, PCT, PCX, PGM PNG, TGA, TIFF és WMF formátumú képeket képes megnyitni, illetve BMP, JPG, PNG és TIFF formátumba tud menteni. Az előzményeket több lépésre visszamenőleg megjegyzi, így az ábránk bármelyik fázisához visszaléphetünk. Emellett objektumként DOC, PPT és XLS formátumú file-okat is felszúrhatunk a táblára.

Az E-Pointer segítségével a *Virtual Class Screen Broadcast* üzemmódban – azaz amikor a képernyőnket mutatjuk a diákoknak – kényelmesen mutogathatunk a képernyőnkön.

A diákok lehetőségei a tanáréihoz képest jóval visszafogottabbak – elsősorban fegyelmezési szempontok miatt. A programot csak úgy tudják elindítani, ha bejelentkeznek egy virtuális osztályba. Kérdéseket intézhetnek a tanárhoz, hozzászólhatnak az órához, csoportos megbeszéléseket is tarthatnak.

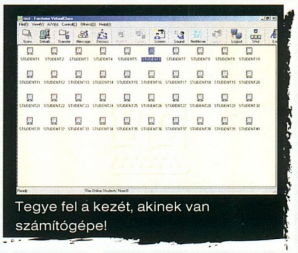
Tegye fel a kezét, akinek van számítógépe!

A Virtual Class Windows 95/98/Me/NT/2000 alatt működik. Futtatásához hálózati kártya és full duplex hangkártya, 64 Mbyte RAM és 10 Mbyte lemezhely kell minden gépbe – a szerverbe emellett 166 MHz-es Pentium MMX, a kliensgépekbe 66 MHz-es Pentium. A programcsomag ára a megvásárolt licencek számától függ, 5 licenc esetén 120 000 Ft, 10 esetén 230 000 Ft.

→ Macasoft Bt.
☎ 06-96-437-318
→ www.macasoft.hu
→ www.farstone.com

Új évi videoszerkesztő

Megjelent a Sonic Foundry Vegas Video legújabb, 3.0-s verziója. Készítői kitettek magukért, a verzióváltással együtt igyekeztek újabb lehetőségekkel kényeztetni a felhasználót, tovább tökéletesíteni az eddigi műveleteket, még kényelmesebbé tenni a program használatát.

Dvorák Bence

A program 2.0-s verziójáról már több ízben is írtunk magazinunk hasábjain (↬ Gyors és praktikus – CHIP, 2001/11/90; ↬ Nem az egyenes út a legrövidebb – CHIP, 2002/1/104), ezért csupán a legfontosabb újításokra térünk ki.

Az első újdonsággal már a digitalizálás során találkozhatunk, mert immár kötegelt DV-beolvasásra és videoszalagra való felvételre is lehetőségünk nyílik. A digitalizálást kötegelt feldolgozás formájában is megejthetjük.

A felvett anyagon a program automatikus *Scene Detection*t hajt végre, azaz kérésünkre automatikusan detektálja a feltételezett vágási pontokat, és rögtön felszeletelve teszi elénk az alapanyagot. Filmjeink készítésénél komoly gyorsulást hoz az új előnézeti mód, a *Dynamic RAM Preview*.

Ez az „ideiglenes memória-előnézet" lehetővé teszi, hogy rendkívül összetett műveleteket, módosításokat, egymásra halmozott effektusokat – olyanokat, amelyek a kapható leggyorsabb processzorokat is megizzasztanák – valós időben megnézhessük.

Egyébiránt az előnézeti kép ablakában a színek, az alfa csatorna és a fényerő hisztogramját is nézhetjük, ami segítséget nyújthat a színkeveréshez.

Újdonság a program intelligens renderelése.

A Vegas Video 3.0 képes meghatározni, hogy művünk melyik részei igényelnek számolást, és csak azokat rendereli végig. Így például ha kész művünket videoszalagra vesszük fel, az egész procedúra rendkívül felgyorsul, és még a szükséges lemezhellyel is takarékoskodhatunk.

Számos új effektussal gazdagodott a program: *Lens Flare, Light Rays, Film Effects, Color Curves, Mirror, Remap, Deform, Convolution Kernel, Linear Blur, Black Restore, Levels, Unsharp Mask, Color Gradient* és *Timecode Burn*. A képkorrekciók száma is gyarapodott – *Color Curves, Black Restore, Levels, Unsharp Mask*, és a hanghoz optimalizált időnyújtás (timestretching) műveletével.

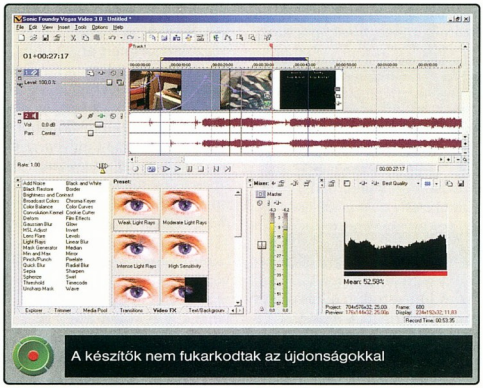

A készítők nem fukarkodtak az újdonságokkal

Jó minőségű beépített interlace szűrőt (blend, interpolate) és képkockakvantálót is találunk az új verzióban.

A program feliratozási lehetőségei is sokat erősödtek. A mostaniban már külön stáblistaszerkesztőt találunk. A különböző feliratokon kulcsolásokat hajthatunk végre, a betűket glória övezheti, elsimítást kaphatnak, árnyékot vethetnek.

Már a Windows Media 8 formátumainak (WMV, WMA) szerkesztésére, sőt készítésére is lehetőségünk nyílik, valamint új Sonic Foundry DV kodeket és MPEG-1, MPEG-2, MPEG-4 kódolót találunk a programban. Közvetlenül írhatunk VideoCD-t – ehhez első lépésben a program lerendereli az MPEG-1 formátumú file-t, de ha már rendelkezünk ilyennel, azt is megadhatjuk forrásnak. Multimédiás lemezt is készíthetünk, amelyre tetszőleges formátumú videofile kerülhet, és mellékelhetjük hozzá a szükséges lejátszóprogramot is. A CD kialakítása és az égetés a Red Book szabályainak megfelelő. A Vegas Video 3.0 a rendszer lefagyásának esetére automatikus helyreállító eszközt, illetve automatikus mentést tartogat, bár a program meglehetősen stabil.

●

A program a Vegas Video régebbi verzióiban, illetve a Sonic Foundry VideoFactory 1.0-ban és 2.0-ban készített projektekkel felülről kompatibilis. A saját plug-injein kívül Pixelan StepMotion és StepTime plug-ineket is kezel.

Kényelmesen megtervezhetjük a stáblistát

A Vegas Video 3.0 sajnos még nem támogatja teljeskörűen az USB-s és IEEE-1394-es (FireWire) CD-írókat Windows 2000 és XP alatt. Dobozos változatának ára 479,96 dollár, a netről letöltve 419,97 dollár.

↬ www.sonicfoundry.com

EPoX

8KHA+

8KHA+

DDR

VIA KT 266 Chipset AMD Duron és Athlon processzorokhoz 3 fázisú CPU tápfeszültség! 266/200 Mhz FSB támogatás, PC1600/PC2 100 DDR SDRAM támogatás, CPU órajel, szorzó állítás BIOS-ból, 3 DIMM memória slot max 1,5 GB DDR RAM, 6 PCI, 1 AGP (4X) port. 4 USB port, AC-97 hang, UDMA 100 IDE Kontroller
Integrált P80P diagnosztikai kártya!!!

8K7A/8K7A+*

DDR

AMD 761 Chipset AMD Duron és Athlon processzorokhoz 3 fázisú CPU tápfeszültség! 266/200 Mhz FSB támogatás, PC1600/PC2100 DDR SDRAM támogatás, CPU órajel, szorzó állítás BIOS-ból, 2 DIMM Memória Slot max 1GB DDR RAM, 6 PCI, 1 AGP (4X) port. 4 USB port, AC-97 Hang,UDMA 100 IDE Kontroller/UDMA 100 IDE RAID Kontroller*
Integrált P80P diagnosztikai kártya !!!

EP-4SDA

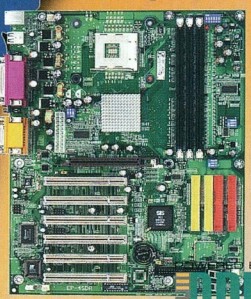

DDR MEMORY

SIS 645 Chipset socket 478 Pentium 4 processzorhoz CPU VCORE és Clock állítás Biosból, 400 Mhz Front Side BUS, 3 DIMM Memória Slot max 3GB DDR RAM, PC2100/PC2700 DDR SDRAM támogatás 6 PCI, 1 AGP slot , max 6 USB csatoló, UDMA ATA 100 IDE csatoló
Integrált P80P diagnosztikai kártya!

EP-4BDA
EP-4BDA2+

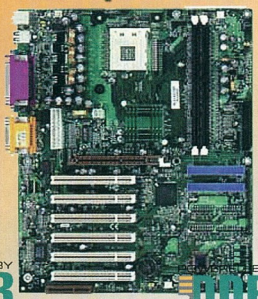

DDR MEMORY

Intel 845 Chipset socket 478 Pentium 4 processzorhoz CPU VCORE és Clock állítás Biosból, 400 Mhz Front Side BUS, 2 DIMM/4 DIMM* Memória Slot max 2GB DDR RAM, PC2100 DDR SDRAM támogatás, 6 PCI, 1 AGP slot, max 4 USB csatoló, UDMA ATA 100 IDE csatoló/ UDMA ATA 133 RAID *
Integrált P80P diagnosztikai kártya

NAGYKERESKEDÉSEK

HERTA
www.orca.hu

Budapest, VII., Dohány utca 37.
(Számítástechnikai szaküzlet és szerviz)
Telefon: 322-2232, fax: 343-4208
e-mail: hertakft@herta.hu

VISZONTELADÓK SZÁMÁRA

RAMIRIS Rubin RT.
1134 Budapest, Klapka u. 9.
Tel.: 412-4300, fax: 412-4301
e-mail: ramiris@ramiris.hu www.ramiris.hu

EMJ Hungary Kft.
Global Technology Solutions

EMJ Hungary Kft.
1145 Budapest, Szugló u. 54.
Tel.: 469-6050, fax:469-6051
e-mail: sales@emj.hu www.emj.hu

Qt-kaméleon

A Borland fejlesztőeszközei kezdetben leginkább csak a Microsoft operációs rendszerein adtak lehetőséget a kényelmes programkészítésre. Az első áttörés a többplatformúság felé a JBuilder volt, majd később a Delphi átültetése Linuxra. Ez utóbbi a Kylix, amelyen éppen úgy rajta ragadt a fejlesztéskori neve, mint windowsos elődjén.

Simay Endre István

A Kylix a Linuxra telepített Qt rendszert használja, amely kiterjedt lehetőségeket biztosító grafikus alaprendszert nyújt az alkalmazásokhoz.
A Kylix első verzióját még elsősorban a Delphi 5 linuxos megfelelőjének szánták, de kibocsátásakor már piacon volt a Delphi következő verziója, miközben valamivel többet is tudott a Delphi 5-nél. Így inkább egyfajta Delphi 5.5 szintű eszköznek volt tekinthető, és néhány korlátja, illetve az időközben piacra került Delphi 6-tal való párhuzamos fejlesztése indokolta a verzióváltást.

A Kylix 2-ben gyakorlatilag mindazokat a funkciókat elérhetjük, amit a Delphi 6-ban. Emellett a két rendszer terjesztési filozófiáját is közös platformra hozták. Alkalmasint a JBuilderrel is közösre, amennyiben most már mindhárom eszköznek van ingyenes tanulói változata, és ezek felett vannak a fizetős változatok. Ezek bővítései tartalmazzák azokat a komponenseket, bővítéseket és nem utolsósorban forráskódokat, amelyek felhasználásával hatékonyan valósíthatjuk meg az elképzeléseinket.

A Kylix és a Delphi között a kezelőfelületben alig van eltérés, sőt a Kylix 2 és a Delphi 6 között ingázó felhasználó más tekintetben sem fog nagy különbségekkel találkozni. Különösen igaz ez akkor, ha elsősorban a gyári komponensekkel dolgozik.

Ezek felhasználásával az egyszerű, egyablakos alkalmazástól a nagyvállalati elosztott alkalmazásokig szinte mindent megvalósíthat. Beleértve az adatbázist kezelő alkalmazásokat is – itt azonban már szembesülhet a programozó az operációs rendszerek különbségeivel, mert a linuxos Kylixból értelemszerűen hiányoznak azok a komponensek, amelyek a Windows-specifikus, ActiveX-alapú rendszerek elérését szolgálják. Az ADO-alapú adatbázis-kezelésnek azonban van alternatívája, és például az InterBase támogatása Linuxon és Windowson egyaránt adott.

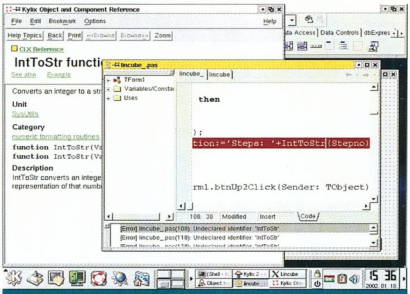

Kezdődhet a munka, de előtte az [Alt TEAM] beírásával az *About* boksszban megtekinthetjük az alkotók névsorát (Ez a kis trükk szintén a delphis hagyományokból került be a Kylixba)

Linux Windowson és viszont

A két platform közötti különbségekkel az is hamarabb találkozik, aki komponensek írására adja a fejét. Ilyenkor azokat a komponenseket, amelyek nagymértékben építettek a Windows API-hívásaira és rendszerüzeneteire, legtöbbször alapjaitól kell újraírni. Az is felmerülhet, hogy a külsőségek nagyfokú hasonlósága mennyiben teszi lehetővé a fejlesztői munka hordozhatóságát.
A Borland ez utóbbi elősegítésére a Delphi 6-ban vezette be a rendszerkettősséget.

Ebben a windowsos fejlesztőeszközben a komponensek között két nagy csomagból választhatunk.

Egyikük a VCL-alapú csomag, amelyet a korábbi verziókból ismerhetünk. A másik a Qt Windowsra írt változatára támaszkodik, és megfelel a Kylixon bevezetett CLX-könyvtáraknak. Így a komponensek újraírásakor érdemesebb a Qt-alapú verziókat alapul venni, mert ekkor jórészt biztosított a kódszintű kompatibilitás a két fejlesztőeszköz között.

Hasonló a helyzet az alkalmazások kódjával. Sajnos arra nincs lehetőség, hogy azonos fejlesztőeszközből fordítsunk linuxos ELF-et és windowsos EXE-t, de az egyik platformon fejlesztett kód átvihető a másikra.

Ameddig csak gyári komponensekkel dolgozunk, a nevezéktan lehetővé teszi, hogy a Delphi korábbi verzióival fejlesztett egyszerűbb alkalmazásokat kis munkával átültessük, az összetettebb programoknál azonban a munkaigény igen változatosan alakul.
A Kylix 2-ben, pontosabban a Kylix 2–Delphi 6 párosban most a Borland igyekezett megvalósítani a különböző platformokon való párhuzamos fejlesztések lehetőségét azzal, hogy a Qt-n alapuló alkalmazások kódjait mindkét fejlesztőeszköz compilere lefordítsa.

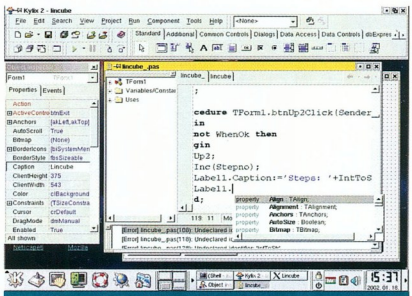

A fordításkor szintaxisfigyelés, illetve a kulcsszóra automatikusan rákeresni képes súgó segíti a munkát...

www.borland.hu

Just link it!

MSI

ATA133
Másodpercenkénti 133MB adatátvitel. Teljesítménynövelés többletkiadás nélkül.

DDR333
DDR333 (PC2700) memóriatámogatás.

USB 2.0
Másodpercenkénti 480Mb adatátvitel, 40-szer gyorsabb, mint az USB1.1

Smart Key
USB kulcs, mely megakadályozza, hogy illetéktelenek PC-jéhez férjenek.

D Bracket
4 kétállású LED az USB hátlapi panelen az esetleges rendszerhibák azonosítására.

MSI 845 Ultra-ARU

- *Intel® 845D lapkakészlet*
- *Intel® P4 processzorokhoz*
- *DDR266 memória*
- *ATA133 RAID, USB 2.0, Smart Key, D-Bracket, Fuzzy Logic, Live Bios, Live Driver*

MSI 645 Ultra

- *SiS® 645 lapkakészlet*
- *Intel® P4 processzorokhoz*
- *DDR333 memória*
- *D-Bracket, Fuzzy Logic, Live Bios, Live Driver*

MSI K7T266 Pro2-RU

- *VIA® KT266A lapkakészlet*
- *AMD SocketA processzorokhoz*
- *DDR266 memória*
- *Smart Key, USB 2.0, D-Bracket, Fuzzy Logic, Live Bios, Live Driver*

MSI K7N420 Pro

- *nVIDIA® nForce420 lapkakészlet*
- *AMD SocketA processzorokhoz*
- *DDR266 memória, integrált Dolby Digital hangcsip*
- *D-Bracket, Live Bios, Live Driver*

K7N420 Pro
2001, dec.

K7N420 Pro
2001, dec.

K7N420 Pro
2002, feb.

845Ultra-ARU
2002, jan.

845Ultra-ARU
2001, dec.

K7T266 Pro2-RU
2001, okt.

K7T266 Pro2-RU
2001, okt.

K7T266 Pro2-RU
2001, dec.

845Ultra-ARU
2002, jan.

645Ultra
2001, nov.

MSI

MSI

www.msi.com.tw

Link to the Future

Hivatalos MSI disztribútorok:

***Kelly-Tech Kft.**, 350-1246, www.kellytech.hu*

***CHS Hungary Kft.**, 451-3543, www.chs.hu*

CeBIT HANNOVER

2002, március 13-20.
20-as csarnok,
B28-as stand

Halló! Itt vagyok!

Gondoltak már arra, milyen jó lenne, ha a számítógép előtt, kényelmes karosszékben hátradőlve, a reggeli kávé kavargatása közben tudnánk masinánkat a hangunkkal irányítani, programokat indítani, szöveget diktálni, nyomtatást elindítani!

Tóth Tamás

Sokan próbálkoztak a számítógép hangvezérlésének a megoldásával – több-kevesebb sikerrel. A magyar Sigmoid Kft. fejlesztőinek is tetszett az ötlet. FülElek 1.0 szoftverük láttán a bevezetőben vázolt futurisztikus kép már nem is tűnik annyira fantasztikusnak. A FülElek 1.0 nem nyújt átfogó megoldást a problémára. A programmal – egyelőre – csak a legelterjedtebb szövegszerkesztőt, a Microsoft Wordöt lehet magyar nyelven vezérelni.

Az indulás

Milyen hardvereszközök szükségesek ehhez a szoftveren kívül? Nem árt, ha van hangkártya a számítógépünkben, és kell egy mikrofon, amibe beszélünk, végül az sem baj, ha halljuk, hogyan reagál a program az általunk kiadott hangokra – ezért legjobb, ha fejbeszélőt használunk.

Ha minden együtt van, és a programot is feltelepítettük, megjelenik a Windows asztalán egy száj nélküli, de annál nagyobb fülű kedves figura. (A szoftver futurisztikus jellegét talán ez a Mátrixra utaló kép szeretné erősíteni, de lehet, hogy csupán azt jelenti, FülElek – nevéhez illően – inkább áhítattal csüng szavainkon, mint beszél.)

A mikrofon érzékenységének beállítása

Az élet más szoftvereknél többnyire egyszerű, hiszen feltelepítésük után egyből használhatjuk őket. Ezzel szemben a FülEleket több lépésben kell finomhangolni a hangszálainkhoz és a háttérzajhoz. Ha a mikrofont nem csak a FülElekhez használjuk, minden használat előtt be kell állítani az erősítését a hangolás során kikísérletezett értékre. Ezt kétféleképpen tehetjük meg. Az első módszer: kattintsunk duplán a tálcán található hangerőszabályzóra, ekkor megjelenik a lejátszásvezérlő.

Csúszkapróba fel-le!

Így válthatunk át a lejátszásvezérlőről a felvételvezérlőre

Nekünk viszont a felvételvezérlő kell! Ezt az *Opciók* (angol Windowsban: *Options*) menüpont alatt található *Tulajdonságok* (Properties), majd *Felvétel* (Recording) gombra kattintva érhetjük el. Figyeljünk arra is, hogy a mikrofon jelölőnégyzete bekapcsolt állapotban legyen, mert csak így választhatjuk ki a beállítóablak bezárása után.

A második, egyszerűbb módszer, ha elindítjuk a FülElek súgóját. Persze még nem hanggal: a jobb egérgombbal kattintsunk a vezérlőablakra, majd válasszuk ki a legelső helyen álló *Segítség* menüpontot, és olvassuk el a használati útmutatót. Ott közvetlen linket is találhatunk, ami elvégzi helyettünk az első módszernél leírtakat.

Végül jöhet a mikrofonerősítés tényleges beállítása. A csúszkát addig toljuk felfelé, amíg még nem lép fel túlvezérlés.

A túlvezérlést a FülElek kivezérlésjelzője piros színnel jelzi. A súgó itt is hasznos tanácsokkal szolgál – érdemes olvasgatni, hiszen arra is vannak javaslatai, hogy az esetlegesen fellépő problémákat hogyan lehet elhárítani.

A zajérzékenység beállítása

Általában a néhány perces beállítási procedúra után használhatjuk is a programot. De mi van akkor, ha mögöttünk éppen hangosan veszekszik valakivel a főnökünk, vagy az utcán az ablakunk alatt bontják az aszfaltot? Nos, a numerikus billentyűzet szürke [+] és [-] gombjával használat közben is módosíthatjuk a zajérzékenységet 5 és 70 dB között. Az alap 30 dB-es beállítást kicsit csökkentsük, ha nagyon hangos a környezet – illetve növeljük, ha csöndes.

Ne essünk kétségbe, ha a program használata kezdetén állandóan visszakérdez, hogy *hm?*. Finoman igazítsunk valamelyik paraméteren addig, amíg meg nem ért bennünket.

Eleinte nekünk is gyakorolnunk kell a helyes hanglejtést. A program ugyanis nem tanítható, nekünk kell az ő „füléhez" igazodnunk. Ha megtaláltuk vele a közös hangot, a fejlesztők szerint akár 95%-os biztonsággal is képes megérteni, amit mondunk neki. Ez a valóságban azt jelenti, hogy csak minden huszadik kiadott parancsunk után hallhatjuk azt a bizonyos hümmögést. Nekem sajnos nem sikerült eljutnom eddig, de még így is messze a várakozásaimon felül teljesített.

Mondjuk ki, mit szeretnénk!

A FülElek 1.0 a Microsoft minden Windows 95-nél újabb operációs rendszerén fut, és a Word 6.0-snál frissebb verzióival használható, bár az egyes verziók reagálása kissé eltér.

Akkor most mondjuk ki a varázsszót! „Új dokumentum!" Láss csodát, elindul a Word, és ott pompázik egy teljesen üres dokumentum. Annyira azért még nem kezdődött el a jövő, hogy ezek után már

- Sigmoid Kft. ☎ 365-6794
- www.sigmoid.hu
- Profi-Média Kft. ☎ 06-79-523-340
- www.profi-media.hu/
- A program demója a CD-nk \FULELEK\ könyvtárában található.

diktálhassuk is a szöveget. Elek barátunk 41 parancsot ismer fel. Ez a parancskészlet kiterjed az alapvető file-kezelési műveletekre (új dokumentum, megnyitás, mentés, mentés másként, nyomtatás, nyomtatási kép, bezárás, kilépés), szerkesztési és formázási műveletekre (visszavonás, másolás, kivágás, beillesztés, félkövér, dőlt, aláhúzott, jobbra/balra/középre zárás, sorkizárás, stílus, betűtípus, betűméret, bekezdés, számozás, felsorolás). Emellett néhány egyéb, gyakran használt parancs is ide tartozik: helyesírás, töréspont, oldaltörés, hasábtörés, mindent mutat, nagyítás, teljes képernyő.

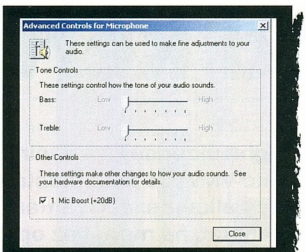

Jobb hangkártyának gazdagabbak a finomhangolási lehetőségei

A „súgó" szó kimondásával a FülElek siet a segítségünkre, míg a „segítség"-re a pillanatnyilag/összesen kimondható szavak listáját mutatja. A beállítóablakok bezárásával, valamint az *Igen*, a *Nem*, a *Rendben* és a *Mégsem* gomb lenyomásával sem kell vesződnünk: határozottan mondjuk ki e szavakat, és olyan, mintha a megfelelő gombra kattintottunk volna. Jól jöhet ez, amikor az egérrel a 21 colos képernyő egyik csücskében böklászunk, hirtelen megjelenik egy ablak a másik sarokban, és oda kéne húzni az egér kurzorját!

De félre az iróniával! Már előre félek, hogyan néznek rám majd a többiek, amikor nem használom Eleket, de szövegszerkesztés közben önkéntelenül is kimondom a parancsot – és persze nem történik semmi... Könnyű beleszokni a jóba!

Bónusz játékok

A telepítő CD-re felkerült FülElek mellé a Sigmoid Kft. már korábbról ismert két beszédfelismerésen alapuló játéka is.

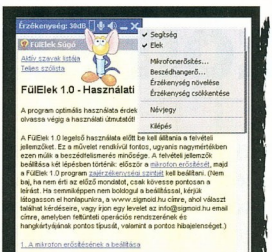

Használjuk bátran a súgót! Akár Elek is kérdhetné: Segíts-elek?

Mindkettő hanggal vezérelhető. Érdekesek és hasznosak, hiszen így a gyermekeket sem kell hosszasan oktatni arról, hogyan tologassa az egeret, hanem csak fejbeszélőt kell ráadni, és már mehet is a játék.

A Színözön az angol Mastermind típusú játék magyar változata. A játékosnak ki kell találnia a gép által elrejtett négy golyó színét és sorrendjét. A gép mindegyik tipp után fekete vagy fehér tüskékkel válaszol. A fehér tüske azt jelenti, hogy egy golyó színét eltalálták, de a helyét sajnos nem – a fekete tüske pedig azt, hogy egy golyónak nemcsak a színét, de a helyét is eltalálták. Azt nem árulja el a gép, hogy melyik golyóra vonatkoznak az egyes tüskék – nekünk kell kikövetkeztetnünk a válaszaiból. A játék párbeszédes formában zajlik, a bemondott szavakat a program megismétli, visszakérdez vagy válaszol. A játék során nyolc különféle szín nevét használhatjuk: piros, fehér, kék, rózsaszín, narancs, lila, sárga, zöld – de csak ebben a formában.

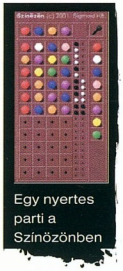

Egy nyertes parti a Színözönben

Tippünket a „rendben" szóval értékeltethetjük ki. Előtte még módosíthatunk rajta – ehhez a „mégsem" szót kell kimondanunk. Aki feladta, a „szabad a gazda" parancs kimondásával megtudhatja a gép által kirakott négy színt.

A profik azonban csak a helyes megoldás után mondják ki a búcsút jelentő „kilépés" szót. A másik beszédes játék a *Szótoló*, ami a közismert tologatós puzzle játékot teszi élvezetesebbé. Listából választhatunk egy kis négyzetekre szabdalt képet. A gép összekeveri a részeket, nekünk pedig mindegyiket a helyére kell tologatnunk. Egyszerre csak egy képkockát lehet elmozdítani. Itt értelemszerűen csak a „jobbra", „balra", „fel" és „le" szavakat lehet használni, a kilépéshez pedig ki kell mondani a „kilépés" szót. A nagyobb élvezet kedvéért saját képeinkkel is bővíthetjük a program képkollekcióját.

Vásárlási lehetőségek

A FülElek 1.0-t a Sigmoid Kft. mellett a Profi-Média Kft. is forgalmazza. A program ára fejbeszélő nélkül 3990 Ft, fejbeszélővel – csak a Sigmoidnál – 5390 Ft. A CD-mellékletünkre feltett próbaváltozata időkorlát nélküli, minden parancsot felismer, de csak 10-et hajt végre.

DIGITCAM
A DIGITÁLIS PARTNER

Fujifilm
FinePix 6900Zoom
- 6 millió képpontos képméret (max.2832x2128-as felbontás)
- 3.3 millió képpontos SuperCCD
- 6x optikai zoom: 35-210mm
- Központi érzékelős vakusaru
- Sorozatfelvétel: 5kép/másodperc
- Li-Ion akku+töltő/hálózati adapter

Nikon Coolpix 995

Minolta Dimage 7

Olympus C-700UZ

Canon PowerShot G2

Casio QV-3500EX

Nikon Coolpix 77

A K C I Ó !
IBM 1GB MicroDrive
3 év garanciával!
nettó 95.000,- Ft

Boltunk Canon, Fujifilm és Nikon bemutatóterem és mintabolt.
Digitális mintabolt és szaküzlet
Nagy- és kiskereskedelmi értékesítés
H-1072 Budapest, Rákóczi út 4-6.
Astória Üzletház
Tel.: (36 1) 235 0570, 71
Fax: (36 1) 235 0572
www.digitcam.hu
digitcam@elender.hu
Nyitvatartás:
Hétfő - péntek: 10.00 - 18.00
Szombat: 10.00 - 14.00

DigitCam. Együtt növünk az igényekkel.

EXTREME

ünkben megtalálhatja a Canon, Casio, Epson, Fujifilm, HP, JVC, Kodak, Nikon, Olympus, Panasonic,
ch és Sony digitális kínálatát, valamint a Canon digitális kameráinak teljes választékát. Mostantól részletre is vásárolhat a Credigen Áruhitel keretében !

UBIMPEX Grafikai és nyomdai szolgáltatások Tel.: 06-20 33 84 129

A szomszéd kertje...

A különböző emulátorok használata aligha újdonság olvasóink nagy részének, ahogy a teljes virtuális gépet megvalósító VMware sem mostanság került a piacra. Működésének alapja az, hogy egy alkalmazás számára akkor tudunk legjobban emulálni minden rendszerüzenetet, ha magát az operációs rendszert tudjuk egy emulátorra telepíteni.

Simay Endre István

A VMware, amelyből leginkább a VMware Workstationt értjük e név alatt, pontosan ezt a hardverszintű emulációt valósítja meg: teljes Intel-alapú virtuális gépet biztosít az operációs rendszernek. Ennek file-jai ettől kezdve akár egy mamutfile alkotta virtuális, akár egy ténylegesen gépünkben pörgő fizikai merevlemezen egyaránt előfordulhatnak.
A rendszer erőforrásainak nagy részét ugyanakkor a VMware alkotta köztes rétegen keresztül éri el, ami jól ellenőrizhetővé teszi azok használatát, valamint rugalmasan szabályozhatóvá teszi a hálózati elérést éppúgy, mint a virtuális alaplaphoz becsatlakoztatott merevlemezeket, a memóriaméretet és a perifériákat. Így olyan, mintha szoftvertesztelőknek és vírusgyűjtőknek találták volna ki, pedig tulajdonképpen a különböző rendszerek együttélésének kitűnő eszköze.

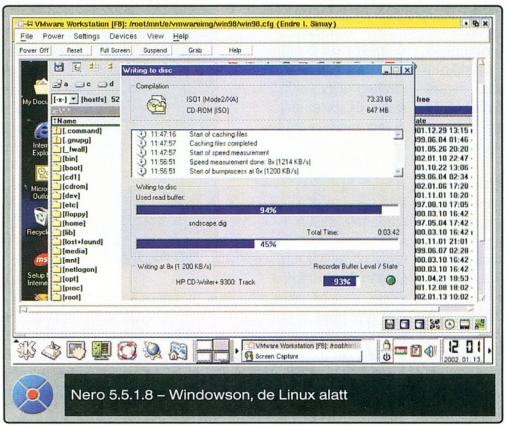

Nero 5.5.1.8 – Windowson, de Linux alatt

Periféria-paradicsom

Ebből a szempontból éppen a perifériák kezelésével kapcsolatban voltak hiányosságok a VMware korábbi verzióiban. Előfordulhat ugyanis, hogy a virtuálisan megvalósított merevlemezek minden szépsége és praktikuma mellett szükség van az egyes eszközök közvetlen elérésére. Erre korábban a merevlemezek esetében volt ugyan lehetőség, de a CD-író virtuális csatlakoztatása azt eredményezte, hogy a virtuális gépből nem lehetett megvalósítani archiválási munkákat, mert a CD-írót is csak olvasónak volt képes kezelni.
Ez a probléma most megoldódott, bár Linuxon például továbbra is be kell kapcsolni a SCSI-emulációt a CD-íráshoz. A közvetlen eszközelérés megvalósításával azonban most már az izolátorkamrában futó Windowsból is CD-re írhatjuk az erre szánt file-jainkat. A VMware fejlesztői pedig úgy lehettek ezzel, hogy ha már úgyis bele kellett nyúlni a CD-kezelésbe, akkor miért ne bővítsék tovább az eszközkészletet.

A 3-as verzióban már egy ISO image is kezelhető úgy, mintha valódi CD-t kapcsoltunk volna a virtuális géphez.

XP-n és Linuxon

A VMware WS 3-ban ugyanakkor több olyan újdonság található, amely az operációs rendszerek időközben bekövetkezett változásaival függ össze.

Megjelent benne az új Windows-verziók támogatása. Ez a gyakorlatban azt jelenti, hogy például a Windows XP mostantól a VMware mindkét oldalán előfordulhat.

Mint a gazdagép file-jainak eléréséhez megkövetelt hálózatos funkciókat tartalmazó egyik NT-utód, lehet a Windows XP is a VMware-nek otthont adó operációs rendszer, de lehet a virtuális gépen előforduló platform is. Mindkét megoldásnak megvan a maga előnye, mert gazdagépként például bármely másik Windows vagy akár Linux is lehet a dobozba zárva. Így szinte tetszőleges körülmények között próbálhatjuk ki azokat a szoftvereket, amelyeket nem egy éles rendszeren szeretnénk belőni.

Ugyanez a lehetőség áll rendelkezésre a Linuxot választva gazdarendszernek.

Ennél a platformnál általában a jobb biztonságot szokták felhozni érvként a szendvicsrendszer mellett. Ilyenkor ugyanis egy gépen tudjuk megvalósítani a Windowst és az a mögött futó linuxos tűzfalat. Ugyanakkor a fejlesztésbe itt is beleszólt a Linux változása.

Új, IPtables-alapú tűzfala például bizonyára nagy lendületet adott annak a fejlesztésnek, amelynek eredményeként a virtuális hálózati kártyák között megjelent a hálózati címfordítást (NAT) támogató eszköz is. Így egy teljes hálózatot is megvalósíthatunk gépünkön, ha annak memóriája, processzora és merevlemezei ezt lehetővé teszik.

Ezzel a különböző Windowsok kifelé és egymás felé irányuló hálózati forgalmát akár egyazon gépen elemezhetjük.

A Linux-kernel újdonságai között másik jelentős bővítés az USB-eszközök támogatása.

Ennek az eszköztámogatásnak a beépülését a disztribúciókon is nyomon követhetjük, de ez sajnos nem jelenti egyben azt, hogy az USB-s eszközök gyártói szívügyüknek tekintenék a linuxos meghajtóprogramok elkészítését. Így aztán van egy olyan eszközkör, amit Windows alól gond nélkül tudunk ugyan használni, de Linuxon akkor is nehézségünk van vele, ha a rendszer

www.vmware.com

egyébként látszólag felismeri az eszközt.

A tapasztalat szerint az új VMware ebben is tud segíteni, mert lehetőséget ad a Windowsra írt alkalmazás telepítésére és használatára a linuxos meghajtóprogramtól függetlenül.

A mobilitás örömei

Az említett és kiragadott újdonságok mellett továbbra is élvezhetjük a VMware korábbi verzióinak előnyeit, például a hordozhatóságot. Ha ugyanis virtuális merevlemezzel dolgozunk, egyetlen nagy file mozgatásával, mentésével, másolásával oldhatjuk meg a teljes rendszer átköltöztetését egyik gépről a másikra, amelyeken akár különböző is lehet a gazdarendszer, vagy például vírusfertőzéskor a rendszer egy korábbi állapota egyetlen file-művelettel visszaállítható.

A virtuális Windowsnak az a jogi hátránya, hogy ahhoz ugyanúgy szükség van a Microsoft licencére, mintha valós gépre telepítenénk.

Az említett hordozhatóság azonban az egyszer telepített rendszerben a valós újratelepítésnél lényegesen kisebb problémákkal jár, ha másik gépre visszük át a Windowsunkat.

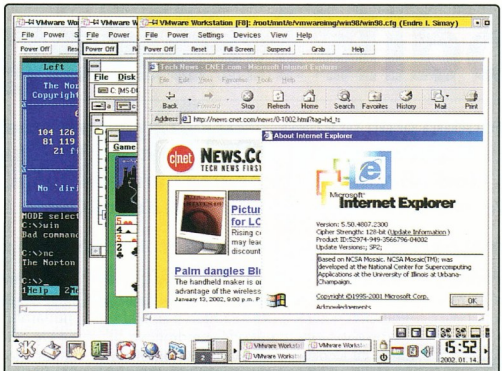

A különböző eszközök beállításai linuxos környezetben

A rendszerkörülmények rugalmas változtatása gondot okozhat – de akár tanulságos is lehet.

A Microsoft XP-i ugyanis rendszerparaméterektől teszik függővé az aktivációs mechanizmust, azaz tesztelhetjük az aktivációs rendszer tűrőképességét a szinte tetszőlegesen változtatható IDE és SCSI eszközök, memóriamennyiségek vagy akár a hangkártya meglétének, illetve hiányának változó világában.

Rögzíthetjük is ezeket a jellemzőket, miközben új aktiválás nélkül visszük át mondjuk az Office XP-vel spékelt Windows Me-t egyik gazdáról a másikra.

A kísérletezésre pedig a VMware-nek az a 30 napig használható verziója is alkalmas, amelyet a www.vmware.com-ról egy egyszerű regisztráció után tölthetünk le.

Most vegyen Delphi 6-ot!

Újdonságok:

A BizSnap leegyszerűsíti az e-Business integrációt az XML/SOAP alapú Web szolgáltatások könnyű és problémamentes létrehozásával és felhasználásával.

A WebSnap egy komponens alapú Webalkalmazás-fejlesztési keretrendszer, mely támogatja a vezető alkalmazásszervereket, beleértve az Apache, Netscape és Microsoft Internet Information Services (IIS)-t.

A DataSnap nagy teljesítményt Web szolgáltatás-képes adatbázis middleware-t szolgáltat, amely lehetővé teszi bármely kliens alkalmazás vagy szolgáltatás számára, hogy könnyedén csatlakozzon bármelyik főbb adatbázishoz az Interneten keresztül.

Delphi 6 Borland AppServer integráció
Csatlakoztasson bármilyen Delphi 6 alkalmazást vagy Web szolgáltatást a Borland AppServer/EJBs-hez az új SIDL (Simple IDL) használatával.

Építsen egyetlen forráskódú Windows/Linux alkalmazásokat!
A Delphi 6 Kylix-kompatibilis!

AKCIÓ! AKCIÓ! AKCIÓ!
Delphi 6 Personal Full System 41 400,- helyett 35 400,- Ft + áfa

Oktatási kedvezmény!
Diákoknak, tanároknak és oktatási intézményeknek egyes termékeinkre!

Cross-Platform RAD akció!
MOST CSAK 177 900,-
* CSAK Visual Basic felhasználóknak!
Áraink az áfá-t nem tartalmazzák!

TANFOLYAMAINK
Továbbra is várjuk mindazon érdeklődők jelentkezését, akik fejlesztőeszközeinkről minél többet szeretnének megtudni!
Delphi – Kylix | kezdő: feb. 18., már. 4., 18. | haladó: feb. 25., már. 11., 25.
InterBase – SQL | server: feb. 28., már. 7.
C++Builder | kezdő: feb. 18., már. 4. | haladó: feb. 25., már. 11.
Java – JBuilder | alap: már. 18. | haladó I: feb. 18., már. 25. | haladó II: feb. 25., ápr. 4. | EJB: március 4., 11.

Borland
Borland Magyarország Kft.
1143 Budapest, Hungária Kőr 1-5.
telefon: (06-1) 467 17 80
fax: (06-1) 363 00 98
e-mail: info@borland.hu
www.borland.hu

BETEKINTHET LAPJAINKBA...

MICROTEST

Cat.5, 5E, 6, 7 hálózat tesztelő scannereinket megvásárolhatja, lízingelheti, bérelheti.

Omniscanner2
OmniscannerLT
Pentascanner350
Microscanner(Pro)
OmniFiber(MM)
Certifiber
Compas

Mért értékek: Next,Elfext, Return Loss, Wiremap, hossz, csillapítás, PSNEXT, ACR, PSACR, PSFLEXT, ellenállás.

NABUCO
NATIONAL BUSINESS COMMUNICATION
Magyar Microtest Distributor
NABUCO Kft. 1035 Budapest, Raktár u. 39–41. IV./III. fsz. 45. Tel.: 436-0730 Fax: 436-0749

Második menet

A Corel kimondottan profi grafikusoknak szánja a procreate termékvonal tagjait. Kettőt, a Painter 7-et és a KPT Effectset már bemutattuk korábbi számainkban. Most következzék a család harmadik tagja, a képek körbevágására, maszkolására szakosodott KnockOut 2.

Weisz Tamás

A Corel KnockOut 1.1 és 1.5 vagy a korábbi Ultimatte KnockOut még önálló alkalmazás volt, az új verzió azonban már nemcsak együttműködik a „pixelvarázslókkal", hanem gyakorlatilag szó szerint rájuk telepszik, beléjük költözik. Ebből egyenesen következik, hogy az új KnockOut futtatásához mindenképpen szükségünk lesz egy rajzolóprogramra, amely képes Adobe Photoshop-kompatibilis plug-ineket használni. Szerencsére ez inkább csak elméleti korlát, hiszen ma már nem igazán találkozunk olyan magát grafikai alkalmazásnak tituláló programmal, amely ne felelne meg ennek a feltételnek. E szimbiózisnak az az előnye, hogy a használható file-formátumok száma jelentősen megnőtt (korábban csak BMP, JPEG, TIFF, PSD és CPT file-okkal dolgozhattunk). A formátumok számának növekedésénél azonban sokkal fontosabb a profi felhasználóknak – márpedig a KnockOutot többnyire ők használják –, hogy ezentúl CMYK-képeken is dolgozhatnak mindenféle trükközés és konvertálás nélkül.

A KnockOut rétegeken – vagy a Corel Photo-Paint terminológiájában objektumokkal – dolgozik, ezért érdemes megfordítani a korábbi munkamenetet: előbb a háttérre kell „rápakolni" a képeket, és utána körbevágni ez utóbbiakat. Fordított esetben ugyanis *File is wrong format. Possibly missing layers.* hibaüzenetet kapunk. Szintén e sokkal szorosabb együttműködés eredménye, hogy a KnockOut nem alfa-csatornákat gyárt (azokat külön kell elmentenünk, ha szükségünk lenne rájuk), hanem ténylegesen körbevágott képeket állít elő.

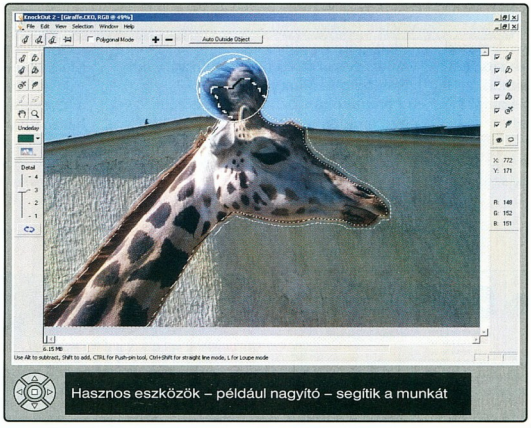

Hasznos eszközök – például nagyító – segítik a munkát

Kézreállóbb bokszkesztyű

A program – pontosabban az effektusok között megbúvó bedolgozómodul – elindítása után láthatjuk, hogy a kezelőfelületet is alaposan átdolgozták. Talán a legfontosabb a Corel (és a Xara) termékeiből ismerős folyton-folyvást változó ikonsor, a tulajdonságsor (Property Bar) megjelenése – sokkal egyszerűbbé teszi az eszközök kezelését, és elérhetővé teszi a legfontosabb újdonságokat. Például a sokszögrajzoló üzemmódot, a kijelölések összenyomását-kiterjesztését vagy az objektumok és az árnyékok (fél)automatikus körberajzolását. Utóbbi tulajdonképpen nem más, mint egy külső vagy belső kontúrvonal létrehozása – attól függően, hogy a hasznos terület külső vagy az azon kívül eső rész belső vonalát rajzoltuk-e meg először, ám ha valaki dolgozott már korábban a KnockOuttal, az sejtheti, a legtöbb esetben mennyivel egyszerűbb ezt a vonalat továbbszerkeszteni, mint teljesen a nulláról indulni.

Ugyancsak a tulajdonságsoron találjuk a nagyító új listáját, ahol 2% és 1600% között választhatunk nagyítást-kicsinyítést, illetve a két leggyakrabban használt nézethez (ablakba igazított illetve 100%-os) tartozó gombokat. Mindezek mellett a kijelölőeszközökhöz tartozik egy erős nagyítólencse is, amely az [L] billentyű megnyomására a szerszám „hegyének" közvetlen környezetét mutatja egészen közelről.

A különböző részek körbekerítésénél elvileg segít az automatikus hibajavítás (amit ki sem lehet kapcsolni), csakhogy a javítás nemhogy automatikusan, de minden értesítés nélkül is történik, emiatt nagyon oda kell figyelnünk a kényes részeken. De akkor sincs nagy baj, ha elrontunk valamit, mert szükség (és megfelelő beállítás, illetve elegendő memória) esetén némi korlátozással akár a legutolsó 99 lépést is visszavonhatjuk, vagy akár egy utasítással visszaléphetünk a legutolsó mentéshez.

Sajnos ez a korlátozás pont olyan területen okozhat komoly problémát, ahol pedig nagy szükség lenne rá – a maszkfestésnél. Ugyanis az új KnockOutban az elkészített maszkokat retusálhatjuk változtatható méretű ecsettel és radírral.

●

A KnockOut 2 tipikus célalkalmazás: egyetlen feladatra tervezték, de arra kiválóan alkalmas. Szinte egyetlen negatívuma (a korlátozott undo/redo mellett) az ára, de hát a minőségi szerszámok mindig drágák voltak, és nincs ez másként a számítógépes programok világában sem. A KnockOut 2 ára áfa nélkül 99 000 Ft, az upgrade változaté 69 000 Ft.

- Codra Kft. ☎ 481-2160
- www.codra.hu
- www.procreate.com/product/knockout
- A Corel KnockOut 1.1-ről: CHIP, 2000/6/111
- A Corel KPT 7-ről: CHIP, 2002/2/94
- A Corel Painter 7-ről: CHIP, 2001/11/95

Webgrafikák egyszerűen

Tavaly novemberi számunkhoz hasonlóan e hónapban ismét a dél-angliai Xara cég egyik, sokak számára hasznos programjának korábbi, ám teljes értékű verzióját nyújtjuk át Önöknek, a Webstyle 1.2-t.

Weisz Tamás

Szoftver segítségével anélkül készíthetjük el webhelyeink grafikáit, hogy értenünk kellene bármelyik grafikai alkalmazáshoz. Nem lesz szükségünk sem a Paint Shop Próra, sem a Corel Photo-Paintre, de még az Adobe Photoshopra sem ahhoz, hogy látványos címfeliratokat, nyomógombokat, díszpontokat, elválasztóvonalakat vagy szép háttereket készítsünk oldalainkhoz.

Vektoros sablonok

A Webstyle legfőbb zsenialitása, hogy tulajdonképpen nem csinál mást, mint a Xara többi grafikai programjához kifejlesztett „motorokhoz" kínál a kezdő felhasználóknak egyszerű, áttekinthető felületet és több száz, profi grafikusok által tervezett vektoros sablont. Utóbbiak nagy előnye, hogy a különböző részeket ízlés szerint átszínezhetjük, mintákkal láthatjuk el, és az elkészítendő objektumokat tetszés szerint méretezhetjük.

Legelőször is a *Graphic Type* oldalon ki kell választanunk, mit szeretnénk „rajzolni". Készíthetünk egyszerű vagy 3D-s címfeliratot (*Headings* vagy *3D Headings*), hátteret (Backgrounds), nyomógombot (Buttons), kiemelőjelet (Bullet) vagy elválasztóvonalat (Dividers). A kívánt típus kiválasztása a megfelelő – és igencsak nagy – gomb vagy a piros színnel kiemelt betű megnyomásával történik.

Miután kiválasztottuk a típust, az ablak kissé megváltozik: a *Graphic Type* gomb alatt nyolc másik jelenik meg, az ablak jobb oldalának felső harmadát pedig elfoglalja a mintaablak, ahol mindig az éppen tervezés alatt lévő

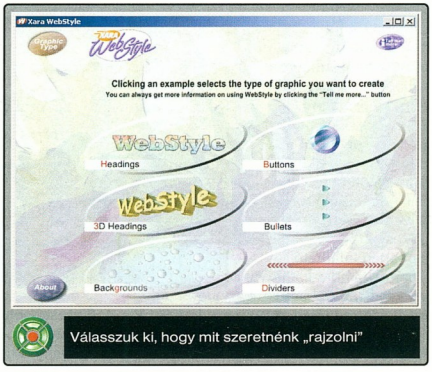

objektum látható a pillanatnyi (most az alap) beállításokkal.

A következő lépés egy nekünk tetsző forma kikeresése. A program tervezői a szerintük legjobban sikerült sablonokat kiemelték, és elhelyezték a mintaablak alatt. Ezek bármelyikére rákattintva már láthatjuk is az eredményt a mintaablakban. Ha időközben megváltoztattuk a felirat vagy a gomb szövegét, esetleg a háttér színét vagy mintázatát, akkor ezek nem változnak meg, de az összes többi jellemző – betűtípus, -stílus, színek stb. – igen. Ha nem találnánk nekünk tetszőt a kiemelt sablonok között, vagy csak szeretnénk megnézni a többi mintát is, kattintsunk a *More Designs* mappára, majd a különleges böngészőben nézzük meg a további terveket!

Ha itt találnánk meg a kedvünkrevalót, akkor csak jelöljük ki, majd nyomjuk meg az *Open* gombot, vagy kattintsunk duplán a kiválasztott stílusra. A böngészőablakot a *Done* gomb megnyomásával zárhatjuk be.

Egyénieskedjünk!

Az ördög a részletekben lakozik – tartja a mondás, és nincs ez másképp a Webstyle esetében sem. Mint említettem, a program egyik fő előnye, hogy vektoros sablonokkal dolgozik, és ennek köszönhetően a leendő objektumok szinte minden jellemzője megváltoztatható. Így a címfeliratok és gombok szövegeit, a szövegek betűtípusát, -stílusát és -méretét (utóbbit az eredeti méret százalékában) a *Text*, a különböző színeket (a szöveg különböző részei, a háttér, az egyéb díszítőelemek és az árnyék) a *Color*,

i

- Fontoló Stúdió ☎ 384-2142
- xara.fontolo.hu
- www.xara.com/webstyle
- A Xara Webstyle 1.2-ről: CHIP, 1999/4/8
- A Xara Webstyle 2.0-ról: CHIP, 2001/11/88

Webstyle 2.1 – kedvezményes upgrade

Ugyanúgy, mint a Xara3D esetében, a CHIP Magazin olvasói miután regisztrálták magukat a Xara webhelyén, ezúttal is olcsóbban vásárolhatják meg a program legújabb, 2.1-es verzióját, amelynek kipróbálható változata szintén megtalálható CD-mellékletünkön. Regisztrálni az indítás után megjelenő *Register/Upgrade* ablak *Register* gombjára kattintva tudunk, míg a frissítéshez – a regisztrálás után – az *Upgrade* gombot kell megnyomni.

Újdonság a Xara 3D-s akciónkhoz képest, hogy immár lehetőség van off-line frissítésre is a Xara magyarországi képviseleténél, a Fontoló Stúdiónál. E havi CD-mellékletünket be-

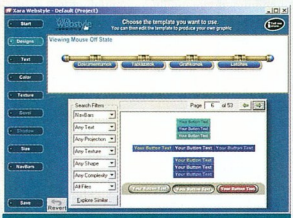

Az új Webstyle-lal akár komplett navigációs menüket is készíthetünk

mutatva 2002. május 31-ig Olvasóink 15%-os kedvezménnyel vásárolhatják meg a Webstyle 2.1-es verzióját.

Miért érdemes frissíteni, mennyivel tud többet a Webstyle 2.1?

- Többállapotú gombokat és a hozzájuk tartozó HTML kódot tartalmazó navigációs menüket készíthetünk.
- Animált hirdetési csíkokat (banner) készíthetünk.
- Alkalmazhatók többsoros címsorok.
- A szövegeknek sokkal több jellemzőjét adhatjuk meg – például vízszintes és függőleges eltolás, betűköz, betűméret akár tizedpontban is.
- Módosíthatók a 3D-s címsorok fazettáinak jellemzői.
- Elforgathatók és átméretezhetők a textúrák.
- A képeket PNG formátumba is menthetjük.
- A program szorosan együttműködik a Dreamweaverrel és a FrontPage HTML-szerkesztővel. A Webstyle mindkét programból közvetlenül indítható az *Insert → Xara Webstyle → objektumtípus* művelettel.

a háttér, a gomb és sok esetben a szöveg mintázatát a *Texture* oldalon változtathatjuk meg. A színeket választhatjuk a 216 színű palettáról vagy az *Advanced* gomb megnyomása után előbukkanó, a Xara programjaiból ismerős beállítópanelről.

A hátterek kivételével mindegyik objektumnak készíthetünk árnyékot, ez lehet vetett (Wall) vagy perspektivikus (Floor). Ha nem felelne meg egyik felkínált típus sem a nyolc közül, akkor kattintsunk ebben az ablakban is az *Advanced* gombra, és így már minden paramétert (eltolás, döntés szöge, sötétség, elmosás) pontosan beállíthatunk. A színt a *Color* ablakban adtuk meg.

A legtöbb esetben egy webhelyen sok azonos stílusú elemet, címfeliratot, nyomógombot akarunk felhasználni. Ráadásul többnyire nem egyszerre „gyártjuk le" az összes objektumot, így felmerül az igény, hogy ne csak az elkészült feliratokat, gombokat és egyéb grafikákat tudjuk elmenteni, hanem azok beállításait is.

A Webstyle-nál erre szolgálnak a témák – ezeket a *Themes* oldalon tudjuk elmenteni és megnyitni (*Save Theme*, illetve *Open*). A kiválasztott témát a listában kék keret és a neve mellett látható *Theme* felirat jelöli. A téma aktiválása önmagában nem okoz változást, csupán lehetővé teszi, hogy az egyes oldalak jobb alsó sarkában található *Theme* gombra kattintva gyorsan „ráhúzhassuk" a kiválasztott jellemzőt (szöveg, betűtípus, színek, minták stb.) az éppen szerkesztett elemre.

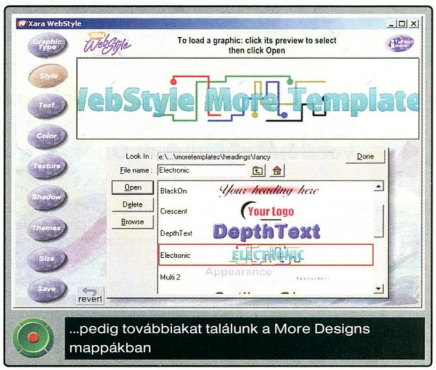

Már csak pár lépés

Mielőtt a vektoros objektumunkból bitmapet mentenénk, meg kell határoznunk a leendő kép méretét. Ehhez váltsunk át a *Size* oldalra, majd válasszuk ki, hogy kicsi (*Small* – maximum 100 képpontos), közepes (*Medium* – maximum 500 képpontos) vagy nagy (*Large* – legfeljebb 1000 képpontos) képre lesz-e szükségünk, és hogy a csúszkán beállított méret a leendő szélességet (Width) vagy a magasságot (Height) határozza-e meg. A pontos méreteket leolvashatjuk, sőt be is állíthatjuk az alsó, *Settings* feliratú keret megfelelő mezőiben.

Ezután már tényleg nincs más dolgunk, mint a *Save* oldalon meghatározni a mentendő kép fileformátumát (GIF vagy JPEG) és jellemzőit – színek száma, árnyalás típusa, paletta, átlátszóság, képminőség stb. Ezután megnyomhatjuk a *Save*

Graphic gombot, és nevet adhatunk művünknek. Bár a beállítások hatását pontosan láthatjuk a mintaablakban, az örök hitetlenek a mentés előtt (vagy akár az után is) ellenőrizhetik a beállításokat kedvenc böngészőjükben is, ha megnyomják a *Browser Preview* gombot.

Ennek hatására a Webstyle mintaoldalt készít, amelyen nemcsak a kész képet nézhetjük meg a kiválasztott háttéren, hanem azt is, körülbelül mennyi idő alatt fog letöltődni különböző sebességű vonalakon.

Hogyan csináljunk PC-nkből Amigát?

Már írtunk az UAE-ről, azaz a jelenlegi legteljesebb emulációt nyújtó Amiga-emulátorról, amelyet Bernd Schmidt készít egy lelkes, ötven-hatvan fős tesztelő- és bedolgozócsapattal karöltve.

Nagy Lajos (louise@louise.amiga.hu)

Hatalmasat fejlődött az emuláció az utóbbi években. Javult a stabilitása, és a képességei is bővültek – és ma már természetesnek vesszük a Picasso96, az AGA vagy éppen a bsdsocket.library és az AHI emulációját. Egy pentiumos assembly programozásban jártas úriember viszont óriási lökött a projekt szekerén azzal, hogy elkészítette a JIT-es (Just-in-Time Compiler) CPU-emulációt, amellyel sokkal gyorsabb az emulált rendszer. Bernd „Bernie" Meyer a 2000-ben elkezdett projektben meglátta az üzlet lehetőségét, és – azzal együtt, hogy az UAE-hez készített JIT kódja továbbra is GPL-es – elkészítette az Amithlont, azaz a „natív" Amigát x86-os hardverre.

Az Amithlon – ellentétben az UAE GPL-es jellegével – kereskedelmi programcsomag. A host OS-t mellőző emuláción túl tartalmazza az AmigaOS 3.9-es verzióját, a Haage and Partner cég három programját – a StormC-t, az AmigaWritert és az ArtEffect nevű népszerű grafikai programot –, emellett sok apróságot, melyeknek az emulált rendszerben nagy hasznát vesszük. Többek között az AHI különleges változatát, amely támogatja az alaplapi AC'97 hangvezérlőt és a Sound Blaster 128 kártyákat, továbbá a Picasso96-ot, amelybe integrálták az Amithlon „powerfb" grafikus kártyájának a meghajtóját.

Emu, nem emu...

Felvetődhet a kérdés, hogy miért adjunk több mint 100 dollárt egy emulátorért, amely ingyenesen letölthető (UAE, Fellow) a netről, és a használatára sincs semmiféle megkötés? Talán azért, mert ha picit más szemmel nézzük ezt a megoldást, akkor lehet, hogy az emulátor jellege kicsit háttérbe fog szorulni...

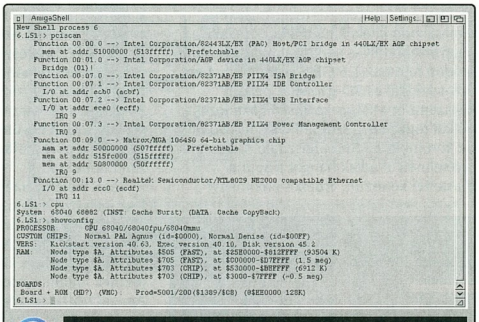

Az egyik tesztkonfigurációnk – egy nagyon érdekes „Amiga"

Az Amithlon az Amiga és az AMD Athlon nevének keresztezéséből született, jelezve, hogy eredetileg a gyors AMD processzorokra készítették. Valójában az emulátor egy saját Linux kernel és egy boot image ötvözése, amely a kernelre támaszkodva átjárót biztosít az emulált gép és a hardver között. Erre nagyon jó példa az amithlon.device, amely a gépben található merevlemezeket adja át az AmigaOS-nek, méghozzá úgy, hogy azok bootolhatóak, vagy HDToolBoxban akár particionálhatók is. Ugyanilyen a powerfb videodriver a Picasso96, illetve a powerne2k Ethernet-driver a Genesis vagy a Miami számára. Az emulált processzor teljes képességű 68040-es, és a tapasztalatok szerint érdemes a futtatandó programokból is ilyen verziót használni az Emulator Crash hiba elkerülése végett. Legszembetűnőbb az ixemul.library esete – ha ebből nem a 040-fpu verziót használjuk, akkor az erre támaszkodó programok a legváratlanabb helyzetekben fogják kiakasztani az emulátort. A JIT miatt a kódrészleteket tartalmazó puffer mérete jelentősen befolyásolhatja a gép sebességét, így azt célszerű minél nagyobbra venni a Startup-Sequence file-ban.

A Mediator és a G-Rex rendszerhez hasonlóan itt is hozzáférhető a teljes PCI busz, és megfelelő szoftverekkel a PCI-os eszközök használhatók is. A CD-n található sok kis program között van olyan, amely a BT848-as chipkészletű tévévevő kártyák képét tudja megjeleníteni AmigaOS alól.

A rendszer stabilitására jellemző, hogy SCSI-s CD-íróval nyolcszoros sebességgel írtunk vele a MakeCD program segítségével, eközben MP3-at is lejátszottunk Sound Blasteren keresztül. Ez egy valódi Amigánál még csak említésre sem méltó – de ne feledjük, ez az Amithlon első verziója! A soros és a párhuzamos portokat is hibátlanul emulálja – modemmel faxoltunk, a dialupos netelérés sem okozott gondot 56 kbit/s-mal, sőt egy HP lézernyomtatóval kifogástalanul működött a TurboPrint és az eredeti AmigaOS driver. Egérből egy görgős Logitech volt versenyben – ez szintén rendesen működött, egy kis patch segítségével még a görgőjét is sikerült beüzemelni. Alapszintű Amiga chipkészlet-emuláció is része az Amithlonnak – hivatalosan OCS-t tud, de ezt az Early Startupon kívül nem ajánlatos használni a sebessége miatt. A hang AHI-n keresztül működik, az előbb említett hangkártyákon. Ebből is látszik, hogy az Amithlon nem az UAE és a Fellow irányvonalát követi, ahol is a klasszikus ECS és AGA Amigák emulációja a cél. Sokkal inkább a high-end Amigák (PowerPC processzor, 3D-s grafikus kártya, PCI stb.) által nyújtott lehetőségeket célozza meg – x86-os alapokon. Mivel egy fejlesztői interface-en keresztül akár x86-os kódot is lehet futtatni az Amithlonon futó AmigaOS-ből, talán egyszerűbbé válik majd a

i

- www.amithlon.net
- www.freiburg.linux.de/~uae/
- http://byron.csse.monash.edu.au/realindex.html

meghajtóprogramok átültetése olyan kártyákhoz, mint például tévé- és rádióvevők, MPEG-tömörítők, videokezelők, FireWire kártyák stb. Arra persze számítanunk kell, hogy ezek a driverek nem lesznek jók se a Mediator, se a bplan hardverekhez csatolt PCI-os kártyákhoz – azaz az x86-osoktól eltérő processzorokon futó AmigaOS klónokon sem.

Az első tapasztalatok

Az Amithlon – az AmigaOS XL csomag részeként – bootolható CD formájában érkezik, amelyen minden megtalálható a teljes körű használathoz. Ha a gépünkben a CD-meghajtón kívül nincs más háttértároló, akkor is tudjuk használni a rendszert, csak az adatok az első kikapcsolás után elvesznek. A tesztekhez egy 1,6 GHz-es Pentium 4 processzorú és egy 233 MHz-es Pentium II-es konfigurációt használtunk, amelyekben Nvidia, illetve Matrox grafikus kártya és Sound Blaster hangkártya volt, egy-egy Realtek 8029-es Ethernet kártyával. Mindkét gépbe ugyanaz a két merevlemez került. Az egyik natív amigás IDE merevlemez, amelyet egy valódi Amigában készítettünk elő (partícionálás, formázás, tesztprogramok felmásolása); a másik Debian GNU Linuxot és QNX-et tartalmazott – az előbbit a LILO beállításához, az utóbbit az AmigaOS XL kipróbálásához.

Tapasztalataink alapján kijelenthetjük, hogy a 233 MHz-es gép sebessége hozzávetőleg egy 68040/25-ösének, míg az 1,6 GHz-esé egy 200 MHz-es 68060-asének felel meg. Természetesen ez egyes programoknál jelentősen eltérhet mind pozitív, mind negatív irányba, de mivel sok-sok éve valódi Amigák előtt ülünk, e becsléseinkben nem sokat tévedhetünk.

A CD-ről elindítva a gépet egy pattogó labda 15-20 másodperces műsora után elindult az emulátor, és az Amigáknál megszokott hosszúságú bootolás után már az AmigaOS 3.9 Amithlonra konfigurált verziója köszönt ránk, beállított Picasso96-tal és AHI-val. Már ekkor felismerte a rádugott amigás merevlemezt, annak partícióit, és egy AmigaOS reset után az Early Startupban kiválasztva már arról is indult el a rendszer. Mivel hosszabb távon senki sem szeretné CD-ről bootolgatva használni a gépét Amigának, célszerű megoldani a merevlemezről való indítást. Erre több lehetőség is kínálkozik, most csak a DOS-os változatot ismertetjük – ezt a Windowst használók is alkalmazhatják. (A linuxosoknak aligha gond egy új kernel image és egy init behelyezése a lilo.conf-ba.)

Az Amithlon CD *isolinux* könyvtárának tartalmát másoljuk be a *C:\amithlon* könyvtárba, majd oda belépve adjuk ki a következő parancsot: „loadlin @amithlon".

Ha már van a gépben bootolható amigás merevlemez, akkor a „loadlin @small" paranccsal közvetlenül arról fog indulni, nem lesz fölösleges ramdisk a memóriában. Ezt az autoexec.bat első sorában is elhelyezhetjük, és akkor a gép automatikusan az Amithlont fogja elindítani... A Pentium 4-es gépen a teszteléshez használt programok közül elsősorban a grafikai és a processzor teljesítményére támaszkodó játékok tűntek ki. A Quake a leggyorsabb PPC-s verziókat megszégyenítő módon futott az 1,6 GHz-es Pentium 4-en, 68k-s kóddal és 3D-gyorsítás nélkül. Egyszerre öt MP3-as zene szólt akadozás nélkül (ugyanez a szám PPC 604e/180-on tíz körüli), és az AHI-t használó programok kivétel nélkül adtak hangot a Sound Blasteren keresztül. Érdekes eredményt produkált a ShapeShifter – Mac OS 8-at futtatva éppen csak elérte egy 40 MHz-es 68040-es sebességét, ami például egy GCC-s fordításnál ugyanennek a sebességnek a tízszerese volt. Ez is a JIT fordító kódpufferének méretére vezethető vissza. Drasztikus teljesítménycsökkenés volt tapasztalható az egész rendszerben, ha az Executive-ot használtuk, amely dinamikusan változtatja a programok prioritását a terhelés egyenletesebb eloszlása érdekében. Valószínűleg a Mac-emulátorhoz hasonlóan itt is a JIT tároló ügyetlen használata miatt. Ez a lassulás akkor is fellép, ha több program fut folyamatosan – például ha elindítunk két MP3-tömörítőt, azok nem felére lassulnak, hanem mindkettő nagyjából az ötödére. Valódi Amigán nincs így, ez egyértelműen a JIT-es processzor-emulátor számlájára írandó. Az AWEB, az IBrowse és a Voyager szédítő sebességet produkált, mind a képek és az oldalak megjelenítésében, mind a lapok mozgatásában.

A Haage and Partner AmigaOS XL-lel foglalkozó oldalain több száz tesztelt program listája látható – 95%-ukat kifogástalanul működőnek ítélik. Érdemes megnézni, mielőtt egy konkrét program kedvéért megvennénk az Amithlont.

A boldog jövő?!

Vajon merre tart az Amithlon? Vannak tervek a powerpc.library emulációjára, ezzel a PPC processzort használó programok is futnának; natív ixemul.library-ra, amely az x86-os Linux Posix-felületét használná, a rajta futó programokkal együtt; továbbá folyamatban van a Warp3D átültetése is Nvidia chipes Amithlonokra.

Remélhetőleg azért az x86-os irány nem lesz jellemző – nem tenne jót az amigás közösségnek, ha a fejlesztési irányvonal szétválna két ágra. A bplan cég dual G4-es alaplapjai ugyanis hamarosan képesek lesznek futtatni a MorphOS-t, talán az AmigaOS 4-et is – és egyik sem x86-alapú...

●

E cikk írójának soha nem volt saját PC-je, otthoni Amiga 4000-esén kívül csak a régebbi Amiga, Apple és Commodore gépeket gyűjti, de ez a megoldás, amellyel minden eddiginél egyszerűbben lehet egy x86-os gépre AmigaOS-t tenni – host operációs rendszer nélkül –, teljesen megváltoztatta a viszonyát az emulátorokhoz. Akár munkahelyi gépen vagy iskolában is lehet használni – ne adj' Isten tanítani – AmigaOS-t, összes erényével és hibájával együtt. Mindenesetre az Amithlon levelezési listáját és az ide kapcsolódó külföldi fórumokat olvasva bebizonyosodott, hogy még mindig sokan érdeklődnek az AmigaOS iránt. Az biztos, hogy a Windows és a Linux uralmát egyhamar nem fogja veszélyeztetni, de mint elérhető alternatíva sok-sok kreatív fejlesztőt fog visszacsábítani.

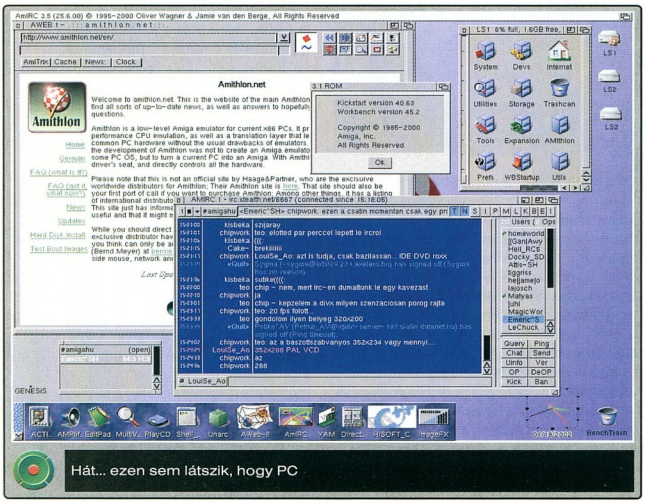

Irodabútor

Akinek van egy kis féltenivalója, annak érdemes jogtiszta szoftvert használni. De mi van, ha a szükséges szoftver drága? Olcsóbb alternatívát kell keresni. Szerencsére van választék.

Nagy Zoltán

A Microsoft Office csomag szinte mindenki igényét kielégíti, a kezdőkétől a professzionális felhasználókéig. Probléma leginkább a 100 ezer Ft feletti árából adódik – ennyit egy kis cég vagy egy maszek felhasználó nem szívesen szán irodai szoftverre. Szerencsére a piacon fellelhető több olcsó vagy éppen ingyenesen használható irodai programcsomag, amelyekkel elvégezhetők a legfontosabb műveletek – formázott szöveg szerkesztése, táblázatkezelés. Alábbiakban arra keressük a választ, ezek közül melyik éri meg a letöltés költségét, illetve az árát.

602Pro PC Suite 2001

Az alapcsomag ingyenesen regisztrálható és használható, de fejlesztői számos nagyon hasznos képességet kiemeltek egy 30 dollárért megvásárolható bővítőcsomagba. Ilyen például a körlevélkészítés, az RTF és az XML formátumba mentés. Ugyanígy külön csomagot képez a nyomtatásbővítés, amely PDF és e-mailformátumokkal bővíti a nyomtatási lehetőségek listáját. A letölthető 46 Mbyte-ból 30 Mbyte kerül a merevlemezre.

A csomag mind kialakításában, mind szolgáltatásaiban nagyon hasonlít a Microsoft Office-hoz. Kezelőfelülete hasonlóképpen alakítható, és még olyan megoldásokat is átvettek, mint például a zoomolás a [Ctrl] + egérgörgő segítségével.

A 602Text mindazokat az alapműveleteket tartalmazza, amit a Wordben legtöbbet használunk, például a szövegformázási lehetőségeket, stíluslapok kezelését, táblázatok szövegbe illesztését, aktív mezők (oldalszámok stb.) beillesztését, fejléc és lábléc kezelését stb. A fejezetek kezelése fejlett, például tetszés szerint megadható a fejezet kezdő oldalszáma és a lábjegyzetek számozásának módja. A program megkönnyíti a HTML oldalakat fejlesztők dolgát is, mert a menük számos, ezzel kapcsolatos műveletet tartalmaznak, például tagek, szimbólumok, linkek beillesztését, no és külön HTML előnézetet (preview).

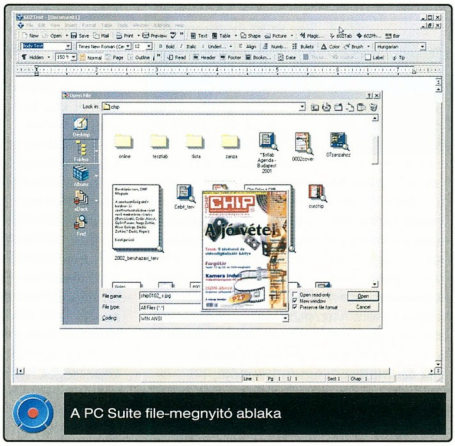

A PC Suite file-megnyitó ablaka

Nemcsak HTML-t, hanem CSS formátumú webes stíluslapot is tud menteni. Logikusan építették fel a stílusok rendszerét – a stílusszerkesztő fastruktúrában mutatja az egyes stílusokat, jelezve ezek egymáshoz rendeltségét. Így könnyen nyomon követhetjük, hogy ha valamelyikben megváltoztatjuk a betűtípust, akkor az melyeket fogja még érinteni.

A megszokott beilleszthető objektumok mellett a *MagicText* művelettel csinosíthatjuk a dokumentumokat. Ez a kijelölt betűt vagy rövidebb szöveget tudja tetszés szerinti burkológörbe szerint torzítani. A burkológörbét akár 3D-ben is csavargathatjuk.

Saját formátuma mellett Word 2000, Word 6.0/95, HTML, CSS és TXT formátumba is tud menteni, és ezeken belül is megválaszthatjuk a használni kívánt kódlapot. A dokumentumok mellé mintákat (template) is menthetünk, amelyek később új dokumentumok alapjait képezhetik. Az összetett wordös file-ok betöltésük után igényelnek némi igazítást, de nagyjából hasonlítanak az eredetire.

A táblázatkezelő szintén hasonlít mind külsejét, mind alapképességeit tekintve az Excelre. A szöveget korlátok nélkül formázhatjuk, a számításokhoz pedig rengeteg függvényt találunk. Makrózni nem lehet, viszont „Mi lenne ha...” (What if) vizsgálatot végezhetünk, illetve egy megadott céladathoz megkeresi a megfelelő kiinduló paramétert (Goal seek). Fejlett a grafikonkészítő képessége is, a 3D-s ábrákat forgatni és dönteni is lehet, minden összetevőjük tetszés szerint formázható. Az Excelhez hasonlóan van „page brake review” nézete, itt tetszés szerint állíthatjuk az egyes nyomtatási oldalak tartalmát.

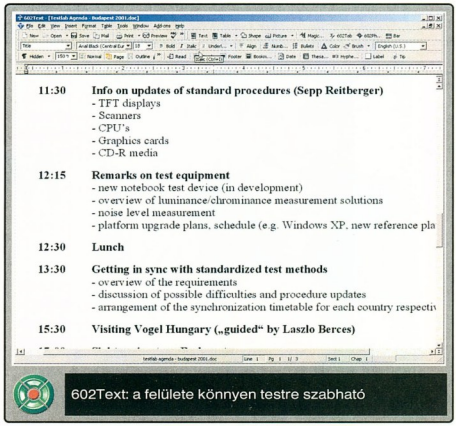

602Text: a felülete könnyen testre szabható

Összességében jól használható a 602Tab – főleg annak, aki már dolgozott Excellel.

A 602Album főleg az otthoni felhasználókat célozza meg, bár irodában is hasznos lehet. Fő feladata képek, dokumentumok rendszerezése. Ezeket irattartókba, illetve fotóalbumokba tudja gyűjteni. Intézőszerű file-kezelőjének ikonjai lehetőség szerint betekintést engednek mind a dokumentumokba, mind a képfile-okba, jócskán megkönnyítve ezzel a keresést. A dokumentumfile-ok szövegének eleje az ikonban is olvasható, rákattintva pedig a tartalma is gyorsan áttekinthető.

A 602Photo egyszerű képszerkesztő. Aki már dolgozott ilyennel, kissé idegenkedni fog tőle, mert amatőröknek készítették – de az alapvető műveleteket megtaláljuk benne. Lehet vele szkennelni, átméretezni, a színek paramétereit változtatni, egyszerűbb effektusokat (például mosaic, emboss) alkalmazni, akár az egész képre, akár egy kijelölt részére. Olvasni és menteni tudja a legelterjedtebb PC-s formátumokat. Sokat ne várjunk tőle, de amatőr feladatokra bőven megteszi, nincs telezsúfolva ritkán vagy sohasem használt műveletekkel, effektusokkal. Akinek komolyabb programra van szüksége, ügyis megtalálja az igényeinek megfelelőt.

A 602Pro PC Suite 2001 csomaghoz tartozó programok nem a standard file-nyitó ablakot használják, hanem sajátot, amely közvetlen hozzáférést enged az albumokhoz, másrészt betekintő képet ad minden általa ismert file-típusba, ezzel is megkönnyíti a kívánt file megtalálását.

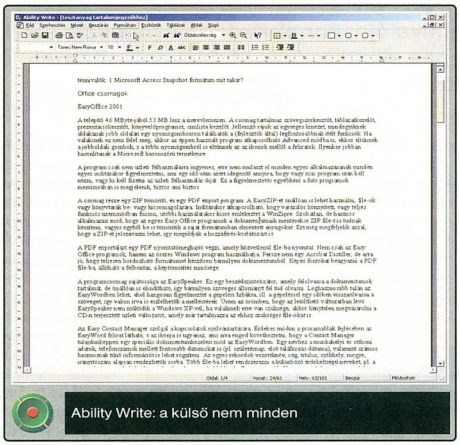

Ability Office 2002

A csomag nevében levő évszám azt sugallja, friss, korszerű fejlesztésű programmal állunk szemben.

A szoftvercsomag minden eleme magyar nyelvű. Mind a fejlesztői, mind a csomag hazai magyar nyelvű nethelye azt hangoztatja, hogy az Ability Office jóval kedvezőbb ára mellett komoly konkurense a Microsoft Office-nak, kompatibilis annak file-formátumaival, és hasonló vagy még nagyobb tudású.

A csomag szövegszerkesztője, táblázatkezelője és adatbázis-kezelője makrózható – pontosabban VBScript nyelven programozható.

A programcsomag ugyanolyan ActiveX Scripting Hostot tartalmaz, mint amilyen a Windows Scripting Host, vagy ami az Internet Explorerben van. Ebből következik, hogy VBScript mellett Javascriptet is lehet használni.

A súgójában megtalálható a programozás néhány alaplépése és néhány példaprogram – aki ennél mélyebbre akarja ásni magát, annak nem árt beszerezni egy VBScriptről szóló részletes szakkönyvet.

Az Ability Write igyekszik hasonlítani a Microsoft Wordre – képességeiben is. Így lehet például tartalom mellett stílust is keresni és cserélni, van előfej és élőláb. A formázási lehetőségek a megszokottak, létrehozhatók és módosíthatók a stílusok is. Az viszont elég kényelmetlen a stílusokban, hogy nem eredeztethetők egymásból, így ha például egy szövegen belül meg akarjuk változtatni mondjuk a kenyérbetűt, akkor az összes stílusban kézzel kell ezt végrehajtani. Azt sem lehet beállítani, hogy adott stílus után milyen következzen – pedig kevéssé valószínű, hogy egymás után következne két *Címsor*, valószínűbb, hogy *Normál* szöveg kerül közéjük. Ehhez azonban kézzel kell beállítani az új bekezdés stílusát.

Lehet élőfejet és élőlábat készíteni, ezekben az oldalszámot, dátumot, időt, a dokumentum címét vagy saját szöveget lehet elhelyezni, tetszés szerint formázva. Érdekes és kényelmetlen jelenség, hogy ha a [PgDn] billentyűvel lapozunk a dokumentumban, akkor a végén beugrik a láblécbe, de onnan csak úgy jöhetünk ki, ha visszakattintunk a szövegbe, vagy az <I>Élőfej/Élőláb<C> úszómenüben a bezárógombra.

Hiányoznak belőle olyan alapvető képességek, mint például a tartalomjegyzék vagy a tárgymutató készítése. Lábjegyzeteket talán készíthetnénk vele, de nekem titokzatos módon mindig lefagyott a program, miközben a lábjegyzet szövegét írtam be.

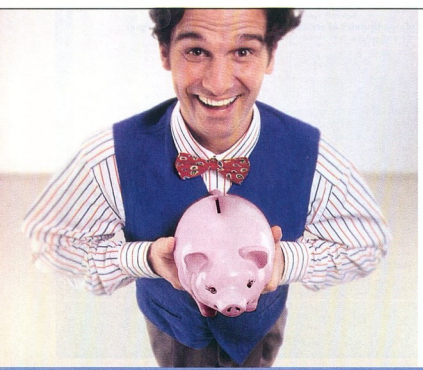

© Hewlett-Packard 2002.

Lehet viszont körlevelet készíteni, ha az Ability Database-ben tároljuk az ehhez szükséges címeket. Kereteket illeszthetünk a szövegbe, ezekbe aztán másik szöveg, kép vagy más beilleszthető objektum kerülhet. Érdekes módon viszont az egyszer létrehozott kereteket sehogyan sem tudtam kitörölni. Végül megnéztem a súgóban, hogyan kéne – de az ott leírt módszer sem vált be. Hmmm...

Táblázatokkal is lehet „színesíteni" a tartalmat, az egyes cellákban nemcsak értékeket, hanem függvényeket is megadhatunk, mégpedig az Ability Spreadsheet teljes függvénykészletéből. A probléma csak az, hogy ha véletlenül szintaktikai hibát vétünk a képletben, akkor ennek hibaüzenetével végtelen ciklusba kerül a program, amiből látszólag nem lehet kilépni. (Ha *OK*.-t nyomunk a megjelenő ablakon, azonnal újra megjelenik. A megoldás: [Esc].)

Problémák vannak a kompatibilitással is. Több összetett – grafikát, szövegkeretet, táblázatot tartalmazó – wordös dokumentumon is elhasalt, ami azért is fájó, mert a nethelyen teljes kompatibilitást ígértek.

A táblázatkezelő szintén igyekszik kinézetében „office-os" lenni. Alapvető képességeire nem is lehet panaszunk, könnyedén vihetünk be adatokat, szerkeszthetünk képleteket. Egyetlen gombnyomással lehet a cellákban pénznemformázást, ezres tagolást, százalékos formátumot beállítani, megadni a megjelenítés pontosságát, cellát zárolni, elrejteni. Értéket és képletet egyaránt kereshetünk. Van oldaltöréses nézete – bár a töréspontokat csak megnézni lehet, módosítani nem, legalábbis úgy nem, ahogy azt az Excelnél megszokhattuk, a törésvonalak elhúzásával. Ehelyett meg kell jelölni egy cellát, amelynek mentén húzódhat a vízszintes és/vagy függőleges törésvonal. Mint mindegyik táblázatkezelőben, ebben is rögzíthetjük a táblázat függőleges és vízszintes széleit, hogy mindig láthatók maradjanak. Az viszont nem szerencsés, hogy a rögzített sor vagy oszlop ugrik az ablak szélére, és ha ez nem a bal szélső vagy legfölső oszlop/sor, akkor a mellette lévő információk eltűnnek addig, amíg fel nem oldjuk a rögzítést.

Hasznos, hogy a rendszeres adatbevitelhez űrlapot szerkeszthetünk – VBScript nyelven. A file-kompatibilitás nem tökéletes, vannak olyan Excel file-ok, amelyeket egyáltalán nem tud megnyitni, vagy ha megnyitja, nem tudja kezelni a cellákban lévő függvényeket.Az Ability Photopaint, mint neve is sejteti, erősen hajaz az Adobe hasonló nevű programjára. Ennek ellenére barokkos túlzás az, amit a fejlesztők hangoztatnak, vagyis hogy a felülete kompatibilis a fent említett nagy testvérével. Inkább csak arról van szó, hogy egyes beállítóablakai és az eszköztára hasonlóképpen néz ki, megvan benne egy csomó szűrő. Az Adobe szűrőit a program nem tudja használni (ellentétben néhány shareware programmal), viszont készíthetünk saját szűrőket. Képességei kielégítik az általános képszerkesztői igényeket.

A telepítés során egy Photopaint és egy Photopaint Pro kerül a gépre. Utóbbiban makrózási, valamint vektoros rajzolási lehetőség is van. Utóbbit egy külön program, a Draw is felkínálja. A Photopainttel ellentétben ez minimális tudású program – alapvető szerkesztési képességekkel, nagyjából a CorelDraw 2.0 szintjén (ez volt a Corel első rajzolóprogramja). Talán a leginkább használható program az Ability Database nevű relációs adatbázis-kezelő. Talán mondanom sem kell, ez a Microsoft Accessre hasonlít erősen – legalábbis kinézetében és kezelésében. Az Access-belihez hasonló módon hozhatjuk létre az adatbázis tábláit, varázsló vagy táblaszerkesztő segítségével, a táblák között relációkat definiálhatunk, űrlapokat, lekérdezéseket és jelentéseket hozhatunk létre, sőt a VBScript révén programozhatunk is. Az Ability Database be tudja tölteni az Access MDB adatbázisait, és ha a makrókat nem is tudja értelmezni, az adatbázis összes tábláját megjeleníti. Sajnos ebben a programban is van még bogárasznivalójuk a fejlesztőknek, és nem ártana néhány kezelést könnyítő

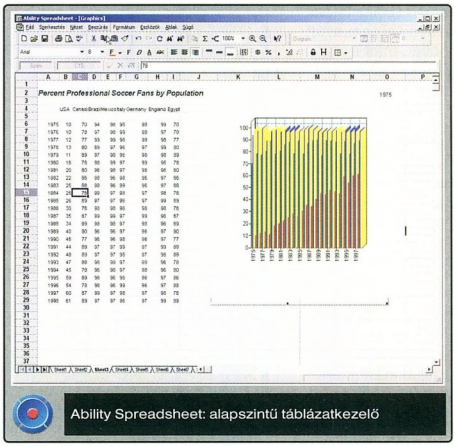

Ha minőségi lézernyomtatót szeretne, akár irodai, akár otthoni használatra, vásároljon hp LaserJet 1000w nyomtatót, most kivételesen kedvező áron.

- 10 lap/perc
- emulációs 1200 dpi felbontás
- 2500 lapos kezdőkészletet
- vízszintes lapadagoló

71 900 Ft+áfa

(1) 382 1111/113 tel./www www.hp.hu, www.hpshop.hu

TOVÁBBI INFORMÁCIÓÉRT HÍVJA VEVŐSZOLGÁLATUNKAT, VAGY KERESSE FEL WEBLAPUNKAT! INGYENES HÁZHOZ SZÁLLÍTÁS A HP SHOPON.

művelet sem – bár ezeket akár le is lehet programozni.

Szintén a Microsoft Office-ra emlékeztető elem az *Indítópult*. E lebegő nyomógombsorról gyorsan elérhetjük az Ability Office alkalmazásait. Más programokat is hozzáadhatunk – nagyjából ennyi az összes szolgáltatása. Semmivel sem nyújt többet, mint a Windows *Start* menüje.

Az Ability Office legnagyobb hiányossága, amibe lépten-nyomon beleakadtam, és nagyon bosszantott, hogy egyik programja sem kezeli az egérgörgőt, vagyis nem lehet görgetni a képernyőről kilógó szöveget, táblázatot. Érthetetlen, hogy ezt az alapvető kényelmi szolgáltatást miért mellőzték, de az biztos, hogy aki hozzászokott a használatához, nagyon hiányolja. Az egész csomaggal az a baj, hogy nehéz megszeretni, mindig akad benne valami bosszantó apróság, ami eltántorít a rendszeres használatától.

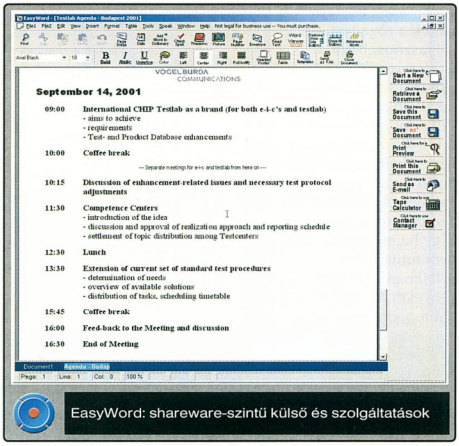

EasyOffice 2001

E netről letölthető csomag tartalmaz szövegszerkesztőt, táblázatkezelőt, bemutatókészítőt, könyvelőprogramot, címlistakezelőt. Ezekre jellemző az egységes kinézet, ablakuk jobb oldalán nyomógombsoron találhatók a (fejlesztők által) legfontosabbnak ítélt műveletek. Ha valakinek ez nem felel meg, akkor az éppen használt program átkapcsolható *Advanced* módba – ekkor eltűnnek a jobb oldali gombok, és a többi nyomógombról is eltűnnek az ikonok mellől a feliratok. Ilyenkor jobban hasonlítanak a Microsoft hasonszőrű termékeire.

E program egyedül csak üzleti felhasználásra nem ingyenes, erre nem mulaszt el minden egyes alkalmazásának minden egyes indításakor figyelmeztetni – egy idő után ez kellően idegesítő ahhoz, hogy vagy másik program után nézzünk, vagy kifizessük az üzleti felhasználás díját. E figyelmeztetés egyébként a futó programok menüsorában is megjelenik – biztos, ami biztos. A csomag része egy ZIP-tömörítő, és egy PDF-be exportáló program.

Az EasyZipet önállóan is használhatjuk, file-ok vagy könyvtárak tömörítésére vagy kibontására.

Indításakor átkapcsolható, hogy varázslóval segített vagy teljes képességű üzemmódban fusson – utóbbinál kissé emlékeztet a WinZipre. Szokatlan, de hasznos alkalmazási mód, hogy az EasyOffice egyes programjai dokumentumuk mentésekor ZIP file-t is tudnak készíteni, vagyis egyből tömörítik a saját formátumukban elmentett anyagokat. Ezt még megfejelik azzal, hogy e ZIP-eket jelszavazni lehet, így megoldják a hozzáférés-korlátozást is.

A PDF-be exportálást egy PDF-es nyomtatómeghajtó végzi, amely közvetlenül file-ba „nyomtat". Nemcsak az EasyOffice programjai, hanem az összes windowsos program használhatja. Persze nem egy Acrobat Distiller, de arra jó, hogy teljesen hordozható formátumot készítsünk bármilyen dokumentumból. Képes fontokat beágyazni a PDF file-ba, állítható a felbontás és a képtömörítés minősége.

A programcsomag sajátossága az EasySpeaker. E beszédszintetizátor felolvassa a dokumentumok tartalmát, de önállóan is elindítható, így bármilyen szövegfile-t fel tud olvasni. Leghasznosabb talán az EasyWordben lehet, ahol hangosan figyelmeztet a gépelési hibákra, illetve a gépeléssel egy időben visszaolvassa a szöveget, így vakon írva is észlelhetjük a melléütéseket. Üröm az örömben, hogy a letölthető változatban lévő EasySpeaker nem működik a Windows XP-vel – ha valakinek erre van szüksége, akkor kénytelen megvásárolni a CD-n terjesztett üzleti változatot, amely már tartalmazza az ehhez szükséges file-okat is.

Az EasyBookKeeper a cég könyvelését hivatott segíteni. Csak az a baj vele, hogy nagyon merev rendszerben működik. Igazából az üzleti könyvek digitális változata, mert semmilyen automatizmust (például áfaszámítás) nem tud, a tranzakciókat minden esetben kézzel kell elvégezni. Áttekinteni sem egyszerű, hazai viszonyokra igazítani pedig még kevésbé. Egy jópofa ötlet azonban van benne, ami más pénzügyi programoknál jól jöhet: az összegek befrásakor szövegesen kiírja a nagyságrendet (tízezer, millió stb). Így nehezebb elírni egy nullával a számokat. Több szót nem is érdemel a könyvelőprogram. :(

Az EasyPresentation szintén egyszerű alkalmazás, nem várhatunk tőle sokat. A bemutató egyes diái valamilyen háttérből, szövegekből és képekből állhatnak. Utóbbiak egymáshoz képesti elhelyezkedését néhány kész séma alapján határozhatjuk meg. Alkotói fantáziánkat ezek változatásában, a megjelenéshez használt effektusokban (honnan úszik be vagy tűnik elő), valamint a kísérőhangokban élhetjük ki. Egy szó mint száz, ez is felejthető.

Az Easy Contact Manager felelős a kapcsolatok nyilvántartásáért. Érdekes módon a program ablakának fejlécében az *EasyWord* felirat látható, és az ikonja is ugyanaz, ami arra enged következtetni, hogy a Contact Manager tulajdonképpen egy különleges dokumentumkezelési mód az EasyWordben. Egy-egy névhez a munkahelyi és otthoni adatok, telefonszámok mellett fontosabb dátumokat is (például születésnap, első találkozás dátuma), valamint számos hasznosnak tűnő információt is rögzíthetünk. Az egyes rekordok vezetéknév, cég, titulus, székhely, megye, irányítószám alapján rendezhetők sorba. Több file-ba lehet rendszerezni a különböző érdekeltségű neveket, például a magán és a munkahelyi kapcsolatokat, hazaiakat és külföldieket stb. Egyszerre több file-t is meg lehet nyitni, ezek között a lent lévő fülekkel lehet váltogatni.

Körlevél, kör e-mail, körfax könnyen készíthető. Abban mindegyik egyezik, hogy a levél szövege kiegészíthető a Contact Manager adatbázisának mezőivel – név, cégnév, beosztás stb. A körlevelet egyszerűen ki kell nyomtatni, és külön művelettel a borítékok nyomtatása is elvégezhető. Az e-mailt automatikusan el tudja küldeni a kiválasztott címzetteknek, ha van e-mail-címük, és levelezőnek a Microsoft Outlookot, Outlook Expresst vagy valamilyen Exchange-kompatibilis levelezőt használunk. A faxokat is el tudja küldeni, ha a gépben van faxmodem, és a kiválasztott címek tartalmaznak faxszámot is.

A körlevelekhez a címzettek kiválasztása érdekes módon zajlik. Nem lehet ad hoc módon kiválasztani a

A programcsomagok részei

Név	602Pro PC Suite 2001	Ability Office 2002	Easy Office 2001	MagyarOffice 1.0
Netcím	www.software602.com/	www.ability.hu	www.e-press.com/	www.magyaroffice.hu
Hazai forgalmazó	❍	Ability Office Kft, ☎ 473-0421	❍	Multiráció Kft. ☎ 363-4510
Nettó ár	egyéni felhasználásra ingyenes	30 400 Ft	egyéni felhasználásra ingyenes	18 000 Ft
Honosítás	❍	kezelőfelület, dokumentáció, mintafile-ok	❍	kezelőfelület, dokumentáció, mintafile-ok
Linuxos változat	❍	Wine emulátoron keresztül	❍	natív linuxos változat
Szövegszerkesztő				
Stílusok	●	●	●	●
Betölthető formátumok	Word DOC, RTF, Palm DOC, HTML, CSS, TXT	TXT, RTF, DOS-os szöveg, Word DOC, WordPerfect DOC, Ami Professional SAM, Windows Write WRI, HTML, szótár LEX	Word DOC, HTML, RTF, TXT, Microsoft Access Snapshot (.snp)	Word DOC és sablon, RTF, StarWriter DOC és sablon, TXT (Mac és Unix is)
Menthető formátumok	Word DOC, HTML, CSS, TXT	TXT, RTF, Word DOC, WordPerfect DOC, Ami Professional SAM, Windows Write WRI, HTML, szótár LEX	Word DOC, HTML, RTF, TXT, ZIP, PDF	Word DOC és sablon, RTF, StarWriter DOC és sablon, TXT (Mac és Unix is)
Többszintű visszaállítás	●	●	külön kapcsolható	●
Formázási lehetőségek	fejlett	átlagos	átlagos	fejlett
Körlevél készítése	megvásárolható opcióval	●	●	●
Táblázat a szövegben	●	●	●	●
Felsorolás/automatikus sorszámozás	●	●	●	●
Változáskövetés (korrektúra)	●	❍	❍	●
Automatikus mentés	●	❍	●	●
Hasábok	●	●	●	●
Élőfej, élőláb	●	●	●	●
Makrózható	❍	●	❍	●
Hasábok kezelése	●	●	●	●
Keres/cserél lehetőségei	tartalom szerint	tartalom, stílus szerint	tartalom szerint	tartalom, tulajdonság, formátum, szabályos kifejezések (regexp) szerint
Tartalomjegyzék készítése	●	❍	❍	●
Táblázatkezelő				
Munkafüzetek kezelése	●	●	●	●
Mi lenne ha...? (What if) számítás	●	❍	❍	❍
Célérték keresése (Goal seek)	●	❍	❍	●
Grafikonkezelés	fejlett	alapszintű	alapszintű	fejlett
Keres/cserél lehetőségei	érték szerint	érték, képlet szerint	érték	érték, képlet, jegyzet, szabályos kifejezések (regexp) szerint
Automatikus mentés	❍	❍	❍	●
Megjegyzés fűzhető cellákhoz	●	●	❍	●
Újraszámolás kikapcsolható	●	●	❍	●
Cella elődeinek/utódainak mutatása	❍	❍	❍	●
Sor–oszlop transzponálás	●	●	❍	●
Nyomtatási oldaltörés interaktív beállítása	●	❍	❍	●
Képszerkesztő (1)				
Formátumok	BMP, CAL, CLP, FAX, GIF, ICO, IFF, JPG, MSP, PCD, PCT, PCX, PNG, PSD, TGA, TIF, WMF	APX, BMP, GIF, IFF, JPG, PCT, PCX, PIX, PNG, PNM, PSD, RAW, TGA, TIF, WMF	❍	❍
Képszerkesztési lehetőségek	minimális	fejlett	❍	❍
Szűrők száma	6	92	❍	❍
Szabadkezes kiválasztás	●	●	❍	❍
Varázspálcás kiválasztás	❍	●	❍	❍
Egyedi szűrő definiálható	❍	●	❍	❍
Rétegek kezelése	❍	●	❍	❍
Bemutatókészítő (2)				
Kompatibilis a Microsoft PowerPointtal	❍	❍	❍	●
Vektoros rajzoló	❍	●	❍	●
Rajzszerkesztési lehetőségek	❍	minimálisak	❍	fejlettek
Adatbázis-kezelő (3)				
Kompatibilis a Microsoft Access-szel	❍	●	❍	❍
Egyéb szoftverek	fotóalbum-kezelő	indítópult	ZIP-tömörítő, könyvelő, számológép, beszédszintetizátor, PDF nyomtatószűrő	képletszerkesztő, HTML szerkesztő

●: igen, van/vannak. ❍: nem, nincs/nincsenek.
(1): az Easy Office-ban és a MagyarOffice-ban nincs képszerkesztő.
(2): a 602Pro PC Suite-ban és az Ability Office-ban nincs bemutatókészítő.
(3): csak az Ability Office-ban van adatbázis-kezelő.

listából elemeket, hanem meg kell jelölni a kívánt rekordokat a négy listajelölő szín egyikével. Kördokumentum készítésekor pedig azt kell kiválasztani, hogy melyik színű lista elemeiből építse fel azt.

A Contact Managerben kiválasztott személyt fel is hívhatjuk, ha van modem a gépben – a program átadja a kiválasztott (otthoni vagy irodai) számot a Windows tárcsázójának. Furcsa módon a mobilszámot így nem lehet feltárcsázni, azt kénytelenek vagyunk kézzel bepötyögni.

Ugyanitt található egy fapados naptár és feladatlista. Azért kell fapadosnak minősítenem, mert bár elrendezésében halványan hasonlít az Outlook naptárához, gyakorlatilag nélkülöz minden kényelmet. Például a feladatok határidejének dátumát kézzel kell megadni, nem lehet a naptárról kiválasztani (vagyis mindig emlékezni kell a pontos dátumformátumra), csak napi nézetet kínál stb. A megjelenítés egyáltalán nem módosítható, ráadásul a naptárban a hét *Vasárnap*pal kezdődik, nem kereshetünk a programmal szabad időpontot, nincs napi összefoglaló nézet – és még sorolhatnám a hiányokat. Röviden: legjobb elfelejteni az EasyCalendart és az EasyTaskListet.

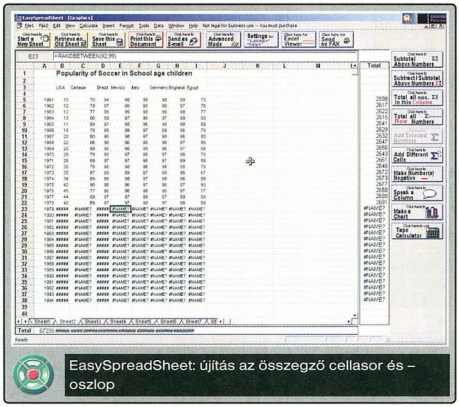

Mint említettem, a Contact Managerhez szorosan kapcsolódik az EasyWord. Ennek mindjárt két változata is megtalálható a csomagban.

A SimpleWord az EasyWord egyszerűsített változata – a csomag fejlesztői a régi, lassú processzorokra optimalizálták, ezért kihagytak belőle olyan memóriaéhes elemeket, mint az interaktív súgó, a stílusok kezelése stb. Ennek köszönhetően ugyanazzal a dokumentummal dolgozva az EasyWord például 9,2, a SimpleWord pedig 5,2 Mbyte memóriát foglal le.

Szokatlan, hogy az EasyWord két *File* menüt is tartalmaz – erre a rengeteg művelet miatt van szükség. Általában bő lére vannak eresztve a menüpontok, főleg azért, mert nincs külön beállító (Setup) menüpont, hanem az egyes műveletek beállításait az adott menün belül találjuk meg. Ez nem is lenne baj, ha a Microsoft programjaihoz hasonlóan eltüntetné a ritkán használt menüpontokat – de itt minden esetben előjön mindegyik. (Például ez is olyan memória- és CPU-terhelő megoldás, amelyet mellőztek a SimpleWordben.) Külön menüpontokat kapott például a biztonsági mentés, a biztonsági mentés nagypapájának, dédapájának betöltése – legalábbis a program így nevezi ezeket :). Itt lehet beállítani az automatikus mentést is – ez a három utoljára mentett generációt tárolja el (mindegyik mentésnél eggyel öregíti a változatokat), és beállíthatjuk, hogy a legöregebbet egy külön könyvtárba is lementse. Arra persze ügyelni kell, hogy a már nélkülözhető mentéseket kipuculjuk onnan, különben kezelhetetlen mennyiség halmozódik fel. A különböző formátumokat nemcsak a *Save As...* menüpont alatt találjuk meg, hanem külön menüpontot képeznek. Az EasyWord képes menteni Word DOC, HTML, RTF, TXT, ZIP, tömörített RTF és PDF formátumba. Beolvasni ugyanezeket képes, kiegészítve a Microsoft Access Snapshot (.snp) formátumával.

A gépelési és egyéb hibák visszavonásához alaphelyzetben egyszintű *Undo* áll rendelkezésünkre. Ha bekapcsoljuk a *Failsafe Undo* beállítást, a program minden egyes szó vagy sor módosítása után teljes mentést készít a file-ról, a visszaállítás ennek megfelelően egy elmentett állapot visszaállítása lesz. Terjedelmes dokumentumnál ez jócskán lelassíthatja a gépet, így a fejlesztők azt ajánlják, hogy csak szükség esetén kapcsoljuk be. Mintha előre lehetne tudni, hogy mikor lesz rá szükség... Szerintem a naplózó mentés, amit más szövegszerkesztőkben megoldottak, ugyanolyan hatásos – miközben jóval kisebb az erőforrásigénye.

A szerkesztett szövegbe beágyazható kép, táblázat, objektum, szimbólum – szóval minden olyasmi, amit megszokhattunk. Szövegformázás terén ismer minden szükséges lehetőséget, font-, bekezdés- és tabulátorbeállítást. Bekezdés- és karakterstílusokat is létrehozhatunk. A bekezdéseknél a sortávolságot, az igazítást, a behúzást, valamint az előtte és utána kihagyott helyet lehet beállítani. Nem kezel viszont fattyúsort.

A Wordben készített egyszerű dokumentumokat könnyedén beolvassa, az összetett oldalak (amelyek például grafikát, táblázatot, grafikont stb. tartalmaznak) azonban szétesnek, és csak hosszas munka árán válnak használhatóvá.

A táblázatkezelő szintén nagy nyomógombokon kínálja a szerinte leggyakoribb műveleteket, de ennek a felületét is átkapcsolhatjuk *Advanced* módba. A táblázat ablaka mellett és alatt sor-, illetve oszlopösszegző mezők láthatók, ahol az adott sor, illetve oszlop tartalmának összege jelenik meg. Ezeket ki lehet kapcsolni.

A táblázatkezelő kompatibilis az Excel 95 és 2000 közötti verzióinak tábláival és munkafüzeteivel, de előfordulhatnak olyan különleges Excel-funkciók, amelyeket nem tud kezelni. Ugyanígy nem tud mit kezdeni a makrózott file-okkal és az .xls file-ba mentett grafikonokkal – ezeket egyszerűen mellőzi. Az Excel 4-es és korábbi verzióinak dokumentumait nem tudja megnyitni, de ez előfordult újabb Excellel készített file-lal is. Tud még menteni és beolvasni tabulátorral vagy vesszővel tagolt szövegfile-t, valamint a saját .ess file-formátumát, ennek ZIP-be tömörített, esetleg jelszavas változatát. Csak írni tud PDF és HTML file-t.

Bár az alapvető műveletek megtalálhatók benne, a használata nem mindig egyszerű. Nem lehet például kikapcsolni az automatikus újraszámítást, ami olyan táblázatban, ahol a cellák egymáshoz vannak fűzve, nehézkessé teszi a munkát, mert állandóan újraszámol, ezalatt pedig nem reagál semmire. A szokatlan felület annak kedvez, aki nem szokott hozzá más programokhoz.

MagyarOffice 1.0

Az OpenOffice forrására épülő MagyarOffice-t már bemutattuk. A sokak által jól ismert StarOffice-hoz képest teljes magyar nyelvű kezelőfelületet, magyar sablonokat és magyar helyesírás-ellenőrzést találunk benne. A csomag programjai Basic nyelven makrózhatók.

Az Írógép fantázianevű szövegszerkesztő külsőleg ugyan nem, de szolgáltatásaiban és kényelmes kezelésében hasonlít a Microsoft Wordhöz. Gyakorlatilag mindent tud, amire irodában szükség lehet, akár egyoldalas levél, akár százoldalas tanulmány (lábjegyzetekkel, képekkel, tárgymutatóval, tartalomjegyzékkel stb.) elkészítéséhez. A Wordhöz hasonlóan

képes gépelés közbeni automatikus formázásra. (Aki ezt nem kedveli, kikapcsolhatja, de el kell ismerni, hogy meggyorsítja a szabályosan formázott szövegbevitelt.)

Szokatlan és felettébb hasznos az a – talán egyedülálló – szolgáltatása, amelynek révén a szövegen belül egyszerre több, össze nem függő részt is ki lehet jelölni. Másik, sajátosan MagyarOffice-os (vagy inkább OpenOffice-os) szolgáltatás a szavak automatikus befejezése. Ha egy szó kezdete megegyezik egy nemrég leírttal, akkor a program felkínálja a teljes szót, így nem kell újra begépelni. Apróság, de hasznos és kényelmes. Van automatikus javítás – sokan nem kedvelik, pedig hasznos segítséget nyújt, például kiteszi a tipográfiailag helyes idézőjeleket. A dokumentumokon végzett változtatásokat nyomon lehet követni – ez történhet akár színes kiemeléssel is, vagy függőleges vonallal azon szövegrész mellett, amelyet az eredetihez képest módosítottunk. Erre a vonalra állva a módosítást végző neve és a dátum is megjelenik. A nagy dokumentumokat szétbonthatjuk fődokumentum–aldokumentum szerkezetre, így akár többen is dolgozhatnak a fejezeteken, miközben a teljes dokumentum egységes marad.

A file-szintű kompatibilitás a MagyarOffice Írógépében a legjobb, még a tartalomjegyzékkel ellátott Word dokumentumot is hibátlanul beolvasta – erre egyetlen másik szövegszerkesztő sem volt képes. Az összetett, grafikus, táblázatos dokumentumon csak keveset kellett igazítani, hogy hasonlítson az eredetire.

A Számolótáblából is csak jókat mondhatunk. Mindent tud, amit kell, emellett rengeteg segítséget nyújt használójának. A képletszerkesztő ablakban például az Excelhez hasonlóan már szerkesztés közben láthatjuk a végeredményt. Fejlett a grafikonkészítő varázslója, a kész grafikont is könnyen módosíthatjuk. A 3D-s grafikonokat egyszerűen, egérrel forgathatjuk és dönthetjük, miközben az OpenGL-alapú megjelenítés azonnal frissíti a nézetet. A cellaformázáshoz akár dombornyomású betűket is használhatunk, ami remekül feldobja például egy jelentés fejlécét. A szöveges cellák irányultsága 360 fokban bármilyen lehet. A nyomtatási oldalakat az *Oldaltörés* nézetben egyszerűen egérrel húzva lehet beállítani. A *Detektív* meg tudja mutatni egy cellához kapcsolódóan annak elődjét (ahonnan az értéke származik) és utódját (ahonnan rá hivatkoznak).

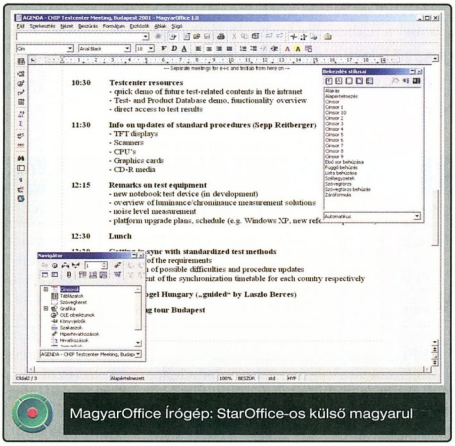
MagyarOffice Írógép: StarOffice-os külső magyarul

A file-szintű kompatibilitás jónak mondható. Noha egyik kritikus tesztfile-unkat nem tudta betölteni, de általában jól kezeli a régi és új Excel file-okat, azoktól sem riad vissza, amelyekbe grafikon is van ágyazva. Mindent összevetve jól használható, kényelmesen kezelhető program.

A Vetítővel bemutatókat készíthetünk és jeleníthetünk meg. Ezek PowerPointban készített bemutatók is lehetnek, de a Vetítő minden segítséget megad saját anyagok előállításához. Sokféle, jól használható magyar nyelvű mintát kapunk ehhez, ezeket tovább bővíthetjük számtalan effektussal – akár interaktív elemekkel is, például elágazásokat definiálhatunk annak megfelelően, mire kattintunk a bemutató vetítésekor.

A kész bemutatót akár a Vetítő saját, akár a PowerPoint PPT formátumában is elmenthetjük. A program teljes értékű alternatívája a PowerPointnak, mindent tud, amit az. A vektoros alapokon működő Rajzoló a Vetítő kiegészítése, de önállóan is használható alkalmazás. Alapvető síkidomokat könnyen lehet rajzolni, a [Shift]-et nyomva tartva pedig szabályos kört, négyzetet, illetve 45 fokonként beállítható egyenes vonalat tudunk létrehozni.

A rajz objektumai tovább szerkeszthetők, módosíthatók, egymásból kivonhatók, egyesíthetők, vagy vehetjük a metszetüket. A síkidomokat 3D-s objektumokká alakíthatjuk kihúzással vagy elforgatással. A 3D-s objektumok szabadon elforgathatók, torzíthatók, és tárgyanként változtathatók a megvilágítási jellemzők.

Különösen hasznos szolgáltatás az összekötő vonal. Ezt alkalmazva az összekötött objektumokat szabadon lehet mozgatni, megmarad az összekötés. Folyamatábrákhoz kiváló.

Külön program a Képletek nevű egyenletszerkesztő, amellyel bonyolult matematikai képleteket is létre lehet hozni, ezeket elmenthetjük önmagukban, vagy beágyazhatjuk más dokumentumokba. A program igyekszik arra is ügyelni, hogy ne maradjon hiba a képletben.

Értékelés

Azt hiszem, mindenki számára egyértelmű, hogy a Microsoft Office csomag ma már etalon az irodai szoftverek között. Érthető, hogy a konkurens fejlesztők ennek képességeit, szolgáltatásait, kényelmét próbálják meg visszaadni saját programjaikban. Ez legjobban a MagyarOffice-nak sikerült, így őt illeti a CHIP-TIPP.

Kiforrott megoldásai, teljesen magyar felülete könnyen használhatóvá teszi. Teljes egészében az OpenOffice-ra épül, így annak frissítései, hibajavításai azonnal megjelennek benne.

Jól használható a 602Pro PC Suite is, és nem megvetendő az sem, hogy egyéni felhasználásra ingyenesen regisztrálható.

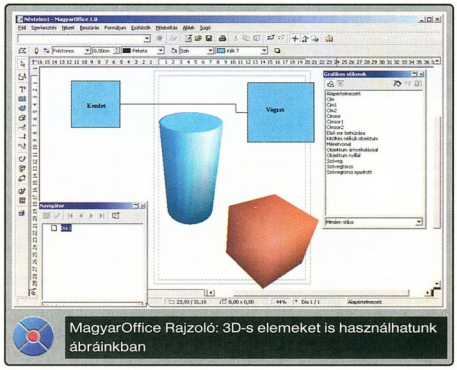
MagyarOffice Rajzoló: 3D-s elemeket is használhatunk ábráinkban

Új nemzedék

A netes szolgáltatásokra, többek között a levelezőrendszerek védelmére szakosodott MessageLabs statisztikái szerint 2001 folyamán jelentősen megnőtt az e-mailben terjedő vírusok forgalma.

Szappanos Gábor

Mintegy másfél éve, 2000 szeptemberében még csak minden 1400-adik levél volt vírusos, de 2001 decemberében, a Sircam- és Nimda-fertőzések tetőpontján már minden kétszázadik levél tartalmazott kórokozót. Sajnos minden jel arra utal, hogy ez a trend folytatódik – holott 2001 tavaszán, a mélypont idején azt lehetett volna gondolni, hogy lassanként leáldozik az e-mail férgeknek: a rendszergazdák megtanulták, hogy a

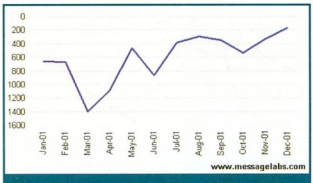

A vírust tartalmazó e-mailek arányának változása

levelezőszervereken ki kell szűrni a veszélyes mellékleteket, a felhasználók megtanulták, hogy ne futtassák le a kéretlenül jött levelek mellékleteit, a Microsoft által az Outlook programhoz kiadott biztonsági javítások pedig elzárták a vírusok elől az addig leginkább alkalmazott vírusterjesztési módszereket.

A főbb behatolási útvonalak alakulása

Vírus forrása	1996	1997	1998	1999	2000
E-mail melléklete	9%	26%	32%	56%	87%
Floppy	74%	88%	67%	39%	6%
Netes letöltés	12%	24%	14%	16%	2%

Az elmúlt év eseményei ezzel szemben azt jelzik, hogy a felhasználók semmit nem tanultak, és továbbra is megnyitják a levélmellékleteket, a vírusírók viszont tanultak, és több új módszert is csatasorba állítottak teremtményeik terjesztéséhez. Cikkünkben ezeket az újdonságokat tekintjük át.

Behatolási útvonalak

A rendszergazdák számára az is fontos információ lehet, milyen úton jutnak be a vírusok.

Az International Computer Security Association rendszeres éves felméréseinek eredményeit, a főbb behatolási útvonalak arányát cikkünk táblázatában láthatják.

Míg öt évvel ezelőtt elsősorban a floppykon behordozott vírusok voltak a dominánsak, addig mára a legfontosabb behatolási útvonallá az e-mailek melléklete és a netes letöltés vált – a kettő együtt a fertőzések több mint 93%-áért felelős.

Tanulság: célszerű minél hamarabb beszerezni olyan védelmi lehetőségeket, amelyek képesek ellenőrizni és szűrni a levelezést és a netes adatforgalmat.

A vírusincidensek típus szerinti megoszlását a Virus Bulletin havi összesítéseit alapul vevő grafikonon szemléltetjük. E grafikonon már a közelmúltban felbukkanó új vírustípusokat, a VBScript vírusokat és az e-mailen terjedő netes féregprogramokat is szerepeltetjük.

A makrovírusok egyre nagyobb szerephez jutottak – 2000 végéig egyértelműen domináltak, majd súlyuk egyre csökkent. Ez elsősorban nem azért történt, mert a makrovírus-fertőzések száma csökkent, hanem azért, mert a VBScript vírusok és az e-mailes programférgek által okozott incidensek száma hihetetlenül megnőtt.

Aktivizálódási módszerek

Nehéz helyzetben vannak manapság a számítógépes biztonsági szakemberek. Korábban évtizedeken keresztül gond nélkül meg lehetett nyugtatni a legújabb rémhírektől felzaklatott felhasználókat azzal, hogy egy vírus minden aktív beavatkozás nélkül, például az e-mail elolvasása által nem aktivizálódhat. Sajnos ezek a szép idők elmúltak. A böngésző- és levelezőprogramokban talált biztonsági hibákat a vírusírók kíméletlenül kihasználták, elérve, hogy már a levelek elolvasásával is aktivizálódhat a kórokozó. Két alapmódszert használnak az újabb vírusok.

Az első, korábban is alkalmazott trükk bizonyos ActiveX vezérlők hibáit használta ki. Ehhez több tényező összejátszása is kellett:

- A levelezésre széles körben használt legtöbb levelezőprogram – köztük az Outlook és az Outlook Express – képes

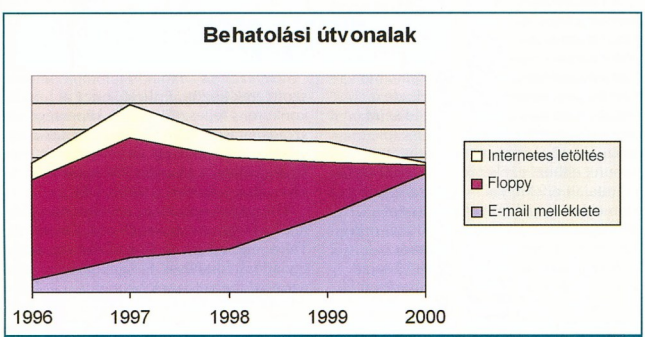

A vírusok fő behatolási útvonalai

HTML formátumú levelek írására és olvasására.

● A HTML levelek megjelenítésére az Internet Explorer (IE) motorját használják – vagyis mindaz, amit az IE meg tud emészteni, belekerülhet a levelekbe is. Többek között VBScript betétek és ActiveX vezérlők. Ez már önmagában elég nagy baj. Kevés praktikus érv szól amellett, hogy egy levélnek aktív script kódot kelljen tartalmaznia.

● Még ez sem lenne baj, hiszen elvileg csak a biztonsági szempontból veszélytelennek ítélt ActiveX elemek használhatók – ez a kitétel annyit jelentene, hogy semmilyen kártékony cselekedetre nem lehet ezeket felhasználni, ezért scriptekben minden figyelmeztetés nélkül felhasználhatók. És a fejlesztők itt követték el a hibát: ugyanis számos ActiveX elemet tévesen nyilvánítottak biztonságosnak. Ilyen volt például a sriptlet.typelib és az Eyedog, amit a JS.KAK és a VBS.Bubbleboy vírus használt ki, vagy a JS.Loading által használt com.ms.activeX.ActiveXComponent komponens.

Ezek segítségével file-okat lehet megváltoztatni vagy törölni a felhasználó gépén, a rendszerfile-ok változtatásával pedig az operációs rendszer parancsait végre lehet hajtatni.

A második módszer először a Nimda vírusban mutatkozott meg. Ez a MIME kódolású levelek kezelésében levő biztonsági rést használta ki.

A megfelelő módon megszerkesztett fejlécű levelek megnézésekor az Internet Explorer 5.0-s és 5.01-es verzióiban levő egyik biztonsági hiba miatt a vírus aktivizálódik.

A trükk lényege: a levélbe egy kódolt EXE programot szúrtak be mellékletként, viszont a fejlécben ez WAV hangfile-ként szerepelt.

A levelezőprogram a fejléc alapján biztonságosnak ítélte automatikus megnyitásra a mellékletet, és bár annak megnyitásakor észrevette, hogy a melléklet valójában EXE program, az abban lévő vírust lefuttatta.

Terjedési módszerek

Az Outlook 2000 és az Outlook XP programban bevezetett biztonsági javításoknak köszönhetően a levelek továbbküldésére már nem lehet használni sem a VBS és VBA makrovírusok kedvelt eljárásait az Outlook ActiveX programozási felületen keresztül történő vezérlésére, sem pedig a 32 bites bináris vírusok által használt Simple MAPI programozási felületet. Ezért a vírusok írói alacsonyabb szintre tértek vissza.

Kórokozóik úgy küldik tovább magukat, hogy közvetlen terminálkapcsolatra lépnek az SMTP szerverekkel, amint azt például a Nimda és a Sircam esetében is láthattuk.

Az SMTP-s levelezés során a kliensgépen futó program (jelen esetben egy vírus) egyszerű telnetes kapcsolatot létesít a 25-ös porton keresztül a levelezőszerverrel. A levél egyrészt a levél szövegéből, másrészt a kódolt féregprogramból áll.

Az ilyen utat választó féregprogramoknak, mivel a teljes TCP/IP-s adatfolyamot ők továbbítják a levelezőszerver felé, gondoskodniuk kell arról, hogy a mellékelt file 7 bitesre kódolt formában a szövegbe illesztve kerüljön elküldésre.

Ezért saját kódolóeljárásokat tartalmaznak – a Zoherbe és a Magistr.B-be például BASE64 kódolóeljárást építettek be.

E módszer hátulütője az, hogy a kommunikációhoz kell egy SMTP szerver.

Ennek helyét a vírusok vagy az adott számítógép beállításai közül olvassák ki (többek között a regisztrációs adatbázis *HKEY_CURRENT_USER\Software\Microsoft\Internet Account Manager\Accounts\00000001\SMTP server* kulcsa tartalmazza), vagy eleve fixen bevarrják a víruskódba.

Utóbbi esetben kevésbé életképes a féreg, mert részletes elemzése után pár órával – maximum egy nappal – már vagy leállítják a használt SMTP szervert, vagy letiltják rajta a mail relay-t, vagyis azt, hogy akármilyen külső számítógép levelet küldhessen a szerveren keresztül.

A jól felügyelt levelezőszerverek többsége ezt amúgy sem engedi, levélküldést csak az általuk kiszolgált belső hálózat gépei kezdeményezhetnek. E szigorítást nem a vírusveszély indokolta, hanem az, hogy a kifelé nyitott levelezőszervereket előszeretettel használták kéretlen levelek (spam) tömeges küldözgetésére.

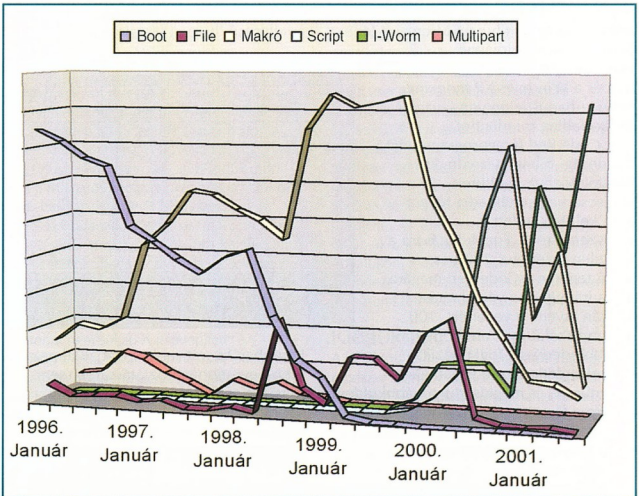

A vírustípusok elterjedésének havi megoszlása

Code Red

A neten végigseprő Code Red IIS féreg nyomait először 2001. július 13-án észlelték. Pár nap alatt hihetetlenül elterjedt, majd a féreg programjának sajátosságai miatt lecsengett az aktivitása. Terjedési mechanizmusa legkevésbé sem tipikus, de azt jó mutatja, milyen jellegű veszedelmek várhatnak bennünket az elkövetkező években.

A féregprogram a Microsoft IIS webszerverének 2001. június 18-án publikált biztonsági rését használja ki.

A szerkesztőségi anyagok vírusmentességét a **VirusBuster Kft.** saját fejlesztésű programjai is biztosítják.
(www.virusbuster.hu)

Ez a már szinte szokásosnak nevezhető puffertúlcsordulási hibák közé tartozik. A biztonsági szakemberek kiderítették, hogy a .IDA (Indexing Service) ISAPI szűrő nem ellenőrzi megfelelően a neki paraméterként átadott puffer méretét, így e puffert kellőképpen nagyra választva az kicsordulhat a veremterületre, átírva az eljárás utáni visszatérési címet úgy, hogy az a féreg pufferben küldött kódjára mutasson.

Az ilyen típusú hibákat alapos programtervezéssel lehetne kikerülni. Vagy pedig kitartó teszteléssel. Az eEye biztonsági cég szakemberei is így bukkantak rá: automatikus tesztelőrendszerük szabálytalanul formált kérésekkel bombázta IIS szervereiket, és az egyik ilyen csomag által okozott lefagyás vezetett a .IDA probléma felfedezéséhez. A hiba a Microsoft Index Server 2.0-s verziójában, a Windows 2000 Indexing Service-ban és a Windows XP Indexing Service-ban is jelen van – vagyis gyakorlatilag mindenhol.

A Code Red féregprogram a .IDA biztonsági hibát használja ki. Megfelelően összeállított kéréscsomaggal támadja meg a nem kellően védett webszervereket. Ennek hatására a védtelen Windows 2000-es rendszereken a Code Red magára tudja irányítani a végrehajtást. Miután átvette a vezérlést, 100 programszálat nyit, amiből 99 a továbbterjedéssel foglalkozik.

Ezek véletlenszerű IP-címeket generálnak, és megkísérlik továbbküldeni ezekre a férget tartalmazó adatcsomagot. A Code Red századik szála ellenőrzi, hogy milyen operációs rendszert támadott meg.

Ha az angol Windows 2000-e, akkor a lokális webszerver főoldalát lecseréli a képen láthatóra.

A változtatás után 10 órával visszaállítja az eredeti weboldalt. A változtatást a féreg a memóriában végzi el a TcpSockSend eljárás magára irányításával. Következésképpen ez a hatása is megszűnik a számítógép újraindításával.

A Code Red a memóriába töltve végzi dolgát, nem menti ki magát a merevlemezre, és meg sem próbálja biztosítani rendszerindítás esetén az automatikus futtatását – ezért egyszerűen, a szerver újraindításával eltávolítható.

Július 19-én észlelték a Code Red egyik újabb változatát.

Az eredetitől csak mintegy tucatnyi byte-ban különbözött, de sokkal nagyobb IP-cím-tartományt volt képes megtámadni. A második variánsból kihagyták továbbá a szerver weboldalát lecserélő eljárást.

Érdekes az is, hogy maga a féreg fizikai file formájában nem is manifesztálódik (kivéve a programozójának és/vagy útra indítójának számítógépét), hanem csak a hálón terjedő adatcsomagokban, illetve a megtámadott számítógépen levő memóriapufferben létezik. Ezért hagyományos víruskeresési módszerekkel nem lehet védekezni ellene, csak a víruskeresővel kombinált tűzfalak állíthatták meg. De erre igazából nincs is szükség, csak minden érintett webszerverre telepíteni kell a biztonsági javítást, majd újraindítani a szervert.

Konklúzió

A közelmúlt tendenciáit mérlegre téve kiviláglik, hogy a vírusírók és vírusirtók közti versenyfutás tempója soha nem látott mértékben felgyorsult. Már nem az a jellemző, hogy a vírusírók az évekkel korábban bevált sablonokat alkalmazzák több-kevesebb változtatással, hanem folyamatosan figyelemmel kísérik az operációs rendszerekben és felhasználói programokban felfedezett biztonsági hibákat. Ha ilyenre bukkannak (és e hibák egy részéről alaposan, mintaprogramokkal dokumentálva adnak hírt felfedezőik), akkor napok alatt beépítik ezt a tudást a vírusaikba. Így még mielőtt a vírusirtók felkészülhetnek a veszélyre – és jóval azelőtt, hogy a felhasználók elkezdik feltelepíteni a biztonsági hibákra kiadott javításokat –, már több ezer számítógép megfertőződik.

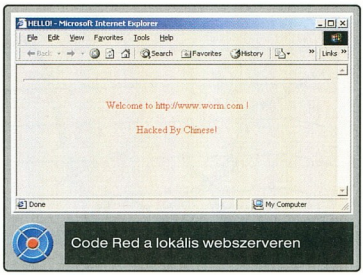

A mai vírusok életciklusa is sokkal rövidebb. A tipikus levélvírusok első felbukkanásuk utáni fél napban viharos sebességgel terjednek, azonban nagyjából 3 nap múlva (hála a víruskeresőkhöz kiadott frissítések rutinszerűvé váló gyors szétterítésének) már gyakorlatilag eltűnnek a színről.

A víruskereső cégeknek is alkalmazkodniuk kellett ehhez a tempóhoz. Felismerve, hogy sokkal inkább szükség van az együttműködésre, hogysem azt fel lehessen áldozni egy új vírus egyedüli felismerőjeként megszerezhető múló dicsőségért, nemzetközi együttműködési hálózatokat hoztak létre. Ezeknek köszönhetően ha valahol a világban felbukkan egy új, gyorsan terjedő vírus, egy-két óra elteltével már szinte mindegyik víruskeresőhöz letölthető a megfelelő vírusadatbázis-frissítés.

A vírusok elleni védekezés sokkal bonyolultabbá vált, mint volt két-három évvel ezelőtt. Akkoriban elegendő volt egy nem túl régi víruskeresőt feltelepíteni pár hónapos vírusadatbázissal, és máris megnyugtatónak mondható védelmünk volt.

Ez ma már kevés. Egyrészt az egy hónappal ezelőtti vírusadatbázis már elavultnak tekinthető.

Az e-mailvírusok pár óra alatt a világ legtávolibb csücskéből is eljuthatnak számítógépünkre, ezért a lehető leggyakrabban kell frissíteni a vírusadatbázist.

Ha ez nem oldható meg, figyelemmel kell kísérni a víruskereső cégek hírleveleit, és ha azok vírusveszélyről tudósítanak, azonnal le kell tölteni a friss adatbázist.

Másfelől csak a víruskereső programok alkalmazása nem elég.

A nagyobb cégeknek a vírusok minden lehetséges behatolási útját le kell zárniuk, beleértve a levelezést, a helyi hálózatot és a netböngészést is.

Átfogó vírusvédelmi megoldásokat kell tehát alkalmazni, amelyek magukban foglalják az aktív vírusvédelmet, a levelezésvédelmet, a tűzfal-megoldásokat.

Különösen azért fontos ez, mert az újabb vírusok igyekeznek minden lehetséges behatolási utat kihasználni.

A legjobb példa erre a Nimda, amely képes e-mailen keresztül terjedni, de a biztonsági javításokat nem tartalmazó IIS szervereken keresztül is terjedhet, befészkeli magát weboldalakba, sőt file-vírusként megfertőzi a helyi meghajtókon és a megosztott hálózati meghajtókon elérhető file-okat. Ha egyszer bejutott egy sokgépes hálózatba, csak véres verítékkel lehet megszabadulni tőle.

A helyi gépen, Win32-es vírusként és a helyi hálózat megosztásain való terjedését rendszeresen frissített rezidens vírusvédelemmel, a levelezőszerverek védelmét megfelelő szűrési szabályokkal és víruskereső betétek használatával lehet megoldani, a webszerverek biztonsági hibáinak kihasználását pedig víruskeresővel kombinált csomagszűrő tűzfalakkal lehet megakadályozni.

Talán ennél is fontosabb – és sajnos időigényesebb –, hogy folyamatosan figyelemmel kell kísérni a biztonsági réseket, a hozzájuk kiadott javításokat, és haladéktalanul fel kell telepíteni őket. Abban ugyanis biztosak lehetünk, hogy a vírusírók nem késlekednek kihasználni a réseket.

Társasház

A Windowsokban mindig is elég sutácska volt a többfelhasználós környezet. Az otthoni felhasználóknak készített Windows 95-ben és 98-ban alkalmazott megoldások még arra se voltak jók, hogy a számítógépet használó családtagoknak megfelelő felületet biztosítson.

Eke Zoltán

A korábbi népi Windowsok esetében egyszerűbb volt egy bootkezelő bevetésével két Windowst a merevlemezen tartani, mint vacakolni a felhasználói beállításokkal. Ezen a téren a Windows 2000 hozott nagy előrelépést – már majdhogynem elérte a Linuxokra jellemző tökéletes felhasználói fiókkezelést. A pontot az i-re azonban csak a Windows XP tette fel.

Többen egy gépen?

Érdekes kérdés. Miért használnának többen egy gépet otthon? Ez nem munkahely, nincs hálózat. De van család. A családban pedig biztosan akad rajtunk kívül más is, aki oda szeret(ne) ülni a monitor elé. Neki bizonyára más programokra lesz szüksége, mint nekünk. Más színösszeállítást favorizál, mint mi. És nem utolsósorban a mindkettőnk (hármunk, négyünk) által használt programoknak sem ártana, ha meg tudnának bennünket különböztetni. Szerencsére az újabb programok, de különösen a „Desigend for Windows 2000" és a „Windows XP" feliratú példányok már nemcsak hallottak a többfelhasználós környezetről, hanem ki is tudják használni annak lehetőségeit. Ennek megértéséhez tisztáznunk kell pár alapvető dolgot. Az első feltétel a többfelhasználós környezet lehetőségeinek kihasználásához, hogy a Windows XP-t ne a rossz szokásként beidegződött FAT vagy FAT32 file-rendszerre telepítsük – álljunk át az NTFS-re. Erről különböző fórumokon olvashatunk érveket pró és kontra, egy azonban biztos: amelyik számítógép elbírja a Windows XP-t, az könnyen elboldogul az NTFS file-rendszer extra igényeivel is – cserébe extra szolgáltatásokhoz jutunk. Az operációs rendszer telepítése után fordítsunk kellő figyelmet a felhasználói fiókok kialakítására és csoportosítására. Nem lesz nehéz dolgunk, mert a Microsoft programozói még a Windows 2000-ben megismertnél is egyszerűbb megoldást találtak ki. A felhasználói profilok beállításánál csupán két fióktípus közül választhatunk: *Rendszergazda* és *Korlátozott*.

Az aligha kérdés, hogy mit tud a *Rendszergazda* – de mit tud a *Korlátozott*nak nevezett felhasználó? Nos, az előbbi mindent, az utóbbi nem sokat. A feltelepített alkalmazásokat futtathatja, de csak akkor, ha az nem igényel rendszergazdai jogokat, fileokat hozhat létre és alapszintű beállításokat végezhet a saját profiljában. A fiókbeállításoknál saját képet választhat, megváltoztathatja a jelszavát, és szerencsére az asztal megjelenését is szabadon testre szabhatja. Megtehetjük, hogy az egyik felhasználó a Windowsok klasszikus felületét használja, a másik pedig teszem azt, az olajzöld Windows XP-féle.

Itt mindjárt megemlítenék egy kellemetlenséget – bár ez szőrszálhasogatásnak tűnhet: minden felhasználói fiók közös grafikai felbontást használ. Magyarán ha az egyik user az 1024x768-as felbontást használja, a másik pedig inkább az 1280x1024-et favorizálja, akkor ott bizony kapcsolgatás lesz! Ugyanis az operációs rendszer induláskor vagy bejelentkezéskor az utoljára használt felbontásban fog megjelenni. Sőt felhasználóváltáskor is előjön ez a probléma. Ez főleg azokat érinti kellemetlenül, akik sok ikont tartanak rendszerezve az asztalukon, méghozzá nem az „automatikus elrendezés" formában, mert felbontásváltáskor alaposan szétcsúszhatnak az ikonok.

Kicsuk-lak

A beállított felhasználók jogait jól átgondolt rendszer szerint csoportosították a fejlesztők, de lehetőséget adtak a finomhangolásra is. Csak el kell indítani a *Felügyeleti eszközök* csoportból a *Helyi biztonsági házirend* programot, és ott mindent megváltoztathatunk, ami nem a mi elképzelésünk szerint van kitalálva. Például megadhatjuk, hogy a számítógépet csak rendszergazda állíthatja le, vagy engedélyezhetjük a korlátozott felhasználóknak a rendszer teljesítményadatainak a figyelését.

Számítógépünk bekapcsolásakor vagy kijelentkezéskor, felhasználóváltáskor nem kell többé a Windows 2000-típusú beírogatós ablakkal vesződnünk, ugyanis itt egy nagyon ízléses üdvözlőképpel oldhatjuk meg a feladatot. Ezen mindegyik beállított felhasználó neve és kiválasztott képe látható (kivéve a *Rendszergazdát* – az ő neve és képe csak trükközve hozható elő), a bejelentkezéshez pedig elég csak rákattintani a képre. Ha a felhasználó jelszavat állított be a saját fiókjának védelmére, akkor megjelenik egy kis mező, ahová bepötyögheti a titkos szavacskáját. A *Documents and Settings* mappában mindegyik felhasználó nevére létrejön egy személyes mappa, ott tárolódnak a dokumentumai, a rendszer saját ízlése szerinti beállításai, a *Start* menüje, kedvencei, a levelezőprogram levelesládái és a feltelepített programok felhasználókhoz igazított paraméterei. Ugyanígy, a rendszer

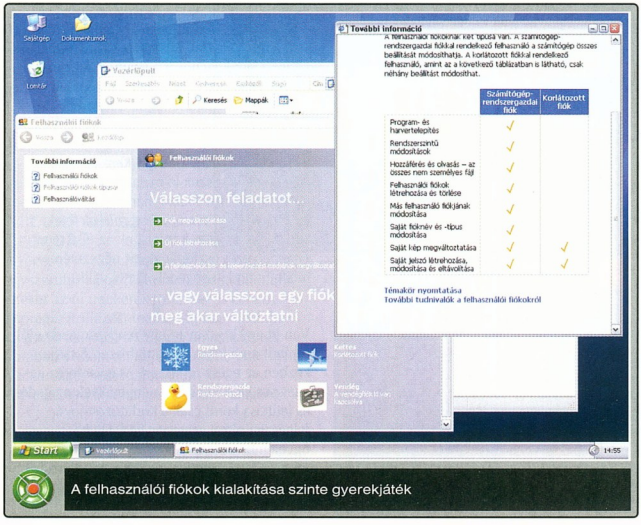

A felhasználói fiókok kialakítása szinte gyerekjáték

mindegyik felhasználójához elkülönített szemetesládát tart fenn, ezért nem fordulhat elő, hogy egymás adatait az örök vadászmezőkre küldjük.

A különélés örömei

Érdemes megemlíteni, hogy egyre több olyan program jelenik meg, amelyik korrektül kezeli a felhasználói profilokat, és a szükséges beállításokat nem a Windows mappájában vagy a Program Files-ban, hanem a személyi mappákban tárolja. Ez egyébként a „Designed for Windows XP" felirat elnyerésének egyik feltétele. Kellemes, hogy a játékok is kezdenek élni ezzel a lehetőséggel. Csak egy példa: Max Payne. A játék mappájában van egy Savegame nevű könyvtár, benne rövid szöveges tájékoztató, hogy a kimentett állások a „Multi User" rendszerrel való kompatibilitás végett a személyes dokumentumok között keresendők. Jogosan érezhető kellemetlenségnek a ki- és bejelentkezés, ha például egy programtelepítés erejéig át kell ugranunk a rendszergazda bőrébe, hiszen ilyen esetben minden programot be kell zárni, kijelentkezni, majd a másik profilba bejelentkezni, ott az összes alapprogram elindul stb. Nem két pillanat, annyi biztos. Ezért ilyen célra találtak ki egy sokkal gyorsabb és hatékonyabb eljárást: a felhasználóváltást. A legrövidebb módszer a billentyűzeten a [Windows] (a bal [Ctrl] és [Alt] között) és az [L] gomb együttes lenyomása. Így a felhasználók közötti váltás már a programok közötti átkapcsolás [Alt Tab] kombinációjának egyszerűségével vetekszik.

Személyes mappákba csak annak tulajdonosa vagy a rendszergazda tud belekukkantani, de itt is lehet tovább finomítani a dolgokon. A legegyszerűbb, ha „saját" használatúvá tesszük a személyes mappánkat. Ehhez nyissuk meg a már említett

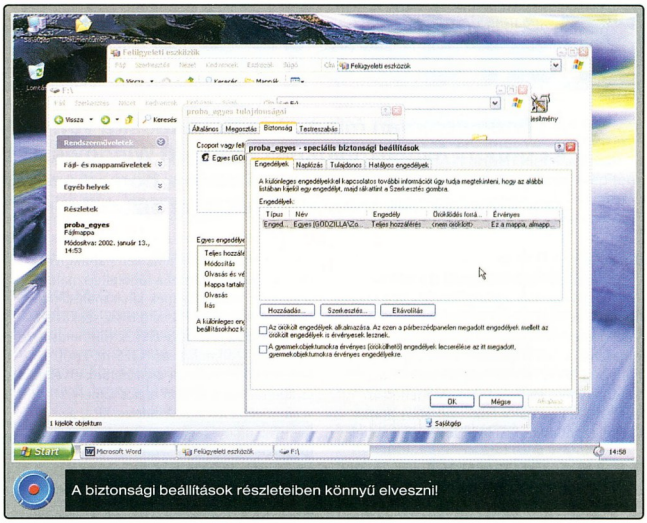

Documents and Settings mappát, kattintsunk jobb egérgombbal a saját személyes mappánkon, válasszuk ki a *Megosztás és biztonságok* menüpontot, és ikszeljük be a *Saját használatúvá tétel* mezőt. Ezután ebbe a mappába kizárólag mi fogunk tudni belenézni – persze a megfelelő jelszó beírása után.

Mindenki bújócskázik

Ha ezen a mappán kívül is szeretnénk valamit titkosítani, kicsit komplikáltabb eljárást kell követnünk. Először is meg kell szüntetnünk az egyszerű megosztási nézetet. Ehhez nyissunk meg egy mappát, például a *Sajátgép*et, az *Eszközök* menüpontban válasszuk ki a *Mappa beállításait*. A *Nézet* fülön a speciális beállítások listájában keressünk egy ilyet: *Egyszerű file-megosztás használata (ajánlott)*, és vegyük ki előle a kis pipát. Jöhet az *OK*, és már kereshetjük is az eldugni kívánt mappát.

Kattintsunk rá jobb egérgombbal, *Megosztás és biztonság*, majd ugorjunk a *Biztonság* fülre. Látható, hogy itt már van néhány felvitt felhasználó, akiket szépen ki kell dobnunk – elvégre azt szeretnénk elérni, hogy csak mi kukkanthassunk bele a mappába. Nyomjuk meg a *Speciális* gombot, majd a felbukkanó ablakon iktassuk ki *Az örökölt engedélyek alkalmazása...* felirat előtti kis pipát. A feltett kérdésre nyomjunk *Eltávolítás*t, és azonnal adjuk hozzá magunkat a listához, különben mi sem fogunk tudni belenézni a mappánkba! A *Hozzáadás* gombra feljön a *Felhasználó vagy csoport kiválasztása* ablak, és ha nem vagyunk biztosak a beírandókban, kattintsunk a *Speciális*ra, majd pedig a *Keresés most*ra. A listából válasszuk ki magunkat, majd kétszer nyomjunk *OK*-t. Alakul már! Ott a nevünk és az *Ez a mappa, almappák és file-ok* tétel, valamint egy lista. Kattintsunk az első tétel *Engedélyezés* oszlopának kis négyzetére, miáltal minden engedélyezetté válik.

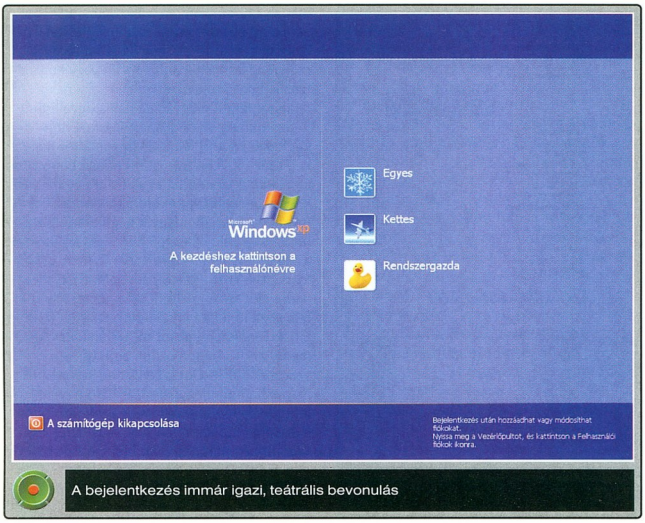

●

Van itt egy kis csavar: egy rendszergazda elől semmit nem lehet eldugni, hiszen ő tartja kézben az egész rendszert. Magyarán ez az egész csikicsuki játék az engedélyek megadása és letiltása körül csak a korlátozott jogú felhasználókkal szemben véd. De ha figyelembe vesszük, hogy igazán jól behangolt rendszerben *egyetlen* rendszergazda van, és mindenki más korlátozott jogosultságokkal bír, akkor nincs baj!

A zenekészítés nagy öregjei

Sorozatunk előző részében áttekintettük a főbb zeneszerkesztő programtípusokat. Most pár gyakorlati példán keresztül ötleteket szeretnénk adni a trackerek használatához.

Dvorák Bence (rigor@vogel.hu)

A trackerek felépítését és működési mechanizmusát már megismertük (↬ Zenél a PC – CHIP, 2002/2/107), de hogyan tudjuk őket használni? Az alábbiakban ezzel foglalkozunk. A vállalkozó kedvűeknek CD-mellékletünkre feltettünk néhány klasszikus és újabb trackert a \TRACKEREK könyvtárba, amelyekkel ki is lehet próbálni az alább leírtakat.

A trackerek manapság már kevésbé használt eszközök, és a professzionális zenekészítésből szinte teljesen kikoptak. Mégis miért foglalkozunk velük? Mert a legkisebb anyagi ráfordítással (a legtöbb tracker ingyenes, ráadásul 486-oson is elfut), kevés zenei előképzettség és átlagos hangkártya birtokában bárki könnyen és gyorsan készíthet jól hangzó zeneket. Az elkészült művek megfelelő hangminták birtokában jól szólhatnak, bár a hozzáértő fül hamar kiszúrhatja, hogy trackeres zenét hall. Ez a módszer azonban arra mindenképpen elegendő, hogy eldöntsük, vajon komolyabban befektessünk-e a zenekészítésbe. Sőt ha valamilyen hangszeren játszunk, akkor gyakorláshoz könnyen készíthetünk trackerrel kíséretet.

Mit tudnak az öregek?

A régebbi trackerekben csak egyszerűbb alapeffektusokat használhattunk – ezeket az új trackerek többsége is ismeri. Az appregio (trillázás) manapság már ritkábban használt effektus, a C64-es, amigás zenék korában viszont annál népszerűbb volt, így a trackerekből sem maradhatott ki.
A trackerekben a hangmagasság, hangerő csúsztatásaival sokat finomíthatunk a zenén. Ugyanilyen elterjedt a vibrato és a tremolo effektus, amelyek mellett a balansz szabályzására is több mód nyílik. Fontos megemlíteni a Sample Offset effektust, amellyel meghatározhatjuk a hangminta lejátszásának kezdeti pozícióját – például felszeletelhetünk virtuálisan egy dobloopot.

A felbontás átka

Élő felvételnél – amikor például MIDI billentyűzetről játsszuk fel a dallamot – előfordulhat, hogy nem pont a pattern lépéseihez igazodva játszunk. Ilyenkor a program automatikusan a legközelebbi lépésre teszi a hangot. Ez nem baj, ha nagy felbontást használhatunk. Sajnos a patternrendszerű programokban a felbontás nem túl nagy (mert elsősorban off-line bevitelre készültek), amit úgy ellensúlyozhatunk, hogy növeljük a tempót és a percenkénti ütemszámot.

A hangon változtató effektusok mellett fontosak a sebességére ható effektusok is, amelyekkel gyorsíthatunk vagy lassíthatunk a tempón, így több lépés jut egy időegységre.

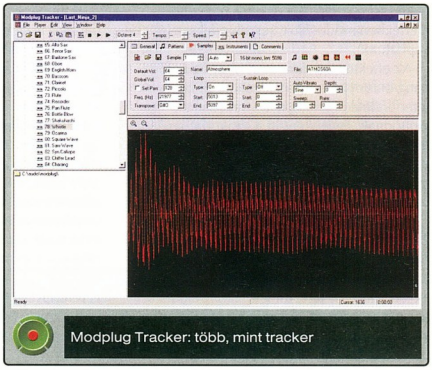

Modplug Tracker: több, mint tracker

Az egyik nagy öreg, a Fasttracker II

Mivel egy pattern a legtöbb esetben 16 lépésből, illetve annak többszöröséből áll (ez tetszés szerint módosítható), a trackerek többsége a 16-os számrendszert használja a sorok számozására. E pazarló módszer helyett egyéb trükköket is alkalmazhatunk. Gyakori, hogy a nagyobb felbontásra csupán egy gyorsan pergő dob, vagy egy-két hangjegy miatt lenne szükségünk. Ekkor használhatjuk a pergetést (retrig note): a program két egymás utáni lépés között tetszés szerint többször is megszólaltatja az adott hangszert.
A felbontással tovább ügyeskedhetünk a note delay segítségével, ami a hang megszólalásának kezdetét késlelteti a következő lépés elejéig terjedő intervallumban.

Mindez kevésnek tűnhet, de ha ezeket az effektusokat ügyesen variáljuk, pár apró trükk segítségével további effektusokat hozhatunk létre.

Egyszerűből bonyolultat

Echo/reverb és multi tap delay.
Visszaverődést, vagy akár többelágazású visszhangot (multi tap delay) könnyen létrehozhatunk, ha a kiválasztott hang (vagy dallam) melletti csatornára önmagát bemásoljuk, és a másolatot az eredetihez képest eltoljuk pár századmásodperccel vagy pár lépéssel lefelé, illetve az eredetihez

↬ www.un4seen.com/music/

képest csökkentjük a hangerejét. Ha enyhe visszaverődést készítünk, és a két csatorna balanszát a jobb, illetve a bal oldalra állítjuk be, a kis időbeni eltérés miatt kellemes sztereó hangzást kapunk.

Többelágazású visszhanghoz egyszerűen több másolatot kell készítenünk, és mindegyiket tetszés szerint változtatnunk. Az újabb trackerekben szűrhetjük is a hangot, így kifinomultabb visszaverődéseket készíthetünk, sőt balanszváltozásokkal kombinálhatjuk ezeket.

Flanger és phaser. Az egyszerűbb fáziseltolásos effektusokat szintén az eredeti hang megduplázásával állíthatjuk elő. Emellett például az egyik hangsávra enyhe vibratót teszünk, vagy picit módosítjuk a lejátszási pozíciót (ha ugyanis nagyobb mértékben módosítjuk, reverb effektust kaphatunk).

Az effektus úgy jön létre, hogy az eredeti hang bizonyos frekvenciái az eltolt képével interferálnak, így bizonyos frekvenciák kioltódnak. Egyébként itt a gyakorlatban is megfigyelhetjük, ahogy a fázisok kioltják egymást: ha a hangminta mellett a teljesen fázisfordított képét játsszuk le, teljes csöndet hallunk.

Az elnyúló idő

A trackerekben lejátszott hangminták hangmagassága a minta lejátszási idejével együtt változik, úgy, mint amikor például a normál sebességnél gyorsabban pörög egy korong a lemezjátszón. Ezt küszöböli ki a time stretch. Csakhogy ez az effektus a trackerek idejében még ritkaságszámba ment, és az akkori hangszerkesztő programokban sem találhattuk meg. Ha azonban ismerjük az effektus működési elvét, kis trükkel akár a Fasttracker II-ben is létrehozhatjuk (persze nem lesz igazán élvezhető minőségű).

A time stretch lényege, hogy az eredeti hangmintát sok apró részre daraboljuk, és a részek közti távolság növelésével, illetve egyes darabkák elhagyásával változtatjuk a sebességet. A részek között keletkezett rést betömjük, esetleg elhagyott minták miatt keletkezett egyenetlenséget elfedjük.

A trackerekben ehhez első lépésben maximálisra vesszük a lejátszási tempót és a BPM-et, hogy minél nagyobb legyen a felbontásunk, azaz minden egyes másodpercre több lépése jusson a kottának. Ezt követően a változtatni kívánt hangmintát használva szorosan egymás alá beírjuk többször ugyanazt a hangjegyet. Ekkor előkerül a sample offset effektus, amit szintén beírunk minden hang mellé, de ahogy haladunk lefelé, minden egyes lépésnél eggyel növeljük a paraméter értékét, azaz mindig egy picivel később helyezzük el az indítási pozíciót, mígnem elérjük a szélső értéket. Így tulajdonképp máris sok apró szeletre vagdostuk a hangmintát.

Ezután ha lejátsszuk a patternt, a nagy sebesség miatt folyamatosnak halljuk a hangmintát. Ha ilyenkor változtatunk a

XMPlay: minden trackeres számára kötelező lejátszó

hangszer hangmagasságán, nem fog változni a lejátszási sebesség, azaz változatlan ideig szól. Ugyanígy fordítva: ha változtatjuk a sebességet, a hangmagasság változatlan marad.

Ha megnyújtjuk a hangminta sebességét, a darabok közt rések keletkeznek. E réseket a továbbcsengő hangmintadarabkák töltik ki, amelyek összenyomás esetén rövidebb ideig szólnak (itt sajnos nem tudjuk lefedni a hiány okozta egyenetlenségeket). Ez az effektus csak szűk tartományokban alkalmazható, de még így is rontja a hangminta minőségét. Manapság inkább csupán mint érdekességet érdemes használnunk. Viszont ha ezt az effektust úgy módosítjuk, hogy jócskán visszaveszünk a tempóból, modern zenékben most is jól alkalmazható, érdekesen torz effektust kapunk.

Megoldás nyűgökre, bajokra

A régi trackereknél (Fasttracker II, AXS 2.3) inkompatibilitási problémák léphetnek fel rendszerünkben. E programok többségét ugyanis még DOS alá készítették, az akkor kapható hangkártyákhoz. A helyzet nem reménytelen, csak kis türelem és bátorság szükségeltetik hozzá, hogy a trackert beindítsuk Windows alatt is frissen vásárolt hangkártyánkkal.

Az első fontos kritérium, hogy a hangkártyánknak legyen Sound Blaster-kompatibilis DOS-os meghajtóprogramja. Számos hangkártya mellé jár DOS-os Sound Blaster-emuláció, sőt még az újabb Sound Blaster hangkártyák is ennek révén szólaltatják meg a régi DOS-os programokat. Első lépésként tehát ellenőrizzük, hogy van-e feltelepített DOS-os Sound Blaster-emuláció, és ha van, megfelelően működik-e. Azt is ellenőriznünk kell, hogy nem ütközik-e más eszközzel, és hogy a programban mindent jól állítottunk-e be. Ha a program ezek után sem fut, vagy mondjuk pár sor után megakad a pattern lejátszása, akkor át kell rendezgetnünk gépünk IRQ- és DMA-kiosztását úgy, hogy a tracker megelégedjen vele.

Ekkor jön a bátorság próbája! *Figyelem, az itt leírtakat mindenki csak saját felelősségére próbálja ki!* A *Vezérlőpult → Rendszer → Eszközkezelő* menü alatt meg kell keresnünk a Sound Blaster-emulációt. Annak *Tulajdonságok → Erőforrások* almenüjében találjuk az átállításra váró paramétereket.

Például: IRQ: 5 vagy 7, DMA: 1, 16 bit DMA: 5 vagy 1 beállítások mellett nagy az esélyünk a sikerre. Fontos, hogy ne okozzunk ütközést, és az állítgatások után mindig indítsuk újra a Windowst. Ha a rendszer nem engedi megváltoztatni a beállításokat, válasszunk másik alapkonfigurációt, és próbálkozzunk tovább. Azzal ne foglalkozzunk, ha a konfigurációban csak a bemeneti/kimeneti tartományt, és a közvetlen memória-hozzáférést látjuk megjelölve (megeshet, hogy pont ezzel fog működni).

A mai gyerekek

Manapság is fejlődő, és a hagyományos vonalat követő tracker a Modplug Tracker (→ www.modlpug.com) és a MadTracker (→ www.madtracker.org/).

A MadTracker a Fasttracker kezelését utánzó program (felülről kompatibilis azzal). Ebben számos jó minőségű, burkológöbével vezérelhető extra effektust, MIDI-támogatást, 32 bites lebegőpontos jelfeldolgozást (a regisztrált Pro változatban 24 bites, 96 kHz-es WAV-renderelési lehetőséget) találunk. Bővebben is írtunk róla magazinunk hasábjain (→ Fasttracker Windows alá? – CHIP 2000/10/14).

Bár a Modplug Trackerről is írtunk (→ CHIP 2001/3/10), érdemes megemlíteni róla, hogy tudja használni a VST effektusokat, megnyitja a MID névkiterjesztésű MIDI file-okat, és le tudja menteni azokat IT vagy akár XM formátumba is – ráadásul erre az átalakításra fordítva is képes.

Egy ügyes kis lejátszó

A régi trackeres formátumokat (MOD, S3M, XM, IT) nem a Winamppal érdemes megszólaltatni, mert a Winamp gyakran hibásan játssza le ezeket, hamisan, élvezhetetlenül zörgő effektusokkal, túlfutó

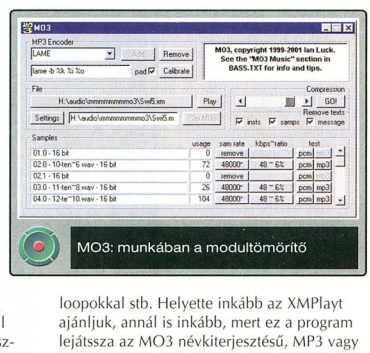

MO3: munkában a modultömörítő

loopokkal stb. Helyette inkább az XMPlayt ajánljuk, annál is inkább, mert ez a program lejátssza az MO3 névkiterjesztésű, MP3 vagy Ogg Vorbis tömörítést használó modulokat is. Az XMPlay ráadásul a Winamp input plug-injét is képes használni. Az MO3 a különböző trackeres modulokban tárolt digitális hangmintákat tömöríti a Lame Encoder vagy az Ogg Vorbis segítségével. Így rendkívül kis méretben gyorsan elküldhetjük művünket ismerőseinknek.

A változatosság gyönyörködtet

Ha a cím valakinek ismerős, az nem a véletlen műve – tavaly decemberben ezen a címen kis játékra invitáltam vállalkozó kedvű olvasóinkat. A feladat nagyon egyszerű volt: zöld négyzet által takart piros kört kellett kijelölni a CorelDraw-ban minél több, illetve minél ötletesebb módon.

Weisz Tamás

Szerencsére e feladat sokak fantáziáját megmozgatta, számos érdekes megoldás született. Némelyik még engem is meglepett, pedig több mint egy évtizede dolgozom a CorelDraw különböző verzióival. A legtöbben – érthető módon – ugyanazt a nyolc–tíz módszert írták le különbözőképpen. Néhányan – például Csóka Barnabás – alaposabban is körbejárták az egyes variációkat, így ők aztán több mint húsz lehetőséget vázoltak fel. Az abszolút csúcsot azonban egyértelműen Kállai Attila állította fel, aki – ha a mások által kifejtett kombinációkat is beleszámoljuk – valóban többtucatnyi, néhol kissé absztrakt megoldást írt le (úgy, hogy közben kifelejtette az egyik legkézenfekvőbbet), így ő vitte el a pálmát és CorelDraw Essentials csomagot.

És most jöjjön a lényeg: jelöljük ki a piros kört anélkül, hogy a zöld négyzetet elmozdítanánk a helyéről!

Alapfokon

Az objektumok kijelölésére elsődlegesen a nyíl eszközt (Pick Tool) használjuk a CorelDraw-ban. Ezért aztán sokaknak az az első gondolata, miként tudnák ezzel kijelölni a piros kört. A CorelDraw 8-ban jelent meg újdonságként a „bányász kijelölés", vagyis az a lehetőség, hogy az [Alt] billentyű nyomva tartása mellett kattintsunk egy rajzelemre. Ez ugyanis a takarásban levő objektumokat is képes kijelölni, egyre lejjebb és lejjebb „ásva", így akár többszörösen fedett elemeket is el tud érni.

Nemcsak úgy jelölhetünk ki egy rajzelemet, hogy rákattintunk, hanem úgy is, hogy keretet húzunk köré a nyíllal. Normál esetben a program mindazon objektumokat kijelöli, amelyek teljes egészükben az így meghatározott keretbe esnek. („Nem normál" esetnek azt tekinthetjük, amikor nyomva tartjuk az [Alt] billentyűt, ilyenkor ugyanis minden olyan rajzelem kijelölésre kerül, amelynek bármilyen kis darabja a kereten belül volt.) Ezt tudva tehát, ha húzunk egy akkora kijelölőkeretet, amely teljesen bekeríti a piros kört, ám a zöld négyzetnek legalább egy kis darabja ezen kívül esik, akkor már meg is oldottuk a problémát.

A nyíl eszköznek az [Alt]-nál sokkal régebbi és – csak részben ennek köszönhetően – ismertebb módosító billentyűje a [Shift], amely a kijelölt rajzelemek csoportjához „hozzácsapja" a nyomva tartása alatt kijelölt objektumot, vagy – és számunkra most ez a fontosabb – ha az már ki volt jelölve, akkor kiveszi a kijelöltek közül. Vagyis ha az összes objektumot kijelöljük (esetünkben ugye mind a kettőt), majd a [Shift] nyomva tartása mellett rákattintunk a zöld négyzetre, akkor már csak a piros kör lesz a „kijelöltek csoportja", így ismét elértük célunkat. Az összes objektumot többféleképpen jelölhetjük ki: használhatjuk az *Edit → Select All → Objects* műveletet, megnyomhatjuk a [Ctrl A] billentyűkombinációt, rákattinthatunk duplán a nyíl eszközre, vagy ugye húzhatunk egy akkora keretet, amelyik bekeríti mindegyik rajzelemet.

De miért kellene az [Alt] és a [Shift] billentyűvel bajlódnunk? Nem lenne egyszerűbb, ha valahogyan átlátszóvá tennénk a négyzetet – akkor egyszerű kattintással is kijelölhetnénk a kört. A négyzet átlátszóvá tételére két lehetőség kínálkozik: átlátszóvá „színezzük" (például a színpalettán vagy a kifestőeszköz kiugró ikonmenüjében az X-re kattintva), avagy a *View* menüben kiválasztjuk a *Wireframe* vagy a *Simple Wireframe* nézetet. E két megoldás közül inkább a második hű a feladat szelleméhez, ám tény, hogy a feladat megfogalmazásában csak a zöld négyzet elmozdítása volt tiltva, az átszínezése nem (erre még visszatérünk). Akármelyik utat is választottuk, sikerült láthatóvá tennünk a piros kört, vagy legalábbis a körvonalát. Ezután nincs más dolgunk, mint a kontúrvonalára kattintanunk. Kattinthatunk a kör belsejébe is, de akkor előtte a *Options* ablakban (ezt a *Tools → Options* művelettel vagy a [Ctrl J] billentyűkombinációval nyithatjuk meg) ki kell kapcsolnunk a *Workspace → Toolbox → Pick Tool* oldalon az objektumok kitöltöttként kezelését meghatározó *Treat all objects as filled* kapcsolót.

A CorelDraw-tanfolyamok egyik első leckéjének témája: hogyan lehet kijelölni objektumokat a [Tab] és a [Shift Tab] billentyűkkel. Ezt a módszert ugyan nem, vagy csak elég korlátozottan lehet használni több száz, esetleg több ezer elemet tartalmazó rajzok esetében, ám jelen pillanatban ugyebár van 2, azaz kettő darab objektumunk, így e gombok nyomogatásával gyorsan rátalálhatunk a keresett piros körre.

Haladó(bba)knak

Az egyik lehetséges megoldást tulajdonképpen már a feladat bemutatásának illusztrációján én magam mutattam meg. Meg kell nyitni az objektumkezelőt (*Window → Docker → Object Manager*), majd ott egyszerűen kijelölni a piros ellipszist. Ha az objektumkezelőben nem látszanának az egyes rajzelemek, akkor a dokkoló tetején látható három kapcsoló közül a jobb szélsőt (Layer Manager View) ki kell

kapcsolni, majd a *Layer 1* nevű réteg melletti [+]-ra kattintani, hogy a fólián lévő objektumokat is megmutassa.

Az egyik legfrappánsabb megoldás, hogy lezárjuk a zöld négyzetet (*Arrange → Lock Object*), majd a fentebb már bemutatott módszerek bármelyikével (például duplán a nyíl eszköz ikonjára kattintva) kijelöljük az összes – szerkeszthető – rajzelemet, vagyis a kört.

A feladatot kicsit másként megfogalmazva: nem kijelölnünk, hanem megkeresnünk kell a piros kört. Piros. Kör. Akkor miért ne kerestethetnénk meg a programmal? Erre van az *Edit → Find and Replace → Find Objects* művelet! Megkereshetjük vele az összes (esetünkben mind az egy) kört, illetve hivatalosan ellipszist (Ellipses), vagy megkereshetjük a piros színű rajzelemeket (szintén egyetlen találatot fogunk kapni). Utóbbi esetben még a színt sem kell megadnunk, hiszen a *Find Next* gombot megnyomva másodikként úgyis a kört fogja megtalálni a CorelDraw. Ilyen alapon egyébként rákereshetünk a körvonal nélküli (Outlines: No Outline) rajzelemekre is, közöttük is meg fogjuk találni a piros kört.

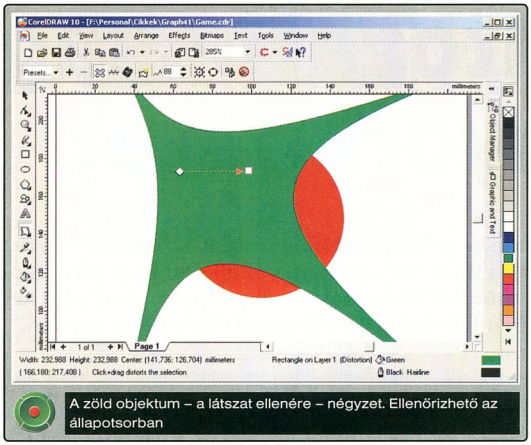

A zöld objektum – a látszat ellenére – négyzet. Ellenőrizhető az állapotsorban

Sőt, nemcsak konkrét tulajdonság, hanem stílus szerint is kereshetünk. Hacsak nem változtattuk meg létrehozásuk után, akkor mind a kör, mind a négyzet az alapstílust (Default Graphic) veszi fel. Hozzunk létre új stílust – *New → Graphic* művelet a stílusok dokkolójában, amit a *Window → Dockers → Graphic and Text Styles* művelettel vagy a [Ctrl F5] billentyűkombinációval nyithatunk meg –, és azonnal rendeljük hozzá a zöld négyzethez. Ettől azonnal megváltozik a négyzet színe, de ez most kevéssé zavar minket. Vagy ha zavar, akkor úgy hozzuk létre az új stílust, hogy jobb gombbal rákattintunk a négyzetre, a helyi menüben kiválasztjuk a *Styles → Save Style Properties* műveletet, és a megjelenő beállítóablakban átírjuk a nevet (Name). Mivel ezzel csak létrehozzuk a stílust, azt hozzá is kell rendelnünk a négyzethez, vagyis duplán rá kell kattintanunk a stílus dokkolóban az új névre. Ezután már nincs más dolgunk, mint kiválasztanunk a *Default Graphic* stílust, majd a jobb gomb megnyomására megjelenő vagy a dokkoló menüjében kiválasztani a *Find* vagy a *Find Next* műveletet.

A feladat – nem eléggé – pontos megfogalmazása így szólt: jelöljük ki a piros kört anélkül, hogy a zöld négyzetet elmozdítanánk a helyéről! Ez azért nagyon fontos, mert többen is kihasználták azt, hogy egyetlen dolgot nem szabad tenni: elmozdítani a négyzetet a helyéről.

Ezt a fogalmazási pontatlanságot kihasználva lehetőségünk nyílik például kilyukasztani a négyzetet több módon is, majd az így keletkező lyukon át egyszerűen rákattintani az immár láthatóvá váló körre.

A lyukasztás legegyszerűbb és leggyorsabb módja, ha kört vagy valamilyen zárt alakzatot rajzolunk a zöld négyzet közepébe, ehhez a [Shift] és a nyíl eszköz segítségével hozzávesszük a kilyukasztandó négyzetet, végül az *Arrange → Combine* ([Ctrl L]) művelettel „átfúrjuk" azt. Nincs feltétlenül szükségünk új rajzelemre, hiszen erre a célra megfelel a piros kör is. Miután az *Arrange → Shaping → Trim* utasítással megnyitjuk a „szabóság" (Shaping) dokkolót, ellenőrizzük, hogy a forrás objektum (Source Object(s)) megtartása be, míg a cél objektumé (Target Object(s)) ki van kapcsolva, jelöljük ki mindkét objektumot (*Edit → Select All → Objects*, [Ctrl A] stb.), nyomjuk meg a dokkolóban a *Trim* gombot, végül kattintsunk a zöld négyzetre – és már nincs más dolgunk, mint kijelölni az immár jól látható piros kört.

Sőt, nem is kell kilyukasztani a négyzetet, bőven elég a felismerhetetlenségig torzítani az erre szakosított eszközzel, az *Interactive Distortion Tool*lal. Ennek bármelyik üzemmódjában egy mozdulattal úgy deformálhatjuk szegény négyzetünket, hogy ránézésre senki nem mondaná meg róla, hogy valaha is négyszög volt – az állapotsorról persze leolvasható, mi volt eredetileg ez az amőbaszerű képződmény. A lényeg, hogy a nagy „zöldség" alól valahol kivillanjon egy kis piros – arra kattintva már ki is jelölhetjük körünket. És ugye ott van a „torzítás" klasszikus kelléktára is: a kicsinyítés, az elforgatás, valamint a döntés.

Varázslótudományunkat, pontosabban a MaszkMester effektust is elővehetjük, hogy megjelenítsük a kört. Ellenőrizzük, hogy az *Options* ablak *Workspace → Edit* lapján a MaszkMester új tartalmának automatikus középre igazítása (Auto-center new PowerClip contents) biztosan ki van-e kapcsolva. Ezután rajzoljunk egy zárt alakzatot (kört, négyzetet, sokszöget stb.), jelöljük ki a zöld négyzetet, majd az *Effects → PowerClip → Place Inside Container* művelettel helyezzük bele az új alakzatba. A piros körrel ismét egyszerű a dolgunk, hiszen immár jól látható, csak rá kell kattintanunk. Ha pedig valaki kötekedne, hogy elmozdítottuk a zöld négyzetet, jelöljük ki azt a rajzelemet, amelyiket bűvészcilindernek használtunk, válasszuk ki az *Effects → PowerClip → Extract Contents* műveletet, és – csiribí-csiribá – a négyzet ismét láthatóvá válik.

Rajzpályázat

A CHIP Magazin a Codra Kft.-vel (a Corel hivatalos magyarországi beszállítójával) és a Fontoló Stúdióval (a Xara hazai képviselőjével) közösen rajzpályázatot hirdet. A pályázatra a Corel és a Xara grafikai alkalmazásaival készített alkotásokat várunk a következő kategóriákban:

1. Emberek, állatok, természet.
2. Technikai rajzok – épületek, járművek, térképek, műszaki berendezések stb.
3. Web- és 3D-s grafikák (menük, címfeliratok, hirdetési csíkok stb.), emblémák, absztrakt alkotások.
4. Magyarország – minden olyan alkotás, amely kapcsolatba hozható Magyarország természetes és kulturális kincseivel.

A képeket közzétesszük a CHIP CD-mellékletein, illetve terveink szerint az alkotásokat egy kiállítás keretében is bemutatjuk, ahol szavazni lehet a művekre, így a végső eredményhirdetésen nemcsak a szakmai zsűri által kiosztott, hanem közönségdíjat is át kívánunk adni.

A rajzok beérkezési határideje 2002. szeptember 30. További részleteket következő számunkban olvashatnak.

Codra Kft. ☎ 481-2160
www.codra.hu
Fontoló Stúdió ☎ 384-2142
www.fontolo.hu

Ehhez a módszerhez hasonlóan eltüntethetjük a zöld objektumot az *Edit → Cut* ([Ctrl X]) művelettel is, hiszen – amíg mással felül nem írjuk – a vágólapról bármikor visszaillesztheti a helyére.

Elméleti síkok

Komoly problémát okozott a megoldások értékelésénél az „elmozdítás" fogalmának definiálása. Azzal mindenki egyetértett, hogy a négyzet X és Y koordinátáit nem szabad megváltoztatni – de mi a helyzet az elméleti Z tengellyel, vagyis a papír síkjára merőleges irányú elmozdulással? Ha ugyanis megengedjük ezt, akkor lehetőségünk nyílik egyrészt az *Arrange → Order → To Back* ([Shift PgDn]), a *Back One* ([Ctrl PgDn]), vagy – mindkét elemet kijelölve – a *Reverse Order* művelettel, másrészt az objektumkezelőben a piros kör mögé helyezni a zöld négyzetet, és ezek után egyszerűen kijelölni. Vagy ha az objektumkezelőt nemcsak objektumok, hanem rétegek kezelésére is használjuk, akkor a négyzetet áttehetjük másik fóliára, amelynek láthatóságát és/vagy szerkeszthetőségét is kikapcsolhatjuk. Így előbbi esetben egyszerű kattintással (hiszen a négyzet már nem látszik), míg a szerkeszthetőséget lezárva az összes objektum kijelölésének bármelyik módján kiválaszthatjuk a piros kört.

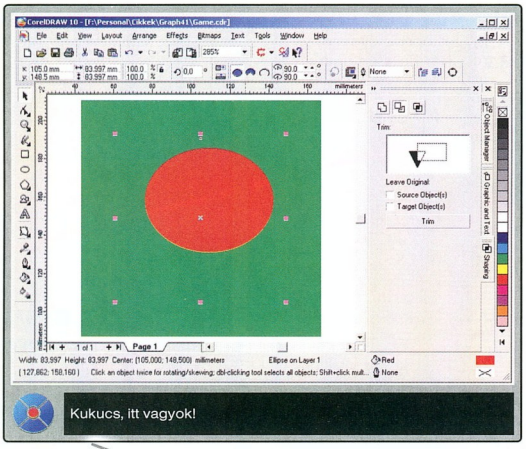

●

Mindezeken túl néhány, inkább filozófiai kérdést felvető megoldás is érkezett (töröljük a négyzetet, hiszen ezzel nem mozdítjuk el; színezzük a lapot és a négyzetet 50%-os szürkére, ezután bármit jelölünk ki, úgysem látszik stb.), de ezek értékelését inkább meghagyom Váncsa Istvánnak.

Legvégül álljon itt az egyik legfrappánsabb megoldás: *Rajzoltassuk újra a képernyőt.* (Például a [Ctrl W] megnyomásával vagy a görgetősávok húzókáira kattintva – a szerk.) *Ha elég jók a reflexeink, az ehhez szükséges néhány ezredmásodpercnek elegendőnek kell lennie ahhoz, hogy még a zöld négyzet kirajzolása előtt a piros körre kattintsunk az egérrel.*

Sponga Tamás

A vég

Loki Software

Három évi működés után, január 31-én végleg beszüntette működését a Loki Soft-

Nem kedveztek az istenek

ware. Mint arról annak idején hírt adtunk, a cég 2001 augusztusában csődöt jelentett, mert nem tudta rendezni több százezer dolláros tartozását a kiadók felé. A Loki egy sor játékot átírt Linuxra, többek között a SimCity 3000-et, a Soldier of Fortune-t és a Civilization: Call to Powert. Legutóbb pedig a Tribes 2-t ültette át az ingyenes operációs rendszerre. „Három csodálatos év után beszüntetjük működésünket. Január 31-e után semmiféle támogatást nem tudunk nyújtani termékeinkhez." – írta a viszonteladóknak a levelében Scott Draeker, a cég vezetője.

A Loki utolsó nagy projektje: Tribes 2 for Linux

www.lokisoft.com
www.lokigames.com

Pici hiba nem nagy hiba?

Gentoo Linux, AMD

Az AMD-nél 2000 szeptembere óta tudnak arról a memóriakezelési hibáról, amitől a 2.4-es kernelű Linux indítás közben lefagyhat. A hiba a nagy, 4 Mbyte-os memórialapozásnál jelentkezik akkor, amikor AGP-s eszköz van a gépben. Egyszerűen kikerülhető a probléma: a bootkezelőben be kell állítani a *mem=nopentium* opciót, amit boot közben átad a kernelnek. A kernelfejlesztők már dolgoznak a hiba megoldásán, aminek végeredménye valószínűleg az lesz, hogy a kód érzékeli a hibás AMD processzort, és a Pentium előtti processzorok 4 Kbyte-os lapozási méretét állítja be. Érdekes, hogy noha az AMD már több mint másfél éve ismeri a hibát, eddig csak Windows 2000-hez készített patchet, sőt nem is említi sehol, hogy Linux alatt is lehetnek problémák – utóbbira a Gentoo Linux fejlesztői hívták fel a figyelmet.

www.amd.com
/us-en/Processors/
TechnicalResources
/0,,30_182_871,00
.html

Minimalista Unix

GNUStep

A GNUStep teljes egészében szabad szoftverekből és egységes objektumorientált alapokra építkező GNU platform. Az OpenStep API megvalósítása közeli rokonságot mutat a Mac OS X-szel, mert annak a Cocoa API-ja is erre építkezik. A GNUStep minimalista megvalósítása a Simply GNUStep operációs rendszer és fejlesztőkörnyezet, amely sokban különbözik az elterjedt Linux-disztribúcióktól. A tervek szerint 2002 végén fog megjelenni a Simply GNUStep első verziója. Januárban megjelent már egy 110 Mbyte-os, CD-ről futtatható próbaverzió, ami veszély nélkül kipróbálható, mert semmiféle kárt nem tesz a merevlemezen lévő filerendszerben. A végleges változat minimális hardverigénye várhatóan Pentium Pro processzor, 64 Mbyte RAM, VESA 2.0-kompatibilis videokártya és PS/2-es egér.

www.gnustep.org/
http://simplygnustep
.sourceforge.net/

Új gazdi?

AOL, Red Hat

Két meg nem nevezett – az AOL Time Warnerhez és a Red Hathez közelálló – hírforrás is közölte: a két cég tárgyalásokat folytat arról, hogy a média- és netbirodalom esetleg felvásárolná a szabad forrású operációs rendszer egyik legnagyobb fejlesztőjét. A hír szerint az AOL Time Warnernek azért jönne jól a Red Hat, mert szeretne egy alternatív operációs rendszert, amellyel komoly ellenfele lehetne a Microsoftnak. A tárgyalások állásáról és az esetleges vételárról lapzártánkkor még nem került nyilvánosságra információ.

www.aol.com
www.redhat.com

OpenOffice magyarul

LME

Helyesírás-ellenőrzés az ispell-lel

A Linux nagyobb arányú terjedésének egyik feltétele az, hogy legyenek hozzá elérhető minőségű, otthoni és irodai használatra szánt szoftverek. Szerencsére egyre több alkalmazásnak készül linuxos változata. Sőt többnek már a magyarításán is dolgoznak.

A Linux-felhasználók Magyarországi Egyesülete tavaly – állami pénzből támogatott – pályázatot nyert meg az OpenOffice programcsomag honosítására.

A 641-es build elkészült és letölthető az ispell helyesírás-ellenőrzővel együtt.

http://oo.geekfinder.hu/
www.lme.hu/meh
/openoffice.html
www.szofi.hu/gnu
/magyarispell/

Célegyenesben

GNOME

A KDE desktop környezet mellett a GNOME számíthat még komolyabban sikerekre. A GNOME Project fejlesztői gőzerővel dolgoznak, a közelmúltban adták ki a márciusra tervezett 2.0-s verzió alfa változatát. Már ebből is kiderül, hogy az 1.x-eshez képest sok a változás. Beépítették az Unicode-támogatást, és a programfejlesztés is könnyebb az új lib-ek használatával. Belekerül az élsimított fontok támogatása is, amihez eddig a gdkxft alkalmazást kellett telepíteni. Jelentősen módosult a GNOME kinézete is: új ikonokkal bővítették, még több lehetőség került a Nautilusba stb. A fejlesztők tervei szerint márciusi megjelenésekor már stabil lesz a desktop környezet – amit az előző verziókról nem mindig lehetett elmondani.

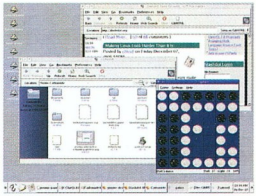

GNOME 2.0 – megújulás kívül és belül

ftp.gnome.org/pub
/GNOME/pre-gnome2
/releases/gnome-2.0-
desktop-alpha/
http://developer.gnome-
.org/doc/API/

MIÉRT venne NAGYOT, ha van MINI®?!

EZgo® MINI PC

Atöz

Premier!

- i810 chipset
- Intel Celeron/Pentium III CPU
- 2,5" HDD
- SODIMM SDRAM
- CD-ROM vagy DVD lejátszó
- VGA vezérlő
- TV-out + kompozit csatoló
- IrDA port
- USB
- 10/100 TX LANadapter
- 56,6Kb/s FAX-modem
- AUDIO vezérlő + hangszóró
- PS/2 portok (egér és egyéb)
- Méret: 157mm x 146mm x 45mm
- Súly: 950g

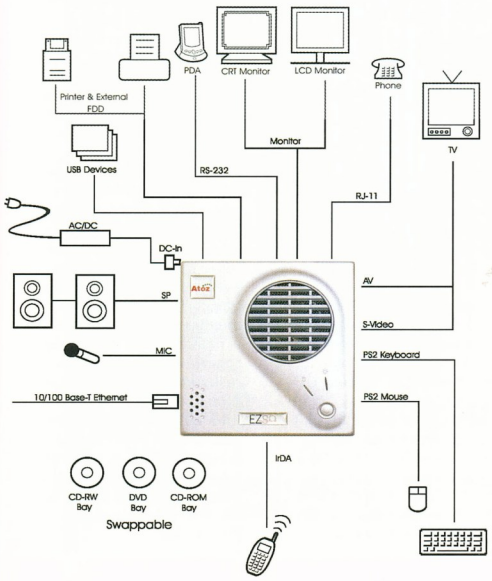

OEM OK
SVED
Az OEM disztribútor
1143. Bp. Francia u. 38/b tel: 469-8000
(Csak viszonteladók számára)

ansys informatika
Www.ansys.hu
3300. Eger, Rákóczi út 43-45. Tel:36-537-204

TechNet Trade Kft.
www.tntrade.hu
1133 Budapest, Váci út 114.
Tel: 359 - 6754

PNC SZÁMÍTÁSTECHNIKA
1074 Budapest, Dohány u. 104-106.
Tel: 352-7052

COOMP-KER
1097. Bp. Nádasdy u. 6. Tel: 215-2929, 216-8206
(Csak viszonteladók számára)

Győri Ferenc, Sponga Tamás

Billy bácsi botránya

UPS

A kellően egzotikus Totem International már évek óta jelen van a babaiparban. Termékeivel azonban korántsem Barbie létét veszélyezteti, ugyanis az általa megcélzott fogyasztói réteg a nagykorú meleg férfiaké.

A csapat egyik legutóbbi tagja, Billy, a postás, bár nem vetett szelet, komoly vihart aratott. A mindössze 35 centis baba nyárias egyenruhájára ugyanis a BPS logót festették (Billy Parcel Service – Billy csomagkézbesítő szolgálat). E felirat korántsem nyerte el a világ egyik legnagyobb gyorspostájának, az UPS-nek a tetszését. A cég hivatalosan felszólította a Totem vezetőségét, hagyjanak fel a – borsos, 45 dolláros árú – babák gyártásával és árusításával, ugyanis azok rontják a UPS cégimázsát. A cég képviselője szerint szó sincs szexuális megkülönböztetésről, csak a jellegzetes uniformisukat védik, legyen szó konkurens postáról vagy játékfigurákról.

A Totem némi vita után, félve a hitelrontási pertől, eleget is tett a felszólításnak, Billyt azonban nem lehetett csak úgy megállítani. A beproud.com minden felszólítás ellenére tovább forgalmazta a szöszke postást. Bár a bábu – a sajátos reklámkampány következtében – már kifogyott, a sorozat egyéb darabjaihoz még hozzájuthatnak a vásárlók, akiknek egyébként a UPS fogja kézbesíteni a csomagot...

A Mikulások szakszervezete még nem tiltakozott...

www.beproud.com

A profi ligában

IMDB

A már hazánkban is ismert és elismert Internet Movie Database (IMDB) előfizetéses szolgáltatást (is) nyújt a jövőben a Sundance Film Festivallal közösen. A havi 12,95 dolláros árért az előfizetők betekintést nyerhetnek az IMDB mélyebb rétegeibe, másrészt hozzájuthatnak a legfrissebb hírekhez, az eredeti webhelyhez képest nagyobb mennyiségben és elegánsabb kivitelben. Mind a filmekről, mind a szereplőkről részletes kimutatásokat kapnak. Ezekből megtudhatjuk elfogadottságukat, bevételüket, pénzben mért értéküket és a felhasználók észrevételeit.

Az én mozim

Egyetlen kóbor kattintás információtengert zúdít a látogató nyakába. Ebben segít eligazodni a megújított keresőprogram, a dolgokat tovább kuszálni pedig a tucatnyi statisztika és toplista hivatott. Ezenfelül a webhely naprakész a videó- és DVD-megjelenésekből – végül is az Amazon.com tulajdona.

http://pro.imdb.com/

Karácsonyi roham

NetValue

A most publikált tavaly decemberi felmérés azt mutatja, hogy a brit on-line vásárlók vannak a legtöbben – derül ki a NetValue jelentéséből. 2001 utolsó hónapjában több mint 10 millió brit felhasználó járt kereskedelmi webhelyen, ami az ország összes netezőjének nagyjából 70%-a – jóval több az előző évi 7 millió látogatóhoz képest. Közülük mintegy 3 millió a biztonságos kapcsolatfelépítést választotta – közel 1 millióval több, mint a tavalyi év ugyanezen szakaszában. Ez arra utal, hogy valószínűleg vásároltak is, hiszen a netezők többnyire a hitelkártyaadatok elküldéséhez választják a titkosított kapcsolatot.

A közzétett adatok szerint Nagy-Britannia előnye jelentős a többi európai országhoz képest az on-line vásárlások tekintetében. A többiek közül Svédország eredménye a nagy – és kellemetlen – meglepetés, mert ott csak a nethasználók 40%-a látogatott meg on-line kereskedelmi webhelyet, és mindössze 8%-uk választotta a titkosított adathozzáférést. A NetValue jelentéséből az is kiderül, hogy a brit nők vezetnek a netezésben – de főként az on-line vásárlásban – a férfiak előtt.

Ami sok, az sok!

Philips

A zenekiadók legnagyobbjai továbbra is folytatják hadjáratukat az MP3 ellen, vélhetően utolsó vérig. Bár ez a szófordulat erős túlzás, de tény, tetteikkel egyre több zenerajongót haragítanak magukra – és taszítanak az MP3 bűnös útjára. Az öt óriáscégnek (BMG Entertainment, Sony Music Entertainment, EMI, Warner Music Group, Vivendi Universal Music Group) sikerült feltalálnia a spanyolviaszt: a CD nem másolható számítógépen, ha nem is olvasható azon. Ennek megfelelően olyan lemezeket hoznak forgalomba, amiken szándékosan hibákat ejtenek. Ezeket a hibákat a számítógép nem tudja helyrehozni, míg hagyományos CD-játszón minden tökéletes. De a felzárkózó másolástechnológia réménél is komolyabb gond, hogy e lemezeket – ahogy Murphy elő is írja – egyes asztali lejátszók sem kezelik. És ez az a pont, ahol a CD egyik atyja, a Philips végleg besokallt.

A holland cég álláspontja szerint ezek a korongok nem nevezhetők CD-nek, ugyanis nem felelnek meg az általuk lefektetett szabványnak. Követelik, hogy a lemezeken tüntessék fel ezt – valamint azt, hogy nem minden vásárló tudja majd lejátszani a lemezt. Ehhez viszont nem fűlik a kiadók foga. Az 1998-as amerikai másolásvédelmi törvény ugyan engedélyezi az ötök eljárását, ugyanakkor a jogvédelméről híres USA azt sem felejti el, hogy így a legális felhasználók jogait korlátozzák – ott ugyanis a felhasználó lemásolhatja a zenét saját használatára, sőt az éppen lejátszhatatlan lemezt megtévesztésnek és akár gazdasági bűncselekménynek is értékelhetik. Érik a kongresszusi vizsgálat... A helyzetet kissé bonyolítja, hogy a Philips újabb CD-írói képesek lejátszani hiba nélkül a védett lemezeket, így a céget akár be is perelhetik, mert segít az illegális sokszorosításban.

Kis fantáziával már elképzelhető, hogy végül az összes CD-lejátszó gyártót beperelik – hiszen asztali eszközről is be lehet digitalizálni a zenét néhány kábel segítségével –, minden CD-lejátszót betiltanak, majd önlejátszó CD-ket hozhatnának forgalomba, esetleg a vevőknek kiküldenék az együtteseket eljátszani a megvásárolt számot. Bár lehet, hogy ők ebben a harcban nem is számítanak.

Symantec

FBI és a csodalámpa

Egyre több a találgatás az FBI állítólagos szuper kémprogramjával kapcsolatban – pedig az hivatalosan nem is létezik, éppen ezért egyre többen aggódnak miatta. Sokakban felmerült a kérdés, mi történik, ha a program tűzfalba ütközik – és néhányan azt kezdték terjeszteni, a gyártók biztosan lepaktáltak a szövetségiekkel.

A Symantec a mondandókra reagálva hivatalosan is kijelentette: fogalma sincs, létezik-e az FBI-nál ilyen program, de nem is érdekli. A cég nem változtatott és a jövőben sem fog változtatni tűzfalainak programján, még ha ezt is kérnék egyes jogérvényesítő szervek a kiberbűnözés megfékezésére. A cég elsődleges feladata az ügyfelek védelme mindenfajta

Szolgálunk és védünk!

netes fenyegetés és betörés ellen – ezzel veszi ki részét a kiberbűnözők elleni harcból.

A kérdés csak az, létezik-e a csodalámpás. Ha nem, legföljebb az FBI nem Norton tűzfalat rendel – de ha igen, akkor valószínűleg nem hagyják ennyiben a dolgot, és a Symantec még ráfizethet rendíthetetlen hozzáállására.

Elisa Communications, Nokia

Mobilzene

A különböző multimédiás versenyeken már több díjat nyert Emma.fm netes zenebolt új szolgáltatást indított a Nokia 5510- és HDR-1 Nokia Music Player-tulajdonosok számára.

A zeneszeretők egyelőre csak Finnországban él-

Kissé zártkörű klub

vezhetik az Elisa Communications és a Nokia közös szolgáltatását. A webhelyről letöltött, védett digitális zenefile árát a felhasználó a mobilszámláján egyenlíti ki, de hitelkártyával is fizethet. Apró kellemetlenség, hogy a kiválasztott zenét először számítógépre kell letölteni, majd onnan átvarázsolni a mobilkészülékbe. A legelső letöltéskor az Emma Playerre is sort kell keríteni, ugyanis ennek segítségével lehet továbbadni a zenéket a mobilkészüléknek.

A szolgáltatás egyelőre kísérleti jelleggel működik, de a cég bízik a sikerben. Az EMI Finland igazgatója szerint az Emma.fm számára fontos bővítés a digitális zeneszolgáltatás az új Nokia 5510 és a HDR-1 Music Player számára.

www.emma.fm

SD vagy DDR memóriával szerelt
DTK Pentium 4 számítógép család

DTK APRI 6528
- Intel 845 chipkészlet
- 400MHz busz frekvencia
- 6 PCI slot, ATA-100 HDD vezérlő
- Integrált hangrendszer
- 3 SDRAM foglalat, 3GB-ig.

DTK APRI 6566
- Intel 845D chipkészlet
- 400MHz busz frekvencia
- 5 PCI slot, ATA-100 HDD vezérlő
- Integrált hangrendszer
- 2 DDR foglalat, 2GB-ig.

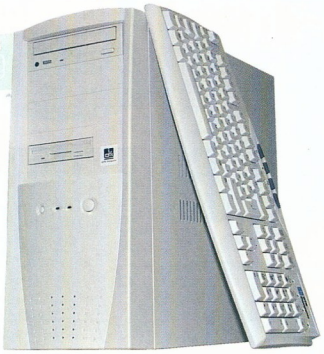

intel inside pentium 4 | POWERED BY DDR MEMORY

„Tartson lépést a jelennel!"

ISO 9002 SGS

KOMEL Kft. DTK Computer Disztribúció, 1118 Budapest, Csiki-hegyek utca 14.
E-mail: komel@komel.com, Telefon/Fax: 246-8411, 246-2734, 246-2230

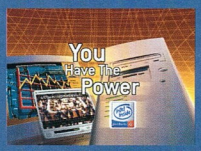

Válassza ön is otthonába vagy irodai munkára a DTK APRI család számítógépeit, melyeket 2+2 év garanciával, akár részletfizetéssel is megvásárolhat...

Állítsa össze saját elképzelései szerint a kívánságainak megfelelő számítógépet. Látogasson el web oldalunkra és próbálja ki az on-line ajánlat és megrendelés szolgáltatást.

www.komel.com

dtk Computer Márkabolt

Hősök és kalandorok

A sárga (testa)rózsa

Elkelt a 3D-s játékok egyik fenegyerekének, John Romerónak a Ferrari Testarossája, az E-bay aukciójában. Az erősen felturbózott jármű közel 29 ezer mérföldet futott, mióta második gazdája, John átvette az irányítását. Közben átalakították a zeneforrásait, mellesleg kicsit javítgattak a kocsi teljesítményén is, az árverés tiszteletére pedig új motort és sebességváltó-rendszert kapott. Az Ion Storm játékfejlesztő cég alapító tagja 50 ezer dollárral indította a licitet, amit napokkal később kerek százezer dolláros villámárral fejezett be egy rajongó.

Egyesek meg az irigységtől sárgák

A kérdés csak az, mi indokolja az eladást. Kifutott volna a pénzből az Id egykori frontembere, aki részt vett a Wolfenstein 3D, a Doom és a Quake megalkotásában?! Ez nem valószínű. Bár az Ion Storm vezetőjeként csúfosan megbukott, ennyire még nem áll rosszul. Az indok sokkal egyszerűbb – John vidékre költözött, ahol nem igazán lehet rendeltetésszerűen használni egy versenyautót. A történetnek – az Ion Stormmal ellentétben – még nincs vége, már elindultak a találgatások, milyen lesz Romero következő járgánya. Egyetlen adat látszik biztosnak: sárga – ez a kedvenc színe, és előző járműve, egy Hummer is ebben a színben pompázott.

http://rome.ro/ferrari.htm
www.ebay.com

Netscape

Információdús sütik

A böngészők biztonsági hiányosságairól szóló hírek jobbára az Internet Explorert állítják pellengérre. Most azonban a LinuxSecurity.com hívta fel a figyelmet, hogy a Netscape 6.2.1-es és a Mozilla 0.9.7-es verziójánál korábbi kiadásaiban súlyos biztonsági hiba található. A webhelyek által küldött, a látogató információit őrző cookie-t nemcsak az adott site részére lehet elküldeni, hanem tetszőleges másik domainre is, ha a böngészőben egy megfelelően preparált URL-re kattintunk. Ezáltal illetéktelenek is könnyen hozzájuthatnak a sütikben tárolt információkhoz, amik között lehetnek személyesek is. Mire e sorok megjelennek, a Mozilla addigra várhatóan közzétett 0.9.8-as verziójában már befoltozták ezt a biztonsági lyukat.

www.linuxsecurity.com/articles/host_security_article-4317.html

AOL

Felülvezérelt ICQ

A legnépszerűbb azonnali üzenetküldőben, az AOL ICQ-ban is biztonsági lyukat fedezett fel a Computer Emergency Response Team (CERT).

A hiba kihasználásával bármilyen kód lefuttatható a felhasználó számítógépén. A biztonsági lyuk az AOL Mirabilis ICQ 2001A és attól régebbi verzióiban van, valamint a Voice Video & Games plug-in 2001B beta v5.15 Build #3659 sorszámú és korábbi verzióit érinti.

Az AOL gyorsan megjelentette a foltot, de arra is kéri az ICQ használóit, frissítsék programjukat.

www.icq.com/download

Intel, Hewlett-Packard

Hajrá, Mono!

A Ximian ötletéből kiindulva alakul a Microsoft .Net kezdeményezés nyílt forráskódú konkurense, a Mono. A forrás nyíltsága a platformra is vonatkozik, hiszen a Mono célja az, hogy Unix/Linux platform alatt készítsenek alkalmazásokat a .Net környezethez. A projekt napi buildjei letölthetők a webhelyéről.

A közelmúltban a HP és az Intel bejelentette, hogy támogatják a Monót, mégpedig azzal, hogy a projekt hagyományos és szigorúbb GPL licencpolitikáját lecserélték a szabadabban felhasználható X11-re. Míg a korábbi GPL és LGLP szerint a nyílt forráskódban végzett legapróbb módosítást is közzé kell tenni, az X11 lehetőséget nyújt a szabad változtatásokra, átalakításokra és testre szabásokra. A két nagyvállalat a változással szeretne hozzájárulni a Mono terjedéséhez, és megkedveltetni azt a többi nagy céggel, amelyek így szabadon gyárthatják saját alkalmazásaikat.

www.go-mono.com/

RealNetworks

Lyukas zenehíd

Az on-line zenehallgatás és tartalomtovábbítás egyik legismertebb megoldását a RealNetworks kínálja.

Semmi nem figyelmeztet a veszélyre...

A cég közzétette, hogy a szoftvereit futtató számítógépek kívülről egy biztonsági résen keresztül elérhetők és a külső támadó akár programot is futtathat a gépen úgy, hogy mindebből a felhasználó semmit nem vesz észre.

A cég közzétette a hibajavítást, amely egy „buffer overrun" jellegű hibát szüntet meg. Ez a hiba az összes RealPlayerben, és a legújabb RealOneban is megtalálható. A biztonsági rés foltozása különböző képpen zajlik a lejátszóprogramok különféle verzióinál. A cég webhelyén ezért pontos leírás olvasható a frissítések miként jéről.

www.service.real.com/help/faq/security/bufferoverrun.html

Sony, IBM, Toshiba

Közös OS-nek túros a háta

Több on-line lapban is megjelent a hír, miszerint a Sony, az IBM és a Toshiba közösen készít egy teljesen új operációs rendszert, aminek első verziója 2005-ben fog megjelenni. Az új OS-t szélessávú adatátviteli technológiákra hegyezik ki, sőt a három tulajdonos nyílttá teszi a rendszert, és azt más fejlesztők is felhasználhatják.

Nem sokkal a hír megjelenése után a Sony szóvivője úgy nyilatkozott, hogy „ez egy kis félreértés" – igaz, hogy a három cég tárgyalt egymással még 2001 márciusában, sőt meg is állapodtak, de az egyezség egy új chip kifejlesztésére köttetett. A 400 millió USD értékű megállapodásban olyan új chip kifejlesztését tűzték ki célul, amit szélessávú kommunikációra alkalmas eszközökben használnak majd – például digitális televízióban, játékkonzolokban. Ennek fejlesztése már folyik.

www.sony.com
www.ibm.com
www.toshiba.com

LavaSoft

Kém a gépen

Legtöbb felhasználónak fogalma sincs arról, hogy egyes programok telepítésénél kémprogramok – spyware – is felkerülnek a merevlemezre. Ezek aztán megfigyelik netezési szokásainkat – jó esetben. Előfordulhat, hogy a kémprogram végignézi a merevlemezt és bizalmas információkat gyűjtöget, majd a következő on-line kapcsolatkor azt elküldi gazdijának úgy, hogy mindebből a gép tulajdonosa semmit nem vesz észre. A legkellemetlenebb esetben trójai falóként még hátsó kaput is nyit gépünkön, ami innentől kezdve olyan lesz, mint egy lépcsőház – ki-be lehet sétálni.

Nem árt tehát, ha közelben van a LavaSoft ingyenes Ad-aware programja, amivel ezeket a kémszoftvereket lehet eltávolítani. Az Ad-aware végignézi a memóriát, a regisztrációs adatbázist, az INI file-okat és minden olyan file-t, ami automatikusan indíthat programot. A megvizsgált file-okban az ismert kémszoftverek jellemzőit kutatja, és amint ilyenre bukkan, azt eltávolítja. A folyamatosan fejlesztett program legutóbbi verziója, az Ad-aware 5.6 a következő kémszoftvereket képes felismerni és kigyomlálni: Alexa 1.0–5.0, Aureate 1.0, 2.0 és 3.0, Comet Cursor 1.0, 2.0 és 3.0, Cydor, Doubleclick, DSSAgent, EverAd, Gratisware, OnFlow, Flyswat, Gator, Hotbar, NewDotNet, TimeSink, Web3000, Webhancer.

www.lavasoft.com
www.lavasoftusa.com

Mitsubishi Electric, Inari Inc.

Villanymodem

2002 tavaszán akarja megjelentetni a japán Mitsubishi Electric Corp. és az Inari Inc. közös fejlesztésű új modemjét, amely 10 Mbit/s-os (vagy gyorsabb) adatátvitelre képes. A modem különlegessége, hogy az erősáramú hálózatot használja adatátvitelre, mégpedig az 1,7–30 MHz-es frekvenciatartományban a 10 Mbit/s feletti sebességnél. A két vállalat 2 Mbit/s-os, erősáramú hálózatot használó modem piacra dobását tervezi Észak-Amerikában és Ázsiában, miközben egy 50 Mbit/s-os modem bemutatójára is készül. A kétoldalú együttműködésben az Inari feladata a modem chipjének kifejlesztése és elkészítése, míg a Mitsubishi a gyártásért és az értékesítésért felelős.

www.inari.com
www.mitsubishielectric.com

Yahoo

A tudás hatalom – és üzlet

A Yahoo tavalyi, 717 millió dolláros bevétele elmarad a 2000. évitől – egészen pontosan 383 millióval –, ezért a cég megpróbálja visszabillenteni a mérleget fizetős szolgáltatások bevezetésével. A Yahoo Premium Document Search adattárában szakdokumentumok, publikációk és kutatási eredmények lesznek elérhetőek témakör szerinti csoportosításban. Egy-egy dokumentum letöltése 1-4 dollárba kerül majd, havi 5 dolláros előfizetéssel 50 file tölthető le „szabadon".

eTel Magyarország

Szolgáltatóválasztó szám: 1522

Az eTel Magyarország nyilvános távbeszélő szolgáltatásról szóló bejelentését a Hírközlési Főfelügyelet (HIF) január végén nyilvántartásba vette. Így az eTel hang-, adat- és netalapú szolgáltatásai Budapesten és több vidéki városban már közvetlenül hozzáférhetők. A cég elsősorban a nemzetközi, a belföldi távolsági, valamint a vezetékesről mobiltelefonokra irányuló hívások terén kínál költségkímélő alternatívát, de a szolgáltatóválasztó szám hívása révén hamarosan bárhonnan elérhetővé válnak. A HIF határozata alapján az eTel egyike azon öt magyarországi távközlési szolgáltatónak, amelyek lehetőséget kaptak nyilvános távbeszélő szolgáltatásra.

Az eTel Csoport a legfejlettebb technológiát képviselő cégek 100-as listáján szerepel

Az ír tulajdonú eTel Magyarország szolgáltatásait jelenleg közel félezer hazai közép- és nagyvállalati ügyfél veszi igénybe. A vállalat arra törekszik, hogy a piacon lévő szolgáltatókkal minél hamarabb létrejöjjenek a hálózat-összekapcsolás feltételei, mert a tényleges piacnyitási folyamat első szakasza az útvonalakat biztosító szolgáltatók közötti szerződéskötésekkel zárul. Ezt követően az eTel Magyarország egyedi szerződéseket köt majd azon ügyfeleivel, akik a 1522-es szolgáltatóválasztó szám tárcsázásával is kijelölhetik majd az eTel hálózatán keresztül lebonyolítandó hívásaikat. A vállalat emellett folytatja szolgáltatásai közvetlen elérhetőségét biztosító beruházásait az ország több városában, és új szolgáltatások bevezetésére készül.

Az eTel Csoport közép-európai vállalatai, így az eTel Magyarország piaci pozícióját többek között korszerű távközlési hálózatokat működtető vállalatok felvásárlása, illetve azokkal történő egyesülések révén is erősíteni szándékozik. A Magyar Kockázati és Magántőke Egyesület (MKME) az eTel Magyarországot a 2001. évi eredményei alapján beválasztotta az Év Vállalkozása-díj jelöltjeinek tízes listájába, a Tornado Insider nevű amerikai befektetői folyóirat pedig a legfejlettebb technológiát képviselő cégek 100-as listáján tartja számon az eTel Csoportot.

↗ eTel Magyarország Kft.
☎ 461-7070
↗ www.etel.hu

IBM, VeriSign

Szövetség

Az IBM és a VeriSign bejelentette, hogy technológiai, szolgáltatási és marketingszövetségre léptek, amelynek értelmében megbízható netes kereskedelmi és kommunikációs technológiákat fognak kifejleszteni és forgalomba hozni. A több évre szóló együttműködés során a két vállalat integrálja érintett kulcstermékeit, továbbá új, fejlett biztonsági technológiákat kínál majd vállalati ügyfeleinek. A két vezető vállalat szövetsége egyúttal az e-üzlet netes jövőjébe is bepillantást enged. A kifejlesztésre kerülő, szabványokon alapuló biztonságos e-üzleti megoldások az üzenetküldéstől kezdve az extra- és intraneteken, valamint az elektronikus üzleteken át a dokumentumkezelésig számos területet lefednek majd. A VeriSign nyílt kulcsú infrastruktúrájára (PKI) és technológiájára, illetve az IBM Tivoli Policy Director vállalati szintű biztonságfelügyeleti szoftverére építve olyan szolgáltatást fejlesztenek ki, amely az on-line autentikációt, a webes egypontos bejelentkezést (single signon), a digitális aláírást és autorizálást, valamint a szabályfelügyeletet az ügyfelek és üzleti partnerek adatainak dinamikus frissítésével ötvözi. Az IBM és a VeriSign emellett a kulcsfontosságú biztonsági szabványok, például az XKMS (XML Key Management Specification) és az SAML (Security Assertions Markup Language) továbbfejlesztésén is dolgozik majd – ezek képezik a dinamikus webszolgáltatások alapját. Az IBM például az említett technológiákat a Tivoli Policy Directorába fogja építeni. Ez az együttműködés a natív XML interface-ek zökkenőmentes használatát teszi majd lehetővé a VeriSign felügyelt PKI és más biztonsági szolgáltatásaival.

↗ www.ibm.com
↗ www.tivoli.com/security
↗ www.verisign.com

Ericsson, Samsung

Mobiltechnológiai licencmegállapodás

Az Ericsson – a 2G és a 3G mobiltechnológia úttörője és világelső vállalata – globális szabadalomengedélyezési megállapodást kötött a Samsunggal. Az egész világra kiterjedő, licencdíjköteles szerződés értelmében az Ericsson a vállalat szabadalmi portfólióján belüli GSM, TDMA, GPRS, EDGE és WCDMA mobiltávközlési szabványokra vonatkozó, nem kizárólagos licencet biztosít a Samsungnak, amelyek birtokában az 2G-s és 3G-s előfizetői és infrastruktúra-berendezéseket fejleszthet, gyárthat és értékesíthet. Cserébe a Samsung licencdíjat fizet, illetve kölcsönös alapon ugyanilyen használati jog

Az Ericsson harmadik generációs mobilkommunikációs terminálljainak egyik prototípusa

nyújtására vállal kötelezettséget. A megállapodás megerősíti az Ericsson jelentős mobiltechnológiai szabadalmi portfólióját, valamint hozzáférést biztosít a Samsung számára az Ericsson WCDMA szabadalmainak köréhez. Az Ericsson körülbelül 40%-os piaci részesedést mondhat magáénak a 3G /WCDMA, akárcsak a GSM /GPRS/Edge hálózati infrastruktúra területén, amelyen világszerte több mint 10 ezer szabadalommal rendelkezik.

↗ www.ericsson.hu
↗ www.samsung.hu

Montana

Intelligens híváslistázó

A Montana Információtechnológiai és Kommunikációs Rt. saját fejlesztésű szoftvertermékeként egy MonPhone egy telefonközponthoz csatlakozó, híváslistageneráló és -megjelenítő szoftver. A központok által készített hívás- és tarifalista file-okból átalakítással vagy átalakítás nélkül nyeri ki az adatokat, és ezeket SQL adatbázisban tárolja. Az adatok megjelenítése Internet Explorerrel történik, így a kliensoldalon nincs szükség külön alkalmazásra. Könnyen és gyorsan elérhetővé teszi a dolgozók hívásainak részletes adatait mind a menedzsment, mind a dolgozók részére.

A rendszer alapelve az egyszerű adatkinyerési lehetőség, ezért gyakorlatilag csupán az egeret használva, gépelés nélkül hozzá lehet jutni minden kimutatáshoz, sőt elektronikus levelet lehet küldeni az adott hívásokkal vagy hívási tételekkel kapcsolatban. A könnyen testre szabható MonPhone-nal a híváslisták házon belül is feldolgozhatóvá válnak, nincs szükség harmadik fél bevonására.

A rendszer összesített, költséghely szintű, mellékre származtatott, költséghatáros, hívástípus vagy hívott szám szerinti, valamint költséghely nélküli kimutatások készítésére egyaránt alkalmas. Emellett képes a hívott számokat a nyilvánosan (interneten) elérhető tudakozókból visszakeresni, így a hívó utólag leellenőrizheti hívásának címzettjét. Etikai megfontolások miatt a felhasználó csak saját hívásainál teheti meg ezt – bár igény szerint a jogosultság kiterjeszthető –, az összes hívást csak a központi adminisztrátor jogosultságú felhasználó ellenőrizheti. A MonPhone három jogosultsági csoportot különböztet meg az adathozzáférésben: felsővezető, középvezető és alkalmazott. A szintek a MonPhone adminisztrációs felületén állíthatók be, és alkalmazásuk a Windows-autentikációval összhangban történik. A jogosultság kiosztása meghatározza, ki milyen lekérdezések gyártására jogosult. Más egyéni beállítási lehetőségek nincsenek.

A MonPhone minimális szoftver-, illetve hardverigénye: 500 MHz-es Pentium III processzor, 512 Mbyte RAM, 9 Gbyte-os merevlemez, Windows 2000, IIS 5 és SQL 2000.

Montana
Információtechnológiai
és Kommunikációs Rt.
☎ 327-9800
www.montana.hu

A MonPhone bevezetésével az egyik valószínűleg feleslegessé válik (a képen a Language Line Phone kétkagylós telefonkészüléke látható)

StudentNet

Felsőoktatási tankönyvportál

Megkezdte működését az első magyarországi felsőoktatási tankönyvportál, a StudentNet (www.studentnet.hu). A rendszer mintegy 250 ezer egyetemi-főiskolai hallgatónak könnyítheti meg az olvasnivaló beszerzését. Több mint 80 kiadó csatlakozott hozzá, és jelenleg közel ötezer tankönyv szerepel az adatbázisban.

A virtuális jegyzetbolt részét képezi a Studentlink portál, ahol a felsőoktatásban tanulók 58 témakör és több száz weboldal közül válogathatnak. Érdekesség, hogy a szeptemberben indított Budapesti Kommunikációs Főiskola nem is nyitott önálló jegyzetboltot, diákjai a StudentNeten rendelhetik meg tankönyveiket.

A StudentNet fontos űrt tölt be, hiszen on-line könyvesboltok ugyan működnek, de egyik sem azzal a céllal, hogy a felsőoktatási tan- és szakkönyvek teljes kínálatával szolgáljon. A hallgatók ráadásul 10%-os kedvezménnyel rendelhetik meg tankönyveiket a portálon, amelynek adatbázisában a tankönyvek mellett multimédiás oktató CD-k és videokazetták is találhatók. A StudentNet használatának minél egyszerűbbé tételére és a tankönyvkínálat folyamatos bővítésére törekszik, és vélhetőleg nincs messze az idő, amikor a főiskolai és egyetemi hallgatók a jegyzetbónokat is pontok formájában kaphatják meg, amelyeket majd az elektronikus jegyzetboltban költhetnek el.

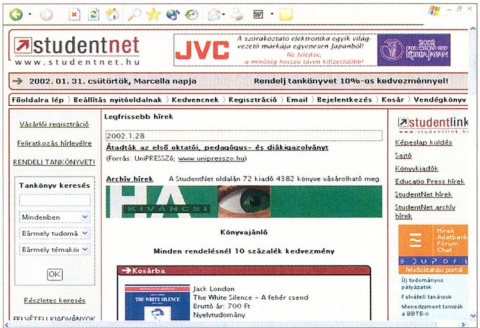

StudentNet: nem csupán tankönyvek találhatók rajta

↗ www.studentnet.hu
↗ www.studentlink.hu

Vivendi Telecom Hungary

Váltószám: 1288

A jelenleg közel félmillió ügyfelet kiszolgáló Vivendi Telecom Hungary az első vezetékes szolgáltató, amely a Matáv területén is versenybe száll a lakossági távközlési piacon. A Vivendi Telecom Hungary távolsági csomagjait választó előfizető meglévő vonalán, telefonszámának megtartásával, szerelési idő és telepítési költség nélkül hívhat az új szolgáltatóval január 23. óta.

A szolgáltatásért nem számolnak fel havi- és kapcsolási díjat, csak a hívások után kell fizetni. A Vivendivel szerződést kötő ügyfeleknek nem kell hűségnyilatkozatot tenniük.

A szerződést a 1288-as ingyenes szám felhívásával lehet igényelni, és postán kapja meg az érdeklődő.

A Vivendi tarifacsomagjait a konfekcióiparból ismert betűkódok (S, M, L és XL) jelölik, és havi 1000-10000 forint minimális forgalmat feltételeznek az ügyfél részéről, aki ennek függvényében 5–19%-os megtakarítást érhet el. A bruttó Ft/perc forgalmi díjak a következő határértékek között mozognak: belföldi csúcsidőszak (26,30–28 Ft), belföldi kedvezményes (13–14 Ft), mobil csúcsidőszak (72,50–75 Ft), mobil kedvezményes (48–49 Ft), Észak-Amerika, Kelet- és Nyugat-Európa (65–80 Ft), valamint ugyanezen térségek mobilszámai (80–85 Ft).

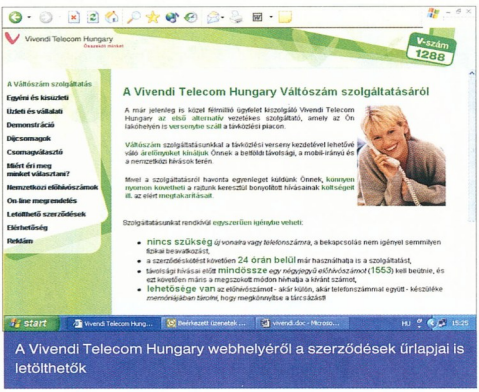

A Vivendi Telecom Hungary webhelyéről a szerződések űrlapjai is letölthetők

↗ Vivendi Telecom Hungary V-szám ☎ 1288
↗ www.vivendi.hu

Visa International

Chipfórum Magyarországon

A Visa International Chipkártya Fórumot rendezett Budapesten a chiptechnológia magyarországi bevezetésének ösztönzésére. Az egynapos szeminárium a Visa intelligens termékeinek fontosságával, szabványaival és hazai bevezetésük lehetőségeivel kapcsolatban nyújtott tájékoztatást a részt vevő 11 magyar Visa-tagbank képviselőinek.

A technológiai átállással kapcsolatos tárgyalások különkülön folynak az egyes tagintézményekkel, ezért a Visa közös rendezvény keretében kívánta megosztani az információkat. A napirenden szereplő témák sorában esettanulmányok elemzése, nemzetközi szabványok, az átállási stratégia, a multifunkcionalitás és a nyílt platformok, valamint a bevezetés és a tanúsítás kérdései szerepeltek.

A Providian által az Egyesült Államokban kibocsátott Visa márkájú chipkártya

– Alig egy hónappal azután, hogy az első magyarországi chipkártyás tranzakcióval igazoltuk a budapesti chiptermi-

HP, Nokia

Európai szerződésbővítés

A Hewlett-Packard (HP) újabb európai országokra terjeszti ki a Nokiával kötött informatikai szolgáltatási szerződését.

A 2001 szeptemberében bejelentett együttműködés bővítése értelmében a HP további 30 európai országban alakítja rugalmas, skálázható infrastruktúrává a Nokia jelenlegi informatikai környezetének egyes részeit, növeli a szolgáltatási teljesítményt, mérsékli a működtetés állandó költségeit és növeli a Nokiától a HP-hez áthelyezendő informatikai szakemberek számát. Így a HP összesen 342 főt vesz majd át a Nokiától, a hároméves szerződés értéke pedig 260 millió dollárra emelkedik.

A módosított szerződés keretében a HP az eredeti megállapodásban szereplő Finnország, Egyesült Államok, Kína és Szingapúr mellett további 30 európai országban vállalja a Nokia infrastruktúra-üzemeltető központjainak működtetését.

Így a HP Services fogja menedzselni a Nokia 60 ezer nemzetközi felhasználója által igénybe vett Lotus Notes Groupware, Microsoft Exchange, valamint file-nyomtatási és file-megosztási szolgáltatásokat.

A HP feladatköre e szolgáltatások, továbbá a Nokia hét nemzetközi üzemeltetési központjában telepített 4000 szerver támogatására is kiterjed.

A HP outsourcing megoldása az informatikai szolgáltatásokkal kapcsolatos pénzügyi kockázatok minimalizálásában is segítséget nyújt a Nokiának. A partnerek konkrét költségmegtakarítási célszámokat határoztak meg, az ezenfelül elért esetleges további költségcsökkenésből származó hasznon közösen osztoznak.

A Nokia mintegy 25%-os költségmegtakarítást remél a megállapodás hároméves időtartama alatt. A HP-vel aláírt szerződés egyébként a Nokia eddigi legnagyobb értékű európai outsourcing megállapodása.

www.hp.hu
www.nokia.hu

nálok együttműködési képességét, máris mindegyik tagbankunk érdeklődik az új technológia iránt, és szeretné annak előnyeit már a közeljövőben teljeskörűen kiaknázni – jelentette ki *Radu P. Obreja*, a Visa CEMEA-régiójának elnökhelyettese. – A gyorsabb és biztonságosabb tranzakcióvégzés mellett a chipkártyák különféle értéknövelt ügyfélszolgáltatások, például törzsvásárlói programok és biztosítási termékek bevezetését is lehetővé teszik a Visa tagintézményeinek.

Az első hazai Visa chipkártya bevezetése ez év derekán várható. A plasztikon az intelligens mikrochip mellett eleinte a régi mágnescsíkot is megtaláljuk majd. E technológiai kettősség révén azok a kereskedők és bankok is el tudják fogadni a Visa intelligens kártyáit, amelyek még nem végezték el a szükséges infrastrukturális frissítést. Az új kártyákat – a hagyományos, mágnescsíkos betéti és hitelkártyákhoz hasonlóan – világszerte elfogadják majd.

www.visa.com

TUDOD?

VÉDEKEZEL?

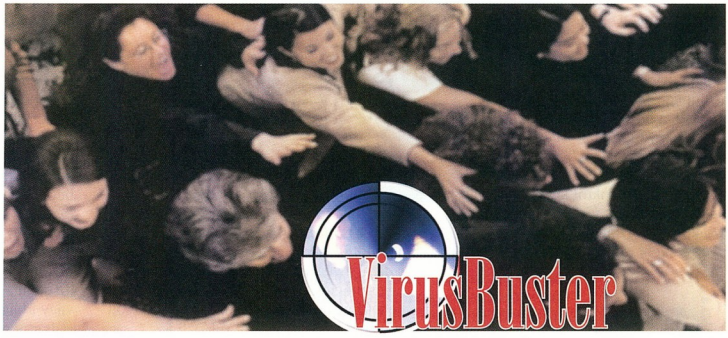

beszéld meg velünk **240-1546**,
vagy ha nem hiszed, nézd meg a saját szemeddel
http://www.virusbuster.hu

Osztálytalálkozó a weben

Számtalan ismerkedő, társkereső, chatelő webhelyre bukkanhatunk a neten, de olyan, amelynek segítségével az egykori iskoláinkból ismert embereket lelhetjük fel (újra), alig akad kis hazánkban. Aki vágyat érez régi osztálytársai, tankörtársai felkutatására, annak érdemes elkalandoznia a háló e zugába.

Dudás Zoltán (dudi@vogel.hu)

Gondolom mindenki szeret nosztalgiázni régi barátai körében. Sok-sok emlék elevenedhet fel, ha véletlenül összefutunk egy több éve nem látott régi osztálytársunkkal, és pár percre megállunk vele beszélgetni. Ezeket a véletlen találkozásokat igyekszik rendszeres közösségi összejövetellé alakítani az osztálytársak.hu. Ha regisztráljuk magunkat a nethelyen, egyből küld a hasonló iskolában végzetteknek egy értesítő levelet. Persze ennyivel még nem merül ki a tudománya.

A www.osztalytarsak.hu nyitó oldala is nosztalgikus: megsárgult papírra emlékeztet, és jellegzetes régi fotók illusztrálják. Innen léphetünk be a megadott e-mail címünkkel és jelszavunkkal.

Ha még nem regisztráltuk magunkat, hát itt az idő! A feliratkozottak száma már harmincezerhez közelít. A regisztráció során kérdőíveket kell kitöltenünk: kötelező megadnunk a nevünket, nemünket, születési évünket, a települést, ahol jelenleg lakunk, annak irányítószámát, valamint egy e-mail címet (amelyre egy aktivációs számot küldenek) és egy jelszót. Ha akarunk, küldhetünk magunkról képet, illetve megadhatjuk saját webhelyünk címét is. Az aktivációs szám beírásával tudjuk érvényesíteni regisztrációnkat.

Azok a régi szép idők!

A sikeres regisztráció után folytathatjuk adataink felvitelét, immár a végzett iskoláinkra összpontosítva. Az iskolákat három csoportra osztották: általános iskolák, középiskolák és felsőfokú oktatási intézmények. Az iskolák ezen belül megyékre, azon belül városokra (Budapestnél kerületekre) vannak bontva, egyszerűsítendő a kiválasztást. Ha nem leljük meg valamelyik települést vagy iskolát, arról értesíthetjük a szerkesztőséget, hogy pótolják a hiányosságot.

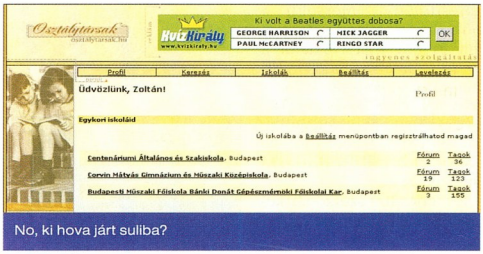

No, ki hova járt suliba?

Ha megtaláltuk egykori iskolánkat, meg kell adnunk a becenevünket, hogy mikor végeztünk, és melyik osztályba jártunk. Felsőfokú intézményeknél a tagozatot és a szakot is meg kell adnunk. Miután kitöltöttük az összes – számunkra fontos – adatot a végzett iskolákról, befejezhetjük a regisztrációt. Bejelentkezés után egy sor lehetőség tárul fel előttünk. Mindenekelőtt a webhely keresztnevén üdvözli a látogatót. Bármely iskola nevére kattintva megtudhatjuk a pontos címét. A mellettük lévő *Fórum* gombra kattintva pedig elolvashatjuk az eddigi hozzászólásokat, a tagokra kattintva pedig átböngészhetjük azok listáját, akik már jelentkeztek a webhelyen. Innen értesíthetjük barátainkat a helyről, és egy nyilvános üzenőablak is felbukkan az oldal alján.

A keretes ablak tetején lévő menü segítségével is kóborolhatunk. Az aktuális ablakot jobb oldalt láthatjuk, ez jelen pillanatban a *Profil*. Az oldalon van keresési lehetőség is. Kutathatunk emberek és iskolák után is. Az *Iskolák* menüpontot kiválasztva feltűnik a három kategória (általános, közép, felső) Top 10 gyűjteménye, a sorrend az egy intézményhez regisztrált tagok száma alapján változik. Az *Osztálytársak* menüpontra kattintva adatbázisba jutunk – ez azonban az oktatási intézmény pontos címénél, a hozzászólások és felíratkozott tagok számánál nemigen mond többet adatvédelmi okok miatt. Ugyanitt találunk linkeket az iskolák nethelyei felé. A *Beállítás* menüpont alatt tudjuk megváltoztatni adatainkat, vagy törölhetjük magunkat az adatbázisból. Végül, de nem utolsósorban a belső levelezést tudjuk lebonyolítani. Ez a rendszer a webhely egyik erőssége: az is látható ugyanis, hogy az elküldött leveleinket elolvasták-e, törölték-e, vagy olvasatlan maradt. Ha elakadunk valahol, az oldal alján található súgólink segíthet, vagy írhatunk levelet a hely készítőinek.

Bár nem az elsők között szerepeltem a felíratkozók között, hamar összehozott rég nem látott évfolyamtársaimmal az oldal. Érdemes kipróbálni, hiszen a jó emlékeket öröm felidézni a régi barátok között.

- www.osztalytarsak.hu
- Statisztika, infó az oldalról: www.habostorta.hu/media/#osz
- A külalak felelősei: www.via.hu

SZÁMÍTÓGÉP-ALKATRÉSZ NAGYKERESKEDELEM

ALAPLAP

ASUS
ABIT
EPOX
MATSONIC
MERCURY
MEGACOLOR

MONITOR

LG
BELINEA
DAEWOO
HYUNDAI
PHILIPS
SAMSUNG
SAMPTRON

OPTIKAI DRIVE-ok

LG,HP
ACER
TEAC
SONY
AOPEN
RICOH
PHILIPS
PIONEER
YAMAHA
MITSUMI
PLEXTOR

CPU, MEMÓRIA

AMD
INTEL
HYUNDAI
SIEMENS

WINCHESTER

MAXTOR
SEAGATE
WESTERN
DIGITAL

VIDEOKÁRTYA

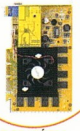

ATI
S3 Trio
SAVAGE
MATROX
GEFORCE

PERIFÉRIA

LG
HP
CANON
GENIUS
MUSTEK
APOLLO

PC-KIEGÉSZÍTŐK

MS OEM
JAZZ
AZONA
GENIUS
A4TECH
MAXXTRO
SAMSUNG
PHILIPS
ROCK FIRE

Ha Ön viszonteladó,

szeretne több nyereséget ?

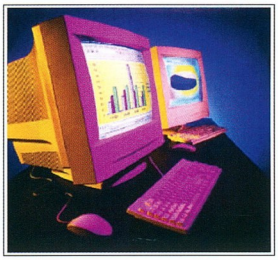

ne építsen össze számítógépet !

Válasszon kedvezményes számítógép ajánlatunkból!
Másnapra megkapja a kész gépet az ország egész területén!

Ha a készletünkön szereplő árukból állítja össze számítógép-megrendeléseit, a **Unitel Service** összeépíti Önnek.

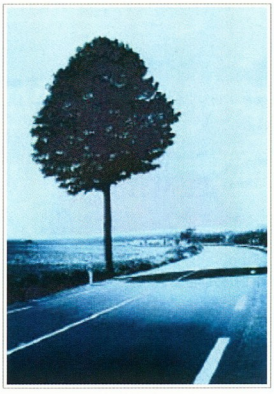

ne utazzon feleslegesen !

Nem kell a költséges fuvarozást, utánjárást választania.
A **Unitel csomagküldő** az ország egész területén bármely helységbe kiszállíttatja a megrendelt árut.
Bruttó 100.000 Ft feletti vásárlás esetén ingyen!

Unitel City computer

Unitel City Computer, 1139 Budapest, Teve u. 41.
Ügyfélszolgálat: (06 1) 239-4800
E-mail: unitelcity@unitelcity.hu, WEB: www.unitelcity.hu
Feliratkozás árlistára: moni@unitelcity.hu

UDS.

Kalandok és bárányok

Ha azt mondom, hogy nyonyóc fog, nyenyere nyak vagy nyeglenyelv, sokan már rohannak is beszerezni a legújabb Harry Potter-könyvet – tévesen. Mindeme furcsaságok egy új netes játék kellékei, Larkinor birodalmáé.

Győri Ferenc

Larkinor birodalmára nem éppen a teljes összerűség a jellemző. Aprócska sziget, nagy részét elfoglalja a főváros – amely szintén nem gigantikus, mégis tízezrek lakják, csupa nagynevű kalandozó. Vagy legalábbis mindenki biztos abban, hogy egyszer még legendák szólnak hősi tetteiről. Amennyire ebben az éppen csak félkomolynak nevezhető világban ez komoly fegyvertény.

A játék alaptörténete egyszerű. Őfelsége a király rendelkezésünkre bocsát egy lakást és némi kezdőfelszerelést, cserébe mindaddig a szigeten kell maradnunk, amíg meg nem váltjuk szabadságunkat, potom egymillió arannyal. Addig azonban sok idő eltelik

Ártatlan kis nyuszika – mondtátok ti..

még. Az időt főként a városon kívül és belül bóklászó szörnyek megregulázásával, a tőlük zsákmányolt portéka hasznosításával töltjük majd, miközben karakterünk fejlődik, erősödik – és nagyon sokszor meghal. A halál nem sokat számít e játékban, a fejlődést pedig magunk határozhatjuk meg a szintenként kapott pontok elosztásával karakterünk főbb értékei között. Érdemes először körbenézni kis városunkban (ha majd lesz pénzünk térképre, sokkal könnyebben

Szép lassan, de fejlődünk

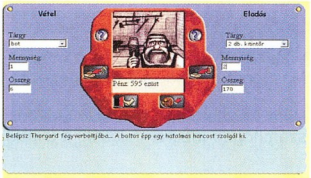

Törpapa elég keveset fizet, de legalább nem válogatós

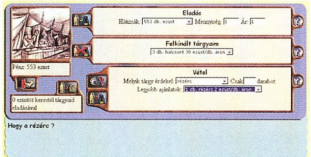

A piacon sok különlegességhez hozzájuthatunk, a nálunk haladóbb játékosoknak hála

tájékozódhatunk), és felmérni a boltokat. A fegyverboltokban – minő meglepetés – fegyvert lehet eladni és venni, a kínálat boltonként változik. A bank 10%-ért cserébe biztosítja pénzünket, és itt kezdhetünk el törleszteni adósságunkból is uralkodónk felé. A vegyesboltban adható el a legtöbb kacat, amit a szörnyektől zsákmányolunk, és ugyanitt kaphatóak a játékost segítő eszközök. A templomban a szörnyek által ránk mért tartós csapásokat tüntethetjük el kellő hitbuzgósággal, varázsitalt vehetünk, és ami a legfőbb, biztosítást köthetünk az égi erővel. Biztosítottként csekély összegért (szintenként 10 arany) cserébe halálunkkor nem veszítjük el hátizsákunk tartalmát – szerencsére az éppen használt fegyverek és páncélok biztosítás nélkül is megmaradnak, mert Larkinorban civilizáltak a hullarablók. A mágustoronyban tanulhatunk néhány hasznos bűvigét, fejleszthetjük mágikus támadásaink erejét, és egyéni tárgyakat gyárthatunk a recept ismeretében. Ahogy az erődben is alkalmunk nyílik különleges fegyverek gyártására, valamint a csatáktól félve itt fejleszthetjük harci tudásunkat, és vehetünk házunkba csapdát. A különleges tárgyak receptjét a kocsmában szerezhetjük be rettenetes mennyiségű potyaital kiosztásával, bár amúgy is érdemes némi figyelmet szentelni egyes italkülönlegességeknek. A könnyű pénz kedvelői felkereshetik a kaszinót, ahol a szerencsejáték mellett megtanulhatnak lopni és rabolni – utóbbi ellen kellenek majd később a csapdák. Ezekből az épületekből több is akad, ám van néhány különlegesség, mint az aréna, ahol klónjainkat lehet megmérkőztetni. Egyre forgalmasabb a piac, ahol a játékosok egymással kereskedhetnek, és a legegyszerűbb alapanyagoktól a szuperfegyverekig minden kapható hol alacsonyabb, hol magasabb áron, ahogy a kereslet és kínálat változik.

A városközpont éke őfelsége palotája, ahol a statisztikák megtekintése mellett új lakást vásárolhatunk, ahol több tárgy fér el, varázsszék is van, ellenben védeni kell a rablók ellen. Ugyanitt vállalhatunk el küldetéseket, ahol a szokott szörnyhentelés magasabb célok érdekében történik, némi extra juttatásért részünkre.

Mindez elsőre kissé bonyolult, szövevényes, és természetesen jó néhány kérdést felvet az önjelölt hősökben. Nem érdemes sokat töprengeni, bele kell vágni a kalandba, hiszen a játék kellemes, komolytalan hangulata komoly rendszert, hátteret és kihívást takar. A nyitóoldalról elérhető fórumon pedig minden kérdésre megkapható a válasz – ha nem éppen mi vagyunk a 26. feltevői. Sőt, néhány különösen empatikus egyén az eddigi tapasztalatait nethelyén is kész megosztani a kezdő kalandozókkal.

- http://larkinor.index.hu/
- http://hu-go.csucs.net/~erynome/larkinor/monster.php3
- http://hu-go.csucs.net/~erynome/larkinor/targyak.php3
- www.zsolo.hu/larkinor/kuldik.htm
- http://free.x3.hu/redskins

míro

A **míro**-nál a TCO'99 –a ma létező legszigorúbb szabvány– a minimum. Nem adjuk alább, mert tudjuk: az Ön munkája minőséget kíván!

Ha Ön LCD monitort, Diamondtron vagy Trinitron képcsöves megoldást keres 17-19 vagy 21"-os méretben, s azt PC-hez vagy Mac-hez szeretné csatlakoztatni, a **míro** az alkalmazáshoz leginkább megfelelő eszközt nyújtja.

Ám nem csak a fejlett technológia és a design teszi vonzóvá a **míro-line** tagjait, hanem a biztonságot nyújtó 3 éves garancia is.

Mutassa meg,
hogy önnek
fontos a minőség!

Mutassa meg,
hogy önnek
fontos az élet!

míro A17F95

Képcső méret	17" Sikképcsöves
Képpontávolság	0,25mm
Maximális felbontás	1600x1200@75Hz
Ajánlott felbontás	1280x1024@88Hz

míro A1795F

Képcső méret	17"
Képpontávolság	0,25mm
Maximális felbontás	1600x1200@88Hz
Ajánlott felbontás	1024x768@118Hz

míro A1995F

Képcső méret	19" Shortneck
Képpontávolság	0,26mm
Maximális felbontás	1600x1200@75Hz
Ajánlott felbontás	1280x1024@88Hz

http://www-mirodisplays-de

Hivatalos magyarországi disztribútor:
EMJ Hungary Kft. 1145 Budapest, Szugló u. 54.
tel.: 469-6050 fax: 469 6051
e-mail: sales@emj.hu ***www.emj.hu***

LINKSYS®

Vezeték nélküli hálózati megoldások a Linksystől

WAP11
Hálózati hozzáférési pont

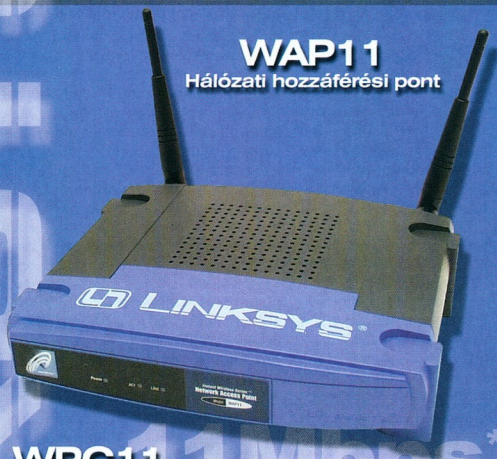

WPC11
11Mbps PCMCIA
vezeték nélküli hálózati kártya

WDT11
PCI adapter WPC11 kártyához

11Mbps*

max: 450m*

*A hálózat működése és sebessége függ az adott munkahely kialakításától, az épületek és terepdárgyak elhelyezkedésétől.

Minden márkanév és logo a megfelelő cég hivatalosan bejegyzett tulajdona.

A Linksys magyarországi disztributora:

AlphaSonic Kft.

Nagykereskedelmi értékesítés:
1134 Budapest, Csángó u. 13. Tel: 350-6822, 350-6826
E-mail: info@alphasonic.hu http://www.alphasonic.hu

Dudás Zoltán (dudi@vogel.hu)

CuteSite Builder 3.0

Aranyos weboldalkészítő

Az FTP-kliensről (CuteFTP) ismert GlobalScape új webszerkesztője telepítése után azonnal figyelmeztet minket, hogy 30 napig próbálhatjuk ki e terméket, utána legyünk szívesek megvásárolni a regisztrációs kódot.

A program indítása után választhatunk, hogy új oldal készítésébe fogunk (esetleg minta alapján), vagy egy már elkezdettet szeretnénk folytatni.

Kezdésnek érdemes a mintával indítani, hiszen 8 típus – köztük szerepel a varázsló, mint segítő – és 15 design közül választhatunk (utóbbiak körét tovább bővíthetjük a neten keresztül). A varázsló segítségével pontosan meghatározhatjuk webhelyünk témáját, nevét, készítője e-mail címét, valamint egy logót is kirakhatunk a főoldalra.

A már említett design egyéniséget ad oldalainknak, hiszen mindegyikre ez lesz jellemző. Ha a varázslóra hagyatkoztunk, akkor feltűnik a webhely faszerkezete, amelynek minden pontjára felajánl egy nevet, amit módosíthatunk. Ezután meghatározhatjuk az oldalak sorrendjét – akár alágakba is rendezhetjük őket –, így kialakítva a hierarchiát. A programba jól megtervezett, WYSIWYG stílusú szerkesztőt építettek, így egyáltalán nem kell értenünk az FTP- és HTML-programozáshoz. Erősen korlátozottnak tűnnek a benne rejlő lehetőségek, de aki kicsit bővebben foglalkozik vele, könnyen át tudja lépni az akadályokat. Talán egyetlen hátránya, hogy a minták mindegyike angol, így az összeset át kell írnunk a számunkra megfelelő nyelvre. A program ára 69,95 USD – rendkívül kedvező a hasonló képességű versenytársaiéhoz képest.

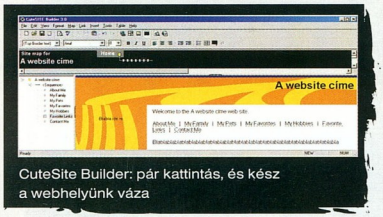

CuteSite Builder: pár kattintás, és kész a webhelyünk váza

➦ www.globalscape.com

DU Meter 3.02 build 54

Hálózati sebességmérő PC-re

Sok számítógép-használó kíváncsi a hálózatán (netán a neten) futó adatfolyam sebességére, az ott továbbított adatok mennyiségére. Mindezt folyamatosan nyomon tudjuk követni a Hagel Technologies által készített DU Meter programocskával. Telepítése után azonnal felbukkan az óra melletti ikonja, és már mutatja is, hogy történik-e fel- vagy letöltés. Erre kattintva megjelennek az elmúlt pár perc eseményei – a piros színű grafikon a le-, a zöld a feltöltést jelöli. A sárga a két adat kevereke, tehát ezzel a színnel jelölt tartományban mindkét irányban történt adatforgalom. E színeket tetszés szerint módosíthatjuk. Jobb gombbal a grafikonra kattintva előugrik a gyorsmenü – itt eltüntethetjük a grafikont, megtekinthetjük az összesített jelentést az adatforgalomról (akár heti, vagy havi jelentést is készíthetünk), valamint egy általunk megadott időtartományban is nézhetjük forgalmunkat. Ha fel van telepítve a TweakMaster, akkor az időtartományt úgy is be tudjuk állítani, hogy a DU Meter csak akkor kezdjen el mérni, ha használjuk az Internet Explorert. Az opciók menüjében érhetjük el az apró-cseprő beállításokat – például a már említett színösszeállítást. Figyelmeztetéseket kérhetünk, például arra az esetre, ha túllépjük a beállított adatforgalmat megadott időtartamon (nap, hét, hónap) belül. Ez nagy segítség azoknak, akik adatforgalmi korlátozással igénylik neteléréseüket.

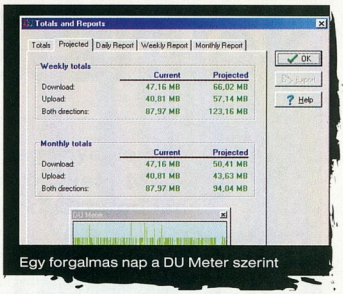

Egy forgalmas nap a DU Meter szerint

Dial-up szolgáltatást is tudunk figyeltetni a DU Meterrel, ekkor bekapcsolhatjuk, hogy a kapcsolat létrejöttétől a megszakításig figyelje a sebességet és adatforgalmat. A programot 30 napig próbálgathatjuk, utána regisztrálnunk kell, 19,95 dollárért.

Elsősorban forgalomkorlátozásos előfizetéssel netezőknek ajánlom – de bárki használhatja, akit furdal a kíváncsiság, hogy mennyi adatot cserél a nettel, mondjuk egy óra alatt.

➦ www.dumeter.com

GlobalPatrol 1.31

A főnökök programja

Sok helyütt a gépeket nem a megfelelő feladatra veszik igénybe a felhasználók, legyenek iskolában, otthon vagy munkahelyen. A gépek működését nyomon lehet követni a hálózaton (legyen az LAN, vagy az internet) – erre jó példa a GlobalPatrol. E programnak szerver és kliens változata is létezik.

A szerver telepítése után jelszót kér (amivel a kliens bejuthat). Egyik leghasznosabb tulajdonsága, hogy regisztráltathatunk a szervergépnek egy *Global ID*-t, amellyel dinamikus IP-cím esetén (például modemes kapcsolatnál) is azonosítja a gépet. Csupán engedélyezni kell az *IP Fetch* funkciót. A kliens a telepítése után szintén jelszót kér – ezzel tudjuk elindítani a programot a későbbiekben.

Amikor GlobalPatrol szervert adunk hozzá a rendszerhez, háromfajta elérhetősége van: helyi hálózat, internet (fix IP-vel), dinamikus IP. Dinamikus IP esetén a már említett *Global ID*-t kell beírnunk, a hozzá tartozó jelszóval. Kapcsolatteremtés után a lehetőségeink fastruktúrába rendezve jelennek meg – a csomópontokban súgó, a levelekben pedig a funkció rejtőzik. Ezekre kattintgatva információt kérhetünk a gépről (operációs rendszer, helyi idő, aktuális felhasználó, mióta van bekapcsolva a gép stb.), megtekinthetjük a napi-

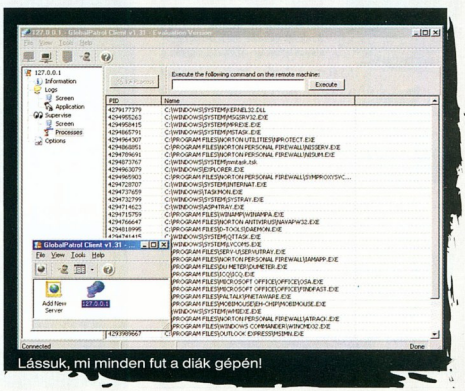

Lássuk, mi minden fut a diák gépén!

lókat a képernyőmentésekről és a futó alkalmazásokról, képernyőmentéseket készíthetünk (akár 1 másodpercenként), megnézhetjük az éppen futó alkalmazásokat, leállíthatjuk azokat, illetve új programot indíthatunk el egy paranccsal. Korlátozhatjuk az adott gépen futtatható alkalmazásokat, idősáv és felhasználó szerint. A program súgója on-line elérhető a neten. A GlobalPatrol ára 50 dollár, de mennyiségi kedvezményt kapunk – például 100 licenc fölött már 15 dollárért jutunk hozzá egy példányhoz.

Főként azoknak az intézményeknek ajánlom, ahol problémát okoz a gépek szabados használata, de nem telik drága felügyelőrendszerre.

➦ www.globalpatrol.net

Multi-Tech RF550 VPN Router

Olcsó, biztonságos VPN

Előző számunkban hírt adtunk ennek az eszköznek a megjelenéséről – azóta pedig ki is próbálhattuk. A RouteFinder 550 kiváló eszköz kisvállalatoknak – megfelelő tűzfalas védelmet ad a számítógépeknek, ezenkívül 5 darab 3DES kulcsolású VPN átjárót tudunk létrehozni más alhálózatokkal, összesen 700 kbit/s sebességgel. Megfelelő bekötése után azonnal hozzáférhetünk akár Telneten, akár webes felületen keresztül.

A mellékelt CD kezelőfelülete HTML-alapú, megtalálható rajta a kézikönyv rövid (ez nyomtatott, 50 oldalas formában is fellelhető a dobozban), illetve teljes változata, a Mail Server Lite és a TZO kliensprogram. Utóbbi rendkívül hasznos, mert ha dinamikus IP-t kaptunk a netszolgáltatónktól, amint fellépünk, már azonosít is minket a választott TZO nevünk alapján, és közli partnereinknek az aktuális netes IP-címünket. A router alap LAN címe 192.168.2.1 – így annak a munkaállomásnak, amivel hozzá fogunk férni, érdemes a 192.168.2.x IP-címet adni (x a 2–254 közötti tartományban legyen). Megnyitva a böngészőt írjuk be a router LAN-os IP-címét, majd „admin" névvel (jelszó egyelőre nincs, de később megadhatunk) hozzáférhetünk a lelkéhez. Innen tudjuk beállítani az összes IP-címet (LAN, WAN, Gateway stb.), alhálózati maszkokat, ráadásul a netszolgáltatónk felé egy virtuális MAC címet is kölcsönözhetünk neki. Ha megszakad a WAN kapcsolat, képes a készülék a saját, 460 kbit/s-os adatátviteli sebességű soros portjáról egy külső, telefonos modemet üzemeltetni. E modem beállításait (parancsok, kapcsolati beállítások stb.) szintén a böngészőn keresztül tudjuk megadni. Az RF550 képes DHCP, IP-szűrési és IP-mapping (Virtual Server) feladatok ellátására, de emellett alkalmas statikus routing táblakezelésre és dinamikus routolásra is. A készülékről, a beállításokról, az aktív protokollokról és kapcsolatokról teljes körű, részletes információkat kapunk a kezelőfelületén. Az összes beállítást kimenthetjük file-ba, így könnyen vissza tudjuk állítani hibás konfigurálás után az előző beállítást. A belső programját ingyenesen frissíthetjük. A RouteFinder 550 ajánlott fogyasztói ára 89 900 Ft+áfa, 2 év garanciával – a hasonló tudású termékekhez viszonyítva rendkívül kedvező.

RF550 – olcsó és megbízható útválasztó

➦ www.gamaxnet.hu

Mercury

EGY IGAZÁN JÓ VÁLASZTÁS!

ALAPLAPJAINKRA 2 ÉV TELJES KÖRŰ GARANCIA!

KT 133 FSX

VIA KT133 chipset
Socket A
(Duron/Thunderbird)
266 MHz alapórajel
AC'97 32-bit Sound
UDMA 33/66/100
4x AGP

PLE 133 ALL-IN-ONE

VIA PLE133 chipset
S370/FC-PGA
Tualantin CPU
66/133 Mhz, 2x AGP
AC'97 32-bit Sound
Integrált AGP VGA
ATA 100, modem

694X

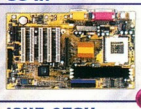

VIA 694x chipset
S370/FC-PGA
66/150 Mhz
AC'97 32-bit Sound
ATA 100, 4x AGP

i815 EP

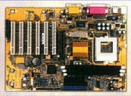

Intel 815EP chipset
S370/FC-PGA
66/150 Mhz
AC'97 32-bit Sound
ATA 100, 4x AGP

KT266 DDR

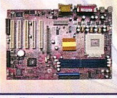

VIA KT266
266 Mhz alapórajel
ATA100
AC'97 sound
AMR modem csatlakozó
4x AGP

i845 NFSX

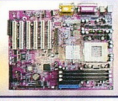

Intel 845 chipset
Socket 478
(Pentium 4 - Northwood)
400 Mhz alapórajel
AC'97 32-bit Sound
4x AGP, ATA 100

BELSŐ MODEM

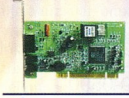

Motorola chipset
PCI interface
56000 bps átvitel
Plug & Play
Full duplex
V.90 Data funk./K56flex

KÜLSŐ MODEM

56000 bps átvitel
V.90 / K56flex
Voice funkció
RS232 port
Full duplex

KOB SW-980

Multi Channel hangszóró (2:1)
Subwoofer rendszer
Mágneses védelem
Surround hangzás
Mélyhang szabályzó
980W PMPO teljesítmény

TÁPEGYSÉG

250W/300W teljesítmény
115V/230V feszültség
AMD/P3/P4 támogatás,
Leégés védelem,
Rövidzár védelem
Pentium 4-es
rendszerekhez is

KOB-01 HÁZ

250W v. 300 W-os táppal,
AMD/P3/P4 támogatás,
3x5,25 és 2x3,5
Leégés védelem,
Rövidzár védelem
Pentium 4-es
rendszerekhez is

Acotec KFT. 4028 Debrecen, Apafi u. 121. Tel.: 52/446 825
Automex Kft. 1077 Bp., Wesselényi u. 21. Tel.: 461-5743
Aqua Computer Kft. 1074 Bp., Dohány u. 36. Tel.: 322-4658
Case Hungary Kft. 1135 Bp., Tahi út 69. Tel.: 450-2930
CHS Hungary Kft. 1139 Bp., Váci út 117-119. Tel.: 451-3549
DualComp Trade Kft. 6723 Szeged, József A. sgt. 47. Tel.: 62/486-487
Expert Computer Kft. 1139 Bp., Pannónia u. 33. Tel.: 320-3310
HardverComp Kft. 1117 Bp., Budafoki u. 64. Tel.: 481-9590
Juventus Team Kft. 1145 Laky Adolf u. 36. Tel.: 469-5847
PC-Partner Kft. 1144 Bp., Limanova tér 25. Tel.: 363-3738
Prof. Salgótarján Kft. 3100 Salgótarján, Kővár u. 1. Tel.: 32/520-540
Ramiris Rubin Rt. 1134 Bp., Klapka u. 9. Tel.: 412-4300
Sowah Kft. 1134 Bp., Lőportár u. 9-11. Tel.: 350-4539
Szűr Buda Kft. 1027 Budapest Margit krt. 26. Tel.: 316-9445
Unitel City Computer Kft. 1139 Bp., Teve u. 41. Tel.: 239-4800

Mercury Magyarország Kft. 1141 Budapest, Miskolci út 51.
Tel.: 221-3020, 222-4254 Fax: 222-1909 E-mail: mercury.info@ahol.com

Netic Technologies Magyarország Kft.

1037 Bp., Bécsi út 276. 17/a
Tel.: 439-0375, fax: 439-0374

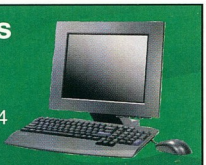

Számítástechnikai termékek forgalmazása, alkatrészek nagykereskedelme viszonteladók számára!

Kiskereskedelmi forgalmazóink:

Aqua Computer Kft. Bp., VII. Dohány u. 36.
Mistral Computer Kft. Bp., Váci út 60–62.

Honlap: www.netic.hu

E-mail: www.netic1@axelero.hu

intel inside pentium 4

Nyitva: H–P: 10.00–18.00-ig
Szerviz: H–Cs: 11.00–17.00-ig

Kis és nagy szerverek szakértője

Szolgáltatásaink:

File-nyomtató szerverek
Adatbázis szerverek
Levelező szerverek
Faxszerverek
Intelligens irodai és hálózati megoldások

Rendszertervezés
Kivitelezés
Háttértámogatás (support)

business partner
hp invent

www.kventa.hu

1067 Budapest, Podmaniczky út 37.
Tel: 269-5262 e-mail: kventa@kventa.hu

KVENTA

KeSzo Kft.

1055 Budapest, Falk Miksa u. 6. Tel.: 332-8717 Fax: 302-5136
WEB: www.keszo.com e-mail: sales@keszo.com

MS Win XP Pro/Home/Upg	**91.000/61.000/63.000/32.000**
MS Office XP ENG Std./Prof. Std. upg./ Prof. upg.	**152.000/182.000/78.000/109.000**
Wingate 4.2 standard 3 / 6/ 12 user	**30.000/52.000/86.000**
Sygate Home Network 4.0 3/6/10/25 users	**15.000/27.000/45.000/75.000**
NERO 5.5 dobozos, magyar	**22.000**
Adobe Photoshop 6.0 CE / upg.	**319.000**/108.000
Adobe Acrobat 5.0 / upgr.	**109.000**/49.000
Norton Antivirus 2002 magyar is !!	18.000
Norton Internet Security 2002 (benne az Antivirus 2002 is, házi tűzfal, stb.)	23.000
MS Windows ME (angol/magyar) / upg.	59.000/31.000
Paint Shop Pro 7.0	40.000
Adobe Illustrator 10.0 / Upg.	200.000 / 80.000
TOAD Prof. Dev. / SQL Navigator Pro	**403.000/403.000**
Pkzip 2.50 for DOS (hosszúfájlnév, 2000. év komp.)	19.000
Far 1.65 / **RAR 3.0 WinRAR-ral együtt**/ ARJ 2.7x	10.500 / 10.500 / 16.000
Windows Commander 5.0 (magyarul is)	11.000
Winzip 8.0	15.000
LINUX: S.uS.e 7.3 Pro. Magyar	**19.000**
QuarkXPress 4.1 PC / Helyes-e for Quark	382.000 / 59.000
Macromedia Flash 5.0 PC/MAC	155.000
Adobe Design Collection (Acrobat, Indesign, Illustrator, Photoshop)	339.000
Procomm Plus32 v4.8 W95/NT / PC Anywhere 10 W98/NT	39.000 / 64.000
System Commander	33.000
Diskeeper 7.0 Server / Upg. / Workstation / Upg.	110.000 / 89.000 / 28.000 / 14.000
MultiEdit 9.0 W9x/NT / Multi Edit 7.0 DOS	66.000/66.000
Autocad 2002 / Autocad LT 2002	719.000/240.000
Scriptum szótárak széles választéka raktárról!	
Országh féle Angol Magyar szótár / Halász féle Német Magyar szótár	16.000/16.000
Francia-Magyar nagyszótár / Orosz-Magyar Nagyszótár	14.000/20.000

Áraink az ÁFA-t nem tartalmazzák, az árváltoztatás jogát fenntartjuk.

Alaplapok
Amptron, VEGA, Abit, Acorp, Asus

Monitorok
Daewoo, GABA
3 év garanciával!

HDD-k
Quantum, IBM, Seagate, MAXTOR, Western Digital

Faxmodemek, hangkártyák, monitor-vezérlők, CPU-k, memóriamodulok, DVD-k és CD-ROM-ok, számítógép-kiegészítők, házak, HP és Canon nyomtatók

Számítástechnikai termékek széles választékával, folyamatos raktárkészlettel állunk rendelkezésére!

ASUS
ABIT Your Reliable Partner
ACORP INTERNATIONAL

HB-Computer Kft.

számítástechnikai nagykereskedés

VISZONTELADÓKNAK

1135 Budapest,
Reitter Ferenc u. 28/a.

Tel./fax:
320-3637
239-0590

Amptron

...hogy a „nagyok" között jegyezzék!

Építsünk tűzfalat!

Ha az internetre csatlakozunk, sokkal valószínűbb, hogy valaki előbb-utóbb megpróbál illetéktelenül behatolni a gépünkbe, mint az, hogy egy lakótelep parkolójában feltörik az autónkat.

Nagy Lajos

Ha ráadásul az autónkban nincs immobilizer, se riasztó, vagy éppen nyitva felejtjük az ajtaját, ne lepődjünk meg, ha lába kél a benne hagyott értékeknek, rádiónak, telefonnak, táskának.

Nincs ez másként a világháló kisebb-nagyobb szervereivel, munkaállomásaival sem. A sok ezer tehetséges „bughunter" – más néven hacker – figyelmét nem fogja elkerülni egy védtelen számítógép, főleg ha azon még szolgáltatások is működnek, például levelező- vagy webszerver.

Nem arra kell gondolni, hogy ezek a fiatal srácok sötét szobában zölden világító monitorok előtt kapucniban ülve keresgélik a biztonsági réseket – ahogy ezt a vitatható minőségű akciófilmekben láthatjuk –, hanem sok-sok, már meghódított gépen elhelyezett kis programocska segítségével folyamatosan figyelnek egy-egy IP-tartományt, és az ott felbukkanó gépeken igyekeznek biztonsági réseket találni. Ha ezek a programok találnak valamit, akkor lép akcióba az emberi elme, és szeretne mindent megtenni azért, hogy a lehetőségekhez mérten átvegye az uralmat a kiszemelt gép operációs rendszere fölött, és azon keresztül további támadásokat intézhessen mások ellen. Ha ez a gép egy tűzfal, akkor kezdődnek az igazi problémák, mert aki uralja a tűzfalat, annak szabad bejárása van arra a területre is, amit ez a szerkezet valójában véd a külvilágtól – és onnantól kezdve semmi értelme az egész védelemnek, mert csak azokat riaszthatja el, akik amúgy sem értenek annyira a számítástechnikához, hogy bármi kárt tehetnének az általunk védeni kívánt rendszerben...

Kint is vagyok, bent is vagyok

Tűzfal építésekor szinte mindenhol úgy terveznek, hogy van egy védeni kívánt terület – általában egy cég lokális hálózata –, van egy demilitarizált zóna (DMZ), amelyet mind az internet irányából, mind a helyi hálózatból el lehet érni, és van maga a netcsatlakozás, ami általában egy IP-címet jelent, amelyen keresztül a tűzfalként üzemelő gép csatlakozik a netre.

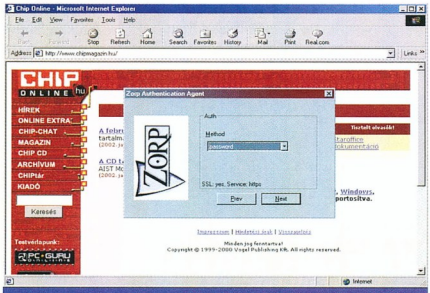

Akcióban a Zorp azonosítómodulja – autentikáció nélkül nem használható az internet!

Egy ilyen koncepcióban a védelmet jól körül lehet határolni, meg lehet csinálni a policyt, a protokollok szűrését, illetve az accountingot is. Ezekkel a definíciókkal tudjuk lefedni magát a védelmi koncepciót: a cég biztonsági követelményeinek megfelelő felépítményt, amellyel biztosíthatjuk a szolgáltatásokat a külvilág felé, a belső hálózaton dolgozók adatainak védelmét azzal együtt, hogy ők hozzáférhetnek az interneten lévő adatokhoz, illetve az egész csatlakozás üzemeltetését.

A felsoroltak közül a helyi hálózat adott, az internet is egyszerűen hozzáférhető bérelt vonalon vagy más csatlakozáson keresztül. Az egyetlen kérdéses eszköz a tűzfal, amely lehet hardveres (például Cisco Pix) vagy PC-n üzemelő szoftver.

A tisztán szoftveres tűzfalak száma gyorsan nő, és mind jobbak – az erős versenynek és a cégek biztonság iránti igénye fokozódásának köszönhetően. Nemrégiben írtunk az Astaro és a SuSe tűzfalairól. Most egy szintén népszerű és – a netes biztonsági fórumokon olvasható kritikák szerint – nagyon megbízható megoldásról ejtünk szót, a Zorp Professionalról.

Mindenevő

Mielőtt nekikezdenénk a rendszer ismertetésének, ki kell emelnünk valamit, ami a köztudatban sajnos még mindig nem kapcsolódik össze az internetes biztonság fogalmával: *nincs* abszolút biztonság, és csakis egy megfelelően beállított és folyamatosan karbantartott védelmi rendszer tud megfelelő biztonságot nyújtani.

Ha nem definiáljuk megfelelően a policyt, illetve a nyitott protokollokat, a proxykat és szervereket nem tartjuk folyamatosan karban, akkor a frissen megvásárolt biztonsági rendszeren egy hónappal később már minden bizonnyal található olyan rés – az operációs rendszer vagy egy szerverprogram korábban nem ismert hibája miatt –, amelyen keresztül akár támadást is indíthatnak a rendszer ellen. Szerencsére vannak olyan megoldások, ahol a szerver eladásával nem ér véget a biztonsági eszközöket forgalmazó cégek és a vásárló kapcsolata, a vásárló egy támogatási szerződés keretében folyamatos karbantartást kaphat a rendszerhez, így a forgalmazó a felelős rendszer naprakész állapotban tartásáért, és egy esetleges behatolás esetén – ha azt a tűzfal biztonsági hiányosságai tették lehetővé – akár még kártérítésre is kötelezhető.

A Debian GNU Linuxra épülő Zorp Professional a jelenlegi legbiztonságosabb proxymegoldásokat éppúgy támogatja, mint a „hagyományos" transzparens metódusokat, szinte az összes létező protokollra: FTP, HTTP, SSL, POP3, Finger, WhoIs, NNTP, IMAP, Telnet, Printer, Radius.

A packet-filtering (csomagszűrés) és a proxy (alkalmazásszintű) megoldások között az az alapvető különbség, hogy az előbbi egyszerűen a beérkező csomag fejléce alapján dönti el, hogy engedélyezi-e az adatkapcsolatot – míg a proxymodulok a csomagok adattartalmát is kifejtik, és csak akkor engedélyezik a továbbítást, ha az adatok megfelelnek az adott protokollnak, és nem tartalmaznak például egy tunnelre vonatkozó információkat. A Zorp

www.balabit.hu

Professional képes detektálni a protokollba ágyazott alprotokollokat is, így például a HTTPS-nél a tiltáson és az ellenőrzés nélküli átengedésen kívül megmarad az alkalmazásszintű proxyhasználat lehetősége is, azaz az SSL-be ágyazott HTTP-n belül is fog további ellenőrzéseket végezni minden egyes csomagnál.

Bootolható CD-ROM-ról kezdődik a telepítése. Vagy automatikusan, vagy minden egyes lépést felügyelve tudunk végigmenni a merevlemez partícionálásától a licenc aktiválásán keresztül egészen az első újraindításig – alig több mint negyed óra alatt. Ezzel az operációs rendszert – a hálózati kártyákat is beállítva – és magát a Zorp Professional tűzfalat is telepítettük.

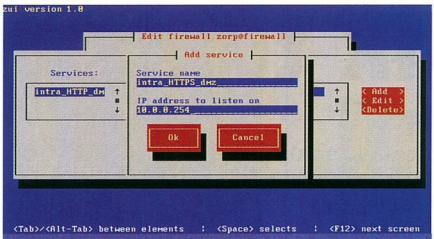

Tűzfalbeállítás karakteres felületen a Zorp szerver konzoljáról – a service-ok definiálása

Következő lépésként meg kell határoznunk azokat a követelményeket (policy), amiket a védelmi rendszerrel szemben támasztunk, illetve definiálnunk kell azokat a protokollokat, amelyeket engedélyezni fogunk. Ezt megkönnyíti, hogy előre definiált transzparens proxy-beállításokat találhatunk például HTTP és FTP protokollra. A beállításokban a ZUI fantázianevű karakteres felületű program segít, ebben a teljes szabályrendszert le lehet képezni a tűzfal számára, illetve a kommunikációra vonatkozó összes beállítás elvégezhető, akár SSH-n keresztül is.

A Zorp Professional szerver a naplózási kötelezettségeknek is messzemenően eleget tesz. A syslog-ng rendszert használva akár más, kimondottan szerverek és alkalmazások naplóit nyilvántartó szerverre is képes naplózni. Egy ilyen naplózószerver sokat segíthet egy behatolás történetének felderítésében, ha ugyanis a behatoló nem tudja azt a szervert is feltörni, mindenképpen nyoma marad a behatolásnak – ellentétben a helyileg tárolt naplófile-okkal, amelyeket root jogokkal könnyű törölni vagy módosítani. Ugyanez vonatkozik az autentikációs rendszerre is – ha külön gépen futó azonosítószerver tárolja a felhasználók adatait, azt is fel kell törni ahhoz, hogy ezekhez hozzájusson az illető, vagy éppen saját magát is felvegye a jogosult felhasználók közé...

Nagyon hasznos – és kevés konkurens termék része alapkiépítésben – a Zorp Professional csomagban a HA (High Availability), azaz magas szintű rendelkezésre állást biztosító modul, amely képes két teljesen azonos konfigurációjú gépet fürtbe kapcsolni. Ha nem éri katasztrófa egyszerre mindkét gépet, akkor a rendelkezésre állás folyamatos még úgy is, ha az egyik gépben – amelyet masternek definiáltunk – végzetes hardverhiba keletkezik. És ehhez nem kell szakembernek beavatkoznia, az átállás a tartalék szerverre – amely megfelelő hardverrel az adatokat is képes folyamatosan tükrözni – teljesen automatikus. Az esemény a naplókban rögzítésre kerül, így a rendszer üzemeltetéséért felelős szakember riasztása is automatizálható, illetve megoldható.

A védett hálózat gépeire, ahhoz, hogy ki tudjanak jutni az internetre, semmiféle szoftvert nem kell telepíteni – egyszerűen átjáróként (gateway) használhatják a Zorp Professionalt futtató szervert. Ez akkor is igaz, ha a Zorp Professional egy VPN-t (IPSEC) is biztosít az interneten keresztül egy másik hasonló tulajdonságokkal bíró hálózathoz, ugyanis a kliensek mindkét oldalon – noha a kommunikáció valójában a neten keresztül történik – úgy fogják érzékelni, mintha egyazon hálózatban lennének.

Zorp SOHO: hardver és szoftver együtt

A munkaállomásokon is van lehetőség autentikációra, azaz a felhasználó csak akkor tud a tűzfalon keresztül – és ezáltal például egy VPN-ben – dolgozni, ha helyileg már azonosította magát jelszóval, kártyával stb. Ilyenkor egy kis alkalmazás (Satyr.d) kerül a munkaállomásokra, és ez biztosítja a kommunikációt a Zorp Professional szerverrel. A Satyr.d által támogatott operációs rendszerek: Windows 95, 98, Me, NT 4.x és 2000, továbbá szinte az összes Linux-disztribúció.

Az azonosítás központosítva is felügyelhető – a Zorp Professional AuthServ modulja akár helyileg, akár másik szerverrel kommunikálva képes elvégezni az autentikációt, illetve az adatok folyamatos karbantartását. A rendszergazdának a korlátozásokon túl lehetőséget nyújt feketelista (blacklist) készítésére is, amelyben felsorolhatók azok az URL-ek, amelyeket a felhasználók nem látogathatnak.

Nem csak egy doboz

A Zorp Professionalt készítő és forgalmazó BalaBit IT Biztonságtechnikai Kft. a szoftveren túl biztosítani tudja a már említett – és az esetek túlnyomó részében a megfelelő szakemberek hiánya miatt szükséges – távfelügyeletet is. Ez a rendszer folyamatos biztonsági karbantartását jelenti, a vásárló saját informatikai erőforrásainak igénybevétele nélkül. Továbbá „Ethical hacking" néven állapotfelmérést is tudnak készíteni a meglévő védelmi rendszerről, ekkor a hackerek által alkalmazott technikákat használva megpróbálnak behatolni a védett rendszerbe.

A Zorp Professional mint átfogó védelmi rendszer elsősorban azokat a cégeket célozza meg, amelyeknél nincsenek olyan informatikusok, akik képesek naponta órákig a biztonsági listákat olvasni, folyamatosan telepítgetni és javítgatni a tűzfalat, és ezért inkább erre a feladatra szakosodott csapatra szeretnék bízni a védelmet.

A Debianra és a 2.2.x-es kernelre épülő Zorp nagyon megbízható, hardverigénye nem túl nagy, a HA-val rendkívül jó rendelkezésre állást biztosít. Kis hozzáértéssel és a hálózati protokollok megfelelő ismeretében könnyen beállítható.

A telepítést csak az Astaro Security Linuxban oldották meg egyszerűbben – de ilyen rendszernél ez nem összehasonlítási szempont... Azt, hogy a Zorp Professional – és az összes többi tűzfal – milyen biztonságot nyújt adott környezetben, csak akkor lehet megítélni, ha van információ a folyamatos karbantartásról, illetve arról, hogy a megtervezett és megvalósított policy mit igényel.

Ahol attól tartanak, hogy a szerverük nem felel meg ilyen fontos biztonsági feladat futtatására, ott célhardverre telepített átfogó tűzfalmegoldásként is megvásárolhatják a Zorp Professionalt. Fontos szempont lehet az is, hogy a fejlesztő cég magyar, így a kommunikáció és támogatás is egyszerűbb lehet, mint egy külföldi megoldásnál.

A Zorp Professionalnek van GPL licencű, ingyenes változata is. Bár csak nemrég került a fizetős piacra, korábbi, GPL-es változatainak köszönhetően már átesett a nemzetközi megmérettetésen is – sikerrel.

GEMOFIS KFT.
Bp, Hungária krt. 131.
Tel: 364-1539, 384-7080
Fax:384-7082

AutoCAD LT 2002 Eng	211.310/63.250
AutoCAD 2002 Hun/Eng	724.000
Acrobat 5.0 CE Akc./Upg.	119.700/47.500
PhotoShop 6.0 CE Hun/Eng	**303.050/100.700**
Adobe Design Collection	**339.000**
Delphi 6.0 Std./Prof.	34.900/338.800
JBuilder 6.0 St/Prof	19.100/317.600
CorelDraw10 magyarul értünk	124.500/82.500
Corel Bryce 5.0	97.900
Macromedia Flash 5.0	169.100/61.750
Dreamweaver 4.0 Win	135.850/76.950
Windows 98 second Ed. Hun OEM	29.670
Windows Milennium Ed. Hun. OEM	27.090
Windows 2000 Hun. OEM	45.680
Windows XP OEM Hun Eng Home Ed.	28.500
Windows XP OEM Hun Prof. Ed.	46.130
Win 2000 Server Hun. 5 User OEM	250.760
Win 2000 SBS Hun. 5 user OEM	151.200
Office 2000 St Hun Oem	91.730
Novell NetWare 6.0 5 user Új	272.300
Novell 6.0 SBS 5 user Új	**253.100**
Novell 6.0 SBS 1 user add on	19.500
Norton System Works 2002	26.200
Norton System Works 2002 Prof	34.900
Norton Antivirus 2002 Hun Xp re is	15.100
Norton Antivirus 2002 Eng Xp re is	17.500
VirusBuster 1 user	17.630
F-Secure/F-Prot/ 1/10 user	32.130/170.280
Suse Linux 7.3 Prof. Hun	**17.250**
Mandrake Linux 8.0 PowerPack Ed.	15.600
Red Hat 7.2 / Prof	18.420 / 62.720
ACDsee 4.0 Új	20.800
WinZip 8.0 Win95/98/NT	11.210
Paint Shop Pro 7.0/ upgr	34.900 /26.400
Windows Commander 4.5	11.000
Arj 2.7	16.820
Nero 5.5 CD író OEM	4.000
DeFacto Software leltár 25 user Hun.	**75.000**
Crystal Reports 8.5 Prof.	123.320

http://www.gemofis.hu
Az árak nettó árak. A második ár az upgrade ár.
Az árváltoztatás jogát fenntartjuk!

Ha előfizet olcsóbb!

1 évre 11424 Ft,
fél évre 5712 Ft.

Telefon: 349-4768,

e-mail: terjesztés@vogel.hu

Testre szabjuk szolgáltatásainkat!

Business ADSL

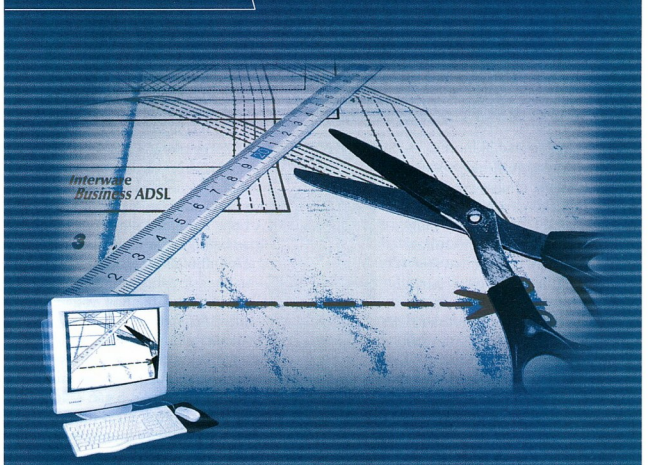

Válassza Ön is az Interware Rt. testre szabott Business ADSL szolgáltatásait, amelyeknek kialakításában az elsődleges szempont ügyfeleink igénye volt.

Business + ADSL díjcsomagok

- *Egyszeri díj nélkül*
- *20 db e-mail korlátlan tárterülettel*
- *100 MB aktív webtárhely*
- *Domain szolgáltatás*
- *ISDN back up*
- *Tűzfalas védelem*
- *ADSL router*

Business ADSL díjcsomagok

- *5 db e-mail korlátlan tárterülettel*
- *100 MB webtárhely*
- *1 db korlátlan telefonos kapcsolat*

Business ADSL 15.900 Ft -tól

Online jelentkezőknek Interware meglepetés!

Interware Business ADSL kis- és középvállalatoknak.

Interware

Interware Internet Szolgáltató Rt.
1132 Budapest, Victor Hugo u. 18-22. ● ügyfélszolgálat: (06-40) 200-166
e-mail: info@interware.hu ● www.interware.hu

Lágy, de tüzes!

A hardveres biztonsági eszközök rendkívül megbízhatóak, ráadásul többségük képes VPN kapcsolatra is. Ha azonban még a minimális eszközre sincs keretünk, és – egyetlen telephelyünkhöz – VPN kapcsolatra sincs szükségünk, használhatunk szoftveres tűzfalat is.

Dudás Zoltán

A biztonság mindenekelőtt! – hangzik el nem egyszer rendszergazdák szájából. Valóban, a mai informatikai világban számtalan illegális behatolásról, adatlopásról hallhatunk. Ellenük már tudunk védekezni, csupán pénz kérdése. A hardveres védelmi eszközök előnye, hogy kevesebb karbantartást igényelnek – ugyanakkor kézzelfogható eszközök, azaz gyártani kell őket, és emiatt drágák.

Rengeteg, megfelelőnek mondható szoftveres védelem is létezik, és ezek jóval olcsóbbak. Egyéni adatok megóvására kiválóan alkalmas a Symantec Norton Personal Firewall (NPF) is, melyet egyszerűsége, tág beállítási lehetőségei és megbízhatósága tett népszerűvé. Most legújabb, 2002-es verziójával ismerkedhettünk meg szerkesztőségünkben.

Építkezzünk!

A szoftvercsomag telepítése közben a Security Assistant segítségével mindent részletesen beállíthatunk. Elsőként csúszkán adhatjuk meg az alábbi három védelmi szint egyikét.

- *Minimal:* minden ismert fenyegető és támadásra használt porthozzáférést leblokkol, így védve gépünket nethasználat közben. Ebben a beállításban nem kapunk figyelmeztető üzeneteket, a program maga dönti el, hogy mi lehet veszélyes.
- *Medium:* néhány alkalmazást letilt, amíg nem engedélyezzük azok fellépését a hálóra. Figyelmeztetések csak alkalmanként bukkannak elő.
- *High:* minden alkalmazást letilt, amíg nem engedélyezzük azok fellépését. Minden futni készülő alkalmazásról tájékoztat minket. Az összes netes forgalomhoz engedélyünket kéri (szabályok létrehozását is felajánlja nekünk, így nem nyaggat minket ugyanazokkal a kérdésekkel).

i

HP Computer ☎ 212-5687
www.hpcom.hu
www.symantec.com

A következő pont érdekes – konkrétan rákérdez azokra az adatokra (e-mail cím, bankkártya száma stb.), amelyeket szeretnénk, hogy tudtunk nélkül semmiképp se kerüljenek nyilvánosságra. Eldönthetjük, megadjuk-e ezeket vagy sem. Miután megbirkóztunk az adatokkal, az NPF végignézi a merevlemezünket olyan alkalmazás után kutatva, amely nagy valószínűséggel ki akar jutni a netre. Nálam előjött egy érdekes, ám nem számottevő bug: a keresés során érdekes módon 103%-ig eljutott, majd úgy tűnt, lefagy, ám megemberelte magát, és sikeresen továbbfutott a telepítő. Miután fellelte a szerinte esélyes programokat, egy menürendszerben mindegyikhez hozzárendelhetjük a kívánt jövőbeli teendőt – engedélyezzük, kérdezzen rá, blokkoljuk stb. Nem kell ezeket különkülön megadnunk, mert mindegyikhez kész beállítást ajánl az NPF. Ha valamelyik nem tetszik, beavatkozhatunk.

Az NPF képes helyi hálózaton is működni. Ennek beállításait magától is megállapítja, ha szabványos LAN IP-címet adunk meg gépeinknek – e címek az NPF szerint a következő tartományokba tartoznak: 10.x.x.x, 172.16-32.x.x, 192.168.x.x. Pár képkockán keresztül további tippeket kapunk, miszerint megtekinthetjük az állapotinformációt (Internet Status), és megjeleníthetjük az *Alert Tracker* nevű ikont, amely az esetleges támadásoknál riaszt (alapállapotban a képernyő széléről félig előbújó földgömbként láthatjuk). Ezeken is túljutva már áll is a védelmi falunk.

A tűzfal mögött

Az NPF minden indítása után az óra mellett megjelenik jellegzetes, földgömbszerű ikonja. Duplán rákattintva erre előhívhatjuk a Symantec programjainak jól ismert integrált kezelőablakát. Ha például fel van telepítve a Norton Antivirus, annak beállításait innen is elérjük. Térjünk vissza a tűzfalhoz! Bal oldalon az első menüpont a már említett *Internet Status*. Ezen belül három alkalmazást érünk el.

- *Current Status:* a tűzfal és a titoktartási felügyelet védelmi állapotát tekinthetjük meg. Ezeket ki- és bekapcsolhatjuk – utóbbi a sütiket figyeli, és naplózza állapotukat.
- *Reporting:* a jelentések részletességét és sűrűségét tudjuk három szinten beállítani. Az alacsony szinten minden biztonsági szempontból kritikus netes eseményről tájékoztat a program, ahogy arról is, hogy milyen lépéseket tesz automatikusan, ha egy alkalmazás megpróbál a netre kapcsolódni. Ha csak a kritikus eseményeket akarjuk figyelni, ezt válasszuk. Középső szinten csak a fontosabb netes eseményekről szól, valamint tájékoztat az alkalmazások automatikus beállításáról. Magas szintű jelentésbeállítás esetén értesít a legfontosabb biztonsági eseményekről, figyelmeztet letiltott webhelyek elérésekor, a biztonsági veszélyekről és alkalmazások netre lépéséről. Ezt a beállítást akkor érdemes használni, ha minden mozgásról tudni szeretnénk.
- *Security Check:* a Symantec biztonsági ellenőrző oldalát hívhatjuk elő a segítségével. Részletes tájékoztatást kapunk a vírusellenes programunkról, az általa használt vírusdefiníciós file-okról, valamint a böngészőnk megbízhatóságáról – természetesen védelmi szempontból.

A *Personal Firewall* főmenüpontban tudjuk beállítani tűzfalunk biztonsági

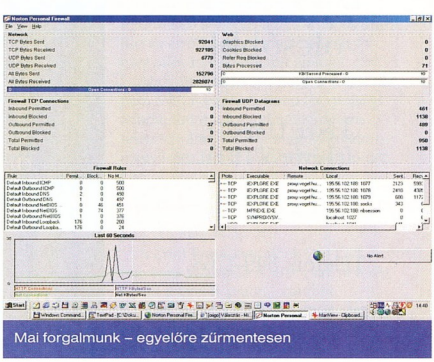
Mai forgalmunk – egyelőre zűrmentesen

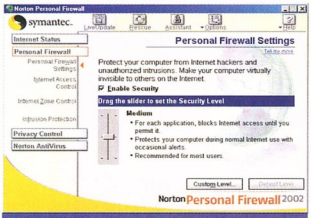

Tüzerőnk szabályozása

szintjét, a netet használó alkalmazások kezelésmódját – ugyanazokat, amiket a telepítésnél is meghatározhattunk. Az *Internet Zone* menüpontban a hozzáféréseket adhatjuk meg gépenként a teljes körű hozzáféréstől (Trusted) az abszolút eltiltásig (Restricted). Külön beállíthatjuk a teendőket portszkenneléses támadás esetére, valamint információt kaphatunk az esetleges behatolókról az *Intrusion Protection* feliratra bökve.

A *Privacy Control* alatt szintén három szinten védhetjük fontos adatainkat. Ezeket az adatokat adhattuk meg anno a telepítés alatt. Alacsony szinten elrejt minket a fellapozott weboldalak elől, de nem figyelmeztet az esetleges elküldött sütikről és információkról. Középső szinten (ez az ajánlott) már figyelmeztet az elküldendő információkról, de a sütik forgalmát nem állítja le. Ha a magas szintű védelmet választjuk, minden információtovábbítást megtagad böngészés alatt, és minden egyes süti fogadásakor, illetve létrehozásakor figyelmeztet. Ez a legbiztonságosabb – egyben a legkényelmetlenebb – módszer, mert az adatot kérő (ahol belépő azonosító és jelszó kell) weboldalakat nem tudjuk meglátogatni. A főablakból tudjuk még előhívni az on-line frissítést (LiveUpdate), a telepítésnél előbukkant *Security Assistant*ot, valamint a súgót és a tűzfal egyéb beállításait. Utóbbiaknál megadhatjuk, hogy a tűzfal automatikusan elinduljon-e, a két ikon (az óra melletti és az *Alert Tracker*) látszódjon-e, valamint megtekinthetjük a statisztikát adatforgalmunkról. Az innen elérhető *Advanced options* pontban külön weboldalakra adhatunk meg hozzáférési korlátozásokat, valamint HTTP-portokat is (alaphelyzetben 8 félét ad meg az NPF). A súgó rendkívül részletes, szinte minden kérdésünkre választ ad. Ha valamivel még így sem boldogulunk, a súgón keresztül elérhetjük a Symantec webhelyét, ahol minden bizonnyal megleljük a választ.

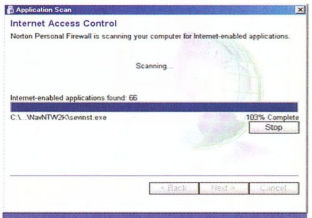

Túlteljesitettük a tervezetet

Az NPF-et otthoni felhasználásra szánták tervezői, így az alábbi Windows operációs rendszereken futtatható: XP Home, XP Pro, 2000 Pro, NT Workstation, Me, 98. Hardverigénye a rendszertől függ – a két szélső határ: Windows XP Home Edition/Professional alatt 300 MHz-es Pentium II, 64 Mbyte RAM-mal, illetve Windows Me/98 alatt 150 MHz-es Pentium 32 Mbyte RAM-mal. Továbbá mindegyik platformnál szükséges 20 Mbyte lemezhely, CD- vagy DVD-olvasó, valamint az Internet Explorer legalább 4.01-es verziója. A Norton Personal Firewall 2002 ajánlott végfelhasználói ára áfa nélkül 8646 Ft.

Phaser színes nyomtatók
az új évben jelentős árkedvezménnyel

Tektronix®
COLOR PRINTERS BY
XEROX

A Phaser nyomtatók széles választéka minden színes nyomtatófelhasználónak a legjobb minőséget kínálja az irodai nyomtatóktól a digitális kisnyomdáig.

A PHASER nyomtatók kizárólagos importőre
FOLDER TRADE 1132 Budapest, Victor Hugo u. 18-22.
T/F: 349-0140, 349-7189
e-mail: folder@folder trade.hu
Kft. honlap: www.folder trade.hu

DIGITÁLIS FOTÓTECHNIKA

1,3 MEGAPIXEL
KODAK DX3215 dokkolóval
79.992 Ft AKCIÓ!
Kodak

2 MEGAPIXEL
NIKON COOLPIX 775
111.992 Ft
Nikon

3,3 MEGAPIXEL
KODAK DX3900 dokkolóval
159.992 Ft AKCIÓ!
Kodak

5 MEGAPIXEL
NIKON COOLPIX 5000
327.992 Ft
Nikon

16 MEGAPIXEL
KODAK DCS PRO BACK PLUS
5.800.000 Ft
Kodak

4000 DPI TIF3
NIKON COOLSCAN 4000 ED
460.000 Ft
Nikon

DIGITÁLTECHNIKA Kft.
Budapest, 1149 Egressy út 5.
T., f.: 221-6779, 221-6772
Győr, 9024 Nagy I. u. 35.
T./f.: 96/517-500, Fax: 517-501
ÁFA nélküli árak!
www.kodakdigital.hu
kodak@dit.hu

DIT DIGITÁLTECHNIKA

A HIVATALOS MAGYARORSZÁGI KODAK ÉS DATAFAB DISZTRIBUTOR, NIKON DIGITÁLIS PARTNER

Netszerver napsütésben

Ma már fontos, hogy egy cégnek legyen nethelye. Ha a net minden lehetőségét ki szeretnék használni, érdemes erre specializált szervert üzembe helyezni. Ilyen a Sun Microsystems Cobalt webszervercsaládja is, amelyből a RaQ 4r típust vizsgáltuk meg.

Dudás Zoltán (dudi@vogel.hu)

A web-, e-mail- és FTP-szerverek megbízhatóságát nagyban befolyásolja az alattuk működő vas. Ha valakinek fontos a megbízhatóság, speciális hardvert vásárol. A Suntól kapott Cobalt RaQ 4 is ilyen netes célgép. Csomagolását kinyitva előkerült a kékesfekete doboz, mellette rövid útmutató és részletes, mintegy 230 oldalas kézikönyv. Sajnos még a leírása szerint is csupán tápkábel tartozik a készlethez, így az adatkábelekről (soros, UTP stb.) nekünk kell gondoskodnunk.

A készülék hátoldalán azonnal látszanak a sokoldalúság jelei: két soros és két Ethernet port, egy USB és egy SCSI kivezetés, valamint a két hűtőventilátor szellőzője díszíti a hátlapot. Ha mindez nem lenne elég, a szerverben egy szabad PCI kártyahelyet is találunk. Elöl a karakteres, mini LCD kijelző mellett hat LED mutatja a beépített merevlemez, az Ethernet hálózat és a webkapcsolat aktivitását. Az LCD képernyőn négy iránygombbal navigálhatunk. Mellettük az *S* feliratúval (select) lehet belépni az egyes menüpontokba, az *E* feliratúval (Enter) pedig érvényesíthetjük a beállítást.

Egyszerű kivitelben hatalmas erő

Telepítésekor első lépésben be kell állítanunk a készülék IP-címét, a hálózati maszkot és az átjárót. Ha nincs gateway-ünk, az IP-címét hagyjuk 000.000.000.000-nak. Innentől kezdve böngészőn keresztül érhetjük el a Cobalt lelkét, csupán a megadott IP-címét kell begépelnünk. Ha valamilyen hiba miatt erre nincs módunk, a főbb beállításokat akkor is módosíthatjuk, ha pár másodpercig az *S* gombot nyomva tartjuk.

Böngészőn keresztül

Ha meghívjuk a weben keresztül a készüléket, a név és jelszó begépelése után (alaphelyzetben a név „admin", jelszó nélkül) a főoldalra jutunk, ahonnan – a bemutatkozás után – négy irányba tudunk továbbmenni: az RaQ 4 szerver konfigurálása; a virtuális terület beállítása; személyes hozzáférés-felügyelet; a termék regisztrációja (utóbbira bökve kitölthetünk egy kérdőívet, amit weben keresztül vagy e-mailben tudunk elküldeni).

Az oldalakat könnyű egymástól megkülönböztetni a bal oldali menüjük színe alapján. A Cobaltot konfiguráló oldalak menürendszere például barna. Mindenhol találhatunk egy kis kék kérdőjelet – ha erre visszük az egérkurzort, az oldal alján rövid segítséget kapunk a kérdéses sorról.

Haladjunk végig az oldalt található menüpontokon! A *Site Management*re kattintva az élő virtuális oldalakat tekinthetjük meg. Ezeket az általunk kiválasztott szabály alapján (hostnév, IP-cím stb.) rendezhetjük sorba, törölhetünk, illetve kereshetünk köztük. Az alap site-ot – aminek az IP-címe az általunk beállított érték – mindig megtaláljuk itt, és törölni sem tudjuk.

Az *Administrator* pont alatt tudjuk biztonságossá tenni az adminisztrációs hozzáférést. Megadhatunk az adminnak egy jelszót, valamint egy e-mailcímet, ahová a készülék jelezést küldhet probléma esetén. A *Control Panel*ben állíthatjuk be a szolgáltatásokat, a gép hálózati adatait és belső óráját. 10 szolgáltatásból választhatunk – közülük a webszerver állandóan él, és csak a többi kilencet kapcsolhatjuk be vagy ki (e-mailszerver, FTP-szerver, Telnet-szerver, SNMP-kezelő, Legato és Arkeia backupszerver, ASP adminisztrációs szerver, DNS, hozzáférés engedélyezése a Domain Web jelentéseknek). Az e-mailszervert külön konfigurálhatjuk (maximális levélméret, Relay beállítások stb.), akárcsak az SNMP-t (olvasási és írási engedélyek), a két

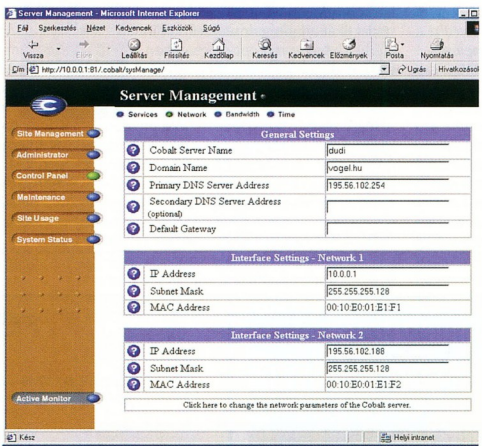

Hol is legyen a hálón?

i

- Sun Microsystems Magyarország ☎ 489-8900
- www.sun.hu
- www.cobaltnet.com
- http://emea.cobalt.com/products/raq

backupszervert és a DNS-t.

A *Control Panel* menüpontban újabb alpontok jelennek meg. Alaphelyzetben a *Services* almenü jelenik meg. A *Network*ben módosíthatjuk a Cobalt szerver hálózati beállításait: a DNS-ek és az átjáró IP-címét, valamint a két Ethernet csatlakozó címét és maszkját. A *Bandwidth* almenüben tudjuk korlátozni az adatforgalmat, a *Time*-ban pedig a dátumot és az időzónát adhatjuk meg.

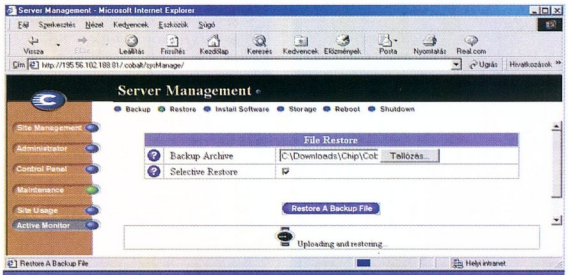

Ki korán ment, időt ment!

A főmenü *Maintenance* pontjában mindenekelőtt a pillanatnyi beállításokat, adatokat tudjuk file-ba menteni. A mentést időzíthetjük is. Itt bővíthetjük szerverünk képességeit újabb szoftverek telepítésével – ezeket csomagokban tölthetjük le a netről. Szükség esetén bővíthetjük a tárhelyet a SCSI felületen keresztül, vagy kicserélhetjük a két merevlemezt másik kettőre – ügyelve a RAID-1 követelményeire. A háttértárolók a *Maintenance* menü *Storage* oldalán konfigurálhatók. A *Maintenance* alatt lehet újraindítani a gépet, és a helyes leállítás módjáról is itt kapunk információt.

A *Site Usage* menüpontban a RaQ 4 és az általa támogatott nethely felhasználásáról kapunk statisztikai információkat, míg a *System Status*ban a rendszerről kaphatunk részletes adatokat – egyrészt a hardverről a processzor hőmérsékletétől a memória és merevlemezek kihasználtságán és integritásán át a hálózati portok forgalmáig, másrészt a szoftverek működéséről. Ha bármelyik résznél probléma merül fel, az adott részegység előtti zöld gomb színe sárgára, majd pirosra vált. Ebbe e menüpontba bárhonnan visszatérhetünk, ha a kezelőfelület bal alsó sarkában található *Active Monitor* gombra kattintunk.

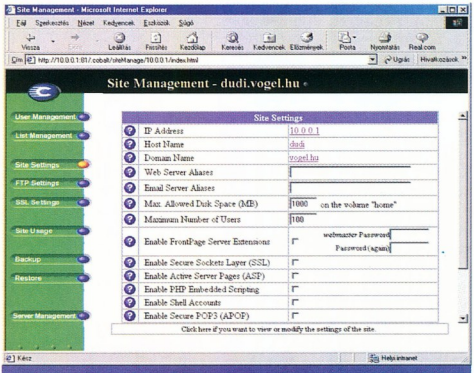

És még mit parancsol?

Építkezési terület!

A kiválasztott virtuális területünket a képernyő bal felső sarkában látható villáskulcsra kattintva konfigurálhatjuk. Ekkor új, zöld színű menübe jutunk. Ennek első pontjában – *User Management* – a felhasználói adatokat módosíthatjuk, illetve új felhasználót adhatunk a rendszerhez. Új felhasználó felvételénél ugyanúgy kell eljárnunk, mint fentebb, az adminnál – sőt adminisztrátori jogokat is adhatunk neki. Táblázatban megtekinthetjük a regisztrált felhasználók teljes és belépési nevét, jogait, valamint e-mailbeállításait (alias e-mailcím, szabadság esetén mit válaszoljon a feladónak, illetve hova továbbítsa a kapott leveleket).

A *List Management* alatt tudunk levelezési listákat létrehozni, karbantartani.

A *Site Settings* alatt lehet megadni az e-mail- és webszerver álneveit (aliases), a maximális kapacitást (amely a *home* területen foglal helyet) és a felhasználószámot. Ezenkívül innen engedélyezhetünk számos funkciót, például FrontPage Server kiterjesztést, SSL-, ASP- és PHP-támogatást stb. Az FTP-szerver hangolásánál csak a névtelen felhasználók engedélyezésére, a bejövő file-ok méretének és az egyidejű felhasználók számának korlátozására van lehetőségünk.

A Secure Sockets Layer beállításánál – *SSL Settings* menüpont – meg kell adnunk országunk kódját (Magyarországé a „hu"), a település nevét, valamint a cég nevét és foglalkozási körét. Ha mindezt sikeresen kitöltöttük, kiválaszthatjuk, hogy mi magunk készítünk hitelesítési bizonylatot, vagy inkább a gépre bízzuk ezt.

A legalsó menüpontokban a forgalomról kapunk adatokat, mentést készíthetünk, illetve régebbi mentést tölthetünk vissza.

A főoldalon levő *Personal Account Management* alatt a felhasználó (alaphelyzetben az adminisztrátor) személyes beállításait módosíthatjuk – jelszó, e-mailcím stb.

És a webhely?

Ha elkészítettük a tökéletes webhelyünket, és megfelelően konfiguráltuk a szervert, nincs más teendőnk, mint FTP-klienssel felcsatlakozni a Cobaltra.
Ha egy általános felhasználó címén jelentkezünk be, akkor a megjelenő WEB mappába kell belerakni a file-okat. Ebben az esetben a webhely címe a következő szerkezetű lesz:
http://host.domain>/~felhasználónév – persze ékezetek nélkül. A „~" jelre ügyeljünk!

Ha admin néven lépünk fel az FTP-re, úgy a host.domain főoldalát is be tudjuk állítani. Nincs más dolgunk, mint a /home/sites/home/web könyvtárban elhelyezni a file-okat. Itt figyelembe kell vennünk, hogy a megszokott főoldalt felülírjuk, tehát arról mindenképpen készítsünk másolatot.

* * *

A Cobalt tökéletesen megfelelt az elvárásoknak, és a rövid tesztidőszak alatt semmi fennakadást nem produkált, még akkor sem, amikor több tucat felhasználó lógott rajta egyszerre. A gépet olyan cégeknek érdemes megvásárolniuk, amelyeknek főbb tevékenysége a neten zajlik (on-line boltok, folyamatosan változó információs oldalak stb.), ezért megbízható szerverre van szükségük.

A nálunk járt Cobalt RaQ 4r-ben 512 Mbyte SD100-as RAM és két 30 Gbyte-os merevlemez volt RAID-1 támogatással (a RaQ 4i-hez csak egy merevlemez jár, RAID nélkül). A gép soros portjainak egyikére szünetmentes tápegységet lehet kapcsolni. E konfiguráció ajánlott bruttó végfelhasználói ára 902 500 Ft, amihez 1 év cseregarancia jár.
A szoftverek upgrade-je, illetve a rendszer bővítése új csomagokkal ingyenes, időkorlát nélkül.

Erdős Márton, Sponga Tamás

Csodalámpa helyett

AladdinPower

A mobiltelefon otthon felejtésénél csak az idegesítőbb, amikor valahol útközben – esetleg éppen beszélgetés közben – lemerül az akkumulátor. A közelmúltban alakult AladdinPower cégnek eléggé extrém ötletei vannak a fenti bosszúság elkerüléséhez.

Ép testben, ép mobiltelefon – nesze neked Motorola!

A Hand Held Generator kézzel nyomkodható eszköz, ha (állítólag) percenként 90-szer összenyomjuk, akkor 1,6 watt energiát termel. 15–20 perc pumpálással annyi energiát termelhetünk, amennyi pont elegendő az akkus eszközök életre keltéséhez. Mindezért potom 59,95 dollárt kell leszurkolni. A cég másik hasonló terméke a StepCharger – ezt matracpumpához hasonlóan kell taposni, hogy a lemerült akkut visszahozzuk az életbe. A StepCharger ára 149,95 USD.

www.aladdinpower.com/

Hiánypótlás

Microsoft

A Microsoft kiadta a PocketPC 2002 frissítőcsomagját, de néhány dolgot kifelejtett belőle. A csomaggal a tavaly októberben megjelent PocketPC 2002-re frissíthető a régebbi PocketPC operációs rendszer. A csomagból azonban kimaradt a Terminal Services Client és az MSN Messenger. A cég a közelmúltban pótolta a hiányt: webhelyén elérhetővé tette a két hiányzó alkalmazást a PocketPC-tulajdonosoknak.

www.microsoft.com/mobile/pocketpc/downloads/

Keleti kényelem

EagleTec

Az 1997-ben alapított és főként hálózati termékeiről ismert EagleTec bővülő termékpalettájának újdonsága az EagleTec 821 típusú PDA. Hagyományos Palmra hasonlít, pedig komoly különbség van köztük. A legfeltűnőbb, hogy az EagleTec 821 160x160-as monokróm kijelzőjén távol-keleti karaktereket jelenít meg. A gépen a Penbex Data Systems kifejezetten PDA-k számára fejlesztett Penbex operációs rendszere fut. A gép lelke 33 MHz-es Motorola VZ328, és 4,5 Mbyte ROM mellett 16 Mbyte RAM-ot tartalmaz. Építettek rá Compact Flash Type I-es bővítőhelyet, valamint IrDA és soros csatlakozót. Természetesen a szokásos alkalmazások – e-mail-kliens, naptár, teendőlista stb. – alapból megtalálhatók benne. Az operációs rendszer nyelve miatt a gépet főként Ázsiában forgalmazzák. A Penbex az operációs rendszer és PDA-alkalmazások fejlesztésén kívül kéziszámítógép megoldásában is aktívan részt vesz. Legújabb, E-Go 700 típusjelű eszközét az Instant-Dict Trading Companyvel közösen dobja piacra. Az E-Go 700 paraméterei hasonlóak az EagleTec 821-éhez, de csak 8 Mbyte RAM található benne. Viszont beépített MP3-lejátszót is tartalmaz, aminek használatához érdemes rögtön beszerezni egy nagyobbacska, 64 vagy 128 Mbyte-os CF kártyát.

PDA, Távol-Keletre, Penbex OS-szel

www.eagletec.com/pda-1.htm

Az új generáció

Nokia

A finn Nokia szinte naponta jelent be új telefont. Egyik legnépszerűbb készüléke az 5110-es volt, amelyet most az 5210-es követ. A készülék külső burkolata ütés- és porálló, védett a fröccsenő vízzel szemben is. A 92 grammos készülékkel lehet WAP-ozni, de nem támogatja a GPRS-t és a HSCSD-t. A kötelezőnek tekinthető EMS funkciót sem ismeri, de a Nokia saját képküldési technológiáját használva lehet képes üzeneteket küldeni vele. Ennek csupán egyetlen problémája van: szinte csak saját magával (meg néhány másik Nokia modellel) kompatibilis. A cég alsókategóriás készülékét azoknak szánja, akik az átlagostól szélsőségesebb körülmények között kívánják használni telefonjukat.

Nokia 5210 – ütésálló alsókategóriás

A 6510-es készülék sokkal fejlettebb. Támogatja a HSCSD és a GPRS technológiát, WAP-böngészője 1.2.1-es szabványú, és támogatja a pénztárca (wallet) felhasználást. A telefon mérete még éppen kezelhető: 97x43x19 mm, 84 g. Memóriájában 500 név (nevenként 5 telefonszámmal, megjegyzéssel), 150 SMS, valamint 100–500 naptárbejegyzés tárolható. Az SMS-íráshoz segítséget ad a T9-es prediktív szövegbevitel. Számítógéppel infravörös porton keresztül kommunikálhat. Ezenkívül FM rádió is található benne. A 750 mAh-s akkuval maximum 3,5 óra beszélgetési és közel 12 napos készenléti idő érhető el.

Nokia 6510: üzleti vagy divattelefon?

Az üzleti világot célozza meg a 6500-as típusszámú mobilkészülék. Külső megjelenése visszafogottabbá vált az aktív flip ráépítésének köszönhetően. Technikai paraméterei nagyon hasonlóak a 6510-eséhez, ám európai bevezetéséről egyelőre nincs szó.

Nokia 6500: visszafogott külső

A 3310 és a 3330 után a 33xx-es sorozat következő tagja a 3350-es. A szokásos jellemzők sora (cserélhető előlap, WAP-böngésző, saját csengődallamok, játékok stb.) mellett megjelent a beépített képszerkesztő (Picture Editor), amellyel saját logókat készíthetünk, vagy képeket rajzolhatunk képüzenetekhez. Három új játék is bekerült a készülékbe: a Dance2Music, a Link5 és a Magic Draw.

Nokia 3350: beépített képszerkesztővel

A készülékre letölthetők csengőhangok és új játékok (Game Packs). WAP-böngészője még csak 1.1-es szabványú – bár ezzel még meg lehet nézni a WAP-os oldalak többségét. A készülék kicsit nagyobb, mint a fentebb bemutatottak: 114x49x23 mm. A gyári akkuval 2 óra 40 perc és 4 óra 45 perc közötti a beszélgetési, illetve 55 és 260 óra közötti a készenléti ideje.

Versenyhelyzet és rendszerváltás

Palm

A Palmnál jól tudják, a jelenleg fejlesztés alatt álló 5-ös sorozatú PalmOS-től függ a cég jövője, mert egyrészt előretört a konkurensek által használt PocketPC, és a PDA-kon elterjedt másik operációs rendszer, a Symbian OS is megújult. Jelenleg a Linux még nem bír számottevő részesedéssel, de az új Palm rendszer érkezésekor már komoly versenytárs lehet.

A Palm az eddigi Motorola Dragonball processzorokról ARM-kompatibilis Texas Instruments gyártmányú CPU-ra vált, így az új OS is erre készül. Habár nagy a titkolózás, elég sok információ kikerült már az új PalmOS 5.0-ról. Az eddigi alkalmazások többsége az új OS alatt is fut majd, bár ehhez teljes egészében emulálni kell a jelenlegi Palmokat az ARM processzornak. A cég szerint csak azokkal a programokkal lehet probléma, amelyek fejlesztésekor nem vették figyelembe a Palm alkalmazásfejlesztésre vonatkozó irányelveit. Több hírforrás is feltételezi, hogy a tavaly felvásárolt Be Inc. mérnökei is keményen dolgoznak az új PalmOS-en.

Az már biztosnak látszik, hogy megoldják benne a multitaskingot, és hogy a PalmOS 5 teljesen 32 bites lesz. Az első verzióját valószínűleg nem tömködik tele multimédiás képességekkel, de a későbbiekben ezeket a kiegészítőket fokozatosan beépítik az alaprendszerbe, hiszen a PocketPC jórészt a csillogó-villogó felületnek és a színes-szagos alkalmazásoknak köszönheti a népszerűségét. Egyes kiválasztott fejlesztők – szigorú titoktartás mellett – már betekintést nyertek az új OS rejtelmeibe.

A nagyközönség leghamarabb a februári PalmSource konferencián ismerheti meg a részleteket. A végleges operációs rendszer várhatóan csak a harmadik negyedévben, a Palm új generációjával együtt jelenik meg.

Mobil Pentium 4

Intel

Az asztali processzorral üzemelő noteszgépek piaca óriási, az igazi mégis egy kifejezetten a noteszekhez kifejlesztett CPU.

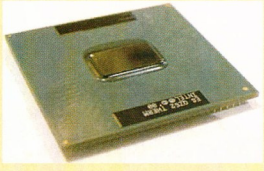

A leggyorsabb, amit magaddal vihetsz

Az új, Northwood magos Intel Pentium 4 kedvező fogadtatásra talált a mobil piacon, kis fogyasztásának és hőtermelésének, kitűnő támogatottságának köszönhetően.

Az Intel szerencsére nem elégedett meg ezzel, gőzerővel nekifogott a kifejezetten noteszekbe szánt P4-M processzorcsaládjának.

Az architektúrát nem módosították, csupán valamivel szerényebb órajellel kell majd beérniük a felhasználóknak.

A leggyorsabb változat egyelőre nem megy 1,7 GHz fölé, ami a Pentium 4-eknél kissé szokatlan, cserébe megelégszik 1,2 V-tal. Emellett Extended SpeedStep technológiával is felvértezték – bár arról, hogy pontosan mit jelent az Extended jelző, még hallgatnak az illetékesek. E processzorokhoz megfelelő, 845MP és 845MZ típusjelű, DDR alapú chipkészlet is jár, amely már tartalmaz USB 2.0-s vezérlőt.

Már csak kávét nem főz...

Impactra

A koreai Impactra cég húszárvágással oldotta meg a mobiltelefonok problémáját. Nem sokat gondolkodott rajta, milyen képességeket építsen bele Motio i és Sync i névre keresztelt készülékeibe: ami ma létezik a mobiltelefóniában, az szinte hiánytalanul benne van a két készülékben.

Az Impactra nagyágyúi: a Motion i és a Sync i

Mindkét mobilba 2,5 colos, 320x240 képpont felbontású, színes TFT kijelzőt építettek (a Sync i kijelzője el is forgatható), és mindkettő a Windows CE .Net platformra épít. A beépített 64 Mbyte, illetve 128 Mbyte Flash memória tovább bővíthető MMC vagy SD kártyákkal, amire szükség is lehet, ha a PDA-s funkciók (jegyzetfüzet, naptár, e-mailkliens, teendőlista stb.) mellett zeneleállítószónak vagy diktafonnak is akarjuk használni őket. Az MP3-on kívül lejátsszák az AAC és a WMA formátumban tárolt hangfile-okat is, sőt az MPEG 4-es tömörítésű Windows Media (WMV, ASF) formátumú videókkal is elboldogulnak – a jó minőségű képernyőnek köszönhetően a kép is élvezhető. A hang- és videoanyagokat PC-ről lehet feltölteni a beépített USB porton keresztül. A készülékek emellett támogatják a GPRS szabványt, sőt a cég tervei szerint a CDMA2000-et is. A cég a közeljövőre tervezi tévévevős és digitális fényképezőgépes bővítését a két telefonhoz. A Motion i-t 2002 első negyedévében, míg a Sync i-t az év közepén kívánja megjelentetni az Impactra.

www.impactra.co

Noteszt nekem!

NEC, Sharp, Toshiba

A szakértők szerint az Intel Northwood magos Pentium 4 processzorainak megjelenésével megnőhet a kereslet az asztali processzorokkal szerelt noteszgépek iránt. Az előrejelzések szerint szinte az összes noteszgyártó készül ilyen gépet összerakni. A szakértők szerint azért várható ez a felfutás, mert az árak erőteljes csökkenése miatt egyre többen vesznek asztali PC helyett noteszt. A nagy japán cégek, többek között a Sharp, a Toshiba és az NEC is készít asztali processzoros noteszt, pedig a japán vásárlók nemcsak a nagy teljesítményt, hanem a kis méretet is elvárják pénzükért. A Northwood 0,13 mikronos csíkszélességgel készül, kedvező a hőtermelése és az energiafogyasztása. A Mitac rövidesen megkezdi egy Pentium 4-alapú noteszt sorozatgyártását. A gépet a Sharp forgalmazza majd. A tajvani FIC és a kínai Legend Holdings közösen tervez Northwood magos Pentium 4-re épülő noteszt, amit Európában kívánnak forgalmazni.

www.legend-holdings.com
www.fic.com.tw/
www.toshiba.com
www.sharp.co.jp/
www.nec.com

Danger

Hiptop: eszköz és szolgáltatás

A kaliforniai Danger Inc. által bemutatott Hiptop vitte el a pálmát a kéziszámítógépek és mobil kommunikáció kategóriájában a Las Vegasban megrendezett 2002. évi nemzetközi fogyasztói elektronikai kiállításon (lásd összefoglaló cikkünket ebben a számunkban), ahol a nagydíj egyik esélyesének számított.

Hiptop: a mobil kommunikációs szolgáltatók saját márkanevük alatt forgalmazzák majd

A Hiptop a kéziszámítógépeket és mobil telefonokat ötvöző kommunikátorok osztályába sorolható, ráadásul nemcsak eszköz, hanem vele szerves egységet alkotó szolgáltatás is. Baráti áron kínál telefonkapcsolatot, netelérést és multimédiás élményt mobil környezetben a tömegpiac számára. Ennek megfelelően a mobil kommunikációs szolgáltatók saját értékesítési csatornáikon forgalmazzák az Egyesült Államokban, méghozzá saját márkanevük alatt. Ügyfeleik pedig mobiltelefonnak és határidőnaplónak használhatják, böngészhetik a világháló HTML-alapú site-jait, elektronikus leveleket küldhetnek és fogadhatnak mellékletekkel, azonnali üzenetküldő szolgáltatásokat vehetnek igénybe, zenét hallgathatnak rajta, és digitális kamerával egészíthetik ki. A Danger teljes körű megoldásként értékesíti termékét a szolgáltatók felé, amelyet háttértámogatás, szabványos fejlesztőeszközöket alkalmazó platform és formaterv alkot. A Hiptop tavasz végén jelenik meg az amerikai mobil kommunikációs társaságok kínálatában.

↗ www.danger.com
↗ www.techtv.com

Pogo Technology

Okos kütyü

Hozzánk közelebb eső tájakon – ezúttal Angliában – is teremnek szellemes megoldások a mobil kommunikáció témakörében. A Pogo Technology hasonló névre keresztelt készüléke laza megjelenése ellenére komoly kommunikátor, azaz mobiltelefonnak és elektronikus határidőnaplónak csakúgy használható, mint elektronikus levelezésre és netböngészésre, játékra és zenehallgatásra.

A Pogo átmérője 15 cm, vastagsága 2 cm, és a gyártó webhelyén látható fotók tanúsága szerint a vállon átvetett táska fülére akasztva a legmenőbb viselet. 243 g-os tömege ezt minden további nélkül lehetővé teszi. Processzora 32 bites, 75 MHz-es ARM7 RISC, memóriája 4 Mbyte Flash és 16 Mbyte SDRAM, kijelzője 3,8 colos színes érintőképernyő 320x240 képpontos felbontással és 256 színnel. Kétsávos GSM/GPRS modem található benne, újratölthető lítium-ion akkumulátora 2–4 óra telefonbeszélgetést, illetve 3 napi készenléti időt tesz lehetővé. Az MP3 formátumú zenefile-ok cserélhető memóriakártyákról játszhatók le ezen a készüléken. A Pogo a Carphone Warehouse elektronikus üzletében 299 fontos áron vásárolható meg, de a Fresh Mobile szolgáltató hálózatához csatlakozik, aminek sajnos további 30 fontos díja és kiegészítő költségei is vannak a telefonbeszélgetések és a netelérés vonatkozásában – így majd a puding próbája fogja megmutatni, mennyire szerencsés ez a kereskedelmi konstrukció.

Pogo: a dizájn az eddigiektől eltérő, fiatal fogyasztói célcsoportnak szól

↗ www.pogo-tech.com
↗ www.carphonewarehouse.com

ICP Global Technologies

Környezetbarát telefontöltő

A montreali székhelyű ICP Global Technologies a Las Vegas-i International Consumer Electronic Show idei rendezvényén mutatta be az iSunt. E hordozható napelemes akkutöltőt mobiltelefonokhoz és más kisebb elektronikai eszközökhöz – például kéziszámítógépekhez, MP3-lejátszókhoz stb. – tervezték.

Az iSun a CES innovációs díjai közül a formai kivitelezésért és a mérnöki tervezésért járó elismerést kapta, és a TechTV Best of CES díjáért folyó versenyben a kiegészítők kategóriájában döntős lett. Sass Peress, a napenergia hasznosítására szakosodott kanadai cég elnök-vezérigazgatója szerint az iSun a kiszolgálja a korlátlan mobilitásra törekvő felhasználók igényeit. Egyedülálló, de nem egyetlen termék a piacon, mert a Motorola (lásd alább), a Philips és a Seiko példája is bizonyítja, hogy a gyártók tisztában vannak annak a szerepkörnek a jelentőségével, amit az alternatív energiaforrások a felhasználók szemében képviselnek. Peress szerint az iSun bejelentése óta leadott előzetes megrendelések száma minden csúcsot megdöntött az ICP történetében. Az iSun szállítása januárban kezdődött, kiskereskedelmi ára 79 dollár.

↗ www.isunpower.com
↗ www.icpglobal.com
↗ Szórakozzon ezzel! – CHIP 2002/3/40

Motorola

Felhúzható mobiltelefon

A Motorola a Freeplay Energy Grouppal közösen kifejlesztett és a CES 2002-n bemutatott egy kettős üzemmódú, feltölthető és felhúzható, hordozható energiaforrást mobiltelefonokhoz.

A FreeCharge a telefon adapterén keresztül a hálózatról is feltölthető tartalék akkumulátorként, de ha már ez is lemerült, 45–60 másodpercnyi kurblizás után újabb 3–5 percnyi beszélgetéshez elegendő energiát szolgáltat, vagy órákkal meghosszabbítja a készenléti időt.

Aki többet teker rajta, az tovább beszélhet, és még hosszabb időn át marad elérhető.

A FreeCharge LED-ekkel jelzi használójának a megfelelő töltöttségi fok elérését, illetve a tekerés javasolt sebességét.

A készülék robusztus áramfejlesztőt és kifejezetten az adott mobiltelefon energiaszükségleteihez illesztett átalakítót tartalmaz.

A felhúzható töltő első körben kizárólag a Motorola modelljeihez áll majd rendelkezésre, de egy éven belül már mindegyik nagy mobiltelefon-gyártó termékeihez kapható lesz.

A FreeCharge kicsi és könnyű, elfér a tenyérben, és elemlámpaként is használható, amelynek fényforrása szintén egyaránt használhatja az akkut vagy a kézi meghajtást.

A Motorola értékesítési csatornáin március folyamán kerül forgalomba 65 dolláros ajánlott végfelhasználói áron.

↗ Motorola Hungary
☎ 06-40-200-800
↗ www.motorola.com

COOLPIX995

A képzelethez igazítva

- 3,2 megapixeles képfelbontás
- Nikkor 4x optikai zoom objektív
- Beépített vaku vörös szem effektus csökkentéssel
- Akkumulátorral és töltővel

Nikon COOLPIX

DIGITÁLIS KAMERÁK

A Nikon Coolpix digitális kamerák mindenkinek megfelelnek, függetlenül attól, hogy milyen fokon űzi a fényképezést. Vessen egy pillantást erre a három stílusos modellre, és döntse el, melyik illik Önhöz!

A Coolpix 995 rendelkezik elég olyan tulajdonsággal amely még a leglelkesebb fényképészeket is lázba hozza?

Vagy a Coolpix 885? Kicsi, elegáns és nagyszerű eredményt produkál szinte minden szituációban...

Vagy mit szólna a Coolpix 775 modellhez? Kicsi, könnyű, használata egyszerű és szórakoztató – tökéletes választás bármely pillanat megörökítésére.

Mindhárom modell tervezésekor a legfontosabb szempont a lehető legkönnyebb és legkényelmesebb használat volt. Bármelyik modellt is választja, a sokrétű Nikon zoom objektívek és a Nikon fejlett digitális technológiája segítségével biztos lehet az éles, tiszta képekben, amelyek minden alkalommal élő, lüktető és kiegyensúlyozott színekkel örökítik meg a varázslatos pillanatokat.

COOLPIX885

Mindenre kész

- 3,2 megapixeles felbontás
- Nikkor 3x optikai zoom objektív
- 12 felhasználóbarát program
- Akkumulátorral és töltővel

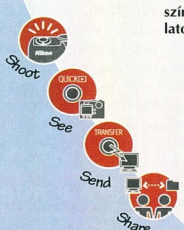

COOLPIX775

Emlékké változtatja a pillanatokat

- 2,0 megapixeles felbontás
- Nikkor 3x optikai zoom objektív
- 7 felhasználóbarát program
- Akkumulátorral és töltővel

NIKON KFT
DÉVAI UTCA 26-28.
1134 BUDAPEST
TEL.: (361) 350-5525
FAX: (361) 350-5526

Expect More. **Nikon**

Gyönyörű!

Az EPSON Stylus Photo széria: Hatszínű tintasugaras nyomtató

EPSON STYLUS™ PHOTO 810 Új

A4 fotónyomtató PRINT Image Matching™ technológiával

- Kiváló fotónyomtatás 6 nyomtatófejjel egészen 2.880 dpi* felbontásig
- PRINT Image Matching™ technológia a nyomtató és a digitális fényképezőgép optimális összehangolásához
- Nyomtatás egészen a papír széléig akár külön lapokra az igazi fénykép örömért
- Kiegészítőként adjuk hozzá a sokoldalú PhotoQuicker 3 fényképkezelő szoftvert
- A nyomtatások egészen 27 évig tartós fényhatással
- PC-k és Mac-ek számára

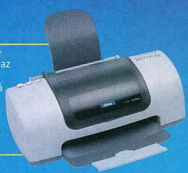

EPSON STYLUS™ PHOTO 890

A sokoldalú, suttogó hangú fotó-profi

- 6 nyomtatófej és 2.880 dpi* felbontás alaphelyzetben
- Tökéletes összhang a nyomtató és sok digitális fényképezőgép között a PRINT Image Matching™-nek köszönhetően
- Fényképnyomtatás határok nélkül, egészen a papír széléig – külön lapokra vagy akár papírtekercsre is
- EPSON Natural Color a tökéletes tájképfelvételekhez
- Különösen alacsony zajszint, csak 42 dB(A)
- PC és Mac

EPSON STYLUS™ PHOTO 895

A professzionális stand alone fotónyomtató

- Fotónyomtatás akár PC nélkül is – a beépített PCMCIA csatlakozó segítségével
- Nagy LC display, az egyszerű kezelhetőségért
- PRINT Image Matching™ technológia a nyomtató és a digitális fényképezőgép közötti optimális összhanghoz
- 6 nyomtatófej és 2.880 dpi* felbontás
- Kijelző és papírtekercs mint tartozék kapható

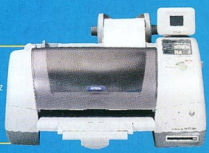

EPSON STYLUS™ PHOTO 1290

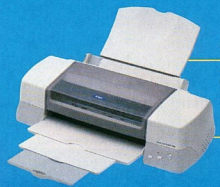

A profi fotónyomtató egészen A3+ formátumig

- 6 nyomtatófej és 2.880 dpi* felbontás
- Egészen A3+ formátumig nyomtat
- A kinyomtatott anyagok több mint 20 évig fényállóak
- Különösen alacsony zajszint, csak 42 dB(A)
- PC és Mac

EPSON PHOTO PC 3100Z

- 3,3 megapixeles kompakt digitális kamera
- 4,8 megapixel EPSON HyPiCT™ módban
- 3-szoros optikai zoom
- 2-szeres nagyfelbontású digitális HyPiCT™ zoom, az örömteli fényképezéshez
- Tökéletes színegyensúly a PRINT Image Matching™ segítségével
- Szabványos vakusaru és beépített vaku
- A blende és a rekeszidő automatikus és manuális beállítása

* megfelelő hordozóra

PRINT Image Matching™

Most a következő forgalmazóknál: www.epson.hu

COLOUR YOUR LIFE

EPSON®

Nagy Zoltán

Turbo pad

Extra numerikus

A noteszgépek billentyűzete általában jól használható, egy esetet kivéve: ha sok számot kell egymás után beütni. A QWERTY billentyűzeten szöveget jól lehet gépelni, de az egy sorban elhelyezkedő számok megnehezítik a kevésbé gyakorlott gépírók dolgát. Ezen segít a Crito Turbo Pad nevű önálló numerikus billentyűzete.

A noteszgéphez USB porton keresztül kell csatlakoztatni. A kábel rövid, tényleg csak arra elég, hogy a noteszgép mellett elférjen, így asztali géphez nehéz csatlakoztatni.

Önmagában is működik, de így nem sokat nyerünk vele, mert csak a [NumLock] billentyű bekapcsolt állásában használható. A mellékelt floppyn lévő program azonban segít ezen, így valódi numerikus billentyűzetként használható. Ráadásként nemcsak tizedespont, hanem tizedesvessző is van rajta, sőt ha a használt program támogatja, egy gombnyomással lehet százasokat, ezreseket beírni (a pénztárgépek mintájára). Ha éppen nem akarunk számokkal foglalkozni, akkor multimédiás vezérlőnek is használhatjuk. Ha a gombokat az alul lévő váltógombbal nyomjuk meg, akkor például lehet a fő hangerőt szabályozni, némítani (mindezekhez OSD kijelzés is társul), webböngészőt, e-mailprogramot, számológépet indítani, a CD-lejátszót vezérelni vagy akár kikapcsolni a gépet. A felhasznált USB port nem vész el, mert a billentyűzet két oldalán egy-egy aljzat található, így még meg is szaporodott eggyel a használható eszközök száma. A külső numerikus billentyűzet ára bruttó 12 375 Ft, a garancia 1 év.

Kiegészítő számbillentyűzet: számolni kell vele

↗ Crito ☎ 349-2624
↗ www.crito.com

PCLink Data Transmission Cable

Modern laplink

Sokszor előfordul a hordozható gépekkel, hogy file-okat kell másolni rájuk vagy éppen róluk, és gyakran nem csak egy-egy apróságot. A floppy már elavult, hálózat meg nem mindig áll rendelkezésre, nem beszélve a bonyolult konfigurálásról és a hozzáférési jogosultságok problémájáról.

Ilyenkor az ember talán még a régi kábeles kapcsolatot is visszasírja.

Hát most itt van. A PCLink kábel nem egyéb, mint a Laplink kábel USB-s változata. Két gépet összekötve el kell indítani a mellékelt floppyról telepített PC-Linq programot – ezzel lehet létrehozni az összeköttetést a két gép között. Sajnos nincs szó valódi hálózati kapcsolatról, csak a saját programját lehet másolásra használni.

Ezt talán ellensúlyozza az egész szerkentyű könnyű telepíthetősége, egyszerű használata. Ez a holmi nem az otthoni hálózatos játékokhoz való, hanem mezei adatátvitelre – abban viszont a lehetőségekhez képest hatékony. Az adatátviteli kábel ára bruttó 7500 Ft, a garancia 1 év.

A vékony kábel sok adatot elbír

↗ Crito ☎ 349-2624
↗ www.crito.com

Portocom MultiColor

Bárhol, bármit

Azt már sokszor elmondtuk, hogy a noteszgépek egyre inkább átveszik az asztali gépek feladatát, nemcsak a munka, hanem a szórakoztatás terén is.

Erre jó példa a Portocom MultiColor gépe, amely szinte tökéletesen tudja pótolni a legtöbb asztali PC-t.

Az 1 GHz-es Pentium III processzor és a 256 Mbyte PC133-as RAM a legtöbb munkahelyi feladathoz elég, ha pedig nem, mindkettő bővíthető (a memória egészen 1 Gbyte-ig).

A munka utáni lazítást (és sok esetben a munkát is) az Ati Radeon Mobility videochip segíti.

A 32 (esetleg 64) Mbyte DDR SGRAM szokatlanul sok egy mobil gépben.

A chip hardveresen gyorsítja a DVD-lejátszást, belső architektúrája 128 bites, és 4x AGP buszon keresztül kapja az adatokat.

A 14,1 colos képernyő felbontása 1024x768 képpont, de nem ez az egyedüli megjelenítőeszköz.

Lehet külső monitort vagy akár tévékészüléket is használni, utóbbit akár együtt a belső vagy a külső monitorral.

A két kijelzőn ugyanaz is lehet, de meg is oszható közöttük a munkaasztal, így a család akár DVD-t is nézhet a tévén, miközben dolgozunk a gépen.

Nem csak videózni, játszani is lehet a gépen. Minden olyan játék, amely Direct3D-s vagy OpenGL-es megjelenítést használ, gond nélkül futtatható rajta, nem kell lemondani a legfrissebb izgalmakról sem.

A 20 Gbyte kapacitású Hitachi DK23CA-20 merevlemez teljes teljesítménnyel fut az ATA-100-as merevlemezvezérlő segítségével. Cserélhető lemezmeghajtóként Toshiba SD-C2502 DVD-meghajtó található benne, amely 8-szoros sebességgel olvas DVD lemezeket és 24-szeresel CD-ket.

A SoundMax hangchip 3D-s leképezésre képes két csatornán, ezenfelül van egy digitális kimenete elektromos és optikai csatlakozási lehetőséggel.

Ezen a DVD-lejátszó AC3-as jelfolyama, valamint az egyéb PCM hangok (például MP3) is megjelennek, így kifejezetten zajmentesen lehet vele muzsikálni, akár az otthoni házimozi erősítőjére kötve is.

Teljesen hétköznapinak számít a floppymeghajtó, a két PC Card foglalat, a 10/100-as hálózati csatoló, az 56K-s modem.

Nem megszokott viszont a négy USB port és az 1394-es aljzat, a Panasonic SD memóriakártya, valamint a Sony Memory Stick foglalat.

A legszokatlanabb azonban az akkumulátor kapacitása: közel 5 órán át bírja átlagos használat mellett.

Ez érzésem szerint ellensúlyozza a robusztus felépítés okozta hátrányt – a gép tömege ugyanis mintegy 3 kg.

A noteszgép ára a tesztelt kiépítésben bruttó 746 250 Ft, a garancia 1 év.

Nem hivalkodó, mégis erős társ a Portocom MultiColor notesz

Mérési adatok

Irodai munka	200,2 pont
Grafikus munka	214 pont
Szórakozás, multimédia	190 pont
Akkumulátor-üzemidő	123 pont (295 perc)
CHIP-értékelés	182 pont

Tollas telefon

Tavaly nyáron jelent meg hazánkban a Handspring Visor kézigépek képességeit kibővítő telefonmodul – be is mutattuk lapunkban. Már akkor ismeretes volt, hogy idén új változat jelenik meg belőle. Íme!

Nagy Zoltán

A Tréo szerves egységet képez a Handspring alapgéppel, olyannyira, hogy össze vannak építve. Ennek nagy előnye, hogy nem kell külön akkumulátor a telefonhoz (vagy az alapgéphez), és így megtarthatta karcsú formáját. Hátránya viszont, hogy így eltűnt a Springboard foglalat, emiatt más kiegészítőt már nem lehet a készülékhez csatlakoztatni. Kézhezvétele után a legszembetűnőbb a felhajtható fedél, amelyen képernyő méretű plexilap védi az alatta látható kijelzőt. Ez praktikusabb, mint a Springboard változat, amelyen nem lehetett használni a képernyővédő fedelet, így fennállt a veszélye a véletlen híváskezdeményezésnek. Persze a fedél felnyitása nélkül is lehet hívást kezdeményezni: a Tréo bal oldalán lévő, két irányba tekerhető gombot benyomva megjelenik a *Speed Dial* lista, ahol előre-hátra tudunk lépkedni, ismét megnyomva a gombot pedig hívni tudjuk a kiválasztott nevet. E lista egyébként 5 oldalas, egy oldalon 10 név fér el.

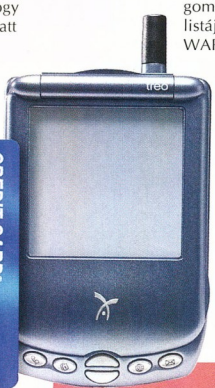

Alig nagyobb egy hitelkártyánál

A fedél felnyitása előtt érdemes körbenézni a gépet. A tetején egy nyomógomb és egy kapcsoló található.

A tolókapcsolóval lehet váltani – hangosra vagy némára állítani – a csengetési módot. Mindkettőhöz külön beállítható, hogy rezegjen-e.

A nyomógombbal az alapgépet, a képernyő háttérvilágítását és a telefont lehet kapcsolgatni attól függően, hogy hányszor vagy milyen hosszan nyomjuk le. A fedél nem takarja a teljes előlapot, alul „kilógnak" a megszokott palmos nyomógombok, bár feladatukat kicsit átvariálták: például a határidőnapló az elsőről a második gombra került, helyet cserélt a telefonkönyvvel. A harmadik gombon a tennivalók listája helyett a WAP/netböngésző kapott helyet, míg a negyedik az SMS-kezelőt húzza elő. A lapozógombok változatlanok.

A fedelet felnyitva azonnal bekapcsolódik a gép, és a képernyőn megjelenik a gyorshívó lista. Ez kissé zavaró lehet, ha éppen nem telefonálni szeretnénk – lévén ez egy palmos gép is. Na jó, legyen, maradjunk még egy kicsit a telefonnál! A *Telefon* programnak négy fő funkciója van, ezek eléréséhez az első programgombot kell egyszer vagy többször megnyomni (ahogy azt a Palmoknál megszokhattuk). Az első a már ismert gyorstárcsázó. A második egy virtuális telefonklaviatúra a szokásos szám- és betűgombokkal. A gombok elég nagyok ahhoz, hogy akár ujjal is lehessen nyomkodni őket.

A következő a Palmon megszokott névadatbázis – kissé módosított formában, ugyanis a nevek mellett csak a telefonszámok láthatók, de ezekből mindegyik. Nem ártott volna, ha az alkalmazások között megmarad a régi megszokott forma, hiszen az akár többszázas listából nehéz csak név alapján megtalálni a keresett személyt, jó lenne mondjuk látni a cégnevet is – bár végül is ez megoldható a keresés művelettel. Akad még egy kis probléma a telefonkönyvvel, bár ez már megvolt az előző verziónál is: nem lehet szabadon beállítani a különböző, híváshoz szükséges prefixeket, azaz nem lehet intelligens módon tárcsáztatni vele. Megoldás, ha minden egyes telefonszámot a teljes formájában rögzítünk:+(országkód)(körzetválasztó)(telefonszám). Ez persze előnyös is lehet annak, aki gyakran jár külföldön, mert így soha nem lesz gondja a hazatelefonálással (legfeljebb, ha a számlát kell fizetni). Az utolsó funkció az eseménynapló, ami akár hónapokra visszamenőleg is tartalmazhatja a hívott, fogadott vagy visszautasított telefonszámokat. A könnyebb áttekinthetőség kedvéért a számokhoz kikeresi a címtárból a megfelelő bejegyzéseket, és behelyettesíti azokat. Igazából ezt már a bejövő híváskor is elvégzi, így nem a hívó számát, hanem nevét lehet látni.

Hacsak nem új előfizetéssel vásárolja valaki, a SIM kártya már tartalmazhat egy csomó telefonszámot. Ezeket külön programmal lehet átmásolni a gép memóriájába, egyenesen a gyorshívó listába. A SIM-kezelő program eléggé kényelmetlen, például nem lehet meghatározni, melyik gyorshívó pozícióba másoljon egy adott számot, de a hazai fejlesztők ígérnek egy olyan programot, amellyel a SIM kártya teljes tartalmát át lehet másolni a telefonkönyv adatbázisába. Az is furcsa, hogy a SIM-kezelő minden egyes indításakor újraolvassa a SIM kártya tartalmát, és ez eltart egy darabig. A létrejövő listában nem lehet keresni, még kezdőbetűre sem, csak lapozva lehet megtalálni egy kívánt

A webböngészés beépített funkció

HDSys Kft. ☎ 250-3260
www.handspring.hu
www.handspring.com

bejegyzést. Ennek okaként csak azt tudom elképzelni, hogy a fejlesztők elsősorban a gép belső memóriáját szánják a telefonszámok tárolására, nem a SIM kártyát.

A naptár mind kinézetében, mind működésében teljesen megegyezik az eredeti palmos változattal, nem érdemes rá sok szót vesztegetni. Sokkal érdekesebb a Blazer nevű netböngésző, amely a harmadik programgomb megnyomására indul el. Nem éri el az asztali böngészők szintjét, de a hagyományos szöveges, képekkel tarkított oldalak megjelenítésére alkalmas, így például on-line újságok, más szöveges információk gond nélkül böngészhetők vele. A keretes oldalakkal már bajban van. A kedvenc helyek címét egy legfeljebb 100 elemet tartalmazó listába lehet gyűjteni. Mobilról van szó, így a WAP-oldalakat is gond nélkül megjeleníti.

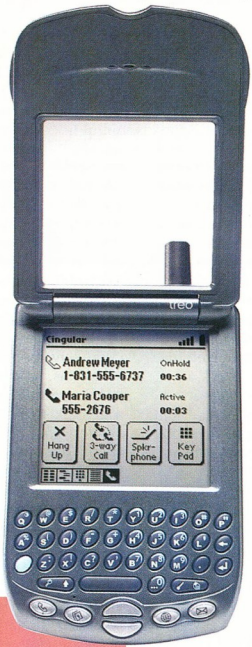

Egyszerűen lehet konferenciahívást kezdeményezni

Az utolsó gombbal az SMS-kezelő szoftvert lehet elindítani. A Tréo nem a SIM kártyán, hanem saját memóriájában tárolja az üzeneteket, így csak ennek kapacitása szab határt az üzenetek számának. Új üzenet küldéséhez a szöveget vagy be kell írni kézzel, vagy választani lehet az előre elkészített üzenetekből, kiegészítve azokat a megfelelő adatokkal. A címzettet legegyszerűbben a névjegytárból lehet kiválasztani, vezetéknév alapján. A program – nagyon helyesen – csak a mobilszámot adja fel, ami persze azt is feltételezi, hogy a címtárba helyesen címkézve vittük be a telefonszámokat.

Érdekes, hogy a beépített alkalmazások között nincs levelezőprogram. Ezen könnyen segíthetünk, a telepítő CD-n ugyanis megtalálható a One-Touch Mail nevű levelezőkliens. Alapvető szolgáltatásai kielégítik a normál kapcsolattartási igényeket, POP3-as szerverről tudja letölteni a leveleket, és SMTP-s kiszolgálón keresztül küldi el az általunk írtakat. Sajnos nem tud SSL titkosítást, így nem tudtam hozzákapcsolódni vele a saját mailszerverünkhöz. Bár a programgombokról lekerült, az alkalmazások között megtalálható a tennivalók listája csakúgy, mint a jegyzettömb. Ezek hagyományos palmos programok, így nem lehetnek ismeretlenek azoknak, akik már használtak ilyen gépet. Ha más programra van szükség, azt is minden további nékül lehet telepíteni, legyen az bármilyen palmos alkalmazás.

A telefon hangszórója a fedél belsejében található, így ha a fedelet felnyitjuk és a fülünkre illesztjük, a mikrofon éppen a használó szája előtt van. Ha beszélgetés közben fel kell jegyezni valamit, az nem okoz problémát, csak át kell kapcsolni kihangosított módba, ekkor a készülék úgy megnöveli a hangerőt, hogy kézben tartva is hallható lesz a másik beszélő fél hangja.

A tetején van a főkapcsoló és a csengetésválasztó kapcsoló

A Tréóhoz a megszokott Palm Desktop és Hotsync programot mellékelik, ezekkel windowsos PC-n is kezelhetjük a Palm alapvető programjaiban tárolt adatokat. Aki már berendezkedett egy Outlookban, annak sincs gondja, a telepítő CD-n levő Chapura programmal szinkronizálhatja az Outlook és a Palm (jelen esetben a Tréo) adatait.

A készüléket USB kábellel lehet PC-hez kapcsolni (ha a gépen nem Windows NT-t használunk). A kábel számítógép felőli végébe csatlakozik a töltő is, amely egyébként önmagában is bedugható a Tréóba, ha lemerült az akku. A géphez nincs bölcső, így a szinkronizálást indító gomb a csatlakozóra került. A bölcső hiánya helytakarékossággal magyarázható, hiszen egy telefonhoz gyakran kénytelenek vagyunk a töltőt is magunkkal vinni, elég helyet foglal el az is. A szinkronizálás egyébként történhet infravörös porton keresztül is – már ha van ilyen a számítógépen.

A telefon használatát jócskán megkönnyíti a mellékelt fejhallgató készlet, amelynek mikrofonján egy nyomógombbal lehet fogadni a hívást. Sajnos a régi változathoz hasonlóan a bejövő hívást nem lehet hallani a fejhallgatóban, így zajos környezetben vagy autóban hiába tesszük a fülünkbe.

Mint már említettük, a készülék kétféle csengetési módja között tolókapcsolóval választhatunk. A hangos módhoz többféle csengőhang választható, mind a bejövő hívások, mind a szöveges üzenetek jelzésére. Nem készíthetünk azonban saját csengőhangot, és a fontos hívókat sem különböztethetjük meg eltérő csengetéssel. Bár a hagyományos, tollas verziót próbáltuk ki, nem szabad megfeledkezni arról, hogy van egy másik változata is a készüléknek, amely a Graffiti pad helyett apró QWERTY billentyűzetet kapott. Bár a gombok elég kicsik, ezzel mégis könnyebb szöveget bevinni. A billentyűzeten a noteszgépek mintájára számbillentyűzet is található. Az angol ábécé betűi mellett használhatunk ékezetes betűket is. Ehhez először be kell írni a betű ékezet nélküli változatát, majd egy gomb megnyomására listát kapunk a lehetséges ékezetes változatokból, onnan kell kiválasztanunk a megfelelőt.

A telefonos igényeknek megfelelően változott a *Contact* lista

A beépített lítium-ion akkumulátorok nem érzékenyek a túltöltésre. A gyártó szerint 60 órás készenléti időt, valamint 2,5 óra beszélgetési időt nyújtanak, de ez jócskán függ attól is, mennyit használjuk más célra a gépet. A telefon kétsávos (900/1800 MHz), a hardver alkalmas GPRS kapcsolatra, a szoftver egyelőre még nem, csak a közeljövőben elkészülő frissítéssel. A készüléken lehet még finomítani, de a problémák többsége megoldható a beépített szoftverek frissítésével. Éppen ez a legnagyobb előnye: szabadon bővíthető, a lehetőségeknek csak a gyári és az egyéb szoftverfejlesztők fantáziája szab határt. A tenyértelefon jelenlegi ára bruttó 273 000 Ft, de a hírek szerint érdemes lesz a szolgáltatók hűségakcióiban keresni.

Miért vesztegetné az idejét dokumentumok bepötyögésére?

Inkább használja a díjnyertes szövegfelismerő (OCR) szoftvert!

FINEREADER Pro & Office 5.0

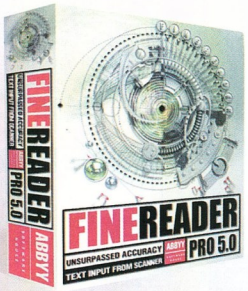

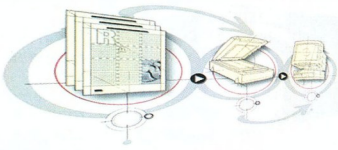

MAGYAR VERZIÓ!

magyar: menüinterfész
kézikönyv, súgó, helyesírás

Főbb jellemzők:
- nagy sebesség
- Wordből indítható
- kémiai képletek felismerése
- görög és cirill abc kezelése
- függőleges szöveg felismerése
- Java, Basic, stb felismerése

OFFICE verzió extrák:
- 3db licenc
- hálózatos támogatás
- multi CPU támogatás
- új nyelvek létrehozása

Forgalmazza:
WIN Computer
1064 Bp. Vörösmarty u. 61.
T: 353-4304 F: 317-2834
info: www.win.hu/fine.htm
letöltés: www.abbyy.com

Forgalmazás viszonteladók részére:
CHS (T:451-3500), BSC (T:452-4692), Automex (T:461-7500)

ABBYY SOFTWARE HOUSE

176 nyelv felismerése – 30 nyelvre helyesírásellenőrzés – 15 nyelven menüinterfész

Sponga Tamás

Kis játék is játék

No Starch Press

Befejeződött az utóbbi hónapok legkeményebb és legfurcsább programozási versenye. A kiírás alapján olyan játékprogramot kellett a résztvevőknek fejleszteni, ami a keresztplatformos SDL (Simple Directmedia Layer) könyvtárat használja, és a mérete legfeljebb 1 Mbyte. A Linux Journal, az azóta boldogabb létre szenderült Loki Software és a No Starch Press által szponzorált verseny alkotásainak forráskódjai felkerültek a No Starch Press webhelyére, ahonnan letölthetők. (A bináris változatok is letölthetők, általában a programok saját webhelyéről.) A helyezettek Loki Software-játékokat, No Starch Press-könyveket és Linux Journal-előfizetést nyertek – vagyis inkább az elismerésért dolgoztak. Az első helyezett az LBreakout2 lett 488 ponttal, második a több platformon ismert Nebulus linuxos változata, a Tower Toppler 457,5 ponttal, míg harmadik a Vectoroids 438,5 ponttal.

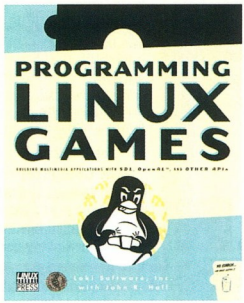

A pingvineknek is kell némi szórakozás a hosszú téli estékre...

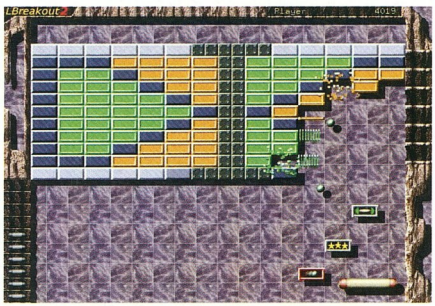

Régi jó ismerős újabb köntösben

www.linuxjournal.com
www.nostarch.com/game_contest_results.htm

.Net-fejlesztés teljes gőzzel

Microsoft

A Microsoft .Net koncepciójának sikerét megpróbálja a lehető legjobban előkészíteni. Január eleje óta letölthetők az előfizetéses fejlesztői részlegből (MSDN) azok a fejlesztőeszközök, amelyekkel XML és SOAP szabványra alapozott alkalmazások és szolgáltatások készíthetők. A most megjelent Microsoft Visual Studio .Net és a Microsoft .Net Framework Software Developer Kit egyelőre csak letölthető, de előbbi februárban kikerül a Comp USA üzlethálózatába is, míg utóbbi továbbra is ingyenes lesz. A Visual Studio .Nettel 20 programnyelven fejleszthetők webszolgáltatások. A két fejlesztőeszköz kiegészíthető a szerveroldali Microsoft Mobile Internet Toolkit 1.0-val, ezáltal alkalmassá válnak mobil webes alkalmazások készítésére is – WML és cHTML technológiát ismerő mobiltelefonok, HTML-t ismerő személyhívók és kézigépek számára.

A Microsoft világa a .Net körül forog

http://msdn.microsoft.com

A legtöbb szabadalom

IBM

Az Egyesült Államok Szabadalmi Hivatala nem hivatalos jelentése szerint 2001-ben – ahogy az elmúlt 9 évben is – az IBM jegyeztette be a legtöbb szabadalmat. A jelentés szerint az IBM összesen 3411 szabadalommal vezeti a listát, a második az NEC 1953 új találmánnyal, a harmadik a Canon 1877-tel. A lista további helyezettjei: Micron Technology (1643), Samsung Electronics (1450). A szabadalmi hivatal hivatalos jelentése április elején várható.

www.uspto.gov/

Egy gyors válasz: One

Sun

A Microsoft .Net kezdeményezéséhez készített fejlesztőeszközeinek bejelentése után a Sun nem késlekedett, és néhány óra elteltével nyilvánosságra hozta, hogy a .Net ellenfelének tekinthető Sun One szoftverplatformhoz is elkészült a Fortune Developer 7 fejlesztőeszköz-készlet. Az ingyenes készlet Solaris operációs rendszeren fut, segítségével a korábban C, Java és Fortran nyelven megírt alkalmazásokat lehet beépíteni a Sun One szoftverplatformba, hogy azokat webes szolgáltatásként lehessen elérni. A NetBeans-en alapuló Forte Developer 7 – hasonlóan a Microsoft Visual Studio .Nethez – több programnyelvet támogat.

http://access1.sun.com/fortedevprod/
www.sun.com/forte/developer/

Tökéletes öngól

Quark

Előző számunkban beszámoltunk róla, hogy a Quark DTP-s szoftvere a végső bétafázisban van. Nos, a jó néhány újdonsággal – például XML-támogatás – teletömött QuarkXpress 5.0 meg is jelent, de a szoftvercég „apró" hibát követett el a piacvezetés boldog, elkényelmesítő tudatában. Az új kiadványszerkesztő program ugyanis – egyelőre – nem jelenik meg Apple Mac OS X-re. Állítólag a cég programozói már dolgoznak az átültetésén, addig is a Mac OS X használói kénytelenek a klasszikus Mac OS-szel kompatibilis módban futtatni a QuarkXpress 5.0-t.

A közelmúltban megjelent rivális programnak, az Adobe InDesign 2.0-nak megjelenésétől kezdve van Mac OS X-es változata – miközben a Quark még várható megjelenési dátumot sem tud mondani. A cég a tűzzel játszik, mert a professzionális kiadványszerkesztők Apple gépeket használnak, ezért a Mac OS X-et részesítik előnyben, az új InDesign 2.0 tudása pedig nemhogy megközelíti, hanem le is előzi a QuarkXpress 5.0-ét. Kérdés, meddig tart ki a felhasználók türelme és márkahűsége.

www.quark.com

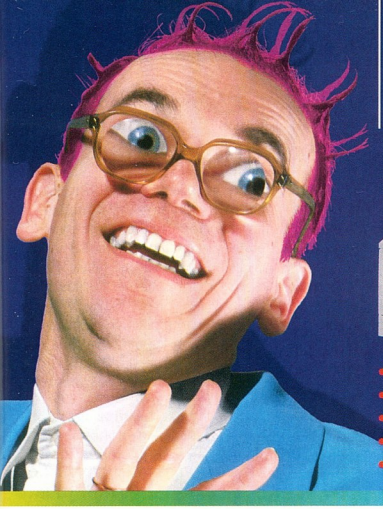

ÉLVEZZE SZÍNESBEN!

Most minden színes lapnyomtatónkhoz JVC TH–A9R DVD házimozi-rendszert adunk ajándékba! (2002. március 31-ig)*

JVC házimozi rendszer

- Színes digitális LED nyomtatás: 21 színes lap/perc
- 1200 x 1200 dpi valós felbontás, duplex egység
- A4, A3+, max. papírméret 328 x 900 mm, papírkapacitás 2850 lap
- 320 MB RAM, 5GB HDD, hálókártya

THE COLOUR OF BUSINESS
LIGHTS COLOUR ACTION!

AZ OKI SYSTEMS MAGYARORSZÁG KFT. MINDEN 1999. JANUÁR 1-TŐL ÁLTALA FORGALOMBA HOZOTT LAPNYOMTATÓJÁNAK LEVILÁGÍTÓEGYSÉGÉRE (LED FEJ) ÉLETTARTAM GARANCIÁT VÁLLAL.

Oki, Network Solutions for a Global Society

C9000 Sorozat

C7000 Sorozat

OKI

OKI Systems (Magyarország) Kft. 1051 Budapest, Bajcsy-Zsilinszky út 12. Telefon 327 4070 Fax 327 4076 e-mail: oki@nyomtato.com **www.okihu.hu**

OKI SHINRAI PARTNEREINK – VISZONTELADÓK **BUDAPEST** DATEN KONTOR TRADE KFT. 203-9302 • DUNA ELEKTRONIKA KFT. 237-7299 • FLAG INFORMATIKAI RT. 383-0155 • FOXART KFT. 452-1070 GRÁNÁTALMA TEAM KFT. 315-1797 • HUMANSOFT KFT. 270-7621 • KVENTA KFT. 269-5262/190 • MINOR RENDSZERHÁZ RT. 436-3029 • MŰSZERTECHNIKA RENDSZERHÁZ KFT. 4329-477 • PRINTREX BT. 222-2919 PROFESSZIONÁL KFT. 216-5300 • PUB KFT. 351-8409 • SENZOR KFT. 347-5083 • SPRINT COMPUTER KFT. 342-4707 • **DEBRECEN** TRACO-D KFT. 52/500-424 • **GYŐR** MÁSOLÓGÉPCENTRUM KFT. 96/313-008 **EGER** ANSYS KFT. 36/537-204 • **HÓDMEZŐVÁSÁRHELY** DELFIN COMPUTER INFORMATIKAI RT. 62/246-810 • **KECSKEMÉT** BESTCOM KFT. 76/485-119 • **MÁTÉSZALKA** WANTEX INFORMATIKAI KFT. 44/313-555 **PÉCS** LETTCOMP & NÉMETI BT. 30/9577-703 • **SOPRON** TELECOMP KFT. 99/338-555 • **SZEGED** IRODAGÉP KFT. 62/440-022 • **SZÉKESFEHÉRVÁR** ITV ALBATECH KFT. 22/500-331 **SZOLNOK** WIN INVESTOR RT. 56/413-086 • **SZOMBATHELY** FLAG SZÁMÍTÁSTECHNIKAI KFT. 94/501-890 **OKI BEMUTATÓTEREM** **BUDAPEST** PRINTER HOTLINE KFT. 223-0229

INTERNET, BIZTONSÁG, GYORSASÁG

- ADSL Router
- Tűzfal
- VPN
- 4 portos switchek
- ISDN port
- Soros port

INFORMATIKA GAMAXNET

1114 Budapest, Bartók Béla út 15/c
Tel.: 372-7180 Fax: 372-7181
info@gamaxnet.hu www.gamaxnet.hu

Dynamic 2001 Számítástechnikai Üzlethálózat

Dynamic 2001

Nagykereskedelmek:
1134 Budapest
Kassák L. u. 74.
Tel./fax: 236-0236
9024 Győr
Közép u. 7.
Tel.: (96) 526-224

Kiskereskedelem:
9400 Sopron
Deák tér 45.
Tel.: (99) 523-820

Partner üzletek címei az interneten!
www.dynamic.hu

Albacomp

Új fejezet

Az Albacomp Vállalatcsoport 2001-ben 16 milliárdos konszolidált árbevétel mellett közel félmilliárdos eredményt ért el, amiből az Albacomp Rt. árbevétele várhatóan 12 milliárd lesz, eredménye pedig meghaladja a 300 millió forintot – jelentette be Koródi Bálint, az Albacomp Rt. új vezérigazgatója. A sajtótájékoztatón elhangzott, hogy az Albacomp 2002-ben a modern hálózati technológiák mellett információvédelemmel, internetalapú megoldásokkal, konzultációval, tanácsadással bővíti termék- és szolgáltatáskínálatát. A vállalat emellett folytatja a magyar piacon márkásnak (local brand) tekintett számítógépeinek gyártását, és új termékek, például az Infopont információs terminál bevezetése is várható. Egy székesfehérvári székhelyű amerikai–magyar vegyesvállalat létrehozása is szerepel a tervek között, amely számítástechnikai részegységek diagnosztizálásával és javításával foglalkozik majd iparszerűen és technologizált módon. Az új cég több száz új munkahelyet teremt. A 17 éves múltra visszatekintő vállalat tulajdonosainak döntése alapján az operatív vezetés 2002 januárjától kibővült. Ettől az időponttól a cég vezetését Koródi Bálint vezérigazgató vette át, aki menedzseri képességeit korábban a magyar informatikai piac másik jelentős szereplőjénél, a Montana Rt.-nél bizonyította. A vezetés további új tagja Szajkó György műszaki vezérigazgató-helyettes, valamint a már korábban is az Albacompnál dolgozó Dosztál György termelési vezérigazgató-helyettes és Kőszegi Ferenc gazdasági vezérigazgató-helyettes.

A szervezeti korszerűsítés során a jelenleg 700 alkalmazottat foglalkoztató cégcsoport bizonyos területein további létszámbővítésre, míg másutt leépítésekre kerülhet sor.

Albacomp Rt.
☎ 350-8122,
06-22-315-414
www.albacomp.hu

Axelero, BKÁE

Együttműködés az oktatás területén

Együttműködési megállapodást írt alá az Axelero Rt. és a Budapesti Közgazdaság-tudományi és Államigazgatási Egyetem (BKÁE) Marketing Tanszéke. Ennek keretében a vállalat négy évig támogatja a tanszéken folyó oktatást, az egyetem pedig a legfrissebb tudományos eredményekkel segíti a vállalat munkáját. Az együttműködés keretében az Axelero négy éven keresztül támogatja a Marketing Oktatás Fejlesztéséért Alapítványt, illetve ösztöndíjat alapított az internetgazdaság témakörben kutató legjobb közgazdásznak, aki számára szükség esetén külföldi vagy hazai tanulmányutat is biztosít. A vállalat a napi gyakorlati munkájából származó, az interneten és a netes piacon szerzett tapasztalatokkal is segíti a tanszéken folyó oktatási munkát.

A 2000. év óta folyamatosan oktatott on-line marketing tárgyhoz az idei évtől az Axelero szakmai támogatást nyújt.

A Marketing Tanszék a vállalat rendelkezésére bocsátja a szaktereületre vonatkozó legújabb tudományos eredményeket, a marketing, az informatika és az internet területére vonatkozó kutatásainak anyagát, illetve kedvező feltételekkel végez tanácsadást és kutatást a cég számára.

Az Axelero munkatársai továbbá lehetőséget kapnak arra, hogy részt vegyenek a tanszék által szervezett konzultációs és szakmai továbbképzéseken.

www.axelero.hu
www.bkae.hu

IBM

Gerstner után Palmisano

Az IBM igazgatótanácsa Samuel J. Palmisanót, a vállalat elnökét választotta vezérigazgatóvá. Palmisano március 1-jével veszi át ezt a tisztet Louis V. Gerstnertől, aki 2002 végéig megtartja elnöklői szerepkörét a Kék Óriásnál.

– Az eltelt évtized folyamán Sam Palmisano az IBM legjelentősebb vállalkozásainak részese volt a szolgáltatói ágazatunk kiépítésétől a szerverkínálatunk átformálásáig – mondta 50 éves utódjáról a 9 évvel idősebb, leköszönő Gerstner. – Minden alkalommal sokkal többet tett a működés hatékonyságának puszta biztosításánál. Személyes küldetésének tekintette az IBM törekvését, hogy e piacok első számú szereplőjévé váljon. Stratégiai elképzelései, elkötelezettsége és figyelmezettsége az IBM egészének bensőséges megértésével párosul, így a legmegfelelőbb személy arra, hogy a vállalat élére álljon.

Louis Gerstnert nemcsak az IBM, hanem az egész ágazat olyan vezetőként tartja számon, aki a Kék Óriást annak idején kivezette történetének legmélyebb hullámvölgyéből, és ismét a növekedés pályájára állította. Az ő irányítása alatt vált az IBM az ügyfelekre összpontosító világméretű szervezetté, amely ugyanakkor élenjár a technológia fejlesztésében, és vezeti a szolgáltatási ágazatot. Gerstner 1993 áprilisában vette át a Kék Óriás vezetését, és a vállalat részvényeinek árfolyama a 2001 végéig eltelt időszakban 800%-kal, piaci értéke pedig 180 milliárd dollárral nőtt.

Samuel J. Palmisano, az IBM új elnök-vezérigazgatója (balról) elődjével, Luis V. Gerstnerrel

www.ibm.com

Vodafone Magyarország

Félmillió előfizető

Alig több mint két évvel a piacra lépése után ötszázezredik aktív ügyfelét köszönthette január 24-én a Vodafone Magyarországon. A hazai növekedéssel együtt bővült az anyavállalat, a Vodafone Csoport előfizetőinek tábora is, a 28 országra kiterjedő globális hálózatnak januárban már több mint 100 millió előfizetője volt világszerte.

A Vodafone magyarországi ügyfélgyarapodására jellemző, hogy 2000 decembere és 2001 decembere között 260%-os növekedést produkált – miközben a Hírközlési Főfelügyelet szerint a mobil előfizetői piac csak 160%-kal nőtt.

A magyarországi távközlést felügyelő szerv adatai azt mutatják, hogy 2001-ben a Vodafone volt a legdinamikusabban növekvő hazai mobilszolgáltató, így piaci részesedése az év végére megközelítette a 10%-ot.

A Vodafone-nak mára több mint 1100 saját bázisállomása van, aminek köszönhetően Magyarországon a lakosság 95%-a már a Vodafone saját hálózatán veheti igénybe a világ vezető mobiltársaságának szolgáltatásait.

www.vodafone.hu

Sun Microsystems, BMF

Java szakértői központ

A Budapesti Műszaki Főiskola (BMF) Neumann János Informatikai Főiskolai Karán átadták a Java Szakértői Központot, amelyet a főiskola a Sun Microsystems Kft. támogatásával alakított ki.

A Java szakértői központ átadása a BMF-en

A BMF az iparági szinten is elfogadott Java programozási nyelvet beépíti mind a graduális, mind egyéb képzéseibe. Hosszabb távon pedig a központ egyfajta tanácsadói, szakmai fórumként fog működni a technológia iránt érdeklődők számára. A Sun Microsystems a Központ infrastruktúrájának biztosítása mellett részt vállal a tananyag összeállításában és a működtetéshez szükséges pénzügyi háttér megteremtésében is.

A Java Központ létrehozásának célja, hogy a világ egyik legelterjedtebb, bárki számára hozzáférhető, nyílt programnyelve elérhető legyen a magyar felsőoktatásban részt vevő diákoknak úgy a graduális oktatásban, mint attól függetlenül, egy szakmai fórum keretében. A laboratórium felszerelése a gépeken túl a Sun ingyenes szoftvereit is tartalmazza.

A 6 Unix munkaállomásból, 12 SunRay vékonykliensből és a hozzájuk tartozó nagy teljesítményű szerverből álló labor a Sun Microsystems mintegy húszmillió forintos beruházásának köszönhetően jött létre, ám az eszközök piaci értéke eléri ennek kétszeresét.

A labor több ezer diáknak kínál állandó gyakorlati lehetőséget.

Hosszabb távon a központ működési költségeit a főiskola – reményei szerint 2003. szeptember 1-től – a bevételekből fogja fedezni, a Sun a központ működését két éven keresztül havi fix összegű támogatással segíti.

www.sun.hu

Intel

Otellininél a stafétabot

Az Intel Corporation igazgatótanácsa Paul S. Otellinit a cég elnökévé és ügyvezető igazgatójává nevezte ki. Az 51 éves új elnök a 62 éves Craig R. Barrett ügyvezető igazgatóval alkotja majd a kéttagú ügyvezetői testületet. Ő felel az Intel belső folyamatainak felügyeletéért, kiemelten az új termékek és technológiák kifejlesztésére és megvalósítására, a vállalat üzleti tevékenységének hatékonyságára és eredményességére. A vállalat stratégiáját és a hosszú távú tervezést továbbra is az Intel másik ügyvezető igazgatója, Barrett irányítja.

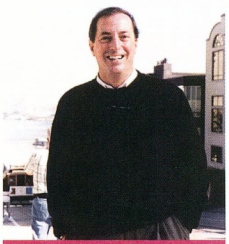

Paul Otellini: az Intel új elnöke és ügyvezető igazgatója

Otellini 27 éve áll az Intel alkalmazásában, 1998-tól az Intel Architecture Group ügyvezető alelnökeként és főigazgatójaként felelős volt a vállalat 21 milliárd dolláros mikroprocesszor- és chipkészletüzletágáért. 1992 és 1998 között értékesítési és marketing ügyvezető alelnökként dolgozott. Az Intelhez való belépése, 1974 óta számos egyéb pozíciót is betöltött, főigazgatója volt például a vállalat perifériakomponens részlegének, illetve a folsomi mikroszámítógép divíziónak. 1989-ben asszisztensként dolgozott az Intel akkori elnöke, Andrew S. Grove mellett, 1990-ben pedig kinevezték a mikroszámítógép termékcsoport főigazgatójává, 1993-ban az ő irányítása alatt került bevezetésre a Pentium mikroprocesszor .

Otellini 1972-ben diplomázott a San Francisco-i Egyetem közgazdász szakán, 1974-ben pedig a Kaliforniai Egyetemen, Berkeleyben szerzett doktori fokozatot.

www.intel.com

Compaq, Microsoft, Mol

PC-k hátrányos helyzetű gyermekeknek

A Compaq Computer Magyarország Kft., a Microsoft Magyarország Kft. és a Mol Rt. jelentős értékű adománnyal segítette a hátrányos helyzetű gyermekek számítógéphez jutását: a Nemzetközi Gyermekmentő Szolgálaton keresztül 300 használt, de tökéletes állapotú számítógépet és a működésükhöz szükséges szoftvert juttatak el a rászoruló családoknak és gyermekintézményeknek. A gyermekek széles körű ismeretszerzésének manapság már elengedhetetlen feltétele a számítógép használata. A három vállalat a felújított gépek átadásával ennek az ismeretanyagnak a megszerzéséhez segíti hozzá a gyermekeket.

Nemzetközi Gyermekmentő Szolgálat Magyar Egyesület ☎ 475-7000
www.compaq.hu
www.microsoft.hu
www.mol.hu

Compaq

Számítógépek szakközépiskoláknak

A Compaq Computer Magyarország Kft. 2001 decemberében immár hatodszor hirdette meg hagyományos pályázatát szakközépiskolák részére. Olyan webes alkalmazásokról szóló pályaműveket várt, amelyeket Magyarországon még nem valósítottak meg, de a meglévő alkalmazások tökéletesítésével is lehetett pályázni. A Compaq szakértőiből álló bírálóbizottság előnyben részesítette azokat a munkákat, amelyek a mindennapi gyakorlatban is használható javaslatokat adnak, illetve akár működő üzleti alkalmazásként is megvalósíthatók. Ezúttal 39 pályamunka versengett a díjakért – kétszer annyi, mint az előző évben. Az első kategória nyertesei összesen 18 darab ML sorozatú Compaq szervert nyertek, a második kategóriában győztes négy iskola pedig 1-1 Deskpro EZM típusú Compaq PC-t kapott.

A Compaq magyar leányvállalata első alkalommal 1995-ben hirdette meg akcióját, amelynek keretében már akkor a legfejlettebb technológiát képviselő 64 bites Alpha szervereket nyerhettek a középiskolák. Azóta minden évben a középoktatás mindenkori feltételrendszeréhez igazodva, mindig más-más témakörben invitálták közös gondolkodásra a 14–18 éves korosztályt, aminek eredményeként több tucat korszerű eszközzel bővült a hazai középiskolai géppark.

www.compaq.hu

Kis magyar inf. társ.

A World Internet Project első hazai adatfelvételére a BME Információs Társadalom- és Trendkutató Központjának közreműködésével került sor. Az eredmények arról tanúskodnak, hogy Magyarország az információs társadalomba vezető útnak még nagyon az elején tart.

Kis Endre

A World Internet Project (WIP) az internet társadalmi hatásainak széles körű vizsgálatára szervezett nemzetközi kutatási program. A kaliforniai UCLA egyetem (University of California, Los Angeles) kommunikációs kutatóközpontja és a szingapúri Nanyang Technological University kommunikációs tanszékének kezdeményezéseként indult 1999 nyarán.

Ez a világon egyedülálló projekt tízéves időtartamú, nemzetközi összehasonlító longitudinális panelvizsgálat. Az évről évre ismétlődő adatfelvételek során nemcsak a 12–14 évesnél idősebb egyének nethasználatáról és ezzel kapcsolatos attitűdjeiről, hanem az internet terjedéséről, a változások sebességéről, a használatot gátló és serkentő tényezők alakulásáról, társadalmi és kulturális következményeiről is képes lesz pontos képet adni. Az összesen 14 országot felölelő WIP-hez 2000 során csatlakozott tagok (Svédország, Olaszország, Kína, Tajvan, Ausztrália és Japán), valamint a tavaly jelentkezők – köztük Magyarország – tovább szélesítették a kutatás lehetőségeit, utat nyitva a valóban globális összefüggésekkel dolgozó elemzés előtt. A felmérés magyarországi lebonyolítására a BME Információs Társadalom- és Trendkutató Központ (ITTK) és a Társadalomkutatási Intézet Rt. közös kutatócsoportjának nyílt lehetősége 2001 őszén. A WIP magyarországi elindítása a projekt céljaival összhangban egy alapos, mindenki számára elérhető, nemzetközi összehasonlításra és elmélyült elemzésekre is lehetőséget adó adatbázis kialakítását szolgálja. A kutatásban részt vevő kérdezőbiztosok 5032 főt kérdeztek meg – ez a minta a teljes magyar lakosságot képviseli. A WIP tízéves időtartama alatt minden évben ugyanezen személyek körében kerül majd sor újabb adatfelvételre. A WIP 2001-es magyarországi felmérésének tanúsága szerint hazánkban a háztartások 22%-ában található legalább egy személyi számítógép. Kettő vagy ennél több számítógéppel a háztartások 3%-a rendelkezik, ami azt jelenti, hogy a 14 év fölötti magyar lakosok 27%-ának van otthon számítógépe. Ugyanennek a rétegnek a 76%-a él olyan háztartásban, ahol vezetékes telefon is rendelkezésre áll. A 14 évesnél idősebb magyar lakosság 17%-a használja rendszeresen az internetet, így a netelérést ma elsősorban a munkahelyek és az iskolák teszik lehetővé Magyarországon. A népesség 13%-a netezik munkahelyéről vagy iskolából, és csupán 5%-a otthonról.

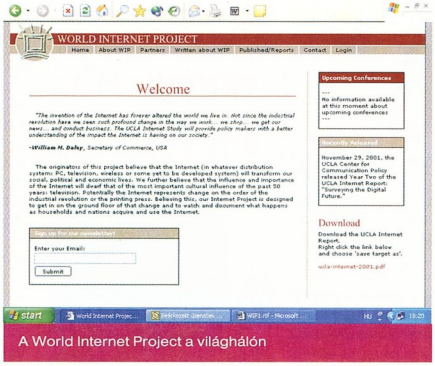

A World Internet Project a világhálón

A legnépszerűbb netes tevékenység a magyar felhasználók körében az e-mailezés: 19%-uk naponta vagy egy nap akár többször is küld-fogad levelet, hetente többször pedig további 26%-uk veszi igénybe ezt a szolgáltatást. A munkával vagy tanulással kapcsolatos információk keresése is elég széles körben űzött netes tevékenység, míg a kedvtelésből vagy saját célra történő információkeresés kevésbé gyakori foglalatosság. A csevegés viszonylag kevésbé népszerű tevékenység a magyarországi nethasználók körében: 50%-uk soha nem chatel, de azok körében is, akik használják ezt a szolgáltatást, csupán 23% a rendszeresen chatelők aránya. A fórumokon való részvétel és a bankügyek on-line intézése csekély mértékben jellemzi a magyarországi nethasználókat: csupán 14, illetve 5%-uk él ezzel a lehetőséggel rendszeresnek mondható gyakorisággal. A magyarországi netezők 6%-a vásárolt már a világhálón keresztül, és 1,6%-uk teszi ezt legalább havonta egyszer. Az on-line vásárlók 40%-a egyáltalán nem érzi biztonságban hitelkártyájának adatait netes vásárláskor, és csupán negyedük gondolja úgy, hogy az internet ebből a szempontból nem jelent kockázatot.

A megkérdezettek közül azok, akik nem használják a netet, 44%-ban a személyi számítógép hiányát jelölik meg ennek okaként. 37% azért nem kapcsolódik a világhálóra, mert nem érdekli a net. További 22% mondta azt, hogy számára túl drága a netezés, míg 16% a hozzáértés hiányával indokolta távolmaradását. A megkérdezettek csupán 0,3, illetve 0,1%-a nyilatkozott úgy, hogy a túl sok, gyermekeknek nem való, illetve pornográf anyag miatt nem látogat a netre. A jelenleg nem netezők 10%-a tartja valószínűnek, hogy az elkövetkező egy év során rendszeres felhasználóvá válik.

Jóllehet a magyar válaszadók 66%-a szerint az új elektronikus technológiák, például a mobiltelefon vagy az internet terjedése hozzájárul az élet minőségének javításához, és általában megbízhatónak tekintik a világhálón található információkat. A net mint információforrás és mint szórakozási lehetőség fontosságát tekintve még a felhasználók körében is egyaránt a könyvek, a nyomtatott sajtó, a televízió és a rádió mögött, sorrendben csupán az ötödik helyen szerepel.

– Kutatásunk eredményei azt mutatják, hogy Magyarország az információs társadalomba vezető útnak még nagyon az elején tart – összegezte az eredményeket *Dessewffy Tibor*, a WIP magyarországi kutatásvezetője. – Ezzel együtt az információs kor Magyarország felzárkózására történelmi esélyt kínál, amelynek eljátszása vagy valóra váltása rajtunk múlik. Ahhoz, hogy megfelelhessünk e valóban történelmi kihívásnak, sikeres stratégiát kell kialakítanunk, amelynek az internet terjedésére, használatára és társadalmi, szociálpszichológiai hatásaira vonatkozó, szisztematikus és átfogó ismeretekből kell kiindulnia. E tudás megszerzése a WIP célja.

www.worldinternetproject.net

A tarokkban a Skíz a nyerő!
A weben a WebApp Server 3 a nyerő!

Széles hangolási lehetőségek
WAP/WML alkalmazások fejlesztése
Teljeskörű XML támogatás
WebApp Integrator segít a fejlesztésben
Hatékonyabb WebApp StudioIDE
WBO készítés, bővített kód szerkesztő, ASP/JSP file kezelés, új Print File kezelés, kiterjesztett WebApp varázsló forrás kód, könnyű áttérés a WebApp 2 alkalmazásról.
Fejlsztő eszközök, Server licensek processor számtól függően
Enterprise server cluster-ezéshez
Evaluation license

Magyarországon forgalomba hozza:
NEXT Software Kft
Budapest, XI. ker Andor u. 60 Tel:208-46-43
e-mail: nextsw@nextsw.hu www.nextsoftware.hu

GRANDTEC
Multimedia Wizard
www.grandtec.hu

Multimédia, Biztonságtechnika

Termékválasztékunk az interneten:
www.hcs.hu

Hivatalos magyarországi forgalmazó:
HCS Számítástechnika
1144 Bp, Remény u. 42/b.
Tel: 4670705, 30/921-02-58
30/402-02-85 Fax:220-11-65

www.grandtec.hu
GRANDTEC
Multimedia Wizard

DIGITÁLIS FÉNYKÉPEZŐGÉPEK az Alagútnál

Fuji - Canon - Nikon
Casio - Sony - Minolta
Olympus - HP - Kodak
digitális fényképezőgépek hatalmas választéka

Fuji FinePix 6900 4800 2800 2600 A101
Nikon CoolPix 5000 995 885 775
Canon PS Pro90 G2 S40 A20/10 IXUS 300/V
SONY F707 S85 P5 P50 P30 CD300
Minolta Dimage 7 5 304 203
Olympus E20 4040 3020 700 C-1Z 100

CompactFlash 32 - 512 MB
SmartMedia 32 - 128 MB
MemoryStick 32 - 128 MB
MMC 32-64MB SD 32-128MB
IBM microdrive I GB
FireWire - USB - PCMCIA olvasók
Nikon dia/filmszkennerek

DIVA MP3 lejátszó
(CF kártya, diktafon, USB)

3, 10, 20 GB Digital Wallet
mobil háttértár fényképekhez

DigiFénykép - MEDIKER
1013 Budapest I. ker., Attila út 47.
hé-pé: 10-18h szo: 10-14h T: 225-0000
www.digifenykep.hu

Ha előfizet olcsóbb!

1 évre 11424 Ft,
fél évre 5712 Ft.

Telefon: 349-4768,

e-mail:
terjesztés@vogel.hu

A Cardinal Számítástechnikai Kft.

biztonságos Internet-alapú megoldások
fejlesztéséhez
szakirányú **egyetemi** végzettségű
SZÁMÍTÓGÉP-PROGRAMOZÓ
munkatársakat keres.

Személyiség: lelkesedés, rugalmasság, képesség és hajlandóság a gyors tanulásra.
Munkafeltételek: versenyképes jövedelem, szakmai fejlődési lehetőség, jó munkahelyi légkör, budai munkahely.

Jelentkezni lehet a 345-7990 faxszámon, vagy az allas@cardinal.hu címen.
Honlap: www.cardinal.hu

Cardinal Számítástechnikai Kft.
H-1025 Budapest,
Pusztaszeri út 91/A.
Tel.: (36) 1 345-79-80
Fax: (36) 1 345-79-90
www.cardinal.hu

OTP Bank áruhitel!
Monitor szervíz!
ENTERNET
internet előfizetések!
EXTREME

Konfiguráció
Celeron 900 Abit Sté 266SD 40GB HDD 52xLG 1.44FDD GF2MX400 64MbTV ATX Billentyűzet Egér Integrált Hangk.
115.900.-

Lg/Sony 52x	8e
SB Live	8,4e
56 kbit modem	3,6e
14' Monitor	12e
Voodoo I	5,6e
Voodoo II	10e
Voodoo III	12,8e
Celeron 266-tól	4e
16/32Mb Edo Ram	3,2/6,4e
Agp 4mb S3	3,2e
PI MMX alaplapok	7,2e
PII/PIII alaplapok	12e
20 Gb Maxtor	16e

Nettó árakkal!

17" MONITOROK
3hó garancia
32.000.-

MUSTEK
SCSI DIA SCANNER
32.000.-

HP PSC750
Printer/Scanner/nyomtató
64.000.-

Komplett konfigurációk, új és használt alkatrészek adás-vétele.
Számítógépek átépítése, javítása, bővítése!
Postai UTÁNVÉTEL.
1065 Budapest, Podmaniczky u. 2.
Tel/Fax: 302 86 88 / 301 02 93 H-P: 09 - 21
www.extremeco.hu
extremeco@matavnet.hu

WSCAD 4.1
http://www.mdkft.hu
Tervezőszoftver elektro- és automatizálástechnikához

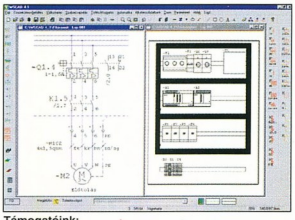

Forgalmazó:
MD-Mérnök Iroda Kft.
1142 Budapest,
Kacsóh P. út 141/A
Tel/Fax:(36-1) 220 5596

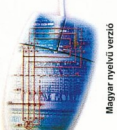

Magyar nyelvű verzió

Támogatóink:
ABB ALSTOM KAWETRA KONTAVILL Kupp
MOELLER PHOENIX CONTACT RITTAL SE SCHRACK SIEMENS Weidmüller

Az ügyfél igaza

A HP Always-On netes infrastruktúrájához fűződő stratégiájának újabb szakaszát ismertette Dublinban megrendezett nemzetközi sajtótájékoztatóján. A nagy ügyfelek esettanulmányai mellett a legújabb termékekkel is megismerkedhettek a résztvevők.

Kis Endre

A rendezvényen gyakorlatból vett példákon keresztül bemutatott Always-On internet infrastruktúrája (AOII) kapcsán a HP felmérést készíttetett egy független közvélemény-kutató céggel, amelynek során 300 informatikai vezetőt kérdeztek meg Angliában, Franciaországban és Németországban. Az eredmények arról tanúskodnak, hogy a technológiai menedzserek fő gondja a meghibásodás miatti leállás elkerülése (7,5 a tízes skálán), a feladatkritikus támogatás színvonala (6,8), az adatok mindenkori elérhetőségének biztosítása a különböző eszközöket használó alkalmazottak számára (6,8), nem utolsósorban a biztonság (6,7) és a szoftverintegráció (6,5).

– Ezek a szempontok határozzák meg elsősorban az elvárásokat, amelyeket a vállalati piacon jelenleg tapasztalunk – mondta megnyitó előadásában *Pierre Montmartin* alelnök, a HP Business Computing Organisation (BCO) ágazatának európai, közel-keleti és afrikai (EMEA) marketingigazgatója. – Felhasználóinkat arról is megkérdeztük, szerintük milyen trendek válnak meghatározóvá a közeljövőben. A kívánságlista a következőképp alakult: e-üzleti és e-kereskedelmi eladások növekedése (8), mobilitás (8), új hálózati struktúrák (7) és nagy sávszélességű internet (5). Stratégiai partnereinkkel ezeket a mozgatóerőket beépítjük üzleti kínálatunkba, és olyan netes infrastruktúrát kínálunk ügyfeleinknek, amellyel mindig üzemkész állapotban és biztonságban tudhatják alkalmazásaikat. A HP az e-szolgáltatásokat a különböző platformokon (netes és mobil környezetben) és eszközökön teszi hozzáférhetővé, termékeket, tanácsadást, integrációt (partnereivel), megoldásokat és azok telepítését kínálja, utóbbit ügyfeleivel együttműködve – mondta Pierre Montmartin.

Mindezt a helyszínválasztás is alátámasztotta, mivel a HP 25 éve van jelen Dublinban, ahol négy ágazatban több mint kétezer alkalmazottat foglalkoztat, így Írország legnagyobb munkaadói és egyben exportőrei közé tartozik. Írország a világ vezető szoftverszállítójaként ismert: a HP mobil szolgáltatásainak fejlesztése is részben e szigetországban zajlik. Az EMEA régiós dublini konferencián többek között John Saville, a Jaguar Forma–1-es csapatának technológiai igazgatója, Jean-Philippe Draye, az Avaya rendszerarchitektúra-menedzsere, Stefan Ettwig, a Thyssen Krupp vállalati

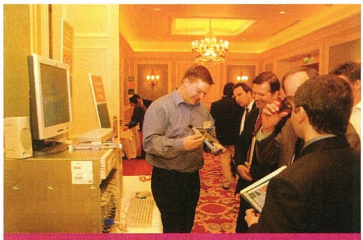

A HP blade szervereinek bemutatója Dublinban

kommunikációs igazgatója, Arve Paulsen, a Telenor alelnöke beszélt arról, miért elégedett a megoldással, amelyet a HP szállított cégüknek.

A konferenciával egy időben a HP legújabb termékeit is felvonultatta a dublini Four Seasons Hotel termeiben. Így kipróbálhattuk a HP és az Intel által közösen fejlesztett – és magazinunk januári számában már bemutatott – Concept PC 2001 demógépet, valamint működés közben láthattuk a rendezvény előtt mindössze két héttel bejelentett blade, azaz penge szervereket. Annabel David, a HP e-pc platformjának EMEA régiós marketingigazgatója kérdésünkre elmondta, hogy a Concept PC 2001 a két cég által fejlesztett csúcstechnológiák bemutatására és a felhasználói tesztek során tapasztalatgyűjtésre szolgál.

– Minden bizonnyal kereskedelmi forgalomba kerülő termék is készül belőle a vállalati piacra, de az megjelenésében nem feltétlenül emlékeztet majd erre a gépkoncepcióra. Vállalati asztali számítógépünk, az e-pc esetében a koncepció bemutatása és a kész termék szállítása között mintegy egy év telt el – emlékeztetett Annabel David.

A blade szerverek olyan integrált számítástechnikai rendszerek, amelyek egyetlen, blade-nek, azaz pengének nevezett alaplapon tartalmazzák a processzort, a memóriát, a hálózati kapcsolatot és a szükséges kiegészítő elektronikát. A szerver, az adattároló, a hálózati és más szerepet betöltő pengéket rack szekrénybe építhető keretbe szerelik, amely tartalmazza a közös erőforrásokat – kábeleket, tápegységeket, hűtőventilátorokat. Ez a moduláris architektúra támogatja az alkatrészek működés közben végezhető cseréjét, így könnyebben felügyelhető (a HP OpenView és a HP Toptools rendszerekkel), és a számítási kapacitás kitűnően méretezhető. Ezzel az ultrasűrűségű technológiával egyaránt tovább csökkenthető a nagy számítóközpontok helyigénye, vételára és működtetésének költsége.

A HP Intel Pentium III-as blade szerverei jelenleg elsősorban a különböző Linux-disztribúciókat – Red Hat, SuSe, Debian – és alkalmazásaikat támogatják, de még az év első felében HP-UX és Windows 2000 operációs rendszerrel is rendelhetők lesznek, és megjelenik a kétprocesszoros változatuk, szintén a Pentium III alapjain. A 64 bites, Itanium processzoros „titániumpengék" várhatóan egy éven belül kerülnek forgalomba – tudtuk meg Jon Jacobtól, a HP BCO ágazatának belépő szintű szerverekért felelős marketingigazgatójától.

A HP és a Compaq tervezett egyesítésével kapcsolatban Pierre Montmartin teljes hírzárlatot hirdetett a rendezvényen: a két vállalat továbbra is az elképzelés híve, és egyelőre ez minden, ami erről elmondható. Ezt leszámítva a HP ugyancsak előrebutatott az Always-On infrastruktúrát alkotó termékek és az ügyfelek iránti elkötelezettség tekintetében. Az egyik délutáni előadáson pedig Alberto Consani alelnök, a HP tanácsadói ágazatának EMEA régiós igazgatója részéről az is elhangzott, hogy vállalata hamarosan a mobil távközlés vonatkozásában egy vezető piaci szereplővel kötött stratégiai szerződését is bejelenti.

(Erre azóta sor került: a HP és a Nokia megállapodásáról híreink között, a 119. oldalon olvashatnak – *a szerk.*)

videoeszközök

p témája:

Az adattárolás jövője

Van-e alternatívája a merevlemeznek?

A CHIP Magazinnak ehhez a számához két CD-ROM tartozik.
Ha hiányoznának belőle, kérje az elárusítótól!

Superman – A mozifilm

Megelevenedő képregény

Weisz Tamás

Jor-El, a nagy tudós nem ért egyet Krypton Tanácsával, de betartja a tanács által hozott határozatot. Ám újszülött fiát útnak indítja a távoli Föld felé, mielőtt még a bolygó végleg elpusztulna. A gyermek – aki három év utazás után landol bolygónkon, és akit örökbe fogad a Kent házaspár – tudatára ébred képességeinek, ám sokáig rejtegeti az emberek előtt. Egészen addig, míg kolléganője, Lois Lane halálos veszedelembe nem kerül. Ekkortól azonban ő lesz Superman...

Néha a sineket is helyettesíteni kell

A klasszikus képregényből 1978-ban készített film végre megjelent DVD-n is – felújított képpel, Dolby Digital 5.1-es hanggal és tengernyi extrával. A DVD-18-as formátumú – vagyis kétoldalas, kétrétegű – lemez A oldalán csak maga a film található, de azt megnézhetjük angol és spanyol hanggal, a rendező, Richard Donner és a „kreatív konzultáns", Tom Mankiewicz kommentárjával, vagy John Williams Oscar-díjra jelölt zenéjével. Külön megnézhetjük azokat a képsorokat, amelyekkel a rendező utólag bővítette mintegy 8 perccel a mozit. A számítógépes DVD-lejátszók tulajdonosai ezeken kívül összehasonlíthatják a filmet az eredeti storyboarddal.

A korong másik oldalán igazi filmes csemegék találhatók. A háromrészes, majdnem másfél órányi werkfilmből mindent megtudhatunk a film készítésének hátteréről és a korabeli, nem digitális trükkökről, megnézhetünk pár próbafelvételt, néhány kihagyott jelenetet, és meghallgathatunk több mint félórányit azokból a zenékből, amelyek végül nem kerültek be a filmbe.

Dolby Digital 5.1: angol, spanyol
Feliratok: magyar, angol, cseh, görög, héber, horvát, lengyel, portugál, spanyol, török
Képarány: 16:9
Hossz: 146 perc
Kiadó: Warner Bros.
Ár (bruttó): 5300 Ft

Kép: Hang: Extra:

Szökevény (extra változat)

Dr. Kimble ismét menekül

Weisz Tamás

Dr. Richard Kimble chicagói érsebészt ártatlanul halálra ítélik felesége meggyilkolásáért. Börtönbe szállítása közben – más elítéltek szökési kísérletének és egy vonatszerencsétlenségnek köszönhetően – sikerül megszöknie. Elindul vissza a városba, hogy megtalálja felesége gyilkosát, és ezzel bebizonyítsa ártatlanságát. De ezt nagyon nehéz úgy végrehajtani, ha valakinek nyomában van az állam összes rendőre, valamint Samuel Gerard rendőrbíró és csapata.

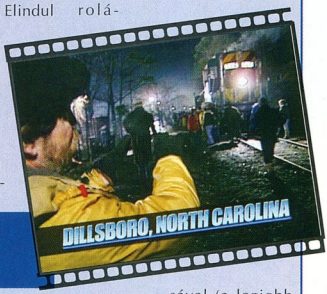

Szegény mozdony, még nem tudja, mi vár rá

A jövőre tízéves film 1998 őszén már nálunk is megjelent DVD-n, ám a Warner – hasonlóan a februári számunkban bemutatott Mátrixhoz – kissé kibővített tartalommal újra kiadta a Szökevényt. Annyi új extrát ugyan nem találunk az új lemezen, mint a Mátrixén, ám az eredeti, igencsak „pőre" kiadáshoz képest így is sok érdekességgel bővült: Andrew Davis rendező és a rendőrbírót alakító Tommy Lee Jones audiokommentárjával, a film születésének titkait bemutató és a leglátványosabb jelenetnek, a vonatszerencsétlenségnek az elkészítését ismertető werkfilmekkel, az eredeti filmelőzetessel és a Tommy Lee Jones által begyűjtött díjak felsorolásával (a legjobb mellékszereplőnek járó Oscar, a Golden Globe és a Los Angeles-i filmkritikusok díja).

Dolby Digital 5.1: angol
Dobly Surround: német, spanyol
Feliratok: magyar, angol, cseh, dán, finn, francia, görög, héber, horvát, izlandi, lengyel, német, norvég, olasz, portugál, spanyol, svéd, török
Képarány: 16:9
Hossz: 125 perc
Kiadó: Warner Bros.
Ár (bruttó): 5600 Ft

Kép: Hang: Extra:

Fleetwood Mac: Rumours

Egy klasszikus pletyka

Tóth Tamás

A Fleetwood Mac együttesről mintegy tíz éve hallottam először.

Egyik barátomnál két napon keresztül térképet rajzoltunk, ittuk a forró mézes teát, és hogy ne legyünk csendben, elővett néhány régi, agyonhallgatott kazettát. Kérdeztem, mi van rajtuk, de ő csak mosolygott. Azután felhangzottak a Rumours dalai: ritmusos, gitárszólókkal megtűzdelt gyors számok és lírikus hangvételű dalok.

Egyből megtetszett a banda zenéje.

Ezután már kerestem a boltokban és az ismerősöknél az albumaikat, de azóta is ez az egyetlen lemezük, amelyikről mindegyik szám tetszik, így nem csoda, hogy kíváncsi voltam erre a DVD-re.

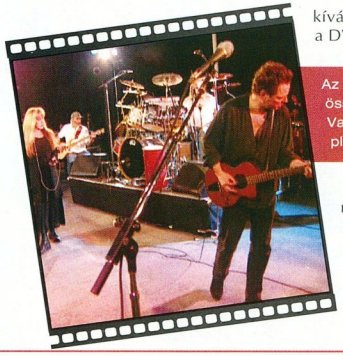

Az a hír járja, hogy összeáll a csapat... Vagy ez is csak pletyka?

A korongon nemcsak a dalokból készített klipek sora található, hanem egy film is, amely bemutatja, hogyan készült az

Aerosmith: The Making of Pump

A fenegyerekek mindennapjai

Tóth Tamás

Az 1973-as jó évjáratnak számít a rockzenében. Több korszakos albumot adtak ki ebben az évben (Pink Floyd, Mike Oldfield, Led Zeppelin stb.), és mellesleg ekkor jelent meg az akkor még ismeretlen Aerosmith együttes első albuma. Azóta túl vannak már a huszadikon is – legutóbbi, a Just Push Play közel egy éve, 2001 áprilisában jelent meg –, de szinte minden hozzáértőnek az a véleménye, hogy nemzetközi hírnevüket igazán az 1989-ben kiadott Pump című albummal alapozták meg. Ki ne ismerné a *Love In An Elevator*, a *Janie's Got A Gun* és a *The Other Side* című dalok magával ragadó dinamizmusát?

Steve Tyler kicsit Rolling Stones-osra, kicsit Freddy Mercury-sra vett extravagáns, hiperaktív figurája nem csupán a színpadon mutatkozik meg, hanem a zenekar mindennapi életében is. A kétoldalas DVD-n 110 percen keresztül látjuk ennek bizonyítékát: Steve a motorja az együttesnek, szinte állandóan valami dalt dúdolgat, miközben viccelődik a többiekkel. Mindenkinek el tudja magyarázni, hogy a fejében már összeállt nótát hogyan kellene eljátszani: akár dobverővel is ütögeti a gitár húrjait a dallam kedvéért. Ez a film végigkíséri az együttes munkáját az egyes dalok összeállításától a felvételek elkészítéséig, és némi ízelítőt kaphatunk a dalokhoz készített videoklipekből is.

Ez a fiú mindent megtesz, hogy felpumpálja a vérnyomásunkat

Dolby Digital 5.1: zene
Dolby Digital Stereo: zene
Feliratok: –
Képarány: 4:3
Hossz: 110 perc
Kiadó: Sony Music Entertainment
Ár (bruttó): 7800 Ft

Kép: Hang: Extra:

eredeti album. Ebben az egy és negyed órában arról is megemlékeznek az együttes tagjai, hogy abban az időben, amikor belső konfliktusok osztották meg a bandát, hogyan tudtak mégis összehozni egy olyan anyagot, ami azóta 15 millió példányban fogyott el, 31 hétig vezette az amerikai slágerlistákat, és 1978-ban kiérdemelte a Grammy-díjat.

A korabeli koncertanyagok mellett friss felvételek is belekerültek a filmbe. Érdekes volt látni, mennyire másképpen adják elő a zenészek régi dalaikat, de az is érződött: bár elszállt felettük az idő, a tűz megmaradt bennük.

Dolby Digital Stereo: angol (francia, német, olasz, spanyol alámondással)
Feliratok: –
Képarány: 4:3
Hossz: 75 perc
Kiadó: Eagle Rock Entertainment
Ár (bruttó): 7000 Ft

Kép: Hang: Extra:

Kojiki: A Story in Concert

Japán zenés teremtéstörténet

Tóth Tamás

Szinte minden népnek megvan a maga eredettörténete. Ami a finneknek a Kalevala, az a japánoknak a Kojiki.

Ezt a legendát dolgozta fel Kitaro, az ismert japán szintetizátorművész. A CD után színpadon is bemutatta az albumot zenész barátai segítségével, hiszen a műtékát csillogtatja meg a közönség előtt, hanem bemutatja tudását a színpad legmagasabb pontján elhelyezett, hagyományos japán dobon is.

Szinte önkívületben veri a nagydobot, miközben a japán emberekre egyáltalán nem jellemző, derékig érő hollófekete haja repked körülötte.

Áhítat és összpontosítás – egy teremtéstörténet hangjegyekbe öntve

ben szerep jut az elektromos hegedűnek, a gitárnak és az ütős hangszereknek egyaránt.

Az előadás során Kitaro egyre jobban beleéli magát a műbe: játszik szintetizátorain, miközben karmesterként vezényli a többi zenészt.

Arcáról minden pillanatban leolvasható, hogy ő itt és most a lelkét mutatja meg a sötét nézőtéren ülő közönségnek.

Az album hét száma közül a 9 perces Matsuri a leghosszabb – egyben a legismertebb.

Ebben a számban Kitaro nem csupán szintetizátorjátékát csillogtatja meg a közönség előtt, hanem bemutatja tudását a színpad legmagasabb pontján elhelyezett, hagyományos japán dobon is.

Az előadás végén a közönség felállva, vastapssal köszönti Kitarót, aki mindezt visszafogott szerény mosolyával hálálja meg.

A DVD-re a koncerten kívül sajnos más nem került fel. Kicsit (de csak kicsit!) kárpótolhat bennünket ezért a kísérőfüzetben található japán teremtéstörténet.

Dolby Digital 5.1: zene
Dolby Digital Surround: zene
Feliratok: –
Képarány: 4:3
Hossz: 55 perc
Kiadó: Pioneer Entertainment
Ár (bruttó): 7250 Ft

Kép: Hang: Extra:

A DVD-filmeket a Serco Kft.-től és a NetPiac Kft.-től kaptuk megtekintésre.

- Serco Kft. ☎ 374-4055
- www.serco.hu
- NetPiac Kft. ☎ 267-3547
- www.netpiac.hu

Gyöngyszem a mocsárból

Hol volt, hol nem volt, volt egyszer egy ogre. Ez az ogre szerette a magányt, és mindent meg is tett azért, hogy mindenkit elüldözzön háza közeléből. Ám a gonosz Farquaad nagyúr pont az ő mocsarába száműzette a mesefigurákat.

Weisz Tamás

Hősünk ágyát elfoglalta a farkas, a hét törpe az asztalára fektette Hófehérke koporsóját, az ételében három vakegér mászkált, sőt a ház előtt már több sátor is állt, és a boszorkányok egymás után landoltak a sebtiben elkészített kifutón.

Shrek elindult hát a – vertikálisan erősen korlátozott – nagyúrhoz, aki éppen lovagi tornát rendezett, hogy kiválassza azt a bátor harcost, aki majd helyette kiszabadítja jövendőbelijét, a szépséges Fionát a sárkány karmai közül. Shrek – miután kissé leamortizálta Farquaad seregét – mocsara eredeti állapotának visszaállításáért cserébe elvállalta, hogy ő majd elhozza a szép herceg-nőt. A kalan-dos útra társa is akadt, a Szamár, akinél nem az a csoda, hogy beszél, hanem az, hogy néha elhallgat.

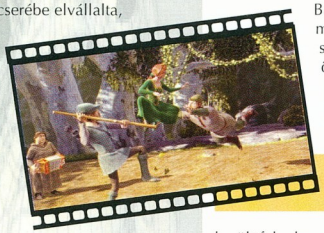

Time Bullet-effektus Shrek módra

A Shrek sikerének egyik titka hihetetlen sokoldalúsága. A gyerekeknek egy (kissé érdekes) mese sok ismert szereplővel, a felnőtteknek pedig zseniális vígjáték, amelyben sok-sok mozi kapja meg a magáét. És nemcsak a nagy konkurencia, a Disney és annak egyik vezetője – bár ez utóbbit Jeffrey Katzenberg, a Disneytől eltávolított producer cáfolta –, hanem jó pár sikerfilm is található az „áldozatok" között: A muzsika hangja, a Mátrix, a Hegylakó, a Riverdance, a Tigris és Sárkány, a Jackie Chan és még sorolhatnánk.

Nagyon várt sikerlemez

A Shrek DVD-kiadása Észak-Amerikában tavaly november elején jelent meg, szinte napok alatt az eladási listák élére ugrott, utána sokáig ott is maradt. Ez pedig – mint az már korábbi DVD-knél is kiderült – csak részben köszönhető a filmnek, ehhez a lemeznek is hozzá kell tennie a magáét. A két korongot rendesen megpakolták extrákkal: DTS és 5.1-es hang, werkfilmek, kimaradt jelenetek, játékok, DVD-ROM-os pluszok stb. Sajnos az Európában megjelent DVD-kiadásról e bónuszok jelentős részét lehagyták, ám ami maradt, még az is az átlag fölé emeli a korongot. Az anamorfikus képre és a hangra csak jót mondhatok. Előbbi vetekszik a Baljós árnyak THX-es utómunkálatokon átesett minőségével, míg utóbbinál külön öröm, hogy nemcsak az eredeti angol, de a nagyon jó magyar szinkron is Dolby Digital 5.1-ben került fel a lemezre. Szerencsére a UIP Dunafilm gondolt azokra is, akik szeretnék az eredeti hangokkal (Mike Myers, Eddie Murphy, Cameron Diaz és John Lithgow szólaltatta meg a figurákat) megnézni a filmet, de angol nyelvtudásuk hiányos: a magyar hang mellé magyar felirat is került.

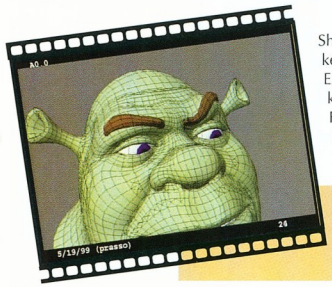

Shrek a „tervezőasztalon" – két évvel a bemutató előtt

„Nincsen semmi extra" – mondja Pinokkió az általam eddig látott egyik legszebb menüben, ha a *Special Features* pontot választjuk, és orra azon nyomban akkorára nő, hogy el sem fér a 16:9-es képen.

Először is ott van a két rendező, Vicky Jenson és Andrew Adamson, és az egyik producer, Aron Warner (fél)komoly audiokommentárja, a 22 perces werkfilm és a produkciós jegyzetek könyve – amelyekből rengeteg érdekességet tudhatunk meg a film készítésének titkairól –, illetve a szereplőknek hangjukat kölcsönző színészeknek és a film készítőinek a filmográfiája.

Ahogyan sok DVD-n, így ezen is megnézhetjük a főszereplőkkel – Fionával, Shrekkel és Szamárral – készített interjúkat. Ezekből többek között kiderül, hogy Fionának külön meg kellett tanulnia kungfuzni, vagy hogy Shrek dublőr nélkül forgatta le még a legveszélyesebb jeleneteket is. A buli a forgatás után sem ért véget. Erre nagyon jó példa az a karaoke-parti a mocsárban, amely a korábban megjelent VHS-kiadás után természetesen a DVD-re is felkerült.

A lemezen találhatunk három kisebb játékot is. Kettőt, a mézeskalács bábú különböző jelmezekbe öltöztetését és a négy főszereplő testrészeinek összekeverését a kisebbek is minden segítség nélkül játszhatják a távirányító segítségével. A „ki tud többet a filmről" vetélkedőhöz azonban nem árt egy angolul tudó felnőtt segítsége. Egy mesefilm szinkronizálás nélkül sem a moziban, sem videón (legyen az VHS vagy DVD) nem adható el. Ezért külön rövidfilmet szenteltek annak, hogy bemutassák, hogyan szinkronizálták több országban (Olaszország, Franciaország, Mexikó stb.) a filmet. Emellett mi is kipróbálhatjuk, mennyire nehéz feladat egy jó szinkron elkészítése. A DVD-tulajdonosok 12 jelenet – köztük a végső nagy buli – alá keverhetik saját hangjukat, akár több változatban is.

Dolby Digital 5.1: magyar, angol, héber, lengyel
Feliratok: magyar, angol, cseh, héber, lengyel
Képarány: 16:9
Hossz: 95 perc
Kiadó: DreamWorks
Ár (bruttó): 6800 Ft

Kép: **Hang:** **Extra:**

Modern házi könyvtár

Kiadója szerint is olcsó poén egymás mellé tenni a két, roskadásig megtöltött könyvespolcot és ezt a DVD-t, amelyen megtalálható e minikönyvtár teljes tartalma.

Tóth Tamás

Mégis elgondolkodtató, hogy a korongon helyet kapott Ady Endre, Mikszáth Kálmán, Jókai Mór, Shakespeare valamint 49 híres magyar költő összes műve, műfordítása 25 órányi hanganyaggal, Hegedűs Géza irodalmi arcképcsarnoka 444 író portréjával, Kristó Nagy István Bölcsességek könyve című munkájának kibővített változata, Brehmtől Az állatok világa (ami valamiért kimaradt a DVD borítójának hátoldalán a tartalomjegyzékből), a Pallas Nagy Lexikona, Marcali Henrik Nagy képes világtörténete, a Pannon Enciklopédia kötetei, Malonyai Dezső ötkötetes, gazdagon illusztrált munkája, A magyar nép művészete, a Biblia világa (a Biblia három magyar fordítása, Biblia-lexikonokkal és a teljes Újszövetség hanganyagával).

Összesen közel négyszáz kötet teljes szöveg- és képanyagát jelenti az itt felsorolt kollekció.

Ősbemutató DVD-n: a Monarchia részletes leírása

Az Osztrák–Magyar Monarchia írásban és képben

A fentebb felsorolt művek már megjelentek CD-n az Arcanum Adatbázis Kft. gondozásában, többet be is mutattunk lapunkban, de a dualizmus korát tájegységenként bemutató munka, a 21 kötetes Az Osztrák–Magyar Monarchia írásban és képben ezen a korongon jelent meg először.

A művet eredetileg 396 füzetben adták ki – ezekben összesen 572 közlemény, 4520 rajz és 19 színes képmelléklet jelent meg. A magyar kiadás (Jókai Mór volt a főszerkesztője) első füzete 1885. december 1-jén, az utolsó pedig 1901. október 1-jén kerülhetett az olvasók kezébe. Külön érdekesség, hogy az Osztrák–Magyar Monarchiáról, a Magyarországról és a Bécsről szóló kötethez Rudolf trónörökös írt bevezetőt. Az írásból az is kiderül, hogyan látja egy uralkodójelölt leendő országait. A többi kötetben a trónörökös 1889-ben bekövetkezett halála miatt a bevezetőt már mások írták.

A kötetekben szereplő leírások aprólékosan tárgyalják az egyes tájegységek természetföldrajzát, történelmét a római kortól a Monarchiáig, gazdasági életét és népeit, azok életmódját, hagyományait és viseleteit, építkezési szokásait, kulturális értékeit. Az egyes fejezetek megírására a kor szaktekintélyeit kérték fel. Így került bele Benedek Elek esszéje a székely népköltészetről, Debrecen és Szeged leírása Jókai Mórtól és Mikszáth Kálmántól, Lóczy Lajos és Thirring Gusztáv földrajzi elemzései, valamint Paulay Ede tanulmánya a budapesti színházi életről. A rajzok és grafikák elkészítésében részt vett a királyi ház több hölgytagja mellett Benczúr Gyula, Barabás Miklós, Feszty Árpád, Munkácsy Mihály és Székely Bertalan is.

Békebeli korzózás

Robusztus és gyors

Az Arcanum fejlesztői a szokásos Folio Views megjelenítőrendszer legújabb, 4.2-es verzióját használták a DVD-n. Ez lehetővé teszi nagy szöveges adatbázisok gyors kezelését. Hatékonyságára bizonyíték, hogy egy keresett szóról, szókapcsolatról néhány másodperc alatt olyan találati listát készít, amely megmutatja, hogy a korongon melyik műben pontosan hol és hányszor található meg. A keresőrendszer emellett támogatja az összetett keresést is.

Egy kézbefogható, papíralapú kiadványt mégis jobb olvasni, mint képernyőn böngészni a szöveget – ezért bármelyik szövegrész kinyomtatható.

A speciális nyomtatópanelben választhatjuk ki az adatbázis alapján a kinyomtatni kívánt dokumentumokat. Csak aztán bírjuk nyomtatóval, festékkel és papírral!

●

Mint láthatjuk, a DVD-re nagyon sok értékes, esetleg még könyvtárakban is nehezen hozzáférhető anyag került fel, ami az érdeklődőknek és a kutatóknak egyaránt fontos lehet.

Minimális hardverigény
Processzor: Pentium
Memória: 16 Mbyte
DVD-olvasó: egyszeres sebességű
Hangkártya: –
Megjelenítő: 800x600 képpontos

További jellemzők
Operációs rendszer: Windows 9x/Me/2000/NT
Korosztály: diák, felnőtt
Ár (bruttó): 16 800 Ft
↗ Kiadó: Arcanum Adatbázis Kft.
☎ 209-1361
↗ www.arcanum.hu

Tartalom: ■■■■■ **Tálalás:** ■■■■■

Harc a hatalomért

Rick Goodman ugyan már bizonyított az Age of Empiresszel, de az Ensemble-től történt távozása után úgy gondolta, itt az ideje új alapokra helyezni a 3D-s stratégiáját. Megalapította a Stainless Steel Studiost, és belekezdett minden idők egyik legjobb 3D-s, valós idejű stratégiai játékának, az Empire Earth-nek a fejlesztésébe.

Mocsy (mocsy@vogel.hu)

A fejlesztők a múlt év novemberében fejezték be a munkát, és a várva várt siker nem is maradt el. Több játékokkal foglalkozó nethely az év stratégiájának kiáltotta ki, és az eladási eredmények is azt mutatták, hogy Ricknek és csapatának sikerült eltalálnia a közönség ízlését.

Korok és fegyverek

A játékban közel 500 ezer éven keresztül kell nyomon követnünk az emberi faj fejlődését. A készítők 14 eposzra osztották fel a történelmet, ebből az utolsó (Nano kor) már a jövőben játszódik. Közel 200 különböző egységet találhatunk a játékban, köztük olyanokat is, amelyek még egyetlen hasonló kategóriájú stratégiában sem szerepeltek. A szárazföldi csapatok mellett nagy szerepet kaptak a légi és vízi egységek is. 30 különféle repülőgép közül választhatunk, kezdve a Vörös Báró Fokkerétől egészen a B–2-es lopakodó bombázóig.
A hagyományos fegyverek mellett kipróbálhatjuk az atombombát is, amely képes egy teljes városrészt megsemmisíteni.

A modern fegyverek pusztító erejét papok és próféták ellensúlyozzák. Az egyház szolgái imájukkal át tudják téríteni az ellenfél egységeit a mi oldalunkra. A próféták szerepe még ennél is félelmetesebb. Egyetlen parancsszavukra földrengés rombolja le ellenlábasunk erődítményeit, működő vulkán emelkedik ki legnépesebb városának közepén, pusztító betegség gyengíti le az ellenséges seregeket.

A közkatonák mellett időről időre feltűnnek neves történelmi személyiségek vezetőként: Nagy Sándor, Napóleon, Manfred von Richthofen, Ervin Rommel, Hermann Göring... E felsorolás korántsem teljes – mellékszereplőként rengeteg ismerős névvel találkozhatunk a hadjáratok során.

Atomvillanás balról!

Négy hadjárat

A játék lelke a négy hatalmas, egy résztvevős hadjárat. Ezek mindegyike igazi kihívás – még a tapasztalt játékosoknak is.
Az első hadjáratban a görög nép küzdelmes történelmébe tekinthetünk be. Itt nemcsak Nagy Sándor vagy Periklész oldalán harcolhatunk a görögök ellenségeivel, de Trója falai alatt megjelennek az Iliász hősei is, és felbukkan Trója kapuja előtt egy fából készített tákolmány is, amely erősen emlékeztet egy lóra.

Párizs a német megszállás alatt

A következő hadjárat már a korai középkorba kalauzol el bennünket. Ebben a korban az angol udvar intrikái teszik élvezetessé mindennapjainkat. Bekapcsolódhatunk a százéves háború csatározásaiba, majd a hadjárat végén még Waterloo mezején is megvívhatunk Napóleon ellen.

A harmadik hadjárat az első világháború vérzivataros ütközeteibe repít vissza – a szokásoktól eltérően a német oldalon. A háború menetét itt egyelőre nem tudjuk megfordítani, de ha a hadjárat második felében, a II. világháborúban kiemelkedő teljesítményt nyújtunk, úgy legyőzhetjük Angliát, és megnyerhetjük a háborút.

Az utolsó hadjárat a jövő Oroszországában játszódik, ahol egy piti bűnözőből lett diktátort kell hatalomra segítenünk. Itt jelennek meg először a jövő haderejének gerincét képező óriásrobotok, amelyek erősen futurisztikus jelleget adnak ennek a hadjáratnak.

Gazdasági háttér

A háborúhoz – mint azt Montecuccoli óta tudjuk – három dolog kell: pénz, pénz és pénz. Megfelelő gazdasági háttér nélkül még a legkiemelkedőbb katonai vezetők is bukásra vannak ítélve. E háttér biztosításához városokat kell létrehoznunk, ahol a civil lakosság él és dolgozik. Az élelemtermelés és a favágás mellett vasércet, követ és aranyat bányásznak – ezek a nyersanyagok gazdaságunk mozgatórugói.
A városokban felépített gyárakból és kiképzőtáborokból kerülnek ki a katonai egységeink, ezeket megfelelő találmányok birtokában akár tovább is fejleszthetjük.

●

Az Empire Earth a 2001. év legjobb RTS-e lett, és ha hinni lehet a fejlesztőcsapat körül terjengő pletykáknak, akkor biztosak lehetünk abban, hogy a fiúk gőzerővel dolgoznak a folytatáson.

www.sierra.com
www.empireearth.com

Virtuális világháború

A First Person Shooter stílus kedvelőinek mostanában nem lehet okuk a panaszra – hónapról hónapra jobbnál jobb „emberszimulátorok" látnak napvilágot. A múlt hónapban bemutatott Return to Castle Wolfenstein után az Electronic Arts gondozásában idén januárban újabb trónkövetelő jelent meg a piacon.

Sasa (sasa@vogel.hu)

A Medal of Honor révén ugyanis olyan FPS-sel lettünk gazdagabbak, amelynek készítése fölött az amerikai filmgyártás fenegyereke, Steven Spielberg bábáskodott. E neves személynek és az id Software által életre keltett Quake III Arena motorjának hála megszületett az FPS-ek új királya, amely minden szempontból maga mögött hagyta konkurenseit.

Történelemből és hangulatból jeles

A Medal of Honor a második világháború történelmi pillanataira támaszkodva monitorunkon eleveníti fel

Az első bevetés

a kor legmegrázóbb eseményeit. Minden egyes küldetésnek van valós alapja, a legmegrázóbbra talán az 1944-es normandiai partraszállás reprodukálása sikeredett. Akik látták Steven Spielberg Ryan közlegény megmentése című filmjét, azok az EA jóvoltából immár át is élhetik a filmtörténelem legmegrázóbb első 25 percét.

Hihetetlen és félelmetes érzés keríti hatalmába az embert, amikor a partraszállás megelevenedik a monitorán. A lövedékek szünet nélkül záporoznak a hajók felé, a bajtársak kétségbeesetten próbálnak fedezéket keresni, a szanitécek elkeseredett küzdelmet folytatnak minden egyes élet megmentéséért, miközben mi megpróbáljuk elérni az ellenség állásait. Ugyancsak ismerős képkockákkal fogunk találkozni, amikor utunk az orvlövészekkel teli francia városokon vezet át. Elég egy rossz, óvatlan lépés, és máris a haza hősi halottja leszünk.

Az ördög a részletekben lakozik

A Medal of Honor kivételes alaposságának köszönhetően eddig soha nem látott „élő" környezetben kell végrehajtanunk változatosabbnál változatosabb küldetéseinket. A fák lombkoronáját fújja a szél, a repülőgépek által keltett lökéshullámok hatására az ablakok zsalugátereit csapkodja a légnyomás, a bázisokon dolgozó személyzet végzi a munkáját: néhányan hegesztenek, fűrészelnek, vagy éppen járőröznek feletteseik parancsára. Ugyanez a precizitás jellemzi a külső és belső terek kialakítását. A tökéletesen textúrázott házak, járművek és fegyverek szinte kézzel fogható közelségbe hozzák a történelem legsötétebb pillanatait, hatásukra a játék folyamán egyre erősödik bennünk a már sokat hallott üzenet: soha többé.

Fegyverek, társak, küldetések

A Medal of Honor arzenálja minden részletében hű az adott korhoz, a Springfield'03 távcsöves puska vagy a Thompson gépfegyver éppen úgy néz ki és úgy viselkedik, mint anno a negyvenes években. Ezekre a fegyverekre szükségünk is lesz, hiszen a program küldetéseiben töméntelen ellenséges német katonával hoz össze a sorsunk. A készítőknek hála ezek a küldetések közel sem olyan sablonosak és monotonok, mint a tavaly megjelent Wolfenstein küldetései.

A szokásos „mindenkit lelövök" típusú feladatok mellett gyakran kapunk például testőri feladatokat, amikor életünk árán is meg kell védelmeznünk

Pillanatkép a Ryan közlegényből

és el kell juttatnunk egyik pontból egy másikba a védett személyt.

Sok feladatunkhoz társakat is kapunk, akiket példátlan intelligenciával ruháztak fel a készítők. Bajtársaink a terep lehetőségeit kihasználva araszolnak előre, bújnak meg a lövészárkok védelmében, és az sem ritka, hogy szervezetten lépre csalják az ellenséget. Ha már az intelligenciánál tartunk, ki kell emelnünk, hogy az ellenfelek mesterséges intelligenciája is egészen jó lett. Az életünkre törő katonák ugyancsak kihasználják a környezet lehetőségeit, és ha beszorítjuk őket valamelyik épületbe, akkor vakon, csak fegyverüket kitartva, biztos fedezékből tüzelnek ránk.

● ● ●

Mit fűzhetnénk hozzá mindehhez? Amikor már azt hittük, nincs tovább, hogy az FPS-ek számával nem javul tovább a minőségük, akkor Spielberg és csapata először a hátborzongató Undyinggal, majd a Medal of Honorral új utat mutatott a fejlesztőknek. Tettük mérföldkő, olyan munka, amelyre minden fejlesztő büszke lehetne. Hibátlan, tökéletes! A Medal of Honor kötelező darab, és nem csak FPS-rajongóknak.

www.ea.com

Magyarország – Navigátor digitális térképek

Térkép a képernyőn

Tóth Tamás

Hasznos programnak bizonyulhat a mindennapokban az Informania Kft. digitális Magyarországtérképe: az ízléses kezelőfelület áttekinthető, nincs teletűzdelve felesleges funkciókkal.

Az indítása után megjelenő, Magyarországot és szűkebb környezetét ábrázoló térképen a szélrózsa gombjaira kattintva

Bármikor jól jöhet egy könnyen kezelhető térkép

lehet előcsalogatni vagy eltüntetni a részleteket. Külön gomb szolgál a teljes térkép megmutatására és egy másik tetszőleges terület kinagyítására. A nagyítás fokáról a bal alsó sarokban látható mértékléc ad tájékoztatást. Hangulatos megoldás az is, ahogyan a szélrózsa ágai helyettesítik a görgetősávot. A Magyarországot kevésbé ismerőknek a navigációs ablakban kis piros téglalap mutatja az aktuális területet.

Nem lehet meg ilyen kiadvány keresőfunkció nélkül: az egyik beállítóablakban bármelyik magyar településre rákeresheténk.

A kiadvány lelke, a térkép megfelel a vele szemben támasztott követelményeknek, de egy-két apróságot mindenképpen meg kell említeni. Hiába hirdetik, hogy minőségromlás nélkül nagyítható a térkép, ha a részletessége nem jobb, mint egy kb. 1:800 000 méretarányú papírtérképé. Előny viszont, hogy több nevezetességet megjelöltek rajta.

Összességében jó szívvel tudom ajánlani ezt a kiadványt mindazoknak, akik gyors és könnyen kezelhető térképet szeretnének tudni számítógépükön.

Ár (bruttó): 1990 Ft

Kiadó: Informania Digitalmedia Kft.
☎ 06-20-363-6340
www.informania.hu

Tartalom: Tálalás:

Mit főzzek ma magamnak?

mondja, mivel tudjuk ebből meglepni szeretteinket. Ugyanis mindent fel kell sorolni a sótól a marhafelsáligig, és csak akkor tud valamit is ajánlani a program. Szintén elszomorító, amikor a heti menü összeállítása után hiába keressük a nyomtatás gombját.

Ár (bruttó): 1990 Ft

Kiadó: Informania Digitalmedia Kft.
☎ 06-20-363-6340
www.informania.hu

Tartalom: Tálalás:

Nagy Rejtvény CD

Rejtélyes program

Weisz Tamás

A rejtvények és feladványok szinte egyidősek az emberiséggel – a homo ludens mindig is szívesen tornáztatta agyát egyszerűbb vagy bonyolultabb fejtörőkkel. Szerencsére ez a mai napig így van. Az újságosstandokon megszámlálhatatlan rejtvényújsággal találkozunk nap mint nap. A B&G Net Kft. Nagy Rejtvény CD-je azt a játékos kedvű réteget célozza meg, amelyik kedveli a (keresztrejtvényeket, és idejének egy (jelentős) részét a számítógép előtt tölti. A korongon 80 keresztrejtvény található, ebből 50 skandináv típusú, míg a többi hagyományos vagy olasz. A telepítés nélkül futtatható, Toolbookban írt program egyszerűen kezelhető (még a nagymama is pillanatok alatt kiismeri), de sajnos nem mentes néhány bosszantó hibától. A szoftver átméretezhetetlen és elmozdíthatatlan ablakban fut, amely ráadásul skandináv rejtvény választásakor kiterjeszti magát a képernyő aljáig. Az egyes feladványok ugyan elmenthetők, ám csak egy verzióban, így egyszerre csak egyetlen családtag tud „dolgozni" egyen. Nagyon hiányoltam a nyomtatás lehetőségét is.

Egyszerű program, nehéz feladványok

Ha valaki megunná a sok-sok betűt, pihenésképpen választhat a harminc bűvös számnégyzet vagy a tíz számlogikai feladat közül, és megpróbálkozhat saját rejtvények szerkesztésével is – pontosabban rajzolásával, mert azért ez az egyszerű programocska messze elmarad az igazi rejtvényszerkesztőktől.

Ár (bruttó): 1750 Ft

Kiadó: B&G Net Kft.
☎ 06-20-383-3823

Tartalom: Tálalás:

Recept lexikon

Kulináris örömök

Tóth Tamás

Olyanról már hallottam, hogy a hűtőgép a neten keresztül rendeli meg a hiányzó alapanyagokat egy ebédhez, de hogy számítógép segítségével főzzünk, arról még nem. Nem kell megijedni, nem a felforrósodott processzoron fogunk tojást sütni, csak az Informania Kft. egyik új CD-jét hívhatjuk segítségül.

A program indítása után egyből összefut a nyál a szánkban a bejelentkező képernyő (ez egyben a menü is) láttán: az egyes tányérokra kattintva választhatjuk a receptkönyvben történő böngészést, a fortélyok, alapfogások leírását vagy éppen a heti menü összeállítását.

A legfontosabb rész a több száz receptet tartalmazó képes szakácskönyv, amelyből megtudhatjuk, mi kell a jó gulyáshoz vagy például a rákkal töltött palacsintához.

A receptek mellett a hozzávalókat is feltüntetik, így könnyen eldönthetjük, mit kell beszerezni főzés előtt a bolt-

MAGYARORSZÁG LEGNAGYOBB HÁZKÍNÁLATA!

Különleges designnal rendelkező, könnyen szerelhető házak, amelyek rendelkeznek CE és MEEI minőségi tanúsítvánnyal is.

▸▸ ▸▸ ▸▸| Acorp alaplapok teljes kínálata, 2 év helyszíni garanciával! ◂◂ ◂◂ ◂◂

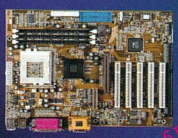

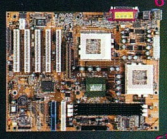

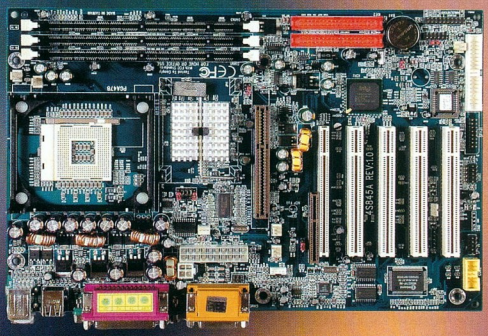

Mycom Kft.
1115 Budapest,
Kelenföldi út 2.
Tel.: 204 5444
204 5464
Fax: 204 7444
e-mail:
mycom@mycom.hu
www.mycom.hu

Coomp-ker Kft.
1097 Budapest,
Nádasdy utca 6.
Tel.: 215 2923
216 8206
Fax: 216 1163
e-mail:
coomp-ker@mail.inext.hu
www.coomp-ker.hu

ACORP INTERNATIONAL

Mycom

COOMP-KER

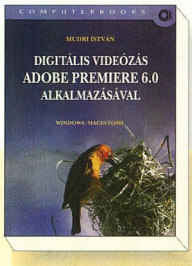

Mudri István

Digitális videózás Adobe Premiere 6.0 alkalmazásával

Mudri István könyve nem egy újabb Adobe Premiere referenciakönyv. Annak használni elég nehézkes lenne, hiszen nincs benne tárgymutató, és a felépítése sem a program logikáját követi. A szerző digitális videózásról szóló tanfolyamot írt, amihez a Premiere csak eszköz. Ennek megfelelően a program sutaságai is leplezetlenül kiderülnek. Elsősorban a windowsos változatával ismerkedhetünk meg, bár a maces változat sajátosságaira is utal a szerző – igaz, az előbbihez saját tapasztalatából merített, az utóbbit maga is könyvből ismeri.

A könyv a videózás alapfogalmainak leírásával, majd a digitális videó (DV, Digital8) legfontosabb ismérveivel nyit. Végig ez az alap, de az analóg videoforrások használatát sem hanyagolja el.

A Premiere hírhedten pilótavizsgát kívánó program. Kezdőknek szóló rövid, „kamikaze" tanfolyammal folytatódik a könyv, hogy mindenki gyorsan túlessen első sikeres vágásán – fontos a sikerélmény! A profik hasonlóan tömör fejezetből ismerhetik meg a 6-os verzió újdonságait, hogy minden képben legyen.

A könyv, a tanfolyam magja lépésenként végigvezet a digitális filmfeldolgozás részletein: klipbeolvasás, videoszerkesztés, átmenetek, hangszerkesztés, feliratozás, superimposing, klipek mozgatása, effektusok, majd a kimeneti formátumba írás következik. Néhány Canopus és Matrox videofeldolgozó kártya rövid bemutatása zárja a művet.

Nagyon hasznos, gyakorlati könyv, sokat lehet belőle tanulni. Minden videofeldolgozással foglalkozónak ajánlom, nemcsak Premiere-tulajdonosoknak!

Bata László

ComputerBooks, 2001, 274 oldal, 3400 Ft

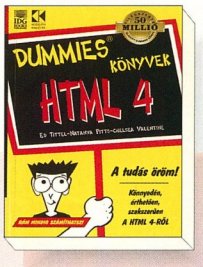

Ed Tittel–Natanya Pitts–Chelsea Valentine

HTML 4 – Dummies-könyvek

Aki már használta a netet, biztos elgondolkozott azon, hogyan készíthet ő maga is szép, esztétikus webhelyet. Ebben a munkában bizonyulhat a kezdők hasznos társának Ed Tittel könyve. A HTML legújabb frissítése után kialakult kódrendszert ismerteti könnyen érthetően – és szórakoztatóan.

A bevezetésből kiderül, milyen célt is szolgál ez a vidám forma, majd a szerzők röviden ismertetik a könyv felépítését, az egyes részek tartalmát és a jelölések értelmét. A hat jól elkülönülő rész során fokozatosan beavatást nyer az olvasó a HTML rejtelmeibe az egyszerű formázástól a képek és linkek beszúrásán át a stílusok használatáig. Mindegyik részt tréfás ábra vezeti be, majd a nyitólapon a szerzők ismét felsorolják a főbb tartalmi egységeket – és mivel az egyes fejezetek elején is található összefoglaló, ezért könnyen eldönthetjük, elolvassuk-e az adott részt vagy sem.

A könyv egyik leghasznosabb része a függelék, itt a HTML 4 kódlistája mellett szójegyzéket és tárgymutatót is találunk. Itt kapott helyet egy rövid írás arról, hogy a különféle platformokon milyen szerkesztőprogramokat, oldalellenőrzőket és más segédprogramokat érdemes használnunk webhelyünk elkészítéséhez. Aki még nem profi a weboldalak készítésében, annak nagy segítséget nyújthat az első lapon található HTML-puska is.

Tóth Tamás

Kossuth Kiadó, 2001, 369 oldal, 3400 Ft

Microsoft Számítógépszótár – Számítástechnikai fogalmak értelmezése

(Második, javított és bővített kiadás)

Nehéz tudomány a számítástechnika! Ezt bizonyítja, hogy bizony a Microsoft Számítógépszótár meglehetősen súlyos mű: több mint 8000 szócikkben mutatja be napjaink legdinamikusabban fejlődő tudományágát. A szótár – címével ellentétben – nem csupán a Microsofttal, hanem a konkurens cégekkel kapcsolatos kifejezéseket is tartalmazza.

Minden címszónál olvashatjuk az angol megfelelőjét és egy rövid fogalomleírást, helyenként ábrákkal és utalásokkal kiegészítve. Sajnos a sok jó és könnyen érthető magyarázat mellett becsúszott néhány értelemzavaró elem is. Például néhány rövidítés kétszer szerepel egymás után, kicsit más alakban (például JFC, JFIF) vagy teljesen másképp (például JVM, NCC, NDIS, TTL).

Valószínűleg a szótár tulajdonosai gyakran forgatják majd a könyv végén levő függelékeket is. Itt többfajta karaktertábla és egy számrendszer-átszámító táblázat is található. Inkább érdekesség, hogy egy jegyzékből kikereshetjük a netes tartományneveket. (Innen tudtam meg például, hogy ha egy webcím .aq-ra végződik, akkor azt egy antarktiszi szolgáltatónál jegyezhették be.) A szótár előző kiadásában még helyet kapott egy külön szószedet is, amely a 2000. év problémájával kapcsolatos fogalmakat tárgyalta – a dátumváltás elmúltával feleslegessé vált, helyére angol–magyar szótár került.

A szótár elektronikus változatát CD-n mellékelték a könyvhöz – ezt a MorphoLogic MoBiDic programja működteti.

Tóth Tamás

Szak Kiadó, 1999–2001, 655 oldal, CD melléklettel, 12 000 Ft

A bemutatott könyveket megvásárolhatják a CHIP könyvesboltban, az alábbi címen: 1132 Budapest, Visegrádi utca 11. Tel.: 350-7144, tel./fax: 339-8617, e-mail: chip.bolt@dnb.hu

LG

Mennyi időt tölt Ön monitor előtt? Szemének kímélése mellett a FLATRON™ monitorral ez több is lehet.

A Magyar Optikus Ipartestület ajánlásával, FLATRON™

MAGYAR OPTIKUS IPARTESTÜLET ALAPÍTVA 1911

A Magyar Optikus Ipartestület ajánlásával, 2000. november 14.

A FLATRON™ monitor előnyei:

- Szemkímélő képernyő
- Torzításmentes képalkotás
- Feszültségkiegyenlítő vonaltól mentes kép

2001. legjobb terméke

DIPLOMA

2001

Computer PANORÁMA

Az év legjobb terméke

kategória győztese:

Termékkategória: Monitor 17"

Termék: LG Flatron 795FT Plus

Forgalmazó: LG Electronics Magyar Kft.

Budapest, 2XXX. november 20.

Horváth Annamária

Köhler Zsolt

Dely Tamás

FLATRON™

LG Electronics Magyar Kft.
http://www.flatron.com

Eco Label

Szerkesztőség

Főszerkesztő: **Ivanov Péter**
Főszerkesztő-helyettes:
Bérces László
Szerkesztőségvezető:
Dervenkár István
Rovatvezetők:
Bata László (Kincstár, Szoftver)
Csábi József (Hardver)
Kis Endre (Aktuális, Magazin, Szakma)
Weisz Tamás (Tartalom és forma)
CHIP Online: **Nagy Zoltán**
Munkatársak: **Dudás Zoltán, Dvorák Bence, Győri Ferenc, Rixer György**
Tesztlaborvezető: **Nagy Zoltán**
Tervezőszerkesztő: **Pécsi Gábor**
Tördelőszerkesztő: **Nagy Gyula**
Korrektor: **Szabó Eszter**
Szerkesztőségi asszisztens:
Csábi Marianna
Címlap és lapterv: **Solti Balázs**

A szerkesztőség címe:
1139 Budapest, Hajdú u. 42–44., II. emelet. Levelezési cím: 1300 Budapest 3., Pf. 210,
Telefon: 350-8276
Fax: 350-8731

E-mailcímünk:
chip@vogel.hu
Honlapunk:
www.chipmagazin.hu

Terjesztési adatok

2001. I. félévi terjesztett példányszám
MATESZ által auditálva: 28 122

A MATESZ 2001. IV. negyedévi gyorsjelentése alapján
a terjesztett példányszám: 27 274
A 2002. januári szám eladott példányszáma: 26 123
Magazinunk e havi száma 32 000 példányban készült.

Kiadó

Kiadja a Vogel Publishing Kft.
a Magyar Terjesztés-ellenőrző Szövetség (MATESZ) tagja.
A kiadásért felel:
Ivanov Péter
ügyvezető igazgató
Tel./fax: 350-8731
Lapigazgató:
Ali Mehdi
Tel./fax: 350-8731
Titkárságvezető:
Szalay Zsóka
Tel./fax: 350-8731

Hirdetésfelvétel

Magyarország:
Vogel Publishing Reklámiroda
Üzletkötők:
Czétényi Zsolt, Czidor Rózsa, Kálnoki Kis Emese, Szabóné Véghelyi Anna
Levelezési cím:
1300 Budapest 3., Pf. 210
Telefon/fax: (36-1) 350-8041
Hirdetési marketing:
Oláh Gabriella
Tel./fax: 350-8004
Németország: VPI Vogel Publishing International, Erik N. Wicha, München, Poccistraße 11., D-80336, tel.: +49-897/464-2318
fax: +49-897/464-2217
CIS: 100070,474
Nagy-Britannia:
Media Partners Ltd.
5/15 Cromer Street
Gray's Inn Rd
GB-London WC1H 8LS
Tel.: +44-171/837-3330
Fax: +44-171/833-0764
USA, Kanada:
Vogel Europublishing, Inc.,
Mark Hauser, 632 Sunflower Court
San Ramon, CA 94583, USA
Tel.: +1-925/648-1170
Fax: +1-925/648-1171
Tajvan: Taiwan Bright Int. Co., Ltd.,
Vincent Lee 4 FL 1,
Sec. 3, 200 Hsin Yi Road,
Taipei 106, Taiwan R.O.C.
Tel.: +886-2/2755-7901-5,
Fax: +886-2/2755-7900

A hirdetések körültekintő gondozását kötelességünknek érezzük, de tartalmukért felelősséget nem vállalunk.

Terjesztés

Terjeszti a Budapesti Hírlap-kereskedelmi Rt.
és a Magyar Lapterjesztő Rt.
regionális részvénytársaságai.
Terjesztési marketing:
Fehér Ildikó, Kerbolt Pál, Mura Eszter
Telefon: (36-1) 349-4768
E-mail: terjesztes@vogel.hu
Megjelenik havonta, ára 1196 Ft.
Előfizethető
megrendelőlevélben
a kiadónál: Vogel Publishing Kft., Budapest. Levelezési cím: 1300 Budapest 3., Pf. 210
Telefon: (36-1) 349-4768

Előfizetési díj: 5712 Ft (6 szám), egész évre (12 szám) 11 424 Ft (22% kedvezmény).
Előfizethető továbbá hírlapkézbesítőknél és a Hírlap-előfizetési Irodában (Bp. Lehel u. 10/A, levélcím: HELIR, Budapest 1900), átutalással a HELIR 11991102-02102799 pénzforgalmi jelzőszámra, ezenkívül Budapesten a Magyar Posta Rt. LHI kerületi ügyfélszolgálati irodáin, vidéken a postahivatalokban.
Előfizetési díj negyed évre: 2856 Ft (3 szám), fél évre: 5712 Ft (6 szám), egész évre 11424 Ft (12 szám).

A tördelés a CHIP Magazin szerkesztőségében történik.
Montírozás és nyomás:
Veszprémi Nyomda Rt.

A Német Szövetségi Köztársaságban: © Copyright by CHIP, Vogel Media International GmbH, Würzburg, Deutschland.
A Magyar Köztársaságban: © Copyright by CHIP, Vogel Publishing Kft., Budapest, Magyarország.

A közölt cikkek fordítása, utánnyomása, sokszorosítása és adatrendszerekben való tárolása kizárólag a kiadó engedélyével történhet.
A megjelentetett cikkeket szabadalmi vagy más védettségre való tekintet nélkül használjuk fel.

ISSN 0864-9421
VOGEL

HIRDETŐINK

2F	49	HB Computer	126	Mystar	83
Abit	11	HCS	147	Nabuco	87
Acomp	33	Herta	81	Napfény	45
Advantech	55	Hewlett-Packard	77	Netic TMO	126
Alpha Sonic	123	Hewlett-Packard	94-95	Network Associates	71
APC	27	In Cash	51	Next Software	147
Bluefish	41	Interboard Hungary	3	Nikon	137
Borland	87	Interware	129	Oki	143
Canon	75	Juventus Team	109	Qwerty	141
Cardinal	147	Kelly-Tech	17	Ramiris	13
Digitcam	85	Kelly-Tech	47	Samsung	B/2
DIT Digitáltechnika	131	Keszo	126	Sprint	117
D-Link	61	Komel	113	Sved	111
Dynamic 2001	143	Kventa	126	Tomato	B/4
East Computer	59	Kvint-R	115	Top Soft	161
EMJ	123	Kye	21	Triton	43
Epson	137	LG	159	Unitel City	121
Extreme Computers	147	Logitech	31	Verbatim	15
Folder Trade	131	MD Mérnök Iroda	147	Virus Buster	119
Fujitsu	53	Mediker	147	VTCD	B/3
Gamaxnet	143	Mercury	125	Wentil-Tech	141
Gemofis	129	Mycom	157	Win Computer	141
Gigabyte	9				

TOPINFO®

Y2K

Integrált Vállalatirányítási Rendszer

Pénzügy-számvitel-tervezés
Kereskedelem és logisztika
Tárgyieszköz és beruházás
Humánpolitika
Vezetői információ, controlling

Windows NT, Windows 9x, Novell, Unix környezetben,
ORACLE, Ms-SQL adatbáziskezelővel, egy gépen is.

"A győztes kombináció"

TOPSOFT Rendszerház Rt.
1027. Budapest, Kapás u. 11-15
tel: 457-9200, fax: 457-9201
homepage: www.topsoft.hu
e-mail: sales@topsoft.hu

"A jelen filozófiája, a jövő technológiája"

Következő számunk 2002. március 20-ától kapható az újságárusoknál.

ELŐZETES

ÁPRILIS

HARDVER

Van-e drága CD-író?

Tesztünkben ismét összegyűjtjük a hazai piac újdonságait, és megvizsgáljuk, miben fejlődtek a CD-írók az elmúlt időszakban. Nem a piac egészét átfogó tesztet készítünk, csupán az előző tesztünk óta megjelent termékekre összpontosítunk.

SZOFTVER

Digitális fotózás profi szemmel

A professzionális digitális kameráknak nem kell okvetlenül és mindig kompromisszum nélküli képminőséget nyújtaniuk, ha a gép más jellemzői egyéb előnyöket biztosítanak a fotós munkája vagy a képfeldolgozás, a nyomdai előkészítés szempontjából. Török György fotográfus digitális fényképezőgépekkel kapcsolatos meglátásaiba avatja be olvasóinkat.

KOMMUNIKÁCIÓ

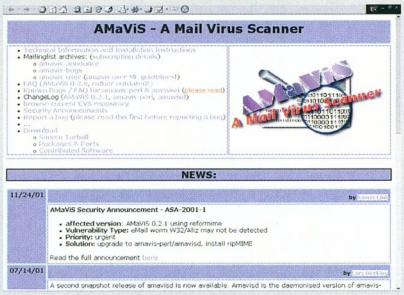

E-mailek védelmére

Az e-mailben terjedő vírusok különösen veszélyesek a cégek hálózataira. Az óvatlan munkatárs által megnyitott fertőzött levél pillanatok alatt elterjedhet a hálózat összes munkaállomásán. Milyen programokkal és módszerekkel védekezhetünk ez ellen linuxos hálózati szervereken?

További témáink

Új pixelhuszár
Február 6-án a Nvidia bejelentette a GeForce4 grafikus chipkészletet. Milyen újdonságokat tartogat a játékőrülteknek az új GPU? Cikkünkben összehasonlítjuk a GeForce3-mal, illetve a nagy versenytárssal, az Ati Radeon 8500-zal. A teljesítménye persze egyelőre csak a specifikációi alapján várható elvi teljesítmény, hiszen kártyán még nem találkozhattunk az új reménységgel.

Olcsó alaplapok Pentium 4-hez
A processzorpiac szinte napról napra változik. Hol az AMD, hol az Intel rukkol elő valami meglepetéssel – párharcuk gondoskodik az izgalmakról. Vannak persze megrögzött Intel-hívők, akik semmi pénzért nem váltanának AMD CPU-ra. Tesztünkben az ő lehetőségeiket mértük fel: milyen alaplapot választhatnak kedvencük alá?

Visual Studio .Net
A Microsoft Magyarország székházában megrendezett konferencia keretében hazai szakemberek és külföldi vendégelőadók ismertették azokat a lehetőségeket, amelyeket a hamarosan bejelentésre kerülő Visual Studio .Net fejlesztői környezet nyújt a szoftverfejlesztőknek.

Szabadalomrekorder
Az IBM kilencedik egymást követő évben nyerte el a legtöbb amerikai szabadalmat: az Egyesült Államok Szabadalmi és Védjegyhivatala 3411 szabadalmat jegyzett be számára. Ez közel 20%-kal több a 2000-ben felállított 2886 darabos egyéni csúcsához képest – de a rekordoknak ezzel még nincs vége. Bemutatjuk a Kék Óriás kutatási-fejlesztési ágazatát és egyik legizgalmasabb projektjét, egy teljesen új PC-koncepciót.

Az aktualitásokból eredő változtatások jogát a szerkesztőség fenntartja.

CD
MC
DVD
gyártás
biztos
alapokon

[minőség]
[tapasztalat]
[megbízhatóság]

CD, MC, DVD gyártás

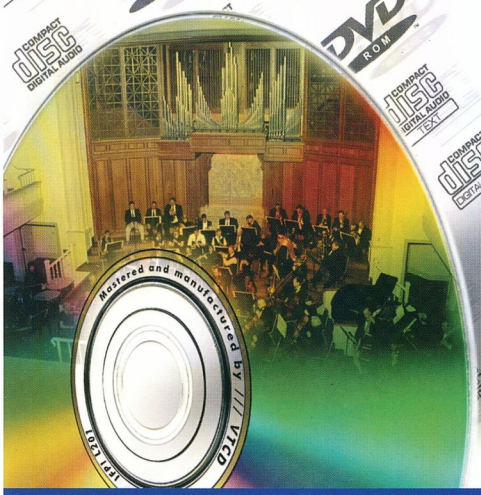

VTCD VIDEOTON
Kompaktlemez-gyártó Kft.

H-8001 Székesfehérvár, Pf.: 175. Tel.: +36-22-533-571, Fax: +36-22-533-599 Email: vtcd@vtcd.hu Internet: www.vtcd.hu

TOMATO BOARD

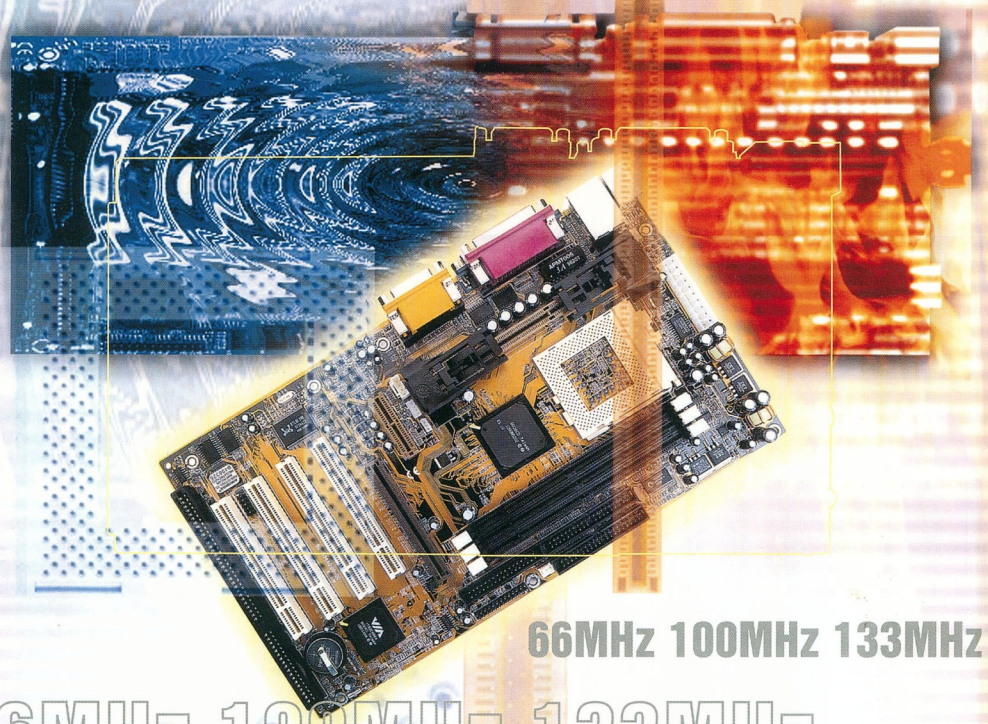

66MHz 100MHz 133MHz

66MHz 100MHz 133MHz

A TOMATO termékskála jellemzői

TRI-FREQUENCY

TRI-Frequency UNIVERSAL ALAPLAP
- 66, 100 és 133MHz FSB támogatás

TWIN SOCKETS

TWIN SOCKET
- Slot 1 és Socket 370 foglalat
- SECC2 és FCPGA foglalatos PII vagy PIII és Celeron processzor

SOUND ON-BOARD

SOUND ON BOARD
- Creative SB Live / AC97 hangkártya
- Aureal A3D támogatás
- 5,1 AC3 Surround
- Teljes Microsoft DirectSound, DirectSound 3D és DirectMusic támogatás

AUTO JUMPER

AUTO JUMPER
- automatikus CPU felismerés
- 66MHz és 133MHz FSB támogatás
- 150MHz fölötti támogatás

PC99 STANDARDS

PC99 STANDARD
- nemzetközi színkóddal jelölt csatlakozók a gyors azonosításhoz

INSTANT ON

S EZENKÍVÜL:
- Instant ON jellemzők
- Felhasználóbarát szerelhetőség
- Energiatakarékosság
- Üzenetrögzítő funkció

TOMATOBOARD ®

Budapest: PC-Partner: 1/460-04-04 • CompActive: 1/220-03-18 • CompExpress: 1/223-49-00 • Lap Stúdió: 1/236-30-00 Dynamic (országos hálózat): 1/236-02-36 (Sopron, Győr, Eger, Gyöngyös, Jászberény, Ózd, Salgótarján, Cegléd, Tab, Esztergom) • Sowah: 1/350-45-39 • Demand 2000: 1/269-32-15
Vidék: Debrecen Materiál Teszt: 52/417-707, 52/430-468 • Acotec: 52/446-825 • 3 Comp: 52/520-330 • Nyíregyháza – Materiál Teszt: 42/413-423 • Miskolc Diplex: 46/412-574 • Computer Art: 46/413-293 • Pécs – Computer Art: 72/314-665 Szarvas – XeroPress: 66/311-422 • Berettyóújfalu – Materiál Teszt: 54/404-537